Dicționarele Junimii

Valentin Donisă Ioan Donisă

DICȚIONAR EXPLICATIV DE TELEDETECȚIE ȘI SISTEME INFORMAȚIONALE GEOGRAFICE

13162

Editura Junimea

Valentin Donisă Ioan Donisă

DICŢIONAR EXPLICATIV DE TELEDETECŢIE ŞI SISTEME INFORMAŢIONALE GEOGRAFICE

Pentru Biblioteca de Geologie - Geografie

I. Don

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Valentin Donisă Ioan Donisă

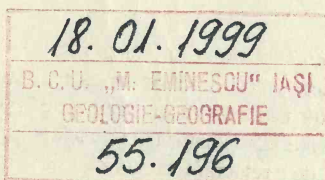
Dicţionar explicativ de Teledetecţie şi Sisteme Informaţionale Geografice

cu termeni corespondenţi în limbile engleză şi franceză

071804
B.C.U. - IASI

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Editura Junimea
Iaşi 1998

18. 01. 1999
B. C. U. „M. EMINESCU" IAŞI
GEOLOGIE-GEOGRAFIE
55. 196
Ex. SALĂ

© 1998 Valentin Donisă, Ioan Donisă

Redactor: Valentin Donisă
Coperta: Mihai Bujdei

Apărut 1998. Format 70x100/16. Coli tipo 27,11.
CZ 528(038)=135.1=111=133.1

Editura Junimea, Bd. Copou nr. 3-5, Iaşi, România.

ISBN: 973-37-0387-7

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Cuvânt înainte

În ultimii ani se manifestă o evoluţie clară în sensul integrării domeniilor teledetecţiei şi sistemelor informaţionale geografice. Acest lucru apare ca un rezultat firesc atât al modului de dezvoltare al sistemelor informaţionale geografice, aflate în permanentă căutare de surse de informaţie fiabile şi eficiente, cât şi datorită beneficiilor pe care teledetecţia, după adoptarea masivă a tehnicilor de prelucrare numerică a datelor, le obţine prin utilizarea datelor şi tehnicilor disponibile în cadrul sistemelor informaţionale geografice.

De aici a apărut ideea alcătuirii unui dicţionar explicativ, care să acopere cele două domenii în curs de integrare. Cum dezvoltarea acestora cunoaşte o amploare deosebită în ţări ca SUA, Franţa şi Canada, am considerat utilă şi includerea termenilor echivalenţi din limbile engleză şi franceză. Am utilizat, de câte ori a fost posibil, termenii din engleza britanică. Excepţiile sunt constituite de neologismele provenite din engleza americană, precum şi de cazurile în care cuvintele intră în componenţa unor denumiri oficiale de instituţii, programe sau produse comerciale. De asemenea, am considerat utilă introducerea şi explicarea acronimelor cele mai frecvent folosite în domeniu.

Indexul a fost conceput plecând de la premisa că, în multe cazuri, cititorul va avea nevoie doar de corespondenţa termenilor dintr-o limbă în alta, şi nu de explicaţia lor.

Pentru a evita eventuale confuzii, am preferat să transcriem termenii în întregime, în cadrul explicaţiilor, chiar dacă în unele cazuri aceasta are ca efect repetiţia unor cuvinte.

Sperăm ca, prin această lucrare, să punem la îndemâna specialiştilor din cele mai diverse domenii, care utilizează teledetecţia şi sistemele informaţionale geografice, un instrument de lucru util şi uşor de mânuit. De asemenea, am avut în vedere şi studenţii interesaţi de aceste domenii, prin includerea unor explicaţii mai detaliate la unii termeni.

Întrucât este primul dicţionar explicativ în limba română din acest domeniu, este desigur perfectibil şi de aceea vom fi recunoscători pentru orice observaţie sau sugestie.

Autorii

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

A

AAMI Advanced Active Microwave Instruments Instrumente active cu microunde, perfecţionate.

AARI Advanced Airborne Remote Instrumentation Instrumente perfecţionate de teledetecţie aeriană.

AARS Asian Association on Remote Sensing Asociaţia Asiatică de Teledetecţie.

AAS American Astronomical Society Societatea Americană de Astronomie.

AASE Airborne Arctic Stratospheric Experiment Experiment stratosferic arctic cu instrumente aeropurtate, efectuat de NASA şi NOAA.

AASIR Advanced Atmospheric Sounding and Imaging Radiometer Radiometru generator de imagini, perfecţionat, pentru sondarea atmosferei. Tip de radiometru utilizat pe sateliţii de cercetare a atmosferei (de ex., SEOS).

AAT Arc Attribute Table Tabel cu atributele arcelor. Denumire folosită de ESRI pentru tabelul de atribute utilizat de pachetul de programe *Arc/Info*. În afară de definiţia atributelor, AAT conţine coordonatele nodurilor ce delimitează arcul, codul poligoanelor adiacente şi un cod de identificare a elementelor.

AATSR Advanced Along Track Scanning Radiometer Radiometru perfecţionat cu baleiere în lungul traseului de zbor.

Abatere de la planeitate (a clişeului) Abaterea clişeului de la o poziţie plană, în momentul expunerii. Apare ca urmare a funcţionării defectuoase a sistemului de antrenare a clişeului sau a pompei de vid. [*deviation from flatness / défaut de planéité*]

Abatere de la scară Variaţia scării unei imagini faţă de o scară stabilită. [*scale departure / déviation d'échelle*]

Abatere medie pătratică Indicator statistic ce caracterizează împrăştierea valorilor unei variabile aleatoare. Pentru o variabilă discretă, se calculează după formula:

$$\sigma = \sqrt{\frac{1}{n}\sum_{i=1}^{n}(x_i - x_m)^2}$$

unde n este numărul total de valori, x_i sunt valorile variabilei iar x_m este valoarea medie a variabilei. Sin. *Abatere standard.* [*standard deviation / déviation standard*]

Abatere standard v. **Abatere medie pătratică**

Abatere transversală Abatere a poziţiei imaginii, transversal faţă de direcţia de zbor. [*transverse discrepancy / écart transversal*]

Aberaţie a obiectivului Aberaţie produsă de obiectivul camerei. [*lens aberration / aberration de l'objectif*]

Aberaţie (optică) Deformarea imaginii obiectelor de către sistemele optice reale, în cazul utilizării fasciculelor de lumină largi sau a celor înclinate faţă de axa optică a sistemului (*aberaţii geometrice*), sau a luminii compuse din radiaţii cu lungimi de undă diferite (*aberaţii cromatice*). Se datorează refracţiei diferite a radiaţiilor, funcţie de lungimea de undă sau de unghiul de incidenţă şi de poziţia punctului de incidenţă pe suprafaţa lentilelor. [*optical aber-*

ration, aberration / aberration optique, aberration]

Aberaţie cromatică v. **Aberaţii cromatice**

Aberaţie cromatică axială v. **Aberaţie cromatică longitudinală**

Aberaţie cromatică laterală Aberaţie cromatică datorată dependenţei grosismentului unui sistem optic faţă de lungimea de undă a radiaţiei luminoase. Ca urmare, în cazul utilizării luminii albe, imaginea unui obiect de mici dimensiuni, formată pe un plan plasat perpendicular pe axa optică, prezintă o margine colorată. Sin. *Aberaţie cromatică transversală*. [*lateral chromatic aberration, magnification chromatic aberration / aberration chromatique latérale, aberration chromatique de grandeur, chromatisme de grandeur*]

Aberaţie cromatică longitudinală Aberaţie cromatică datorată dependenţei poziţiei punctului focal al unui sistem optic faţă de lungimea de undă a radiaţiei luminoase. Ca urmare, imaginea unui punct situat pe axa optică, în cazul utilizării luminii albe, este formată dintr-o succesiune de puncte, de culori diferite, situate în lungul axei optice. Sin. *Aberaţie cromatică axială*. [*longitudinal chromatic aberration, positional chromatic aberration / aberration chromatique longitudinale, chromatisme de position*]

Aberaţie cromatică reziduală Aberaţie cromatică longitudinală ce afectează alte radiaţii decât cele pentru care s-a realizat coincidenţa punctelor focale principale la sistemele de tip acromat sau apocromat. [*residual aberration, residual longitudinal chromatic aberration, secondary spectrum / aberration résiduelle*]

Aberaţie cromatică transversală v. **Aberaţie cromatică laterală**

Aberaţie de sfericitate Aberaţie geometrică a unui sistem optic, datorată formei sferice a suprafeţei elementelor optice. Se manifestă prin formarea, pentru un acelaşi punct-obiect situat pe axa optică, a unei succesiuni de imagini localizate de-a lungul axei, între două poziţii extreme, corespunzătoare imaginilor formate de o rază paraxială şi una marginală. Imaginea punctului pe un ecran plan, perpendicular pe axa optică, apare sub forma unei pete circulare (numită *cerc de confuzie*), ale cărei dimensiuni şi formă depind de poziţia planului. Sin. *Aberaţie sferică*. [*spherical aberration / aberration sphérique, aberration de sphéricité*]

Aberaţie laterală de sfericitate Măsură a aberaţiei de sfericitate exprimată prin raza cercului de confuzie. Sin. *Aberaţie sferică transversală*. [*lateral spherical aberration, transverse spherical aberration / aberration sphérique latérale, aberration transversale de sphéricité*]

Aberaţie longitudinală de sfericitate Măsură a aberaţiei de sfericitate, exprimată prin distanţa dintre imaginile formate pentru un punct, situat pe axa optică a sistemului, de către o rază paraxială, respectiv una marginală. [*longitudinal spherical aberration / aberration sphérique longitudinale, aberration longitudinale de sphéricité*]

Aberaţie monocromatică Deformare geometrică a imaginii produse de un sistem optic, ce se manifestă în cazul utilizării unei surse de lumină monocromatică. [*monochromatic aberration / aberration monochromatique*]

Aberaţie principală de sfericitate Aberaţie de sfericitate manifestată în cazul unei imagini formate în punctul focal principal al lentilei. Se manifestă, de ex., în cazul unui obiect situat la distanţă mare şi a cărui imagine este formată prin intermediul unui

fascicul larg de raze paralele cu axa principală. [*principal spherical aberration of the lens / aberration sphérique principale*]

Aberaţie sferică v. **Aberaţie de sfericitate**

Aberaţie sferică transversală v. **Aberaţie de sfericitate laterală**

Aberaţie zonală Defect al unui obiectiv manifestat prin deplasarea punctului focal, la modificarea deschiderii diafragmei. [*zonal aberration / aberration zonale*]

Aberaţii cromatice Aberaţii optice produse de un sistem în cazul utilizării luminii compuse din radiaţii cu lungimi de undă diferite. Sunt cauzate, în principal, de variaţia indicelui de refracţie, funcţie de lungimea de undă a radiaţiei luminoase. Astfel, în cazul utilizării luminii albe, pentru un acelaşi punct situat pe axa optică, se obţine o succesiune de imagini, pe aceeaşi axă, de culori diferite (*aberaţie cromatică longitudinală*). De asemenea, mărimea imaginii unui obiect perpendicular pe axa optică este dependentă de lungimea de undă a radiaţiei (*aberaţie cromatică laterală*). Se compensează, parţial, prin utilizarea sticlelor cu compoziţie specială şi prin forma lentilelor ce intră în componenţa obiectivului camerei. Sin. *Cromatism*. [*chromatic aberration / aberrations chromatiques, chromatisme*]

Aberaţii geometrice Aberaţii produse de un sistem optic în cazul utilizării fasciculelor de lumină monocromatică. Pot fi puse uşor în evidenţă în cazul fasciculelor largi sau a celor înguste dar înclinate faţă de axa sistemului. Din această categorie de aberaţii fac parte: aberaţiile de deschidere (*aberaţia de sfericitate* şi *coma*) şi aberaţiile de înclinare (*astigmatismul, distorsiunea* şi *curbura câmpului*). [*geometrical aberrations / aberrations géométriques*]

Abordare analitică Rezolvarea prin calcul numeric a problemelor legate de exploatarea imaginilor. [*analytical approach / approche analytique*]

Abordare cartografică Folosirea reprezentărilor cartografice şi a analizei lor în cercetarea realităţii. Este un procedeu de observare indirectă a suprafeţei terestre. [*cartographic approach / approche cartographique*]

Abordare statistică Utilizarea analizei statistice în cercetarea şi caracterizarea informaţiilor cantitative despre realitate. În teledetecţie constă, de obicei, în analiza statistică a valorilor pixelilor ce compun imaginile. [*statistical approach / approche statistique*]

ABRAMS Automated Bidirectional Reflectance Measurement System Sistem automat de măsurare bidirecţională a reflectanţei.

Absorbtivitate v. **Putere de absorbţie**

Absorbţie Proces fizic prin care o parte din energia undelor electromagnetice este reţinută de mediul sau corpul prin care se propagă. Absorbţia depinde de lungimea de undă a radiaţiilor şi de proprietăţile materialului traversat. [*absorption / absorption*]

Absorbţie a luminii Absorbţia radiaţiilor luminoase la traversarea unui mediu. [*absorption of light, light absorption / absorption de la lumière*]

Absorbţie atmosferică Proces prin care o parte din energia radiaţiei electromagnetice este absorbită de către constituenţii atmosferei (de ex., oxigenul şi vaporii de apă absorb radiaţiile cu $\lambda=760$ nm, iar ozonul absoarbe radiaţiile cu $\lambda=600$ nm). [*atmospheric absorption / absorption atmosphérique*]

B.C.U. „M. EMINESCU" IAŞI GEOLOGIE-GEOGRAFIE

Absorbţie izotropă Absorbţie care se face în mod egal pentru toate direcţiile de propagare a radiaţiilor. [*isotropic absorption / absorption isotrope*]

Absorbţie selectivă Absorbţia radiaţiilor, în proporţii diferite, funcţie de lungimea lor de undă. [*selective absorption / absorption sélective*]

Absorbţie totală Absorbţia, în întregime, a radiaţiilor ajunse într-un mediu. [*total absorption / absorption totale*]

Accentuarea contrastului Operaţie prin care este mărit contrastul unei imagini, cu un factor constant sau variabil, adaptat caracteristicilor locale ale imaginii. Sin. *Mărire a contrastului*. [*contrast stretching, increase of contrast, contrast improvement / accentuation du contraste, rehaussement du contraste*]

Accentuarea contururilor Operaţie prin care sunt puse în evidenţă contururile obiectelor reprezentate într-o imagine. [*edge enhancement, edge sharpening, contour accentuation / accentuation des contours, amélioration des contours, rehaussement des contours*]

Accentuarea culorilor Mărirea saturaţiei culorilor unei imagini prin metode chimice (adăugare de pigmenţi) sau prin prelucrare numerică. [*colour enhancement / accentuation des couleurs*]

Acces direct Accesul la orice date înregistrate pe un suport, fără necesitatea traversării altor date decât cele dorite. [*random access, direct access / accès direct*]

Acces secvenţial Tip de acces la datele de pe un suport, ce implică traversarea secvenţială a tuturor datelor, în ordinea în care sunt înregistrate, până la regăsirea celor dorite. [*sequential access / accès séquentiel*]

ACDAR Acoustic R*adar* Radar acustic.

ACERS Australian Committee for Earth Resources Satellite Comitetul australian pentru sateliţii de cercetare a resurselor terestre.

Achiziţie automată de date Achiziţie de date efectuată automat, fără necesitatea intervenţiei unui operator uman, în afară de declanşarea sau oprirea operaţiei respective. [*automatic data acquisition / acquisition automatique de données*]

Achiziţie de date Proces de colectare şi stocare a informaţiilor într-un format stabilit. [*data acquisition / acquisition de données*]

Achiziţie manuală de date Achiziţie de date efectuată cu participarea activă a unui operator uman, a cărui intervenţie este necesară în permanenţă. [*manual data acquisition / acquisition manuelle de données*]

Achiziţie semiautomată de date Achiziţie de date efectuată cu participarea limitată a unui operator uman, care stabileşte parametrii de lucru sau intervine, în diferite etape, pentru ajustarea sau corectarea lor. [*semi-automatic data acquisition / acquisition semi-automatique de données*]

Acomodarea ochiului Procesul de modificare a curburii cristalinului ochiului, astfel încât pe retină să se formeze imaginea clară a obiectelor situate la o anumită distanţă. [*accommodation of the eye / accommodation de l'œil*]

Acoperire aerofotografică Gradul de reprezentare a terenului pe fotografii aeriene. [*air photo coverage, area coverage / couverture aérienne*]

Acoperire a terenului 1. Gradul de reprezentare a terenului pe fotografiile aeriene. 2. Natura obiectelor aflate pe suprafaţa

terestră. [*1. coverage of the ground 2. land cover / couverture du terrain*]

Acoperire între benzi v. **Acoperire laterală**

Acoperire laterală Suprapunerea aerofotogramelor din două benzi învecinate (de obicei cu cca. 30%). Sin. *Acoperire între benzi, Acoperire transversală, Suprapunere laterală.* [*lateral overlap, side overlap, side lap / recouvrement latéral, recouvrement transversal*]

Acoperire longitudinală Suprapunerea a două aerofotograme succesive din aceeaşi bandă de aerofotografiere (de obicei cu peste 60%). Sin. *Suprapunere longitudinală.* [*overlap, end lap, forward lap / recouvrement longitudinal*]

Acoperire repetată Fotografiere repetată a unui teren, la anumite intervale de timp. [*repeated coverage / couverture répétée*]

Acoperire stereoscopică 1. Suprafaţa de teren reprezentată pe două aerofotograme (imagini) învecinate. 2. Suprafaţa de teren pentru care se dispune de imagini ce permit obţinerea de modele stereoscopice. [*1. stereoscopic overlap 2. stereoscopic coverage / 1. recouvrement stéréoscopique 2. couverture stéréoscopique*]

Acoperire transversală v. **Acoperire laterală**

Acoperirea lidarului Suprafaţa de teren acoperită atât de către impulsurile laser cât şi de câmpul de vizare al receptorului. [*lidar coverage / recouvrement du lidar*]

ACP Analiză în Componente Principale

ACR Active Cavity Radiometer Radiometru cu cavitate activă.

ACRES Australian Centre for Remote Sensing Centrul Australian de Teledetecţie (Belconnen, Australia).

ACRIM Active Cavity Radiometer Irradiance Monitor Instrument dezvoltat de NASA pentru măsurarea energiei totale a radiaţiei solare din domeniul ultraviolet-infraroşu. Este utilizat pe SPACELAB 1, UARS şi pe navete spaţiale.

Acromat Sistem optic care se bucură de proprietatea de acromatism. [*achromat, achromatic lens / achromat*]

Acromatism Proprietate a unui sistem optic căruia i s-au eliminat aberaţia cromatică longitudinală şi cea de sfericitate, pentru două lungimi de undă diferite ale radiaţiei luminoase. [*achromatism, achromaticity / achromatisme*]

Acromatizare Utilizarea unui ansamblu de tehnici pentru reducerea aberaţiilor cromatice ale unui sistem optic. Se realizează, de obicei, prin combinarea de lentile fabricate din materiale diferite. [*achromatization / achromatisation*]

Acromatopsie Incapacitate de a distinge culorile. [*achromatopsy / achromatopsie*]

ACSG Association Canadienne des Sciences Géomatiques Asociaţia Canadiană de Ştiinţe Geomatice.

Actinometrie Studiul calitativ şi cantitativ al radiaţiei solare. [*actinometry / actinométrie*]

Actinometru Instrument pentru măsurarea intensităţii radiaţiei provenite de la Soare sau de la alte surse. [*actinometer / actinomètre*]

Actualizarea datelor Proces de revizuire a datelor, prin modificare, adăugare sau eliminare, în vederea aducerii lor la zi. [*updating / mise à jour, tenue à jour*]

Actualizarea fişierului Proces de actualizare a datelor şi, eventual, a structurii lor

în cadrul unui fişier. [*file updating / mise à jour du fichier*]

Actualizarea hărţii v. **Reambulare**

Acuitate stereoscopică Capacitatea unei persoane de a percepe imaginea în relief a obiectelor. Se exprimă prin cel mai mic unghi dintre două puncte văzute simultan în două direcţii învecinate, cu senzaţia de diferenţă de distanţă faţă de puncte. Sin. *Acuitate vizuală binoculară, Acuitate vizuală stereoscopică, Aptitudine de vedere stereoscopică.* [*stereo acuity, stereoscopic acuity, aptitude for stereoscopic vision, stereoscopic limit / acuité stéréoscopique, aptitude à la vision stéréoscopique*]

Acuitate vizuală Capacitatea organului de văz de a sesiza imaginea clară a unor obiecte slab luminate. [*visual acuity / acuité visuelle*]

Acuitate vizuală binoculară v. **Acuitate stereoscopică**

Acuitate vizuală monoculară Capacitatea ochiului de a distinge punctele vecine ale căror imagini se formează pe porţiuni diferite ale retinei. Se apreciază prin unghiul sub care se poate distinge, din context, cel mai mic obiect. [*monocular acuity / acuité visuelle monoculaire*]

Acuitate vizuală stereoscopică v. **Acuitate stereoscopică**

Acurateţe Grad de conformitate al rezultatelor observaţiilor, măsurătorilor sau calculelor faţă de valorile standard sau de valorile acceptate ca fiind reale. Sin. *Exactitate.* [*accuracy / précision*]

Acurateţe absolută Exactitate a poziţiei obiectelor reprezentate pe hartă, în raport cu coordonatele lor reale. [*absolute accuracy / précision absolue*]

Acurateţe geodezică Exactitatea cu care este determinată poziţia punctelor reprezentate pe hartă, faţă de un sistem de referinţă geodezic. [*geodetic accuracy / précision géodésique*]

Acurateţe poziţională orizontală Acurateţe a poziţionării în plan orizontal a obiectelor reprezentate pe hartă. Standardul elaborat de *National Map Accuracy Standards* (NMAS) cere ca cel puţin 90% din punctele testate să se abată cu maximum 0,02" faţă de poziţia reală. [*horizontal positional accuracy / précision de la position horizontale*]

Acurateţe poziţională verticală Acurateţe a reprezentării altitudinii terenului pe hartă. Standardele SUA cer ca cel puţin 90% din punctele testate să nu aibă erori mai mari decât jumătate din echidistanţa curbelor de nivel. [*vertical positional accuracy / précision de la position verticale*]

Acurateţe relativă Măsură a acurateţei poziţionării relative a obiectelor reprezentate pe hartă. În unele aplicaţii practice, acurateţea relativă este mai importantă decât acurateţea absolută (interesează mai mult relaţiile spaţiale între obiecte, decât poziţia lor absolută). [*relative accuracy / précision relative*]

Acurateţea clasificării Măsura în care operaţia de clasificare identifică în mod corect clasele şi le atribuie acestora diferitele obiecte. Se poate exprima prin procentajul obiectelor clasificate eronat. [*classification accuracy / précision de la classification*]

Acurateţea datelor Gradul de exactitate a datelor utilizate. [*data accuracy / précision des données*]

Acutanţă Caracteristică ce exprimă claritatea unei imagini fotografice. Este aptitudinea unui sistem fotografic de a reda o limită

netă între două zone vecine cu luminanţă foarte diferită. Exprimă variaţia tonului imaginii pe o direcţie perpendiculară pe linia de contur a obiectului. Sin. *Conturanţă*. [*acutance / acutance*]

A/D Conversion Conversie analog-numerică.

ADAC Attitude Determination *and* Control Determinarea şi controlul poziţiei mijloacelor de zbor şi sateliţilor (sistem utilizat de sateliţii GOES).

ADACS Attitude Determination *and* Control Subsystem Subsistem de determinare şi control al poziţiei (utilizat de DMPS, TIROS).

ADAM Automatic Data Acquisition Module Modul de achiziţie automată a datelor.

ADAPS AVHRR Data Reception *and* Processing System Sistem de recepţionare şi prelucrare a datelor produse de sensorii AVHRR instalaţi pe sateliţii de teledetecţie. Sistemul este amplasat la centrul de date EROS, din SUA. *EROS Data Center ADAPS*, care a devenit operaţional în mai 1987, primeşte date în mod HRPT, de şase ori pe zi, la trecerea sateliţilor deasupra SUA.

Adaptarea ochiului Proces complex de modificare a diametrului irisului, funcţie de condiţiile de iluminare a obiectelor privite. [*adaptation / adaptation*]

ADAR Airborne Data Acquisition and Registration Achiziţie şi înregistrare a datelor cu mijloace aeropurtate.

ADAS 1. **Aerospace Data Acquisition System** Sistem aerospaţial de achiziţie a datelor. 2. **Airborne Data Acquisition System** Sistem aeropurtat de achiziţie a datelor. 3. **Automatic Digital Annotation System** Sistem de înregistrare automată a poziţiei camerei şi a altor informaţii în momentul aerofotografierii.

Adâncime de pătrundere Distanţa până la care intensitatea câmpului radiaţiei incidente se reduce, într-un material oarecare, la 1/e (la 37%) din valoarea iniţială. Sin. *Adâncime de penetrare*. [*depth of penetration / profondeur de pénétration, pouvoir de pénétration*]

Adâncime de penetrare v. **Adâncime de pătrundere**

Adâncimea câmpului v. **Profunzimea câmpului**

Adâncimea culorii Numărul de trepte de cuantificare utilizat pentru reprezentarea culorilor într-un sistem numeric. [*colour depth / profondeur de couleur*]

Adâncimea pixelului Numărul de valori diferite ce pot fi atribuite unui pixel. Se poate exprima şi ca număr de biţi utilizaţi în reprezentarea fiecărui pixel. [*pixel depth / profondeur du pixel*]

ADC 1. **Analog to Digital Converter** Convertor analog-numeric. 2. **Analog to Digital Conversion** Conversie analog-numerică.

ADCLS Automated Data Collection and Location System Sistem automat de colectare a datelor şi localizare.

ADDS Applications Development Data System Sistem de dezvoltare a aplicaţiilor. Sistem NASA de la *Goddard Space Flight Center* pentru prelucrarea rapidă a datelor *Thematic Mapper*.

ADEOS Advanced Earth Observing Satellite Satelit perfecţionat pentru observarea Pământului. Următoarea generaţie de sateliţi japonezi pentru observarea Pământului (NASDA).

Adiacenţă Proprietate a unor areale (poligoane) de a avea o latură comună. Sin. *Contiguitate, Vecinătate.* [*adjacency, contiguity / contiguïté*]

ADLS Airborne Doppler Lidar System Sistem aeropurtat de lidar Doppler.

Adnotare 1. Înscrierea pe o fotografie sau pe o altă reprezentare grafică a unor informaţii sau puncte de reper, simboluri sau culori. 2. Text ataşat unui obiect din imagine. [*annotation, image annotation / annotation, annotation des images*]

ADP Automatic Data Processing Prelucrare automată a datelor.

Adresă Număr de ordine al unei celule de memorie, utilizat pentru selectarea acesteia în vederea transferului de date. [*address / adresse*]

ADS Arc Digitizing System Sistem de digitizare a arcelor. Pachet de programe produs de firma ESRI, destinat digitizării şi editării arcelor şi etichetelor în cadrul unui strat de date în format vectorial.

ADSP Advanced Digital SAR Processor Procesor numeric perfecţionat pentru date SAR.

ADSS Advanced Digital Stereophotogrammetric System Sistem perfecţionat de fotogrammetrie numerică (dezvoltat de Universitatea Tehnică din Berlin).

ADTS Advanced Detection Technology Sensor Sensor cu tehnologie de detecţie avansată.

Aducere la scară Proces de transformare geometrică a unei imagini, cu scopul de a o aduce la o anumită scară de proporţie faţă de obiectele reprezentate. În cazul modelului stereoscopic, aducerea la scară se realizează prin orientarea absolută. [*scaling / mise à l'échelle*]

Aducerea la zi a hărţii v. **Reambulare**

AE Atmospheric Explorer Satellite Satelit de cercetare a atmosferei. Sateliţi de cercetare a termosferei (80–240 km), lansaţi în două serii, în 1963–1966 şi 1972–1975 (NASA).

AECS Atmospheric Effect Correction System Sistem pentru corecţia efectelor produse de atmosferă (pachet specializat de programe de calculator, de producţie japoneză).

AELT Association Européenne des Laboratoires de Télédétection Asociaţia Europeană a Laboratoarelor de Teledetecţie.

AERIE Airborne Equipment for Remote Imaging of the Environment Echipament aeropurtat pentru obţinerea de imagini ale mediului.

Aerobază 1. Linia care uneşte două puncte succesive de aerofotografiere. 2. Distanţa dintre două puncte succesive de aerofotografiere. Sin. *Bază aeriană, Bază de aerofotografiere.* [*air base / base aérienne*]

Aerocartograf Aparat automat de restituţie a aerofotogramelor. [*aero-cartograph / aérocartographe*]

Aerocartografie Efectuarea măsurătorilor şi întocmirea hărţilor şi planurilor topografice pe baza aerofotogramelor. Sin. *Cartografie aeriană.* [*aerial mapping, aerial cartography, aerial survey / levé photoaérien, cartographie aérienne*]

Aerodrumuire Determinare a coordonatelor unor puncte prin măsurători pe fotografii aeriene, folosind puncte de sprijin ale căror coordonate reale sunt cunoscute. [*aerial traverse / aéro-cheminement, cheminement aérien*]

Aerofotografie descifrată Aerofotografie pe care sunt inscripţionate, prin semne,

cifre sau litere, o serie de informaţii suplimentare, obţinute prin fotointerpretare. [*annotated aerial photograph / photographie aérienne annotée*]

Aerofotografiere pe benzi Fotografierea aeriană a unui teritoriu, pe benzi din lungul liniilor de zbor ale avionului, cu suprapunerea fotografiilor învecinate. Sin. *Fotografiere pe benzi*. [*strip photography / prise de vues par bandes*]

Aerofotogramă Fotografie aeriană realizată cu o cameră metrică. Are o serie de proprietăţi geometrice ce permit efectuarea, pe ea, a unor măsurători. Pentru fotograme se cunosc elementele de orientare internă şi externă, necesare pentru stabilirea coordonatelor diverselor puncte de pe imagine, astfel încât ele se pot transpune pe o reprezentare grafică de tipul planurilor sau hărţilor topografice. Sin. *Fotogramă aeriană*. [*aerial photograph / aérophotogramme, photographie aérienne métrique*]

Aerofotogramă înclinată Aerofotogramă realizată cu o cameră a cărei axă optică principală a făcut, în momentul fotografierii, un unghi de 3°–15° cu verticala locului. Pe o asemenea aerofotogramă nu se pot executa măsurători planimetrice sau altimetrice, scara imaginii variind pe o direcţie perpendiculară pe axa de înclinare. Pentru efectuarea măsurătorilor, este necesară, mai întâi, redresarea aerofotogramei. [*low-oblique photograph / aérophotogramme inclinée*]

Aerofotogramă nadirală Aerofotogramă realizată cu o cameră cu axă optică verticală. Este tipul de aerofotogramă care are scara constantă pe toată suprafaţa ei, permiţând efectuarea de măsurători fotogrammetrice. Sin. *Aerofotogramă verticală*. [*nadir photograph / aérophotogramme nadirale*]

Aerofotogramă oblică Aerofotogramă realizată cu o cameră a cărei axă principală a făcut un unghi mai mare de 15° cu verticala locului, în timpul fotografierii. Având scara variabilă pe o direcţie perpendiculară pe axa de înclinare, nu poate fi utilizată în fotogrammetrie, fără a fi redresată. [*oblique photograph / aérophotogramme oblique*]

Aerofotogramă panoramică Aerofotogramă obţinută cu o cameră cu axă oblică şi pe care apare vizibilă linia orizontului. Are scară variabilă, ca şi aerofotogramele înclinate şi oblice, astfel încât nu este direct utilizabilă în fotogrammetrie. [*high-oblique photograph / aérophotogramme panoramique*]

Aerofotogramă redresată Fotogramă obţinută prin redresarea unei aerofotograme înclinate sau oblice. Sin. *Fotografie redresată*. [*rectified air photograph, rectified photograph, rectified print / photographie aérienne redressée, photographie redressée*]

Aerofotogramă verticală v. **Aerofotogramă nadirală**

Aerofotogrammetrie Ramură a fotogrammetriei care studiază metodele de determinare a formei şi de măsurare a dimensiunilor şi poziţiei obiectelor, precum şi de întocmire a planurilor şi hărţilor topografice, pe baza aerofotogramelor. Sin. *Fotogrammetrie aeriană*. [*aerophotogrammetry, aerial photogrammetry / photogrammétrie aérienne*]

Aerofotohartă Mozaic controlat de fotografii aeriene, pe care sunt trasate curbele de nivel şi sunt inscripţionate toponimele. [*photographic map / carte photographique*]

Aerofotointerpretare Proces de obţinere de informaţii calitative şi cantitative, explicite (oferite direct de imaginile obiectelor)

sau implicite (deduse logic), asupra terenului, utilizând fotografii aeriene şi modele stereoscopice ale acestuia. Sin. *Interpretarea fotografiei aeriene.* [*aerial photographic interpretation, interpretation of air photographs, interpretation of aerial photographs, aerial photointerpretation / interprétation des photographies aériennes*]

Aerofotoridicare v. **Ridicare aerofotogrammetrică**

Aeronavă Aparat de zbor care se deplasează în atmosferă datorită acţiunii dinamice a aerului asupra suprafeţei sale. [*aircraft / aéronef*]

Aeropoligonaţie Metodă asemănătoare triangulaţiei, dar care operează cu poligoane în loc de triunghiuri. Sin. *Metoda aeropoligonaţiei.* [*aeropolygonation / aeropolygonation*]

AEROS Advanced Earth Resources Observation Satellite Satelit perfecţionat de observare a resurselor terestre.

Aerospaţial Care se referă la atmosfera terestră şi la spaţiul cosmic. [*aerospace / aérospatial*]

Aerotopografie Ramură a topografiei care utilizează aerofotograme drept sursă principală de informaţie. [*aerotopography / aérotopographie, phototopographie aérienne*]

Aerotriangulaţie Ansamblu de procedee ce permit determinarea coordonatelor punctelor de interes de pe modele stereoscopice independente sau în benzi. Se bazează pe utilizarea triangulaţiei plecând de la un număr de puncte de legătură, ale căror coordonate în teren sunt cunoscute cu precizie. [*aerial triangulation, aerotriangulation, air triangulation / aérotriangulation, triangulation aérienne*]

Aerotriangulaţie analitică Metodă de determinare a coordonatelor punctelor de interes prin calcul numeric, folosind elementele de orientare ale aerofotogramelor şi coordonatele unor puncte de sprijin. [*analytical aerotriangulation, analytical aerial triangulation / aérotriangulation analytique, triangulation aérienne analytique*]

Aerotriangulaţie analogică Metodă de determinare a canevasului de restituţie prin triangulaţie radială pe aerofotograme sau pe şabloane transparente. Se realizează prin drumuire fotografică liberă sau drumuire cu altitudine constantă, folosindu-se relaţiile geometrice de legătură dintre aerofotogramele succesive. [*analogical aerotriangulation / aérotriangulation analogique*]

Aerotriangulaţie spaţială Aerotriangulaţie efectuată pe modele stereoscopice ale terenului pentru îndesirea reţelei de puncte de sprijin. Sin. *Fototriangulaţie spaţială.* [*spatial aerotriangulation / aérotriangulation spatiale*]

Aerovideografie Efectuarea de măsurători după cadre numerizate ale unor filme care au fost realizate din mijloace de zbor de joasă altitudine, utilizând camere video. [*air videography / vidéographie aérienne*]

AERS Advanced ESA Resource Satellite Satelit perfecţionat ESA pentru studiul resurselor naturale.

Afişare Prezentarea informaţiei într-o formă perceptibilă vizual (grafică sau alfanumerică). [*display, displaying / affichage, visualisation*]

Afişare alfanumerică Afişare cu ajutorul caracterelor alfanumerice, semnelor de punctuaţie şi simbolurilor. [*alphanumeric display / affichage alphanumérique*]

Afişare digitală v. **Afişare numerică**

Afişare grafică Afişarea informaţiei utilizând elemente grafice (desene, diagrame,

imagini). [*graphic display / affichage graphique*]

Afişare interactivă Mod de afişare a datelor ce permite intervenţia operatorului în vederea modificării caracteristicilor de afişare. [*interactive display / affichage interactif*]

Afişare întreţesută (a imaginii) Mod de afişare a imaginii pe ecrane cu tub catodic, printr-o succesiune de semicadre conţinând liniile de baleiere impare şi respectiv pare ale cadrului. Persistenţa imaginii pe ecran şi retină, precum şi succesiunea rapidă a celor două imagini parţiale permit perceperea imaginii complete. [*interlaced display / affichage entrelacé*]

Afişare numerică Afişarea cu ajutorul caracterelor numerice (cifre). Sin. *Afişare digitală*. [*digital display, numerical display / affichage numérique*]

Afişare progresivă (a imaginii) Mod de afişare a imaginii pe ecrane cu tub catodic, fiecare cadru conţinând toate liniile de baleiere. [*non-interlaced display / affichage progressif*]

AFS Aerial Film Speed Sensibilitatea filmului aerian.

AGDS Automatic Graphic Digitizing System Sistem automat de digitizare a reprezentărilor grafice.

Agenţia Spaţială Română Agenţie ce coordonează activitatea din domeniul cercetărilor spaţiale româneşti. Colaborează cu Agenţia Spaţială Europeană (ESA).

AGI Association for Geographic Information Asociaţie pentru informaţia geografică (Londra, Marea Britanie).

AGIS Automated Geographic Information System Sistem informaţional geografic automatizat. Denumirea comercială a unui pachet de programe destinat SIG.

AGP Advanced Geosynchronous Platform Platformă geosincronă perfecţionată.

Agregare Gruparea unor obiecte din aceeaşi clasă, într-o singură entitate. [*aggregation / agrégation*]

AGRESTE Proiect de teledetecţie în domeniul agriculturii şi silviculturii în Europa, lansat de Franţa şi Italia.

AGRISTARS Agriculture and Resources Inventory Surveys Through Aerospace Remote Sensing Monitoring al agriculturii şi resurselor prin teledetecţie aerospaţială. Program lansat de către Departamentul Agriculturii al SUA, NASA şi alte organisme. A fost conceput pentru a stabili dacă teledetecţia poate folosi la asigurarea obiectivităţii, fiabilităţii şi oportunităţii datelor din sistemele de informaţie ale Departamentului.

AHRIS Advanced High Resolution Imaging Spectrometer Spectrometru perfecţionat, de mare rezoluţie, generator de imagini.

AHRV Advanced High Resolution Visible Imager Sensor perfecţionat, de mare rezoluţie, pentru radiaţii vizibile, generator de imagini.

AIAA American Institute of Aeronautics and Astronautics Institutul American de Aeronautică şi Astronautică.

AIDJEX Arctic Ice Dynamics Joint Experiment Program comun de studiu al dinamicii gheţurilor arctice (lansat de SUA şi Canada).

AIDS Advanced Image Digitizing System Sistem perfecţionat de numerizare a imaginilor.

AIMAS Analogue Image Manipulation System Sistem de prelucrare a imaginilor analogice.

AIMS Analytical Imagery Matching System Sistem analitic de asamblare a imaginilor (elaborat de Institutul de Fotogrammetrie al Universităţii din Hanovra, Germania).

AIR Airborne Imaging Radar Radar aeropurtat, generator de imagini.

AIREYE v. **AOSS**

AIRS Atmospheric Infrared Sounder Sondă atmosferică în infraroşu (EOS).

AISA Airborne Imaging Spectrometer for Different Applications Spectrometru aeropurtat producător de imagini pentru diverse aplicaţii (Finlanda).

AIT Associazione Italiana di Telerilevamento Asociaţia Italiană de Teledetecţie.

AITS Advanced Information Transmission System Sistem perfecţionat de transmisiune a informaţiei.

Ajustare Aplicarea unor corecţii asupra rezultatelor unor observaţii, în vederea reducerii erorilor sau a asigurării consistenţei datelor. [*adjustment of observations, adjustment / ajustement*]

Ajustare elastică Modificare a geometriei interne a unei imagini, prin schimbarea poziţiei relative a elementelor ce o compun, dar cu păstrarea conectivităţii lor. [*rubber sheeting, rubber banding, image warping / ajustement élastique*]

ALADIN Atmospheric Laser Doppler Instrument Instrument atmosferic cu laser Doppler.

Albedo 1. Mărime fotometrică egală cu raportul dintre intensitatea radiaţiei reflectate difuz de către un obiect şi intensitatea radiaţiei incidente pe suprafaţa sa. 2. Raportul dintre cantitatea de lumină reflectată şi cea incidentă la un corp cosmic (de ex., planetă). Albedoul mediu al Pământului este de cca. 0,37, iar al Lunii de 0,12. [*albedo / albédo*]

Albedo spectral Expresia albedoului unui obiect, funcţie de lungimea de undă a radiaţiei incidente. [*spectral albedo / albédo spectral*]

Albire Etapă în prelucrarea materialului fotografic color. Constă în transformarea argintului metalic din emulsie în fericianură de argint, de culoare alb-lăptoasă, sub acţiunea fericianurii de potasiu. În acelaşi timp se decolorează stratul de filtru galben şi stratul antihalo. Ulterior, fericianura de argint este îndepărtată prin fixare. [*bleaching, photobleaching / blanchiment*]

ALDS Automatic Lightning Detection System Sistem automat de detecţie a fulgerelor (NOAA).

ALEXIS Array of Low Energy X-ray Imaging Sensors Sistem de sensori pentru raze X de joasă energie, generator de imagini (lansat la 25 aprilie 1993).

Algoritm Succesiune determinată de prescripţii precise, având ca obiectiv rezolvarea problemelor dintr-o clasă, după un număr finit de paşi. [*algorithm / algorithme*]

Algoritm de clasificare Algoritm destinat grupării entităţilor (obiectelor sau proceselor) în categorii (denumite clase), după anumite criterii. [*classification algorithm / algorithme de classification*]

Algoritmul Douglas-Peucker Algoritm destinat reducerii numărului de puncte necesare pentru a reprezenta numeric o linie frântă, cu o precizie dată. [*Douglas-Peucker algorithm / algorithme de Douglas et Peucker*]

Aliasing Efect prezent în cazul imaginilor numerice subeşantionate (ce nu respectă condiţia Nyquist). Se manifestă prin reprezentarea necorespunzătoare a contururilor obiectelor. În cazul instrumentelor optice, efectul este denumit moar. [*aliasing / alliassage, crénelage*]

Aliniere Orientarea axelor instrumentelor optice în lungul unei linii comune. [*alignment, collimation / alignement*]

ALMAZ Satelit de observare a Pământului, lansat de Rusia în mai 1991. A fost dotat cu un radar cu deschidere sintetică, în banda S, ce a operat până în octombrie 1992.

Alocare a benzilor de frecvenţe v. **Asignare a frecvenţelor**

Alocare a memoriei Repartizarea memoriei disponibile diverselor programe ce rulează într-un sistem de calcul. [*memory allocation, storage allocation / allocation de mémoire*]

ALPS Airborne Laser Polarization Sensor Sensor laser cu polarizare, aeropurtat (NASA).

ALS Advanced LANDSAT Sensor Sensor perfecţionat pentru sateliţii LANDSAT.

ALSEP Apollo Lunar Surface Experiments Package Staţii ştiinţifice instalate pe suprafaţa Lunii în cadrul misiunilor Apollo.

Altimetrie Măsurare a altitudinii reliefului şi a diferenţelor de nivel. În afară de măsurătorile geodezice şi topografice din teren, se pot utiliza şi mijloace de teledetecţie (de ex. măsurători pe fotograme şi modele stereoscopice, altimetre radar sau lidar, profilometre etc.). [*altimetry / altimétrie*]

Altimetrie laser Efectuare de măsurători a înălţimii reliefului, cu altimetrul laser aeropurtat. [*laser altimetry / altimétrie laser*]

Altimetrie radar Efectuare de măsurători a înălţimii reliefului cu ajutorul altimetrului radar aeropurtat. [*radar altimetry / altimétrie radar*]

Altimetru Instrument pentru măsurarea altitudinii unui punct faţă de un nivel de referinţă. [*altimeter / altimètre*]

Altimetru barometric Altimetru ce măsoară altitudinea pe baza presiunii atmosferice. [*height measuring barometer, barometer-altimeter / baromètre altimétrique*]

Altimetru cu microunde Altimetru radar ce lucrează în banda de microunde. [*microwave altimeter / altimètre à hyperfréquences*]

Altimetru înregistrator Aparat care înregistrează automat altitudinea punctelor măsurate. [*recording altimeter / altimètre enregistreur*]

Altimetru laser Instrument de măsură a înălţimii mijlocului de zbor faţă de suprafaţa terenului. Determinarea înălţimii se face măsurând intervalul de timp necesar unui impuls laser să străbată, dus-întors, drumul de la platformă la teren. [*laser altimeter / altimètre laser*]

Altimetru radar Instrument de măsură a înălţimii mijlocului de zbor faţă de suprafaţa solului, prin măsurarea timpului necesar unui impuls radio să parcurgă, dus-întors, distanţa până la sol. [*radar altimeter / altimètre radar*]

Altimetru radar multifascicul Altimetru radar ce utilizează un interferometru cu două antene, înclinate faţă de verticală. Altitudinea este determinată pe baza diferenţei de fază între semnalele primite de cele două antene. [*multibeam altimeter / -*]

Altitudine 1. Înălţime deasupra unei suprafeţe de referinţă (nivel de bază). 2. Unghiul dintre planul orizontului şi linia spre

obiectul (punctul) vizat. [*altitude, elevation, height / altitude, hauteur*]

Altitudine absolută Altitudine față de suprafața geoidului. Sin. *Cotă absolută, Altitudine ortometrică, Înălțime absolută.* [*absolute altitude, orthometric altitude, orthometric elevation / altitude absolue, altitude orthométrique*]

Altitudine absolută de zbor Altitudinea de zbor măsurată față de nivelul mării. [*absolute flight altitude, absolute flying height, flying height above mean sea level / altitude absolue de vol, altitude de vol au-dessus du niveau de la mer*]

Altitudine de aerofotografiere Altitudinea aparatului de zbor care poartă camera fotografică, în momentul preluării imaginii. [*exposure altitude / hauteur de prises de vues*]

Altitudine de zbor Altitudinea, față de nivelul mării, la care zboară vectorul purtător de mijloace de teledetecție. [*flight altitude, flight height, flying height / altitude de vol, hauteur de vol*]

Altitudine față de elipsoid Altitudine măsurată față de elipsoidul de referință. [*ellipsoidal altitude, ellipsoidal height, geodetic height / altitude ellipsoïdique*]

Altitudine medie (a reliefului) Media altitudinilor punctelor de pe o suprafață de teren. [*average height, mean ground elevation / altitude moyenne*]

Altitudine orbitală Înălțimea orbitei unui satelit față de suprafața terestră. [*orbital altitude / altitude de l'orbite*]

Altitudine ortometrică v. **Altitudine absolută**

Altitudine relativă Altitudinea unui punct față de o suprafață de referință convențională. [*relative altitude, relative elevation / hauteur relative*]

Altitudine relativă de zbor Înălțimea de zbor deasupra unui plan de referință oarecare (de obicei, nivelul solului). [*relative flight altitude, relative flying height / hauteur de vol relative*]

AMAS Advanced Millimeter-wave Atmospheric Sounder Sondă atmosferică perfecționată, pentru unde milimetrice (pe satelitul ATMOS, Germania).

Ambiguitatea distanței Efect ce se manifestă prin apariția de ecouri parazite în imaginile radar, provenind de la obiecte situate în exteriorul zonei explorate. [*distance ambiguity / ambiguïté de la distance*]

Ameliorarea contrastului Modificarea contrastului unei imagini cu scopul de a facilita percepția detaliilor sau de a evidenția unele obiecte. [*contrast enhancement, contrast improvement / amélioration du contraste, ajustement du contraste*]

Ameliorarea contururilor v. **Accentuarea contururilor**

Ameliorarea culorilor Modificarea culorilor unei imagini, cu scopul de a facilita interpretarea ei de către operatorul uman. [*colour enhancement / amélioration des couleurs*]

Ameliorarea imaginii Prelucrarea imaginii în scopul îmbunătățirii aspectului vizual și a posibilităților de identificare a obiectelor reprezentate. [*image enhancement, image improvement / amélioration de l'image, rehaussement*]

Ameliorarea rezoluției 1. Proces de mărire a rezoluției unei imagini RGB prin conversia în domeniul HBS sau HIS și înlocuirea componentei *B* (metoda RGBB) sau *I* (metoda RGBI), cu o imagine cu rezoluție superioară. 2. Proces de mărire a rezoluției

unei imagini prin reeşantionare, urmată de o eventuală prelucrare în vederea accentuării contururilor. [*resolution enhancement / amélioration de la résolution*]

AM/FM Automated Mapping / Facilities Management Termen utilizat pentru desemnarea unei categorii speciale de sisteme informaţionale geografice, destinate, de obicei, gestiunii reţelelor de utilităţi.

AMI Active Microwave Instrument Instrument activ cu microunde (ERS 1).

AMICA Automatic Multispectral Image Compaction Algorithm Algoritm de comprimare a imaginilor multispectrale.

AMIR Advanced Microwave Imaging Radiometer Radiometru perfecţionat pentru microunde, generator de imagini.

AML Arc Macro Language Limbaj de programare pentru generare de aplicaţii în cadrul sistemului *Arc/Info*. Include posibilităţi privind crearea de meniuri, utilizarea variabilelor, controlul stării sistemului, stabilirea şi utilizarea coordonatelor punctelor de pe hărţi sau imagini. Include şi un set suplimentar de comenzi pentru sistem.

AMMS Advanced Microwave Moisture Sounder Sondă perfecţionată de umiditate, cu microunde.

Amorsă Porţiune de film sau bandă de hârtie situată la începutul unui film fotografic, ce serveşte la încărcarea camerei la lumină. [*leader / amorce de début, amorce*]

Amplasament Locul din teren în care este situat un obiect. [*site / site, emplacement*]

Amplificare 1. Creştere a amplitudinii, puterii sau intensităţii unui semnal, prin aport de energie adus de un dispozitiv (numit *amplificator*). 2. Raportul între o mărime caracteristică a semnalului la ieşirea şi la intrarea unui amplificator. [*1. amplification, gain 2. amplification coefficient / 1. amplification, gain 2. facteur d'amplification, coefficient d'amplification*]

Amplificator Instrument sau aparat destinat amplificării semnalelor. [*amplifier, multiplier / amplificateur*]

Amplificator cu zgomot redus 1. Amplificator al cărui zgomot propriu este redus. 2. Preamplificator între antenă şi staţia de recepţie de la sol. Pentru eficacitate maximă, este ataşat direct la antena de recepţie. [*low noise amplifier / amplificateur à faible bruit*]

Amplificator selectiv Amplificator care operează în mod selectiv, numai asupra unei părţi a semnalului de intrare, definită prin banda de frecvenţă sau alte caracteristici. [*selective amplifier, channel amplifier / amplificateur sélectif*]

Amplitudine Diferenţa dintre valorile extreme ale unui semnal. [*amplitude, magnitude / amplitude, magnitude*]

Amplitudine a impulsului Valoarea maximă a unui semnal emis în impuls. [*impulse amplitude, pulse amplitude / amplitude de l'impulsion*]

AMPTE Active Magnetospheric Particle Tracer Explorers Sonde active pentru determinarea particulelor din magnetosferă (lansate la 16 august 1984).

AMR Active Microwave Radar Radar activ cu microunde.

AMRIR Advanced Medium Resolution Imagery Radiometer Radiometru perfecţionat, cu rezoluţie medie, generator de imagini (EOS).

AMRSA Atmospheric and Meteorological Remote Sensing Assembly Ansamblu de teledetecţie atmosferică şi meteorologică.

Sistem de sensori pentru platformele polare.

AMRVI Advanced Medium Resolution Visible Imager Sensor perfecţionat, sensibil la domeniul vizibil, cu rezoluţie medie, generator de imagini.

AMS 1. **Advanced Mapping System** Sistem perfecţionat de cartografiere. Pachet de programe produs de *Oracle* şi *Geovision*, destinat SIG. 2. **Above Mean Sea Level** Deasupra nivelului mediu al mării.

AMSR Advanced Mechanically Scanning Radiometer Radiometru perfecţionat cu baleiere mecanică (folosit pe EOS).

AMSU Advanced Microwave Sounding Unit Sondă perfecţionată, cu microunde (NOAA K–M).

AMT Above Mean Terrain Deasupra nivelului mediu al terenului.

Anacromatic Sistem optic ce produce imagini cu contururi estompate. [*anachromatic* / -]

Anaglif Imagine constituită din două desene sau un cuplu de imagini ce constituie o pereche stereoscopică, imprimate suprapus, cu două culori diferite (de obicei verde şi roşu). Privite printr-o pereche de ochelari care au lentilele colorate în cele două culori de imprimare, permit percepţia modelului stereoscopic al imaginii. [*anaglyph* / *anaglyphe*]

Anaglif polarizat Pereche de imagini suprapuse, proiectate cu polarizare ortogonală, ce permit perceperea unui model stereoscopic atunci când sunt privite prin ochelari cu filtre de polarizare. [*vectograph* / *vectograph*]

Analiza datelor Prelucrarea datelor în scopul evidenţierii unor caracteristici ale proceselor sau obiectelor pe care le descriu. [*data analysis* / *analyse des données*]

Analiza formelor Ansamblu de operaţii având ca scop stabilirea caracteristicilor formelor ce urmează a fi clasificate cu ajutorul unui sistem de recunoaştere automată a formelor. [*shape analysis, pattern analysis* / *analyse des formes*]

Analiza grupării Analiză statistică a unui şir de valori pentru a evidenţia grupările plauzibile în cazul unei clasificări. Sin. *Analiză cluster.* [*cluster analysis* / *analyse de groupement*]

Analiza hărţilor Analiză a hărţilor pentru a stabili caracteristicile lor cartografice sau pentru extragerea de informaţii spaţiale. [*map analysis* / *analyse des cartes*]

Analiza imaginilor Examinarea detaliată a imaginilor în vederea extragerii informaţiilor explicite sau implicite privind obiectele reprezentate. [*image analysis* / *analyse des images*]

Analiza platformelor Studiul caracteristicilor şi utilizării platformelor de teledetecţie. [*platform analysis* / *revue des plates-formes*]

Analiza secvenţelor de imagini Analiza imaginilor multitemporale, în vederea sesizării schimbărilor în timp ale obiectelor reprezentate. [*image sequence analysis* / *analyse de séquence d'images*]

Analiza semnăturii Analiza semnalelor specifice, emise sau reflectate de obiectele de pe suprafaţa terestră, recepţionate prin teledetecţie. [*signature analysis* / *analyse de la signature*]

Analiza sensorilor Descrierea sensorilor, a performanţelor şi a posibilităţilor lor, comparându-i între ei sau caracterizându-i în funcţie de o anumită utilizare. [*sensor analysis* / *revue de capteurs*]

Analiza structurală a imaginii Analiza modului de aranjare spaţială a obiectelor reprezentate în imagini. Analiza structurală a imaginilor sprijină identificarea obiectelor şi a raporturilor spaţiale dintre ele. [*structural analysis of image / analyse structurale de l'image*]

Analiza texturii Examinarea texturii imaginii în vederea identificării obiectelor care nu sunt reprezentate prin imagini distincte (individuale). [*texture analysis / analyse de texture*]

Analiza vecinătăţii Procedee de analiză pentru determinarea relaţiilor dintre localizarea unui obiect şi caracteristicile vecinilor săi. [*neighbourhood analysis / analyse de voisinage*]

Analiză armonică Determinarea amplitudinii şi fazei oscilaţiilor armonice componente ale unui semnal. [*harmonic analysis / analyse harmonique*]

Analiză cluster v. **Analiza grupării**

Analiză diacronică Analiza datelor de teledetecţie ce descriu aceeaşi suprafaţă de teren, la momente diferite. Sin. *Analiză multitemporală*. [*multitemporal analysis, multidate analysis / analyse diachronique*]

Analiză în componente principale 1. Tehnică de ameliorare sau analiză a imaginilor multispectrale numerice, bazată pe transformarea lor într-un set de noi imagini (neocanale), decorelate între ele. 2. Metodă de analiză multivariată, utilizată pentru a reduce numărul variabilelor. [*principal components analysis / analyse en composantes principales*]

Analiză multirezoluţie Analiză a imaginilor în care informaţia primară este compusă dintr-un set de imagini cu rezoluţii diferite, reprezentând acelaşi teritoriu. [*multiresolution analysis / analyse multirésolution*]

Analiză multispectrală Analiză a datelor care descriu răspunsul obiectelor în mai multe benzi spectrale. [*multispectral analysis / analyse multispectrale, analyse multibande*]

Analiză multitemporală v. **Analiză diacronică**

Analiză numerică Analiză a datelor efectuată prin metode de calcul numeric. [*numerical analysis / analyse numérique*]

Analiză spaţială Aplicarea unor tehnici analitice pentru studiul poziţiei, dimensiunilor şi relaţiilor spaţiale ale obiectelor sau proceselor. [*spatial analysis / analyse spatiale*]

Analiză spectrală Analiza răspunsului spectral al diverselor obiecte. [*spectral analysis / analyse spectrale*]

Analiză statistică Analiza indicatorilor statistici ce descriu obiecte sau procese, în vederea caracterizării sintetice a acestora. [*statistical analysis / analyse statistique*]

Analiză stereoscopică Analiză efectuată asupra modelelor stereoscopice. [*stereo analysis / analyse stéréoscopique*]

Analogic Mod de lucru în care o mărime fizică este descrisă sau reprezentată prin intermediul altei mărimi, cu valoare proporţională cu cea originală. În teledetecţie şi cartografie, termenul indică prezentarea informaţiei în formă grafică (hărţi, desene, imagini fotografice, etc.). [*analog / analogique*]

Anamorfoză Deformarea imaginilor prin mijloace optice sau numerice. De obicei, se referă la modificarea independentă a scărilor pe cele două axe. [*anamorphosis / anamorphose*]

Anastigmat Sistem optic la care, prin construcţie, s-au corectat, în mare măsură,

astigmatismul şi curbura câmpului imaginii. [*anastigmat / anastigmat*]

Anastigmatism Lipsa (reducerea) aberaţiilor de astigmatism la un sistem optic. Proprietatea unui sistem optic de a fi corectat simultan pentru aberaţiile cromatice, de sfericitate şi de curbură a câmpului. [*anastigmatism / anastigmatisme*]

Angulator Instrument pentru transformarea unghiurilor măsurate pe un plan oblic, în corespondentele lor în plan orizontal. [*angulator / angulateur*]

Animaţie Afişarea secvenţială a unei serii de imagini diferite între ele, cu obţinerea unui efect de mişcare sau schimbare în timp a obiectelor reprezentate. [*animation / animation*]

Anizometropie Acuitate vizuală diferită a celor doi ochi. [*anisometropy / anisométropie*]

Anizotropie Caracteristica unui spaţiu în interiorul căruia o proprietate fizică variază funcţie de direcţia în lungul căreia se face măsurătoarea. [*anisotropy / anisotropie*]

Anomalie termică Porţiune dintr-o imagine în infraroşu termic, cu strălucire deosebită faţă de restul scenei. [*thermal anomaly / anomalie thermique*]

Ansamblu de camere Sistem de camere montate astfel încât axele lor principale să formeze unghiuri cu o valoare determinată. [*multiple camera assembly* / -]

ANSI American National Standards Institute Institutul Naţional American pentru Standarde. Organism responsabil cu stabilirea unor standarde utilizate în Statele Unite. Colaborează cu organizaţii internaţionale, îndeosebi cu ISO, pentru elaborarea şi aprobarea standardelor internaţionale.

Antenă Dispozitiv de emisie şi/sau recepţie a undelor electromagnetice. Principalele caracteristici ale unei antene sunt randamentul, caracteristica de radiaţie spaţială şi modul de polarizare a undelor. [*antenna / antenne*]

Antenă Cassegrain Antenă care utilizează două reflectoare. Reflectorul secundar este plasat în punctul focal al reflectorului principal, reflectând undele către fiderul montat în centrul acestuia. [*Cassegrain antenna / antenne de Cassegrain*]

Antenă cu deschidere sintetică Sistem de teledetecţie radar ce utilizează mişcarea platformei purtătoare, precum şi efectul Doppler, pentru a sintetiza, pe cale electronică, o antenă de dimensiuni mari, necesară pentru obţinerea unor imagini de înaltă rezoluţie. [*synthetic aperture antenna / antenne à ouverture synthétique*]

Antenă directivă Antenă a cărei caracteristică de directivitate în plan orizontal prezintă maxime pronunţate pe anumite direcţii. [*directional antenna, directive antenna / antenne directionnelle*]

Antenă elicoidală Antenă constituită dintr-un conductor modelat în formă de elice. O astfel de antenă emite, în lungul axei, radiaţie polarizată circular. Recepţionează undele polarizate circular în sensul corespunzător elicei şi atenuează puternic pe cele polarizate în sens invers. [*helical antenna / antenne en hélice*]

Antenă horn v. **Antenă pâlnie**

Antenă izotropă Antenă ideală care radiază uniform în toate direcţiile. Este utilizată ca antenă de referinţă faţă de care se exprimă caracteristicile antenelor reale. [*isotropic antenna / antenne isotrope*]

Antenă multibandă Antenă care operează în mai multe benzi de frecvenţă. [*multiband antenna / antenne multibande*]

Antenă omnidirecţională Antenă a cărei caracteristică de radiaţie în plan orizontal este aproximativ circulară. [*omnidirectional antenna / antenne toutes directions*]

Antenă parabolică Antenă care foloseşte un reflector de formă parabolică. La recepţie, reflectorul concentrează undele incidente în focarul paraboloidului, unde se află montat elementul receptor. La emisie, reflectorul transformă undele sferice emise de elementul radiant, plasat în focar, în unde plane. Prezintă o directivitate foarte pronunţată de-a lungul axei paraboloidului şi funcţionează în benzi de frecvenţă foarte largi. Este des utilizată în comunicaţiile cu sateliţii. [*parabolic antenna / antenne parabolique*]

Antenă pâlnie Antenă care realizează tranziţia de la propagarea undelor în spaţiul liber, la propagarea într-un ghid de undă. Este construită sub forma unui ghid de undă cu secţiune transversală variabilă. Sin. *Antenă horn*. [*feedhorn / cornet*]

Antenă simulată v. **Antenă sintetică**

Antenă sintetică Antenă virtuală, realizată prin modificarea, pe cale electronică, a semnalului preluat de la o antenă reală, cu scopul de a îmbunătăţi anumite caracteristici ale acestuia. Sin. *Antenă simulată*. [*synthetic antenna / antenne synthétique, antenne simulée*]

Antialiasing Reducerea efectului de aliasing. [*antialiasing, dejagging / decrénelage*]

AOCS Attitude and Orbit Control System Sistem de control al orbitei şi atitudinii sateliţilor.

AOI Area of Interest Arie de interes.

AOIPS Atmospheric and Oceanographic Information Processing System Sistem de prelucrare a informaţiilor atmosferice şi oceanografice, elaborat de NASA şi folosit la prelucrarea datelor GOES.

AOL 1. **Airborne Optical Laser** Laser optic aeropurtat. 2. **Airborne Oceanographic Lidar** Lidar oceanografic aeropurtat.

AOSS Airborne Oil Surveillance System Sistem aerian de supraveghere a poluării cu petrol (*US Coast Guard*). În prezent denumit AIREYE.

APACM Atmospheric Physics and Chemistry Monitor Sistem de supraveghere a parametrilor fizici şi chimici ai atmosferei. Ansamblu de sensori pentru EOS.

Aparat automat de restituţie Aparat de restituţie care efectuează automat, pe cale electronică, exploatarea fotogramelor, prin identificarea punctelor analoage şi aducerea în coincidenţă cu ele a mărcilor de măsurare. Sin. *Restitutor automat*. [*automatic plotting apparatus, automatic plotting instrument, automatic plotter / appareil automatique de restitution*]

Aparat de aerofotografiere v. **Cameră aerofotografică**

Aparat de comandă (al camerei fotografice) Anexă a camerei aerofotografice prevăzută cu un obiectiv care formează, pe un geam mat, imaginea terenului care este fotografiat de cameră. Permite operatorului să stabilească parametrii de lucru şi să controleze fotografierea corectă a terenului. [*operating mechanism / appareil de commande*]

Aparat de copiat fotografii Aparat cu ajutorul căruia se realizează copiile fotografice pozitive, de pe clişeele negative. Există mai multe tipuri ce pot fi grupate în două categorii: *aparate de copiere prin contact* şi

aparate de mărit. Sin. *Aparat de fotocopiere*. [*photocopying apparatus, printer / appareil à photocopier*]

Aparat de copiere prin contact Aparat care permite copierea fotografiilor prin suprapunerea clişeului direct pe hârtia fotografică şi iluminarea pentru un timp controlat. Se obţin astfel copii la aceeaşi scară şi cu deformări minime faţă de negativ. Schimbarea clişeului şi a hârtiei fotografice, ca şi controlul iluminării, se fac automat sau manual, funcţie de tipul constructiv. Sin. *Tireuză*. [*contact printer, photocopying apparatus / machine à tirer, tireuse*]

Aparat de developare Aparat ce execută developarea automată a materialelor fotografice, controlând cu precizie parametrii procesului. Sin. *Developeză*. [*developing machine / developpeuse, machine à développer, appareil à développer*]

Aparat de fotocopiere v. **Aparat de copiat fotografii**

Aparat de fotografiat Aparat care serveşte la fotografiat (obţinerea imaginii obiectelor pe suprafaţa unui material fotosensibil). Sin. *Aparat fotografic, Cameră fotografică*. [*photographic camera, photographing device / appareil photographique, chambre photographique*]

Aparat de fotoredresare Aparat care permite transformarea, prin fotocopiere, a unei fotografii înclinate, într-o imagine corespunzătoare unei fotografii verticale. Se aseamănă cu un aparat de mărit la care suportul clişeului şi cel al hârtiei pot fi înclinate faţă de planul focal al obiectivului, în vederea compensării înclinării clişeului în momentul aerofotografierii. Pentru asigurarea clarităţii maxime pe toată suprafaţa copiei, este prevăzut cu dispozitive mecanice ce asigură respectarea condiţiei Scheimpflug. Sin. *Fotoredresator, Redresator fotografic*. [*phototransformer, rectification apparatus, rectifier, rectifying camera, transforming printer / redresseur, appareil de redressement*]

Aparat de marcare şi transpunere a punctelor Aparat cu observare stereoscopică a aerofotogramelor, ce permite marcarea şi transpunerea exactă a punctelor de aerotriangulaţie. În această categorie se încadrează aparatele *Kern PMG, Wild PUG, Transmark Jena* ş.a. [*transmark, transferscope, point transfer instrument, point marking and transferring instrument / appareil pour piquage et transposition des points*]

Aparat de mărit Aparat destinat executării de copii fotografice mărite, după clişee. În principiu, este un aparat de proiecţie prevăzut cu o sursă de iluminare şi un obiectiv care proiectează o imagine mărită a celei de pe clişeu. Aparatele moderne lucrează prin baleiere, fiind capabile să amelioreze calitatea imaginii, atenuând diferenţele prea mari de contrast. [*enlarger, magnifying apparatus, photographic enlarger / appareil d'agrandissement, agrandisseur*]

Aparat de proiecţie Aparat optic ce serveşte la proiectarea de imagini luminoase pe un ecran. Sin. *Proiector de imagini*. [*projection apparatus, projector / appareil de projection, projecteur*]

Aparat de redresare Aparat ce serveşte la redresarea aerofotogramelor înclinate sau oblice. [*rectifying apparatus, rectification apparatus, rectifier / appareil de redressement, redresseur*]

Aparat de redresare diferenţială Aparat de redresare care permite corectarea deplasării de relief. Parametrii de lucru sunt modificaţi în permanenţă, funcţie de altitudinea reliefului, rezultatul final fiind o ortofoto-

gramă sau o ortoimagine. Sin. *Ortofotoscop*. [*orthophotoscope / orthophotoscope*]

Aparat de restituţie Aparat care permite transpunerea, sub formă de plan topografic sau hartă, a informaţiilor preluate de pe imagini fotografice, modele stereoscopice sau de pe imagini neconvenţionale. [*map plotting apparatus, plotting apparatus, plotter / appareil de restitution*]

Aparat de restituţie analitică Aparat de restituţie ce permite înregistrarea numerică a coordonatelor punctelor. Este constituit, de obicei, dintr-un stereocomparator la care este ataşat un calculator electronic. Principiile de funcţionare au fost formulate de către U.W. Helava în 1957, iar utilizarea aparatelor de acest tip s-a generalizat în anii '70. Exemple de astfel de aparate sunt restitutoarele *Wild BC1*, *Kern* sau *Zeiss Planicomp*. Sin. *Restitutor analitic*. [*analytical plotting instrument / appareil de restitution analytique*]

Aparat de restituţie analogică Aparat de restituţie la care înregistrarea poziţiei punctelor determinate se face prin transpunere grafică, pe un suport plan. Exemple de astfel de aparate sunt *Wild A 10* şi *Zeiss C8*. [*analog plotting instrument / appareil de restitution analogique*]

Aparat de restituţie numerică Aparat de restituţie care utilizează imagini în format numeric, determinarea coordonatelor teren ale punctelor făcându-se automat, prin calcul matematic. [*digital plotting instrument / appareil de restitution numérique*]

Aparat de stereorestituţie Aparat de restituţie care permite exploatarea modelelor stereoscopice. Sin. *Stereorestitutor*. [*stereophotogrammetric plotter, stereoplotter, stereoscopic plotting instrument, stereoscopic plotting machine / appareil de restitution stéréoscopique, appareil de stéréorestitution, stéréorestituteur*]

Aparat de stereorestituţie analitică Aparat de restituţie analitică ce permite exploatarea modelelor stereoscopice. Primul aparat de acest tip a fost realizat, în anul 1961, de către firma *Ottico Mecanica Italiana*, în colaborare cu *Bendix Corporation*. [*analytical stereorestitution instrument / appareil de stéréorestitution analytique*]

Aparat de stereorestituţie analogică Aparat de restituţie analogică ce permite exploatarea modelelor stereoscopice. [*analog stereorestitution instrument, analog stereoplotting instrument / appareil de stéréorestitution analogique*]

Aparat de stereorestituţie numerică Aparat de restituţie numerică care permite exploatarea cuplurilor stereoscopice de imagini. Determinarea punctelor analoage se poate face manual sau automat, prin algoritmi de corelaţie. [*digital stereorestitution instrument / appareil de stéréorestitution numérique*]

Aparat de uscat Instalaţie pentru uscarea materialelor fotografice după spălare, fie în curent de aer cald (pentru filme fotografice), fie pe plăci cromate (pentru copiile pe hârtie). Sin. *Uscător, Dulap de uscat filme*. [*drying apparatus, film dryer, film drying cabinet / appareil à sécher, appareil sécheur de film, sécheur*]

Aparat de zbor Aparat ce se poate deplasa în mod autonom în atmosferă. [*aircraft / aéronef, appareil de vol*]

Aparat fotografic v. **Aparat de fotografiat**

Aparat fotogrammetric Aparat destinat efectuării unor operaţii fotogrammetrice (măsurători şi transpunerea informaţiilor de pe fotograme, în formă de hartă sau plan

topografic). [*photographic surveying apparatus / appareil de photogrammétrie*]

APC Antenna Pattern Correction Algorithm Algoritm de corecţie a directivităţii antenei.

Apertură v. **Deschidere unghiulară**

APFO Aerial Photography Field Office Organism al Departamentului de Stat pentru Agricultură al SUA, gestionat de *Farm Service Agency* (FSA). APFO deţine toate fotografiile aeriene ale SUA.

API Air Photo Interpretation Interpretarea fotografiilor aeriene.

Aplanat Sistem optic care se bucură de proprietatea de aplanetism. [*aplanat, aplanatic system / aplanat, système aplanétique*]

Aplanetism Proprietatea unui sistem optic de a forma o imagine plană, perpendiculară pe axa sa, a unui obiect plan, perpendicular şi el pe axă. [*aplanatism / aplanétisme*]

Aplicare de scriere Scrierea denumirilor şi a altor informaţii pe planuri şi hărţi. [*lettering / écriture, placement d'écriture*]

Aplicaţie operaţională Aplicaţie care a trecut de faza de prototip şi testare, aflându-se în exploatare curentă. [*operational application / application opérationnelle*]

APMR Adaptive Pointable Multibeam Radar Radar adaptiv multifascicul, orientabil.

Apocromat Sistem optic la care s-au corectat aberaţia cromatică longitudinală şi cea de sfericitate, pentru trei lungimi de undă diferite. [*apochromat, apochromatic system / apochromatique*]

Apogeu Punctul de altitudine maximă de pe orbita unui satelit. [*apogee / apogée*]

Apollo Serie de nave cosmice lansate de SUA la sfârşitul anilor '60 şi începutul anilor '70. La 11 octombrie 1968 a fost lansată prima navă *Apollo* cu oameni la bord (*Apollo 7*). În 1969, *Apollo 11* a transportat doi cosmonauţi americani care au coborât pe suprafaţa Lunii la 21 iulie.

APPS Analytical Photogrammetric Positioning System Sistem de poziţionare prin fotogrammetrie analitică.

APR Airborne Profile Recorder Înregistrator de profil, aeropurtat.

Aproximaţia Gauss Aproximaţie utilizată în optica geometrică, conform căreia razele de lumină se consideră situate la distanţă mică faţă de axa sistemului optic, iar unghiul format de ele cu normala la suprafaţa lentilelor este mic. [*Gaussian approximation / approximation de Gauss*]

Apside Punctele situate la distanţa maximă şi minimă faţă de centrul de gravitaţie, în cazul unei orbite excentrice. [*apsides / apsides*]

APSRS Aerial Photography Summary Record System Sistem de catalogare (indexare) a fotografiilor aeriene (USGS).

APT Automatic Picture Transmission Transmiterea automată a imaginilor. Tip de transmisie la sol dezvoltat de NASA. APT permite transmiterea datelor din două canale ale AVHRR, cu o rezoluţie redusă la 4 km, în banda de frecvenţă VHF (137,50 şi 137,62 MHz).

Aptitudine de vedere stereoscopică v. **Acuitate stereoscopică**

APTS Aerial Profiling of Terrain System Sistem aerian de determinare a profilului terenului.

AQT Association Québécoise de Télédétection Asociaţia de Teledetecţie din Québec (Canada).

ARA Advanced Radar Altimeter Altimetru radar perfecţionat.

Arbore de decizie v. **Dendrogramă**

Arc 1. Segment dintr-o curbă. 2. Vector utilizat în reprezentarea grafică a grafurilor. 3. Denumire utilizată de ESRI pentru elementele de tip linie dintr-un strat în format vectorial. [*arc / arc*]

ARC Ames Research Center Centrul de Cercetare AMES. Centru aparţinând de NASA, situat în Mountain View, California.

Arc/Info Pachet de programe destinat SIG, realizat de *Environmental Systems Research Institute* din SUA. A fost primul produs comercial de acest gen, disponibil începând din anul 1982.

Arc interior Arc ce are acelaşi poligon pe ambele sale părţi şi are cel puţin un nod care nu se conectează cu nici un alt arc. [*dangling arc / -*]

Arc marginal Denumire utilizată de firma ESRI pentru a indica un arc ce constituie limita unui poligon. [*border arc / -*]

Arc Storm Pachet de programe produs de ESRI, destinat gestionării bazelor de date de mari dimensiuni.

Arc Tools Colecţie de programe produse de firma ESRI, pentru a suplimenta funcţionalitatea pachetului *Arc/Info*.

Arc View Pachet de programe produs de firma ESRI, destinat SIG.

Areal Porţiune de teren caracterizată prin prezenţa anumitor obiecte, procese sau altor caracteristici. Sin. *Arie de repartiţie, Arie de răspândire.* [*area, home range / aire*]

ARGON Sistem de cartografiere automată, folosit în anii 1962-1964.

ARGOS System Pachet de programe utilizat pentru colectarea datelor şi localizarea platformei prin satelit (Franţa).

Argumentul latitudinii Distanţa unghiulară, măsurată în planul orbitei satelitului, între nodul ascendent şi satelit. [*argument of latitude / -*]

Argumentul perigeului Unghiul (distanţa unghiulară) văzut din focarul orbitei între direcţia nodului ascendent al orbitei şi direcţia perigeului. [*argument of perigee / -*]

ARGUS SPAS Platformă spaţială (SPAS) şi echipament de observaţie terestră (ARGUS), proiectate şi finanţate de ESA.

Arheologie aeriană Utilizarea fotografiilor aeriene în descoperirea şi studierea siturilor arheologice. Imaginea aeriană poate pune în evidenţă existenţa unor urme de construcţii, prin variaţia culorii solului şi dezvoltarea diferită a vegetaţiei. [*aerial archaeology / archéologie aérienne*]

Arhivarea imaginilor Catalogarea şi depozitarea imaginilor satelitare. [*images archival / archivage d'images*]

Arhivă Cópii ale datelor de lucru, efectuate la diverse momente, cu scopul de a păstra evoluţia datelor în timp sau de a avea o copie de siguranţă a lor. [*archive / archives*]

Arie 1. Mărimea suprafeţei unui obiect. 2. Mărimea suprafeţei unui poligon dintr-un strat de date în format vectorial. [*area / aire*]

Arie de răspândire v. **Areal**

Arie de repartiţie v. **Areal**

Arie efectivă 1. Porţiune dintr-o fotografie aeriană care are corespondent pe o fotografie vecină, astfel încât cele două imagini permit obţinerea modelului stereoscopic al terenului. 2. Porţiune de fotografie aeriană care este examinată. Este astfel delimitată

încât să se evite examinarea aceluiaşi teren şi pe aerofotogramele învecinate. Delimitarea corectă se face pe modelul stereoscopic, pentru a evita ca deplasarea radială să ducă la eliminarea unor detalii din aria efectivă. Sin. *Arie utilă, Suprafaţă utilă.* [*effective area, usable area / surface utile*]

Arie elementară de teren v. **Celulă**

Arie umbrită Suprafaţă pe care lumina solară nu ajunge direct. [*shadow area / aire ombrée*]

Arie utilă v. **Arie efectivă**

Arie vizibilă Porţiune din suprafaţa terestră ce este vizibilă, la un moment dat, dintr-un satelit artificial al Pământului. [*visible area / aire apparente, aire visible*]

Ariel Serie de sateliţi geofizici şi astronomici (Marea Britanie).

ARIES Applied Resource Image Exploitation System Sistem informatizat de exploatare a imaginilor pentru resurse terestre.

ARISE Advanced Radio Interferometry between Space and Earth Interferometrie radio între spaţiu şi Pământ, perfecţionată. Concept de misiune acceptat pentru cercetările astrofizice efectuate de NASA.

ARISTOTELES Applications and Research Involving Space Techniques Observing the Earth's Field from Low Earth Orbiting Satellite Aplicaţii şi cercetări privind tehnicile de observare a suprafeţei terestre din sateliţi cu orbite joase.

ARLeT Asociaţia Română a Laboratoarelor de Teledetecţie Asociaţie înfiinţată în anul 1992, afiliată la Asociaţia Europeană a Laboratoarelor de Teledetecţie (EARSEL).

Armonică 1. Componentă sinusoidală a unui semnal periodic. 2. Multiplu sau submultiplu al unei frecvenţe. [*harmonic / harmonique*]

ARS Airborne Radiometer Scanner Radiometru cu baleiere aeropurtat.

ARSC African Remote Sensing Council Consiliul African de Teledetecţie.

ARTEMIS Agricultural Real Time Environment Monitoring Using Imaging Satellites Supravegherea în timp real a mediului agricol cu ajutorul sateliţilor generatori de imagini.

Articol Element al unei baze de date în care se află înregistrate informaţiile referitoare la un singur obiect. [*item, record / article*]

ASA American Standards Association Asociaţia Americană pentru Standarde. Denumirea actuală este *United States American Standards Institute* (USASI).

Asamblaj aerofotografic v. **Fotoasamblaj**

Asamblaj al foilor de hartă Montaj compus din două sau mai multe foi de hartă, aşezate astfel încât reţeaua cartografică şi detaliile reprezentate să aibă continuitate de pe o foaie pe alta. [*sheet assembly / assemblage*]

ASAR-C Advanced SAR in C Band Radar cu antenă cu deschidere sintetică perfecţionat, utilizând banda C.

ASAS Advanced Solid-state Array Spectroradiometer Spectroradiometru perfecţionat, cu matrice de sensori cu elemente semiconductoare.

ASCA Advanced Satellite for Cosmology and Astrophysics Satelit perfecţionat pentru cosmologie şi astrofizică. Denumit iniţial ASTRO D, a fost lansat de Japonia, în 1993.

ASCAT Advanced Wind Scatterometer Scatterometru perfecţionat pentru vânt (POEM).

ASCII American Standard Code for Information Interchange Standard american pentru codificarea caracterelor alfanumerice, utilizând un cod numeric pe şapte biţi.

ASE Agence Spatiale Européenne Agenţia Spaţială Europeană (denumită anterior ELDO şi ESRO).

ASF Alaska SAR Facility in Fairbanks Centrul SAR din Fairbanks, Alaska. Centru de recepţie a datelor provenind de la sateliţii radar (ERS 1, JERS 1 şi RADARSAT).

ASI Agenzia Spaziale Italiana Agenţia Spaţială Italiană (denumită anterior PSN).

Asignare a frecvenţelor Stabilirea frecvenţelor de lucru pentru diverşi operatori, efectuată de organisme naţionale şi internaţionale, în vederea reducerii interferenţelor pe anumite arii geografice. [*frequency coordination / assignation de fréquences*]

ASMA Automatic Segment Matching Algorithm Algoritm pentru asamblarea şi georeferenţierea segmentelor din imaginile LANDSAT (NASA, AGRISTARS).

ASMES Advanced Synchronous Meteorological Satellite Satelit meteorologic geosincron, perfecţionat (DFVLR).

ASMSS Airborne Stereo Multispectral Sensor Sensor multispectral stereoscopic aeropurtat (*US Navy*).

ASP American Society of Photogrammetry Societatea Americană de Fotogrammetrie.

ASPRS American Society of Photogrammetry and Remote Sensing Societatea Americană de Fotogrammetrie şi Teledetecţie.

ASR Atmospheric Sounding Radiometer Radiometru pentru sondarea atmosferei.

ASTER Advanced Spaceborne Thermal Emission and Reflection Radiometer Radiometru spaţial perfecţionat, sensibil la radiaţii termice emise şi reflectate (anterior numit ITIR). Instalat pe sateliţii EOS.

ASTERIX Analyse Stéréoscopique par Radar à Impulsions en Bande X Analiză stereoscopică cu ajutorul radarului cu impulsuri în banda X.

Astigmatism Aberaţie geometrică a unui obiectiv fotografic manifestată prin faptul că imaginea unui punct, care nu se află pe axa optică principală, apare sub forma unei elipse a cărei excentricitate depinde de distanţa dintre planul imaginii şi focarul principal al obiectivului. În anumite poziţii ale planului imaginii, elipsa degenerează într-o linie dreaptă, care poate avea diverse poziţii, sau în două linii perpendiculare între ele şi uşor distanţate, numite *focalele Sturm*. Distanţa dintre cele două focale este numită *astigmatismul fasciculului*. Se compensează prin utilizarea unor sisteme de lentile denumite *anastigmat*. [*astigmatism / astigmatisme, aberration d'astigmatisme*]

Astigmatismul fasciculului v. **Astigmatism**

ASTP Apollo-Soyuz Test Project Proiectul *Apollo-Soiuz* (SUA şi URSS).

ASTRA Automated Scale Transition Transformare automată a scării.

ASTRI Analytical Stereorestitution Instrument Instrument de stereorestituţie analitică.

Astronavă cu echipaj uman Astronavă capabilă să transporte pasageri. [*manned spacecraft / astronef habité*]

ATCOS Atmospheric Composition Satellite Satelit pentru studiul compoziţiei atmosferei (NASA).

Atenuare Proces de reducere a energiei unui semnal, la trecerea printr-un mediu. Sin. *Extincţie*. [*attenuation, fading, damping, extinction / atténuation, affaiblissement, extinction*]

Atenuare a contrastului Reducerea contrastului unei imagini, pe cale fotografică sau numerică. Sin. *Reducerea contrastului*. [*contrast reduction / atténuation du contraste*]

Atenuare atmosferică Proces prin care energia semnalului transmis prin atmosferă este micşorată, datorită faptului că o parte din radiaţie este absorbită sau reflectată difuz de către atmosferă. [*atmospheric attenuation / atténuation atmosphérique*]

Atenuare de către apă Proces prin care radiaţia electromagnetică este absorbită şi/sau difuzată la trecerea prin apă. [*water attenuation / atténuation par l'eau*]

Atenuare de către gheaţă Proces prin care o parte din energia undelor electromagnetice este absorbită şi/sau reflectată difuz de către gheaţă. [*ice attenuation / atténuation par la glace*]

Atenuare de către ploaie Proces prin care radiaţia electromagnetică este absorbită şi/sau difuzată când traversează ploaia. [*rain attenuation / atténuation par la pluie*]

Atenuare de către vegetaţie Atenuare a semnalului prin absorbţie şi reflexie difuză a radiaţiei de către vegetaţie. [*vegetation attenuation / atténuation par la végétation*]

Atenuare de către zăpadă Proces prin care radiaţia electromagnetică este absorbită sau difuzată la traversarea unui strat de zăpadă. [*snow attenuation / atténuation par la neige*]

Atenuare selectivă Proces în care atenuarea semnalului este dependentă de lungimea de undă a componentelor sale. [*selective attenuation / atténuation sélective*]

ATI 1. **Along-Track Interferometry** Interferometrie în lungul traseului. 2. **Apparent Thermal Inertia** Inerţie termică aparentă.

Atitudine Unghiurile formate de axele unei camere de luat vederi sau ale unui mijloc de zbor în raport cu un sistem de referinţă extern. [*attitude / attitude de vol, assiette de vol*]

ATL Advanced Technology Laboratory Laborator tehnologic perfecţionat (instalat pe navete spaţiale).

ATLAS-C Satelit german, lansat şi recuperat de o navetă spaţială, destinat să transporte o cameră metrică pentru scopuri cartografice.

Atlas electronic Colecţie de reprezentări cartografice, tabele şi texte explicative, cu caracter geografic, stocate în format numeric şi organizate în vederea consultării facile prin intermediul calculatorului. [*electronic atlas / atlas électronique*]

ATLID Atmospheric Lidar Lidar atmosferic. Sensor propus de ESA pentru sateliţii EOS.

ATM 1. **Airborne Thematic Mapper** Sensor de tip *Thematic Mapper* aeropurtat. 2. **Advanced Thematic Mapper** Sensor *Thematic Mapper* perfecţionat.

ATMOS Satelit german de cercetare a atmosferei şi a mediului.

Atmosferă efectivă Partea inferioară a atmosferei (până la 50-60 km înălţime). Sin. *Atmosferă optic efectivă*. [*optically effective atmosphere, effective atmosphere / atmosphère optique active*]

Atmosferă Rayleigh Atmosferă ideală, pură şi uscată, care se utilizează în calculul difuziunii radiaţiilor. [*Rayleigh atmosphere / atmosphère de Rayleigh*]

Atmosferă optic efectivă v. **Atmosferă efectivă**

Atmosferă standard Model standard al atmosferei terestre, ce descrie temperatura, presiunea şi densitatea până la altitudinea de 20 km. Modelul este utilizat în proiectarea şi operarea mijloacelor de zbor. [*standard atmosphere / atmosphère standard*]

ATN Advanced TIROS-N Sateliţi TIROS N perfecţionaţi (lansaţi începând cu anul 1983 de către NOAA).

ATOM Automatic Topographic Mapper Sistem de cartografiere automată. Pachet de programe produs de *Geospectra Corporation*.

ATRAN Automatic Terrain Recognition and Navigation Recunoaştere a terenului şi navigaţie automată. Sistem de navigaţie aeriană bazat pe corelaţia dintre imaginile de pe ecranul radar, cu harta sau cu imaginile radar simulate ale terenului.

Atribut Termen utilizat în cadrul SIG pentru desemnarea informaţiilor alfanumerice ataşate elementelor grafice. Cod alfanumeric care descrie şi/sau clasifică faptele geografice. [*attribute / attribut*]

ATS Advanced Technology Satellite Satelit cu tehnologie perfecţionată (SUA).

ATSR Along-Track Scanning Radiometer Radiometru cu baleiere de-a lungul traiectoriei (sensor pe ERS 1).

ATSR-M Along-Track Scanning Radiometer with Microwave sounder Radiometru şi sondă în microunde, cu baleiere în lungul traiectoriei (sensor pe ERS 1).

Auroră polară Radiaţie luminoasă sporadică emisă în atmosfera înaltă şi mijlocie, la latitudini mari. Este produsă prin emisie de radiaţie, de către azot şi oxigen, sub acţiunea vântului solar. [*aurora / aurore polaire*]

AURORE Satelit lansat în octombrie 1986, care a determinat limitele polare ale centurii de radiaţii Van Allen (denumit şi ESRO 1A).

Autocartograf Aparat pentru restituţie automată, utilizat pentru realizarea planurilor şi hărţilor. [*autocartograph / autocartographe*]

Autocolimator Colimator prevăzut cu un mijloc special de iluminare a firelor reticulare. Astfel, la plasarea unui plan reflector perpendicular pe razele de lumină emergente, imaginea reflectată a firelor reticulare se suprapune cu firele reticulare reale. Se utilizează pentru calibrarea instrumentelor optice şi mecanice. [*autocollimator / autocollimateur*]

Autocorelaţie Corelaţie liniară simplă între valorile unei serii de timp. [*autocorrelation / autocorrélation*]

Autograf Aparat de restituţie stereoscopică, construit de firma *Wild*. A utilizat soluţia mecanică pentru sistemul de proiecţie. A fost proiectat pentru aerotriangulaţie şi restituţie de mare precizie. [*autograph / autographe*]

Autonomie de zbor Distanţa maximă pe care poate zbura o aeronavă, între două alimentări cu combustibil. [*flight endurance / autonomie de vol, rayon d'action*]

Autopozitiv Material fotografic ce permite obţinerea unei imagini pozitive, în mod direct, fără utilizarea unui negativ intermediar. [*autopositive, direct positive / autopositif*]

AVCS Advanced Vidicon Camera System Sistem de camere de televiziune de tip vidicon, cu care au fost echipaţi sateliţii TIROS N, NIMBUS, ESSA, ITOS şi NOAA. Explorează terenul cu o oglindă rotitoare.

AVHRR Advanced Very High Resolution Radiometer Radiometru perfecţionat, cu rezoluţie foarte mare, cu care au fost echipaţi sateliţii TIROS N şi NOAA A–G. Este un radiometru cu baleiere, cu 4 sau 5 benzi spectrale largi, explorând în vizibil, în infraroşul apropiat şi în infraroşul termic. A fost utilizat prima dată pe TIROS N, în 1978. Pentru NOAA O, P şi Q a fost denumit VIRSR. Are rezoluţia la sol de 1,1 km la nadir şi 2,4 km în lungul traiectoriei. Acoperă următoarele benzi spectrale: 0,58–0,68 μm; 0,725–1,1 μm; 3,55–3,93 μm; 10,3–11,3 μm şi 11,5–12,5 μm.

Aviograf Aparat de restituţie *Wild*, cu soluţie mecanică pentru sistemul de proiecţie. [*aviograph / aviograph*]

Avion fotogrammetric Avion destinat misiunilor de aerofotografiere. Este prevăzut cu dotări speciale (cameră aerofotografică, cameră obscură pentru manevrarea materialelor foto) şi are o mare stabilitate, autonomie de zbor şi vizibilitate, trepidaţii reduse şi alte calităţi. [*aerial survey aircraft, photographic aircraft, photogrammetric airplane / avion photographe*]

AVIRIS Airborne Visible/Infrared Imaging Spectrometer Spectrometru aeropurtat, dezvoltat de NASA. Formează imagini în 240 de benzi spectrale, în vizibil şi infraroşu.

AVL Automatic Vehicle Location Sistem automat de localizare a vehiculelor. Sistem ce integrează tehnologii SIG şi GPS pentru urmărirea în timp real a poziţiei vehiculelor.

AVNIR Advanced Visible and Near Infrared Radiometer Radiometru perfecţionat, care operează în vizibil şi infraroşul apropiat (ADEOS).

AWAR Area Weighted Average Resolution Rezoluţie medie ponderată areal.

Axa absciselor Axă pe care se reprezintă valoarea variabilei independente. [*abscissa axis, axis of abscissa / axe des abscisses*]

Axa camerei fotografice Axa principală a obiectivului camerei. Dreapta care trece prin punctele nodale şi focale ale obiectivului şi este perpendiculară pe planul clişeului. [*camera axis / axe de la chambre photographique*]

Axa de înclinare Linia de intersecţie a fotografiei înclinate cu o fotografie verticală imaginară, preluată din acelaşi punct. [*axis of tilt, axis of inclination / axe d'inclinaison*]

Axa obiectivului Axa optică principală a unui obiectiv. [*axis of lens, lens axis / axe de l'objectif*]

Axa ordonatelor Axă pe care se reprezintă valoarea variabilei dependente. [*axis of ordinates / axe des ordonnées*]

Axa sistemului optic Axa optică principală a unui sistem optic centrat. [*optical axis, axis of optical system / axe optique, axe du système optique*]

Axa x 1. Axa absciselor într-un sistem de coordonate rectangulare plane. 2. Axă din planul fotogramei care trece prin centrul de perspectivă şi este paralelă cu linia indicilor de referinţă orientată pe direcţia de zbor. [*x-axis / axe x*]

Axa y 1. Axa ordonatelor într-un sistem de coordonate rectangulare plane. 2. Axă din planul fotogramei, care trece prin centrul

de perspectivă şi este transversală pe linia de zbor. [*y-axis / axe y*]

Axă de înclinare Linie dusă din punctul de perspectivă, perpendiculară pe planul principal al fotogramei. [*tilt axis, axis of tilt / axe d'inclinaison*]

Axă de omologie Linia de intersecţie a planului aerofotogramei cu planul orizontal al hărţii sau cu planul de referinţă al solului. [*axis of homology / axe d'homologie*]

Axă de perspectivă Axa principală a obiectivului. [*perspective axis / axe principale de la perspective*]

Axă de referinţă Axă faţă de care se raportează un sistem de coordonate. [*reference axis / axe de référence*]

Axă longitudinală Axă pe direcţia celei mai mari dimensiuni a unui obiect. La avion este axa în lungul fuselajului. [*longitudinal axis / axe longitudinale*]

Axă mediană Axa unui element liniar (râu, drum, etc.) utilizată pentru reprezentarea grafică simplificată a acestuia. [*centre line / axe médiane*]

Axă nucleală Dreapta ce uneşte punctele nucleale ale unei perechi de fotografii. [*epipolar axis* / -]

Axă optică v. **Axă optică principală**

Axă optică principală Axa de simetrie a unui sistem optic centrat. Sin. *Axă optică*. [*principal optical axis, optical axis, axis of lens, lens axis, principal axis / axe optique principale*]

Axă optică secundară Orice dreaptă care trece prin centrul optic al unui sistem. [*secondary optical axis / axe optique secondaire*]

Axă polară Axă de referinţă a direcţiei, în sisteme de coordonate polare sau sferice. [*polar axis / axe des pôles*]

Axă transversală Axă perpendiculară pe direcţia celei mai mari dimensiuni a unui obiect. La avion este axa situată în lungul aripilor. [*transverse axis / axe transversale*]

Axe ale cadrului Linii care unesc mărcile fiduciale opuse de pe o fotogramă. Sin. *Axe fiduciale*. [*fiducial axis* / -]

Axe de coordonate Sistem de axe ce servesc la precizarea poziţiei unui punct, prin intermediul distanţelor de la punct la axele respective. [*coordinates axis / axes de coordonnées*]

Axe fiduciale v. **Axe ale cadrului**

Axe ortogonale Axe perpendiculare între ele. Sin. *Axe rectangulare*. [*orthogonal axis, rectangular axis / axes orthogonales, axes rectangulaires*]

Axe rectangulare v. **Axe ortogonale.**

Azimut 1. Unghiul, măsurat în sensul acelor de ceasornic, dintre meridianul geografic al locului şi planul vertical al unei direcţii. Sin. *Unghi azimutal*. 2. Unghi de rotaţie în plan orizontal cu care trebuie rotită o antenă parabolică de la sol spre a o orienta către un satelit cu orbită geosincronă. [*azimuth / azimut, angle azimutal, angle d'azimut*]

Azimut geodezic Unghi orizontal dintre planul nord-sud (perpendicular pe elipsoidul de referinţă) care trece prin punctul *A* şi planul (normal pe elipsoid) care trece prin punctul de staţie *A* şi punctul vizat *B*. [*geodetic azimuth / azimut géodésique*]

Azimut geografic Unghiul, măsurat în sensul acelor de ceasornic, dintre direcţia nordului geografic (meridianul locului) şi direcţia spre punctul vizat. Sin. *Orientare*

geografică. [*geographical azimuth / azimut géographique*]

Azimut magnetic Unghiul, măsurat în sensul acelor de ceasornic, dintre direcţia nordului magnetic şi direcţia spre punctul vizat. Sin. *Orientare magnetică*. [*magnetic azimuth, magnetic bearing / azimut magnétique*]

AZRAN A*z*imuth and R*an*ge Azimut şi distanţă. Poziţia unui punct exprimată cu ajutorul coordonatelor polare.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

B

Baie acidă de fixare Baie de fixare cu reacţie acidă (pH<7). [*acid fixing bath / bain acide de fixage*]

Baie acidă tanantă Baie de fixare care, pe lângă un acid (sulfuric, acetic sau boric), mai conţine şi alaun (de aluminiu, crom şi potasiu sau aluminiu şi potasiu) ce produce întărirea gelatinei din emulsie, mărindu-i rezistenţa mecanică. Sin. *Baie de fixare tanantă, Baie de întărire a gelatinei* [*acid fixing bath / bain acide tannante*]

Baie alcalină Baie de tratament a materialului fotografic caracterizată printr-o reacţie bazică (pH>7). [*alkaline bath / bain alcalin*]

Baie de albire Soluţie pentru prelucrarea materialelor fotografice color. Conţine fericianură de potasiu care transformă argintul metalic din emulsie în fericianură de argint, ce este apoi îndepărtată prin fixare. [*bleaching bath / bain de blanchiment*]

Baie de developare v. **Revelator**

Baie de fixare v. **Fixator**

Baie de fixare neutră Soluţie de fixare cu pH apropiat de 7. Este formată doar cu tiosulfat (hiposulfit) de sodiu. [*neutral fixing bath / bain de fixage neutre*]

Baie de fixare rapidă Soluţie de fixare în care s-a adăugat o substanţă (de obicei clorură de amoniu), ce accelerează procesul de fixare. [*rapid fixing bath / bain de fixage rapide*]

Baie de fixare tanantă v. **Baie acidă tanantă**

Baie de întărire a gelatinei v. **Baie acidă tanantă**

Baie de întrerupere v. **Baie de stopare**

Baie de slăbire Soluţie care are ca element activ fericianura de potasiu sau bicromatul de potasiu, ce permite reducerea densităţii imaginii prin îndepărtarea unei părţi din argintul metalic. [*reducer / affaiblisseur*]

Baie de stopare Baie de tratament a materialului fotografic, ce permite întreruperea rapidă a proceselor chimice iniţiate într-o etapă precedentă de prelucrare. Sin. *Baie de întrerupere.* [*stop bath, stopper / bain d'interruption*]

Balansul culorilor Reglarea raporturilor între culorile primare astfel încât imaginea să redea cât mai fidel culorile naturale. [*colour balancing / dosage des couleurs, équilibrage des couleurs*]

Balanţa culorilor Raportul culorilor pe o fotografie sau reproducere. Raportul de redare a culorilor într-o imagine, caracterizat prin parametrii de contrast, luminozitate şi saturaţie pentru fiecare culoare primară. Sin. *Echilibrul culorilor*. [*colour balance / dosage des couleurs*]

Baleiaj v. **Baleiere**

Baleiere 1. Mişcare, după o lege determinată, a unui spot analizor sau sintetizor, pe o suprafaţă. 2. Mod de funcţionare a unor sensori de teledetecţie, ce explorează treptat suprafaţa de interes, pe areale de mici dimensiuni, dispuse în benzi. Sin. *Baleiaj*. [*scanning / balayage*]

Baleiere a modelului Explorarea, prin baleiere, a modelului stereoscopic. [*model scanning / balayage du modèle*]

Baleiere a profilelor Explorarea profilelor terenului prin baleiere cu fascicule radio sau luminoase. [*profile scanning / balayage des profils*]

Baleiere circulară Baleiere cu un spot ce descrie arce de cerc pe suprafaţa explorată. [*circular scanning, conical scanning / balayage circulaire*]

Baleiere electronică 1. Baleierea, cu un fascicul de electroni, a ecranului luminescent al unui tub catodic, cu scopul de a forma o imagine luminoasă. 2. Explorarea unei imagini prin baleiere cu un fascicul de electroni. [*electronic scanning / balayage électronique*]

Baleiere fină Baleiere cu un spot de dimensiuni foarte mici. [*close scanning / balayage à haute définition*]

Baleiere grosieră Explorare cu un fascicul larg de radiaţii. [*coarse scanning / balayage approximatif*]

Baleiere în infraroşu Explorarea unei arii, punct cu punct, cu un scaner în infraroşu. [*infrared scanning / balayage en infrarouge*]

Baleiere liniară Baleiere în lungul unor linii paralele. [*line scanning / exploration par lignes, balayage linéaire*]

Baleiere multibandă v. **Baleiere multispectrală**

Baleiere multispectrală Explorarea terenului simultan în mai multe benzi spectrale. [*multispectral scanning, multichannel scanning / balayage multibande*]

Baleiere opto-mecanică Baleierea terenului cu ajutorul unei oglinzi basculante sau rotative care colectează radiaţiile din lungul unor benzi de teren transversale pe linia de zbor. [*optical-mechanical scanning / balayage opto-mécanique*]

Baleiere optică Explorarea unei arii în domeniul vizibil. [*optical scanning / balayage optique*]

Baleierea imaginii Explorarea unei imagini prin baleiere. [*image scanning / balayage de l'image*]

Balizare Amenajarea de repere în teren în vederea aerofotografierii. [*targeting, panelling / balisage*]

Baliză Reper sub forma unui suport ce poartă, la partea superioară, un semn distinctiv, uşor de observat. [*leading mark / balise*]

Baliză radar Reflector amplasat în teren, pentru a marca poziţia unui punct caracteristic. [*radar beacon / balise radar*]

Baliză topografică Baliză ce marchează punctele topografice în teren. [*topographic mark, signal / balise topographique, signal topographique*]

Balon Vehicul aerian în construcţia căruia intră un recipient din material foarte uşor, umplut cu un gaz cu densitate mai mică decât cea a aerului. [*balloon / ballon*]

Bancă de date Colecţie de baze de date. [*data bank / banque de données*]

Banda C Bandă de frecvenţe din domeniul microundelor (4–8 GHz), utilizată în teledetecţia radar, îndeosebi pentru studiul umidităţii solului. [*C-band / bande C*]

Banda K Bandă de frecvenţe din domeniul microundelor (18–26,5 GHz), utilizată în teledetecţia radar, îndeosebi pentru studiul vegetaţiei. [*K-band / bande K*]

Banda Ka Bandă de frecvenţe din domeniul microundelor (26,5–40 GHz), utilizată în teledetecţia radar. [*Ka-band / bande Ka*]

Banda Ku Bandă de frecvenţe din domeniul microundelor (12,5–18 GHz), utilizată în teledetecţia radar. [*Ku-band / bande Ku*]

Banda L Bandă de frecvenţe din domeniul microundelor (1–2 GHz), utilizată în teledetecţia radar, îndeosebi pentru aplicaţii geologice şi topografice. [*L-band / bande L*]

Banda P Bandă de frecvenţe din domeniul microundelor (0,3–1 GHz), utilizată în teledetecţia radar. [*P-band / bande P*]

Banda Q Bandă de frecvenţe din domeniul microundelor (36–46 GHz), utilizată în teledetecţia radar. [*Q-band / bande Q*]

Banda S Bandă de frecvenţe din domeniul microundelor (2–4 GHz), utilizată în teledetecţia radar. [*S-band / bande S*]

Banda X Bandă de frecvenţe din domeniul microundelor (8–12,5 GHz), utilizată în teledetecţia radar. [*X-band / bande X*]

Bandă 1. Şir de fotografii aeriene consecutive, preluate în lungul unei linii de zbor. Aerofotogramele vecine din lungul benzii se suprapun cu peste 60% şi permit obţinerea de modele tridimensionale. Pentru a asigura fotografierea întregii suprafeţe de teren şi a permite efectuarea triangulaţiei în bloc, aerofotogramele din benzile vecine se suprapun cu 30%. 2. Componentă a unei imagini multispectrale, care reprezintă reflectanţa terenului pentru radiaţia dintr-o bandă spectrală. Sin. 1. *Bandă de fotografii aeriene* 2. *Bandă spectrală*. [*1. flight strip, strip of successive photographs 2. band / 1. bande de photographies, bande de clichés 2. bande*]

Bandă alăturată Bandă de fotografii aeriene, adiacentă cu banda de referinţă. Sin. *Bandă vecină*. [*adjacent strip / bande voisine*]

Bandă de absorbţie Porţiune din spectrul electromagnetic a cărei energie radiantă este absorbită de o substanţă dată. [*absorption band / bande d'absorption*]

Bandă de aerofotografiere Fâşie de teren fotografiată în lungul liniei de zbor. [*flight strip / bande photographique*]

Bandă de control Şir de fotografii aeriene care servesc drept eşantion pentru planificarea aerofotografierii ulterioare. [*control strip / bande de contrôle*]

Bandă de fotografii aeriene v. **Bandă**

Bandă de fototriangulaţie Bandă de fotografii succesive, utilizată în fototriangulaţie. [*triangulation strip / bande de triangulation*]

Bandă de frecvenţe Domeniu continuu de frecvenţe din spectrul undelor electromagnetice. [*frequency band / bande de fréquences*]

Bandă de infraroşu Bandă de radiaţii electromagnetice cu lungimi de undă de la limita radiaţiilor vizibile (750 nm) până la domeniul microundelor (1 mm). [*infrared band / bande infrarouge*]

Bandă de înregistrare Suport în formă de bandă (panglică) utilizat pentru înregistrarea informaţiei. [*recording tape / ruban d'enregistrement*]

Bandă de microunde Porţiune din spectrul electromagnetic cuprinsă între infraroşul îndepărtat şi undele radio convenţionale (λ=0,1–30 cm). [*microwave band / bande hyperfréquences*]

Bandă de ultraviolete Porţiunea din spectrul electromagnetic cuprinsă între domeniul razelor X (400 Å) şi cel al radiaţiilor vizibile (4000 Å). Sin. *Bandă UV*. [*ultraviolet band, UV band / bande des ultraviolettes*]

Bandă magnetică Bandă flexibilă acoperită cu un strat de material cu proprietăţi mag-

netice, utilizată pentru înregistrarea informaţiei în formă numerică sau analogică. [*magnetic tape / bande magnétique*]

Bandă milimetrică Porţiunea din banda de microunde, corespunzătoare undelor cu lungimi de undă de ordinul milimetrilor. [*millimetre band / bande millimétrique*]

Bandă numerică de mare densitate Bandă magnetică ce permite o densitate ridicată de înregistrare a datelor. Pentru datele provenite de la sateliţii LANDSAT, se utilizează o bandă magnetică cu lăţimea de 1 ţol, pe care informaţia este înregistrată de-a lungul a 14 piste, cu o densitate de 20.000 biţi pe ţol. [*high density digital tape / bande numérique de haute densité*]

Bandă radar Domeniu al spectrului undelor electromagnetice utilizat în teledetecţia radar (λ = 100 µm – 2 m). [*radar band / bande radar*]

Bandă radio Domeniu din spectrul undelor electromagnetice ($3 \cdot 10^3 - 3 \cdot 10^{11}$ Hz). [*radio band / bande radio*]

Bandă spectrală Interval din spectrul electromagnetic, definit prin lungimile de undă sau frecvenţele extreme. Sin. *Interval spectral*. [*spectral band, spectral interval / bande spectrale, intervalle spectrale*]

Bandă submilimetrică Orice bandă spectrală cu lungimi de undă mai mici de 1 mm. [*submillimetre band / bande submillimétrique*]

Bandă termică Bandă din domeniul radiaţiilor infraroşii. Denumirea se foloseşte, de obicei, pentru a desemna infraroşul mijlociu, cu lungime de undă de 8-13 µm şi, mai rar, pentru banda de 3-6 µm. [*thermal band / bande thermique*]

Bandă UV v. **Bandă de ultraviolete**

Bandă vecină v. **Bandă alăturată**

Bandă vizibilă Bandă din spectrul electromagnetic, corespunzătoare radiaţiilor cu lungimi de undă de 400–750 nm. Radiaţiile din această bandă sunt percepute de ochiul uman. [*visible band / bande du visible, bande visible*]

Bară de paralaxă Instrument pentru măsurarea diferenţei de paralaxă de pe modele stereoscopice. Are forma unei bare telescopice, prevăzută, la capete, cu două plăcuţe transparente pe care sunt gravate semnele cu care se realizează marca. Un sistem micrometric permite măsurarea distanţei dintre plăcuţe, cu o precizie de ordinul sutimilor de milimetru. Sin. *Stereometru, Stereomicrometru*. [*parallax bar, stereometer, stereomicrometer / barre de parallaxe, stéréomètre, stéréomicromètre, micromètre stéréoscopique*]

Baretă v. **Sensor baretă**

Baricentru v. **Centru de greutate**

Barometru Instrument pentru măsurarea presiunii atmosferice. [*barometer / baromètre*]

BAS Bathymetry Assessment System Sistem ce combină datele radar colectate de satelitul ERS 1, cu cele obţinute prin observaţii de teren, pentru precizarea batimetriei în regiunile litorale puţin adânci. Sistemul a fost pus la punct în 1993 de către *Delft Hydraulics*.

Batimetrie Măsurarea adâncimii bazinelor acvatice. [*bathymetry / bathymétrie*]

Batimetrie lidar Măsurarea adâncimii apei din zona litorală cu sistem lidar. [*lidar bathymetry / bathymétrie lidar*]

Batimetru laser Instrument pentru măsurarea adâncimii apei din zona litorală. [*laser bathymeter / bathymètre à laser*]

Batiu v. **Corpul camerei**

Baza emulsiei v. **Suportul emulsiei**

Baza triangulaţiei Latura unuia din triunghiurile care constituie reţeaua de triangulaţie şi care se măsoară pentru a servi ca bază de calcul în stabilirea coordonatelor tuturor punctelor de sprijin. Sin. *Bază de triangulaţie.* [*base line of triangulation, triangulation base / base de triangulation*]

Bază aeriană v. **Aerobază**

Bază cartografică Elemente ale hărţilor reprezentate prin reţeaua de meridiane şi paralele, reţeaua hidrografică principală, reţeaua de căi de transport şi localităţi, care servesc drept repere pentru precizarea poziţiei altor elemente de conţinut şi pentru orientarea pe hartă. Sin. *Hartă de bază.* [*base map, chart base, topographic base / fond de carte, carte de base, base topographique*]

Bază de aerofotografiere v. **Aerobază**

Bază de date Colecţie organizată de date stocate şi gestionate în mod unitar, permiţând caracterizarea unor obiecte sau mărimi. [*database / base de données*]

Bază de date distribuită Bază de date în care informaţia se află stocată pe mai multe sisteme de calcul interconectate. [*distributed database / base de données distribuée*]

Bază de date geografice Colecţie de informaţii geografice organizată astfel încât să poată fi stocată şi accesată în mod eficient, utilizând tehnica de calcul. [*geographic database / base de données géographiques*]

Bază de date ierarhică Bază de date în care relaţiile dintre obiectele descrise formează o structură ierarhică. [*hierarchical database / base de données hiérarchique*]

Bază de date orientată obiect Bază de date creată şi exploatată prin intermediul unui limbaj de programare orientat obiect, ce permite crearea de obiecte persistente. [*object-oriented database / base de données orientée objet*]

Bază de date relaţională Mod de organizare a informaţiei într-o bază de date, după relaţiile existente între obiectele descrise. De obicei, relaţiile sunt reprezentate prin tabele ce conţin ocurenţele unui anume fapt. [*relational database / base de données relationnelle*]

Bază de fixare Distanţa dintre sensorii fixaţi pe o platformă cu scopul de a obţine imagini stereoscopice ale scenei, prin preluarea simultană de imagini. [*fixed base / base fixe*]

Bază de fotografiere Distanţa dintre cele două puncte din care s-au executat fotografiile ce alcătuiesc un cuplu stereoscopic. În cazul fotografierii aeriene, baza de fotografiere se numeşte *aerobază.* [*photo base / base stéréoscopique*]

Bază de triangulaţie v. **Baza triangulaţiei**

Bază oculară v. **Distanţă interpupilară**

Bază stereoscopică v. **Stereobază**

Bătăi Fenomen ce apare la compunerea a două unde cu frecvenţe apropiate. Se manifestă prin apariţia unei noi unde, cu amplitudine variabilă. [*beat / battement*]

BCET Balance Contrast Enhancement Technique Tehnică de ameliorare a contrastului.

BCRS Comitetul Olandez de Teledetecţie.

BDR Bidirectional Reflectance Reflectanţă bidirecţională.

Benzi de aerotriangulaţie Benzi de aerofotograme pe care se execută triangulaţia. [*strips of aerial triangulation / bandes de triangulation*]

Benzi paralele Benzi de fotografii aeriene, realizate de-a lungul unor linii de zbor paralele. [*parallel strips / bandes parallèles*]

BHASKARA Satelit indian pentru studiul resurselor terestre, lansat în 1979. În 1981 a fost lansat BHASKARA 2.

BI Brightness Index Indice de strălucire. Indice calculat, pentru fiecare pixel, după formula $B = \sqrt{IRA^2 + R^2}$, unde *IRA* reprezintă valoarea reflectanţei în infraroşul apropiat, iar *R*, valoarea acesteia în roşu. Pentru imagini LANDSAT, se utilizează benzile TM4 (infraroşu apropiat) şi TM3 (roşu) sau MSS6 şi MSS5.

Bibliotecar Program ce permite crearea, actualizarea şi utilizarea bibliotecilor de programe. [*librarian* / -]

Bibliotecă de programe Colecţie organizată de programe sau componente de programe. [*programme library, library / bibliothèque de logiciels, programmathèque*]

Bibliotecă virtuală Listă organizată de documente şi adrese prin intermediul cărora poate fi accesată informaţia disponibilă într-o reţea de calculatoare. [*virtual library / bibliothèque virtuelle*]

BICEP Basic Image Classification and Enhancement Package Pachet de programe pentru clasificarea şi ameliorarea imaginilor.

BIGIS Bendix Interactive Geographic Information System Sistem informaţional geografic interactiv (*Bendix*).

BIL Band Interleaved by Line Format de stocare a imaginilor multispectrale, în care benzile spectrale sunt întreţesute la nivel de linie.

Bilanţul radiaţiei Raportul cantităţii de radiaţie absorbite şi a celei emise de o regiune a suprafeţei terestre. [*radiation budget, radiation balance / bilan radiatif*]

BIH Bureau International de l'Heure Biroul Internaţional al Orei.

Binar Referitor la o mulţime compusă din două elemente. [*binary / binaire*]

Binoclu Instrument de mărire a imaginii prin care se priveşte cu ambii ochi. Este compus dintr-un sistem de lentile şi prisme. Construcţia ocularelor binoclului permite compensarea unor defecte de vedere ale utilizatorului, precum şi reglarea distanţei interpupilare. [*binoculars, double eye-glass / binocle, jumelles*]

Binocular Referitor la instrumente optice care permit examinarea simultană a imaginii cu ambii ochi. [*binocular / binoculaire*]

BIP Band Interleaved by Pixel Format de stocare a imaginilor multispectrale, la care întreţeserea benzilor se face la nivel de pixel.

BIP-2 Band Interleaved by Pixel Pair Format utilizat, până în 1979, pentru stocarea datelor MSS. Datele pentru fiecare dintre cele patru benzi spectrale sunt stocate în fişiere separate.

BIR Black and White Infrared Film alb-negru sensibil la radiaţii infraroşii.

BIRA Belgisch Instituut voor Ruimte Aeronomie Institutul Belgian pentru Teledetecţie Aeriană (Bruxelles).

Bit (*Binary digit*) 1. Unitate de măsură a informaţiei, reprezentând cantitatea de informaţie obţinută ca urmare a cunoaşterii stării unui sistem ce se poate afla în două stări echiprobabile. 2. Cifră binară. [*bit / bit*]

BLIP Basic LANDSAT Image Processing Pachet de programe destinat prelucrării imaginilor LANDSAT.

BLOB Binary Large Object Tip de date utilizabil într-o bază de date relaţională, pentru stocarea de imagini sau text.

Bloc de aerotriangulaţie Ansamblu de benzi aerofotografice folosite şi tratate împreună în aerotriangulaţie. [*aerial triangulation block, block of aerial triangulation / bloc d'aérotriangulation*]

Bloc de date auxiliare Informaţii referitoare la aerofotografiere (data, înălţimea de zbor, etc.), imprimate pe clişeu sau înregistrate într-un fişier. [*data block / bloc de données auxiliaires*]

Bloc de titlu Bloc pe hartă sau pe un mozaic fotografic, în care sunt înscrise datele de identificare şi scara reprezentării. [*title block / bloc titre*]

Blocdiagramă Reprezentare plană, în proiecţie perspectivă, a unei porţiuni de teren, ce redă principalele trăsături ale reliefului şi alcătuirea geologică. [*block diagram / bloc-diagramme*]

BLPU Basic Land and Property Unit Teren cu acelaşi statut de proprietate şi tip de utilizare.

BNSC British National Space Centre Centrul Spaţial Naţional Britanic (Londra).

Bobină debitoare Bobină pe care este rulat filmul fotografic înainte de a fi expus. [*supply spool, take-off spool, feed reel / bobine débitrice*]

Bobină de film Piesă componentă a magaziei camerei aerofotografice pe care este rulat filmul fotografic. [*film spool, reel / bobine de film*]

Bobină receptoare Bobină pe care se înfăşoară filmul după ce a fost expus. [*take-up spool / bobine réceptrice*]

Bolometru Aparat pentru măsurarea puterii unei radiaţii electromagnetice. Este utilizat pentru puteri mici, îndeosebi a radiaţiilor din domeniul infraroşului. Se bazează pe măsurarea variaţiei rezistenţei electrice a uneia sau a mai multor benzi metalice subţiri, dispuse în vid, ce se încălzesc prin absorbţia de energie electromagnetică de la sursa măsurată. Inventat în 1880, de către Langley, permite măsurarea puterii radiaţiilor cu lungimi de undă de 3-300 nm. [*bolometer / bolomètre*]

BOLTS Broad-area Optical Lightning Telescope Sensor Sensor telescopic pentru fulgere, cu arie largă de acoperire (satelit propus de SUA).

BPI Bits Per Inch Măsură a densităţii de înregistrare a datelor. Reprezintă numărul de biţi înregistraţi pe lungimea de 1 ţol a suportului.

BRDF Bidirectional Reflectance Distribution Function Funcţia de distribuţie a reflectanţei bidirecţionale.

Bromură de argint Substanţă chimică (AgBr) folosită ca element fotosensibil în emulsiile fotografice. [*silver bromide / bromure d'argent*]

BS Band Separate Benzi separate. Format de înregistrare a imaginilor multispectrale în care fiecare bandă spectrală este stocată într-un fişier separat.

BSQ Band Sequential Format de înregistrare a imaginilor multispectrale, în care benzile spectrale sunt stocate secvenţial, fără întreţesere.

BSR Bistatic Spaceborne Radar Radar spaţial bistatic.

BUFR Binary Universal Format for Data Representation Format binar universal pentru reprezentarea datelor.

Bule Mici umflături provocate de desprinderea emulsiei fotografice de pe suport. [*blisters / ampoules*]

Burduf Tub cu lungime reglabilă, din material flexibil, opac, interpus între obiectiv şi corpul aparatului fotografic, pentru a permite punerea la punct a imaginii. [*bellows / soufflet*]

Busolă Instrument ce are ca piesă principală un ac magnetic ce indică direcţia meridianului geomagnetic (a liniilor de forţă ale câmpului geomagnetic). Sin. *Busolă magnetică*. [*magnetic compass, compass / boussole magnétique, boussole*]

Busolă giroscopică Instrument ce permite determinarea direcţiei. Este bazat pe un giroscop a cărui axă de rotaţie este stabilizată (pe direcţia nordului). [*gyroscopic compass, gyrocompass / boussole gyroscopique, compas gyroscopique*]

Busolă magnetică v. **Busolă**

BUV Backscatter Ultraviolet Spectrometer Spectrometru în ultraviolet pentru retrodifuzie (NIMBUS 4).

B&W Black and White Alb-negru.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

C

CAAP Computer-Aided Aerial Photography Fotografiere aeriană asistată de calculator (Suedia).

CAAT Computer-Aided Analysis Techniques Tehnici de analiză asistată de calculator.

Cabraj Înclinare, în jurul unei axe transversale pe direcţia de zbor, cu partea anterioară în sus, a platformei purtătoare de sensori de teledetecţie. [*pitch, climbing, nose-lift, longitudinal tilt, tip / cabrage*]

CAD Computer Aided Design Proiectare asistată de calculator. Sistem automatizat pentru proiectare, desen şi afişare grafică a informaţiei.

CADD Computer Aided Design and Drafting Proiectare şi desen asistate de calculator.

Cadastru Registru public ce consemnează poziţia, dimensiunile, calitatea şi proprietatea asupra terenurilor. [*cadastre / cadastre*]

Cadenţă de fotografiere Viteza cu care se execută fotografierea. Se exprimă prin intervalul de timp între două fotografieri succesive sau prin numărul de fotografieri pe unitatea de timp. [*cadence of photography / cadence de prise de vue*]

CADISS Compression and Decompression of Imaging Sensor Signals Comprimarea şi decomprimarea semnalelor produse de sensori generatori de imagini (Olanda).

CADMAP Computer Aided Drafting, Mapping and Photogrammetry Desen, cartografie şi fotogrammetrie asistate de calculator.

Cadrilaj v. Caroiaj

Cadru O imagine ce aparţine unei secvenţe de imagini fotografice sau de televiziune. [*frame / cadre*]

Cadru cu indici de referinţă Piesă componentă a camerei fotogrammetrice, cu forma unui cadru ce are pe mijlocul laturilor sau pe colţuri indicii de referinţă, care se imprimă pe fotogramă. Sin. *Ramă cu indici de referinţă*. [*fiducial-mark frame, reference frame, registering frame, collimating mark frame / cadre repère, cadre d'appui porte-repères*]

Cadrul exterior al hărţii Limita hărţii, reprezentată printr-o linie subţire şi una groasă. [*map border / cadre extérieur*]

Cadrul gradat al hărţii Linie dublă segmentată plasată între cadrul intern şi cel extern al hărţii. Segmentele corespund gradelor sau minutelor de latitudine şi longitudine, a căror valoare este indicată prin cifre. [- / -]

Cadrul hărţii Sistem de linii care delimitează suprafaţa desenată a hărţii. Este constituit din cadrul interior, cadrul gradat şi cadrul exterior. Sin. *Chenarul hărţii*. [*map border, map frame / cadre, encadrement de la carte*]

Cadrul interior al hărţii Linie subţire continuă care delimitează câmpul desenat al hărţii. [*neat line / -*]

Cadrul imaginii Linii care mărginesc o imagine şi care pot purta unele însemne ajutătoare (de ex. indicii de referinţă, în

cazul fotogramelor). [*picture frame / cadre du cliché*]

Calare Poziţionarea în plan orizontal a axei optice a unui aparat topografic. Asigurarea poziţiei camerei aerofotografice astfel încât clişeul să fie orizontal. Sin. *Orizontalizare*. [*horizontal setting, wedging, keying / mise à l'horizontale, calage*]

Calarea satelitului Orientarea satelitului pentru a viza cu un instrument Pământul sau alt corp cosmic şi stabilizarea în poziţia respectivă. [- / *calage du satellite*]

Calculator analogic Calculator care funcţionează pe principiul reprezentării mărimilor de interes prin alte mărimi fizice, analoage. Traduce mărimile variabile în mărimi electrice corespunzătoare şi foloseşte circuite electrice echivalente, pentru a reprezenta sistemele studiate. [*analog computer / ordinateur analogique*]

Calculator numeric Calculator care prelucrează datele prin calcul numeric. [*digital computer / ordinateur numérique*]

Calculul coordonatelor Calcularea coordonatelor unui punct din teren sau de pe o imagine. [*computation of coordinates / calcul des coordonnées*]

Calculul erorilor Calcul prin care se estimează erorile unui set de date. [*computation of errors, errors analysis, errors calculus / calcul des erreurs*]

Calibrare v. **Etalonare**

Calibrare radiometrică Calibrarea unui sensor privind răspunsul său pe toată gama utilă a intensităţii şi lungimii de undă a radiaţiilor receptate. [*radiometric calibration / étalonnage radiométrique, calibrage radiométrique*]

Calibrare geometrică Calibrarea unui sensor generator de imagini în vederea corectării imperfecţiunilor geometrice ale imaginii produse. [*geometric calibration / étalonnage géométrique*]

Calibrarea camerei Operaţie de determinare a distanţei focale, a poziţiei punctului central faţă de mărcile fiduciale, a punctului de simetrie, a rezoluţiei obiectivului şi a distorsiunilor unei camere fotogrammetrice, a puterii de rezoluţie a obiectivului şi a planeităţii imaginii. Sin. *Etalonarea camerei*. [*camera calibration / étalonnage de la chambre, calibrage de la chambre*]

Calibrarea imaginii Stabilirea relaţiei dintre datele numerice care descriu imaginea şi mărimile fizice reale, reprezentate de aceasta (intensitatea, faza, poziţia, dimensiunile). [*image calibration / étalonnage de l'image*]

Calibrarea mărimii celulelor raster Determinarea dimensiunilor celulei de teren corespunzătoare unui pixel. [*cell size calibration / -*]

Calibrarea obiectivului Determinarea distanţei focale şi a distorsiunilor obiectivului fotografic. Sin. *Etalonarea obiectivului*. [*lens calibration / étalonnage de l'objectif*]

Calibrarea sensorului Proces de stabilire a corespondenţei dintre semnalul furnizat de sensor şi mărimea fizică detectată. Sin. *Etalonarea sensorului*. [*sensor calibration / étalonnage du capteur*]

Calitate fotografică Termen utilizat pentru desemnarea calităţii unei imagini care, prin claritate şi fineţe, este comparabilă cu o imagine fotografică. [*photographic quality / qualité photographique*]

Calitatea datelor Gradul în care datele corespund necesităţilor din punct de vedere al provenienţei (filiaţiei), completitudinii, gradului de actualizare, consistenţei logice

şi acurateţei. [*data quality / qualité des données*]

Calitatea fotografiei Ansamblu de caracteristici fotografice (culoare, contrast) şi geometrice (claritate, putere de rezolvare) care definesc gradul de conformitate al imaginii fotografice cu obiectul reprezentat. [*photograph quality / qualité de la photographie*]

Calitatea imaginii Proprietate a imaginii referitoare la gradul de conformitate al acesteia cu obiectul original. [*image quality, picture quality / qualité de l'image*]

CAM 1. **Computer Aided Mapping** Cartografiere asistată de calculator. 2. **Computer Assisted Mapping** Cartografiere asistată de calculator. 3. **Cartographic Automatic Mapping Program** Program de cartografiere automată (USGS).

Cameră aerofotografică Cameră pentru fotografierea aeriană. Are o construcţie specială, fiind prevăzută cu un obiectiv de înaltă calitate şi centrat, cu sistem automat de schimbare a clişeului şi declanşării, cadru cu indici de referinţă, suspensie elastică pentru amortizarea trepidaţiilor, aparat de comandă. Există camere mono sau multispectrale, camere cu expunere continuă şi sisteme de două sau trei camere, având axa verticală sau înclinată, în lungul liniei de zbor ori transversal. Sin. *Aparat de aerofotografiere*. [*aerial camera, aerophotographic apparatus / chambre de prise de vues aériennes, chambre aérienne*]

Cameră aerofotogrammetrică Cameră metrică pentru fotografierea aeriană. Conferă fotografiilor calităţi geometrice care le fac apte pentru efectuarea de măsurători de precizie. [*aerial survey camera, aerophotogrammetric camera, air survey camera / chambre aérienne métrique*]

Cameră clară Instrument de redresare şi transpunere a informaţiilor de pe o fotografie aeriană pe hartă sau pe un suport oarecare. Operează prin suprapunerea optică a imaginii fotogramei pe hartă sau pe suportul utilizat. [*sketchmaster, camera lucida / camera lucida, chambre claire*]

Cameră cu axă înclinată Cameră aerofotografică a cărei axă principală face un unghi de 3°-15° cu verticala locului, în momentul fotografierii. [*oblique camera / chambre oblique*]

Cameră cu axă verticală Cameră aerofotografică a cărei axă principală este verticală. Sin. *Cameră nadirală, Cameră verticală*. [*vertical camera, nadiral camera / chambre verticale*]

Cameră cu expunere continuă Cameră aerofotografică specială. Obturatorul rămâne deschis un timp mai îndelungat, iar clişeul (sub formă de film) se derulează cu o viteză corelată cu viteza de defilare a imaginii terenului. Se obţine o imagine continuă a fâşiei de teren deasupra căreia se zboară. [*continuous strip camera, shutterless camera / chambre sans obturateur, chambre à défilement continu*]

Cameră cu format mare Cameră care utilizează clişeu de format mare. Este utilizată pe navetele spaţiale (de ex. camera *Hasselblad*, care utilizează film de 70 mm lăţime). [*large format camera / chambre à grand format*]

Cameră cu mai multe obiective Cameră aerofotografică cu mai multe obiective, fiecare formând o imagine separată, pe acelaşi clişeu. Filtre speciale, amplasate în faţa obiectivelor, lasă să treacă doar radiaţiile din anumite benzi spectrale. Se obţin astfel mai multe imagini ale aceleiaşi porţiuni de teren, dar în benzi spectrale diferite. Sin. *Cameră fotografică multiplă*. [*multiple-lens*

camera, multiband camera / chambre photographique multiple, chambre multiple, chambre à objectifs multiples, chambre multibande]

Cameră cuplată Cameră fotografică a cărei axă optică este paralelă cu axa unui alt sensor de teledetecţie. [*boresight camera / chambre couplée*]

Cameră de orizont v. **Cameră orizont**

Cameră de mână Cameră fotografică portabilă, acţionată manual. [*hand held camera, hand camera / chambre à main*]

Cameră de televiziune Echipament ce permite captarea imaginii scenei şi transformarea ei în semnal electric codificat. Sin. *Cameră video*. [*television camera, video camera / caméra de télévision*]

Cameră digitală Cameră de luat vederi ce utilizează un sensor cu circuite integrate cu rezoluţie mare, care furnizează imaginile în mod numeric. Sin. *Cameră numerică*. [*digital frame camera / chambre numérique*]

Cameră dublă Ansamblu compus din două camere (fiecare cu corpul şi obiectivul său), montate astfel încât să aibă orientare diferită şi să fotografieze porţiuni diferite de teren. În cazul înclinării camerelor pe direcţia de zbor, o porţiune de teren este fotografiată dintr-un punct de fotografiere cu camera înclinată spre înainte şi apoi este fotografiată din punctul următor, cu camera orientată spre înapoi. [*twin camera, coupled camera / chambre double*]

Cameră fotografică v. **Aparat de fotografiat**

Cameră fotografică automată Cameră fotografică la care declanşarea obturatorului şi schimbarea materialului fotosensibil (clişeului) se fac automat. [*serial camera, series camera / chambre automatique*]

Cameră fotografică cu film Cameră fotografică ce foloseşte material fotosensibil sub formă de film. Dispune de o magazie cu două bobine pe care filmul este rulat înainte şi după expunere. Este prevăzută cu un sistem de asigurare a planeităţii filmului în momentul expunerii. [*film camera / chambre à film*]

Cameră fotografică cu plăci Cameră fotografică ce foloseşte material fotosensibil cu suport de sticlă. Are magazia şi sistemul de schimbare a clişeului adecvate utilizării plăcilor. [*plate camera / chambre à plaques*]

Cameră fotografică multiplă v. **Cameră cu mai multe obiective**

Cameră fotogrammetrică Cameră fotografică centrată, la care axa optică principală a obiectivului este perpendiculară pe clişeu, intersectându-l în centrul său. Imprimarea unor semne marginale permite determinarea acestui punct central pe fotografie. Imaginea fotografică obţinută cu o astfel de cameră are proprietăţi geometrice care permit efectuarea de măsurători de precizie. Sin. *Cameră metrică*. [*photogrammetric camera, survey camera, metric camera, mapping camera / chambre photogrammétrique, chambre métrique*]

Cameră fotogrammetrică terestră Cameră metrică destinată fotografierii la sol, în vederea efectuării operaţiilor fotogrammetrice. [*terrestrial photogrammetric camera / chambre photogrammétrique terrestre*]

Cameră Hasselblad 500 EL/M Cameră fotografică destinată fotografierii din nave cosmice, operând în imponderabilitate. Este prevăzută cu un modul înregistrator care marchează data şi ora, numărul misiunii, numărul filmului şi cel al clişeului. Este dotată cu trei obiective cu distanţe focale de 50 mm, 100 mm şi 250 mm. Utilizează

film lat de 70 mm. Este destinată fotografierii din navetele spaţiale.

Cameră înclinată Cameră a cărei axă optică formează cu verticala locului un unghi de 3°–15°. [*low oblique camera / chambre inclinée*]

Cameră laterală Cameră aerofotografică cu vizare laterală faţă de direcţia de zbor. [*lateral camera / chambre latérale*]

Cameră Linhof Cameră fotografică bazată pe modelul Linhof, modificat de NASA pentru a opera în imponderabilitate, la bordul navetelor spaţiale. Este prevăzută cu obiective de 90 mm şi 250 mm. Posedă şi un înregistrator magnetic care marchează data şi ora, numărul misiunii, numărul filmului şi al clişeului. Utilizează film de 125 mm. [*Linhof camera / chambre Linhof*]

Cameră metrică v. **Cameră fotogrammetrică**

Cameră MKF 6 Cameră fotografică cu 6 obiective cu axe paralele, montate pe două rânduri. Este prevăzută cu dispozitiv de compensare a trenării imaginii. Utilizată pe nava *Soiuz 22.*

Cameră multispectrală Cameră capabilă să preia simultan imagini în mai multe benzi spectrale. Din punct de vedere constructiv, se întâlnesc camere cu un singur obiectiv, la care separarea benzilor se face prin intermediul oglinzilor dicroice, sau camere cu mai multe obiective, prevăzute cu filtre adecvate. [*multispectral camera, multiband camera / chambre multibande*]

Cameră nadirală v. **Cameră cu axă verticală**

Cameră numerică v. **Cameră digitală**

Cameră oblică Cameră aerofotografică ce are axa optică a obiectivului înclinată faţă de verticala locului cu peste 15°. [*oblique camera / chambre oblique*]

Cameră obscură 1. Incintă cu pereţi opaci, prevăzută cu un mic orificiu prin care pătrunde lumina şi formează o imagine luminoasă pe peretele opus. 2. Încăpere în care se poate face întuneric complet, în vederea manevrării materialelor fotosensibile fără pericol de voalare. [*1. camera obscura, pinhole camera 2. darkroom / 1. chambre noire 2. chambre obscure, camera obscura*]

Cameră orizont Cameră ce fotografiază linia orizontului, simultan cu fotografierea terenului de către camera aerofotografică. Imaginea liniei orizontului serveşte la determinarea unghiurilor de înclinare longitudinală şi transversală a aerofotogramei obţinute cu camera metrică. Sin. *Cameră de orizont.* [*horizon camera / chambre d'horizon, chambre photographiant l'horizon*]

Cameră panoramică Cameră cu obiectiv cu unghi de deschidere foarte mare sau puternic înclinată, astfel încât fotografiază şi linia orizontului. [*panoramic camera, high oblique camera / chambre panoramique*]

Cameră revolver Cameră fotografică cu mai multe obiective, interschimbabile prin intermediul unui mecanism rotativ. [*revolver camera / chambre à revolver*]

Cameră S 190 A Cameră fotografică utilizată pe SKYLAB.

Cameră semiautomată Cameră la care timpul de expunere este reglat automat. [*semi-automatic camera / chambre semiautomatique*]

Cameră stereometrică Ansamblu format din două camere metrice montate cu axele optice paralele, destinat fotografierii stereo-

scopice la sol. Este utilizată în fotogrammetria terestră. [*stereometric camera / appareil photographique stéréométrique, chambre stéréométrique*]

Cameră stereoscopică Cameră fotografică cu două obiective cu axele optice paralele, care realizează, simultan, două fotografii ale aceluiaşi obiect, menite să permită obţinerea modelului tridimensional. Sin. *Stereocameră*. [*stereocamera, stereoscopic camera / chambre stéréoscopique*]

Cameră terestră Cameră fotografică destinată fotografierii la sol. [*ground camera, terrestrial camera / chambre de terrain*]

Cameră trimetrogon Ansamblu format din trei camere cu obiective *Metrogon*, dintre care una cu axă verticală şi celelalte două cu axe înclinate la 60°. [*trimetrogon camera / appareil photographique trimétrogon*]

Cameră verticală v. **Cameră cu axă verticală**

Cameră video v. **Cameră de televiziune**

Cameră vidicon Cameră de televiziune cu tub vidicon (utilizată pe sateliţii meteorologici TIROS). [*vidicon camera / chambre vidicon*]

Cameră zenitală Cameră a cărei axă poate fi orientată precis spre zenit. [*zenith camera / chambre zénithale*]

Camere convergente Sistem de aerofotografiere format din două camere cu axe înclinate, una fiind orientată spre direcţia de zbor (înainte) şi alta orientată înapoi, asigurând suprapunerea imaginilor cu 100%. [*convergent twin camera, convergent camera, convergent camera assembly / chambres convergentes*]

Camere multiple Sistem de mai multe camere montate împreună, fiecare fiind prevăzută cu alt tip de filtru. Realizează imagini multispectrale ale scenei. [*multiple camera system / chambres multiples*]

Canal 1. Mediu utilizat pentru transmiterea semnalelor. 2. Bandă de frecvenţe utilizată pentru transmiterea semnalelor prin intermediul undelor electromagnetice sau în care operează un sensor de teledetecţie. [*channel / canal*]

Canal pancromatic Canal de teledetecţie care cuprinde întreg spectrul vizibil. [*panchromatic channel / canal panchromatique*]

Candelă Unitate de măsură a intensităţii luminoase (egală cu 1/60 din intensitatea luminoasă emisă de o suprafaţă de 1 cm², a unui corp negru ideal, aflat la o temperatură egală cu cea a solidificării platinei). Simbol *cd*. [*candela / candela*]

Canevas Reţea de puncte de sprijin a căror poziţie planimetrică şi altimetrică este cunoscută şi care servesc la poziţionarea detaliilor pe hartă. Sin. *Reţea de sprijin*. [*control data, control net / canevas, réseau de contrôle*]

Canevas altimetric Reţea de puncte de sprijin a căror altitudine este cunoscută. Sin. *Reţea altimetrică*. [*elevation control, vertical control net / canevas altimétrique*]

Canevas de meridiane şi paralele Reţeaua cartografică de meridiane şi paralele. [*graticule / canevas de méridiens et de parallèles, maillage géographique*]

Canevas de restituţie Canevas utilizat la determinarea elementelor de orientare externă. Ansamblul punctelor de sprijin utilizate în cadrul procesului de restituţie. Sin. *Canevas de sprijin*. [*control data, ground control, basic control / canevas de restitution, canevas d'appui*]

Canevas de sprijin v. **Canevas de restituţie**

Canevas fotogrammetric Rețea de puncte de sprijin determinate pe cale fotogrammetrică. [*photogrammetric control, minor control / canevas photogrammétrique*]

Canevas planimetric Rețea de puncte de sprijin ale căror poziții planimetrice sunt determinate precis. [*horizontal control / canevas planimétrique*]

CANSAT ***Ca**nadian **Sat**ellite* Satelit canadian.

Cantitate de informație Numărul de unități elementare de informație (de ex. biți) utilizate într-o operație de înregistrare, prelucrare sau transmisie a datelor. [*amount of information / quantité d'information*]

Cantitate de lumină Mărime egală cu produsul dintre fluxul luminos mediu (Φ), primit de o suprafață și timpul t, cât a durat iluminarea: $Q=\Phi t$. [*quantity of light, amount of light / quantité de lumière*]

Capac al obiectivului Piesă care acoperă obiectivul pentru a-l proteja în perioada în care nu se utilizează camera fotografică. [*lens cap / couvercle de l'objectif*]

Capacitate calorică Parametru exprimat prin produsul dintre masa și căldura specifică a unui corp. Sin. *Capacitate termică*. [*thermal capacity, heat capacity / capacité thermique*]

Capacitate de memorare Cantitatea maximă de informație ce poate fi stocată de un anumit dispozitiv sau suport. [*memory capacity / capacité de la mémoire*]

Capacitate de rezolvare v. **Putere de rezolvare**

Capacitate de separare v. **Putere de rezolvare**

Capacitate termică v. **Capacitate calorică**

CAPI Computer-Assisted Photo Interpretation System Sistem de fotointerpretare asistată de calculator (*US Air Force*).

Captor v. **Sensor**

Caracter Literă, cifră sau simbol. [*character / caractère*]

Caracteristică de directivitate v. **Caracteristică de radiație spațială**

Caracteristică de radiație spațială Locul geometric al extremității razelor cu lungimi proporționale cu intensitatea câmpului electric produs de o antenă pe direcția respectivă. Caracterizează directivitatea unei antene. Poate fi descompusă în caracteristica de radiație în plan orizontal (intersecția caracteristicii de radiație spațială cu planul orizontal) și caracteristica de radiație în plan vertical (intersecția cu un plan vertical meridian). Sin. *Caracteristică de directivitate, Directivitate*. [*directivity, directional property / directivité*]

Caracteristici geometrice ale sensorului Caracteristici care influențează geometria imaginii produse de un sensor (câmpul de vedere, câmpul de vedere instantanee, distorsiunea, etc.) [*geometric characteristics / caractéristiques géométriques du capteur*]

Caracteristici radiometrice ale sensorului Caracteristici ale sensorului care influențează precizia măsurării cantității de radiație recepționate (gama dinamică, zgomotul propriu, liniaritatea răspunsului, eroarea de cuantificare, etc.). [*radiometric characteristics / caractéristiques radiométriques du capteur*]

Caroiaj Rețea de linii drepte perpendiculare între ele, imprimate pe hărți, aerofotograme, fotomozaicuri sau imagini satelitare. Sin. *Cadrilaj, Rețea rectangulară*. [*grid, square grid, square net, graticule, network*

of rectangular coordinates / carroyage, maillage, quadrillage, réseau]

Caroiaj al hărţii Reţea de meridiane şi paralele sau reţea kilometrică trasată pe hartă. [*map graticule, map grid, mesh / canevas de la carte, réseau cartographique, quadrillage de la carte*]

Caroiaj geografic Reţeaua de meridiane şi paralele trasate pe o hartă. [*geographical net, geographical network / réseau géographique, canevas géographique*]

Cartare Transpunerea pe hartă, după observaţiile şi măsurătorile din teren, a informaţiilor despre obiectele şi procesele din teren. [*field mapping / levé, cartographie*]

CARTEL Centre d'Applications et de Recherche en Télédétection Centrul de Aplicaţii şi Cercetări în Teledetecţie (Universitatea din Sherbrooke, Canada).

Cartodiagramă Hartă în care structura sau evoluţia unor parametri sunt reprezentate prin diagrame plasate în cadrul unităţilor teritoriale la care se referă informaţia. [*diagram map / cartodiagramme*]

Cartografie Ştiinţă care se ocupă cu metodologia întocmirii hărţilor şi cu studiul reprezentărilor grafice ale suprafeţei terestre. [*cartography / cartographie*]

Cartografie aeriană v. **Aerocartografie**

Cartografie asistată de calculator Cartografiere în care operaţiile sunt parţial sau total efectuate cu ajutorul calculatorului. [*computer aided mapping, computer mapping / cartographie assistée par ordinateur*]

Cartografie tematică Realizare de hărţi tematice, ce redau doar anumite categorii de obiecte, procese sau fenomene. [*thematic cartography / cartographie thématique*]

Cartografiere Transpunerea pe reprezentări cartografice (planuri sau hărţi) a detaliilor din teren. [*map drawing / cartographie*]

Cartografiere automată Metodă de cartografiere în cadrul căreia procesele de pregătire şi transpunere grafică a informaţiei sunt automatizate (asistate de calculator). [*automatic cartography, automated mapping, automatic mapping, computer mapping / cartographie automatique*]

Cartografiere după imagini de teledetecţie Întocmirea de hărţi pe baza imaginilor de teledetecţie. Fotografiile aeriene se utilizează pentru întocmirea hărţilor topografice la scară mare, iar imaginile satelitare servesc îndeosebi la întocmirea de hărţi tematice şi a unor hărţi topografice la scară mică. [*image mapping / cartographie par images de télédétection*]

Cartografiere în straturi Metodă de cartografiere cu întocmirea mai multor hărţi tematice pentru acelaşi teren, care să poată fi suprapuse pe o hartă de bază. Sin. *Cartografiere prin suprapunere*. [*overlay mapping / cartographie en superposition*]

Cartografiere numerică Cartografiere executată prin metode numerice de prelucrare şi reprezentare a datelor. [*digital mapping / cartographie numérique*]

Cartografiere prin suprapunere v. **Cartografiere în straturi**

Cartogramă Hartă tematică reprezentând areale cu anumite proprietăţi considerate omogene, reprezentate prin poligoane colorate proporţional cu valoarea atributului corespunzător. [*cartogram, choroplet map / cartogramme, carte choroplèthe*]

Cartometrie Aprecierea cantitativă a obiectelor şi fenomenelor reprezentate pe hărţi. [*cartometry / cartométrie*]

Casetă pentru film Cutie opacă în care se păstrează, rulat, filmul fotografic. [*film cartridge, film magazine, film holder, film cassette / magasin à film, cartouche, chargeur, cassette*]

Casetă pentru plăci Casetă de formă paralelipipedică în care se păstrează plăcile fotosensibile. [*plate holder, plate magazine / magasin à plaques*]

CAST Chinese Academy of Space Technology Academia Chineză de Tehnologie Spaţială (Beijing).

CASYII Computer Assisted System for Image Interpretation Sistem de interpretare a imaginilor asistat de calculator (Japonia).

Catalog de coordonate Listă a coordonatelor unor puncte din teren sau de pe imagini de teledetecţie. Sin. *Inventar de coordonate, Tabel de coordonate.* [*coordinates list, index of coordinates, list of coordinates / répertoire de coordonnées, catalogue de coordonnées, liste de coordonnées, tableau de coordonnées*]

Catalog de date Listă sau inventar al datelor disponibile. Sin. *Repertoar de date.* [*data catalogue, data list, data dictionary / répertoire de données*]

Catalog de imagini Listă sau inventar al imaginilor existente. [*image catalogue / répertoire d'images*]

Catod fotoelectric v. **Fotocatod**

Căutare logică Procedeu de fotointerpretare care constă în examinarea acelor părţi din imagine în care este cel mai probabil să apară obiectele căutate. [*logical search / -*]

Câmp 1. Porţiune din spaţiu în care o mărime fizică are o valoare determinată în fiecare punct (de exemplu, câmp magnetic, câmp gravitaţional etc.). 2. Element constitutiv al unui articol dintr-o bază de date, ce permite stocarea unei categorii de informaţie referitoare la obiectul descris. [*field / champ*]

Câmp de baleiere Suprafaţa de teren ce poate fi explorată de către un sensor, într-un singur ciclu de baleiere. [*sensor swath, scanning field / champ de balayage*]

Câmp de vedere Arie sau unghi solid care poate fi văzut printr-un instrument optic. Unghiul solid sub care un sensor recepţionează radiaţiile. Corespunde la sol cu lăţimea culoarului explorat. Sin. *Câmp vizual.* [*field of vision, field of view, visual field / champ de vue, champ visuel, champ de visée*]

Câmp de vedere instantanee Câmpul de explorare instantanee al unui sensor. În cazul unui sensor cu baleiere, se referă la câmpul de vedere cu mecanismul de baleiere oprit. Poate fi exprimat în grade sau radiani (când se referă la unghiul maxim pe care instrumentul este sensibil la radiaţii) sau în unităţi de lungime sau suprafaţă. [*instantaneous field of view, effective instantaneous field of view / champ instantané de vue, champ de visée instantanée*]

Câmp vizual v. **Câmp de vedere**

Câmpul imaginii Suprafaţă de proiecţie pe care s-ar obţine claritate maximă, în toate punctele, pentru imaginea produsă de un sistem optic. [*image field / champ de l'image*]

Câştigul amplificatorului Gradul în care un amplificator măreşte energia semnalului prelucrat. În cazul unui semnal electric, se măsoară în decibeli (*dB*) şi se calculează după relaţiile: G_u=20 log A_u (câştigul în tensiune; A_u reprezintă amplificarea în tensiune); G_i=20 log A_i (câştigul în intensitate;

A_i reprezintă amplificarea în intensitate); $G_p = 10 \log A_p$ (câştigul în putere; A_p reprezintă amplificarea în putere). [*amplifier gain / gain de l'amplificateur*]

Câştigul antenei Valoarea maximă a câştigului pentru diferite direcţii de radiaţie. Câştigul pe o direcţie reprezintă raportul dintre puterea radiată de o antenă de referinţă şi puterea cu care trebuie alimentată antena dată pentru ca, pe direcţia specificată, ambele antene să producă acelaşi câmp, la o distanţă dată. Ca antene de referinţă se utilizează radiatorul izotrop şi, mai rar, dipolul scurt sau dipolul în $\lambda/2$. [*antenna gain / gain de l'antenne*]

CBERS Chinese–Brazilian Earth Resources Satellite Satelit realizat de China şi Brazilia, pentru cercetarea resurselor terestre.

CCAFS Cape Canaveral Air Force Station Staţiunea Cape Canaveral a Forţelor Aeriene (SUA).

CCCT Comité Consultatif Canadien de la Télédétection Comitetul Consultativ Canadian de Teledetecţie.

CCD Charge-Coupled Device Dispozitive semiconductoare cuplate prin sarcină.

CCG Canada Centre for Geomatics Centrul Canadian pentru Geomatică.

CCGISE Canadian Centre for GIS in Education Centrul Canadian pentru utilizarea SIG în învăţământ. Numit acum IGISE.

CCOGIF Canadian Centre *of* Geomatics Interchange Format Format de interschimb elaborat de Centrul Canadian pentru Geomatică.

CCRS Canada Centre for Remote Sensing Centrul Canadian de Teledetecţie. Fondat în 1972, cu sediul la Ottawa, Ontario. A dezvoltat radarul generator de imagini.

CCT 1. **Computer Compatible Tape** Bandă magnetică compatibilă cu calculatorul. 2. **Centre Canadien de Télédétection** Centrul Canadian de Teledetecţie.

CDA Command and Data Acquisition Comandă şi achiziţie a datelor. Sistem de control şi transmitere a datelor utilizat de sateliţii NOAA.

CD-ROM Compact Disc Read Only Memory Suport pentru stocarea informaţiei. Se prezintă sub forma unui disc din material plastic, transparent, cu diametrul de 12 cm. Pe una din feţele discului se află depus un strat metalic, pe care se gravează datele, prin mijloace optice (fascicul laser sau fotomatriţă). Informaţia scrisă nu poate fi modificată ulterior, discul nefiind reutilizabil. Capacitatea unui CD-ROM este de 640 MB, echivalentul a cca. 250.000 pagini dactilografiate. Este larg utilizat pentru distribuţia imaginilor satelitare, datorită preţului redus, capacităţii mari şi a existenţei unui standard internaţional pentru înregistrarea informaţiei.

CEES Committee on Earth and Environmental Sciences Comitetul pentru ştiinţele despre Pământ şi mediu (SUA).

Celulă 1. Porţiune de teren de pe care sunt recepţionate simultan radiaţiile în teledetecţie, la limita rezoluţiei spaţiale a sensorului, astfel încât nu există posibilitatea discriminării obiectelor distincte cuprinse în cadrul ei. În cazul imaginilor numerice, corespunde unui pixel. Sin. *Arie elementară de teren, Celulă de teren, Element de teren*. 2. Pixel. [*1. cell, ground patch area, element of area 2. pixel / 1. tache de prise de vue, cellule, tache élémentaire, surface élémentaire 2. pixel*]

Celulă adiacentă Celulă care are o latură (sau punct) comună cu cea de referinţă.

[*connected cell, adjacent cell / cellule adjacente*]

Celulă 2D Element de suprafaţă. [*pixel / pixel*]

Celulă 3D v. **Voxel**

Celulă binară Circuit elementar care posedă două stări stabile, între care poate fi comutat prin intervenţie din exterior. Sin. *Circuit bistabil*. [*binary cell / cellule binaire*]

Celulă de teren v. **Celulă**

Celulă fotoelectrică Dispozitiv care transformă energia luminoasă, în energie electrică. Sin. *Fotocelulă*. [*photocell, photoelectric cell, light sensitive cell / cellule photoélectrique, photocellule*]

Celulă solară Celulă fotoelectrică ce transformă radiaţia solară incidentă, în energie electrică. [*solar cell / cellule solaire*]

CEMES Centre d'Études de la Météorologie Spatiale Centrul de Studii de Meteorologie Spaţială (Franţa).

CEN Comité Européen de Normalisation Comitetul European de Standardizare. Comitet care reuneşte institutele naţionale de standardizare ale statelor europene. Include şi un comitet tehnic specializat în informaţie geografică (TC 287).

Centrare optică Operaţie de aducere în suprapunere a axelor optice principale ale unor instrumente sau aparate. [*optical centring, optical plumbing / centrage optique*]

Centrarea camerei aerofotografice Poziţionarea obiectivului astfel încât axa sa optică să intersecteze clişeul în centrul acestuia. [*camera centring, centring of the camera / centrage de la chambre*]

Centre de sensibilitate Puncte de pe cristalele de halogenură de argint din emulsia fotografică în care, direct sub acţiunea luminii puternice, fără intervenţia revelatorului, apar pete negre de argint coloidal. [- / *centres de sensibilité*]

Centru de greutate Centrul de greutate al unei figuri geometrice sau obiect. Sin. *Baricentru*. [*centroid, centre of gravity, barycenter / centroïde, barycentre*]

Centru de greutate al unei clase Centrul de greutate al norului de puncte determinat de obiectele ce fac parte din aceeaşi clasă. [- / *centre de gravité d'une classe*]

Centru de perspectivă Punctul de intersecţie al proiectantelor. Sin. *Centru de proiecţie*. [*perspective centre, projection centre, centre of projection / centre de perspective, centre de projection*]

Centru de proiecţie v. **Centru de perspectivă**

Centru de substituţie Punct ce poate fi identificat uşor pe fotografii ce se suprapun şi care poate fi folosit ca reper în locul punctului central sau al punctului radial. [*substitute centre / centre de substitution*]

Centru exterior de perspectivă Punctul în care converg razele de lumină venite de la obiecte către obiectivul camerei. În cazul unui obiectiv perfect ajustat, acest centru corespunde cu punctul nodal anterior. [*exterior perspective centre / centre extérieur de perspective*]

Centru interior de perspectivă Punctul de origine al razelor de lumină care pleacă din obiectiv către imaginea formată pe materialul fotosensibil. În cazul unui obiectiv perfect ajustat, corespunde cu punctul nodal posterior. [*interior perspective centre / centre intérieur de perspective*]

Centru optic Punct situat pe axa optică a unui sistem, ce are proprietatea că razele de

lumină care trec prin el nu sunt deviate. [*optical centre / centre optique*]

Centru radial Punct din care se duc linii radiale spre alte puncte ale imaginii. [*radial centre / centre radial*]

Centrul clişeului v. **Centrul fotogramei**

Centrul de Zboruri Spaţiale Goddard Centru NASA situat în apropiere de Washington. Are misiunea de a proiecta şi testa sateliţii şi echipamentele de zbor, de a urmări obiectele cosmice şi a interpreta datele telemetrice obţinute de acestea.

Centrul fotogramei Punctul de intersecţie a dreptelor care unesc mărcile fiduciale opuse. Sin. *Centrul clişeului, Punct central, Punct mijlociu.* [*photograph centre, centre point, fiducial centre, centre of picture / centre du cliché, centre de l'image*]

CEO Centre for Earth Observation of the European communities Centrul pentru Observarea Pământului, al Comunităţilor Europene.

CEOS Committee of Earth Observation Satellites Comitetul pentru Sateliţii de Observare a Pământului.

Cerc de confuzie Imagine formată de un obiectiv, în planul său focal, pentru un obiect punctual situat la o anumită distanţă, pe axa optică principală. Are forma unei pete circulare. Se obţine ca urmare a manifestării aberaţiei de sfericitate. [*circle of confusion, circle of diffusion / cercle de confusion*]

Cerc de difuzie tolerată Dimensiunea maximă a diametrului unei pete circulare din imagine care este încă percepută ca un punct. [*circle of tolerable confusion / cercle de diffusion toléré*]

CERCO Comité Européen des Responsables de la Cartographie Officielle Comitetul European al Responsabililor Cartografiei Oficiale. Comitet ce aparţine de Consiliul Europei, şi întruneşte reprezentanţii cartografiei oficiale din ţările membre.

CERES Clouds and Earth's Radiant Energy System Sistem pentru măsurarea energiei radiante a norilor şi Pământului (EOS).

CERIS Centre de Rectification des Images Spatiales Centrul de Corectare a Imaginilor Spaţiale (Toulouse, Franţa). Arhivează imaginile SPOT.

CFR Colour Film Recorder Înregistrator pe film color.

CGM Computer Graphics Metafile Standard (ISO 8632) privind formatul fişierelor pentru transferul datelor grafice.

Cheie de fotointerpretare 1. Îndrumător de fotointerpretare care ajută la identificarea obiectelor reprezentate pe fotografie, prin chei dihotomice care oferă două alternative la fiecare pas. Dacă se alege alternativa eronată, se ajunge la neconcordanţe flagrante între caracteristicile obiectului şi prevederile cheilor astfel încât apare necesară revenirea la pasul greşit. 2. Imagini fotografice aeriene caracteristice unor obiecte sau procese, utilizate ca etalon pentru fotointerpretare. Sin. *Cheie de interpretare, Etalon de fotointerpretare, Model de identificare.* [*photointerpretation key, photokey, imagery interpretation key, interpretation key, interpretation template, essay key / clef de photointerprétation, clef d'interprétation, modèles d'identification*]

Cheie de interpretare v. **Cheie de fotointerpretare**

Chenarul hărţii v. **Cadrul hărţii**

Chip 1. Imagine LANDSAT, cu dimensiuni de 70 mm, utilizată pentru identifi-

carea rapidă a scenei şi a calităţii imaginii. 2. Plachetă semiconductoare utilizată pentru realizarea circuitelor integrate. [*chip / chip*]

Chirp Tehnici de comprimare şi decomprimare a impulsurilor radar, utilizate pentru extinderea impulsului emis (astfel încât să fie redusă puterea maximă instantanee necesară) şi refacerea, la recepţie, a impulsului îngust. [*chirp / chirp*]

CGIS Computerized Geographic Information System Sistem informaţional geografic computerizat.

CIAS CCRS Image Analysis System Sistem de analiză a imaginilor al Centrului Canadian de Teledetecţie.

Ciclu de revoluţie v. **Ciclu orbital**

Ciclu orbital Numărul de revoluţii ale satelitului după care se repetă traseul în raport cu repere de la sol. Sin. *Ciclu de revoluţie*. [*orbital cycle / cycle orbital, cycle de révolution*]

CID Charge Injection Device Dispozitiv cu injecţie de sarcină. Este utilizat ca senzor de imagine la care punctele imaginii sunt accesate prin intermediul coordonatelor orizontale şi verticale.

CIE Commission Internationale de l'Éclairage Comisia Internaţională pentru Iluminat. Elaborează standarde privind sinteza culorilor. A stabilit lungimile de undă ale culorilor primare ca fiind 700 nm, 546,1 nm şi 435,8 nm (roşu, verde, albastru), precum şi un sistem de coordonate pentru exprimarea culorilor.

CIESIN Consortium for International Earth Science Information Network Consorţiu pentru Reţeaua Internaţională de Informaţii în Ştiinţele despre Pământ.

Cifră binară Una din cifrele 1 sau 0, utilizate în sistemul de numeraţie în baza 2. [*binary digit / chiffre binaire*]

CIG Canadian Institute of Geomatics Institutul Canadian pentru Geomatică.

CIMATS Correlation Interferometer for the Measurement of Atmosphere Interferometru cu corelaţie pentru măsurători asupra atmosferei.

CIPSMAP Computerized Image Processing System for Meteorological Applications Sistem de prelucrare pe calculator a imaginilor de la sateliţii pentru aplicaţii meteorologice.

CIR 1. **Coherent Imaging Radar** Radar coerent generator de imagini (acelaşi ca SEASAT SAR). 2. **Colour Image Recorder** Înregistrator de imagini color. 3. **Colour Infrared** Color infraroşu.

C-IRIS C-Band Integrated Radar Imaging System Sistem radar integrat, generator de imagini, ce operează în banda C.

Circuit bistabil v. **Celulă binară**

Circuit informaţional Drumul parcurs de informaţie de la generare, până la clasare sau distrugere. [*information circuit / circuit de l'information*]

CITARS Crop Identification Technology Assessment for Remote Sensing Evaluare a tehnologiilor de identificare a culturilor prin teledetecţie (NASA).

CITER Classification d'Images de Télédétection et Étude de Reflectance Clasificarea imaginilor de teledetecţie şi studiul reflectanţei (*École Normale Supérieure*, Franţa).

CIV Champ Instantanée de Vue Câmp de vedere instantanee.

CLAMS système de Classification Automatique de données Multispectrales Sistem de clasificare automată a datelor multispectrale (*École Supérieure de Mines*, Paris).

Claritatea imaginii Calitatea imaginii de a reda net detaliile reprezentate. Se măsoară prin acutanţă (conturanţă). [*image definition, image sharpness, sharpness of the image / clarté de l'image, définition de l'image, netteté de l'image*]

Clasă de obiecte Mulţime de obiecte sau de componente ale unei imagini, care prezintă una sau mai multe proprietăţi comune. [*object class / classe d'objets*]

Clasă spectrală Mulţime de obiecte cu caracteristici radiometrice similare. [*spectral class / classe spectrale*]

Clasificare Gruparea obiectelor, funcţie de caracteristicile lor, într-un număr de clase. [*classification / classification*]

Clasificare ascendentă Gruparea entităţilor în clase, prin fuziune succesivă a lor în clase din ce în ce mai puţine. [*ascending classification / classification ascendante*]

Clasificare automată Clasificare ce se face după algoritmi ce nu necesită intervenţia operatorului în stabilirea claselor posibile sau a eşantioanelor de obiecte aparţinând acestor clase. Sin. *Clasificare nedirijată, Clasificare nesupervizată*. [*unsupervised classification, automatic classification, automatic cluster analysis / classification automatique, classification non dirigée*]

Clasificare contextuală Clasificare a pixelilor dintr-o imagine de teledetecţie, atât după caracteristicile spectrale cât şi după contextul spaţial (poziţional). [*contextual classification / classification contextuelle*]

Clasificare controlată Clasificare a imaginilor pe baza asemănării pixelilor cu cei care aparţin unor seturi eşantion definite de operator. Numărul de clase este egal cu numărul seturilor eşantion, la care se adaugă o clasă specială pentru pixelii care nu pot fi asociaţi nici unei clase definite. Sin. *Clasificare dirijată, Clasificare semiautomată, Clasificare supervizată*. [*supervised classification / classification supervisée, classification assistée, classification dirigée*]

Clasificare descendentă Separarea pixelilor în clase din ce în ce mai numeroase, plecându-se de la un centru de gravitate al tuturor pixelilor din imagine. [*descending classification / classification descendante*]

Clasificare dirijată v. **Clasificare controlată**

Clasificare ierarhică Clasificare ascendentă la care gruparea pixelilor şi claselor se face pe criteriul distanţei minime între centrele de greutate. [*minimum distance to means classification / classification hiérarchique, classification par la distance minimale au centre de la classe*]

Clasificare nedirijată v. **Clasificare automată**

Clasificare neparametrică Clasificare în care nu intervin ipoteze privind comportamentul statistic al valorilor ce descriu caracteristicile obiectelor. [*nonparametric classification / classification nonparamétrique*]

Clasificare nesupervizată v. **Clasificare automată**

Clasificare parametrică Clasificare în care se face o ipoteză privind un anumit mod de distribuţie statistică a valorilor ce descriu caracteristicile obiectelor. [*parametric classification / classification paramétrique*]

Clasificare rectangulară Clasificare în care apartenenţa pixelilor la o clasă sau alta este decisă funcţie de încadrarea valorii lor

între limite prestabilite pentru fiecare clasă în parte. [*parallelepipedic classification / classification rectangulaire, classification hyperboîte*]

Clasificare secvenţială Clasificare în care numărul de clase este stabilit aprioric iar centrele claselor sunt definite mai mult sau mai puţin arbitrar, apartenenţa pixelilor la clase fiind stabilită pe criteriul distanţei minime faţă de centre. [*sequential classification / classification séquentielle*]

Clasificare semiautomată v. **Clasificare controlată**

Clasificare supervizată v. **Clasificare controlată**

Clasificarea datelor Gruparea datelor şi descrierea claselor în care sunt împărţite sau analizate datele. [*data classification / classification des données*]

CLIMATISAT ***Climatic* studies *Sat*ellite** Sateliţi de studiere a climei terestre (SUA).

Clinometru Instrument pentru măsurarea înclinării avionului. [*clinometer, tilt indicator / clinomètre*]

Clişeu Imagine fotografică negativă pe suport transparent. [*negative / cliché, négatif*]

Clorură de argint Compus al clorului cu argintul, utilizat în materialele fotosensibile. [*silver cloride / clorure d'argent*]

CMBR Cosmic Microwave Background Radiation Radiaţie cosmică de fond din domeniul microundelor.

CMCS Centre de Mission et de Contrôle de SPOT Centrul misiunii şi controlului satelitului SPOT (Toulouse, Franţa).

CMI Crop Moisture Index Indice de umiditate al plantelor agricole.

CMJ Cyan Magenta Jaune Azuriu, purpuriu, galben.

CMS Centre de Météorologie Spatiale Centrul de Meteorologie Spaţială (Lannion, Franţa).

CMY Cyan Magenta Yellow Azuriu, purpuriu, galben. Culorile primare folosite în tehnicile substractive de generare a imaginilor color. Când se utilizează şi negrul, sigla devine CMYK.

CMYK Cyan Magenta Yellow Blac*k* v. **CMY**

CNES Centre National d'Études Spatiales Centrul Naţional de Studii Spaţiale (Toulouse, Franţa).

COASTSAT *Coast*al studies *Sat*ellite Satelit pentru studierea litoralului (SUA).

COBRA/SAMBA *Co*smic *B*ackground *Ra*diation Anisotropy satellite / *Sa*tellite for *M*easurement of *B*ackground *A*nisotropy Satelit pentru măsurarea anizotropiei radiaţiei cosmice de fond.

Cod Sistem de simboluri utilizat pentru reprezentarea şi transmisia informaţiilor. [*code / code*]

Cod binar Cod ce utilizează două simboluri. [*binary code / code binaire*]

Cod maşină Ansamblul codurilor ce sunt recunoscute drept instrucţiuni de către procesorul unui calculator. [*machine code / instruction machine*]

Cod numeric Cod format din simboluri numerice. [*numerical code, digital code / code numérique, code digital*]

CODEC Coder-Decoder Sistem de codificare şi decodificare, folosit în transmisia de date.

Codificare Atribuirea unui simbol (cod) fiecărui mesaj sau obiect dintr-o mulţime. Transformarea unui semnal prin înlocuirea

mesajelor originale cu coduri. [*encoding, coding / codification, codage*]

Codificare digitală v. **Codificare numerică**

Codificare numerică Codificare în care se utilizează coduri numerice. Sin. *Codificare digitală*. [*digital encoding, numerical encoding / codification numérique, codification digitale*]

Codificator 1. Dispozitiv utilizat pentru a modifica un semnal, ce poate fi ulterior refăcut de un decodificator situat la receptor. 2. Instrument utilizat pentru a altera electronic un semnal astfel încât să nu poată fi descifrat decât cu ajutorul unui decodificator special. Sin. *Codor*. [*1. encoder, coder 2. scrambler / codificateur*]

Codor v. **Codificator**

Coeficient de absorbţie Raportul dintre fluxul de radiaţii absorbit de un corp şi fluxul incident. Se poate determina pentru radiaţia totală sau pentru o anumită lungime de undă. Este egal cu 1-*T*, unde *T* este coeficientul de transmisiune. Sin. *Factor de absorbţie, Indice de absorbţie*. [*absorption coefficient, absorptance, absorption factor, absorption index / coefficient d'absorption, facteur d'absorption, indice d'absorption*]

Coeficient de anamorfoză Raportul dintre scările pe cele două axe ale unei imagini deformate prin anamorfoză. [*anamorphosis coefficient / coefficient d'anamorphose*]

Coeficient de atenuare Mărime adimensională care exprimă suma fracţiunilor reflectate, absorbite şi difuzate ale radiaţiilor. Sin. *Coeficient de extincţie, Factor de atenuare*. [*attenuation constant, extinction coefficient / coefficient d'extinction, facteur d'atténuation, facteur d'affaiblissement*]

Coeficient de autocorelaţie Coeficient de corelaţie calculat între două subşiruri ale unui şir de valori. [*auto-correlation coefficient / -*]

Coeficient de calibrare v. **Constantă de etalonare**

Coeficient de contrast 1. Parametru ce caracterizează gradul de dependenţă a înnegririi materialului fotografic, funcţie de timpul de expunere. Se exprimă prin valoarea unghiului de înclinare (faţă de orizontală) a segmentului liniar din curba de înnegrire. 2. Valoare numerică ce arată proporţia dintre contrastul imaginii negative şi cel al subiectului. [*gamma, contrast factor, contrast index / facteur de contraste, facteur gamma*]

Coeficient de corelaţie 1. Coeficient ce indică măsura în care evoluţia a două variabile se apropie de una interdependentă, după o lege dată. 2. Raportul dintre covarianţa şi produsul abaterilor standard a două variabile aleatoare. Pentru variabile discrete, se calculează cu relaţia:

$$c(X,Y)=\frac{\sum_{i-1}^{n}(x_i-x_m)(y_i-y_m)}{\sqrt{\sum_{i-1}^{n}(x_i-x_m)^2\sum_{i-1}^{n}(y_i-y_m)^2}}$$

unde *X* şi *Y* sunt variabilele, *n* numărul total de valori, x_i şi y_i valorile variabilelor iar x_m şi y_m valorile medii ale variabilelor. [*correlation coefficient / coefficient de corrélation*]

Coeficient de difuziune Raportul dintre intensitatea radiaţiei difuzate şi intensitatea radiaţiei incidente. [*coefficient of diffusion / coefficient de diffusion*]

Coeficient de emisie Raportul dintre radiaţia emisă de un corp şi radiaţia emisă de un corp negru ideal, având aceeaşi temperatură. Sin. *Emisivitate, Emisie specifică, Putere de emisie*. [*emission coefficient,*

emissivity / coefficient d'émission, émissivité]

Coeficient de etalonare v. **Constantă de etalonare**

Coeficient de exagerare a reliefului Coeficient ce arată de câte ori au fost exagerate dimensiunile pe verticală ale unui model stereoscopic. Poate fi calculat cu ajutorul formulei empirice:

$$e = \frac{d_m}{d_i} \cdot \frac{f}{s}$$

unde d_m este distanţa dintre marginile celor două aerofotograme suprapuse corect; d_i este distanţa interpupilară a operatorului; f este distanţa focală a camerei aerofotogrammetrice şi s este distanţa focală a stereoscopului. Sin. *Raport de exagerare a reliefului.* [*vertical exaggeration coefficient, vertical exaggeration factor / coefficient d'étirement, coefficient d'exagération verticale*]

Coeficient de expunere Parametru ce exprimă sensibilitatea filmului. Pentru filmele aeriene alb-negru acest coeficient este definit ca fiind egal cu $E/2$, unde E este expunerea (exprimată în cd/m²·s) în punctul în care curba de înnegrire are o pantă de 0,6·γ (unde γ este factorul de contrast măsurat). [*index of exposure, aerial exposure index / coefficient d'exposition, indice de pose*]

Coeficient de extincţie v. **Coeficient de atenuare**

Coeficient de mărire v. **Raport de mărire**

Coeficient de reducere la scară Coeficient de reducere a scării materialelor cartografice în vederea minimizării sau repartizării uniforme a deformărilor introduse de proiecţia cartografică. [*scale reduction factor / coefficient de réduction*]

Coeficient de reflexie Raportul între intensitatea undelor reflectate şi intensitatea undelor incidente la o suprafaţă. Pentru unde plane, este dat de relaţia:

$$R = \left(\frac{\rho_2 \tan r - \rho_1 \tan i}{\rho_2 \tan r + \rho_1 \tan i} \right)^2$$

unde ρ_1 şi ρ_2 sunt densităţile celor două medii, iar i şi r unghiul de incidenţă şi respectiv cel de reflexie. [*reflection coefficient / coefficient de réflexion*]

Coeficient de regresie Coeficientul b utilizat în exprimarea ecuaţiei dreptei de regresie sub forma $y\text{-}y_m = b\cdot(x\text{-}x_m)$. Se determină cu relaţia:

$$b = \frac{\sum_{i=1}^{n}(x_i - x_m)(y_i - y_m)}{\sum_{i=1}^{n}(x_i - x_m)^2}$$

unde x_m *şi* y_m reprezintă media valorilor şirurilor. [*regression coefficient / coefficient de régression*]

Coeficient de retrodifuziune Raportul dintre secţiunea transversală a fasciculului radar şi suprafaţa minimă explorată. [*backscattering coefficient / coefficient de rétrodiffusion*]

Coeficient de temperatură Coeficient utilizat pentru calculul timpului optim de developare, funcţie de temperatura revelatorului. [*temperature coefficient / coefficient de température*]

Coeficient de transmisiune Raportul dintre fluxul de radiaţie transmis printr-un corp şi cel incident. Este egal cu 1–A, unde A este factorul de absorbţie. Sin. *Coeficient de transparenţă, Factor de transmisiune.* [*transmittance, transmission factor, transmission coefficient / facteur de transmission, coefficient de transmission, coefficient de transparence*]

Coeficient de transmisiune al atmosferei Raportul dintre puterea radiaţiei transmise

prin atmosferă şi puterea radiaţiei incidente la partea superioară a atmosferei. [*atmospheric transmittance / transmittance de l'atmosphère, transmittance atmosphérique*]

Coeficient de transparenţă v. **Coeficient de transmisiune**

Coeficientul filtrului v. **Factor de filtru**

Coerenţă Proprietate a undelor de a avea o diferenţă de fază constantă în timp. [*coherence, coherency / cohérence*]

Colatitudine Complementul unghiului de latitudine. [*colatitude / colatitude*]

Colectarea datelor Proces de achiziţie, înregistrare şi transmitere a datelor rezultate din observaţii şi măsurători. [*data collecting, data capture / collecte de données*]

Colimator Sistem optic cu ajutorul căruia se pot obţine fascicule de raze paralele. [*collimator / collimateur*]

Coliniaritate Proprietatea a trei sau mai multe puncte de a se afla pe o aceeaşi dreaptă. [*collinearity / collinéarité*]

Coloană Listă verticală de valori într-un tabel sau matrice. [*column / colonne*]

Colorimetrie Evaluarea unei culori, în termeni standard, prin tehnici vizuale, fotoelectrice sau spectrofotometrice. [*colorimetry / colorimétrie*]

Colorimetru Instrument pentru evaluarea culorilor. [*colorimeter / colorimètre*]

Columbus Contribuţia ESA la staţia spaţială, cuprinzând un modul presurizat ataşat staţiei, un satelit autonom locuit, o platformă polară şi o platformă co-orbitală.

Coma Aberaţie geometrică a obiectivului fotografic care se manifestă în cazul fasciculelor largi de lumină, ce sosesc de la un punct situat la o distanţă oarecare faţă de axa optică. În acest caz, imaginea punctului apare sub forma unei pete neclare, asemănătoare cu o cometă. [*coma / coma*]

COMITAS Commission Ministérielle de Terminologie de la Télédétection Aérospatiale Comisia Ministerială pentru Terminologia de Teledetecţie Aerospaţială.

Comparator Instrument optic utilizat pentru măsurarea coordonatelor rectangulare sau polare ale unui punct de pe o imagine. [*comparator / comparateur*]

Comparator de pantă Instrument pentru măsurarea pantelor aparente, pe modelul stereoscopic. [*stereoscope comparator / comparateur de pente*]

Compas de reducţie Instrument asemănător unui compas. Se utilizează la măsurarea distanţelor pe reprezentări grafice. Permite reglarea distanţei dintre braţe, funcţie de unitatea de măsură a distanţelor din teren, redusă la scara reprezentării. [*proportional compass / compas de réduction*]

Compensare Determinare a valorii medii sau probabile a rezultatelor unui şir de măsurători, după eliminarea erorilor sistematice. [*adjustment, compensation / compensation*]

Compensare a benzii Compensarea coordonatelor punctelor de pe aerofotogramele dintr-o bandă. [*strip adjustment / compensation de bande*]

Compensare a distorsiunii Corecţie a distorsiunii imaginii provocate de obiectivul camerei fotografice. [*distortion compensation / compensation de la distorsion*]

Compensare a planimetriei Corecţie a coordonatelor planimetrice ale punctelor de sprijin determinate prin triangulaţie radială. [*adjustment of planimetry / compensation de la planimétrie*]

Compensare altimetrică Proces de corecţie a erorilor de determinare a altitudinii unor puncte. Sin. *Compensarea nivelmentului.* [*altimetric compensation, height adjustment, levelling adjustment / compensation de nivellement*]

Compensare analitică Compensare prin procedee de calcul numeric. [*mathematical adjustment, numerical adjustment / compensation analytique, compensation numérique*]

Compensare în bloc Punerea în concordanţă a sistemelor de coordonate calculate pe benzi vecine de aerofotograme. Pentru compensare se folosesc relaţiile dintre fotogramele alăturate care se suprapun atât în cadrul benzilor, cât şi între benzile vecine. Se face atât o compensare planimetrică, cât şi una altimetrică. [*block adjustment / compensation des blocs, ajustement de blocs*]

Compensarea coordonatelor Corecţia erorilor manifestate în determinarea coordonatelor. [*adjustment of coordinates / compensation des coordonnées*]

Compensarea curburii Pământului v. **Corecţie de curbură a Pământului**

Compensarea erorilor Corecţie a rezultatelor unei măsurători prin eliminarea erorilor accidentale, după eliminarea erorilor sistematice, în cazul unor măsurători repetate de un număr mare de ori. [*error compensation, adjustment of errors, compensation of errors / compensation des erreurs*]

Compensarea mecanică a altitudinilor Procedeu de corectare a altitudinilor canevasului de restituţie, aplicat în cazul aerodrumuirii. [*mechanical compensation of altitudes / compensation mécanique des altitudes*]

Compensarea mişcării Corecţia datelor obţinute de la un sistem radar, pentru eliminarea efectelor mişcării platformei purtătoare şi a vitezei de deplasare. Se aplică imaginilor radarului transportat pe avion. Nu este necesară în cazul teledetecţiei satelitare radar. [*motion compensation / compensation du mouvement*]

Compensarea nivelmentului v. **Compensare altimetrică**

Compensarea paralaxelor Eliminarea efectelor de paralaxă şi obţinerea ortoimaginilor. [*parallax correction / correction des parallaxes*]

Compensarea trenării imaginii Corectarea efectelor trenării imaginii. [*image-motion compensation / compensation de filé, compensation de traîné*]

Compensator de mişcare Instrument mecanic care înclină sensorul de pe o platformă în mişcare, astfel încât în câmpul vizual să rămână aceeaşi regiune, pe toată perioada efectuării unei măsurători. Sin. *Compensator de trenare.* [*image motion compensator, motion compensator / compensateur de déplacement vers l'avant, compensateur de mouvement, compensateur de mouvement de l'image, compensateur du filé*]

Compensator de trenare v. **Compensator de mişcare**

Compilaţie Întocmirea unei hărţi pe baza altor reprezentări (hărţi, aerofotograme, imagini satelitare) şi informaţii. [*compilation / compilation*]

Complementul unghiului de înclinare 1. Unghiul dintre planul orizontal şi linia de vizare a unui obiect aflat sub nivelul observatorului. 2. Unghiul dintre planul orizontal şi un impuls radar spre un punct din teren. [*angle of depression, depression angle / angle de dépression*]

Componente principale În teledetecţie, reprezintă neocanale obţinute din imagini

multispectrale (combinaţii liniare ale imaginilor ce le compun) ce au proprietatea că sunt decorelate între ele. [*principal components / composantes principales*]

Compoziţia luminii Cantitatea radiaţiilor cu diferite lungimi de undă prezente într-un fascicul de lumină. [*composition of light / composition de la lumière*]

Comprimare cu pierdere de informaţie Comprimare a datelor printr-un algoritm care, ulterior, permite refacerea numai aproximativă a datelor iniţiale, cu o eroare situată într-o anumită marjă. De obicei, permite o comprimare mult mai puternică decât cea care s-ar putea obţine în cazul comprimării fără pierdere de informaţie. [*lossy compression / compression dégradante*]

Comprimare fără pierdere de informaţie Comprimare a datelor printr-un algoritm care, ulterior, permite refacerea integrală a datelor iniţiale. [*lossless compression / compression non dégradante*]

Comprimarea culorilor Reducerea numărului de culori utilizate în redarea unei imagini. [*colour compression / compression de couleurs*]

Comprimarea datelor Operaţie de recodificare a datelor, în vederea reducerii volumului de memorie ocupat de către acestea. [*(data) compression, compaction / compression de données*]

Comprimarea imaginii Procedeu de codificare a imaginii în scopul reducerii volumului de memorie ocupat. [*image compression / compression d'image, compactage d'image*]

Comprimarea semnalului Operaţie de reducere a energiei semnalului, prin eliminarea componentelor spectrale sau de altă natură, ce au aport informaţional nul sau redus. [*signal compression / compression du signal*]

COMSAT Communication Satellite Satelit de comunicaţii.

COMSS Coastal Oceans Monitoring Satellite System Sistem de sateliţi pentru supravegherea litoralului oceanic (ASE).

Condensor Lentilă sau sistem de lentile care concentrează lumina provenită de la o sursă. În aparatul de mărit fotografii, condensorul orientează paralel razele de lumină divergente provenite de la sursă. [*condenser, condensing lens / condensateur*]

Condiţia de coliniaritate Condiţie pe care trebuie să o îndeplinească poziţia fotogramei în timpul exploatării fotogrammetrice, astfel încât să se asigure coliniaritatea punctelor imagine, centrului de perspectivă şi a punctelor obiect. [*collinearity condition / condition de coliniarité*]

Condiţia de coplanaritate Condiţie ce precizează faptul că centrele de proiecţie ale unui cuplu stereoscopic de imagini, un punct obiect şi punctul imagine corespunzător se află în acelaşi plan. [*coplanarity condition / condition de coplanarité*]

Condiţia Nyquist Condiţie ce trebuie îndeplinită în eşantionarea unui semnal, pentru a permite refacerea sa completă, din eşantioane. Se referă la faptul că frecvenţa de eşantionare trebuie să fie dublul celei mai mari frecvenţe din semnalul original. [*Nyquist condition, Nyquist criterion / condition de Nyquist*]

Condiţia Scheimpflug Condiţie care trebuie îndeplinită, în procesul de fotoredresare, în vederea asigurării clarităţii pe întreaga suprafaţă a imaginii redresate. Constă în poziţionarea celor trei plane (al clişeului, al mesei de proiecţie şi planul mijlociu al obiectivului) astfel încât acestea să se

intersecteze după o aceeaşi dreaptă. [*Scheimpflug condition / condition de Scheimpflug*]

Condiţii atmosferice 1. Starea vremii în momentul aerofotografierii. 2. Starea atmosferei caracterizată prin temperatură, umiditate, nebulozitate, viteza şi direcţia vântului etc., la un moment dat, într-un anumit loc. Sin. *Starea timpului, Condiţii meteorologice.* [*weather conditions, weather situation / conditions atmosphériques, état du temps*]

Condiţii de operare Caracteristicile mediului în care operează sensorii. [*operating environment, working environment / conditions d'environnement*]

Condiţii meteorologice v. **Condiţii atmosferice**

Conductivitate electrică Capacitatea unui material de a conduce curentul electric. Inversul rezistivităţii. [*conductivity / conductivité*]

Conductivitate termică Proprietatea unei substanţe de a transmite (conduce) căldura, prin intermediul mişcării moleculare. [*thermal conductivity / conductivité thermique*]

Conectivitate Relaţie geometrică între elementele unei imagini, privind adiacenţa acestora. [*connectivity / connectivité*]

Configuraţie Forma obiectelor şi dispunerea lor în imagine. [*pattern, configuration / configuration*]

Conservarea coordonatelor Principiu care afirmă că, pentru o imagine SAR, poziţia obiectelor nu este schimbată de cabrarea, balansul sau rotirea radarului, deoarece distanţa de la SAR la obiect este practic nemodificată. [*conservation of coordinates / conservation des coordonnées*]

Consistenţa datelor Corectitudinea datelor în raport cu obiectele reprezentate sau cu un model, la orice moment de timp din cursul prelucrării lor. [*data consistency / consistance des données*]

Consistenţa pădurii v. **Densitatea coroanelor**

Consolă Echipament destinat comunicaţiei directe a operatorului cu sistemul de calcul. [*console / console*]

Constanta camerei v. **Distanţă principală**

Constanta planimetrului Valoarea ariei măsurate ce corespunde unei diviziuni a scării gradate a planimetrului. [*planimeter constant / constante du planimètre*]

Constanta solară Intensitatea radiaţiei solare la partea superioară a atmosferei (cca. 1,98 cal/sec·cm^2). [*solar constant / constante solaire*]

Constantă de calibrare v. **Constantă de etalonare**

Constantă de difuziune v. **Coeficient de difuziune**

Constantă de etalonare Valoare sau mulţime de valori determinate în cadrul procesului de calibrare a unui instrument. Sunt utilizate pentru corecţia măsurătorilor efectuate cu instrumentul respectiv. Sin. *Coeficient de calibrare, Coeficient de etalonare, Constantă de calibrare.* [*calibration constant / constante d'étalonnage*]

Constantă dielectrică v. **Permitivitate electrică relativă**

Constante de calibrare a camerei Datele rezultate prin calibrarea camerei, ce se referă la distanţa focală şi poziţia punctului principal faţă de mărcile fiduciale. [*camera calibration constant, calibration constants / constante d'étalonnage de la chambre*]

Constante de calibrare angulară Valorile unghiurilor dintre axele obiectivelor unui asamblaj de mai multe camere (de ex. trimetrogon) şi o linie comună de referinţă. [*angular calibration constants / constantes d'étalonnage angulaire*]

Contiguitate v. **Adiacenţă**

Contor binar Contor care înregistrează două stări distincte. [*binary counter / compteur binaire*]

Contor de expuneri Dispozitiv mecanic sau electronic care numără declanşările obturatorului (numărul de fotografieri efectuate). Sin. *Contor de imagini*. [*exposure counter, frame counter / compteur de clichés*]

Contor de imagini v. **Contor de expuneri**

Contractare Operaţie morfologică asupra imaginilor. Pentru imagini binare constă în înlăturarea unor pixeli din conturul obiectelor reprezentate, conform cu un set de reguli. Sin. *Erodare, Subţierea liniilor*. [*thinning, erosion / amincissement*]

Contracţia filmului Micşorare a dimensiunilor filmului fotografic, sub influenţa condiţiilor de mediu (temperatură, umiditate). [*film shrinkage, shrinkage of film / contraction du film*]

Contracţia fotogramei Micşorare a dimensiunilor fotogramei, datorată variaţiilor de temperatură şi umiditate. [*picture shrinkage / contraction du cliché*]

Contracţia imaginii Micşorarea dimensiunilor imaginii datorită contracţiei suportului pe care este imprimată. [*image shrinkage / contraction de l'image, contraction du cliché*]

Contracţie diferenţială Contracţie diferită a suportului emulsiei pe cele două axe. [*differential shrinkage / contraction différentielle*]

Contracţie la uscare Contracţia (micşorarea) dimensiunilor filmelor şi fotografiilor în timpul uscării, ca urmare a pierderii apei. [*drying shrinkage, shrinkage in drying / retrait au séchage*]

Contraderivă v. **Unghi de contraderivă**

Contrast 1. Diferenţa de luminozitate între două puncte de pe o imagine. 2. Senzaţie subiectivă provocată de gradul în care detaliile imaginii sunt demarcate prin variaţiile de luminozitate. [*contrast / contraste*]

Contrast fotografic 1. Diferenţa dintre tonurile cele mai deschise şi cele mai închise de pe o fotografie. 2. Mărimea K dată de relaţia $K = (L_{max} - L_{min})/(L_{max} + L_{min})$, unde L_{max} şi L_{min} sunt valorile maximă şi minimă ale luminanţei imaginii într-o zonă. [*photographic contrast, image contrast / contraste photographique, contraste de l'image*]

Contrast mediu Valoarea medie a contrastului unei imagini. [*average contrast / contraste moyen*]

Contrast puternic Diferenţă mare între părţile cu înnegrire maximă şi minimă ale unei imagini. [*hard contrast, high contrast / contraste fort, contraste dur*]

Contrast radar Diferenţa între semnalele reflectate de diferitele obiecte. [*radar contrast / contraste radar*]

Contrast slab Diferenţă redusă între tonurile cele mai deschise şi cele mai închise ale fotografiei. [*weak contrast, flat contrast, low contrast / faible contraste*]

Contrast termic Diferenţa de temperatură între diversele obiecte reprezentate într-o imagine. [*thermal contrast / contraste thermique*]

Contrastul terenului Diferenţa între reflectanţa obiectelor din teren. [*terrain contrast / contraste du terrain*]

Control automat al câştigului 1. Schimbare adaptivă a câştigului radar în direcţia deplasării, pentru compensarea schimbărilor în reflectanţa medie a scenei. 2. Circuit care controlează automat câştigul unui amplificator, astfel încât nivelul mediu al semnalului de ieşire să fie constant. [*automatic gain control / contrôle automatique du gain*]

Control automat al frecvenţei Circuit care controlează automat frecvenţa pe care este acordat un receptor, în vederea unui acord optim cu frecvenţa emiţătorului. [*automatic frequency control / contrôle automatique de la fréquence*]

Control în teren v. **Verificare în teren**

Controlul poziţiei (satelitului) Controlul poziţiei satelitului în raport cu un sistem de referinţă extern. [*attitude control / contrôle d'assiette du satellite, contrôle d'assiette*]

Contur Linie imaginară ce delimitează o suprafaţă cu proprietăţi specifice. Sin. *Perimetru*. [*contour, outline, perimeter / contour, périmètre*]

Conturanţă v. **Acutanţă**

Conţinut mediu de informaţie Valoarea medie a conţinutului de informaţie al unui semnal emis de o sursă oarecare. Sin. *Entropie*. [*average information content, entropy / contenu moyen d'information*]

Conţinutul hărţii Informaţiile reprezentate pe o hartă cu ajutorul semnelor convenţionale şi al inscripţiilor. [*map content / contenu de la carte*]

Conţinutul imaginilor Informaţiile conţinute de imagini. [*images content / contenu des images*]

Conul obiectivului Dispozitiv al camerei fotografice, pe care se montează obiectivul. [*camera cone, lens cone / bloc objectif, cône porte-objectif*]

Convergenţa axelor ochilor Poziţionarea reflexă a axelor celor doi ochi pe obiectul vizat. [*convergence of eyes axes / convergence des axes oculaires*]

Convergenţa formelor Asemănarea formelor unor obiecte diferite. În interpretarea imaginilor de teledetecţie se utilizează asemănarea arealelor delimitate pe imagini cu cele de pe hărţile tematice pentru a se identifica semnificaţia arealelor respective. [*convergence of forms / convergence des formes*]

Convergenţa indiciilor Considerarea mai multor categorii de informaţii pentru identificarea obiectelor şi proceselor prin teledetecţie. Principiu de lucru în fotointerpretare, referitor la obţinerea mai multor indicii care converg spre aceeaşi concluzie privind identificarea unui obiect. [*convergence of evidence / convergence d'évidence*]

Convergenţa meridianelor Unghiul dintre liniile care reprezintă meridianul geografic şi direcţia nordului topografic. În cazul proiecţiilor în care meridianele sunt reprezentate prin linii drepte, convergenţa meridianelor este constantă în lungul aceluiaşi meridian: $c=\sin\phi_0\cdot(\lambda-\lambda_0)$; în cazul meridianelor curbe, unghiul de convergenţă este variabil, fiind format de tangenta la meridianul locului şi meridianul canevasului care trece prin punctul dat: $c=\sin\phi\cdot(\lambda-\lambda_0)$. În relaţiile anterioare, ϕ_0 şi λ_0 sunt coordonatele geografice ale originii iar ϕ şi λ sunt coordonatele punctului în care se calculează convergenţa meridianelor. Convergenţa a două meridiane, ce trec prin punctele P şi Q, reprezintă diferenţa dintre azimutul

geodezic direct A_{PQ} şi azimutul geodezic invers $A_{QP} \pm 180°$. [*meridian convergence, convergence of meridians / convergence des méridiens*]

Conversia coordonatelor Transformarea valorilor coordonatelor dintr-un sistem de referinţă în valori corespunzătoare altui sistem de referinţă. [*coordinates conversion / conversion de coordonnées*]

Conversia datelor 1. Transformarea valorilor de observaţie în informaţii utile, ordonate sau simplificate. 2. Transpunerea datelor dintr-un format în altul. [*1. data reduction 2. data conversion / 1. réduction de données 2. conversion de données, conversion du format des données, restructuration des données*]

Conversie analog-digitală v. **Conversie analog-numerică**

Conversie analog-numerică Conversia unui semnal electric într-un semnal numeric discret proporţional. Sin. *Conversie analog-digitală.* [*A/D conversion, analog to digital conversion / conversion A/N*]

Conversie analog-numerică a semnalului video Conversia unui semnal video analogic într-o serie de imagini numerice, stocate pe un calculator. Se poate face pentru o succesiune de cadre (1) sau pentru cadre izolate (2) din semnalul video de intrare. [*1. video capture 2. video frame grabbing / conversion A/N du signal vidéo*]

Conversie raster-vector Conversie a datelor grafice din format raster, în format vectorial. [*raster to vector conversion, grid to vector conversion, cell to vector conversion / conversion raster-vecteur, conversion entre les modes matriciel et vectoriel*]

Conversie vector-raster Conversie a datelor grafice din format vectorial în format raster. [*vector to raster conversion, vector to cell conversion, rasterization / tramage, conversion vecteur-raster, rastérisation*]

Convertor analog-digital v. **Convertor analog-numeric**

Convertor analog-numeric Dispozitiv ce permite conversia unei mărimi analogice într-o mărime exprimată numeric. Sin. *Convertor analog-digital.* [*analog-digital converter, digital converter, encoder / convertisseur analogique numérique, formateur analogique numérique*]

Convertor numeric-analogic Dispozitiv care permite conversia mărimilor numerice în mărimi analogice. [*digital-analog converter / convertisseur numérique analogique*]

Coordonate Valori numerice ce definesc poziţia unui punct faţă de un sistem de referinţă. [*coordinates / coordonnées*]

Coordonate absolute Coordonate definite faţă de un sistem de referinţă (de ex. geodezic sau geocentric). [*absolute coordinates / coordonnées absolues*]

Coordonate ale colţurilor foii de hartă Coordonatele corespunzătoare punctelor care marchează colţurile unei foi de hartă. [*sheet corner values / coordonnées de coin de feuille*]

Coordonate aparat Coordonate definite faţă de un sistem de referinţă dependent de instrument. [*instrument coordinates, machine coordinates, device coordinates / coordonnées machine, coordonnées sur l'appareil*]

Coordonate astronomice Longitudinea ϕ_A şi latitudinea λ_A ale unui punct, definite astfel: ϕ_A este unghiul diedru dintre planul primului meridian şi planul meridianului ce trece prin punctul respectiv; λ_A este unghiul format de verticala locului (direcţia firului

cu plumb) cu planul ecuatorului. [*astronomic(al) coordinates / coordonnées astronomiques*]

Coordonate carteziene Coordonate definite în raport cu un sistem de referinţă format din drepte concurente (în plan două drepte, în spaţiu trei drepte). [*Cartesian coordinates, grid coordinates / coordonnées cartésiennes*]

Coordonate carteziene rectangulare Coordonate definite în raport cu un sistem de referinţă format din două (în plan) sau trei (în spaţiu) drepte perpendiculare între ele. Sin. *Coordonate ortogonale, Coordonate rectangulare*. [*Cartesian rectangular coordinates, rectangular space coordinates / coordonnées rectangulaires, coordonnées spatiales rectangulaires*]

Coordonate curbilinii Sistem de coordonate definite în raport cu două familii de curbe (în plan) sau cu trei familii de suprafeţe (în spaţiu). [*curvilinear coordinates* / -]

Coordonate de bandă Coordonate model faţă de primul cuplu stereoscopic din bandă. [*strip coordinates / coordonnées de bande*]

Coordonate fotografice Coordonate rectangulare, definite faţă de un sistem de referinţă cu originea în punctul central al fotografiei. Axele x şi y se află în planul clişeului, axa x fiind orientată în lungul liniei de zbor. Axa z este perpendiculară pe planul clişeului. Sin. *Sistem de coordonate fotografice*. [*photograph coordinates / coordonnées cliché*]

Coordonate Gauss-Krüger Coordonate definite faţă de sistemul de referinţă al unei reprezentări cartografice în proiecţie Gauss-Krüger. [*Gauss-Krüger coordinates / coordonnées Gauss-Krüger*]

Coordonate geocentrice Coordonate carteziene rectangulare definite faţă de un sistem de referinţă cu originea în centrul de masă al Pământului, una din axe fiind axa de rotaţie a acestuia. [*geocentric coordinates / coordonnées géocentriques*]

Coordonate geodezice Latitudinea B şi longitudinea L ale unui punct P, definite astfel: B este unghiul diedru dintre planul primului meridian şi planul meridianului ce trece prin punctul P; L este unghiul format de perpendiculara la elipsoid în punctul P şi planul ecuatorial al elipsoidului. În mod impropriu sunt numite şi *coordonate geografice*. [*geodetic coordinates / coordonnées géodésiques*]

Coordonate geografice Sistem de coordonate sferice cu ajutorul cărora se exprimă poziţia punctelor pe suprafaţa terestră. De obicei, se referă la coordonatele geodezice, notate cu ϕ şi λ, la care se adaugă altitudinea z. [*geographical coordinates / coordonnées géographiques*]

Coordonate imagine Coordonate faţă de un sistem de referinţă dependent de imagine (de obicei, un sistem de axe rectangulare, cu originea într-un colţ al imaginii sau în centrul acesteia). Sin. *Sistem de coordonate imagine*. [*image coordinates, picture coordinates / coordonnées image*]

Coordonate model Coordonate polare utilizate pentru exprimarea poziţiei punctelor de pe un model stereoscopic. Drept axă de referinţă se utilizează fotobaza, determinată de cele două fotograme utilizate pentru crearea modelului, iar originea este situată în centrul de proiecţie al imaginii stângi. [*model coordinates / coordonnées du modèle*]

Coordonate orizontale Coordonate sferice definite faţă de un sistem de referinţă format din planul orizontului locului şi planul

meridian al locului. Faţă de planul orizontului se măsoară distanţa zenitală (înălţimea deasupra orizontului) iar faţă de planul meridianului, se măsoară azimutul (în sens retrograd, de la punctul sud sau nord, până la axa care trece prin punctul respectiv şi prin nadir). Sunt utilizate pentru exprimarea poziţiei sateliţilor şi navelor cosmice. [*horizontal coordinates, plane coordinates / coordonnées horizontales, coordonnées planes, coordonnées planimétriques*]

Coordonate ortogonale v. **Coordonate carteziene rectangulare**

Coordonate plane Coordonate care specifică poziţia punctelor în plan. [*plane coordinates / coordonnées planes*]

Coordonate planimetrice Coordonate care exprimă poziţia unui punct în plan orizontal. [*plane coordinates / coordonnées planimétriques*]

Coordonate polare Coordonate definite faţă de un sistem de referinţă compus din două axe perpendiculare (dintre care una se numeşte axă polară) concurente într-un punct numit punct de origine sau pol. Coordonatele sunt: raza vectoare r (distanţa de la origine la punct); longitudinea ϕ (unghiul diedru dintre planul determinat de axe şi planul determinat de raza vectoare şi axa polară); latitudinea λ (unghiul format de raza vectoare cu un plan perpendicular pe axa polară, ce o intersectează în punctul origine). [*polar coordinates / coordonnées polaires*]

Coordonate polare plane Coordonate plane definite faţă de o axă (numită axă polară) şi de un punct de origine aflat pe această axă. Coordonatele sunt raza vectoare r (distanţa de la origine la punct) şi unghiul polar θ (unghiul format de axă cu raza vectoare). [*plane polar coordinates / coordonnées polaires planes*]

Coordonate rectangulare v. **Coordonate carteziene rectangulare**

Coordonate rectangulare plane Coordonate definite faţă de un sistem de referinţă format dintr-o axă verticală Ox (linie paralelă cu meridianul axial al fusului sferic) şi o axă orizontală Oy (perpendiculară pe axa Ox). [*plane rectangular coordinates, rectangular horizontal coordinates / coordonnées planes rectangulaires*]

Coordonate rectangulare spaţiale v. **Coordonate carteziene**

Coordonate reduse Coordonate definite faţă de un sistem de referinţă cu originea în punctul principal al fotogramei. [*reduced coordinates / - *]

Coordonate relative Coordonate ce definesc poziţia relativă a unui punct faţă de un altul. [*relative coordinates / coordonnées relatives*]

Coordonate sferice Coordonate definite faţă de un sistem de referinţă alcătuit din două plane perpendiculare (planul ecuatorial şi planul meridian) şi un punct origine O situat pe dreapta de intersecţie a planelor. Sunt reprezentate de raza vectoare r (distanţa de la punctul P la originea O), longitudinea ϕ (unghiul format de raza vectoare cu planul meridian) şi latitudinea λ (unghiul format de raza vectoare cu planul ecuatorial). [*spherical coordinates / coordonnées sphériques*]

Coordonate spaţiale Coordonate ce permit exprimarea poziţiei unui punct în spaţiul tridimensional. [*space coordinates, spatial coordinates / coordonnées spatiales*]

Coordonatograf Instrument pentru citirea coordonatelor plane şi transpunerea punctelor cu coordonate cunoscute pe un suport plan. [*coordinatograph, rectangular coordinate plotter / coordinatographe*]

Copie 1. Reproducere a unei imagini sau a unui document, imprimată pe un suport. 2. Duplicat al unei colecţii de date. [*1. print, copy, hardcopy 2. copy / 1. épreuve, copie 2. copie*]

Copie alb negru Copie fotografică efectuată pe material alb negru. [*black and white copy / copie noir et blanc*]

Copie contact Copie fotografică realizată prin suprapunerea originalului transparent pe materialul fotosensibil şi expunerea ansamblului la lumină actinică. Copia astfel obţinută are aceleaşi caracteristici geometrice ca şi originalul. Sin. *Copie directă.* [*contact print, contact copy, direct copy / copie par contact, copie directe, épreuve par contact*]

Copie de control Copie de mici dimensiuni şi fără nici un fel de corecţie (radiometrică sau geometrică) a unei imagini de teledetecţie. Sin. *Imagine de control.* [*quick-look / imagette de contrôle, épreuve-minute*]

Copie de siguranţă Copie a datelor, efectuată în scopul prevenirii pierderilor datorate unei distrugeri accidentale a datelor de lucru. [*backup / copie de sauvegarde*]

Copie directă v. **Copie contact**

Copie fotografică Imagine fotografică realizată prin copiere după un clişeu. Sin. *Fotocopie.* [*photo copy, photographic copy / photocopie, tirage photographique*]

Copie mărită Copie a unei fotografii la scară mai mare decât cea a negativului. [*enlarged copy, enlarged print / agrandissement*]

Copie pozitivă Imagine fotografică pozitivă, realizată prin copiere. [*positive print / copie positive, épreuve positive*]

Copiere fotografică 1. Proces de reproducere a imaginii fotografice de pe clişeu pe un alt suport (de obicei hârtie fotografică). În general, prin copiere, imaginea negativă de pe clişeu este transformată în imagine pozitivă. 2. Reproducerea, prin metode fotografice, a unei imagini. Sin. *Reproducere fotografică.* [*1. photographic copying 2. photographic reproduction / 1. tirage du positif, tirage d'épreuve 2. reproduction photographique*]

Copiere prin contact Procedeu de copiere fotografică, prin suprapunerea clişeului pe hârtia fotografică şi iluminarea cu ajutorul unei surse exterioare. [*contact copying, contact printing / copie par contact*]

Copiere prin proiecţie Obţinerea unei copii fotografice după clişeu, prin proiectarea imaginii pe hârtie fotografică, cu ajutorul unui sistem optic. [*projection printing / impression par projection*]

Coplanaritate Proprietatea a două sau mai multe figuri geometrice de a fi conţinute în acelaşi plan. [*coplanarity / coplanarité*]

CORAD Correlation Radiometer Radiometru de corelaţie (EOS).

Corecţia bazei Corecţia deformării suportului emulsiei. Corecţie menită să elimine erorile introduse prin deformarea suportului emulsiei datorită variaţiilor de temperatură şi umiditate, cât şi a proceselor de prelucrare. Se realizează prin transformare conformă liniară în plan, transformare afină în plan sau transformare centro-afină. Sin. *Corecţie de contracţie.* [*base correction, contraction correction / correction de la base*]

Corecţia datelor Corecţia radiometrică şi geometrică a datelor de teledetecţie. [*data correction / correction de données*]

Corecţia derivei Rotirea camerei aerofotografice pentru a compensa unghiul de de-

rivă al avionului. [*correction of drift / correction de la dérive*]

Corecţia distorsiunii Eliminarea efectelor distorsiunii obiectivului. [*distortion correction, correction of distortion / correction de la distorsion*]

Corecţia imaginii Eliminarea erorilor radiometrice şi geometrice de pe o imagine. [*image correction / correction d'image*]

Corecţia norilor Determinarea şi corectarea pixelilor ce reprezintă suprafeţe de teren obturate de nori. [*cloud editing / dénubélisation*]

Corecţie atmosferică Eliminarea efectelor atmosferei dintr-un set de date de teledetecţie, astfel încât datele să simuleze ceea ce s-ar fi obţinut dacă ele ar fi fost colectate într-un mediu lipsit de atmosferă. Se poate face pe cale teoretică, utilizând un model al atmosferei, sau pe cale empirică, cu ajutorul unor date provenite din măsurători la teren. [*atmospheric correction / correction atmosphérique*]

Corecţie de contracţie v. **Corecţia bazei**

Corecţie de curbură (a Pământului) Corecţie a imaginilor pentru înlăturarea efectului curburii suprafeţei terestre. [*correction for Earth's curvature, correction for curvature, curvature correction / correction de courbure de la Terre*]

Corecţie de înclinare Corecţie pentru eliminarea deformării aerofotogramei datorată înclinării axei optice în momentul preluării imaginii. Se realizează prin redresare. [*correction for inclination, tilt correction, bubble correction / correction d'inclinaison, correction de la nivelle*]

Corecţie de nivel 1A (a imaginilor SPOT) Corecţie radiometrică pentru eliminarea diferenţei de sensibilitate a sensorilor. Imaginea corectată are 6000 de linii a 6000 de pixeli (în pancromatic) sau 3000 de linii a 3000 de pixeli (în mod spectral). [*level 1A correction / correction de niveau 1A*]

Corecţie de nivel 1B (a imaginilor SPOT) Corecţii radiometrice echivalente cu cele de nivel 1A, la care se adaugă corecţii geometrice pentru eliminarea efectului rotaţiei şi curburii Pământului, al variaţiei altitudinii satelitului în raport cu elipsoidul de referinţă. Aceste corecţii elimină efectul panoramic. Imaginea pancromatică are 6000 de linii cu 6400-8500 pixeli, iar imaginile spectrale au 3000 linii cu 3200-4250 pixeli, funcţie de unghiul de vizare. [*level 1B correction / correction de niveau 1B*]

Corecţie de nivel 2 (a imaginilor SPOT) Corecţii echivalente cu cele de nivel 1A şi 1B, la care se adaugă şi corecţii ce iau în calcul atitudinea satelitului. Nu este eliminat efectul de paralaxă. Imaginea este orientată cu axa verticală pe direcţia nordului. Imaginile au, după corecţie, 6000-9800 linii a 6400-10400 pixeli (pancromatic) sau 3000-4700 linii a 3200-5200 pixeli (mod spectral). [*level 2 correction / correction de niveau 2*]

Corecţie de nivel S (a imaginilor SPOT) Corecţii radiometrice echivalente cu cele de nivelul 1A şi geometrice, echivalente cu cele de nivel 2, dar realizate cu ajutorul unor puncte de sprijin. Se obţine o imagine de precizie care poate fi utilizată pentru suprapunere în studiile multitemporale. [*level S correction / correction de niveau S*]

Corecţie de refracţie Corecţie a imaginilor de teledetecţie pentru eliminarea efectului refracţiei atmosferice. [*correction for refraction, refraction correction / correction de réfraction*]

Corecţie de scară Eliminarea diferenţelor de scară ale imaginilor. [*scale adjustment / correction d'échelle*]

Corecţie geometrică Corectarea erorilor de formă şi poziţionare a detaliilor redate de o imagine de teledetecţie. [*geometric correction, geometric adjustment / correction géométrique, rectification géométrique*]

Corecţie ortometrică Corecţie sistematică ce se aplică măsurătorilor de diferenţă de nivel, pentru eliminarea efectului produs de neparalelismul suprafeţelor de nivel situate la altitudini diferite. [*orthometric correction / correction orthométrique*]

Corecţie radiometrică Corectarea valorilor radiometrice redate de o imagine, pe baza rezultatelor unei calibrări. [*radiometric adjustment, radiometric correction / correction radiométrique*]

Corelarea imaginilor Identificarea punctelor omoloage de pe două imagini. [*image correlation / corrélation d'images*]

Corelator de imagini Dispozitiv care permite identificarea automată a punctelor corespondente de pe două fotografii ce formează un cuplu stereoscopic. [*image correlator / corrélateur d'images*]

Corelator optic Dispozitiv pentru crearea imaginii radar, pe baza informaţiilor privind faza semnalului recepţionat de un radar cu deschidere sintetică. [*optical correlator / corrélateur optique*]

Corelaţie 1. Proprietate a două variabile (mărimi) de a avea o evoluţie interdependentă. 2. Valoarea medie a produsului abaterilor faţă de valorile medii a două variabile aleatoare. Pentru variabile discrete, se calculează cu relaţia:

$$\mathrm{cov}(X,Y)=\frac{1}{n}\sum_{i-1}^{n}(x_i-x_m)(y_i-y_m)$$

unde X şi Y sunt variabilele aleatoare, n numărul total de valori, x_i şi y_i valorile variabilelor iar x_m şi y_m valorile medii ale variabilelor. Sin. *Covarianţă*. [*1. correlation 2. covariance / 1. corrélation 2. covariance*]

Corespondenţă Situaţie în care punctele corespondente de pe un cuplu stereoscopic de imagini nu prezintă diferenţă de paralaxă *y*. [*correspondence / correspondance*]

CORINE Coordination of Information on the Environment Coordonarea informaţiilor asupra mediului (Comisia Comunităţilor Europene).

CORONA Serie de sateliţi militari lansaţi în perioada 1959-1972, cu misiuni de recunoaştere (SUA).

Corp gri Corp care absoarbe parţial radiaţia electromagnetică incidentă, în mod uniform, pentru toate lungimile de undă ale acesteia. [*grey body / corps gris*]

Corp negru Corp ideal care absoarbe în întregime radiaţia electromagnetică incidentă. [*black body / corps noir*]

Corpul camerei Parte a camerei fotografice pe care sunt montate conul obiectivului, suportul clişeului şi toate accesoriile. Sin. *Batiu*. [*camera body, frame / corps de chambre, bâti*]

CORSPERS Committee on Remote Sensing Programs for Earth Remote Sensing Comitet pentru programele de teledetecţie asupra Pământului (NASA).

COSAT Coastal-zone Satellite Satelit pentru observarea zonelor litorale (SUA).

COS-B Primul satelit astronomic, lansat de ESA în august 1975.

COSMOS Serie de sateliţi lansaţi, începând din 1962, de fosta Uniune Sovietică, cu scopuri de cercetare ştiinţifică, navigaţie şi militare.

COSPAR Committee on Space Research Comitet Mondial pentru Cercetarea Spaţială

(organism al academiilor şi al uniunilor ştiinţifice naţionale, Paris).

Cotă 1. Altitudine. 2. Punct din teren a cărui altitudine este cunoscută şi înscrisă pe hartă. [*1. elevation, height above datum 2. elevation mark, ground elevation / 1. hauteur, altitude 2. cote, point coté*]

Cotă absolută v. **Altitudine absolută**

Cotă iniţială Cotă care serveşte ca origine pentru determinarea altitudinii altor puncte. [*initial altitude / cote initiale*]

Covarianţă v. **Corelaţie** (2)

CPMS Computer-assisted Photogrammetric Mapping System Sistem pentru cartografiere fotogrammetrică asistată de calculator (Danemarca).

CPS Control Point Extraction System Program de calculator folosit pentru a produce şi prelucra un chip LANDSAT dintr-o singură bandă (canal).

CPT Control Point Punct de sprijin.

CPU Central Processing Unit Unitate centrală de prelucrare.

Creion optic Dispozitiv periferic, sub forma unui creion, ce permite citirea automată a coordonatelor punctului de pe ecranul monitorului deasupra căruia este plasat vârful său. [*light pen / crayon optique, crayon électronique, photostyle*]

CRIS Centre de Rectification des Images Spatiales Centrul de corecţie a imaginilor spaţiale (Toulouse, Franţa; Kiruna, Suedia).

Criterii de clasificare Caracteristici ale obiectelor luate în considerare pentru clasificarea lor. [*classification criteria / critères de classification*]

Criterii de identificare Criterii utilizate pentru identificarea obiectelor şi proceselor reprezentate în imagini (forma, mărimea, tonul de gri sau culoarea, textura, structura, umbra proiectată). [*identification criteria / critères d'identification*]

Criteriu de calitate a imaginii Criteriu utilizat pentru aprecierea calităţii unei imagini. [*image quality criterion / critère de qualité d'image*]

Criteriul Delaunay Criteriu de realizare a unei reţele de triunghiuri având ca vârfuri punctele dintr-o mulţime dată. Conform acestui criteriu, cercurile circumscrise triunghiurilor nu trebuie să includă alte puncte din mulţime în afară de vârfurile triunghiurilor pe care le circumscriu. [*Delaunay criterion, Delaunay condition / critère de Delaunay*]

Criteriul verosimilităţii maxime Criteriu utilizat în clasificare, conform căruia un obiect este atribuit clasei pentru care probabilitatea de apartenenţă este maximă. [*maximum likelihood criterion / critère de maximum de vraisemblance*]

Croma Caracteristică ce exprimă gradul de saturaţie sau de puritate a culorii. [*chroma / chroma*]

Cromatism v. **Aberaţii cromatice**

Crominanţă Diferenţa dintre o culoare oarecare şi o culoare de referinţă care are aceeaşi luminanţă. [*chrominance / chrominance*]

Cromopsie Defect de vedere datorită căruia obiectele necolorate sunt percepute în culori. [- / *chromopsie*]

CRSS Canadian Remote Sensing Society Societatea Canadiană de Teledetecţie.

CRT Cathode Ray Tube Tub catodic.

CS Colour Scanner Scaner color.

CSA Canadian Space Agency Agenţia Spaţială Canadiană (St. Hubert, Québec).

CSFR Continuous Scan Film Recorder Înregistrator continuu pe film.

CSI Cartographie par Satellite et Informatique Cartografie cu ajutorul sateliţilor şi informaticii.

CSR Centro de Sensores Remote Centrul de Teledetecţie (Italia).

CSSM Content Standards for Spatial Metadata Standard pentru metadate spaţiale, elaborat de către *Federal Geographic Data Committee* (FGDC).

CST Centre Spatial de Toulouse Centrul Spaţial din Toulouse (Franţa).

CTD Charge Transfer Device Dispozitiv cu transfer de sarcină.

Cuantificare Transformarea unui semnal cu variaţie continuă, într-unul cu variaţie discretă. Sin. *Cuantizare*. [*quantization / quantification*]

Cuantizare v. Cuantificare

CUCRS Commonwealth Users Committee on Remote Sensing Comitetul utilizatorilor de teledetecţie din Commonwealth.

Culoar explorat Fâşie de teren explorată cu ajutorul unui sensor de teledetecţie aeropurtat sau instalat pe un satelit. [*swath / couloir exploré, couloir couvert*]

Culoar invizibil Banda de teren de sub avion, care nu este explorată de fasciculele radar. [*coverage interstice / couloir invisible, couloir aveugle*]

Culoare de umplere Culoarea cu care este redat interiorul elementelor vectoriale de tip poligon. [*fill colour / -*]

Culoarea apei Răspunsul spectral al apei în domeniul vizibil. [*water colour / couleur de l'eau*]

Culori complementare Pereche de culori care, prin compunere aditivă, dau lumină neutră (albă). [*complementary colours / couleurs complémentaires*]

Culori fundamentale v. Culori primare

Culori naturale Culori care corespund cu cele reale ale obiectelor. [*true colours / couleurs naturelles, couleurs réelles*]

Culori primare Ansamblu de trei culori astfel alese încât prin sinteza lor aditivă să poată fi obţinute, din punct de vedere psihosenzorial, toate celelalte culori. Conform standardului CIE, cele trei culori sunt: albastru (λ=435,8 nm); verde (λ=546,1 nm) şi roşu (λ=700 nm). Sin. *Culori fundamentale*. [*primary colours / couleurs fondamentales, couleurs primaires*]

Culori spectrale Culorile în care este împărţit spectrul vizibil continuu: violet, indigo, albastru, verde, galben, portocaliu şi roşu. [*spectral colours / couleurs spectrales*]

Cuplu de fotograme Pereche de fotografii realizate cu cameră metrică din două puncte de fotografiere diferite şi reprezentând acelaşi obiect sau porţiune de teren. Observate simultan, cu ajutorul unui stereoscop, aceste fotograme permit obţinerea modelului stereoscopic (tridimensional) al obiectului sau terenului. Sin. *Pereche de fotograme*. [*pair of photographs, overlapping pair, stereoscopic pair, stereo pair / couple de photographies, couple stéréoscopique, pair stéréo*]

Cuplu de imagini Pereche de imagini care permit obţinerea modelului stereoscopic. Sin. *Pereche de imagini, Cuplu stereoscopic, Pereche stereoscopică*. [*stereo pair, stereo pair images, pair of pictures, overlapping pair / couple d'images, pair stéréo*]

Cuplu ortostereoscopic Cuplu stereoscopic alcătuit dintr-o ortofotogramă şi stereomatul său. [*stereo orthophoto / stéréo orthophotographie*]

Cuplu stereoscopic v. **Cuplu de imagini**

Curba distorsiunii Curbă reprezentând distorsiunea liniară caracteristică a unui obiectiv. [*distortion curve / courbe de distorsion*]

Curba erorilor Reprezentare grafică ce descrie frecvenţa de apariţie a erorilor aparente. Pe axa *x* se reprezintă eroarea aparentă şi pe axa *y* frecvenţa de apariţie a erorii respective. [*error curve / courbe d'erreurs*]

Curba lui Gauss Diagramă ce redă densitatea de repartiţie a unei variabile cu repartiţie normală. [*Gaussian curve / courbe de Gauss*]

Curbă caracteristică v. Curbă de înnegrire

Curbă de absorbţie spectrală Diagramă ce reprezintă relaţia dintre absorbţia radiaţiei şi lungimea de undă. [*absorption curve / courbe d'absorption*]

Curbă de emisie Diagramă ce redă compoziţia spectrală a radiaţiilor emise de o sursă. [*emission curve / courbe d'émission*]

Curbă de înnegrire Diagramă ce redă înnegrirea materialelor fotografice, funcţie de durata expunerii la lumină. Se construieşte cu ajutorul densităţii (*D*) şi logaritmului expunerii (log *E*). Sin. *Curbă densitometrică, Curbă caracteristică, Curbă sensitometrică.* [*densitometric curve, exposure curve, variable density curve, sensitometric curve, characteristic curve, H and D curve, D log E curve, time-gamma curve / courbe de densité, courbe de noircissement, courbe caractéristique*]

Curbă de margine Diagramă ce exprimă claritatea imaginii prin variaţia tonului pe o direcţie perpendiculară pe linia de contur a imaginii unui obiect. [*marginal curve* / -]

Curbă de nivel Linie care uneşte puncte de pe suprafaţa uscatului având aceeaşi altitudine absolută. Sin. *Izohipsă.* [*contour line / courbe de niveau*]

Curbă de nivel ajutătoare Curbă de nivel cu valoare intermediară celor normale. Se trasează, de obicei, cu linie întreruptă. Sin. *Curbă de nivel intermediară.* [*auxiliary contour, intermediate contour line, supplementary contour / courbe intercalaire*]

Curbă de nivel normală Curbă de nivel trasată pe baza valorii normale a echidistanţei. [*normal contour / courbe normale*]

Curbă de nivel intermediară v. **Curbă de nivel ajutătoare**

Curbă de nivel principală Curbă de nivel a cărei valoare este multiplu de 5 sau de 10 al echidistanţei. Este trasată cu o linie mai groasă faţă de cea utilizată pentru reprezentarea curbelor normale. [*index contour, principal contour / courbe de niveau maîtresse*]

Curbă densitometrică v. **Curbă de înnegrire**

Curbă hipsografică v. **Curbă hipsometrică**

Curbă hipsometrică Diagramă ce exprimă procentajul suprafeţelor diferitelor trepte de relief dintr-o regiune. Sin. *Curbă hipsografică.* [*hypsometric curve / courbe hypsométrique*]

Curbă sensitometrică v. **Curbă de înnegrire**

Curbă spectrofotometrică Diagramă ce reprezintă intensitatea luminoasă relativă a radiaţiilor cu diverse lungimi de undă. [*spectrophotometric curve / courbe spectrophotométrique*]

Curbă timp-gamma Diagramă ce reprezintă contrastul imaginii (g) în funcţie de timpul de developare. [*time-gamma curve / courbe temps-gamma*]

Curbimetru Instrument pentru măsurarea lungimii liniilor curbe (de obicei pe hartă). [*curvimeter / curvimètre*]

Curbura câmpului imaginii Aberaţie a obiectivului fotografic, care face ca imaginea unui plan perpendicular pe axa principală să fie redată printr-o suprafaţă curbă. Se compensează, de obicei, împreună cu astigmatismul, prin folosirea unor sisteme de lentile anastigmat. [*curvature of the image field, curvature of field / courbure du champ de l'image*]

Curbura distanţei Modificarea distanţei dintre un obiect şi radar în intervalul de timp în care obiectul este „iluminat" de antenă. Este importantă în cazul radarului satelitar şi trebuie compensată în procesor, ca parte a focalizării imaginii. [*range curvature / courbure de la distance*]

Curbura Pământului Forma curbă a suprafeţei terestre, determinată de forma generală a Pământului, apropiată de cea a unui elipsoid de rotaţie. Provoacă efecte specifice pe imaginile satelitare şi pe fotografiile aeriene. [*Earth's curvature, terrestrial curvature / courbure terrestre, courbure de la Terre*]

Cursor 1. Componentă mobilă a unui instrument de măsură. 2. Semn grafic afişat pe ecran, ce poate fi poziţionat cu exactitate în vederea citirii coordonatelor unor puncte sau pentru selectarea unei comenzi. [*cursor / curseur*]

Cursor de digitizare Dispozitiv mobil, prevăzut cu fire reticulare, ce poate fi poziţionat deasupra punctelor ale căror coordonate urmează a fi determinate cu ajutorul planşetei de digitizare. [*digitizing puck, puck, cursor on digitizer, stylus / curseur à digitaliser*]

Cursor grafic Semn grafic mobil, afişat pe ecranul unui calculator, utilizat pentru poziţionare, citirea coordonatelor sau selectarea unor elemente grafice sau alfanumerice afişate. [*cursor, pointer / pointeur, curseur graphique*]

Cuvă de developare Vas în care se execută developarea materialului fotografic. [*developing tank / cuve à développer*]

Cvadratură Componentă a semnalului care diferă cu 90° faţă de faza frecvenţei de referinţă. [*quadrature / quadrature*]

CWIC Classification by Weighted Iterative Clustering Clasificare prin grupare iterativă ponderată.

CWIFS Compact Wide Field Sensor Senzor compact cu câmp larg (LANDSAT).

CWS Cartographic Workstation Staţie de lucru cartografică.

CZCS Coastal Zone Color Scanner Scaner color pentru zona litorală (NIMBUS 7, NOSS). A operat în 6 benzi spectrale: 433-453 nm; 510-530 nm; 540-560 nm; 660-680 nm; 700-800 nm; 10500-12500 nm. Explorează terenul cu o oglindă rotitoare înclinată cu 45° faţă de vectorul viteză al satelitului.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

D

D/A Digital to Analog Converter Convertor numeric-analogic.

DAC 1. **Data Acquisition Camera** Cameră pentru achiziţia datelor. 2. **Digital to Analog Converter** Convertor numeric-analogic.

DACS Data Acquisition and Control Subsystem Subsistem de achiziţie şi control al datelor.

Daedalus Sensor de construcţie canadiană, care operează în 11 benzi spectrale: 380-420 nm; 420-450 nm; 450-500 nm; 500-550 nm; 550-600 nm; 600-650 nm; 650-690 nm; 700-790 nm; 800-890 nm; 920-1100 nm; 1550-1750 nm. Este utilizat în teledetecţia aeriană.

Daltonism Deficienţă de vedere, care constă în imposibilitatea deosebirii anumitor culori între ele. Cel mai adesea, se confundă culoarea roşie cu cea verde. [*daltonism, colour blindness / daltonisme*]

DAM-Package Detection *a*nd Mapping P*ackage* Ansamblu de detectare şi cartografiere integrat, compus din metode manuale, programe de calculator şi instrumente grafice destinate pentru producerea şi interpretarea hărţilor, după datele numerice MSS LANDSAT.

DAO Dessin Assisté par Ordinateur Desen asistat de calculator.

DAP Data Acquisition Platform Platformă de colectare a datelor.

DAPS D*a*ta Processing Subsystem Subsistem de prelucrare a datelor (NASA).

DARA Deutsche Agentur für Raumfahrt-*a*ngelegenheiten Agenţia Spaţială Germană (Bonn).

DARDC Device for Automatic Remote Data Collection Instrument pentru colectarea automată a datelor de teledetecţie.

DAS Differential Absorption and Scattering Absorbţie şi difuzie diferenţială (lidar).

Date Reprezentare (fizică) a informaţiei. Informaţie consemnată. [*data / données*]

Date accesorii v. **Date auxiliare**

Date aeriene de control Date de teledetecţie colectate de o aeronavă care a efectuat un zbor sincron cu trecerea unui satelit şi care servesc pentru etalonare sau controlul datelor de teledetecţie provenite de la satelitul respectiv. Sin. *Date subsatelitare*. [*underflight data / données aériennes de contrôle*]

Date alfanumerice Date reprezentate prin valori numerice sau succesiuni de caractere ale alfabetului. [*alphanumeric data / données alphanumériques*]

Date analogice Date înregistrate prin intermediul unei mărimi (fizice) proporţionale cu cea descrisă. [*analogue data / données analogiques*]

Date asociate Informaţii alfanumerice asociate unui obiect referenţiat spaţial. [*associated data / données associées*]

Date auxiliare Date accesorii sau legate de subiectul principal dar de altă origine decât cea de teledetecţie. Sin. *Date accesorii, Date complementare*. [*ancillary data / données auxiliaires*]

Date calitative Date ce descriu, din punct de vedere calitativ, obiectul la care se

referă. [*qualitative data / données qualitatives*]

Date cantitative Date ce descriu, din punct de vedere cantitativ, obiectul la care se referă. [*quantitative data / données quantitatives*]

Date complementare v. **Date auxiliare**

Date de calibrare Date obţinute în urma calibrării unui sensor. Sunt utilizate pentru corectarea rezultatelor produse de acesta în timpul exploatării. [*calibration data / données d'étalonnage*]

Date de ieşire Rezultatele furnizate de un program de calculator, în urma prelucrării datelor de intrare. [*output data / données de sortie*]

Date de intrare Datele furnizate unui program de calculator în vederea prelucrării. [*input data / données d'entrée*]

Date de observaţie Date obţinute prin observarea directă sau indirectă a unor obiecte, procese sau porţiuni din suprafaţa terestră. [*observed data / données d'observation*]

Date de teledetecţie Date obţinute cu ajutorul mijloacelor de teledetecţie. [*remote sensing data, remotely sensed data / données de télédétection*]

Date de teren Informaţii culese prin măsurători, observaţii sau anchete în teren, pentru completarea, verificarea sau corecţia datelor de teledetecţie. [*ground data, ground truth, ground information / données de terrain, information de terrain*]

Date digitale v. **Date numerice**

Date distribuite Date stocate pe mai multe sisteme de calcul conectate în reţea. De obicei sunt organizate astfel încât utilizatorul să le poată accesa fără să cunoască locaţia lor exactă. [*distributed data / données distribuées*]

Date exogene Date care provin din hărţi sau din alte reprezentări grafice decât imaginile de teledetecţie. [*exogenous data / données exogènes*]

Date georeferenţiate Date referitoare la obiecte, ce includ şi poziţia acestora pe suprafaţa terestră. [*georeferenced data, georegistered data, geocoded data / données géocodées*]

Date geodezice Date ce definesc un sistem de referinţă geodezic. [*geodetic data / données géodésiques*]

Date geografice Date care localizează şi descriu fapte geografice. [*geographic data / données géographiques*]

Date marginale v. Informaţii marginale

Date multitemporale Date colectate de la acelaşi obiect sau punct din spaţiu, la momente diferite de timp. [*multitemporal data / données multi-temporelles*]

Date multispectrale Date despre acelaşi teritoriu sau obiect, obţinute prin măsurători efectuate în mai multe benzi spectrale. [*multispectral data, multiband data, multichannel data / données multibandes*]

Date numerice Date stocate în formă numerică. Sin. *Date digitale*. [*digital data / données numériques*]

Date subsatelitare v. **Date aeriene de control**

DBMS Data Base Management System Sistem de gestiune a bazelor de date.

DCASS Digital Cartographic Software System Sistem de programe pentru cartografie numerică (USGS).

DCC Dispositif de Couplage de Charge Dispozitiv semiconductor cu cuplare prin sarcină.

DCDB Digital Cartographic Data Base Bază de date cartografice numerice.

DCLS 1. **Data Collection and Location System** Sistem de colectare şi localizare a datelor (ICEX). 2. **Dual Channel Line Scanner** Scaner liniar cu dublu canal.

DCP Data Collection Platform Platformă de colectare a datelor. Platformă la sol pentru colectarea şi transmiterea de date despre mediu (METEOSAT, GOES, GMS).

DCR Differential Correlation Radiometer Radiometru diferenţial cu corelaţie.

DCS Data Collection System Sistem de colectare a datelor (LANDSAT, TIROS N, SMS/GOES, NOAA).

DCW Digital Chart of the World Harta numerică a Lumii. Colecţie de date globale, la scara 1:1.000.000, în format vectorial, întocmită de către *U.S. Defense Mapping Agency*.

DDL Data Definition Language Limbaj de definire a datelor.

DDR Data Descriptor Record Fişier auxiliar care conţine informaţii despre imaginile de teledetecţie în format numeric. Un astfel de fişier conţine informaţii despre: numărul de linii, numărul de coloane, numărul de benzi, tipul de date şi formatul în care au fost înregistrate datele; coordonatele unui colţ al imaginii şi informaţii despre proiecţie; valorile minime şi maxime ale pixelilor, pentru fiecare bandă a imaginii; informaţii care descriu locul şi data de achiziţie pentru fiecare bandă a imaginii; informaţii diverse.

DE Dynamic Explorer Sateliţi lansaţi la 3 august 1981. Sateliţii DE 1 şi DE 2 au fost lansaţi de acelaşi vehicul, astfel că orbitele au fost coplanare, permiţând măsurători din două puncte ale câmpului magnetic.

Declanşarea obturatorului Punerea în mişcare a obturatorului pentru a deschide calea radiaţiilor către materialul fotosensibil. [*shutter release / déclenchement de l'obturateur*]

Declanşator automat Dispozitiv care declanşează, în mod automat, obturatorul camerei aerofotografice. [*automatic release, tripping device / déclencheur automatique*]

Declinaţie Într-un sistem de coordonate sferice, este unghiul dintre planul ecuatorial şi linia dusă, din centrul sferei, la punctul de interes. [*declination / déclinaison*]

Declinaţie convenţională Unghiul dintre direcţia nordului magnetic şi cea a nordului topografic. [*conventional declination / déclinaison conventionnelle*]

Declinaţie magnetică Unghiul dintre meridianul geografic şi cel magnetic. [*magnetic declination / déclinaison magnétique*]

Declivitate v. **Panta terenului**

Decodare v. **Decodificar**

Decodificare Refacerea unui semnal la forma în care se afla înainte de operaţia de codificare. Sin. *Decodare*. [*decoding / décodage*]

Decodificator Dispozitiv ce permite refacerea unui semnal ce a fost transmis codificat. Sin. *Decoder, Decodor*. [*decoder / décodeur*]

Decoder v. **Decodificator**

Decodor v. **Decodificator**

Decomprimarea imaginii Proces de refacere a imaginii originale, din forma ei comprimată. [*image decompression / décompactage de l'image*]

Decupare Operaţie de extragere a datelor referitoare la obiectele din interiorul unui areal definit prin limitele sale. [*clipping, windowing / découpage*]

Defect al imaginii Abaterea imaginii de la redarea corectă a obiectelor. În teledetecţie se pot manifesta defecte radiometrice, geometrice, de transmisie sau recepţie, etc. [*image defect / défaut de l'image*]

Defect de vedere Defect al organului de văz. [*faulty vision / défaut de vue*]

Defilarea imaginii Deplasarea imaginii în interiorul ferestrei de afişare. [*image scrolling / défilement d'image*]

Defilare orizontală (a imaginii) Deplasarea elementelor afişate pe direcţie orizontală. [*panning / défilement horizontal de l'image*]

Deflecţie Devierea unui fascicul de electroni de la direcţia iniţială, ca urmare a interacţiunii cu un câmp electric sau magnetic. [*deflection / déflexion*]

Definiţia imaginii Caracteristică subiectivă ce defineşte calitatea imaginii de a reda detaliile. Este determinată de claritatea, granulaţia şi puterea de rezoluţie a imaginii. [*image definition / définition de l'image*]

Deformarea unghiurilor Modificarea unghiurilor de pe fotogramă în raport cu omoloagele lor orizontale din teren. [*distortion of angles / altération des angles*]

Deformaţia benzii Abaterea de la liniaritate a modelului benzii, din cauza erorilor introduse în legarea modelelor stereoscopice din banda respectivă. [*strip deformation, warping of the strip / déformation de la bande*]

Deformaţia filmului Abaterea dimensiunilor filmului fotografic, faţă de cele nominale. Apare datorită variaţiilor termice sau unor cauze mecanice. Provoacă implicit şi o deformare a imaginii. [*film deformation, film distortion / déformation du film*]

Deformaţia hârtiei Modificare a dimensiunilor şi planeităţii foii de hârtie fotografică, datorită variaţiilor umidităţii şi temperaturii sau solicitărilor mecanice. [*paper deformation / déformation du papier*]

Deformaţia imaginii Abaterea geometriei imaginii de la cea ideală, ca urmare a deformării suportului imaginii, aberaţiilor geometrice ale aparaturii de preluare a imaginii, refracţiei atmosferice, unghiului de preluare şi rotaţiei Pământului. [*image distortion / déformation de l'image*]

Deformaţia modelului Modificarea aspectului modelului stereoscopic, datorită înclinării aerobazei şi axelor de fotografiere, ca şi defectelor de montare a stereogramei. În deformarea modelului stereoscopic pot interveni şi alte cauze ca neplaneitatea clişeului, distorsiunile obiectivului camerei şi ale ocularelor stereoscopului. [*deformation of the model, warping of the model / déformation de l'image plastique, altération de l'image stéréoscopique*]

Deformaţii liniare Deformaţii a căror amplitudine variază proporţional cu distanţa pe o direcţie dată. [*linear distortion / déformations linéaires*]

DEFT Direct Electronic Fourier Transform Instrument ce utilizează suprafaţa de propagare a undelor acustice pentru a interacţiona cu distribuţia spaţială a luminii pe o imagine focalizată pe o suprafaţă fotoconductivă. Suprafaţa de propagare a undelor acustice modulează fotoconductivitatea, astfel încât dispozitivul furnizează curent alternativ la ieşire, proporţional cu transformata Fourier a intensităţii imaginii. Acest semnal analogic poate fi afişat pe un analizor, osciloscop sau plotter analogic.

Degradarea imaginii 1. Pierderea calităţii imaginii, în cursul transmisiei, prelucrării sau stocării sale. 2. Degradarea chimică şi mecanică a imaginilor fotografice. 3. Degradarea imaginilor stocate pe suport magnetic, datorită modificării accidentale a datelor înregistrate. [*image degradation / dégradation de l'image*]

Degradarea sensorului Deteriorarea caracteristicilor unui sensor, accidental sau prin îmbătrânirea componentelor. [*sensor degradation / dégradation de capteur*]

DEM Digital Elevation Model 1. Model numeric al altitudinii terenului. 2. Format de fişier pentru distribuirea datelor numerice produse de USGS, privind altitudinea terenului.

Demodulare Operaţia de extragere a semnalului original din cel modulat. Separarea semnalului de unda purtătoare. [*demodulation / démodulation*]

Demodulator Dispozitiv de demodulare a semnalului. [*demodulator / démodulateur*]

Dendrogramă Reprezentare grafică a modului de alocare a obiectelor şi de fuziune a claselor în cadrul unei operaţii de clasificare. Sin. *Arbore de decizie*. [*dendrogram / dendrogramme, arbre de décision*]

Densitate de înregistrare Cantitatea de informaţie memorată pe unitatea de lungime sau suprafaţă a unui suport magnetic. [*recording density / densité d'enregistrement*]

Densitate grafică 1. Măsură a complexităţii desenelor liniare, exprimată prin lungimea totală a liniilor cuprinse în unitatea de suprafaţă. 2. Densitatea punctelor ce descriu un element vectorial de tip linie. [*areal density / densité graphique*]

Densitate luminoasă v. **Luminanţă**

Densitate optică Măsura gradului de înnegrire a unei imagini fotografice. Se determină cu relaţia $D = \log_{10} E$, unde E este coeficientul de extincţie a unui fascicul de lumină la traversarea materialului fotografic. [*optical density, photographic transmission density, photographic density, blackening density / densité optique, consistance*]

Densitate spectrală a radiaţiei vizibile Fluxul luminos total pentru un domeniu îngust de lungimi de undă. [*spectral density of visible radiation / densité spectrale de la lumière*]

Densitatea coroanelor Procentul de acoperire a solului cu proiecţia coroanelor arborilor de pe o fotografie verticală. Sin. *Consistenţa pădurii*. [*crown closure / fermeture de la couronne*]

Densitatea culorii Densitatea unui singur strat din emulsia unui material fotografic color. [*colour density / densité de couleur*]

Densitatea fluxului Fluxul de radiaţii care trece prin unitatea de suprafaţă, în unitatea de timp. [*flux density / densité de flux*]

Densitometrie Măsurarea densităţii imaginii. [*densitometry / densitométrie*]

Densitometru Aparat folosit în măsurarea densităţii optice a unui material fotografic (densitometrie). Permite măsurarea cantităţii de lumină transmisă sau reflectată de materialul investigat. [*densitometer / densitomètre*]

Densitometru cu baleiere Instrument ce permite măsurarea densităţii fotografice pe întreaga suprafaţă a materialului investigat, prin baleiere cu un fascicul îngust de lumină. [*scanning densitometer / densitomètre à balayage*]

Denumirea foii de hartă Nume geografic (de obicei al unei localităţi) sau cod care se atribuie unei foi de hartă topografică, pen-

tru identificare. Sin. *Nomenclatura hărţii*. [*sheet name, map nomenclature, sheet number / nom de feuille de la carte, nomenclature de la carte*]

Denumiri topice v. **Toponimie**

Depanarea programelor Corectarea erorilor în programele de calculator. [*debugging / dépannage des logiciels*]

Deplasare de relief v. **Deplasare radială**

Deplasare Doppler Variaţia frecvenţei undelor recepţionate, funcţie de viteza de deplasare a sursei faţă de receptor. [*Doppler shift / déplacement Doppler*]

Deplasare Doppler negativă Creşterea frecvenţei undelor venite de la obiectele către care se deplasează sensorul. [*negative Doppler shift / déplacement Doppler négatif*]

Deplasare Doppler pozitivă Scăderea frecvenţei undelor venite de la obiectele faţă de care se îndepărtează sensorul. [*positive Doppler shift / déplacement Doppler positif*]

Deplasare planimetrică Modificarea poziţiei în plan orizontal a unor detalii de pe imagine. [*planimetric deformation, planimetric displacement / déplacement planimétrique*]

Deplasare radială Caracteristică geometrică a imaginii fotografice, datorată faptului că aceasta este obţinută prin intermediul unei proiecţii conice. Punctele situate deasupra planului de referinţă sunt deplasate spre marginile fotografiei. În felul acesta, ele nu se mai găsesc în poziţia planimetrică reală. Este folosită pentru măsurarea înălţimii unor obiecte. Se calculează cu relaţia: $d = (l \cdot h)/H$, unde d este mărimea deplasării radiale; l reprezintă distanţa de la punctul central până la imaginea vârfului obiectului; h este înălţimea obiectului iar H înălţimea de zbor. În teledetecţia radar, constă în deformarea imaginii în direcţia razei de vizare, cauzată de obiectele din teren ce au extindere pe verticală, devenind din acest motiv mai apropiate sau mai îndepărtate de antena radar. Această deformare poate fi eliminată din imagine prin cunoaşterea prealabilă a profilului terenului. Sin. *Deplasare de relief*. [*elevation displacement, height displacement, relief displacement, relief distortion / déplacement de relief*]

Depolarizarea luminii Proces de pierdere parţială sau totală a stării de polarizare a unui fascicul de lumină. Sin. *Efect de depolarizare*. [*depolarization of light, depolarizing effect / dépolarisation de la lumière*]

Derivă Abaterea avionului de la linia de zbor datorită vântului lateral. Se contracarează orientând axa longitudinală a avionului, contra vântului, cu un unghi numit unghi de contraderivă. [*drift / dérive*]

Derivometru Instrument care indică deriva avionului. [*drift indicator / dérivomètre*]

DERM Digital Elevation and Radiometry Model Model numeric al altitudinii şi caracteristicilor radiometrice ale terenului.

Descentrare Modificarea poziţiei obiectivului astfel încât axa sa optică principală nu mai intersectează clişeul în centrul acestuia. [*decentring / décentrage*]

Deschidere Orificiul diafragmei prin care trece lumina. [*aperture / ouverture, fenêtre*]

Deschidere efectivă Suprafaţa orificiului diafragmei, prin care trece lumina spre clişeu. Sin. *Deschidere utilă*. [*effective aperture, real aperture, useful aperture / ouverture effective, ouverture utile*]

Deschidere limită v. **Deschidere maximă**

Deschidere maximă Cea mai mare deschidere pe care o poate avea diafragma. Sin.

Deschidere limită. [*limiting aperture, full aperture, maximum aperture / ouverture maximum, pleine ouverture*]

Deschidere morfologică Operaţie morfologică asupra imaginilor, constituită dintr-o contractare urmată de o dilatare morfologică. [*morphological opening / ouverture morphologique*]

Deschidere relativă Raportul dintre distanţa focală a obiectivului şi diametrul pupilei de intrare. Exprimă luminozitatea obiectivului. Sin. *Deschiderea obiectivului.* [*aperture ratio, relative aperture, f number, lens speed, speed of lens, stop numbers / ouverture relative*]

Deschidere relativă maximă Raportul dintre distanţa focală a obiectivului şi diametrul pupilei de intrare, pentru deschiderea maximă a diafragmei. [*maximum relative aperture, lens speed / ouverture relative maximale*]

Deschidere sintetică Metodă de mărire a rezoluţiei unui sensor cu microunde, prin prelucrare numerică a semnalului, în scopul sintetizării unei dimensiuni a antenei mai mari decât cea reală. [*synthetic aperture / ouverture synthétique*]

Deschidere unghiulară Unghiul sub care se vede diametrul primei lentile din punctul de intersecţie al axei principale a obiectivului cu planul obiectului. Sin. *Apertură.* [*angular aperture, aperture of lens, lens aperture, lens opening / ouverture angulaire, angle d'ouverture*]

Deschidere utilă v. **Deschidere efectivă**

Deschiderea diafragmei Diametrul diafragmei unui sistem optic. [*diaphragm aperture / ouverture du diaphragme*]

Deschiderea fasciculului v. **Lărgimea fasciculului**

Deschiderea obiectivului v. **Deschidere relativă**

Deschiderea sensorului Lăţimea fâşiei de teren explorată (acoperită) de un sistem de sensori. [*sensor swath / largeur de la bande*]

Desen de control Material grafic imprimat pe suport transparent, utilizat pentru verificarea acurateţei conţinutului sau poziţiei datelor numerice, prin suprapunere directă a copiei pe originalul grafic care a fost digitizat. [*check plot / dessin de contrôle*]

Detaliu al terenului Obiect sau trăsătură distinctă a terenului, de mici dimensiuni. [*terrain detail, terrain feature / détail du terrain*]

Detaliu cartografic Cele mai mici obiecte reprezentate pe hartă (prin simboluri, linii, inscripţii). [*mapping detail, minimum mapping unit / détail cartographique*]

Detaliu de planimetrie Detaliu al unei configuraţii în plan orizontal, de pe suprafaţa terenului, reprezentat pe imaginea fotografică sau pe hartă. Sin. *Detaliu planimetric.* [*planimetric detail / détail planimétrique, détail de planimétrie*]

Detaliu liniar Detalii de pe imaginea de teledetecţie, reprezentând obiecte liniare. [*linear detail / détail linéaire*]

Detaliu planimetric v. **Detaliu de planimetrie**

Detector v. **Sensor**

Detector fotoconductiv Dispozitiv a cărui rezistenţă electrică variază funcţie de cantitatea de lumină incidentă. [*photoconductive detector / détecteur photoconductif*]

Detector termic Dispozitiv capabil să detecteze radiaţiile termice. [*heat-sensing device / détecteur thermique*]

Detector trimetalic Detector fotoconductiv, alcătuit din trei metale (de ex.: *Hg, Cd, Te*). [*trimetal detector / détecteur trimétallique*]

Detecţia apei Recunoaşterea suprafeţelor acvatice sau localizarea rezervelor de apă subterană. [*water detection / détection d'eau*]

Detecţia aşezărilor Detecţia grupurilor de locuinţe umane. [*settlement detection / détection des agglomérations, détection des localités*]

Detecţia bolilor plantelor Sesizarea, prin teledetecţie, a stării necorespunzătoare a plantelor de cultură, datorată atacului de boli sau dăunători. [*plant disease detection / détection des maladies des plantes*]

Detecţia formelor Detectarea prezenţei unor anumite forme într-o imagine. [*shape detection / détection des formes*]

Detecţia limitelor Tehnică utilizată în prelucrarea numerică a imaginilor, cu scopul de a extrage limitele unor areale cu proprietăţi omogene. [*boundary detection, edge detection, contour detection / détection de limites, détection des contours*]

Detecţia mişcării Sesizarea modificării în timp a poziţiei unor obiecte. Se face, de obicei, cu ajutorul imaginilor multitemporale. [*motion detection / détection de mouvement*]

Detecţia schimbărilor Procedeu ce pune în evidenţă schimbările din teren, produse în timp. Utilizează ca sursă de informaţie un set de imagini multitemporale. [*change detection / détection des changements, détection de variation*]

Detecţia sitului Detectarea şi identificarea localizării ariilor de interes (de ex., arheologice, militare etc.). [*site detection / détection du site*]

Detecţie 1. Identificarea prezenţei unui semnal util într-o recepţie de unde electromagnetice. 2. Descoperirea existenţei unui obiect, într-o imagine, fără identificarea lui. 3. Etapă în procesul de teledetecţie în care este măsurată mărimea fizică de interes pentru suprafaţa studiată. [*detection / détection*]

Detecţie aeriană Teledetecţie aeriană efectuată cu alte mijloace decât cele fotografice. [*aerial sensing / détection aérienne*]

Detecţie nocturnă Detecţie efectuată în perioada de la apusul şi până la răsăritul soarelui. [*night sensing / détection de nuit*]

Detecţie oblică Detecţie cu ajutorul unui sensor a cărui axă principală este înclinată faţă de verticală. [*oblique sensing / détection oblique*]

Detecţie optică Detecţie în domeniul vizibil al spectrului undelor electromagnetice. [*optical sensing / détection optique*]

Detecţie satelitară Teledetecţie de pe o platformă satelitară. [*satellite detection / télédétection par satellite*]

Detecţie spaţială Teledetecţie realizată de pe o platformă spaţială. [*spatial detection / détection spatiale*]

Detecţie stereoscopică Tehnici utilizate pentru obţinerea imaginilor stereoscopice, altele decât fotografiile stereoscopice aeriene. [*stereo sensing / stéréo détection*]

Detecţie termică (în infraroşu) Sesizarea prezenţei unor obiecte sau procese din teren, pe baza radiaţiilor termice (infraroşul mediu şi îndepărtat). [*infrared thermal detection / détection thermale*]

Detecţie video Sesizarea prezenţei unor obiecte sau procese din teren, cu ajutorul radiaţiilor luminoase. [*video detection / détection vidéo*]

Determinarea canevasului de restituţie Stabilirea coordonatelor punctelor de sprijin. [*determination of control points / détermination du canevas de restitution*]

Determinarea coordonatelor Stabilirea coordonatelor unor puncte, prin măsurători sau calcule. [*determination of the coordinates / détermination des coordonnées*]

Determinarea înălţimii obiectelor Determinarea înălţimii obiectelor reprezentate pe aerofotograme. Se poate face pe baza deplasării radiale sau a umbrei obiectelor (în cazul fotogramelor singulare) sau a diferenţei de paralaxă (în cazul cuplurilor stereoscopice). [*determination of height / détermination de l'hauteur des objets*]

Determinarea înclinării Determinarea unghiului pe care îl face axa sensorului cu verticala locului. [*tilt determination / détermination de l'inclinaison*]

Determinarea scării Determinarea scării aerofotogramelor nadirale. Se face cu ajutorul formulei $1/n = f/H$, unde $1/n$ este scara aerofotogramei; f reprezintă distanţa focală a obiectivului camerei cu care s-a preluat imaginea iar H înălţimea de zbor. Se mai poate calcula dacă se cunoaşte o distanţă din teren şi i se identifică corespondenţa pe fotogramă sau dacă se dispune de o hartă a terenului şi se poate identifica o distanţă pe fotogramă şi hartă. [*scale determination / détermination de l'échelle*]

Developare Proces de prelucrare a materialului fotografic, după expunere, ce are ca scop transformarea imaginii latente într-una vizibilă. Se bazează pe reacţii chimice ce produc formarea de argint metalic sau pigmenţi. [*development, developing / développement*]

Developare alb-negru Developare ce produce o imagine în nuanţe de gri. [*black and white development / développement noir et blanc*]

Developare color v. **Developare cromogenă**

Developare compensatoare Developare ce atenuează contrastele ridicate. Permite obţinerea unor imagini cu gradaţii fine şi o bună redare a detaliilor. Se realizează, de obicei, prin utilizarea unui revelator cu concentraţie redusă, cu timp de developare lung şi fără agitarea revelatorului în timpul developării. [*compensating development / développement avec compensation des densités*]

Developare cromogenă Developare în cadrul căreia se obţin imagini color, formate din pigmenţi. Se realizează cu ajutorul unui revelator special, ce descompune halogenura de argint asupra căreia a acţionat lumina, eliberând argint metalic ce formează câte o imagine negativă în fiecare strat de emulsie. În acelaşi timp, produşii rezultaţi din oxidarea revelatorului reacţionează cu substanţele speciale din emulsie şi formează pigmenţi, care creează câte o imagine color în fiecare strat de emulsie. Sin. *Developare color.* [*chromogenic development, colour development / développement chromogène, développement couleur*]

Developare fizică Developare într-o soluţie care conţine exces de argint, cu obţinerea unui negativ cu granulaţie fină. [*physical development / développement physique*]

Developare lentă Developare realizată cu un revelator cu concentraţie redusă. Produce imagini cu contrast slab şi o bună redare a detaliilor. [*stand development / développement lent*]

Developare normală Developare ce produce o imagine cu contrast normal. [*normal development / développement normal*]

Developare rapidă Developare realizată cu un revelator rapid (concentrat). Produce imagini cu contrast puternic, lipsite de detalii fine. [*rapid development / développement rapide*]

Developeză v. **Aparat de developare**

Deviaţie a verticalei Unghiul dintre verticala locului şi perpendiculara la suprafaţa elipsoidului de referinţă. [*deviation of the vertical, deflection of the vertical, deflection of the plumb line / déviation de la verticale*]

Dezaccentuare Refacerea unui semnal căruia, în vederea creşterii eficacităţii transmisiei, i-au fost accentuate anumite componente. [*de-emphasis / -*]

DFD Deutsches Fernerkundungs*daten*zentrum Centrul German de Date de Teledetecţie (Oberpfaffenhofen, Germania).

DFMR Dual Frequency Microwave Radar Radar cu microunde cu dublă frecvenţă.

DFT Discrete Fourier Transform Transformare Fourier discretă.

DGI Digital Geographic Information Informaţie geografică în format numeric.

DGM Digital Geospatial Metadata Metadate geospaţiale numerice. Standard aprobat de către Comitetul Federal al Datelor Geografice. DGM descrie specificaţiile privind conţinutul, calitatea, filiaţia şi alte caracteristici ale metadatelor. Standardul furnizează un set comun de termeni şi definiţii pentru documentarea datelor geospaţiale.

DGPF Deutsche Gesellschaft für Photogrammetrie und Fernerkundung Societatea Germană de Fotogrammetrie şi Teledetecţie.

DGPS Differential GPS Sistem GPS diferenţial.

Diafragmă Dispozitiv ce prezintă un orificiu cu dimensiuni reglabile. Este montat în obiectivul camerei, centrat pe axa optică a acestuia, pentru a controla cantitatea de lumină care pătrunde spre materialul fotosensibil. [*diaphragm / diaphragme*]

Diafragmă a câmpului de vedere Dispozitiv pentru limitarea câmpului de vedere în planul imaginii. [*field stop, field-of-vision stop / -*]

Diafragmă automată Diafragmă a cărei deschidere se reglează automat, funcţie de iluminarea scenei fotografiate. [*automatic diaphragm / diaphragme automatique*]

Diafragmă circulară Diafragmă cu orificiu de formă circulară. [*circular diaphragm / diaphragme circulaire*]

Diafragmă cu fantă Diafragmă la care orificiul este o fantă reglabilă. [*slit stop / diaphragme à fente*]

Diafragmă fixă Diafragmă la care dimensiunile orificiului sunt fixe. [*fixed diaphragm / diaphragme fixe*]

Diafragmă iris Diafragmă constituită dintr-un sistem de lamele care, prin rotire, formează un orificiu circular cu diametru variabil. [*iris diaphragm / diaphragme à iris*]

Diafragmă revolver v. **Diafragmă rotativă**

Diafragmă rotativă Diafragmă constituită dintr-un disc metalic ce prezintă o serie de orificii cu diferite diametre. Sin. *Diafragmă revolver*. [*rotary diaphragm, rotating stops, revolving diaphragm / diaphragme rotatif, diaphragme tournant, diaphragme à revolver*]

Diagramă Reprezentare grafică a structurii sau variaţiei unor valori dintr-o serie. [*diagram / diagramme*]

Diagramă de asamblare Schemă care arată cum trebuie decupate şi asamblate copiile unor fotografii luate cu o cameră cu mai multe obiective, pentru a obţine o imagine corespunzătoare unei fotografii luată cu un singur obiectiv. [*trimming and mounting diagram / diagramme d'assemblage*]

Diagramă de directivitate a antenei Reprezentare grafică a puterii transmise sau recepţionate de o antenă, funcţie de direcţia în spaţiu a fasciculului de unde. [*antenna beam pattern / modèle du faisceau de l'antenne*]

DIAL Differential Absorption Lidar System Sistem lidar cu absorbţie diferenţială. Sistem de teledetecţie în care două fascicule laser (unul acordat pe lungimea de undă a absorbţiei maxime şi celălalt acordat pe lungimea de undă a absorbţiei minime) sunt utilizate pentru monitorizarea poluării atmosferei.

DIA-LAB Digital Image Analysis Laboratory Laborator de analiză a imaginilor numerice (*Engineer Topographic Laboratory, US Army*).

Diametrul câmpului Diametrul cercului din planul obiect ce include punctele pentru care obiectivul formează imagine. [*field diameter / largeur du champ*]

Diametrul coroanei Diametrul aparent al coroanei arborilor pe fotografiile verticale. [*visible crown diameter / diamètre de la couronne visible*]

Diamorfoză Generarea de imagini intermediare între două imagini de bază, astfel încât poziţia şi/sau forma unor obiecte prezente în prima imagine să se transforme, treptat, în cele corespunzătoare din cea de-a doua imagine de bază. [*morphing / diamorphose*]

Diapozitiv Imagine pozitivă, realizată pe suport transparent. [*slide, transparency / diapositive*]

Diapozitiv aerian Diapozitiv realizat cu cameră aeriană cu axă verticală. [*air slide / diapositive aérienne*]

Diapozitiv color Imagine fotografică pozitivă, în culori, realizată pe suport transparent. [*colour slide, colour transparency / diapositive couleur*]

Diascop Aparat capabil să proiecteze, pe un ecran, imagini imprimate pe un suport transparent. [*projector / diascope, projecteur pour diapositives*]

DIC Dispositif à Injection de Charge Dispozitiv cu injecţie de sarcină.

DICS Digital Image Correction System Sistem de corecţie a imaginilor numerice.

Dielectric Material izolant electric. [*dielectric / diélectrique*]

Diferenţă de nivel Distanţa verticală dintre suprafeţele de nivel ce trec prin punctele pentru care se face determinarea. [*altitude difference / différence d'altitude*]

Diferenţă de paralaxă Diferenţa dintre paralaxele liniare ale unui punct, măsurate pe un cuplu stereoscopic de imagini. [*parallax difference, difference of parallax, difference in parallax / différence de parallaxe*]

Difracţia luminii Fenomen de deviere de la propagarea rectilinie a razelor de lumină, la trecerea lor pe lângă marginile unor obiecte opace. [*diffraction of light / diffraction de la lumière*]

Difracţie Abatere de la propagarea rectilinie a radiaţiilor electromagnetice, la trecerea lor pe lângă marginile unor obiecte opace sau printr-o deschidere cu dimensiuni sensibil egale cu lungimea lor de undă. [*diffraction / diffraction*]

Difuzie v. **Difuziune**

Difuziune Reflectarea radiaţiei electromagnetice în multiple direcţii, prin reflexie pe o suprafaţă rugoasă sau la traversarea unui mediu translucid. Sin. *Difuzie*. [*diffusion, scattering / diffusion*]

Difuziune atmosferică Proces de reflexie difuză a radiaţiei, provocat de constituenţii atmosferei. [*atmospheric scattering / diffusion atmosphérique*]

Difuziune izotropă Difuziune efectuată în mod egal în toate direcţiile. [*isotropic diffusion / diffusion isotrope*]

Difuziune Mie Difuziune a radiaţiilor vizibile, provocată de molecule cu diametru mai mare decât lungimea de undă a radiaţiilor. [*Mie scattering / diffusion de Mie*]

Difuziune multiplă v. **Reflexie difuză multiplă**

Difuziune Raman Proces de difuziune suferit de radiaţiile monocromatice la trecerea printr-un mediu transparent. Este utilizat pentru studierea componenţei atmosferei. [*Raman scattering, Raman effect / diffusion de Raman*]

Difuziune Rayleigh 1. Difuziune a radiaţiilor vizibile, provocată de molecule cu diametru mai mic decât lungimea de undă a radiaţiilor. 2. Difuziune a microundelor provocată de picăturile de apă. [*Rayleigh scattering / diffusion de Rayleigh*]

Difuziunea luminii Reflexia difuză, în multiple direcţii, a luminii. [*scattering of light, light scattering, light diffusion / diffusion de la lumière*]

Difuzor izotrop Corp ideal care reflectă radiaţia incidentă în mod egal, în toate direcţiile. [*isotropic scatterer / diffuseur isotrope*]

DIGEST Digital Information Geographic Exchange Standard Standard elaborat pentru schimburi de informaţii în cadrul NATO. Are un model conceptual de date (MCD), care permite transferul datelor prin intermediul a 10 formate.

Digital Globe Database Proiect al firmei *EarthWatch Inc.* (SUA), privind crearea unei baze de date conţinând imagini de teledetecţie, cât mai recente, pentru întreaga suprafaţă terestră.

Digitizare Conversia datelor grafice în format numeric. Sin. *Numerizare*. [*digitization / numérisation*]

Digitizare automată Digitizare a materialelor cartografice prin metode ce implică o participare redusă a operatorului (de ex. cu ajutorul unui scaner). [*automated digitizing / numérisation automatique*]

Digitizare interactivă Metodă de digitizare în cadrul căreia operatorul comunică cu sistemul pentru stabilirea parametrilor de lucru, vizualizarea şi validarea rezultatelor. [*interactive digitizing / numérisation interactive*]

Digitizare manuală Metodă de digitizare în care sarcina separării şi urmăririi detaliilor, pe o reprezentare grafică, este în întregime efectuată de operator. Se realizează cu ajutorul planşetelor (meselor) de digitizare. [*manual digitizing / numérisation manuelle*]

Digitizare oarbă Metodă de digitizare în cadrul căreia operatorul nu poate vizualiza rezultatul decât după finalizarea operaţiei. [*blind digitizing / -*]

Digitizare semiautomată Metodă de digitizare în cadrul căreia majoritatea operaţiilor sunt executate automat, operatorul intervenind pentru stabilirea parametrilor de lucru şi corectarea erorilor. [*semi-automatic digitizing / numérisation semi-automatique*]

Digitizarea hărţii Conversia unei hărţi în date numerice, folosind un instrument de digitizare (planşetă de digitizare sau scaner). [*map digitizing / numérisation de la carte*]

Digitizarea imaginii Conversia unei imagini analogice în format numeric (imagine numerică). [*image digitizing / numérisation d'image*]

Digitizor Echipament ce serveşte la digitizarea reprezentărilor grafice (de ex. planşetă de digitizare). [*digitizer / numériseur*]

Digitizor de imagini Echipament periferic care realizează conversia imaginii în date numerice. [*image digitizer / numériseur d'image*]

DIIPS Digital Interactive Image Processing System Sistem de prelucrare numerică interactivă a imaginilor.

Dilatare Operaţie morfologică asupra imaginilor. Pentru imagini binare, constă în adăugarea de pixeli la conturul obiectelor reprezentate, conform unui set de reguli. [*thickening, dilatation / dilatation*]

DIMAPS Digital Image Manipulation Analysis and Processing System Sistem de manipulare, analiză şi prelucrare a imaginilor numerice.

Dimensiunea celulei Dimensiunea arealului de teren reprezentat printr-o celulă raster (pixel). [*cell size / taille de la cellule*]

Dimensiunea imaginii Mărimea laturilor unei imagini (fotografice). [*frame size / format du cliché*]

Dimensiunea obiectelor Parametri ce descriu dimensiunile fizice ale obiectelor (lungime, perimetru, volum etc.). [*object dimension / dimension des objets*]

DIMES Digital Image Manipulation and Enhancement System Sistem de programe pentru prelucrarea şi ameliorarea imaginilor numerice.

DIN Deutsche Industrie Normen Standarde industriale germane.

Dioptrie Unitate în care se exprimă puterea (convergenţa) unei lentile. O dioptrie reprezintă puterea unei lentile cu distanţa focală de 1 m. [*diopter / dioptrie*]

Dipol Antenă simetrică, construită din doi conductori liniari, plasaţi în lungul unei axe comune. Are caracteristică de directivitate circulară în plan transversal. [*dipole, dipole panel antenna / dipole*]

Dipol în λ/2 Antenă dipol cu lungime egală cu jumătate din lungimea de undă a radiaţiei utilizate. [*half-wavelength dipole / -*]

Dipol scurt Dipol cu lungimea elementelor mai mică de λ/4, unde λ este lungimea de undă a radiaţiilor electromagnetice recepţionate sau emise. [*short dipole / -*]

DIPS Digital Image Processing System Sistem de prelucrare numerică a imaginilor.

Directivitate v. **Caracteristică de radiaţie spaţială**

Direcţia avionului Orientarea axei longitudinale a avionului faţă de linia de zbor. [*aircraft heading / direction de l'avion*]

Direcţia azimutului În cazul radarului cu vizare laterală, este direcţia de deplasare a aeronavei. [*azimuth direction / direction de l'azimut*]

Direcţia bazei Direcţia planului vertical care conţine aerobaza. [*base direction / direction de la base*]

Direcţia benzii Orientarea benzii de aerofotografiere, în raport cu punctele cardinale sau cu alte repere. [*strip bearing / direction de la bande*]

Direcţia forţei gravitaţionale Direcţia rezultantei tuturor forţelor gravitaţionale aplicate asupra unui punct. [*direction of the force of gravity, direction of gravity / direction de la pesanteur*]

Direcţia înclinării Azimutul planului principal al fotogramei. Direcţia liniei principale a unei fotograme. [*direction of tilt / direction du tangage, direction de l'angle de site*]

Direcţia vântului Direcţia din care suflă vântul, exprimată cu ajutorul punctelor cardinale. [*wind direction / direction du vent*]

Direcţie de propagare Direcţia în care se propagă un fascicul de unde sau de radiaţii. Normala, într-un anumit punct, la suprafaţa de undă. [*propagation direction / direction de propagation*]

Direcţie de vizare Direcţia din punctul de observaţie către obiectul vizat. Se exprimă prin unghiul pe care îl face aceasta cu direcţia nordului geografic, măsurat în sensul acelor de ceasornic. [*direction of view, look direction / direction de la visée, angle de vision*]

Direcţie de zbor Direcţia în care se deplasează avionul în timpul aerofotografierii, exprimată în grade faţă de meridianul geografic. [*flight direction, flight course, flight line / direction de vol*]

Direcţie nadirală Direcţie de-a lungul verticalei locului, spre teren. [*nadir direction / direction du nadir*]

Direcţie origine Direcţie luată ca reper pentru măsurarea de unghiuri sau pentru exprimarea altor direcţii. [*initial direction / direction origine*]

Direcţie radială Direcţie ce intersectează punctul central al aerofotogramei. [*radial direction / direction radiale*]

Direcţie zenitală Direcţie de-a lungul verticalei locului, spre sfera cerească. [*zenith direction / direction zénithale*]

DIRS Digital Image Rectification System Sistem de redresare a imaginilor numerice (*Goddard Space Flight System*).

Disc flexibil Disc din material plastic, cu suprafaţa acoperită cu un strat de material magnetic, utilizat pentru înregistrarea datelor. Sin. *Dischetă*. [*floppy disk / disquette*]

Disc magnetic Dispozitiv de memorare a datelor, format din unul sau mai multe discuri acoperite cu un strat de material magnetic. [*magnetic disk / disque magnétique*]

Disc optic Suport de stocare a informaţiei numerice prin metode optice de scriere şi citire (de obicei cu ajutorul unui fascicul laser). Este utilizat pentru stocarea cantităţilor mari de date. [*optical disc / disque optique*]

Dischetă v. Disc flexibil

Discriminare Sesizarea deosebirilor dintre caracteristicile unor entităţi (date, informaţii, obiecte, procese). [*discrimination / discrimination*]

Discriminare dimensională Detectarea şi identificarea obiectelor, după mărimea şi forma lor. [*size discrimination / discrimination de taille*]

Discriminare spectrală Detectarea şi identificarea obiectelor funcţie de răspunsul lor spectral. [*spectral discrimination / discrimination spectrale*]

Discromatopsie Defect de vedere ce se manifestă prin perceperea corectă a numai două din cele trei culori fundamentale. Imposibilitate de a distinge culorile [*dichromatopsia / dyschromatopsie*]

Disector de imagine Tip de tub de cameră de televiziune în care o imagine electronică,

produsă de o suprafaţă fotoemiţătoare, este focalizată în planul unei deschideri şi apoi deviată progresiv, efectuându-se în acest mod explorarea sa. [*image dissector / dissecteur d'image*]

Dispersie 1. Separare a direcţiei de propagare a radiaţiilor electromagnetice, funcţie de lungimea lor de undă, la traversarea unei prisme sau a unei reţele de difracţie. 2. Pătratul abaterii medii pătratice. [*1. dispersion 2. variance / 1. dispersion, décomposition de la lumière 2. dispersion*]

Dispozitiv de afişare Dispozitiv cu ajutorul căruia informaţia este prezentată utilizatorului într-o formă direct perceptibilă vizual. Sin. *Dispozitiv de vizualizare.* [*display / dispositif d'affichage*]

Dispozitiv de achiziţie a datelor Instrument sau sistem de instrumente destinat colectării informaţiilor, sub formă de date numerice. [*data collection device / dispositif d'acquisition de données*]

Dispozitiv de baleiere Dispozitiv de explorare prin baleiere a suprafeţei terestre sau a unei imagini. Sin. *Dispozitiv de explorare.* [*scanning device, image screening device / dispositif de balayage*]

Dispozitiv de explorare v. **Dispozitiv de baleiere**

Dispozitiv de ieşire Dispozitiv destinat afişării sau imprimării rezultatelor produse de un sistem de calcul (de ex. imprimantă, plotter). Sin. *Echipament de ieşire.* [*output device / dispositif de sortie, périphérique de sortie*]

Dispozitiv de intrare Dispozitiv folosit pentru introducerea datelor în sistemul de calcul. Sin. *Echipament de intrare.* [*input device / dispositif d'entrée, périphérique d'entrée*]

Dispozitiv de înregistrare Dispozitiv de memorare a datelor pe un suport fizic. [*recording device / appareil d'enregistrement, enregistreur*]

Dispozitiv de poziţionare Dispozitiv de intrare (planşetă de digitizare, mouse etc.), care permite citirea coordonatelor unei poziţii indicate de operator. [*locator / dispositif de positionnement*]

Dispozitiv de transpus puncte Dispozitiv destinat transferării punctelor de pe o fotogramă sau model stereoscopic pe un suport oarecare. [*point transfer device, point transfer instrument, transmark / dispositif pour le report de points*]

Dispozitiv de vizare Sistem optic pentru observarea într-o direcţie reglabilă. [*sighting device / dispositif de visée*]

Dispozitiv de vizualizare v. **Dispozitiv de afişare**

Dispozitiv fotoelectric Dispozitiv care îşi modifică parametrii electrici sub acţiunea luminii incidente. [*photoelectric device / dispositif photoélectrique*]

Dispunere în scară Poziţie caracteristică a marginilor aerofotogramelor realizate cu o cameră la care unghiul de contraderivă nu a fost reglat corect. [*yaw, crab / disposition en escalier*]

Distanţă aeriană Distanţa, în linie dreaptă, dintre două puncte. [*air line distance / distance aérienne*]

Distanţă de fotografiere Distanţa dintre cameră şi obiectul fotografiat. [*photographic distance / distance de prise de vue*]

Distanţă de proiecţie Distanţa dintre punctul nodal extern al obiectivului aparatului de proiecţie până la planul pe care este proiectată imaginea. [*projection distance / distance de projection*]

Distanţă de observare Distanţa de la observator sau de la instrumentul de observare până la obiectul vizat (ţintă). [*viewing distance / distance d'observation*]

Distanţă focală Distanţa dintre planul focal şi planul principal corespunzător (dintre focar şi punctul principal corespunzător). [*focal distance, focal length / distance focale, longueur focale*]

Distanţă focală anterioară v. **Distanţă focală obiect**

Distanţă focală calibrată v. **Distanţă focală echivalentă**

Distanţă focală echivalentă Valoare ajustată a distanţei focale, care distribuie efectul distorsiunilor pe întreaga imagine fotografică. Sin. *Distanţă focală calibrată.* [*equivalent focal length, calibrated focal length / distance focale équivalente*]

Distanţă focală efectivă v. **Distanţă principală**

Distanţă focală fixă Distanţă focală ce nu poate fi modificată prin reglarea sistemului optic. [*fixed focal length / distance focale fixe*]

Distanţă focală imagine Distanţa de la planul principal imagine la planul focal imagine. Sin. *Distanţă focală posterioară.* [*image focal length, back focal distance, back focal length / distance focale image, longueur focale image, distance focale postérieure*]

Distanţă focală nominală Valoare aproximativă a distanţei focale, utilizată pentru clasificarea obiectivelor sau oglinzilor. [*nominal focal length* / -]

Distanţă focală obiect Distanţa dintre planul principal obiect şi planul focal obiect. Sin. *Distanţă focală anterioară.* [*front focal length, object focal length / distance focale objet, focale objet, distance focale antérieure*]

Distanţă focală posterioară v. **Distanţă focală imagine**

Distanţă geodezică Lungimea arcului dintre două puncte de pe suprafaţa elipsoidului de referinţă. Sin. *Distanţă redusă la elipsoid, Lungime redusă la elipsoid.* [*geodesic distance / distance géodesique*]

Distanţă hiperfocală Distanţa minimă de la care imaginile obiectelor sunt clare, cu obiectivul pus la punct pentru distanţă infinită. [*hyperfocal distance / distance hyperfocale*]

Distanţă interoculară v. **Distanţă interpupilară**

Distanţă interpupilară Distanţa dintre centrele pupilelor ochilor. Sin. *Bază oculară, Distanţă interoculară.* [*eye base, interocular distance, interpupillary distance / écartement des yeux, écart interoculaire, distance interpupillaire, base oculaire*]

Distanţă între benzi Distanţa dintre două linii de aerofotografiere vecine. [*spacing between flight lines / distance entre bandes*]

Distanţă între pixeli Distanţa dintre centrele pixelilor adiacenţi. [*pixel spacing / distance entre les pixels*]

Distanţă la sol Proiecţia pe suprafaţa de referinţă a distanţei dintre antena radar şi punctul vizat. [*ground range / distance au sol*]

Distanţă nadirală Unghiul dintre o direcţie dată şi direcţia nadirală. [*nadir distance / distance nadirale*]

Distanţă oblică Distanţa de la antena radar, la un obiect din teren, exprimată în unităţi de timp necesare parcurgerii sale, dus-întors, de către undele radar. [*slant range / distance oblique, distance vraie*]

Distanţă orizontală Distanţa, în plan orizontal, dintre două puncte. [*horizontal distance / distance horizontale*]

Distanţă polară Într-un sistem de coordonate polare sau sferice, este arcul de pe cercul mare care trece prin punctul dat şi prin pol sau unghiul între direcţia punctului şi axa polară. [*polar distance / distance polaire*]

Distanţă principală Distanţa de la centrul interior de perspectivă al obiectivului, la planul imaginii, măsurată de-a lungul perpendicularei la acesta. Se consideră egală cu distanţa focală calibrată. Sin. *Constanta camerei, Distanţă focală efectivă.* [*principal distance (of camera), effective focal length, camera constant / distance principale (de la chambre), constante de la chambre*]

Distanţă redusă la orizont Distanţa dintre proiecţiile a două puncte pe un plan orizontal. Sin. *Lungime redusă la orizont.* [*distance reduced to the horizontal / distance réduite à l'horizon*]

Distanţă redusă la elipsoid v. **Distanţă geodezică**

Distanţă unghiulară Unghiul format de dreptele ce unesc punctul de vizare cu cele două puncte pentru care se măsoară distanţa unghiulară. [*angular distance / distance angulaire*]

Distanţă zenitală Unghiul format de direcţia zenitală cu direcţia de vizare spre punctul de interes. Sin. *Unghi zenital.* [*zenith angle, zenith distance / angle zénithal d'observation, distance zénithale*]

Distorsie v. **Distorsiune**

Distorsiune 1. Aberaţie optică ce se manifestă prin curbarea imaginii unei linii drepte din spaţiul obiect. 2. Schimbare a caracteristicilor semnalelor radio în procesul de transmitere sau înregistrare a lor. Sin. *Distorsie.* [*1. lens distortion 2. distortion / distorsion*]

Distorsiune în formă de butoi Distorsiune radială ce provoacă redarea unui caroiaj prin linii curbe cu concavitatea spre centrul imaginii. Sin. *Distorsiune negativă.* [*barrel distortion, negative distortion, sigmoid distortion / distorsion en tonneau, distorsion en barillet, distorsion négative, distorsion sigmoïdale*]

Distorsiune în formă de pernă Distorsiune radială ce provoacă redarea unui caroiaj prin linii curbe cu convexitatea spre centrul imaginii. Sin. *Distorsiune pozitivă.* [*pillow distortion, pin-cushion distortion, positive distortion / distorsion en coussinet, distorsion en croissant, distorsion positive*]

Distorsiune liniară Aberaţie optică ce provoacă deplasarea poziţiei punctelor din imagine faţă de cea pe care ar avea-o în cazul în care imaginea ar fi realizată prin proiecţie centrală perfectă. [*linear distortion / distorsion linéaire*]

Distorsiune negativă v. **Distorsiune în formă de butoi**

Distorsiune pozitivă v. **Distorsiune în formă de pernă**

Distorsiune radială Distorsiune liniară a obiectivului ce face ca scara imaginii să varieze funcţie de distanţa punctelor faţă de axa optică principală. [*radial distortion / distorsion radiale*]

Distorsiune tangenţială Distorsiune ce apare în cazul centrării imperfecte a camerei. Constă în deplasarea punctelor imagine pe o direcţie perpendiculară pe razele ce pleacă din centrul câmpului. [*tangential distortion / distorsion tangentielle*]

Distorsiunea imaginii Deformare a imaginii fotografice provocată de distorsiunea

obiectivului. [*image distortion, picture distortion / distorsion d'image*]

Distribuţie spaţială Repartiţia în spaţiu a unor obiecte sau procese. [*spatial distribution / distribution spatiale*]

Distribuţie spectrală Intensitatea radiaţiilor, funcţie de lungimea lor de undă. [*spectral distribution / distribution spectrale*]

Dithering Tehnică de afişare sau imprimare a imaginilor, utilizând un număr mai mic de culori sau tonuri de gri decât cele ce urmează a fi redate. Se bazează pe efectul integrator al ochiului uman, care percepe un grup de puncte fine, alăturate, ca pe o pată având o culoare uniformă, determinată de culorile şi dimensiunile punctelor ce o alcătuiesc. [*dithering / tramage*]

Divizor de fascicul Dispozitiv care separă radiaţiile cu lungimi de undă diferite dintr-un fascicul, orientându-le spre senzorii corespunzători. [*beam splitter / diviseur de faisceau*]

Dizolvarea limitelor v. **Fuziunea arealelor**

Dizolvarea poligoanelor v. **Fuziunea arealelor**

DLG Digital Line Graph Format de fişier utilizat de USGS pentru distribuirea datelor planimetrice.

DLG-E Digital Line Graph - Enhanced Dezvoltare a formatului DLG.

DLR Deutsche Forschungsanstalt für Luft und Raumfahrt Institutul German pentru Cercetări Aerospaţiale.

DLS Doppler Lidar Wind Sounder Sondă lidar Doppler pentru măsurarea caracteristicilor vântului.

DMA Defense Mapping Agency Agenţie a Guvernului SUA, creată în 1972, ce are sarcina de a produce şi distribui organismelor de apărare hărţi şi produse geodezice, servicii şi instruire de profil, de a oferi marinei comerciale hărţi nautice şi informaţii pentru navigaţie şi de a menţine legătura cu agenţiile civile şi cu alte organisme care operează în domeniul cartografic şi geodezic.

DME Distance Measuring Equipment Echipament de măsurare a distanţei.

DMDF Digital Map Data Format Format numeric pentru date cartografice.

DMS Data Management System Sistem de gestionare a datelor (LANDSAT).

Domeniu Limitele între care se încadrează valorile unei variabile. [*range, domain / domaine*]

Domeniu de luminozitate Ecartul dintre luminozitatea celor mai luminoase şi a celor mai întunecate puncte dintr-o imagine. [*brightness range / intervalle de luminosités*]

Domeniu de mărire Limitele între care poate fi reglat raportul de mărire al unui aparat de mărit. [*range of magnification / latitude d'agrandissement*]

Domeniu de punere la punct a imaginii v. **Latitudine de punere la punct**

Domeniu de oprire al filtrului Banda de frecvenţe atenuată de către un filtru. [*filter attenuation band / bande d'atténuation du filtre*]

Domeniu de trecere al filtrului Banda de frecvenţe ce este transmisă fără atenuare printr-un filtru. [*filter pass band / bande passante du filtre*]

DOS Disk Operating System Sistem de operare pe disc. Sistem de operare dezvoltat de compania *Microsoft* pentru calculatoarele de tip PC.

DOW Digital Orthophoto Workstation Staţie de lucru numerică pentru redresare diferenţială (Elveţia).

DPI Dots Per Inch Puncte pe ţol. Măsură a rezoluţiei unui dispozitiv. Exprimă numărul de puncte care pot fi discriminate pe distanţa de 1 ţol.

DPS 1. **Digital Photogrammetry System** Sistem de fotogrammetrie numerică (Germania). 2. **DEM Production System** Sistem de producere a modelului numeric al altitudinii reliefului.

DPWS Digital Photogrammetric Workstation Staţie de fotogrammetrie numerică.

Dreapta solului Dreaptă de regresie trasată pe baza valorilor reflectanţei diverselor areale de sol în infraroşul apropiat, funcţie de cea în roşu sau verde. [*soil background line / droite des sols*]

Drept spaţial Domeniu legislativ care se referă la spaţiul cosmic. Drept internaţional, incluzând Carta Naţiunilor Unite, care se aplică spaţiului şi corpurilor cosmice. Acorduri încheiate între naţiuni, sub auspiciile Naţiunilor Unite, pentru folosirea datelor de teledetecţie, răspunderea pentru recuperarea sateliţilor şi personalului, în caz de accident. [*space treaty / droit de l'espace, traité de l'espace*]

Dreptunghi minim Dreptunghi, cu laturile paralele cu axele unui sistem de referinţă ortogonal, cu dimensiuni minime, ce încadrează complet o altă figură geometrică, obiect sau areal. [*minimum bounding rectangle / -*]

Drum dus Distanţa parcursă de un impuls radar de la antenă, până la obiect. [*one way / aller*]

Drum dus-întors Drumul parcurs de un impuls radar din momentul emiterii, până la recepţia sa, după reflexie. [*two way / aller et retour*]

Drum optic 1. Produsul dintre distanţa parcursă de un fascicul de lumină şi indicele de refracţie al mediului prin care se propagă: $l = x \cdot n$, unde n este indicele de refracţie al mediului iar x este distanţa străbătută. 2. Drumul urmat de razele de lumină într-un sistem optic. [2. *optical path / 2. trajet optique*]

Drumuire Procedeu de ridicare topografică, prin măsurarea distanţelor şi a direcţiei liniilor care unesc diferite puncte din teren. [*polygonal course, traverse / cheminement, traverser*]

Drumuire fotografică cu altitudine constantă Procedeu de aerodrumuire, caracterizat prin menţinerea, la toate modelele stereoscopice din lungul unei benzi, a aerobazei la aceeaşi altitudine, chiar dacă altitudinea de zbor nu a fost constantă. [- / *cheminement photographique à altitude constante*]

Drumuire fotografică liberă Procedeu de fototriangulaţie analogică. Necesită măsurarea coordonatelor a cel puţin trei puncte comune pentru aerofotogramele vecine, după care se determină coordonatele din lungul benzii de aerofotograme. [- / *cheminement photographique libre*]

DTED Digital Terrain Elevation Data Date privind altitudinea terenului.

DTM 1. **Digital Terrain Model** Model numeric al altitudinii terenului. 2. **Direcţia Topografică Militară** Organism militar care se ocupă cu aerofotografierea, ridicările topografice de teren, redactarea şi tipărirea hărţilor topografice (România).

Dublet v. **Stereogramă**

Dulap de uscat filme v. **Aparat de uscat**

Durata impulsului Intervalul de timp dintre momentele începutului şi sfârşitului emiterii semnalului ce formează impulsul. Sin. *Lărgimea impulsului*. [*pulse duration, pulse width, pulse length / durée de l'impulsion*]

Durată de developare v. **Timp de developare**

Durată de expunere v. **Timp de expunere**

Durată de viaţă a satelitului Perioada de timp în care satelitul produce şi transmite la sol date utile. [*life of satellite, satellite life span / durée de vie du satellite*]

Durată de zbor Timpul cât a durat efectuarea unui zbor. [*duration of flight, flying time / durée de vol, temps de vol*]

DVI Difference Vegetation Index Indice de diferenţă al vegetaţiei. Indice calculat, pentru fiecare pixel în parte, ca fiind diferenţa reflectanţelor corespunzătoare infraroşului apropiat şi roşului. *DVI=IRA-R*, unde *IRA* reprezintă valoarea reflectanţei în infraroşul apropiat iar *R* este valoarea acesteia în roşu. Pentru imagini LANDSAT, se utilizează benzile TM4 (infraroşul apropiat) şi TM3 (roşu) sau MSS6 şi MSS5.

DXF Data Exchange Format Format numeric pentru schimb de date. Format de fişier utilizat pentru stocarea datelor grafice.

Dynamics Explorer Sateliţi americani cu orbită eliptică. Servesc la studiul aurorelor, ozonului şi al bioluminescenţei marine.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

E

Early Bird Satelit de teledetecţie lansat în decembrie 1997 de firma *EarthWatch Inc.* (SUA). Este capabil să producă imagini pancromatice, cu rezoluţia de 3 m, şi multispectrale, cu rezoluţia de 15 m.

EARSC European Association of Remote Sensing Companies Asociaţia Europeană a Companiilor de Teledetecţie.

EARSEL European Association of Remote Sensing Laboratories Asociaţia Europeană a Laboratoarelor de Teledetecţie (constituită în 1977 pentru cercetări oceanografice).

EARTHNET Program ESA din 1977 pentru centralizarea şi coordonarea activităţilor europene în domeniul recepţiei, prelucrării primare, arhivării şi distribuţiei datelor de la sateliţii de observare a Pământului.

EBCDIC Extended Binary Coded Decimal Interchange Code Cod zecimal codificat binar, extins, pentru schimbul de informaţii. Cod format din cuvinte de 8 biţi, dezvoltat de IBM.

EBIR Electron Beam Image Recorder Înregistrator de imagini cu fascicul de electroni. Instrument ce utilizează un fascicul de electroni pentru impresionarea peliculei fotografice.

EBR Electron Beam Recorder Înregistrator cu fascicul de electroni.

Ecart Diferenţa dintre două valori oarecare ale unui şir de valori obţinut prin măsurarea repetată a aceleiaşi mărimi. [*discrepancy / écart*]

Echidistanţă Diferenţă de nivel dintre două curbe de nivel vecine. [*equidistance, contour lines equidistance, contour distance, contour interval, vertical interval / équidistance (des courbes de niveau)*]

Echilibrul culorilor v. **Balanţa culorilor**

Echipament de calcul Echipament component al unui sistem de calcul. [*computing equipment / équipement de calcul*]

Echipament de ieşire v. **Dispozitiv de ieşire**

Echipament de intrare v. **Dispozitiv de intrare**

Echipament de proiecţie Echipament destinat proiecţiei imaginilor pe un ecran. [*projection equipment / équipement de projection*]

Echipament fotografic Ansamblul instrumentelor şi aparatelor destinate realizării imaginilor fotografice. [*photo equipment / équipement photographique*]

Echipament fotogrammetric Ansamblu de instrumente şi aparate destinate operaţiilor fotogrammetrice. [*photogrammetric equipment / équipement photogrammétrique*]

Echipament periferic Echipament auxiliar din componenţa unui sistem de calcul. În general, denumirea se aplică echipamentelor opţionale, ce pot fi uşor adăugate sau eliminate din configuraţia sistemului. Din această categorie fac parte diferitele echipamente de intrare/ieşire, dispozitive de memorie externă, etc. Sin. *Periferic*. [*peripheral (device) / périphérique*]

ECHO Extraction and Classification of Homogenous Objects Identificarea şi clasificarea obiectelor omogene.

Ecou radar (al terenului) Undele electromagnetice recepţionate de antena radar după reflexia impulsului radar de către obiectele din teren. [*ground return, land return, radar return / écho du terrain, écho radar*]

Ecou fantomă Ecouri radar din regiuni unde nu sunt ţinte vizibile. Pot fi produse de insecte, păsări sau de variaţia indicelui de refracţie în atmosferă. Sin. *Ecou miraj, Fantomă radar*. [*radar angels, ghost (echo) / écho fantôme, anges radar, effet fantôme*]

Ecou miraj v. **Ecou fantomă**

Ecou radar coerent Ecou radar ce menţine o diferenţă de fază a undelor constantă în timp, pentru o ţintă dată. [*coherent echo / écho cohérent*]

Ecou radio Unde radio care ajung la antena receptoare, după multiple reflexii pe diverse obstacole. [*radio echo / écho radio*]

Ecran radar Ecran destinat afişării imaginilor radar. [*radarscope / écran pour image radar*]

Ecuator Într-un sistem de coordonate sferice, reprezintă cercul mare al cărui plan este perpendicular pe axa polilor. [*equator / équateur*]

Ecuator geomagnetic Linie care uneşte punctele cu înclinaţie magnetică zero. [*geomagnetic equator / équateur magnétique*]

EDAC Earth Data Analysis Center Centrul de analiză a datelor despre Pământ. Cunoscut şi sub numele de TAC (*Technology Application Center*), deserveşte NASA din 1964, pentru transferul tehnologiilor de teledetecţie în domeniul civil.

EDC 1. **Eros Data Center** Centrul de date al USGS (Sioux Falls, South Dakota). 2. **Earth Resources Observation Systems Data Center** Centrul de date al sistemelor de observare a resurselor Pământului. Arhivă naţională a SUA, care distribuie informaţii de teledetecţie şi geografice.

EDIES EROS Digital Image Enhancement System Sistem numeric al centrului EROS pentru ameliorarea imaginilor.

EDIGÉO Échange de Données Informatisées dans le Domaine de l'Information Géographique Schimb de date informatizate în domeniul informaţiei geografice. Normă franceză, adoptată experimental în august 1992, sub numărul *Z 13-150*. Face parte din standardul DIGEST. EDIGÉO permite schimbul de date grafice atât în format raster, cât şi în format vectorial.

EDIPS Eros Data Center Digital Image Processing System Sistem numeric de prelucrare a imaginilor al *Centrului de Date Eros*. A înlocuit EDIES.

EDME Electronic Distance Measuring Equipment Echipament electronic pentru măsurarea distanţelor.

EDP Electronic Data Processing Prelucrare electronică a datelor.

EECF Earthnet ERS 1 Central Facility Centrul Earthnet ERS 1. Centru pentru prelucrarea şi arhivarea datelor provenite de la satelitul ERS 1 (ESRIN, Italia).

EEMS European Environment Monitoring Satellite Satelit european de supraveghere a mediului.

EESS Earth Exploration Satellite Service Serviciul sateliţilor de explorare a Pământului.

Efect al învelişului vegetal Efectul învelişului vegetal asupra comportamentului undelor electromagnetice cu care intră în interacţiune. [*effect of vegetation / effet de la couverture végétale*]

GEOLOGIE-GEOGRAFIE

Efect al luminii Descompunerea halogenurii de argint din emulsie, generarea unei diferenţe de potenţial electric în unii sensori sau modificarea rezistenţei electrice a unui dispozitiv, sub acţiunea luminii. [*effect of light / effet de la lumière*]

Efect al rugozităţii Provocarea reflexiei difuze sau modificarea absorbţiei radiaţiilor de către asperităţile suprafeţei pe care se produce incidenţa radiaţiilor. [*effect of roughness / effet de la rugosité*]

Efect cardinal Tendinţa obiectelor liniare, perpendiculare pe fasciculul radar, de a produce ecouri puternice. [*cardinal effect, cardinal point effect / effet cardinal*]

Efect Clayden v. **Efecte fotografice**

Efect de adiacenţă v. **Efect de vecinătate** (3)

Efect de colţ Dublă reflexie a undelor radar, pe două suprafeţe perpendiculare între ele. [*corner effect / effet de coin*]

Efect de depolarizare v. **Depolarizarea luminii**

Efect de intermitenţă v. **Efecte fotografice**

Efect de margine v. **Efect de vecinătate**

Efect de orientare Variaţie a intensităţii semnalului radar recepţionat, funcţie de unghiul sub care sunt explorate obiectele. [*orientation effect / effet d'orientation*]

Efect de reciprocitate Dependenţa densităţii imaginii nu numai de expunerea $H=E \cdot t$, dar şi de valorile concrete ale perechii iluminare-timp *E-t*. Astfel, pentru o aceeaşi expunere *H*, se obţin densităţi diferite ale imaginii pentru perechi *E-t* diferite. [*reciprocity effect, reciprocity failure / effet de réciprocité*]

Efect de relief Diferenţierea gradului de iluminare a terenului, funcţie de forma acestuia. Panta şi orientarea versanţilor determină iluminări diferite, cu apariţia de diferenţieri pe imaginile de teledetecţie, chiar în cazul unei acoperiri omogene a terenului. Sin. *Efect topografic*. [*topographic effect / effet de relief, effet topographique*]

Efect de trenare Deteriorarea clarităţii aerofotogramei datorită necorelării timpului de expunere cu viteza şi altitudinea de zbor. [*drag effect / effet de traînée*]

Efect de umbră 1. Mascarea imaginii unor obiecte de către imaginea obiectelor înalte. 2. Exagerarea faptelor topografice de către umbrele formate în lungul lor. [*1. shadow effect 2. shadow enhancement / 1. effet d'ombre 2. accentuation par les ombres*]

Efect de vecinătate 1. Efect ce apare în timpul developării materialelor fotosensibile. Este produs de gradul diferit în care revelatorul interacţionează cu emulsia în diverse zone ale imaginii latente, funcţie de cantitatea de lumină primită de aceasta în momentul expunerii. În zonele puternic iluminate, revelatorul se epuizează mai repede, deoarece interacţionează cu o cantitate mai mare de halogenură expusă. De-a lungul liniei de contact între două zone cu densitate diferită, are loc o migrare a revelatorului epuizat, provenit din zona mai densă, către cea mai puţin densă. Acesta este înlocuit de revelator proaspăt, provenind din zona mai puţin densă. Ca urmare, se obţine o întărire a densităţii de-a lungul liniei de contact, pe partea mai densă a acesteia, împreună cu o slăbire a densităţii în zona vecină. Efectul vizual este de mărire aparentă a clarităţii imaginii, prin accentuarea contururilor. Sin. *Efect de margine*, *Efect Eberhardt*. 2. Variaţii în percepţia culorii unui obiect în funcţie de

culorile obiectelor vecine. 3. Modificarea valorii măsurate pentru un pixel, datorită radiaţiilor provenite din celule de teren adiacente, al căror traseu a fost deviat prin difuzie atmosferică. [*1. edge effect 3. adjacency effect / 1. effet de bord, effet de voisinage 3. effet d'adjacence, effet de voisinage*]

Efect de zăpadă Accentuarea detaliilor imaginii de către stratul de zăpadă. [*snow effect, snow enhancement / accentuation par la neige*]

Efect Doppler Modificarea frecvenţei undelor electromagnetice recepţionate, în cazul în care sursa se deplasează faţă de receptor. [*Doppler effect, Doppler shift / effet Doppler, décalage Doppler*]

Efect Eberhardt v. **Efect de vecinătate** (1)

Efect fotoelectric Fenomen de emisie de electroni, de către un material solid, sub acţiunea luminii (efect fotoelectric extern) sau de variaţie a rezistivităţii unui semiconductor sub acţiunea luminii (efect fotoelectric intern). [*photoelectric effect / effet photoélectrique*]

Efect Herschel v. **Efecte fotografice**

Efect plastic v. **Efect stereoscopic**

Efect pseudoscopic Model tridimensional la care formele reale negative apar ca pozitive şi invers. Se obţine prin interschimbarea celor două fotografii stereoscopice sau a lentilelor anaglif astfel încât fiecare ochi primeşte imaginea corespunzătoare celuilalt. Sin. *Pseudoscopie*, *Inversarea reliefului, Impresie pseudoscopică, Vedere pseudoscopică.* [*false relief effect, pseudoscopy, pseudoscopic view, reversal of the relief, pseudoscopic view, pseudoscopic stereo, inverted stereo, reverse stereo / effet pseudoscopique, pseudoscopie, vue pseudoscopique, inversion de relief*]

Efect Sabattier v. **Solarizare**

Efect stereoscopic Perceperea imaginii în relief a obiectelor, în urma prelucrării de către creier a imaginilor primite de cei doi ochi. Sin. *Efect plastic.* [*stereoscopic effect / effet stéréoscopique, effet de profondeur, effet plastique*]

Efect topografic v. **Efect de relief.**

Efect Villard v. **Efecte fotografice**

Efect Wood Variaţia bruscă a reflectanţei plantelor cu activitate clorofiliană, în jurul punctului de inflexiune în roşu. [*Wood effect / effet de Wood*]

Efecte atmosferice Afectarea propagării undelor de către constituenţii şi caracteristicile atmosferei. [*atmospheric effects / effets atmosphériques*]

Efecte fotografice Efecte care se produc datorită dimensiunilor foarte mici ale granulelor de halogenură de argint şi unor proprietăţi intrinseci ale imaginii latente. Dintre acestea, *efectul de reciprocitate* determină ca expunerea de scurtă durată la o lumină intensă să nu aibă acelaşi efect ca expunerea de lungă durată la lumină slabă, chiar dacă energia totală este egală. În acelaşi sens acţionează şi *efectul de intermitenţă*: o expunere continuă dă rezultate diferite, faţă de o expunere repetată, chiar dacă aceasta din urmă însumează aceeaşi durată. *Efectul Clayden* constă în desensibilizarea materialului fotosensibil, prin expunerea la raze *X* sau la iluminări foarte scurte dar de mare intensitate. *Efectul Herschel* se manifestă prin dispariţia imaginii latente, ca urmare a unei noi expuneri la o lumină cu lungime de undă mare (lumină roşie). *Efectul Villard* este asemănător efectului Clayden dar este vorba de o de-

sensibilizare faţă de o expunere normală, în urma unei expuneri anterioare la lumină slabă. [*photographic effects / effets photographiques*]

Efemeride 1. Tabele astronomice care prezic poziţiile aştrilor sau fenomenele cereşti ce vor putea fi observate de-a lungul unui an. 2. Tabele care prezic poziţiile sateliţilor pentru un anumit interval de timp. [*ephemerides / éphémérides*]

Eficienţa obturatorului v. **Randamentul obturatorului**

EFL Effective Focal Length Distanţă focală efectivă

EFOV Effective Field Of View Câmp de vedere util.

EGIS European Geographical Information System Sistem Informaţional Geografic European.

EHF Extremely High Frequency Frecvenţă extrem de înaltă (banda de 30-300 GHz).

EIF Enregistreur d'Image à Faisceau d'Electrons Înregistrator de imagini cu fascicul de electroni. Aparat pentru expunerea filmului fotografic prin baleiere cu un fascicul de electroni.

EIFL Enregistreur d'Image à Faisceau Laser Înregistrator de imagini cu fascicul laser. Aparat pentru expunerea filmului fotografic prin baleiere cu un fascicul laser.

EIFOV Effective Instantaneous Field Of View Câmp util de vedere instantanee.

EIPS EOSAT Image Processing System Sistem de prelucrare a imaginilor EOSAT.

EIRP Effective Isotropic Radiated Power Putere efectivă (utilă) a radiaţiei izotrope.

ELDO European Launcher Development Organization Vechea denumire a Agenţiei Spaţiale Europene.

Electrofotografie Obţinerea unei imagini prin modificarea conductibilităţii substanţelor fotoconductoare sub efectul unor radiaţii. [*electrophotography / électrophotographie*]

Electroluminescenţă Emisie de lumină de către materia supusă acţiunii unui câmp electric. [*electroluminescence / électroluminescence*]

Element de rezoluţie Cel mai mic element constituent al unei imagini. [*resolution cell / élément de résolution*]

Element de teren v. **Celulă** (1)

Elemente de orientare Elemente prin care se realizează legătura dintre poziţia unui punct în spaţiul obiect şi poziţia punctului corespunzător din spaţiul imagine. Definesc poziţia şi geometria internă a camerei fotogrammetrice. Poziţia camerei este definită de către elementele de orientare exterioară iar geometria camerei este definită de către elementele de orientare interioară. Sin. *Parametri de orientare*. [*elements of orientation, orientation elements / éléments d'orientation*]

Elemente de orientare absolută Poziţia punctului în spaţiul obiect, poziţia imaginii lui pe fotogramă, poziţia centrului de perspectivă (în sistemul de coordonate al terenului), direcţia axei optice a camerei, rotirea în planul imaginii şi caracteristicile imaginii în interiorul camerei. [*elements of absolute orientation / éléments d'orientation absolue*]

Elemente de orientare exterioară Elemente ce definesc poziţia camerei fotografice în momentul preluării imaginii. Din acest tip de elemente fac parte coordonatele *Xo*, *Yo*, *Zo*, care definesc poziţia centrului de perspectivă, precum şi parametrii care definesc direcţia şi rotirea axei (de fotografiere), în

raport cu sistemul de referinţă. Ultimii parametri pot fi deduşi prin calcul, pe baza coordonatelor a cel puţin 3 puncte din teren, identificabile pe fotografie. Sin. *Parametri externi ai fotogramei*. [*elements of exterior orientation / éléments d'orientation externe, paramètres externes de la photographie*]

Elemente de orientare interioară Elemente ce definesc geometria internă a camerei fotografice. Sunt reprezentate prin constanta camerei, poziţia punctului principal şi parametrii care exprimă caracteristicile geometrice ale distorsiunii obiectivului (în raport cu punctul principal). Sin. *Elemente interne ale fotogramei, Parametri interni ai fotogramei*. [*elements of interior orientation / éléments d'orientation interne, paramètres internes de la photographie*]

Elemente interne ale fotogramei v. **Elemente de orientare interioară**

Elemente orbitale v. **Parametri orbitali**

Elementele orbitei (unui satelit) v. **Parametri orbitali**

Elevaţie Unghiul dintre direcţia de vizare către satelit şi planul orizontal. [*elevation / élévation*]

ELF Extremely Low Frequency Frecvenţă extrem de joasă (30–3000 Hz).

ELIA Expert system for LANDSAT Image Analysis Sistem expert pentru analiza imaginilor LANDSAT (Japonia).

Eliminarea liniilor ascunse Etapă în procesul de generare a suprafeţelor riglate, ce are ca scop eliminarea liniilor mascate de către detaliile situate în faţa lor. [*hidden line removal / élimination des lignes cachées*]

Eliminarea suprafeţelor ascunse Etapă în procesul de generare sintetică a vederilor perspective ce are ca scop eliminarea faţetelor mascate de către detaliile situate în faţa lor. [*hidden surface elimination, hidden surface removal / élimination des surfaces cachées, suppression des surfaces cachées*]

Elipsoid de referinţă Elipsoid de rotaţie utilizat ca suprafaţă de referinţă în cadrul unui sistem de referinţă geodezic. [*reference ellipsoid / ellipsoïde de référence*]

Elipsoid de rotaţie Elipsoid generat prin rotirea unei elipse în jurul uneia din axele sale. [*ellipsoid of rotation, ellipsoid of revolution / ellipsoïde de révolution*]

Elipsoidul Krasovski Elipsoid de referinţă calculat în 1940. Este utilizat în România începând cu anul 1951. Are semiaxele de 6.378.245 m şi 6.356.863 m şi turtirea de 1:298,3. [*Krasovsky ellipsoid / ellipsoïde de Krasovsky*]

EM ElectroMagnetic Electromagnetic.

Emisie Procesul prin care un corp emite radiaţii electromagnetice. [*emission, emission of radiation / émission*]

Emisie atmosferică Radiaţie electromagnetică emisă de către atmosferă. O parte din aceste radiaţii sunt recepţionate de sensorii de teledetecţie, adăugându-se radiaţiei venite de la obiectele de pe suprafaţa terestră. [*atmospheric emission / émission atmosphérique*]

Emisie de infraroşii Emisie de radiaţii infraroşii. [*infrared emission / émission infrarouge*]

Emisie de microunde Emisie de radiaţii electromagnetice în banda de microunde. [*microwave emission / émission dans les micro-ondes*]

Emisie de impulsuri Emisie intermitentă, sub formă de impulsuri. [*pulse emission / émission en impulsion*]

Emisie specifică v. **Coeficient de emisie**

Emisie termică Emisia de radiaţii electromagnetice de către corpurile cu temperatură mai mare de 0° K. [*thermal emission / émission thermique*]

Emisivitate v. **Coeficient de emisie**

Emitanţă v. **Radianţă**

Emiţător 1. Dispozitiv care emite unde electromagnetice. 2. Staţie terestră utilizată pentru a transmite semnale la un satelit. [*1. transmitter 2. uplink / émetteur, transmetteur*]

EMR Electromagnetic Radiation Radiaţie electromagnetică.

EMS Environmental Monitoring Satellite Satelit de supraveghere a mediului.

Emulator Pachet de programe care imită funcţiile unui alt tip de procesor, echipament sau program, decât cele disponibile în sistemul de calcul real. [*emulator / émulateur*]

Emulsie 1. Amestec dispers dintre două lichide sau solide, care nu se dizolvă unul în altul. 2. Stratul fotosensibil (emulsie de halogenură de argint şi gelatină) din componenţa unui material fotografic. [*emulsion / émulsion, couche photosensible*]

Emulsie alb-negru Emulsie fotosensibilă care, după prelucrare, produce o imagine în tonuri de gri. [*black and white emulsion / émulsion noir et blanc*]

Emulsie color Emulsie fotografică ce conţine şi o substanţă generatoare de pigment (colorant), alături de halogenura de argint. În materialul fotografic color se includ trei straturi de emulsie, fiecare sensibilă la una din culorile fundamentale (albastru, verde, roşu). În cele trei straturi se formează pigmenţi diferiţi, galbeni, purpurii şi respectiv azurii, de la stratul superior către cel inferior. [*colour emulsion / émulsion couleur*]

Emulsie color infraroşu Emulsie color la care stratul inferior este sensibil la radiaţiile infraroşului apropiat, cel mijlociu la roşu iar cel superior la verde. Sin. *Emulsie spectrozonală*. [*infrared colour emulsion / émulsion infrarouge couleur, émulsion spectrozonale*]

Emulsie cu granulaţie fină Emulsie fotografică în care granulele de halogenură de argint au dimensiuni foarte mici. O astfel de emulsie prezintă o rezoluţie mare şi o sensibilitate redusă. [*fine-grain emulsion / émulsion à grain fin*]

Emulsie fals-color Emulsie color, sensibilă la diferite benzi spectrale. Redă culorile în mod diferit faţă de cele naturale. [*false colour emulsion / émulsion fausse couleur, émulsion infrarouge, émulsion de détection de camouflage*]

Emulsie fotografică Emulsie de cristale de halogenură de argint în gelatină, care constituie stratul fotosensibil al materialului fotografic. În emulsiile color sunt adăugate şi substanţe generatoare de pigmenţi. Sin. *Emulsie fotosensibilă*. [*emulsion, photographic emulsion, photosensitive emulsion / émulsion, émulsion photographique, émulsion photosensible*]

Emulsie fotosensibilă v. **Emulsie fotografică**

Emulsie hiperpancromatică Emulsie care are sensibilitate mare la lumina roşie. [*hyperpanchromatic emulsion / émulsion hyperpanchromatique*]

Emulsie izocromatică Emulsie fotografică alb-negru, sensibilă la tot spectrul luminos. Sin. *Emulsie izopancromatică*. [*isochromatic emulsion / émulsion isochromatique*]

Emulsie izopancromatică v. **Emulsie izocromatică**

Emulsie ortocromatică Emulsie fotografică sensibilă de la radiaţiile violete, până la cele cu lungimi de undă de aproximativ 590 nm. [*orthochromatic emulsion / émulsion orthochromatique*]

Emulsie ortopancromatică Emulsie sensibilă la radiaţia luminoasă din întregul domeniu vizibil. [*orthopanchromatic emulsion / émulsion orthopanchromatique*]

Emulsie pancromatică Emulsie fotografică sensibilă la toată gama radiaţiilor vizibile, mai puţin la domeniul galben-verde. [*panchromatic emulsion / émulsion panchromatique*]

Emulsie sensibilă la infraroşu Emulsie fotografică sensibilizată la domeniul infraroşului apropiat. [*infrared sensitive emulsion / émulsion sensible à l'infrarouge*]

Emulsie spectrozonală v. **Emulsie color infraroşu**

Emulsie ultrasensibilă Emulsie fotografică ce are sensibilitate ridicată. [*high speed emulsion / émulsion ultrasensible*]

Energie radiantă Energie emisă sau transportată prin radiaţie. [*radiant energy / énergie de rayonnement, énergie radiante, énergie rayonnée*]

Entropie v. **Conţinut mediu de informaţie**

ENVISAT Aparatură ESA pentru observarea Pământului, destinată utilizării pe platforme polare.

EO Earth Observation Observarea Pământului.

EODAP Earth Ocean Dynamics Applications Program Program de cercetare a dinamicii oceanului şi uscatului (SUA).

EODMS Earth Observation Data Management Systems Sisteme de gestiune a datelor provenite din observarea Pământului.

EOL End of Life of a satellite Sfârşitul activităţii unui satelit.

EOLE Satelit meteorologic francez.

EOM Earth Observation Mission Misiune de observare a Pământului.

EOS 1. **Earth Observation Satellite** Satelit de observare a Pământului. Nume folosit anterior şi pentru LANDSAT D. 2. **Earth Observing System** Propunere a NASA pentru un sistem dual de sateliţi polari de observare a Pământului.

EOS SAR Satelit propus de JPL pentru a transporta un radar cu antenă cu deschidere sintetică (SAR) cu trei frecvenţe şi polarizare în cvadratură, pentru seria EOS.

EOSAT Earth Observation Satellite Corporation Companie care, în 1985, a obţinut, de la guvernul SUA, dreptul de comercializare a produselor LANDSAT. Este un parteneriat între *Hughes Aircraft Company* şi *RCA Corporation*.

EOSP Earth Observing Scanning Polarimeter Polarimetru cu baleiere pentru observarea Pământului (EOS).

EPA Environmental Protection Agency Agenţia de Protecţie a Mediului. Agenţie americană, creată la 2 decembrie 1970, pentru controlul poluării mediului.

Epidiascop Aparat capabil să proiecteze, pe un ecran, imagini imprimate pe suport opac sau transparent. [*epidiascope / épidiascope*]

Epipoli v. **Puncte nucleale**

Episcóp Aparat capabil să proiecteze, pe un ecran, imagini imprimate pe suport opac. [*episcope, opaque projector / épiscope*]

EPS Eumetsat Polar System Sistem european de sateliţi meteorologici polari (ESA).

ERAF Earth Resources Aircraft Facility Bază aeronautică de observare a resurselor terestre (NASA).

ERAP Earth Resources Aircraft Project Proiect aeronautic de observare a resurselor terestre (NASA).

ERB Earth Radiation Budget Bilanţ radiativ al Pământului (NIMBUS 6 şi 7).

ERBE Earth Radiation Budget Experiment Experiment asupra bilanţului radiativ terestru (ATN şi NOAA 9 şi G).

ERBI Earth Radiation Budget Instrument Instrument pentru determinarea bilanţului radiativ al Pământului.

ERBS Earth Radiation Budget Satellite Satelit de observare a bilanţului radiativ al Pământului (NASA).

ERBSS Earth Radiation Budget Satellite System Sistem de sateliţi de observare a bilanţului radiativ al Pământului (NASA).

ERC Earth Rotation Correction Corecţie de rotaţie a Pământului.

ERDAS 1. **Earth Resources Data Analysis System** Sistem de analiză a datelor privind resursele terestre. 2. Pachet de programe destinat prelucrării imaginilor numerice de teledetecţie.

EREP Earth Resources Experimental Package Aparatură experimentală de observare a resurselor terestre (SKYLAB).

ERGS Earth Geodetic Satellite Satelit geodezic.

ERM Earth Resource Mapping Cartografierea resurselor terestre.

ERMAN Earth Resources Management Gestiunea resurselor terestre. Pachet de programe de calculator pentru prelucrarea imaginilor de teledetecţie (IBM).

Eroare absolută Diferenţa, în valoare absolută, între rezultatul unei măsurători şi valoarea reală a mărimii determinate. [*absolute error / erreur absolue*]

Eroare accidentală v. **Eroare aleatoare**

Eroare admisibilă Eroarea maximă admisă în măsurătorile efectuate asupra unei mărimi. [*admissible error, permissible error / erreur admissible*]

Eroare aleatoare Eroare datorată unor factori nedeterminaţi. Mărimea acestei erori variază de la o măsurătoare la alta. Sin. *Eroare accidentală, Eroare întâmplătoare*. [*random error, accidental error, casual error / erreur aléatoire, erreur accidentelle*]

Eroare altimetrică Eroare de determinare a altitudinii unui punct din teren. [*elevation error, error of height, vertical error / erreur altimétrique*]

Eroare aparentă Diferenţa între o valoare individuală a unui şir de măsurători şi valoarea medie a şirului. [*apparent error / erreur apparente*]

Eroare constantă v. **Eroare sistematică**

Eroare cumulată Sumă a erorilor ce se produc într-o măsurătoare sau experiment. [*cumulative error, accumulated error, closing error, closure error / erreur cumulative*]

Eroare datorată curburii Pământului Eroare în măsurare, datorată neluării în calcul a curburii suprafeţei terestre. [*error due to Earth's curvature / erreur de sphéricité (de la Terre)*]

Eroare datorată reliefului Eroare în redarea poziţiei planimetrice a unui punct, datorată deplasării radiale (de relief). [*error due*

to relief / erreur due aux dénivellations du terrain]

Eroare de aliniament Eroare provenită din alinierea defectuoasă a sistemului optic sau a perechii de aerofotograme. [*error alignment / erreur d'alignement*]

Eroare de calare Eroare datorată imperfecției orizontalizări a unui instrument optic. [*levelling error / erreur de calage*]

Eroare de calcul Eroare produsă prin calcul (datorită rotunjirilor sau unor greşeli). [*error of calculus / erreur de calcul*]

Eroare de calibrare Eroare sistematică, cauzată de calibrarea imperfectă a instrumentelor de măsură. Sin. *Eroare de etalonare*. [*error of calibration / erreur d'étalonnage*]

Eroare de centrare Eroare dată de centrarea imperfectă a camerei fotogrammetrice. [*centring error / erreur de centrage*]

Eroare de citire Eroare accidentală, produsă prin citirea greşită a indicaţiilor instrumentului. [*error in reading, misreading, mistake of reading / erreur de lecture*]

Eroare de cuantificare Eroare introdusă în procesul de cuantificare a unor variabile continui. Apare în momentul în care variabila continuă are o valoare situată între două trepte succesive de cuantificare. În acest caz, valoarea variabilei este aproximată, eroarea fiind egală cu diferenţa între valoarea variabilei şi valoarea atribuită ei în procesul de cuantificare. [*quantization error / erreur de quantification*]

Eroare de curbură a traseului Diferenţa dintre lungimea drumului parcurs de radiaţie în atmosferă şi distanţa în linie dreaptă dintre punctele între care s-a propagat radiaţia. [*curved path error / erreur de courbure du trajet*]

Eroare de distorsiune Eroare de determinare a poziţiei unui punct sau a formei unui obiect, cauzată de distorsiunile produse de obiectivul camerei fotografice. [*distortion error / erreur de distorsion*]

Eroare de etalonare v. **Eroare de calibrare**

Eroare de focalizare Eroare provenită din realizarea incorectă a punerii la punct a distanţei focale. [*error in focussing, error of focussing / erreur de mise au point*]

Eroare de interpolare Eroare apărută în procesul de interpolare. [*interpolation error / erreur d'interpolation*]

Eroare de închidere Eroare cumulată pe parcursul unei drumuiri şi care face ca aceasta să nu se închidă. Se compensează prin ajustarea poziţiei punctelor de pe traseul drumuirii. [*error of closure, closing error, horizontal closure error, traverse error of closure / erreur de fermeture*]

Eroare de înclinare Eroare provocată de înclinarea axei optice a camerei aerofotografice, faţă de verticală, în momentul preluării imaginii. [*error of tilt, inclination error / erreur d'inclinaison*]

Eroare de înclinare longitudinală Eroare provocată de înclinarea axei optice a camerei aerofotografice în planul determinat de verticala locului şi direcţia de zbor. [*y-tilt error / erreur d'inclinaison longitudinale*]

Eroare de înclinare transversală Eroare provocată de înclinarea axei optice a camerei aerofotografice într-un plan perpendicular pe direcţia de zbor a avionului. [*x-tilt error / erreur d'inclinaison transversale*]

Eroare de înregistrare Eroare introdusă în procesul de înregistrare a datelor. [*recording error / erreur d'enregistrement*]

Eroare de lungime Eroare apărută în procesul de determinare a unei distanţe. [*linear error / erreur de longueur*]

Eroare de măsurare Diferenţa între valoarea reală a unei mărimi şi cea obţinută prin măsurare. [*measurement error, measuring fault, error of measurement / erreur de mesure, erreur de mesurage*]

Eroare de orientare Eroare rezultată din orientarea incorectă a sensorului. [*orientation error, setting error / erreur d'orientation*]

Eroare de poziţionare absolută Abaterea valorilor coordonatelor geografice ale elementelor dintr-un set de date, faţă de cele reale. [*absolute positional error / erreur absolue de positionnement*]

Eroare de poziţionare relativă Eroare a coordonatelor relative ale elementelor dintr-un set de date, calculate faţă de un reper arbitrar sau faţă de unul din elementele setului. [*relative positional error / erreur relative de positionnement*]

Eroare de program Eroare într-un program de calculator, ce produce, în mod permanent sau aleator, denaturarea rezultatelor. Sin. *Scamă*. [*bug / bogue*]

Eroare de refracţie Eroare de determinare, cu instrumente optice, a unei direcţii, cauzată de refracţia atmosferică. [*refraction error / erreur de réfraction*]

Eroare de scară Eroare de determinare a unor elemente dimensionale, cauzată de variaţia scării sau aprecierea greşită a acesteia. [*scale error / erreur d'échelle*]

Eroare de transpunere Eroare introdusă prin transpunerea incorectă a unor puncte (detalii) pe o reprezentare grafică. [*transposition error / erreur de report*]

Eroare de zero Eroare provenită din aprecierea incorectă a originii coordonatelor sau a originii gradaţiei aparaturii. [*zero error / erreur de zéro*]

Eroare grafică Eroare în transpunerea grafică a informaţiei. [*graphical error, error of drawing / erreur graphique*]

Eroare grosolană Abaterea mare a rezultatelor măsurătorilor sau observaţiilor, faţă de realitate, ca urmare a apariţiei unor evenimente deosebite în cadrul procesului de măsurare. [*gross error / erreur grossière*]

Eroare instrumentală Eroare sistematică de măsurare cauzată de imperfecţiunile instrumentului utilizat. [*instrumental error, calibration error / erreur instrumentale, erreur d'instrument*]

Eroare întâmplătoare v. **Eroare aleatoare**

Eroare limită Eroarea maximă ce s-ar putea produce atunci când se efectuează o măsurătoare cu un instrument a cărui precizie e_q este cunoscută. Eroarea limită se calculează după formula $e_{lim}=3e_q$. Sin. *Eroare maximă*. [*maximum error, maximal error / erreur maximale, erreur maximum*]

Eroare maximă v. **Eroare limită**

Eroare medie Valoare medie a erorilor produse într-o serie de măsurători. [*mean error / erreur moyenne*]

Eroare medie pătratică Valoare calculată după formula:

$$e=\sqrt{\frac{1}{n}\sum_{i=1}^{n}(e_i-e_m)^2}$$

în care e_i sunt erorile, iar e_m este media erorilor. [*root mean square error, standard error / erreur moyenne quadratique*]

Eroare planimetrică Eroare în reprezentarea sau determinarea poziţiei, ori a dimensiunilor obiectelor în plan orizontal.

[*error of position, planimetric error / erreur de position, erreur planimétrique*]

Eroare reală Eroare definită în raport cu valoarea reală a mărimii măsurate (care rămâne necunoscută, fiind mascată de erorile aparente, astfel încât noţiunea de eroare reală rămâne doar teoretică). [*true error / erreur vraie*]

Eroare sistematică Eroare care se repetă în mod sistematic, fiind determinată de factori cu acţiune constantă, cum ar fi defecte ale aparatelor, defecte ale metodei de măsurare sau de calcul. Sin. *Eroare constantă*. [*systematic error, constant error / erreur systématique, erreur constante*]

Eroare umană Eroare provocată de greşelile de apreciere sau operare comise de persoana care efectuează o observaţie sau măsurătoare. [*individual error, personal error / erreur personnelle*]

Erodare v. **Contractare**

Erori geometrice ale imaginilor Diferenţele între forma şi poziţia obiectelor reprezentate într-o imagine, faţă de cele pe care le-ar avea într-o imagine ideală a scenei. [*geometric errors / erreurs géométriques*]

Erori radiometrice Diferenţa între răspunsul spectral real şi cel măsurat. [*radiometric errors / erreurs radiométrique*]

EROS 1. **Earth Resources Observation Satellite** Satelit de observare a resurselor terestre. 2. **Earth Resources Observation System** Sistem de observare a resurselor terestre. Program pentru recepţia, prelucrarea şi distribuirea datelor obţinute de sateliţii LANDSAT şi prin aerofotografiere. Programul a fost stabilit sub patronajul Serviciului Geologic al SUA (USGS).

EROS Data Center Centrul de Date EROS. Centru american de arhivare, prelucrare şi distribuţie a datelor de teledetecţie LANDSAT şi a altor informaţii geografice, aparţinând la EROS. Este situat la Sioux Falls, South Dakota, SUA.

ERP Earth Resources Program Program de observare a resurselor terestre (NASA).

ERS European Remote Sensing satellite Serie de sateliţi lansaţi de ESA în iulie 1991 (ERS 1) şi în aprilie 1995 (ERS 2). Sunt dotaţi cu 2, respectiv 3 sensori. Sensorul AMI este un radar cu antenă cu deschidere sintetică şi polarizare verticală, cu unghi de incidenţă de 23°, lucrând în banda C. Produce imagini ce acoperă o suprafaţă de 100×100 km, cu o rezoluţie de 15-30 m. Sensorul ATSR este un radiometru cu baleiere, ce acoperă o suprafaţă de 500×500 km, cu o rezoluţie de 1 km. ERS 2 este dotat şi cu un echipament de tip GOME (*Global Ozone Measuring Equipment*). Operează pe o orbită situată la altitudinea de 780 km, cu ciclu orbital de 35 de zile.

ERSP Earth Resources Survey Program Program de cartografiere a resurselor terestre (SUA).

ERSSP European Remote Sensing Satellite Programme Program european de sateliţi pentru teledetecţie.

ERTS Earth Resources Technology Satellite Satelit pentru resursele terestre. Nume utilizat pentru primii doi sateliţi din seria LANDSAT. ERTS 1 a fost lansat la 23 iulie 1972, iar la 14 ianuarie 1975 a fost redenumit LANDSAT 1; ERTS 2 a fost lansat la 22 ianuarie 1975.

ERTS/NDPF ERTS NASA Data Processing Facility Centru de prelucrare a datelor, provenite de la sateliţii ERTS, aparţinând de NASA.

ESA European Space Agency Agenţia Spaţială Europeană, numită anterior ELDO şi ESRO. A fost fondată, în 1980, de 11

state (Anglia, Belgia, Danemarca, Elveţia, Franţa, Germania, Irlanda, Italia, Olanda, Spania, Suedia), la care, în 1987, s-au alăturat Austria, Finlanda şi Norvegia ca membre asociate, iar Canada a semnat un acord de participare la unele programe. Are sediul principal la Paris.

ESA-IRS ESA Information Retrieval Service Serviciul de căutare a informaţiei din baza de date ESA (ESRIN).

ESC Electronic Still Camera Cameră electronică.

ESDIS Earth Science Data and Information System Sistem de informaţii şi date din ştiinţele despre Pământ (NASA/GSFC).

ESIC Earth Science Information Center Centrul de Informaţii referitoare la Ştiinţele despre Pământ. USGS a creat o reţea de asemenea centre (peste 75), destinate să distribuie datele şi alte produse din domeniul ştiinţelor despre Pământ.

ESIS European Space Information System Sistem european de informaţii spaţiale (ESA).

ESMR Electronically Scanning Microwave Radiometer Radiometru cu baleiere, în domeniul microundelor (NIMBUS 5, 6).

ESOC European Space Operations Centre Centrul European de Operaţii Spaţiale (organism ESA, Darmstadt, Germania).

ESRI Environmental Systems Research Institute Companie cu sediul în Redlands, California, SUA, care produce programe destinate SIG şi oferă servicii în acest domeniu.

ESRIN European Space Research Institute Institutul European de Cercetare a Spaţiului (organism ESA, Frascati, Italia).

ESRO European Space Research Organization Organizaţie Europeană de Cercetare Spaţială (în prezent face parte din ESA). Program care a utilizat 7 sateliţi, în perioada 1968-1969.

ESSA 1. **Environmental Science Services Administration** Administraţia Serviciilor de Ştiinţa Mediului. 2. **Environmental Survey Satellite** Sateliţi pentru studierea (cartografierea) mediului. Sateliţi polari meteorologici lansaţi în perioada 1966-1969.

ESTAR Electronically Scanned Thinned Array Radiometer Radiometru cu baretă, cu baleiere electronică (EOS).

ESTEC European Space Research and Technology Centre Centrul European de Cercetare şi Tehnologie Spaţială (organism ESA, Noordwijk, Olanda).

Eşantionare Măsurarea unei mărimi cu variaţie continuă în timp şi/sau spaţiu, la intervale de timp şi/sau în poziţii discrete. [*sampling / échantillonnage*]

Eşantion Valoare măsurată la un moment precizat pentru o mărime variabilă în timp, sau într-un punct dat, pentru o mărime variabilă în spaţiu. [*sample / échantillon*]

Eşantion de referinţă Suprafaţă de teren pentru care sunt cunoscute obiectele şi procesele existente, precum şi caracteristicile lor radiometrice. Se utilizează în procedurile de clasificare, după identificarea lor pe imagine. [*training data / échantillon de référence*]

Eşantionare în etape Achiziţie de date de teledetecţie pentru o regiune dată, de la altitudini diverse şi cu sensori diferiţi. [*multistage sampling / échantillonnage par étapes*]

Etalon de clasificare Pixeli dintr-o imagine, pentru care se cunoaşte obiectul din teren reprezentat. Se utilizează în clasificarea imaginii, servind ca etalon de compa-

rație. [*prototype (cell), training cell, training set* / -]

Etalon de fotointerpretare v. **Cheie de fotointerpretare**

Etalon de identificare Imagine caracteristică pentru un tip de obiecte, ce servește la identificarea lor în teledetecție. [*identification standard / modèle d'identification*]

Etalonare 1. Reglarea unui aparat de măsură cu scopul de a-i aduce indicațiile cât mai aproape de valoarea reală a mărimii măsurate. 2. Caracterizarea unui sensor în domeniul în care el reacționează, utilizând standarde de laborator sau de teren. Se face o *calibrare radiometrică* și una *geometrică*. Sin. *Calibrare*. [*calibration, gauging / calibrage, étalonnage*]

Etalonarea camerei v. **Calibrarea camerei**

Etalonarea obiectivului v. **Calibrarea obiectivului**

Etalonarea sensorului v. **Calibrarea sensorului**

ETC Acton Cameră fotografică utilizată pe SKYLAB în misiunea S 190 B, în 1973. Avea rezoluție la sol de 38 m.

Etichetare Atașarea de informație sub formă de atribute, elementelor grafice dintr-un strat SIG. [*labelling / étiquetage*]

Etichetă 1. Element al unui limbaj de programare, utilizat la identificarea instrucțiunilor. 2. Atribut al unui element vectorial într-un SIG. [*label / étiquette*]

ETM Enhanced Thematic Mapper Sensor *Thematic Mapper* îmbunătățit (LANDSAT 6).

ETS Experimental Technical Satellite Satelit tehnic experimental (Japonia).

EUMETSAT Organizație europeană pentru exploatarea sateliților meteorologici, cu sediul la Darmstadt. A fost înființată la 19 iunie 1986 de către 16 state europene. Are ca scop menținerea și exploatarea sateliților operaționali METEOSAT.

EURASEP European Association of Satellite Experiments on Pollution Asociația Europeană pentru Experiențe cu Sateliți asupra Poluării.

EURECA European Retrievable Carrier Platformă europeană recuperabilă (ESA).

EURIMAGE European Consortium for Satellite Image Dissemination Consorțiu European pentru Difuzarea Imaginilor Satelitare (Roma).

EUROGI European Umbrella Organisation for Geographical Information Organizația Europeană pentru Informație Geografică. Organizație ce și-a propus realizarea unui sistem de colectare, gestiune și clasificare a informațiilor, precum și specificarea metodelor de analiză și a formatelor de schimb a datelor. Colaborează cu comitetele naționale de standardizare a datelor geografice.

EUROSAT European Application Satellite System Sistem de sateliți europeni de aplicație (ESA).

EUV Extreme Ultra Violet Ultraviolet îndepărtat.

EVA Extra Vehicular Activity Activitate în afara vehiculului.

Evaluarea culturilor Aprecierea calitativă și cantitativă a culturilor, prin mijloace de teledetecție. [*crop inventory, crop inspection / inventaire de cultures, inspection des cultures*]

Evaluarea vizibilității Determinarea localizării și mărimii unei arii care poate fi vă-

zută dintr-un punct de vizare dat. [*visibility assessment / évaluation de la visibilité*]

Evidenţiere Punerea în evidenţă a unor elemente de interes, prin afişarea lor cu o culoare, intensitate sau altă caracteristică distinctă ce le face uşor de reperat. [*highlighting / mise en évidence*]

EVIRI Enhanced Visible and Infrared Imager Generator de imagini în vizibil şi infraroşu, perfecţionat (pe a doua generaţie de METEOSAT).

Exactitate v. **Acurateţe**

Exagerare a reliefului v. **Exagerare verticală**

Exagerare verticală Exagerare a înălţimii obiectelor în modelele tridimensionale (stereoscopice), care apare datorită faptului că distanţa dintre cele două puncte de fotografiere (aerobaza) este mult mai mare decât distanţa interpupilară. Sin. *Exagerare a reliefului*. [*vertical exaggeration, exaggeration of relief, hyperstereoscopy / exagération du relief*]

Excentricitatea elipsoidului Coeficient ce caracterizează forma elipsoidului. Se calculează cu relaţia:

$$e = \sqrt{\frac{a^2 - b^2}{a^2}}$$

unde *a* şi *b* sunt semiaxa mare şi cea mică a elipsoidului. [*eccentricity of the ellipsoid / excentricité de l'ellipsoïde*]

EXNPS Exploration of Neighboring Planetary Systems Explorarea sistemelor planetare învecinate.

EXOS Exosphere Satellite Serie de sateliţi japonezi pentru studiul exosferei. EXOS A (*Kyokko*) este destinat studiului aurorelor, ionosferei şi magnetosferei. EXOS B (*Jikiken*) este destinat studiului magnetosferei. EXOS C (*Ohzora)*, este destinat studiului ionosferei şi mezosferei. EXOS D (*Akebono)* a fost lansat în martie 1989, pentru studiul aurorelor polare.

EXOSAT European X-ray Observatory Satellite Satelit european de observaţie în raze X (lansat în 1983 de către ESA).

Exploatarea aerofotogramelor Proces de extragere a informaţiilor şi de efectuare de măsurători pe aerofotograme. [*evaluation of aerial photographs / exploitation de photographies aériennes*]

Exploatare analitică Exploatarea fotogramelor prin calcul numeric. [*analytical evaluation, digital evaluation / exploitation par calcul, exploitation analytique*]

Exploatare grafică Exploatarea fotogramelor prin metode grafice. [*graphical evaluation / restitution graphique*]

Exploatare planimetrică Determinarea formei, dimensiunilor şi poziţiei, în plan orizontal, ale obiectelor de pe o imagine. [*planimetric evaluation, planimetric survey / exploitation planimétrique*]

Exploatarea imaginilor v. **Exploatarea aerofotogramelor**

EXPLORER Serie de sateliţi ştiinţifici americani.

EXPLORER 1 Satelit lansat la 31 ianuarie 1958 de la Cape Canaveral. A fost operaţional până la 23 mai 1958. Avea o greutate de 14 kg şi s-a deplasat pe o orbită cu perigeu de 356 km, apogeu de 2548 km şi înclinare de 33,24°. A confirmat existenţa centurilor de radiaţii Van Allen. A reintrat în atmosfera terestră la 31 martie 1970.

Exponometru Instrument ce permite determinarea timpului optim de expunere a materialului fotografic. [*exposure meter / posemètre*]

Exponometru fotoelectric Instrument pentru măsurarea intensității luminii, cu ajutorul unei celule fotoelectrice. [*photoelectric exposure meter / photomètre photoélectrique, cellule photoélectrique*]

Expresie logică Expresie matematică al cărei rezultat, în urma evaluării, este de tip logic (poate lua valoarea *fals* sau *adevărat*). [*logical expression / expression logique*]

Expunere 1. Proces de expunere a materialului fotografic la acțiunea luminii. 2. Măsură a cantității de lumină primită pe unitatea de suprafață a materialului fotosensibil, exprimată prin produsul dintre iluminare și timpul de expunere: $H=Et$, unde E este iluminarea iar t timpul de expunere. Sin. *Grad de expunere*. [1. *exposure* 2. *quantity of illumination, exposure degree, rate of exposure, photographic exposure* / 1. *exposition à la lumière* 2. *coefficient d'exposition*]

Extincție v. Atenuare

Extinderea liniară a contrastelor Mod de prelucrare a imaginilor de teledetecție, cu extinderea, printr-o lege liniară, a valorilor de gri existente, pe toată gama valorilor posibile. [*linear stretching / allongement linéaire, étirement linéaire des contrastes*]

Extindere sinusoidală a contrastului Extinderea contrastului prin înlocuirea valorilor inițiale crescătoare, cu valori care sunt alternativ crescătoare și descrescătoare după o lege sinusoidală. [*sinusoidal stretching / allongement sinusoïdal*]

Extrapolare Metodă de prognoză a valorii unei mărimi într-un punct din afara domeniului pentru care se dispune de valori cunoscute. [*extrapolation, extrapolation method / extrapolation*]

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

F

Factor C v. **Raportul altitudine-echidistanță**

Factor de absorbție v. **Coeficient de absorbție**

Factor de atenuare v. **Coeficient de atenuare**

Factor de filtru Coeficient de prelungire a expunerii, pentru a compensa reducerea fluxului luminos de către filtru. Sin. *Coeficientul filtrului*. [*filter factor / coefficient de prolongation*]

Factor de formă Raportul dintre lățimea și înălțimea unei fotografii sau imagini. [*aspect ratio / allongement géométrique*]

Factor de mărire v. **Raport de mărire**

Factor de scară Raportul dintre scara într-un punct oarecare al reprezentării și scara principală a proiecției. [*scale factor / facteur d'échelle, rapport d'échelle*]

Factor de transmisiune v. **Coeficient de transmisiune**

Factori de expunere Factori care trebuie luați în calcul pentru stabilirea timpului optim de expunere (sensibilitatea filmului, iluminarea terenului, luminozitatea obiectivului, viteza de zbor, etc.). [*exposure factors / facteurs d'exposition*]

Fals-color v. **Imagine fals-color**

Fantomă radar v. **Ecou fantomă**

Fascicul Ansamblu de raze paralele sau care se intersectează într-un singur punct. [*beam, ray beam, beam of rays, bundle of rays, pencil of rays / faisceau de radiation, faisceau de rayonnement, faisceau de rayons*]

Fascicul conic Fascicul de raze ce se intersectează într-un singur punct. [*beam, cone of rays / faisceau, cône de rayons*]

Fascicul de explorare Fascicul de radiații cu care se explorează o țintă (o porțiune de teren, o imagine sau un document grafic). [*scanning beam / faisceau de balayage, faisceau explorateur*]

Fascicul de lumină Mulțime de raze de lumină, paralele între ele (*fascicul paralel*) sau care se intersectează într-un punct unic (*fascicul divergent*, dacă razele pleacă dintr-o sursă punctiformă și *fascicul convergent*, dacă razele converg într-un punct comun). [*beam of light, pencil of light / faisceau de lumière, faisceau lumineux*]

Fascicul incident Fascicul de raze care ajung pe suprafața unui obiect. [*incident beam / faisceau incident*]

Fascicul paralel Fascicul de raze paralele între ele. [*parallel beam, collimated radiation / faisceau parallèle*]

Fascicul perspectiv Ansamblu de raze care unesc punctul de privire (punctul nodal anterior al obiectivului camerei fotografice) cu toate punctele din teren. [*perspective cone of rays / faisceau perspectif, gerbe perspective*]

Fascicul principal al antenei Fasciculul de radiații emis de o antenă cu directivitate pronunțată (după direcția de randament maxim). [*antenna beam / faisceau de l'antenne*]

Fascicul radar Fasciculul de microunde emis de antena radar. [*radar beam / faisceau radar*]

Faţetă ascunsă Faţetă a unei suprafeţe, ascunsă de detalii situate pe direcţia observatorului. [*hidden face / face cachée*]

Fază Argumentul $(\omega \cdot t+\phi)$ al unei mărimi care variază sinusoidal în timp, după o lege de tip $a=a_0 \cdot \sin(\omega \cdot t+\phi)$. Caracterizează starea unei unde, la un moment dat. [*phase / phase*]

FC False Colour Fals color.

FCC False Colour Composite Fals color compozit.

FCIR False Colour Infrared Fals color infraroşu.

FCP Forest Canopy Profile Profilul plafonului pădurii (părţii superioare a coroanelor).

F/D Raportul dintre distanţa focală şi diametrul antenei.

Fereastră atmosferică Domeniu de frecvenţe pentru care undele electromagnetice se propagă prin atmosferă, fără a suferi o atenuare importantă. [*atmospheric window (wavebands) / fenêtre atmosphérique*]

Fereastră de afişare Zonă (de obicei rectangulară), cu limite bine definite, în interiorul căreia este afişată, parţial sau integral, o imagine. [*display window, window, sliding window / fenêtre*]

Fereastră glisantă Zonă (de obicei rectangulară) ce conţine pixelii a căror valori intervin în calcularea valorii unui pixel, în filtrarea unei imagini numerice. [*sliding window, kernel / fenêtre glissante*]

Fereastră spectrală Bandă spectrală pentru care un anumit material prezintă o valoare ridicată a factorului de transmisiune. [*spectral window / fenètre spectrale*]

FFT Fast Fourier Transformation Transformare Fourier rapidă.

FGDC Federal Geographic Data Committee Comitetul Federal pentru Date Geografice. Organism creat în SUA, compus din reprezentanţi ai mai multor agenţii federale şi ai distribuitorilor de produse SIG. Are rolul de a defini standardele metadatelor spaţiale, care sunt descrise de CSSM (*Content Standards for Spatial Metadata*).

FICCDC Federal Inter-agency Coordinating Committee on Digital Cartography Comitetul Federal Inter-agenţii, de Coordonare a Cartografierii Numerice (SUA).

Fidelitate a culorii Acurateţea în redarea, pe imagini, a culorii obiectelor. [*colour fidelity / fidélité des couleurs*]

Fidelitate fotografică Acurateţea în reproducerea fotografică a imaginii corespunzătoare unei scene. [*photographic fidelity / fidélité photographique*]

Fidelitate geometrică Capacitatea unui sistem de teledetecţie de a reda corect caracteristicile geometrice ale obiectelor explorate. [*geometric fidelity / fidélité géométrique*]

Fider Linie de transmisie a energiei de la emiţător la antenă, în cazul emisiei (când se mai numeşte şi linie de alimentare a antenei) sau de la antenă la receptor (când se mai numeşte şi linie de coborâre). [*feeder / feeder*]

FIG Federaţia Internaţională a Geodezilor

Filiaţia datelor Originea şi transformările succesive operate asupra unui set de date, pe parcursul utilizării lor. Sin. *Originea datelor.* [*lineage, origin / filiation des données*]

Film aerian Film destinat aerofotografierii. [*aerial film / film aérien, pellicule aérienne*]

Film alb-negru v. **Emulsie alb-negru**

Film alb-negru infraroşu Film sensibil la radiaţii cu lungimi de undă de 400–900 nm. Este sensibil şi la infraroşul apropiat (750–900 nm). [*black and white infrared film / film infrarouge noir et blanc*]

Film color Material fotosensibil alcătuit dintr-un suport flexibil, transparent, pe care sunt depuse trei straturi de emulsie, fiecare sensibil la una din culorile fundamentale (albastru, verde, roşu). [*colour film, true-colour film / film couleurs*]

Film color infraroşu Film sensibil la verde, roşu şi infraroşul apropiat (500–900 nm), ce sunt redate ulterior prin albastru, verde şi roşu. Sin. *Film fals color, Film de detectare a camuflajului.* [*colour infrared film, infrared-colour film, infrared-sensitive colour film, false-colour film, camouflage-detection film / film couleur infrarouge, film infrarouge couleur, infrarouge couleur, film de détection du camouflage, film fausses couleurs*]

Film color negativ Film color care produce imagini în culori complementare celor reale. [*colour negative film / film couleurs négatif*]

Film color reversibil Film color ce produce imagini în culori naturale. Este utilizat pentru realizarea diapozitivelor. [*reversible colour film / film couleur inversible*]

Film de detectare a camuflajului v. **Film color infraroşu**

Film diapozitiv v. **Film reversibil**

Film diazo Film diapozitiv (reversibil), cu rezoluţie mare şi prelucrare simplă. Este utilizat în teledetecţie, îndeosebi pentru producerea imaginilor compozit color LANDSAT. [*diazo film / film diazo*]

Film fals-color v. **Film color infraroşu**

Film fotoconductiv Film a cărui conductivitate electrică este controlabilă prin iluminare. Imaginea electrică poate fi „developată" cu ajutorul unei pulberi ce aderă diferenţiat, funcţie de sarcina electrică prezentă în diferitele puncte ale imaginii. Pulberea este apoi fixată prin topirea şi presarea ei pe film. [*photoconductive film / film photoconducteur*]

Film fotografic Material fotosensibil cu suport flexibil. Sin. *Peliculă fotografică.* [*photographic film, film / film photographique, film, pellicule*]

Film infraroşu Film fotografic sensibil la domeniul infraroşului apropiat. [*infrared film / film infrarouge*]

Film negativ Film destinat obţinerii imaginilor negative alb-negru sau color. [*negative film / film négatif*]

Film ortocromatic Film sensibil de la radiaţiile violete, până la cele cu lungime de undă de cca. 590 nm. [*orthochromatic film / film orthochromatique*]

Film ortopancromatic Film sensibil la întreg domeniul vizibil. [*orthopanchromatic film / film orthopanchromatique*]

Film pancromatic Film fotografic cu sensibilitate cromatică la tot spectrul luminii vizibile, mai redusă la verde. [*black and white panchromatic film, panchromatic film / film noir et blanc panchromatique, film panchromatique*]

Film radar Film utilizat pentru înregistrarea semnalului radar. [*data film, signal film / pellicule d'enregistrement*]

Film reversibil Film care permite obţinerea directă a imaginilor pozitive (color sau alb-

negru). [*reversible film, direct positive film, autopositive film, slide film / film réversible, film inversible, film autopositif*]

Filtrare 1. Separarea, dintr-un fascicul, a radiaţiilor cu anumite lungimi de undă. 2. Separarea anumitor componente ale unui semnal. 3. Separarea sau suprimarea unor date dintr-un flux de date. [*filtering / filtrage*]

Filtrare adaptivă Filtrare ai cărei parametri se adaptează în mod automat, funcţie de caracteristicile semnalului prelucrat. [*adaptive filtering / filtrage adapté*]

Filtrare cu fereastră glisantă Procedeu de filtrare a imaginilor numerice. Valoarea unui pixel din imaginea filtrată este calculată funcţie de valorile pixelilor dintr-o vecinătate („fereastră") a pixelului corespondent din imaginea originală. [*moving window filtering, sliding window filtering / filtrage à fenêtre glissante*]

Filtrare homomorfică Procedeu de filtrare utilizat pentru atenuarea zgomotului sau interferenţelor multiplicative prezente pe imagini. Se caracterizează prin aplicarea unei filtrări liniare a logaritmului valorilor pixelilor din imaginea originală, urmată de o revenire în domeniul iniţial, printr-o funcţie exponenţială. [*homomorphic filtering / filtrage homomorphique*]

Filtrare numerică Filtrare efectuată prin prelucrarea numerică a semnalului. [*digital filtering / filtrage numérique*]

Filtrare trece jos Proces matematic de eliminare a unor date cu valori extreme şi menţinerea valorilor care se înscriu într-o curbă lină. Se realizează, de obicei, cu ajutorul mediilor glisante, ponderate sau nu. Sin. *Lisaj*. [*data smoothing / lissage de données, lissage*]

Filtrarea datelor vectoriale Eliminarea punctelor dintr-un set de date vectoriale, funcţie de un criteriu ales (de obicei pentru eliminarea punctelor redundante). [*vector filtering / filtrage de données vectorielles*]

Filtrarea liniilor Eliminarea unor puncte intermediare ce descriu o linie în format vectorial, conform cu un criteriu ales. Permite eliminarea punctelor redundante. [*line filtering, line smoothing / filtrage des lignes*]

Filtru Dispozitiv destinat prelucrării unui semnal, în vederea eliminării sau modificării unor componente ale acestuia. [*filter / filtre*]

Filtru albastru Filtru optic care atenuează lumina din alte domenii decât cel al albastrului. [*blue filter / écran bleu, filtre bleu*]

Filtru antivignetare Filtru optic, cu densitate variabilă, ce permite compensarea vignetării produse de obiectiv. Sin. *Filtru de egalizare a luminii*. [*antivignetting filter / filtre antivignettage*]

Filtru colorat Filtru optic ce atenuează anumite benzi spectrale din domeniul luminii vizibile. Culoarea filtrului este dată de banda spectrală transmisă. [*coloured filter / filtre coloré*]

Filtru compensator Filtru care are rolul de a realiza balansul culorilor, la copierea unei imagini color. [*compensating filter, equalising filter, balanced filter / filtre compensateur, filtre égalisateur*]

Filtru de bandă îngustă Filtru care permite trecerea radiaţiilor cu lungimi de undă ce se încadrează într-un interval îngust. [*narrow band filter / filtre à bande passante étroite*]

Filtru de accentuare Filtru ce permite accentuarea unor componente ale unui semnal. [*emphasis filter / filtre d'accentuation*]

Filtru de contrast Filtru de construcţie specială, care reduce contrastul dintre porţiunile luminate şi cele umbrite ale scenei. [*contrast filter / filtre de contraste, filtre à contraste*]

Filtru de corecţie Filtru care permite corectarea spectrului luminii emise de o sursă artificială. Se utilizează în fotografierea color. [*correcting filter / filtre de correction, écran de correction*]

Filtru de egalizare a luminii v. **Filtru antivignetare**

Filtru de polarizare Strat de substanţă anizotropă care schimbă gradul de polarizare al radiaţiei, prin absorbţie anizotropă. Sin. *Polaroid*. [*polarizing filter, polarization filter, polaroid / filtre de polarisation, filtre polariseur, écran de polarisation, polaroïd*]

Filtru de scheletizare Filtru cu fereastră glisantă utilizat pentru scheletizarea imaginilor. [*skeleton filter / filtre squelette*]

Filtru de ultraviolete Filtru care atenuează puternic radiaţiile ultraviolete. Sin. *Filtru UV*. [*ultraviolet absorbing filter / filtre d'absorption de l'ultraviolet*]

Filtru de zgomot Filtru care reduce nivelul zgomotului suprapus peste un semnal. [*noise filter / filtre de bruit*]

Filtru direcţional Filtru ce acţionează în mod diferenţiat, funcţie de orientarea detaliilor din imagine. [*directional filter / filtre directionnel*]

Filtru fotografic Element optic care modifică conţinutul spectral al luminii ce îl traversează, producând efecte fotografice notabile. [*photographic filter / filtre photographique*]

Filtru galben Filtru optic ce atenuează lumina din alte domenii decât cel al galbenului. Produce o mărire a contrastului imaginii unei scene naturale. [*yellow filter / filtre jaune, écran jaune*]

Filtru gri Filtru cu absorbţie constantă pe întreg domeniul vizibil, care reduce intensitatea energiei luminoase, fără să modifice distribuţia spectrală a acestei energii. Sin. *Filtru neutru, Filtru neselectiv*. [*grey filter, neutral density filter, neutral filter / filtre gris, filtre neutre*]

Filtru liniar Filtru care acţionează printr-o funcţie liniară asupra semnalului prelucrat. [*linear filter / filtre linéaire*]

Filtru median Tip de filtru utilizat în filtrarea cu fereastră glisantă. Un pixel din imaginea filtrată este calculat ca fiind mediana şirului de valori ale pixelilor din fereastra corespunzătoare. [*median filter / filtre médian*]

Filtru morfologic Filtru care modifică forma obiectelor din imagine. [*morphological filter / filtre morphologique*]

Filtru neliniar Filtru care modifică semnalul prelucrat printr-o funcţie neliniară. [*non-linear filter / filtre non linéaire*]

Filtru neselectiv v. **Filtru gri**

Filtru neutru v. **Filtru gri**

Filtru numeric Filtru ce acţionează asupra unui semnal prin prelucrarea numerică a acestuia. [*digital filter / filtre numérique*]

Filtru opreşte bandă v. **Filtru taie-bandă**

Filtru optic Element optic ce atenuează, în mod selectiv, lumina transmisă. [*light filter, optical filter / filtre optique*]

Filtru portocaliu Filtru optic care atenuează lumina din alte domenii decât cel al portocaliului. [*orange filter / filtre orange*]

Filtru roşu Filtru optic care atenuează lumina din alte domenii decât cel al roşului. [*red filter / filtre rouge*]

Filtru spaţial Filtru care acţionează direct asupra valorilor pixelilor dintr-o imagine. [*spatial filter / filtre spatial*]

Filtru spectral Filtru care acţionează asupra valorilor componentelor rezultate prin descompunerea armonică a unei imagini. [*spectral filter / filtre spectral*]

Filtru taie-bandă Filtru care atenuează o bandă de frecvenţă din spectrul semnalului. Sin. *Filtru opreşte bandă.* [*band-elimination filter, band stop filter / filtre à élimination de bande, filtre coupe bande*]

Filtru temporal Filtru ce produce o nouă imagine prin combinarea de imagini ale aceleiaşi scene, preluate la momente diferite de timp. [*temporal filter / filtre temporel*]

Filtru trece-bandă Circuit activ sau pasiv, care permite semnalelor cu frecvenţa dorită să-l traverseze, oprind semnalele cu alte frecvenţe. Filtru care permite trecerea unei singure benzi de frecvenţă. [*band-pass filter / filtre passe-bande*]

Filtru trece-jos Filtru ce atenuează componentele cu frecvenţă înaltă dintr-un semnal. [*low-pass filter / filtre passe-bas*]

Filtru trece-sus Filtru ce atenuează componentele cu frecvenţă joasă dintr-un semnal. [*high-pass filter / filtre passe-haut*]

Filtru UV v. **Filtru de ultraviolete**

Filtru verde Filtru optic ce atenuează lumina din alte domenii decât cel al verdelui. [*green filter / écran vert, filtre vert*]

Fineţea emulsiei Capacitatea emulsiei de a reprezenta detalii de mici dimensiuni. [*fineness of emulsion / finesse d'émulsion*]

Fineţea granulaţiei Mărimea granulelor de argint metalic sau de pigmenţi dintr-o imagine fotografică. Influenţează dimensiunea minimă a detaliilor reprezentate şi aspectul imaginii, după o mărire importantă. [*fineness of grain / grosseur du grain*]

Fineţea imaginii Calitatea imaginii de a reda detaliile fine ale obiectelor reprezentate. [*image fineness, fineness of image / finesse de l'image*]

FINGIS F*i*nnish Geograph*i*cal System Sistem geografic finlandez.

FIPS Federal Information Processing Standard Standard federal de prelucrare a informaţiei (SUA).

FIR 1. **Far Infra*r*ed** Infraroşu îndepărtat. 2. **Finite Impulse Response** Filtru cu răspuns finit la impuls.

FIRE Film Image Recorder Înregistrator de imagini pe film.

Fire reticulare Reţea de fire subţiri care apare vizibilă în ocularul unui aparat optic. Permite determinarea poziţiei unui detaliu în câmpul vizual. [*reticule with cross wires, cross hairs / réticule en croix, fils croisés*]

FIREX Free-Flying Imaging Radar Experiment Experienţă cu radar generator de imagini în zbor liber (NASA).

FIRS 1. **Far-Infra*r*ed Spectrometer** Spectrometru în infraroşu îndepărtat. 2. **Fourier Transform Infra*r*ed Sounder** Sondă în infraroşu, cu analiză prin transformata Fourier (NOAA).

Fişier O colecţie unitară de date sau un program, înregistrate pe un suport şi identificabile printr-un nume. Fişierele sunt unităţi logice, gestionate de către sistemul de operare al calculatorului. [*file / fichier*]

Fişier de date Fişier ce conţine date. [*data file / fichier de données*]

Fişier de ieşire Fişier în care sunt înregistrate datele rezultate în urma unei prelucrări. [*output file / fichier de sortie*]

Fişier de intrare Fişier ce conţine datele destinate unei prelucrări. [*input file / fichier d'entrée*]

Fişier temporar Fişier utilizat în timpul unei prelucrări, pentru memorarea de rezultate parţiale. [*temporary file, scratch file / fichier temporaire*]

Fişier de georeferenţiere Fişier ce conţine informaţia de georeferenţiere pentru un strat SIG. [*georeference file, projection file / fichier de géoréférence, fichier de géocodage*]

FITS Flexible Image Transport System Sistem flexibil de transport al imaginii.

Fixare Operaţie prin care se îndepărtează, din materialul fotografic, halogenura de argint care nu a fost descompusă în timpul developării. În cazul prelucrării materialului color, în timpul fixării este îndepărtată şi fericianura de argint, rezultată în timpul albirii, precum şi filtrul galben şi colorantul stratului antihalo. [*fixation, fix, fixing / fixage*]

Fixator Soluţie care conţine tiosulfat de sodiu sau tiosulfat de amoniu. Serveşte la fixarea imaginii fotografice prin îndepărtarea halogenurii de argint nedescompuse şi a fericianurii de argint, în cazul materialului color. Sin. *Baie de fixare*. [*fixative, fixing bath, hypo bath / fixateur, bain de fixage*]

FLAR Forward Looking Airborne Radar Radar aeropurtat cu vizare frontală.

FLD Fraunhofer Line Discriminator Discriminator de franje Fraunhofer. Instrument destinat detecţiei şi măsurării fluorescenţei.

FLI Fluorescence Line Imager Spectrometru care generează imagini ale fluorescenţei, prin baleiere liniară (Canada).

FLIDAR F*luorescence* L*idar* Lidar de fluorescenţă (CNR, Italia).

Flou Efect fotografic de evanescenţă a contururilor. [*blurring / flou*]

Fluorescenţă Proprietatea unui corp de a emite lumină, sub acţiunea unor radiaţii. [*fluorescence / fluorescence*]

Fluorescenţă prin laser Fluorescenţă provocată cu ajutorul luminii laser. [*laser fluorescence / fluorescence par laser*]

Fluorodetector Aparat de teledetecţie activă, cu laser, destinat identificării petelor de petrol de pe suprafaţa marină. [*fluorosensor / fluorodétecteur*]

Fluorometru Instrument destinat măsurării radiaţiei fluorescente emise de un corp. [*fluorometer / fluoromètre*]

Fluorometru laser Dispozitiv destinat măsurării fluorescenţei produse de laser. [*laser fluorometer / fluoromètre laser*]

Flux de radiaţii Cantitatea de energie transportată de radiaţiile ce traversează aria interioară a unui contur determinat, în unitatea de timp. [*flux of radiation, radiant flux / flux de radiation, flux de rayonnement, flux rayonnant*]

Flux elementar Mărime egală cu cantitatea de energie radiantă transportată de undele electromagnetice în unitatea de timp prin unitatea de suprafaţă. [*elementary flux / -*]

Flux informaţional Ansamblu de date, informaţii şi decizii necesare desfăşurării unei anumite activităţi. [*information flow / flux d'information*]

Flux luminos Măsură a puterii radiaţiei vizibile, evaluată prin intermediul efectului pe care îl provoacă asupra ochiului uman. Unitatea de măsură este *lumenul* (1 *lm* = 1 *cd·sr*). [*luminous flux, light flux / flux de lumière, flux lumineux*]

Flux monocromatic Flux luminos al radiaţiei dintr-un domeniu infinit de îngust de lungimi de undă. [*monochromatic flux / flux monochromatique*]

Flux solar Ansamblul radiaţiilor emise de Soare. [*solar flux / flux solaire*]

FM Frequency Modulation Modulaţie de frecvenţă.

FMC Forward Motion Compensation Compensarea mişcării înainte.

Foaie de hartă Foaie pe care este reprezentată o porţiune dintr-un teritoriu. [*map sheet / feuille de carte*]

Focalele Sturm v. **Astigmatism**

Focalizare 1. Concentrarea unui fascicul de radiaţii într-un punct (numit focar). Sin. *Focusare*. 2. Operaţie de reglare a unui sistem optic, pentru obţinerea unei imagini clare. Sin. *Punere la punct*. [*1. focussing 2. focussing of image, setting of focal length / 2. mise au point de la distance focale, réglage de la distance focale*]

Focalizare a ocularului Punere la punct a ocularului. [*eyepiece focussing / mise au point de l'oculaire*]

Focalizare automată Punerea la punct a imaginii în mod automat. [*automatic focussing / mise au point automatique*]

Focalizare la infinit Punerea la punct a unui obiectiv pentru obiecte situate la mare distanţă. [*focus for infinity, focussed on infinity / mise au point à l'infini*]

Focar Punct în care converg razele de lumină dintr-un fascicul paralel, după ce au străbătut sistemul optic. [*focal point, focus / foyer, point focal*]

Focar anterior Punct cu proprietatea că orice rază luminoasă ce trece prin el devine paralelă cu axa principală, după traversarea obiectivului. Sin. *Focar obiect*. [*first focus, front focus, front focal point, object focal point / foyer antérieur, foyer objet, foyer principal objet*]

Focar imagine v. **Focar posterior**

Focar obiect v. **Focar anterior**

Focar posterior Punct în care converg razele unui fascicul paralel după traversarea sistemului optic. Sin. *Focar imagine*, *Focar real*. [*rear focus, back focus / foyer postérieur, foyer image, foyer principal image*]

Focar principal Focar situat pe axa optică principală. [*principal focal point / foyer principal*]

Focar real v. **Focar posterior**

Focar secundar Focar situat pe una din axele optice secundare. [*secondary focal point / foyer secondaire*]

Focusare v. **Focalizare**

Font v. **Tăietură de litere**

Formarea imaginii Procesul de formare a imaginii de către un sensor generator de imagini. [*imaging / formation d'image*]

Format O specificaţie privind modul de reprezentare a informaţiei pe diferite suporturi. Structura în care sunt aranjate sistematic datele pentru a putea fi interpretate şi utilizate de un calculator. [*format / format*]

Format al imaginii 1. Forma imaginii şi dimensiunile laturilor ei. 2. Formatul datelor ce constituie o imagine numerică. [1. *image area, image size, size of image,*

frame format 2. *image format* / 1. *taille de l'image* 2. *format de l'image*]

Format analogic Format ce apelează la o reprezentare analogică a datelor. [*analogue format* / *format analogique*]

Format ASCII Format de date, în cadrul căruia se utilizează codificarea ASCII a caracterelor. [*ASCII format* / *format ASCII*]

Format de transfer Format de date utilizat pentru transferul acestora între sisteme de calcul diferite. [*transfer format* / *format de transfert*]

Format digital v. **Format numeric**

Format mic Format de film, cu lăţime mai mică de 70 mm. [*small format* / *petit format*]

Format numeric Format ce apelează la o reprezentare numerică a datelor. Sin. *Format digital*. [*digital format* / *format numérique*]

Format raster Format numeric de stocare a imaginilor, sub forma unor matrici de valori care exprimă caracteristica redată de imaginile respective, discretizată spaţial, după o reţea regulată. [*raster format* / *format raster*]

Format vectorial Format numeric de stocare a datelor grafice, utilizând elemente geometrice de bază (punct, linie, suprafaţă), descrise printr-o succesiune de coordonate de puncte. [*vector format, vector data* / *format vectoriel*]

Formatul datelor Modul de reprezentare a datelor, descris prin ordinea şi semnificaţia valorilor (simbolurilor) utilizate. [*data format* / *format de données*]

Formatul fişierului Specificaţie exactă a modului în care sunt înregistrate datele într-un fişier. [*file format* / *format du fichier*]

Formatul foii de hartă Forma şi dimensiunile foii de hârtie pe care este imprimată o porţiune din harta topografică. [*sheet format* / *format d'une feuille de carte*]

Formatul fotografiei Dimensiunile negativului original. [*format* / *format de la photographie*]

Forme de relief Forme ale denivelărilor suprafeţei scoarţei terestre. [*relief features* / *formes de relief*]

FORTRAN **For**mula **Tran**slator Limbaj de programare introdus în 1956 şi conceput ca limbaj general pentru calcule tehnico-ştiinţifice.

Fosforescenţă Procesul prin care un material emite lumină după încetarea acţiunii de excitare a sa. [*phosphorescence* / *phosphorescence*]

Fotoasamblaj 1. Montaj compus din mai multe aerofotograme asamblate astfel încât să ofere imaginea continuă a terenului. 2. Montaj compus din două sau mai multe aerofotograme plasate astfel încât să permită examinarea stereoscopică. Se utilizează termenii de: *dublete* (montaj de două aerofotograme); *triplete* sau *multiplete* în cazul asamblajelor de bandă (aerofotogramelor de pe o singură bandă de fotografiere). Asamblajele de aerofotograme din mai multe benzi poartă, de obicei, numele de *mozaic*. Sin. *Asamblaj aerofotografic, Fotomontaj, Fotomozaic, Mozaic de fotografii aeriene, Mozaic fotografic*. [*aerophotographic sketch, air photo mosaic, aerial mosaic, photographic laydown, photomosaic, photomontage* / *mosaïque, mosaïque photographique, assemblage photographique, assemblage de photos, photomontage*]

Fotoasamblaj controlat Asamblaj de aerofotograme redresate şi cu corecţie de scară,

în care detaliile din imagine sunt plasate în poziţie planimetrică corectă, cu ajutorul a numeroase puncte de control. Sin. *Mozaic controlat*. [*controlled mosaic / mosaïque contrôlée*]

Fotoasamblaj necontrolat Fotoasamblaj din cópii de contact realizat pe baza continuităţii liniei de zbor şi a imaginii unor detalii de pe o aerofotogramă pe alta. Sin. *Mozaic necontrolat*. [*uncontrolled mosaic, unrectified mosaic / esquisse photographique, mosaïque non contrôlée*]

Fotoasamblaj semicontrolat Asamblaj de fotografii aeriene, aduse la aceeaşi scară şi aşezate astfel încât punctele lor centrale să fie situate în poziţie planimetrică corectă. Sin. *Mozaic semicontrolat*. [*semicontrolled mosaic / mosaïque semi-contrôlée*]

Fotobază Distanţa, pe aerofotogramă, dintre punctul central propriu şi punctul central transferat de pe o aerofotogramă învecinată. Este corespondentul, pe fotogramă, al aerobazei. [*photo base, base line / photobase*]

Fotocartograf Nistri Aparat de restituţie construit de *Otticco Meccanica Italiana*. Se bazează pe principiul proiecţiei directe duble. [*Nistri photocartograph / photocartographe de Nistri*]

Fotocatod Electrod (utilizat în tuburi fotoelectrice) ce emite electroni sub acţiunea luminii incidente. Sin. *Catod fotoelectric*. [*photocathode / photocathode*]

Fotocelulă v. **Celulă fotoelectrică**

Fotocopie v. **Copie fotografică**

Fotodetector Dispozitiv ce permite sesizarea prezenţei sau măsurarea intensităţii luminii. [*photodetector / photodétecteur*]

Fotoelectron Electron emis de un atom, sub acţiunea unui foton de înaltă energie. [*photoelectron / photoélectron*]

Fotogeologie Utilizarea fotointerpretării în cercetarea geologică. [*photogeology / photogéologie*]

Fotogoniometru Instrument pentru măsurători de unghiuri în cadrul procesului de calibrare a camerelor fotogrammetrice sau pentru măsurarea de unghiuri din punctul de perspectivă către puncte de pe o fotogramă. [*photogoniometer / photogoniomètre*]

Fotografie Imagine stabilă a unui obiect sau teren, obţinută cu ajutorul unui aparat fotografic şi al materialului fotosensibil. [*photo, photograph / photo, photographie*]

Fotografie a orizontului Fotografie a orizontului preluată simultan cu o altă fotografie căreia urmează să i se stabilească orientarea din momentul fotografierii. [*photograph horizon / horizon photographique*]

Fotografie aeriană Fotografie realizată cu o cameră ridicată în atmosferă cu un mijloc de zbor (vector). [*aerial photograph, air photograph, aerial image, aerial view, / photographie aérienne, vue aérienne, aérophotographie*]

Fotografie aeriană la scară mare Fotografie aeriană cu scara mai mare de 1:12.000. [*large scale photograph / photographie à grande échelle*]

Fotografie aeriană la scară medie Fotografie cu scara de la 1:12.000, la 1:30.000. [*medium scale photograph / photographie à moyenne échelle*]

Fotografie aeriană la scară mică Fotografie cu scara mai mică de 1:30.000. [*small scale photograph / photographie à petite échelle*]

Fotografie alb-negru Fotografie în care imaginea este constituită din tonuri de gri. [*black and white photograph / photographie noir et blanc*]

Fotografie color Fotografie în care imaginea este formată din pigmenţi color, a căror combinaţie poate reda culoarea naturală a obiectelor. Sin. *Fotografie în culori*. [*colour photography / photographie en couleurs*]

Fotografie color infraroşu Fotografie color ce redă reflectanţa scenei, inclusiv în banda de infraroşu. Pelicula fotografică este sensibilizată la domeniile verde, roşu şi infraroşu apropiat. [*colour-infrared image / photographie infrarouge couleur*]

Fotografie compozit color Fotografie obţinută prin combinarea a trei imagini corespunzătoare unor benzi spectrale diferite şi redate fiecare prin câte una din culorile primare. [*colour composite photograph / photographie en couleur composée*]

Fotografie compusă Fotografie obţinută prin asamblarea fotografiilor de la fiecare obiectiv al unei camere cu mai multe obiective. [*composite photograph, multiple lens photograph / photographie multiple, photographie par objectifs multiples*]

Fotografie cu axa înclinată v. **Fotografie înclinată**

Fotografie cu axa verticală v. **Fotografie verticală**

Fotografie cu contrast slab Fotografie cu contrast redus. [*soft photograph / photographie à faible contraste*]

Fotografie de noapte Fotografie obţinută în intervalul dintre apusul şi răsăritul soarelui. [*night photograph / photographie de nuit*]

Fotografie din rachetă Fotografie aeriană executată de la mare înălţime, cu o cameră purtată de o rachetă. [*rocket photograph / photographie par fusée*]

Fotografie directă Fotografie pozitivă realizată direct cu camera fotografică. [*direct photograph / photographie directe*]

Fotografie indirectă Fotografie a unei imagini afişate de un sistem de teledetecţie (televiziune, radar generator de imagini etc.). [*indirect photography / photographie indirecte*]

Fotografie izolată Fotografie singulară, ce redă o anumită porţiune de teren. [*single photograph / cliché unique, vue unique*]

Fotografie în culori v. **Fotografie color**

Fotografie în infraroşu Fotografie realizată cu ajutorul unui clişeu cu emulsie sensibilă şi la infraroşul apropiat. [*infrared photograph / photographie en infrarouge, photographie infrarouge*]

Fotografie în ultraviolet Fotografie obţinută cu material sensibil la radiaţiile ultraviolete. [*ultraviolet photograph / photographie en ultraviolet*]

Fotografie înclinată Fotografie aeriană realizată cu o cameră a cărei axă optică principală era înclinată, cu 3°-15°, faţă de verticala locului, în momentul fotografierii. Sin. *Fotografie cu axa înclinată*. [*low oblique photograph, tilted photograph / cliché plongeant*]

Fotografie laterală Fotografie efectuată cu una din camerele înclinate ale unui asamblaj de mai multe camere. [*wing photograph / photographie latérale*]

Fotografie laterală oblică Fotografie preluată cu o cameră oblică, înclinată lateral faţă de linia de zbor. [*lateral-oblique photograph / photographie latérale oblique*]

Fotografie lustruită Fotografie cu suprafaţa lucioasă (uscată pe o placă specială, cromată). [*ferrotype print, glossy print / photographie glacée*]

Fotografie mată Fotografie realizată pe hârtie cu suprafaţă mată. Permite adnotarea cu creioane speciale sau cu tuş. [*matte print, dull finish / photographie mate, impression mate*]

Fotografie nadirală v. **Fotografie verticală**

Fotografie oblică Fotografie aeriană realizată cu o cameră a cărei axă principală a făcut un unghi mai mare de 15° cu verticala locului, în momentul fotografierii. Având scara variabilă pe direcţia perpendiculară pe axa de înclinare, nu poate fi utilizată în fotogrammetrie, fără a fi redresată. [*oblique aerial photograph, oblique photograph / aérophotogramme oblique, photographie aérienne oblique, cliché incliné, vue oblique, photogramme oblique*]

Fotografie orizontală Fotografie realizată cu o cameră a cărei axă optică este orizontală. [*horizontal photograph / photographie horizontale, photogramme horizontale*]

Fotografie pancromatică Fotografie realizată cu film pancromatic. [*panchromatic photograph / photographie panchromatique*]

Fotografie panoramică Fotografie aeriană pe care apare linia orizontului. Sin. *Imagine panoramică*. [*high oblique photograph, panoramic photograph, panoramic picture / photographie panoramique, photogramme panoramique, image panoramique, panorama*]

Fotografie redresată v. **Aerofotogramă redresată**

Fotografie satelitară Fotografie a suprafeţei terestre, realizată cu o cameră purtată de un satelit artificial al Pământului. [*satellite photograph / photographie satellitaire*]

Fotografie spaţială Fotografie executată de pe o platformă situată în spaţiul cosmic. Prima fotografie spaţială se consideră cea luată în 1946, asupra teritoriului Statelor Unite, de la o altitudine de cca. 130 km, cu o cameră montată la bordul unei rachete V2. După lansarea navelor cosmice cu echipaj uman, s-a trecut la fotografierea cu camere metrice speciale, materialul fiind adus şi prelucrat pe Pământ. [*space photograph / photographie spatiale*]

Fotografie spectrozonală Fotografie realizată cu film sensibil la două zone diferite ale spectrului (de obicei, la benzile de 480-560 nm şi 750-850 nm). [*spectra-zonal photograph / -*]

Fotografie stereoscopică Fotografie realizată cu o cameră fotografică cu două obiective ce obţine, pe acelaşi film, două imagini ale aceluiaşi obiect, văzut sub unghiuri diferite. Cele două imagini permit obţinerea unui model tridimensional al subiectului fotografiat. [*stereo photograph, stereoscopic photograph / photographie stéréoscopique, prise de vues stéréoscopique, cliché stéréoscopique*]

Fotografie subexpusă Fotografie realizată cu un timp de expunere mai scurt decât cel optim. Fotografia are contrast foarte mic şi nu redă multe dintre detaliile subiectului. [*underexposed photograph / photographie sous-exposée*]

Fotografie supraexpusă Fotografie realizată cu un timp de expunere prea lung. Are contrast redus şi este lipsită de detalii în zonele luminoase ale imaginii. [*overexposed photograph, burned out photograph / photographie surexposée, photographie grillé*]

Fotografie terestră Fotografie făcută cu o cameră plasată la sol. [*terrestrial photograph, ground photograph / photographie terrestre*]

Fotografie verticală Fotografie executată cu o cameră a cărei axă optică principală era verticală în momentul fotografierii (se admit abateri de maximum 3° de la verticală). Sin. *Fotografie nadirală, Fotografie cu axa verticală.* [*vertical aerial photograph, vertical photograph / photographie verticale, photographie à axe verticale, photographie nadirale, photogramme nadirale, photogramme verticale*]

Fotografie verticală echivalentă Fotografie ideală care ar fi preluată cu o cameră verticală, pentru aceeaşi lungime de undă şi din acelaşi punct din care a fost preluată o fotografie înclinată. [*equivalent vertical photograph / -*]

Fotografiere Expunerea materialului fotosensibil, cu ajutorul unei camere fotografice, în vederea obţinerii unei fotografii. [*taking of photographs, photography / prise de vues*]

Fotografiere aeriană Fotografierea suprafeţei terestre cu o cameră transportată de o aeronavă. [*aerial photography / photographie aérienne*]

Fotografiere intermitentă Tehnică de preluare a unor fotografii, la intervale prestabilite de timp. [- / *photographie intermittente*]

Fotografiere pe benzi v. **Aerofotografiere pe benzi**

Fotografiere stereoscopică Tehnici de realizare a imaginilor stereoscopice prin preluarea imaginii aceluiaşi obiect sub două unghiuri de vizare diferite. [*stereo photography / prise de vue stéréoscopique*]

Fotografii aeriene convergente Aerofotografii care reprezintă aceeaşi porţiune de teren şi au fost preluate succesiv, cu două camere convergente înclinate în lungul liniei de zbor. [*convergent photographs / photographies en convergence, photographies convergentes*]

Fotografii multispectrale Set de fotografii ale aceleaşi scene, preluate în benzi spectrale diferite. Se realizează cu sisteme de camere identice, cu cameră cu mai multe obiective sau camere cu sistem de divizare a fasciculului de lumină în benzi spectrale. În cazul mai multor camere sau a unei camere cu mai multe obiective, se utilizează filtre pentru selectarea benzilor spectrale dorite. [*multispectral photos / photographies multibande*]

Fotografii multitemporale Colecţie de fotografii ale aceleiaşi scene, preluate la momente diferite. [*multitemporal photographs / photographies multitemporelles*]

Fotografii trimetrogon Set de trei fotografii, preluate simultan cu un sistem trimetrogon. [*trimetrogon photographs / photographies trimétrogon*]

Fotogramă Fotografie realizată cu o cameră metrică. [*photogram / photogramme*]

Fotogramă aeriană v. **Aerofotogramă**

Fotogramă alăturată Fotogramă vecină cu alta şi reprezentând, parţial, acelaşi teren. [*adjacent picture, adjacent photograph / photographie voisine*]

Fotogramă nadirală v. **Fotografie verticală**

Fotogramă înclinată v. **Fotografie înclinată**

Fotogramă oblică v. **Fotografie oblică**

Fotogramă orizontală v. **Fotografie orizontală**

Fotogramă panoramică v. **Fotografie panoramică**

Fotogramă terestră Fotografie preluată cu o cameră metrică aflată la sol. [*ground

photograph, terrestrial photogram / photogramme terrestre, prise de vue terrestre]

Fotogramă verticală v. **Fotografie verticală**

Fotogrammetrie Tehnică de determinare a formei, dimensiunilor şi poziţiei în spaţiu a unor obiecte, cu ajutorul imaginilor perspective ale obiectelor, înregistrate fotografic. Fotogrammetria implică mai multe faze de lucru. O primă fază o constituie înregistrarea fotografică a imaginii perspective a obiectelor, care se face prin fotografiere aeriană sau terestră, cu ajutorul unor camere metrice. Urmează reconstituirea celor două fascicule perspective şi definirea poziţiei lor într-un sistem de referinţă. Faza finală, numită restituţie fotogrammetrică, constă în identificarea cuplurilor de raze omoloage şi căutarea locurilor geometrice ale punctelor de intersecţie ale acestora, puncte ce constituie o suprafaţă. Pe această suprafaţă (care reprezintă un model virtual al obiectelor) se efectuează măsurători, bazate pe proprietatea modelului virtual de a reda obiectele micşorate la o scară ce poate fi determinată. [*photogrammetry / photogrammétrie*]

Fotogrammetrie aeriană v. **Aerofotogrammetrie**

Fotogrammetrie analitică Fotogrammetrie care utilizează calculul numeric pentru determinarea coordonatelor punctelor. S-a dezvoltat în anii '80, datorită perfecţionării calculatoarelor. [*analytical photogrammetry / photogrammétrie analytique*]

Fotogrammetrie la mică distanţă Fotogrammetrie aplicată asupra imaginilor preluate de la mică distanţă faţă de scena studiată. [*close range photogrammetry, short range photogrammetry / photogrammétrie à courte distance*]

Fotogrammetrie numerică Fotogrammetrie care foloseşte imagini numerice şi echipamente de calcul electronic pentru determinarea poziţiei punctelor. S-a dezvoltat în anii '90. [*digital photogrammetry / photogrammétrie numérique*]

Fotogrammetrie terestră Fotogrammetrie bazată pe utilizarea fotogramelor terestre. A fost iniţiată, în 1849, de către Aimé Laussedat. [*geo-photogrammetry, ground photogrammetry, terrestrial photogrammetry, phototopography / photogrammétrie terrestre, phototopographie*]

Fotohartă Ortoimagine a unui teritoriu pe care sunt adăugate toponimele, hidronimele şi alte inscripţii. Sin. *Ortofotohartă*. [*photomap, photographic map, photoimage map, orthophotomap / photocarte, orthophotocarte*]

Fotoidentificare Proces de identificare şi marcare pe aerofotogramă a punctelor de sprijin din teren. [*photoidentification / photoidentification*]

Fotointerpretare Extragerea informaţiilor de pe imaginile fotografice. Comportă două aspecte: identificarea obiectelor şi proceselor reprezentate pe fotografii; deducţia unor legături dintre obiecte sau procese. Oferă informaţii calitative şi cantitative asupra obiectelor reprezentate în imagini. [*photographic interpretation, photointerpretation, photoreading, imagery interpretation / interprétation de photographies, photo-interprétation*]

Fotointerpretator Persoană care execută fotointerpretarea. [*photographic interpreter, photointerpreter / photo-interprétateur, interprétateur de photographie*]

Fotometrie Ramură a opticii care se ocupă cu măsurarea efectului produs de lumină

asupra ochiului uman. [*photometry / photométrie*]

Fotometru Instrument pentru măsurarea intensităţii luminii cu o anumită lungime de undă. [*photometer / photomètre*]

Fotomontaj v. **Fotoasamblaj**

Fotomozaic v. **Fotoasamblaj**

Fotomultiplicator Tub electronic alcătuit din una sau mai multe dinode plasate între fotocatod şi electrodul de ieşire. Fasciculul de electroni emis de către fotocatod este reflectat de fiecare dinodă, emisia secundară a fiecăreia adăugând electroni fasciculului original, care este astfel amplificat. [*photomultiplier tube / tube photomultiplicateur*]

Foton Cuantă de energie radiantă luminoasă. [*photon / photon*]

Fotoplan Asamblaj de ortofotograme aduse la o scară comună, pe care s-a înscris toponimia. Spre deosebire de planul topografic, pe care obiectele sunt reprezentate prin semne convenţionale, pe fotoplan ele sunt redate prin imaginile lor fotografice, văzute pe o direcţie verticală. Sin. *Plan fotografic*. [*photo plan / photoplan*]

Fotoredresare v. **Redresare fotografică**

Fotoredresator v. **Aparat de fotoredresare**

Fotoredresator automat Aparat destinat redresării automate, prin mijloace fotografice, a aerofotogramelor. [*automatic rectifier / appareil de redressement automatique, photoredresseur*]

Fotorestitutor Aparat de restituţie ce permite exploatarea imaginilor fotografice. Sin. *Restitutor fotografic*. [*photorestituter, photographic plotting instrument / photorestituteur, restituteur photographique*]

Fotorestitutor mecanic v. **Restitutor mecanic**

Fotorestitutor optic v. **Restitutor optic**

Fotorestitutor opto-mecanic v. **Restitutor opto-mecanic**

Fotorezistor Dispozitiv care îşi modifică rezistenţa electrică, funcţie de fluxul de lumină incident. [*photoelectric resistor / photorésisteur*]

Fotoschemă Imagine fotografică a unui fotoasamblaj necontrolat, care redă poziţia reciprocă a aerofotogramelor. [*photo index, index to photography, photo plot, photography index map / photo schema*]

Fotosensibilitate Sensibilitatea la lumină a materialului fotografic. Depinde de mărimea granulelor de halogenură de argint şi de tratamentele fizice şi chimice aplicate. Sin. *Sensibilitate fotografică*. [*photosensitiveness, photographic sensitivity, photosensitivity, light sensitivity / sensibilité photographique, photosensibilité, sensibilité à la lumière*]

Fototecă Arhivă de imagini fotografice. [- / *photothèque*]

Fototeleviziune Sistem utilizat pentru fotografierea Lunii de pe nave cosmice nerecuperabile, lansate de SUA şi Uniunea Sovietică. Materialul fotografic era prelucrat la bordul navei, după care imaginile erau explorate şi transmise pe Pământ prin mijloace de televiziune. [*phototelevision / phototélévision*]

Fototeodolit Aparat fotogrammetric destinat fotografierii terestre. Este o combinaţie dintr-o cameră fotogrammetrică şi un teodolit care asigură orientarea exterioară a fotogramei. [*phototheodolite / photothéodolite*]

Fototopografie Domeniu al topografiei care face uz de fotograme terestre sau aeriene pentru întocmirea planurilor şi hărţilor. [*phototopography / phototopographie*]

Fototriangulaţie Metodă de triangulaţie bazată pe măsurarea unghiurilor radiale în plan orizontal pe fotograme nadirale, luând ca centru de radiere punctul central al fotogramei, izocentrul, focarul sau punctul nadiral. Sin. *Fototriangulaţie plan-radială*. [*phototriangulation, radial triangulation, triangulation from photographs, aerotriangulation, aerial triangulation, photogrammetric triangulation / phototriangulation, triangulation radiale, triangulation photographique*]

Fototriangulaţie analitică Tip de fototriangulaţie în care soluţiile spaţiale sunt obţinute prin calcul. [*analytical phototriangulation / phototriangulation analytique*]

Fototriangulaţie analogică Fototriangulaţie ce utilizează metode grafice pentru determinarea coordonatelor punctelor. [*analogical phototriangulation / phototriangulation analogique*]

Fototriangulaţie plană Fototriangulaţie care recurge la măsurarea unghiurilor în planul fiecărei aerofotograme, pentru determinarea poziţiei în plan orizontal a unor puncte. [*plane phototriangulation / -*]

Fototriangulaţie plan-radială v. **Fototriangulaţie**

Fototriangulaţie plan-radială cu şabloane cu fante Fototriangulaţie plan-radială efectuată cu ajutorul unor şabloane pe care centrele de radiere sunt marcate prin orificii circulare iar liniile radiale prin fante realizate cu un dispozitiv de decupare (secator radial). Şabloanele se asamblează pe benzi iar micile abateri dintre punctele de legătură între fotograme se compensează prin deformarea elastică a şabloanelor, ceea ce echivalează cu o compensare după metoda celor mai mici pătrate. Benzile vecine se pot asambla în acelaşi mod ca fotogramele dintr-o bandă. Se reduce astfel considerabil numărul de puncte de spijin, fiind necesare doar pe marginile blocului de fototriangulaţie. Sin. *Fototriangulaţie plan-radială mecanică*. [*radial triangulation with slotted templates, mechanical radial triangulation, mechanical template plot / triangulation par fentes radiales, triangulation radiale mécanique*]

Fototriangulaţie plan-radială grafică Fototriangulaţie plan-radială efectuată prin metode grafice, cu măsurarea unghiurilor dintre liniile (trasate de obicei pe suporturi transparente) ce unesc centrul de radiere şi punctele radiale. [*graphical radial triangulation / triangulation radiale graphique*]

Fototriangulaţie plan-radială mecanică v. **Fototriangulaţie plan-radială cu şabloane cu fante**

Fototriangulaţie radială Procedeu de determinare a poziţiei unor puncte de pe aerofotogramă, cu ajutorul unor drepte duse din punctul radial, către punctele ce trebuie determinate. [*radial phototriangulation / phototriangulation radiale*]

Fototriangulaţie spaţială v. **Aerotriangulaţie spaţială**

FOV Field of View Câmp de vedere.

FPM First Polar Platform Mission Prima misiune cu platformă polară.

FPR Forest Penetrating Radar Radar care penetrează acoperişul vegetal al pădurii.

Frecvenţa bătăii Frecvenţa obţinută prin suprapunerea a două oscilaţii cu frecvenţe apropiate. [*beat frequency / fréquence de battement*]

Frecvenţa repetării impulsului Rata repetării impulsurilor transmise de radar. [*pulse repetition frequency, pulse frequency / fréquence de répétition des impulsion*]

Frecvenţa undelor electromagnetice Parametru ce caracterizează o undă electromagnetică, prin numărul de oscilaţii ale intensităţii câmpului electric şi magnetic în unitatea de timp. [*electromagnetic wave frequency / fréquence des ondes électromagnétiques*]

Frecvenţă Caracteristică a unei mişcări oscilatorii, ce exprimă numărul de oscilaţii în unitatea de timp. Unitatea de măsură este Hertz-ul (simbol *Hz*), ce corespunde unei oscilaţii pe secundă. [*frequency / fréquence*]

Frecvenţă de baleiere Numărul de curse complete efectuate de dispozitivul de baleiere în unitatea de timp. [*scanning speed / fréquence de balayage*]

Frecvenţă purtătoare Frecvenţa undei purtătoare a semnalului. [*carrier frequency / fréquence porteuse*]

FRESA Satelit suedez, lansat la 6 octombrie 1992, de la Centrul de lansare Jiuquan, din Deşertul Gobi (China).

Front de undă Suprafaţă în spaţiu pe care undele emise de o antenă au aceeaşi fază. [*wavefront / front d'onde*]

FSA Farm Service Agency Agenţie a Departamentului Agriculturii al SUA, care gestionează *Aerial Photography Field Office*, organism ce arhivează toate fotografiile aeriene ale SUA.

FSLP First SpaceLab Payload Aparatura de teledetecţie a primului laborator spaţial.

FT Fourier Transform Transformata Fourier.

FT-IR Fourier Transform Infrared Spectrometru în infraroşu cu analiză prin intermediul transformatei Fourier.

FTM Fonction de Transfert de Modulation Funcţie de transfer a modulaţiei.

FTO Fonction de Transfert Optique Funcţie de transfer optic.

FTS Fourier Transform Spectrometer Spectrometru cu analiză prin intermediul transformatei Fourier.

Funcţie de transfer a contrastului Funcţie caracteristică a unui sistem optic, ce exprimă raportul între contrastul detaliilor obiect şi imagine, funcţie de dimensiunea detaliilor. [*contrast transfer function / fonction de transfert de contraste*]

Funcţie spaţială Funcţii ce operează asupra valorilor ce caracterizează o suprafaţă. Pot fi globale (operează asupra tuturor valorilor de care se dispune pentru suprafaţa respectivă) sau locale (operează asupra valorilor din vecinătatea unui punct de pe suprafaţă, denumit punct central). [*spatial function / fonction spatiale*]

FUSE Far Ultraviolet Spectroscopic Explorer Detector spectroscopic în ultravioletul îndepărtat.

FUV Far Ultraviolet Ultraviolet îndepărtat.

Fuziunea arealelor Agregarea poligoanelor adiacente, funcţie de un set de criterii. Sin. *Dizolvarea limitelor, Dizolvarea poligoanelor*. [*area aggregation, polygon dissolving / -*]

Fuziunea imaginilor Fuziunea mentală a imaginilor primite de ochi, într-una singură, tridimensională. Sin. *Fuziune stereoscopică, Fuziune binoculară*. [*fusion, stereoscopic fusion / fusion, fusionnement binoculaire, fusionnement stéréoscopique*]

Fuziune binoculară v. **Fuziunea imaginilor**

Fuziune stereoscopică v. **Fuziunea imaginilor**

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

G

GADS Geographic Analysis and Display System Sistem de analiză şi afişare a datelor geografice.

GAF Gesellschaft für Angewandte Fernerkundung Societatea pentru teledetecţie aplicată. Distribuitor comercial german al datelor de teledetecţie satelitară.

Gamă a culorilor Ansamblul culorilor ce pot fi redate de un dispozitiv de afişare sau care sunt prezente pe o imagine. Sin. *Gamă cromatică*. [*range of colours / gamme de couleurs*]

Gamă cromatică v. Gamă a culorilor

Gamă de frecvenţe Domeniul de frecvenţe în care operează un sensor sau un alt dispozitiv. [*frequency range / gamme de fréquences*]

Gamă dinamică Raportul dintre valorile maximă şi minimă ale semnalului detectabil şi măsurabil. [*dynamic range / écart de gamme*]

GAP Geographic Application Program Program de aplicaţii geografice (USGS).

GARP Global Atmospheric Research Programme Program de cercetare atmosferică globală.

GARS Geologic Applications of Remote Sensing Program de aplicaţii geologice ale teledetecţiei (IUGS, UNESCO).

GBIS Geographic Base Information System Sistem al informaţiilor geografice de bază (Edmonton, Canada).

GCD Geometric Correction Data Date pentru corecţia geometrică a imaginilor LANDSAT TM.

GCMD Global Change Master Directory Sistem de calculatoare destinat să identifice şi să localizeze rapid datele de interes pentru cercetătorii din ştiinţele despre spaţiu şi Pământ.

GCOS Global Climate Observing System Sistem global de observare climatică.

GCP Ground Control Point Punct de sprijin în teren.

GCTP General Cartographic Transformation Package Pachet de programe pentru transformarea între proiecţiile cartografice (USGS).

GDCP Geostationary Data Collection Platform Platformă geostaţionară de colectare a datelor.

GDHS Ground Data Handling System Sistem de prelucrare şi gestionare a datelor de teren.

GDTA Groupement pour le Développement de la Télédétection Aérospatiale Grupul pentru Dezvoltarea Teledetecţiei Aerospaţiale (Franţa).

Gelatină Substanţă organică coloidală utilizată în fabricarea emulsiilor fotografice. [*gelatine / gélatine*]

GECS Geostationary Earth Climate Sensor Sensor geostaţionar pentru clima Pământului.

GEMI Global Environmental Monitoring Index Indice pentru monitorizarea globală a mediului. Indice de corecţie a zgomotului

atmosferic ce se calculează, pentru fiecare pixel în parte, după formulele:

$$\eta = \frac{2 \cdot (IRA^2 - R^2) + 1{,}5 \cdot IRA + 0{,}5 \cdot R}{IRA + R + 0{,}5}$$

$$GEMI = \eta(1 - 0{,}25\eta) - \frac{R - 0{,}125}{1 - R}$$

unde *IRA* reprezintă valoarea reflectanţei în infraroşul apropiat, iar *R* valoarea reflectanţei în roşu. Pentru imagini LANDSAT, se utilizează benzile TM4 (infraroşul apropiat) şi TM3 (roşu) sau MSS6 şi MSS5.

GEMINI Serie de nave spaţiale americane, cu echipaj uman. A fost lansată în prima parte a anilor '60.

GEMS 1. **Geostationary European Meteorological Satellite** Satelit meteorologic european geostaţionar (ESA). 2. **Global Environmental Monitoring System** Sistem global de observare a mediului (ONU).

Generalizare 1. Operaţie de simplificare a reprezentării cartografice a informaţiei, cu reducerea detaliilor şi menţinerea informaţiei relevante. 2. Reducerea numărului de puncte utilizate în reprezentarea unui element de tip linie. [*1. generalisation 2. line thinning / généralisation*]

Generare de imagini Proces de realizare a imaginilor cu ajutorul unor sisteme de teledetecţie. [*imaging / production de l'imagerie*]

Generaţie Numărul care arată câte recopieri au fost făcute pentru obţinerea fotografiei date. Negativul constituie originalul, iar primele copii pozitive reprezintă generaţia a doua. [*generation / génération*]

GEO 1. **Geosynchronous Earth Orbit** Orbită geosincronă. 2. **Geostationary Earth Observatories** Observatoare geostaţionare. Misiune propusă de NASA cu utilizarea a cinci platforme geostaţionare desfăşurate în jurul Pământului, pentru monitorizarea proceselor care se produc în sistemul Pământ-atmosferă.

Geocod Cod care reprezintă caracteristicile spaţiale ale unei entităţi (de ex., coordonatele). [*geocode / géocode*]

Geocodificare Proces de corectare geometrică şi de transformare a imaginii pentru a corespunde unei proiecţii cartografice. [*geocoding / géocodage*]

Geodezie Ştiinţă care se ocupă cu definirea formei şi dimensiunilor Pământului şi cu efectuarea de măsurători terestre de precizie. [*geodesy / géodésie*]

Geodezie satelitară Domeniu al geodeziei ce utilizează metode şi tehnici spaţiale în efectuarea determinărilor astronomice geodezice, legarea reţelelor geodezice continentale şi rezolvarea unor probleme topografice. [*satellite geodesy / géodésie satellitaire*]

Geoid Suprafaţă pe care potenţialul gravitaţional terestru este constant. Verticala locului este perpendiculară pe această suprafaţă. Este utilizată pentru aproximarea formei Pământului şi descrisă uneori ca fiind suprafaţa mărilor şi oceanelor prelungită imaginar pe sub continente. [*geoid / géoïde*]

Geoid gravimetric Aproximaţie a geoidului, determinată prin observaţii gravitaţionale. [*gravimetric geoid / géoïde gravimétrique*]

GEOMAP 1. **Geographic Information for Multiple Application** Informaţie geografică pentru aplicaţii multiple (*US Army*). 2. Pachet de programe de calculator pentru restituţie analitică în fotogrammetria terestră.

Geomatică Domeniul activităţilor ştiinţifice şi tehnice referitoare la prelucrarea auto-

mată a datelor geografice (cu referinţă spaţială). [*geomatics / géomatique*]

Geometria imaginii 1. Forma şi dimensiunile unei imagini. 2. Raportul dintre poziţia şi forma obiectelor într-o imagine reală, faţă de o imagine ideală a aceleiaşi scene. [*image geometry / géométrie de l'image*]

GEOMIPS Geographic data Management and Image Processing System Sistem de gestionare a datelor şi de prelucrare a imaginilor (SUA).

Geopoziţionare Ajustare fotogrammetrică a uneia sau mai multor imagini între ele şi faţă de un sistem de referinţă absolut din teren. [*geopositioning / -*]

GEOREF Geographic Reference System Sistem de referinţă a poziţiei geografice la scară globală.

Georeferenţiere Înregistrarea, într-un set de date, a informaţiilor referitoare la poziţia pe suprafaţa terestră a obiectelor descrise de datele respective. [*georeferencing, georegistering, geographic calibration / géocodage*]

GEOS Geophysic Earth Orbit Satellite; Geodetic Earth Orbiting Satellite Sateliţi geofizici şi geodezici, lansaţi de ESA: GEOS 1, lansat în aprilie 1977 şi GEOS 2, lansat în iulie 1978.

GEOSAR Geosynchronous Synthetic Aperture Radar Radar geosincron cu deschidere sintetică. Satelit propus de NASA şi *General Electric*.

GEOSAT 1. **Geostationary Environmental Operational Satellite** Satelit operaţional pentru studiul mediului. 2. **Geodetic Satellite** Satelit geodezic (*US Navy*).

GEOSAT Committee Comitet format în 1976, cu rolul de a elabora recomandări privind activităţile NASA în domeniul teledetecţiei geologice din spaţiu.

GEOSPOT Format de date elaborat de *Spot Image*. Este utilizat, începând din 1993, pentru distribuţia datelor *Geospot*.

Gestionare a accesului concurent Gestionarea unei baze de date pentru menţinerea consistenţei datelor, în condiţiile accesului simultan al mai multor utilizatori. [*concurrency management / -*]

Gestiune a bazelor de date Ansamblul de activităţi privind exploatarea bazelor de date. [*data base management / gestion des base de données*]

GFC 1 Vehicul spaţial geodezic german, lansat de pe staţia *Mir*, la 19 aprilie 1995, având 60 de retro-reflectoare montate pe suprafaţa sa exterioară. Este utilizat pentru studierea câmpului gravitaţional terestru.

GFO GEOSAT Follow-on Program iniţiat de marina americană (*US Navy*), implicând realizarea unei serii operaţionale de sateliţi cu altimetre radar, pentru a menţine sub observaţie continuă Oceanul Planetar.

Ghid de unde Tub din material conductor (de obicei, metalic) prin care se pot propaga, în mod dirijat, undele electromagnetice. [*waveguide / guide d'onde*]

GHIS GOES High Resolution Interferometer Sounder Sondă cu interferometru de mare rezoluţie.

GI Greenness Index Indice G.

GICS Geocoded Image Correction System Sistem de corecţie a imaginilor georeferenţiate.

GIDB Geographic Information Database Bază de date cu informaţii geografice.

GIFOV Ground Instantaneous Field of View Câmp de vedere instantanee la sol.

GIRAS Geographic Information Retrieval and Analysis System Sistem de regăsire şi analiză a informaţiilor geografice (USGS).

GIS Geographic Informational System Sistem informaţional geografic.

GISS Goddard Institute of Space Studies Institutul de Studii Spaţiale Goddard. Institut de cercetare care se ocupă de studii climatice, cicluri biogeochimice, teledetecţie etc. Aparţine de Centrul de Zboruri Spaţiale Goddard.

GKS Graphics Kernel System Nucleu de sistem grafic. Standard (ISO 7942) privind un set de funcţii pentru grafică pe calculator şi interfaţa funcţională dintre aplicaţii şi dispozitivele grafice de intrare-ieşire (ISO 2382-13).

GLAI Green Leaf Area Index Indicele suprafeţei frunzelor verzi.

GLARS Geoscience Laser Altimetry/ Ranging System Sistem laser pentru măsurarea altimetriei sau distanţelor.

GLIS Global Land Information System Sistem global de informaţii privind teritoriul. Sistem public de informare operat de USGS la *EROS Data Center*.

GLRS Geodynamics Laser Ranging System Sistem laser pentru măsurarea distanţelor în studiul geodinamicii (EOS).

GMPR Geostationary Microwave Precipitation Radiometer Radiometru geostaţionar cu microunde, utilizat în studiul precipitaţiilor (GEO).

GMS Geostationary Meteorological Satellite Satelit meteorologic geostaţionar (JMA).

GMSS Geostationary Meteorological Satellite System Sistem de sateliţi meteorologici geostaţionari.

GMT Greenwich Mean Time Timp Greenwich mediu. Timp local pe linia meridianului zero. Înlocuit în 1986 cu UTC.

GNIS Geographic Names Information System Sistem informaţional privind denumirile geografice. Index geografic numeric, realizat de USGS.

GOES Geostationary Operational Environmental Satellite Satelit geostaţionar de observare a mediului (serii NOAA).

GOES-IM Generaţie de sateliţi GOES (lansaţi după 1990).

GOES SMS v. **AOIPS**

GOI Geostationary Operational Imager Instrument operaţional geostaţionar, generator de imagini.

Gol de aerofotografiere Porţiune de teren care nu este reprezentată pe fotografiile aeriene. Sin. *Hiatus*. [*gap in photo cover / hiatus dans la prise de vues, lacune dans la prise de vues*]

GOM Global Ocean Monitoring Supravegherea globală a oceanelor.

GOME Global Ozone Monitoring Experiment Experiment de supraveghere a ozonului la scară planetară (ERS 2).

GOMOS Global Ozone Monitor by Occultation of Stars Supraveghere planetară a ozonului prin ocultarea stelelor (prima platformă polară europeană).

GOMR Global Ozone Monitoring Radiometer Radiometru pentru supravegherea globală a ozonului (EOS).

GOMS 1. **Geostationary Operational Meteorological Satellite** Satelit meteorologic geosincron operaţional. Serii de sateliţi meteorologici geostaţionari sovietici, plasaţi la longitudinea de 72° E. 2. **Global Ocean Monitoring Satellite** Satelit pentru obser-

varea globală a oceanelor. 3. **Global Ozone Monitoring System** Sistem de observare globală a ozonului.

Goniometru Instrument pentru măsurarea unghiurilor. [*goniometer / goniomètre*]

GOS Global Observing System Sistem de observare globală.

GOSIP Government Open System Interconnection Protocols Protocoale de interconectare cu specificaţii deschise, pentru uz guvernamental.

GOST Gosudarstvenyi Standard Standarde de stat (în fosta URSS).

GPIP General Purpose Image Processor Sistem de prelucrare a imaginilor, de uz general.

GPS Global Positioning System Sistem global de localizare.

Grad de developare Măsura în care halogenura de argint a fost transformată în argint metalic în timpul developării. Depinde de timpul de developare şi de proprietăţile revelatorului. [*rate of development / durée de développement*]

Grad de expunere v. **Expunere**

Grad de polarizare Raportul dintre puterea părţii polarizate şi puterea totală a unui fascicul de unde electromagnetice. [*degree of polarization / degré de polarisation*]

Grad de sensibilitate Măsură a sensibilităţii la lumină a materialului fotografic. Cele mai folosite scări sunt DIN, ASA şi GOST. [*degree of sensitivity / degré de sensibilité*]

Gradaţia tonurilor Scara tonurilor de gri reprezentate pe o fotografie alb-negru. [*tone gradation, gradation of tone, gradation / gradation des tons*]

Gradient Variaţia unei mărimi în spaţiu, pe direcţia vectorului care o reprezintă. [*gradient / gradient*]

Gradient termic Variaţia temperaturii cu distanţa. [*temperature gradient / gradient de température*]

Graf Ansamblu format dintr-o mulţime (de vârfuri) E, reprezentate prin puncte şi o aplicaţie $f:E \rightarrow E$ reprezentată prin arce orientate ce unesc punctele aparţinând lui E. [*graph / graphe*]

Grafică asistată de calculator Realizarea reprezentărilor grafice cu ajutorul calculatorului. [*computer graphics / infographie*]

Graficul dispunerii hărţilor v. **Schemă de asamblare a foilor de hartă**

GRAMS Ground Recovery and Monitoring System Sistem terestru de recuperare şi supraveghere (CCRS).

Granulaţie 1. Mărimea agregatelor din argint metalic ce formează imaginea fotografică. 2. Efectul vizual produs de forma şi dispunerea granulelor de argint ce compun imaginile fotografice. [*granularity / granulation*]

Granulă Particulă de argint metalic rezultată din developarea materialului fotografic. [*grain / granule, grain*]

GRASS Geographic Resources Analysis Support System Sistem suport pentru analiza resurselor geografice. Program de tip SIG, lucrând preponderent în mod raster. Produs de *US Army Corps of Engineers Construction Engineering Research Laboratory* (USACERL).

Gravimetric Relativ la măsurarea câmpului gravitaţional. [*gravimetric / gravimétrique*]

Gravimetrie Domeniu al geofizicii care studiază caracteristicile câmpului gravitaţional terestru. [*gravimetry / gravimétrie*]

GRC Ground Resolution Cell Celulă de rezoluţie la sol.

GRE Ground Resolution Element Element de rezoluţie la sol.

GRID Global Resource Information Database Bază de date asupra resurselor globale (ONU).

Grilă Reţea rectangulară de linii fine, trasate pe o placă de sticlă. Plasată în camera fotografică, reţeaua se înregistrează pe imagine şi facilitează efectuarea de măsurători pentru determinarea deformărilor suportului materialului fotografic şi pentru corectarea erorilor instrumentale. [*grid, calibration grid plate / réseau, grille*]

Grilă de calibrare Imaginea unei grile formată de un sistem optic, utilizată pentru măsurarea deformărilor geometrice introduse de către sistemul respectiv. Sin. *Grilă de control, Grilă de deformare*. [*test grid, calibration grid plate / grille de déformation, réseau d'épreuve, réseau d'essai, réseau de contrôle*]

Grilă de control v. **Grilă de calibrare**

Grilă de deformare v. **Grilă de calibrare**

Grosisment Puterea de mărire a unui sistem optic, exprimată prin raportul dintre unghiul sub care se vede obiectul cu acest sistem şi unghiul sub care se vede cu ochiul liber. Sin. *Putere de mărire*. [*magnification, magnifying power / grossissement, agrandissement*]

GRS 1. **Geodetic Reference System** Sistem de referinţă geodezic; 2. **Grid Reference System** Sistem de referinţă pe baza unei reţele (SPOT); 3. **Ground Receiving Station** Staţie de recepţie la sol. 4. **Grille de Référence Spot** Grilă de referinţă SPOT.

GRS-80 Geodetic Reference System 1980 Sistemul de referinţă geodezic 1980. Elipsoid calculat şi poziţionat pe baza măsurătorilor cu aparatura geodezică, astronomică, gravimetrică şi geodinamică modernă. A fost adoptat în 1980 de a XVII-a Adunare Generală a Uniunii Internaţionale de Geodezie şi Geofizică.

GRSS Geoscience and Remote Sensing Society Societatea de Ştiinţe Geonomice şi Teledetecţie.

Grupare Proces de reunire într-o singură entitate a mai multor obiecte sau elemente cu trăsături comune. [*grouping, aggregation, clustering / groupement*]

GSFC Goddard Space Flight Center Centrul de Zboruri Spaţiale Goddard. Centru aparţinând de NASA, creat în 1959 pentru a lărgi cunoştinţele despre Pământ, Sistemul solar şi Univers, prin dezvoltarea navelor cosmice. Centrul a dezvoltat tehnologia sensorilor, instrumentele şi sistemele informaţionale, a planificat şi realizat zboruri spaţiale pentru cercetări ştiinţifice.

GSO Geostationary Orbit Orbită geostaţionară.

GSOC German Space Operations Centre Centrul german de operaţiuni spaţiale al DLR (Oberpfaffenhofen).

GTR Ground Truth Radiometer Radiometru de control în teren.

GTS Global Telecommunications System Sistem global de telecomunicaţii (Organizaţia Meteorologică Mondială).

GUI Graphical User Interface Interfaţă grafică cu utilizatorul.

GVI 1. **Green Vegetation Index** Indice al vegetaţiei verzi. 2. **Global Vegetation Index** Indice global al vegetaţiei.

H

HAIL High Altitude Inversion Layer Stratul de inversiune de la mare altitudine.

Halftoning Tehnică de redare a imaginilor în tente de gri pe dispozitive ce utilizează numai două nivele (alb şi negru). Se bazează pe simularea nivelelor de gri prin dispunerea unor puncte elementare, de dimensiuni variabile, la distanţe constante sau variabile. Un nivel de gri 50% ar putea fi astfel redat printr-o reţea de puncte albe şi negre, egale ca dimensiuni şi echidistante. Percepţia tentelor se bazează pe caracteristica integratoare a ochiului uman, care, pentru dimensiuni foarte mici ale punctelor utilizate, nu le sesizează individual ci sub forma unei pete gri. [*halftoning / demi-teinte, grisé*]

Halo de difuziune Zonă luminoasă ce apare pe o fotografie în jurul imaginii unui punct luminos, datorită difuziunii luminii de către granulele de halogenură de argint. [*diffusion halo, halation / halo de diffusion*]

Halo de reflexie Zonă luminoasă ce apare în jurul imaginii unui punct, datorită reflexiei razelor de lumină de către suprafaţa inferioară a suportului emulsiei. [*reflection halo / halo de réflexion*]

Halo fotografic Zonă luminoasă ce apare în jurul unor puncte de pe fotografii. [*photographic halo / halo photographique*]

Halo solar Zonă de creştere a strălucirii în jurul discului Soarelui, la cca. 20° de el, datorită difuziei luminii în atmosfera terestră. [*solar aureole / halo, auréole solaire*]

Halogenură de argint Compus fotosensibil al argintului cu un halogen (clor, brom, iod). [*silver halide / halogénure d'argent*]

HAO High Altitude Observatory Observator de mare altitudine.

Hardware Echipament tehnic ce intră în componenţa unui sistem de calcul. [*hardware / hardware*]

Harta memoriei Ansamblu de informaţii care descriu alocarea curentă a memoriei unui calculator. [*memory map / -*]

Hartă Reprezentare plană, micşorată la scară şi generalizată, a suprafeţei terestre cu detaliile de pe ea. Harta poate fi imprimată grafic pe un suport, poate fi afişată optic sau poate fi stocată în formă numerică. [*map / carte*]

Hartă aerofotogrammetrică Hartă realizată pe baza informaţiilor prezente în aerofotograme. [*aerophotographic map / carte aérophotogrammétrique*]

Hartă a magnetismului Hartă care reprezintă configuraţia câmpului geomagnetic. [*magnetic map / carte magnétique*]

Hartă a utilizării terenului Hartă care reprezintă modul de utilizare a terenului. [*land use map / carte de l'occupation du sol*]

Hartă actualizată v. **Hartă reambulată**

Hartă aeronautică Hartă destinată navigaţiei aeriene. [*aeronautical chart, navigation chart / carte aéronautique*]

Hartă anaglifă Hartă realizată în tehnică anaglif. [*anaglyph map / -*]

Hartă cadastrală Hartă care reprezintă parcelarea terenului, precum şi informaţii privind modul de utilizare, proprietarii,

facilităţi şi alte caracteristici legate de valoarea terenului. [*cadastral map / carte de cadastre*]

Hartă cinetică Serie de hărţi care oferă o imagine animată. [- / *carte cinétique*]

Hartă compilată Hartă produsă pe baza altor hărţi. Sin. *Hartă derivată*. [*derived map / carte dérivée, carte résultante*]

Hartă cu semne convenţionale Hartă pe care obiectele şi procesele din teren sunt reprezentate prin semne convenţionale. [*symbolised map / carte en signes conventionnels*]

Hartă de bază v. **Bază cartografică**

Hartă de localizare Hartă ce serveşte la localizarea unor obiecte sau fapte. [*location map / carte de position*]

Hartă de zbor Hartă pe care s-au trasat liniile de zbor, punctele de intrare şi de ieşire de pe aceste linii, precum şi reperele care vor fi folosite. Se utilizează pentru planificarea şi efectuarea zborului de aerofotografiere. [*aeronautical planning chart, flight map / carte de vol*]

Hartă derivată v. **Hartă compilată**

Hartă digitală v. **Hartă numerică**

Hartă electronică Informaţii cartografice stocate şi afişate prin mijloace electronice. [*electronic map / carte électronique*]

Hartă generală Hartă pe care este redată o mare varietate de informaţii de uz general. [*general map, general reference map / carte générale, carte d'ensemble*]

Hartă hidrografică Hartă care reprezintă obiectele şi caracteristicile acvatice. [*hydrographic map / carte hydrographique*]

Hartă hipsometrică Hartă ce reprezintă treptele de relief. [*contour map / carte hypsométrique*]

Hartă-imagine Hartă realizată prin suprapunerea elementelor cartografice pe o imagine de teledetecţie. [*image map / spatiocarte, carte image, iconocarte*]

Hartă în culori Hartă pe care semnele convenţionale sunt imprimate în culori. [*colour map / carte couleur*]

Hartă în curbe de nivel Hartă pe care relieful este reprezentat prin curbe de nivel. [*contour lines map / carte à courbes de niveau*]

Hartă în relief Model tridimensional al reliefului terenului, pe care sunt reprezentate elemente de planimetrie şi toponimia. De obicei, scara verticală este mai mare decât cea orizontală, înălţimea reliefului şi pantele fiind exagerate. [*relief map / carte en relief*]

Hartă la scară mare Hartă a cărei scară este mai mare de 1:100.000. [*large-scale map / carte à grande échelle*]

Hartă la scară medie Hartă cu scara cuprinsă între valorile de 1:100.000 şi 1:1.000.000. [*medium-scale map / carte à échelle moyenne*]

Hartă la scară mică Hartă a cărei scară este sub 1:1.000.000. [*small-scale map / carte à petite échelle*]

Hartă medalion Hartă de mici dimensiuni plasată pe o altă hartă pentru a explicita un anumit aspect geografic. [*inset map* / -]

Hartă numerică Hartă ale cărei elemente sunt codificate şi înregistrate în formă numerică. Poate fi afişată şi exploatată prin intermediul tehnicii de calcul. Sin. *Hartă digitală*. [*digital map, numerical map, computer map / carte digitale, carte numérisée, carte numérique, carte infographique*]

Hartă planimetrică Hartă ce reprezintă doar elemente de planimetrie. [*planimetric map / carte planimétrique*]

Hartă radar Hartă produsă prin utilizarea imaginilor radar. [*radar map / carte radar*]

Hartă reambulată Hartă pe care s-au făcut rectificări şi completări, pentru a fi adusă la zi. Sin. *Hartă actualizată*. [*revised map / carte mise à jour*]

Hartă specială Hartă întocmită în scopuri speciale. Reprezintă doar anumite caracteristici ale suprafeţei terestre. [*special chart, special-purpose map / carte spéciale*]

Hartă stereoscopică Pereche alcătuită dintr-o hartă originală şi stereomatul său, care permite obţinerea modelului tridimensional. [*stereoscopic map, stereo map / carte stéréoscopique*]

Hartă tematică Hartă pe care sunt reprezentate doar anumite elemente geografice (de ex. elemente climatice, geomorfologice, etc.). [*thematic map, special map / carte spéciale, carte thématique*]

Hartă topografică Hartă la scară mare (de obicei peste 1:200.000) pe care sunt redate informaţii geografice generale (relief, hidrografie, aşezări omeneşti, căi de transport, poduri, întreprinderi etc.). [*topographic map / carte topographique*]

Haşuri Sistem de linii cu care este marcat interiorul elementelor vectoriale de tip poligon. [*hatches, fill pattern / hachures*]

Hârtie cu bromură de argint Hârtie fotografică a cărei emulsie conţine bromură de argint. Este utilizată pentru măriri ample. [*bromide paper / papier au bromure*]

Hârtie cu clorură şi bromură de argint Hârtie fotografică ce are în emulsie atât clorură cât şi bromură de argint. Se utilizează la obţinerea copiilor de contact. [*chlorobromide paper / papier au chlorure et bromure d'argent, papier au chlorobromure d'argent*]

Hârtie cu clorură de argint Hârtie fotografică în emulsia căreia domină clorura de argint. Se utilizează pentru măriri excepţionale. [*chloride paper / papier au chlorure*]

Hârtie de calc Hârtie specială transparentă, utilizată pentru desenarea hărţilor, planurilor şi a altor reprezentări grafice. [*tracing paper / papier calque*]

Hârtie de copiat Material fotosensibil, cu suport de hârtie, destinat efectuării copiilor fotografice. [*copying paper, printing paper / papier à copier, papier de tirage*]

Hârtie de desen Hârtie cu calităţi speciale, utilizată pentru desenul tehnic. [*design paper, drawing paper / papier à dessiner*]

Hârtie de heliograf Hârtie specială, impregnată cu săruri sensibile la radiaţii ultraviolete, cu ajutorul căreia se pot face reproduceri prin contact ale desenelor executate pe material transparent (calc). După expunere, se face o developare în vapori de amoniac, ce provoacă apariţia imaginii, de culoare albastru-violacee. Sin. *Hârtie heliografică, Ozalid*. [*blueprint paper, diazo, ozalid paper / papier héliographique, papier ozalide, diazo*]

Hârtie fotografică Hârtie specială, acoperită cu emulsie fotosensibilă. Este utilizată pentru realizarea copiilor fotografice. [*photographic paper, photo paper, printing paper / papier photographique*]

Hârtie fotosensibilă Hârtie impregnată sau acoperită cu un strat de substanţe fotosensibile. [*sensitised paper / papier photosensible*]

Hârtie heliografică v. **Hârtie de heliograf**

Hârtie milimetrică Hârtie cu caroiaj milimetric folosită pentru construcţia graficelor. [*cross-section paper, squared paper, profile paper, scale paper / papier millimétré, papier quadrillé*]

HB Heat Budget Instrument Instrument pentru măsurători realizate în vederea stabilirii bilanţului termic (TIROS).

HBI Hue Brightness Intensity Nuanţă, strălucire, intensitate. Metodă de specificare a culorii prin intermediul a trei valori numerice care precizează nuanţa, strălucirea şi intensitatea.

HBS Hue Brightness Saturation Nuanţă, strălucire, saturaţie. Metodă de specificare a culorii prin intermediul a trei valori numerice ce precizează nuanţa, strălucirea şi saturaţia.

HCMM Heat Capacity Mapping Mission Misiune de cartografiere a temperaturilor maxime şi minime la sol. Satelit lansat în 1978 şi a servit la studiul variaţiilor diurne ale temperaturii suprafeţei terestre şi al bilanţului hidric (NOAA, NASA).

HCMR Heat Capacity Mapping Radiometer Radiometru pentru cartografierea capacităţii termice, folosit în misiunea HCMM. Explorează terenul cu o oglindă rotativă.

HCR High Resolution CCD Camera Cameră CCD de înaltă rezoluţie (CBERS).

HDDR High Density Digital Tape Recorder Înregistrator numeric pe bandă, cu densitate înaltă.

HDDT High Density Digital Tape Bandă numerică de mare densitate.

HDT High Density Tape Bandă magnetică de mare densitate.

HDTR High Density Tape Recorder Înregistrator pe bandă de mare densitate.

Heliograf Aparat pentru realizarea copiilor pe hârtie heliografică, după desene executate pe material transparent. [*heliograph, blue printing machine / héliographe*]

HEOS Highly Eccentric Orbit Satellite Satelit cu orbită foarte excentrică. Satelit lansat în decembrie 1968 pentru a studia câmpul magnetic interplanetar.

HERMES High Resolution Evaluation of Radiance from Meteorological Satellites Evaluarea radianţei, cu mare rezoluţie, din sateliţii meteorologici (ESA).

HESI High Energy Solar Imager Sensor generator de imagini pentru radiaţia solară de înaltă energie.

HF High Frequency Frecvenţă înaltă.

HH Horizontal Transmit - Horizontal Receive Polarization Polarizare orizontală la transmisie şi la recepţie.

Hiatus v. **Gol de aerofotografiere**

Hidrografie Totalitatea apelor de suprafaţă dintr-o regiune dată. [*hydrography / hydrographie*]

HIMSS High Resolution Microwave Spectrometer Sounder Sondă spectrometrică cu microunde, de mare rezoluţie (EOS).

Hiperfrecvenţă Frecvenţă foarte înaltă. [*hyperfrequency / hyperfréquence*]

Hipermetropie Defect de vedere ce se manifestă prin formarea imaginii în spatele retinei (subiectul nu vede clar la distanţă mică). [*hypermetropia, long sight / hypermétropie*]

Hiperpancromatic Material fotografic cu mare sensibilitate la roşu. [*hyperpanchromatic / hyperpanchromatique*]

Hipersensibilizare Tratarea unui material fotografic, pentru a-i mări sensibilitatea la

lumină. [*hypersensitising / hypersensibilisation*]

Hiperstereoscopie Obţinerea unui model stereoscopic a cărui scară verticală este mult mai mare ca cea orizontală. Se realizează prin preluarea imaginilor de la o distanţă care depăşeşte distanţa interpupilară. [*hyperstereoscopy, stereoscopic exaggeration, exaggerated stereo / hyperstéréoscopie*]

Hipsografie Descrierea formelor reliefului. Studiu al configuraţiei şi înălţimii reliefului deasupra nivelului mării. [*hypsography / hypsographie*]

Hipsometrie Măsurarea elementelor dimensionale ale reliefului (altitudine, pantă, energie, densitatea fragmentării). [*hypsometry / hypsométrie*]

HIRENS High Resolution Narrow Swath Radar cu fâşie îngustă şi cu rezoluţie mare.

HIRIS High Resolution Imaging Spectrometer Spectrometru generator de imagini, cu rezoluţie înaltă (EOS).

HIRS High Resolution Infrared Radiation Sounder Sondă de infraroşu, cu rezoluţie ridicată (NIMBUS 6, TIROS N).

HIS Hue Intensity Saturation Nuanţă, strălucire, saturaţie. Metodă de specificare a culorii prin intermediul a trei valori numerice ce precizează nuanţa, intensitatea şi saturaţia.

Histograma nivelelor de gri Reprezentare grafică a frecvenţei de apariţie a diverselor tonuri de gri într-o imagine. [*grey level histogram / histogramme des niveaux de gris*]

Histogramă Diagramă ce reprezintă frecvenţa de apariţie a diverselor valori într-un şir dat. În cazul imaginilor numerice, reprezintă frecvenţa de apariţie a diverselor valori numerice corespunzătoare pixelilor. [*histogram, bar chart / histogramme*]

HLS Hue Luminance Saturation Nuanţă, luminanţă, saturaţie. Metodă de specificare a culorii prin intermediul a trei valori numerice care precizează nuanţa, luminanţa şi saturaţia.

HMMR High Resolution Multifrequency Microwave Radiometer Radiometru multifrecvenţă în microunde, cu rezoluţie înaltă (EOS).

Holografie Procedeu de obţinere a imaginilor în relief, cu ajutorul unor fascicule de lumină coerentă şi înregistrarea interferenţei. [*holography / holographie*]

Holografie cu microunde Realizarea de holograme cu ajutorul surselor şi detectorilor de microunde. [*microwave holography / holographie hyperfréquences*]

Hologramă Înregistrare a franjelor de interferenţă produse între lumina monocromatică, coerentă, provenind direct de la sursă, şi cea reflectată de obiecte. Permite obţinerea unei imagini tridimensionale a scenei. [*hologram / hologramme*]

Hologramă radar Imagine holografică obţinută prin interferenţa undelor radar. [*radar hologram / hologramme radar*]

HOM Hotine Oblique Mercator Projection Proiecţie Hotine-Mercator oblică.

HR High Resolution Rezoluţie înaltă.

HRC High Resolution CCD Camera Cameră CCD de mare rezoluţie.

HRDI High Resolution Doppler Imager Instrument generator de imagini, de mare rezoluţie, cu efect Doppler (UARS).

HRDL High Resolution Doppler Lidar Lidar Doppler cu rezoluţie mare.

HRII High Resolution Imaging Interferometer Interferometru generator de imagini cu rezoluţie mare.

HRIR High Resolution Infrared Radiometer Radiometru în infraroşu cu rezoluţie mare (NOAA, NIMBUS).

HRIS High Resolution Imaging Spectrometer Spectrometru cu rezoluţie înaltă, generator de imagini.

HRMI High Resolution Microwave Imager Instrument generator de imagini în microunde, cu rezoluţie mare.

HRMS High Resolution Multispectral Scanner Scaner multispectral cu rezoluţie mare (URSS).

HRMTI High Resolution Multispectral Thermal Imager Sensor de mare rezoluţie, generator de imagini multispectrale, în domeniul termic.

HROI High Resolution Optical Imager Sensor optic generator de imagini, cu rezoluţie mare.

HRPI High Resolution Pointable Imager Instrument producător de imagini, orientabil, cu rezoluţie înaltă (EOS).

HRPT High Resolution Picture Transmission Transmisie de imagini de mare rezoluţie (NOAA 2, TIROS).

HRSMR High Resolution Soil Moisture Radiometer Radiometru cu rezoluţie mare pentru măsurarea umidităţii solului.

HRTI High Resolution Thermal Imager Sensor termic, generator de imagini cu rezoluţie mare.

HRTIR High Resolution Thermal Infrared Radiometer Radiometru în infraroşu termic, de mare rezoluţie.

HRV Haute Résolution Visible Instrument generator de imagini în domeniul vizibil, cu rezoluţie mare, utilizat pe sateliţii SPOT. Este construit pe baza unor sensori baretă, cu elemente cu transfer de sarcină, situaţi în planul focal al instrumentului. Baretele au 1728 de elemente CCD, fiecare cu dimensiunea de 13×13 μm. Un bloc de 4 barete este sensibil la domeniul 510-730 nm (pancromatic) iar un alt bloc, de 3×4 barete, măsoară radiaţia în trei benzi spectrale: 500-590 nm (galben-verde), 610-680 nm (roşu) şi 790-890 nm (infraroşu apropiat). Câmpul instrumentului este de 4,13°, iar intervalul de eşantionare este de 3,008 ms.

HRVIS High Resolution Visible Imager Instrument generator de imagini, în domeniul vizibil, cu rezoluţie mare (utilizat pe sateliţii METEOSAT din a doua generaţie).

HSAR Holographic Synthetic Aperture Radar Radar holografic cu deschidere sintetică.

HSB Hue Saturation Brightness Nuanţă, saturaţie, strălucire. v. **HBS**

HSI Hue Saturation Intensity Nuanţă, saturaţie, intensitate. v. **HIS**

HSRMWR High Spatial Resolution Millimeter Wave Radiometer Radiometru în unde milimetrice cu rezoluţie spaţială mare.

HST Hubble Space Telescope Telescopul spaţial Hubble (lansat în 1990).

Hubloul camerei Deschidere în corpul aparatului de zbor, prin care se face aerofotografierea. [*camera port / trappe, hublot de prise de vue*]

HUTSAT Helsinki University of Technology Satellite Satelit al Universităţii Tehnice din Helsinki (proiect).

HUTSCAT Helsinki University of Technology Scatterometer Scatterometru al Universităţii Tehnice din Helsinki.

HUTSLAR Helsinki University of Technology Side-Looking Airborne Radar Radar cu vizare laterală al Universităţii Tehnice din Helsinki.

HV Horizontal Transmit-Vertical Receive Polarization Polarizare orizontală la transmisie şi verticală la recepţie.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

I

IACG 1. **Inter-Agency Committee on Geomatics** Comitet inter-agenţii pentru geomatică (Canada). 2. **Inter-Agency Consultative Group** Grup consultativ inter-agenţii pentru ştiinţe spaţiale. Înfiinţat în 1990, viza 25 proiecte, implicând 35 vehicule spaţiale aparţinând unui număr de patru agenţii spaţiale.

IACRS Inter-Agency Committee on Remote Sensing Comitet inter-agenţii pentru teledetecţie (Canada).

IAF International Astronautical Federation Federaţia Astronautică Internaţională.

IAG International Association of Geodesy Asociaţia Internaţională de Geodezie.

IAP Image Analysis Processor Procesor pentru analiza imaginilor (CCRS).

IAS Image Analysis System Sistem de analiză a imaginilor (*Macdonald Dettwiler & Associates*, Richmond).

IASC Institut Aéronautique et Spatial Canadien Institutul Aeronautic şi Spaţial Canadian.

IASI Infrared Atmospheric Sounding Interferometer Interferometru pentru sondarea atmosferei în infraroşu (POEM).

IASP Interactive Automatic System for Photointerpretation Sistem automat interactiv pentru fotointerpretare.

IBGIS Image-Based Geographic Information System Sistem informaţional geografic bazat pe imagini.

IBIS Image Based Information System Sistem informaţional bazat pe imagini (JPL).

IBM International Business Machines Companie multinaţională, producătoare de tehnică de calcul. Înfiinţată în anul 1896 sub denumirea de *Tabulating Machines Company*, a fuzionat în 1911 cu alte două companii, luând numele de *Computing-Tabulating-Recording Company*. În 1924 achiziţionează o companie numită *International Business Machines Corporation*, căreia îi preia numele. A început să fabrice calculatoare electronice începând cu anul 1951.

ICA International Cartographic Association Asociaţia Internaţională de Cartografie.

ICARUS Image Correction *a*nd Registration Utility Pachet de programe pentru corecţia şi georeferenţierea imaginilor (NASA).

ICAS International Council of the Aeronautical Sciences Consiliul Internaţional al Ştiinţelor Aeronautice.

ICC Instrument Control Centre Centrul de control al instrumentelor (organism EOSDIS).

ICESAT *Ice* Processes *Sat*ellite Satelit pentru studiul proceselor legate de gheaţă (NASA).

ICEX Ice and Climate Experiment Experiment de studiere a gheţurilor şi climei.

ICIFP Institutul de Cercetări pentru Îmbunătăţiri Funciare şi Pedologie (Bucureşti, România).

ICIP International Conference on Image Processing Conferinţa internaţională asupra prelucrării imaginilor.

ICOTA Institutul de Cadastru şi Organizarea Teritoriului Agricol Institut creat în 1997 prin reorganizarea fostului Institut de Geodezie, Fotogrammetrie, Cartografie şi Organizarea Teritoriului.

ICRAD Interactive Color Radar Display Afişare radar color interactivă.

ICRSDT International Committee on Remote Sensing and Data Transmission Comitet internaţional pentru teledetecţie şi transmisia datelor.

ICSU International Council of Scientific Unions Consiliul Internaţional al Uniunilor Ştiinţifice.

ICWG-EO International Coordination Working Group for Earth Observation Grup de lucru internaţional de coordonare a cercetării Pământului.

IDAMS Image Display and Manipulation System Sistem de afişare şi gestionare a imaginilor (GSFC).

IDAPS Image Data Processing System Sistem de prelucrare a imaginilor (NASA, pentru SKYLAB).

IDAS Image Data Analysis System Sistem de analiză a imaginilor.

IDATS International Data Acquisition and Transmission System Sistem internaţional de achiziţie şi transmisie a datelor.

IDBMS Image Database Management System Sistem de gestionare a bazelor de date de imagini.

IDC Image Dissector Camera Cameră cu decupaj al imaginii (NIMBUS).

IDCS 1. Image Dissector Camera System Sistem de cameră cu decupaj al imaginii (NIMBUS 3, 4). 2. **International Data Collection System** Sistem internaţional de colectare a datelor meteorologice.

Identificare Proces în fotointerpretare, care constă în descifrarea semnificaţiei imaginilor de pe fotografie (identificarea obiectelor şi proceselor reprezentate). [*identification, object identification / identification, identification des objets*]

IDES Image Detail Enhancement System Sistem de ameliorare a detaliilor imaginilor.

IDHT Instrument Data Handling and Transmission Instrument de gestiune şi transmisie a datelor (ERS 1).

IDI Imaging Doppler Interferometer Interferometru Doppler generator de imagini.

IDIDAS Interactive Digital Image Display and Analysis System Sistem numeric interactiv de afişare şi analiză a imaginilor (NOAA).

IDIMS Interactive Digital Image Manipulation System Sistem interactiv de gestionare a imaginilor numerice (dezvoltat de *Electromagnetic Systems Laboratory* pentru *EROS Data Center*).

IDRISI Program pentru SIG în sistem raster, dezvoltat de *Clark University* (SUA).

IDSIPS Interactive Digital Satellite Image Processing System Sistem de prelucrare interactivă a imaginilor satelitare numerice.

IEAS Ice Elevation Altimeter System Sistem de măsurare a înălţimii gheţii (ICESAT).

IEOS International Earth Observing System Sistem internaţional de observare a Pământului. Comitet ce se ocupă cu politica şi principiile schimbului de date, etc. Agenţiile partenere sunt NASA, NOAA, ESA,

EUMETSAT, STA, NASDA, ITI, JMA şi CSA.

IEOSC International Earth Observation Satellite Committee Comitetul Internaţional pentru Observarea Pământului prin Sateliţi.

IERS International Earth Rotation Service Serviciul Internaţional de Rotaţie a Pământului.

IFEOS International Forum for Earth Observations from Space Forumul Internaţional pentru Observarea Pământului din Spaţiu.

IFFT Inverse Fast Fourier Transform Transformare Fourier inversă rapidă.

IFOV Instantaneous Field of View Câmp de vedere instantanee.

IGARSS International Geoscience and Remote Sensing Society Societatea Internaţională pentru Geoştiinţe şi Teledetecţie.

IGDS Initial Graphics Design Software Format standard pentru transferul datelor grafice.

IGES International Graphics Exchange System Sistem internaţional de transfer pentru date grafice.

IGFCOT Institutul de Geodezie, Fotogrammetrie, Cartografie şi Organizarea Teritoriului. Transformat, în 1997, în Institutul de Cadastru şi Organizarea Teritoriului Agricol, în subordinea Ministerului Agriculturii şi Alimentaţiei.

IGIS International Geographic Information System Sistem informaţional geografic internaţional.

IGISE v. **CCGISE**

IGN Institut Géographique National Institutul Geografic Naţional (Franţa).

IHR Infrared Heterodyne Radiometer Radiometru heterodină în infraroşu.

IIR Imaging Infrared sensor Sensor în infraroşu generator de imagini.

Iluminare 1. Mărime fotometrică ce exprimă fluxul luminos incident pe unitatea de suprafaţă. Unitatea de măsură este *luxul* (1 lx = 1 $cd{\cdot}sr/m^2$) sau *fotul* (1 ph = $1{\cdot}10^4$ lx). 2. Proces de proiectare a luminii pe suprafaţa unui obiect. [*1. illumination 2. illumination, lighting / 1. éclairement 2. éclairage, illumination*]

Image-100 Sistem automat de analiză a imaginilor, proiectat de *General Electric*.

IMAGE Integrated Mapping and Geographic Encoding system Sistem integrat de cartografiere şi geocodificare.

IMAGED Image-based Analysis of Geographic Data Analiza datelor geografice pe baza imaginilor (Australia).

Imagine Formă de reprezentare a unei mărimi variabile în spaţiu. Se obţine prin proiectarea punctelor din spaţiu pe o suprafaţă şi reprezentarea, în fiecare punct astfel obţinut, a valorii mărimii în punctul corespunzător din spaţiu, prin mijloace analogice sau numerice. De exemplu, o imagine fotografică este obţinută prin proiectarea punctelor din spaţiu, cu ajutorul unui sistem optic (obiectiv) şi înregistrarea pe peliculă a cantităţii de lumină primită de la acestea. Cantitatea de lumină este ulterior reprezentată în mod analogic, prin densitatea granulelor de argint metalic din pelicula developată. [*image / image*]

Imagine a schimbărilor Imagine sintetică, obţinută prin combinaţii algebrice între imaginile dintr-un set multitemporal, ce pune în evidenţă diferenţele între acestea (schimbările survenite în intervalul de timp

scurs între momentele de preluare a imaginilor respective). [*change image / -*]

Imagine aeriană Imagine obţinută cu ajutorul unui detector situat la înălţime, în atmosferă. [*aerial image / image aérienne*]

Imagine alb-negru Imagine în care mărimea descrisă este reprezentată prin tonuri de gri. [*black and white image / image noir et blanc*]

Imagine analogică Imagine obţinută prin reprezentarea analogică a unei mărimi variabile în spaţiu. [*analogic image / image analogique*]

Imagine binară Imagine numerică pentru care există două valori posibile ale pixelilor. [*binary image / image binaire*]

Imagine clasificată Imagine obţinută ca rezultat al operaţiei de clasificare a unei imagini iniţiale. [*classified image / image classifiée*]

Imagine color Imagine în care mărimea de interes este reprezentată, funcţie de valoarea sa, prin nuanţe de culori. [*colour imagery / image couleur*]

Imagine compozit color Imagine compusă prin combinarea mai multor imagini din diverse benzi spectrale. Nu redă culorile naturale ale obiectelor. [*colour composite / composition colorée*]

Imagine de control v. **Copie de control**

Imagine de sinteză Imagine creată prin sinteză, pe baza unui model matematic al obiectelor. [*synthetic image / image de synthèse*]

Imagine de teledetecţie Imagine obţinută prin reprezentarea unei mărimi caracteristice a terenului, măsurată de la distanţă. [*remotely sensed image / image de télédétection*]

Imagine diferenţială Imagine ce pune în evidenţă diferenţele între două imagini ale aceleaşi scene. [- */ image différentielle*]

Imagine digitală v. **Imagine numerică**

Imagine digitizată Imagine în formă numerică, obţinută prin digitizarea unei imagini analogice. [*digitized image / image numérisée*]

Imagine fals-color Imagine color în care cele trei culori primare au fost utilizate pentru a reprezenta alte mărimi decât cantitatea de lumină reflectată de teren, în benzile spectrale corespunzătoare lor. Un exemplu sunt imaginile infraroşu color, în care se reprezintă cu albastru banda de verde, cu verde banda de roşu şi cu roşu banda de infraroşu apropiat. [*false colour image / image fausse couleur*]

Imagine fantomă Imagine secundară dată de reflexia, între elementele obiectivului, a luminii venită de la un obiect strălucitor. În cazul radarului este imaginea formată de undele reflectate de către obiectele din afara benzii de teren explorate. [*ghost image / image secondaire*]

Imagine fotografică Imagine obţinută cu mijloace fotografice. [*photographic image, photo image / image photographique*]

Imagine georeferenţiată Imagine de teledetecţie corectată geometric astfel încât să corespundă unei proiecţii cartografice. O astfel de imagine are asociată informaţie privind parametrii proiecţiei, dimensiunea unităţii de teren corespunzătoare unui pixel, precum şi coordonatele geografice ale unui colţ al imaginii. [*geocoded image, georeferenced image, georegistered image, image map / image géocodée*]

Imagine în infraroşu Imagine obţinută prin măsurarea şi înregistrarea radiaţiilor infra-

roşii, reflectate sau emise de obiecte. [*infrared image / image infrarouge*]

Imagine în relief Model tridimensional al unui obiect sau al unei porţiuni de teren, obţinut cu ajutorul unui cuplu de fotografii stereoscopice. [*space image / image en relief, image stéréoscopique, image plastique*]

Imagine latentă Imagine fotografică invizibilă, formată prin amorsarea descompunerii halogenurii de argint din materialul fotografic, în timpul expunerii. [*latent image / image latente*]

Imagine mărită Copie a unei imagini, cu dimensiuni mai mari decât cele ale originalului. [*enlarged image / agrandissement, image agrandie*]

Imagine monocromă Imagine redată prin nuanţe ale unei singure culori. [*monochrome image / image monochromatique*]

Imagine necartografică Imagine ale cărei caracteristici geometrice nu sunt riguros definite. [*non-mapping image / image noncartographique*]

Imagine nefotografică Imagine obţinută prin alte procedee decât cele fotografice. [*imagery / image non-photographique*]

Imagine negativă v. **Negativ**

Imagine neprelucrată Imagine brută, aflată în forma furnizată direct de aparatura de teledetecţie. [*unprocessed image / image non traitée*]

Imagine numerică Imagine obţinută prin eşantionarea scenei într-un număr finit de puncte, ale căror caracteristici sunt codificate şi înregistrate numeric. Sin. *Imagine digitală*. [*digital image, digitized image / image numérique, image digitale, image numérisée*]

Imagine oblică Imagine preluată cu o cameră sau cu un sensor a cărui axă este oblică faţă de verticala locului. [*oblique image / image oblique*]

Imagine optică Imagine produsă de un sistem optic. [*optical image / image optique*]

Imagine pancromatică Imagine preluată în tot spectrul vizibil. [*panchromatic image, panchromatic imagery / image panchromatique*]

Imagine panoramică v. **Fotografie panoramică**

Imagine perspectivă Imagine obţinută printr-o proiecţie perspectivă. [*perspective image / image perspective*]

Imagine pozitivă v. **Pozitiv**

Imagine pseudo-color Imagine obţinută printr-o atribuire arbitrară de culori, valorilor măsurate de sensor. [*pseudo-colour image / -*]

Imagine pseudoscopică Imagine ce redă inversul formei reale a obiectelor şi reliefului, arătând forme negative în locul celor pozitive. Se obţine prin inversarea fotogramelor în cuplul stereoscopic. [*pseudoscopic image, pseudoscopic view, false image, false view / image pseudoscopique, vue pseudostéréoscopique*]

Imagine radar Imagine obţinută prin baleierea terenului, cu ajutorul unui sistem radar. Redă caracteristicile (amplitudine şi/sau fază) semnalului radio emis de radar şi reflectat de teren. [*radar image / image radar*]

Imagine răsturnată Imagine, produsă de un sistem optic, în care scena reprezentată este rotită cu 180° faţă de realitate. [*reversed image, inverted image / image renversée*]

Imagine reală Imagine formată prin intersecţia razelor de lumină reflectate sau refractate de un sistem optic; poate fi proiectată pe un ecran. [*real image / image réelle*]

Imagine redresată Imagine căreia i s-a făcut corecţia de înclinare. [*rectified image / image redressée*]

Imagine reflectată Imagine creată de către lumina reflectată de o suprafaţă. [*reflected image / image reflétée*]

Imagine remanentă Imagine care persistă pe retină sau pe ecranul monitorului, după întreruperea semnalului video. [*remaining image / image rémanente*]

Imagine satelitară Imagine a suprafeţei terestre, preluată de la bordul unui satelit artificial al Pământului. [*satellite image / image satellitaire*]

Imagine spaţială Imagine a unei părţi din suprafaţa terestră, preluată dintr-un satelit artificial al Pământului sau dintr-o navă cosmică. [*spatial image / image spatiale*]

Imagine stereoscopică Imagine mentală tridimensională, creată pe baza perechii de imagini receptate de cei doi ochi. [*stereoscopic image / image stéréoscopique*]

Imagine termică Imagine ce redă cantitatea de radiaţie termică emisă de obiecte. [*thermal image / image thermique*]

Imagine virtuală Imagine formată prin prelungirea razelor de lumină reflectate sau refractate de un sistem optic; nu poate fi proiectată pe un ecran. [*virtual image / image virtuelle*]

Imagini conjugate Imagini care au proprietatea că una este imaginea celeilalte, formată printr-un sistem optic sau printr-o transformare automată. [*conjugate images / images conjuguées*]

Imagini corespondente Punct sau linie dintr-un sistem de puncte sau linii, omolog cu un punct sau linie din alt sistem. Punctele corespunzătoare sunt imagini ale aceluiaşi obiect pe două sau mai multe fotografii sau pe alt tip de imagini. [*corresponding images / images correspondantes*]

Imagini multibandă v. **Imagini multispectrale**

Imagini multispectrale Set de imagini preluate simultan asupra aceluiaşi teritoriu, în benzi spectrale diferite. Sin. *Imagini multibandă*. [*multispectral images, multispectral imagery, multiband images, multiple band images, multi-channels images / images multispectrales, imagerie multibande*]

Imagini multitemporale Set de imagini preluate asupra aceluiaşi teritoriu, cu acelaşi instrument, la momente de timp diferite. [*multitemporal images, multidata imagery / imagerie multitemporelle, imagerie diachronique*]

Imagini sinergetice Imagini obţinute prin combinarea datelor provenite de la sisteme de teledetecţie diferite. [*synergistic imagery / imagerie synergique*]

IMC Image Motion Compensation Compensarea mişcării imaginii.

IMDACS Integrated Multivariate Data Analysis and Classification System Sistem integrat de analiză şi clasificare multivariată a datelor (*Ford Aerospace*).

IMG Interferometric Monitor for Greenhouse Gases Interferometru pentru monitorizarea gazelor cu efect de seră (ADEOS).

IMGRID Information Manipulation system for *Grid* Cell Data Structures Sistem de prelucrare a informaţiei pentru structurile sub formă de reţea de celule (GIS).

IMP Interplanetary Monitoring Platform Platformă pentru supraveghere interplanetară.

Impresie de relief Perceperea formei şi relaţiilor dintre obiecte, în spaţiul tridimensional, prin vederea stereoscopică. Sin. *Impresie stereoscopică, Senzaţie de relief*. [*impression of relief, impression of space,*

impression of depth, stereoimpression, stereoscopic impression of relief / impression d'espace, impression de relief, impression stéréoscopique, sensation de relief]

Impresie pseudoscopică v. **Efect pseudoscopic**

Impresie stereoscopică v. **Impresie de relief**

Imprimantă Echipament destinat imprimării datelor, în formă grafică sau alfanumerică, pe suport de hârtie sau similar. [*printer / imprimante*]

Imprimare anaglifă Imprimarea, prin suprapunere, a imaginilor unui cuplu stereoscopic, în două culori complementare (de obicei roşu şi verde). Permite vizualizarea modelului stereoscopic, cu ajutorul ochelarilor anaglifi. [*anaglyphic printing / impression anaglyphique*]

Imprimare în culori Imprimarea unei imagini, hărţi sau altei reprezentări grafice, în culori. [*colour printing / impression en couleurs*]

Imprimare monocromă Imprimare a unei imagini utilizând nuanţe ale unei singure culori. [*monochrome printing / impression monochrome*]

Impuls electromagnetic Tren de unde electromagnetice, cu durată foarte scurtă. [*electromagnetic pulse / impulsion électromagnétique*]

Impuls radar Impuls electromagnetic emis de un echipament radar, pentru explorarea terenului. [*radar pulse / impulsion radar*]

IMR Imaging Microwave Radiometer Radiometru în domeniul microundelor, generator de imagini (COMSS).

Incandescenţă Starea unui corp care are o temperatură suficient de mare pentru a emite radiaţii luminoase sesizabile. [*incandescence / incandescence*]

Incidenţă Întâlnirea unei raze sau a unui fascicul de radiaţii cu suprafaţa unui obiect. [*incidence / incidence*]

Incidenţă normală Incidenţa radiaţiilor după un unghi de 90° faţă de suprafaţa obiectului. Sin. *Incidenţă verticală*. [*normal incidence / incidence normale*]

Incidenţă oblică Incidenţa radiaţiilor după un unghi diferit de 90°, faţă de suprafaţa obiectului. [*oblique incidence / incidence oblique*]

Incidenţă verticală v. **Incidenţă normală**

Incoerenţă 1. Proprietatea unui ansamblu de unde de a nu prezenta o diferenţă de fază constantă. 2. Proprietatea unui set de date de a nu respecta, în orice moment, relaţiile de interdependenţă între valorile reprezentate. [*incoherence / incohérence*]

Index geografic Lista denumirilor geografice de pe o hartă sau atlas, cu indicarea localizării prin coordonate. Cele mai cunoscute indexuri geografice numerice sunt *Geographic Names Information System* (GNIS) al USGS şi cel din *Digital Chart of the World* (DCW). [*gazetteer / index géographique*]

Indicaţii marginale Informaţii auxiliare înregistrate pe o imagine pentru a permite identificarea ei (data preluării, ora, longitudinea etc.). [*marginal information / indication marginale*]

Indice B v. **Indice de strălucire**

Indice de absorbţie v. **Coeficient de absorbţie**

Indice de directivitate Raportul dintre câştigul antenei pe direcţiile de câştig maxim şi minim. [*directivity index, directivity factor / indice de directivité*]

Indice de formă Indice calculat prin diverse procedee, pentru a caracteriza forma obiectelor (de ex., raportul dintre suprafaţa şi perimetrul unui areal). [*shape index / indice de forme*]

Indice de refracţie absolut Indicele de refracţie al unui mediu faţă de vid: $n=c/c_n$, unde c este viteza luminii în vid, iar c_n este viteza luminii în substanţa respectivă. [*absolute index of refraction / -*]

Indice de refracţie relativ Raportul $n_{21}=n_2/n_1=c_1/c_2$, unde n_{21} este indicele de refracţie relativ al mediului 2 faţă de mediul 1, n_1 şi n_2 sunt indicii absoluţi de refracţie ai celor două medii, iar c_1 şi c_2 reprezintă viteza de propagare a luminii în cele două medii. Dacă $n_{21}>1$, se spune că mediul al doilea are densitate optică mai mare decât primul. [*relative index of refraction / indice de réfraction*]

Indice de strălucire Indice calculat, pentru fiecare pixel, pe baza benzilor LANDSAT TM, după formula BI = 0,3037·$TM1$ + 0,2793·$TM2$ + 0,4743·$TM3$ + 0,5585·$TM4$ + 0,5082·$TM5$ + 0,1863·$TM7$ sau, pentru LANDSAT MSS, după formula BI = 0,433·$MSS4$ + 0,632·$MSS5$ + 0,586·$MSS6$ + 0,264·$MSS7$. Sin. *Indice B*. [*brightness index / indice de clarté*]

Indice de vegetaţie Indice calculat pe baza măsurătorilor radiometrice asupra terenului, ce pune în evidenţă vegetaţia şi caracteristicile ei. [*vegetation index / indice de végétation*]

Indice G Diferenţa dintre valorile radiometrice ale vegetaţiei în infraroşul apropiat şi în vizibil, utilizată pentru a estima nivelul de creştere al unei culturi. Se calculează după formule diferite, funcţie de tipul de sensori. Pentru LANDSAT MSS, se calculează după formula GI = - 0,29·$MSS4$ - 0,56·$MSS5$ + 0,60·$MSS6$ + 0,49·$MSS7$. Pentru LANDSAT TM, formula este GI = -0,2848·$TM1$ - 0,2435·$TM2$ - 0,5436·$TM3$ + 0,7243·$TM4$ + 0,0840·$TM5$ - 0,1800·$TM7$. [*greenness index, green vegetation index / indice de végétation verte*]

Indice foliar Raportul dintre suprafaţa frunzelor verzi şi suprafaţa solului. [*green leaf area index / indice foliaire*]

Indici de referinţă v. **Mărci fiduciale**

Informaţie 1. Semnal ce ridică starea de nedeterminare asupra unui sistem ce poate avea mai multe stări. 2. Cunoaştere ce rezultă în urma asamblării şi analizei datelor. 3. Element nou, necunoscut anterior, asupra realităţii înconjurătoare. [*information / information*]

Informaţie geografică Informaţie despre un obiect sau fenomen care este asociată cu o localizare pe suprafaţa terestră. Este un caz particular al informaţiei spaţiale. [*geographic information / information géographique*]

Informaţie spaţială Informaţie care include poziţia în spaţiu a obiectului la care se referă. [*spatial information / information spatiale*]

Informaţii marginale Informaţii înscrise, prin imprimare sau fotocopiere, pe marginile fotografiilor aeriene, hărţilor sau altor reprezentări grafice. Sin. *Date marginale, Inscripţii marginale*. [*marginal information, marginal data, border data, border information / informations marginales, indications marginales, renseignements marginaux, habillage*]

Infrared sounder Sondă în infraroşu (METEOSAT).

Infraroşu v. **Radiaţie infraroşie**

Infraroşu apropiat Domeniul radiaţiilor electromagnetice cu lungimi de undă de 750-3000 nm. Sin. *Infraroşu reflectat, Infraroşu solar, Infraroşu fotografic.* [*near infrared, solar infrared / proche infrarouge, infrarouge solaire*]

Infraroşu fotografic v. **Infraroşu apropiat**

Infraroşu îndepărtat Domeniul radiaţiilor electromagnetice cu lungimi de undă de 30-300 μm. [*far infrared / infrarouge lointain*]

Infraroşu mediu Domeniul radiaţiilor electromagnetice cu lungimi de undă de 3-30 μm. [*mid infrared / infrarouge moyen*]

Infraroşu reflectat v. **Infraroşu apropiat**

Infraroşu solar v. **Infraroşu apropiat**

Infraroşu termic Subdomeniu al infraroşului mediu (λ=3-15 μm). În teledetecţie se utilizează în special un subdomeniu al acestuia (λ=8-13 μm). [*thermal infrared / infrarouge thermique*]

Infrasunete Unde acustice cu frecvenţă sub 16 Hz. [*infrasonic waves / infrasons*]

Injecţie de imagine Suprapunerea unei imagini, creată prin mijloace electronice, peste imaginea produsă de un sistem optic. [*image injection / injection d'image*]

INMARSAT Reţea de sateliţi ai Organizaţiei Maritime Mondiale.

INSAR Interferometric Synthetic Aperture Radar system Sistem de radar interferometric cu deschidere sintetică.

INSAT Indian National Satellite Serii de sateliţi indieni utilizaţi în meteorologie şi comunicaţii.

Inscriptor CD Echipament periferic destinat înscrierii datelor pe discuri compacte (CD). [*CD recorder, CD writer / inscripteur CD, graveur de CD-ROM*]

Inscripţii marginale v. **Informaţii marginale**

Instrucţiune Element constituent al unui limbaj sau program de calculator. Descrie o acţiune ce urmează a fi întreprinsă asupra datelor sau pentru controlul sistemului de calcul. [*instruction, statement / instruction*]

Instrument Sistem tehnic destinat observării, măsurării sau controlului unei mărimi. [*device, instrument / instrument*]

Instrument de calibrare Instrument ce serveşte la calibrarea sensorilor, camerelor fotografice sau altor aparate. Sin. *Instrument de etalonare.* [*calibration device, calibration equipment / calibreur*]

Instrument de etalonare v. **Instrument de calibrare**

Instrument de marcare şi transpunere (a punctelor) Instrument destinat marcării punctelor de interes de pe fotograme, precum şi de transpunere a lor pe o altă reprezentare grafică. [*point marking and transferring device / -*]

Instrument de transpunere (a punctelor) Instrument care permite observarea simultană a două obiecte în suprapunere optică (de obicei o fotografie şi o hartă). Este folosit în interpretarea unei imagini şi/sau în transpunerea pe hartă a rezultatelor interpretării imaginii. [*transferscope, transferring device / transféroscope*]

Instrument generator de imagini Instrument de teledetecţie care produce imagini ale obiectelor investigate. [*imaging device, imaging instrument / imageur*]

Instrument stereoscopic Instrument care permite observarea şi efectuarea de măsurători pe modelul stereoscopic. [*stereoscopic instrument / instrument stéréoscopique*]

Insulă Poligon inclus în alt poligon. [*island, enclave / île*]

Integrarea datelor Combinarea datelor provenite din surse multiple. [*data integration / intégration des données*]

Integritatea datelor Caracteristică a datelor unui sistem de gestiune a bazelor de date. Se referă la menţinerea corectitudinii lor, inclusiv în cazul manifestării de defecte în echipament sau program. [*data integrity / intégrité des données*]

Intensitate luminoasă Mărime ce caracterizează fluxul luminos emis de o sursă pe unitatea de unghi solid. Pentru o sursă punctiformă ce radiază uniform în toate direcţiile, intensitatea luminoasă este $I=\Phi_{tot}/(4\pi)$, unde Φ_{tot} reprezintă fluxul luminos total al sursei. Pentru o sursă oarecare, intensitatea luminoasă a unui element de suprafaţă dS, într-o direcţie dată, este $I=d\Phi/d\Omega$, unde $d\Phi$ este fluxul luminos emis de suprafaţa dS în direcţia dată, în unghiul solid $d\Omega$. Unitatea de măsură este *candela* (*cd*). [*luminous intensity, intensity of light / intensité lumineuse, intensité de la lumière*]

Intensitatea radiaţiei Mărime ce caracterizează fluxul de radiaţii emis de o sursă pe unitatea de unghi solid. [*radiation intensity / intensité de rayonnement, intensité rayonnante*]

Intercosmos Program spaţial al URSS-CSI pentru proiecte de colaborare ştiinţifică între cei nouă membri şi cu alte naţiuni. A fost creat în 1967 şi au fost invitate să participe R.D. Germană, Ungaria, Bulgaria, Polonia etc. Serie de sateliţi lansaţi în cadrul acestui program.

Interfaţă Dispozitiv sau protocol destinat interconectării echipamentelor electronice (calculatoarele cu perifericele sau calculatoarele între ele). [*interface / interface*]

Interfaţă grafică Interfaţă cu utilizatorul a unui sistem de operare sau program, caracterizată prin utilizarea unor elemente grafice (pictograme ş.a.) pentru comunicarea cu operatorul. [*graphical user interface / interface graphique*]

Interferenţă Fenomen de suprapunere, în acelaşi punct din spaţiu, a două sau mai multe unde coerente. [*interference / interférence*]

Interferenţă terestră Interferenţă ce afectează canalul de transmisiune cu satelitul, provocată de undele electromagnetice emise de surse terestre. [*terrestrial interference / interférence terrestre*]

Interferogramă Reprezentare grafică a franjelor de interferenţă. [*interferogram / interférogramme*]

Interferometrie Tehnici de măsură bazate pe utilizarea interferenţei undelor. [*interferometry / interférométrie*]

Interferometru Aparat utilizat pentru producerea şi/sau măsurarea interferenţei dintre două sau mai multe trenuri de unde coerente, emise de aceeaşi sursă. În aplicaţiile radar, interferometria spaţială este utilizată pentru măsurarea altitudinii terenului iar interferometria temporală este folosită pentru a măsura modificările survenite în scena de interes. [*interferometer / interféromètre*]

Interferometru de corelaţie Dispozitiv ce permite măsurarea concentraţiei unui gaz prin compararea transformatei Fourier a spectrului de absorbţie a gazului, cu modele cunoscute. [*correlation interferometer / interféromètre de corrélation*]

Internet Reţea internaţională pentru comunicaţii de date. Este o dezvoltare a unui proiect de cercetare din anii '70 a *Defense Advanced Research Projects Agency*.

Interogarea bazei de date Operaţie de selectare a obiectelor reprezentate într-o bază de date, care satisfac un anumit criteriu. [*database query / interrogation de la base de données*]

Interoperabilitate Capacitatea sistemelor de a comunica între ele într-o manieră ce nu necesită operaţii suplimentare de conversie a datelor. [*interoperability / interopérabilité*]

Interpolare Calcularea unei valori intermediare altor două valori, cunoscute, cu ajutorul unui algoritm specific. Determinarea unei funcţii care să aproximeze pe un interval $[a,b]$, o funcţie ale cărei valori sunt cunoscute în punctele a, b şi într-un număr finit de puncte din intervalul $[a,b]$. [*interpolation / interpolation*]

Interpolare altimetrică Calcularea, prin interpolare, a altitudinilor unor puncte situate între punctele cu altitudini cunoscute. [*height interpolation / interpolation en altitude*]

Interpolare biliniară Metodă de interpolare utilizată în cazul prelucrării imaginilor numerice în format raster. Valoarea unui punct $P_{(p',q')}$, situat între punctele $P_{(p,q)}$, $P_{(p,q+1)}$, $P_{(p+1,q)}$ şi $P_{(p+1,q+1)}$, cu valori cunoscute, se determină după formula $F_{(p',q')} = (1-a)\cdot[(1-b)F_{(p,q)}+bF_{(p,q+1)}]+a[(1-b)F_{(p+1,q)}+bF_{(p+1,q+1)}]$, unde a reprezintă raportul între distanţa de la $P_{(p',q')}$ la dreapta ce uneşte punctele $P_{(p,q)}$ şi $P_{(p,q+1)}$ şi dimensiunea verticală a pixelului, iar b este raportul între distanţa de la $P_{(p',q')}$ la dreapta ce uneşte punctele $P_{(p,q)}$ şi $P_{(p+1,q)}$ şi dimensiunea orizontală a pixelului. [*bilinear interpolation / interpolation bilinéaire*]

Interpolare liniară Metodă de interpolare ce utilizează o funcţie liniară pentru aproximarea funcţiei originale. [*linear interpolation / interpolation linéaire*]

Interpolare numerică Interpolare efectuată prin calcul numeric. [*numerical interpolation / interpolation numérique*]

Interpolare polinomială Metodă de interpolare ce utilizează o funcţie polinomială, care aproximează funcţia originală, pentru calcularea valorii punctelor. [*polynomial interpolation / interpolation polynomiale*]

Interpolare prin convoluţie Metodă de interpolare utilizată în reeşantionarea imaginilor numerice, în vederea măririi acestora cu un coeficient întreg. Imaginea mărită este iniţializată prin copierea valorilor pixelilor din imaginea originală, în pixelii corespunzători, în poziţii multiplu de n (unde n este coeficientul de mărire) şi atribuirea valorii *0* celorlalţi pixeli. Interpolarea este apoi realizată prin filtrarea imaginii astfel iniţializate, cu un filtru cu fereastră glisantă. [*interpolation by convolution / interpolation par convolution*]

Interpolare prin convoluţie cubică Metodă de interpolare a valorilor pixelilor, utilizată în reeşantionarea imaginilor raster. Valoarea pixelilor este calculată prin intermediul unei funcţii polinomiale ce aproximează suprafaţa determinată de valorile unei vecinătăţi de 4×4 pixeli. [*cubic convolution interpolation / interpolation bicubique, convolution cubique*]

Interpolare spaţială Interpolare realizată pentru estimarea valorilor caracteristice unor puncte din spaţiu, pe baza valorilor punctelor vecine. [*spatial interpolation / interpolation spatiale*]

Interpolare temporală Interpolare realizată pentru estimarea valorilor unei variabile, la diferite momente de timp, pe baza unor valori anterioare şi posterioare momentelor considerate. [*temporal interpolation / interpolation temporale*]

Interpretare indirectă Interpretare a imaginilor de teledetecţie în cadrul căreia informaţiile asupra unor obiecte sunt deduse pe baza informaţiilor furnizate de alte obiecte reprezentate în imagine. [*indirect interpretation / interprétation indirecte*]

Interpretare vizuală Interpretarea imaginilor prin observarea lor directă de către operator. [*visual interpretation / interprétation visuelle*]

Interpretarea datelor Deducţia caracteristicilor unor obiecte pe baza datelor disponibile despre ele. [*data interpretation / interprétation de données*]

Interpretarea fotografiei aeriene v. **Aerofotointerpretare**

Interpretarea imaginilor Extragerea informaţiilor explicite (oferite direct de imagini) sau implicite (deduse logic) de pe imagini. [*image interpretation / interprétation d'images*]

Interpretoscop Aparat complex care permite vizualizarea modelului stereoscopic corespunzător unei stereograme. Permite poziţionarea imaginilor (pentru a le aduce în suprapunere perfectă), mărirea modelului în mod continuu şi măsurarea diferenţei de paralaxă. [*interpretoscope / interprétoscope*]

Intersecţia orbitelor Punctele în care se intersectează proiecţia pe suprafaţa terestră a orbitelor unui satelit. [*orbit crossover / croisement des orbites*]

Intersecţie 1. Integrarea a două straturi de date spaţiale, cu păstrarea obiectelor situate în arii comune celor două straturi. 2. Procedeu de determinare a poziţiei orizontale a unui punct prin intersectarea direcţiilor duse din puncte a căror poziţie este cunoscută. [*intersection / intersection*]

Interval dintre expuneri Intervalul de timp dintre două expuneri succesive, în aerofotografiere. [*exposure interval, time interval between successive photographs / intervalle d'exposition, intervalle de prises de vues*]

Interval dintre impulsuri Timpul scurs între emiterea a două impulsuri radar succesive. [*pulse interval, pulse spacing / intervalle entre les impulsions*]

Interval spectral v. **Bandă spectrală**

Intervalometru Anexă a camerei fotografice aeriene, care permite declanşarea obturatorului la un interval de timp necesar ca aparatul de zbor să parcurgă aerobaza planificată. Controlează cadenţa de fotografiere. [*automatic timer, overlap regulator / intervallomètre, régulateur de recouvrement*]

Invariant al imaginii Caracteristică a unei imagini ce îşi păstrează valoarea în urma efectuării unei categorii de transformări asupra imaginii. [*image invariant / invariant de l'image*]

Inventar de coordonate v. **Catalog de coordonate**

Inventar de toponime v. **Repertoar de toponime**

Inversarea imaginii Proces prin care o imagine negativă este transformată în imagine pozitivă sau invers. [*reversal of the image / renversement de l'image, inversion de l'image*]

Inversarea reliefului v. **Efect pseudoscopic**

Inversor Instrument mecanic folosit pentru menţinerea distanţelor conjugate şi asigurarea respectării condiţiei Scheimpflug în instrumente optice (de ex. aparate de copiat şi de redresare). [*inverter / inverseur*]

IODS Improved Optical Detection System Sistem perfecţionat de detecţie optică.

IOR Iterative Orthophoto Refinements Rafinarea iterativă a ortoimaginilor (*US Army*).

IOTA Infrared-Optical Telescope Array Reţea de telescoape optice şi în infraroşu.

IPF Image Processing Facility Centrul de prelucrare a imaginilor (*Goddard Space Flight Center*).

IPVI Infrared Percentage Vegetation Index Indice calculat, pentru fiecare pixel în parte, ca fiind raportul dintre reflectanţa corespunzătoare infraroşului apropiat şi suma reflectanţelor corespunzătoare infraroşului apropiat şi roşului. *IPVI = IRA / (IRA+R)*, unde *IRA* reprezintă valoarea reflectanţei în infraroşul apropiat iar *R* valoarea acesteia în roşu. Pentru imagini LANDSAT, se utilizează benzile TM4 (infraroşu apropiat) şi TM3 (roşu) sau MSS6 şi MSS5.

IR 1. **Infrared** Infraroşu. 2. **Impulse Response** Impuls de răspuns (radar).

IRAD Infrared Radiometer Radiometru în infraroşu (EOS).

Iradiere Dispersarea luminii în emulsie datorită reflectării ei de către feţele cristalelor de halogenură de argint. Provoacă o voalare slabă (diferită de halo). [*irradiation / irradiation*]

IRCCD Infrared Charge Coupled Device Sensor în infraroşu, cu dispozitiv cu cuplare prin sarcină.

IRDAR Infrared Radar Radar cu radiaţii infraroşii.

IRIS 1. **Infrared Interferometer Spectrometer** Spectrometru interferometru în infraroşu (NIMBUS 3 şi 4). 2. **Integrated Radar Imaging System** Sistem radar integrat, generator de imagini.

Iris 1. Membrană circulară a ochiului uman, situată între cornee şi partea anterioară a cristalinului. Este prevăzută cu o deschidere numită pupilă. Dozează cantitatea de lumină ce pătrunde în ochi, prin reglarea deschiderii pupilare. 2. Diafragmă iris. [*iris / iris*]

IR-MSS Infrared Multispectral Scanner Scaner multispectral în infraroşu.

IRLS 1. **Interrogation, Recording and Location Subsystem** Subsistem de interogare, înregistrare şi localizare (NOAA). 2. **Infrared Line Scan** Sistem de baleiere liniară în infraroşu.

IRP Infrared Passive Sensor pasiv în infraroşu (NOAA).

IRR Infrared Radiometer Radiometru în infraroşu.

IRS 1. **Indian Remote Sensing satellite** Satelit indian de teledetecţie (ISRO, India). IRS 1C a fost lansat în decembrie 1995, iar IRS 1D la 29 septembrie 1997. IRS 1C şi 1D sunt dotaţi cu trei tipuri de sensori (PAN, LISS III şi WiFS) şi operează de pe o orbită situată la altitudinea de 817 km. Sensorul PAN (pancromatic) acoperă o suprafaţă de 70×70 km, cu o rezoluţie la sol de 5,8 m. Sensorul LISS III acoperă o suprafaţă de 142×142 km şi produce imagini multispectrale cu o rezoluţie de 23,5 m. Sensorul WiFS acoperă o suprafaţă de 800×800 km, cu o rezoluţie de 180 m. Imaginile PAN şi LISS sunt reeşantionate de ISRO şi furnizate utilizatorilor la o rezoluţie de 5 m şi respectiv 20 m. 2. **Infrared Scanner** Scaner în infraroşu. 3. **Infrared Sounder** Sondă în infraroşu. 4. **Infrared Spectrometer** Spectrometru în infraroşu.

5. **Information Retrieval System** Sistem de regăsire a informaţiei (ESA).

IRSA 1. **Institute for Remote Sensing Application** Institutul pentru Aplicarea Teledetecţiei (JRC, ISPRA, Italia). 2. **Institute for Remote Sensing Applications** Institut pentru aplicarea teledetecţiei (Academia Chineză de Ştiinţe, Beijing).

IRSR Infrared Scanning Radiometer Radiometru cu baleiere în infraroşu.

IRTM Infrared Thermal Mapping Cartografiere în infraroşul termic.

IRTS Infrared Temperature Sounder Sondă de temperatură în infraroşu (NOAA O, P şi Q).

ISA 1. **Institute of Space Aeronomy** Institutul de Aeronomie Spaţială (Bruxelles). 2. **Israel Space Agency** Agenţia Spaţială a Israelului.

ISAC Indian space Research organization Satellite Centre Centrul Satelitar ISRO (Bangalore, India).

ISAGEX International Satellite Geodesy Experiment Experiment internaţional de geodezie satelitară.

ISAMS Improved Stratospheric and Mesospheric Sounder Sondă mezosferică şi stratosferică perfecţionată (UARS).

ISAR 1. **Inverse Synthetic Aperture Radar** Radar cu deschidere sintetică inversă. Sistem de radar cu deschidere sintetică ce utilizează mişcarea ţintei, pentru a sintetiza o antenă cu deschidere mare. 2. **Interferometric Synthetic Aperture Radar** Radar interferometric cu deschidere sintetică.

ISAS Institute for Space and Astronomical Science Institutul pentru Ştiinţe Spaţiale şi Astronomice (Universitatea din Tokyo, Japonia).

ISEE International Sun/Earth Explorer Sistem internaţional de explorare a sistemului Soare-Pământ.

ISIS 1. **International Satellites for Ionospheric Studies** Sateliţi internaţionali pentru studii ionosferice. 2. **Intelligentes Satellitenbild Informations System** Sistem inteligent de informaţii privind imaginile satelitare. Sistem de arhivare şi servicii al Centrului German de Teledetecţie.

ISLSCP International Satellite Land-Surface Climatology Programme Program internaţional de studiere climatologică a uscatului cu ajutorul sateliţilor.

ISO 1. **Imaging Spectrometric Observatory** Observator spectrometric generator de imagini (navetă spaţială, SPACELAB). 2. **Infrared Space Observatory** Observator spaţial în infraroşu (lansat la 16 noiembrie 1995). 3. **International Organization for Standardization** Organizaţia Internaţională pentru Standardizare. Agenţie internaţională specializată, destinată să supravegheze standardizarea, la care participă câte o singură organizaţie reprezentantă din fiecare ţară membră. Are peste 85 ţări membre. Un Comitet Tehnic (ISO/TC 211) dezvoltă standardele internaţionale de informaţie geografică şi geomatică.

ISO 9660 Standard privind modul de înscriere a datelor pe suport de tip CD-ROM.

ISP International Society of Photogrammetry Societatea Internaţională de Fotogrammetrie. A fost înfiinţată în 1910 de către E. Dolezal în Austria şi a organizat primul congres în 1913, la Viena. Acum se numeşte ISPRS.

ISPIF Institutul de Studii şi Proiectări pentru Îmbunătăţiri Funciare (România).

ISPRS International Society for Photogrammetry and Remote Sensing Socie-

tatea Internaţională de Fotogrammetrie şi Teledetecţie.

ISRO Indian Space Research Organization Organizaţia Indiană de Cercetări Spaţiale.

ISSA International Space Station Alpha Staţiunea spaţială internaţională *Alpha.*

ISU Infrared Sounding Unit Sondă în infraroşu.

ITB International Time Bureau Serviciul Internaţional de Timp.

ITEK Cameră fotografică utilizată pe SKYLAB în misiunea 190 A din 1973. A operat în 6 benzi spectrale: 0,5-0,6 μm; 0,6-0,7 μm; 0,7-0,8 μm; 0,8-0,9 μm; 0,50-0,88 μm; 0,4-0,7 μm.

Iteraţie Repetiţie a unei succesiuni de operaţii. [*iteration / itération*]

Itinerar de zbor Proiecţia la sol a traseului aerian pe care îl urmează un mijloc de zbor. Sin. *Rută de zbor.* [*path of flight, course of flight / itinéraire de vol*]

ITIR Intermediate Thermal Infrared Radiometer Radiometru în infraroşul termic intermediar. Sensor japonez pentru platformă polară.

ITOS Improved TIROS Operational Satellite System Satelit TIROS operaţional, perfecţionat. A treia generaţie de sateliţi TIROS (NOAA-NESS).

ITPR Infrared Temperature Profile Radiometer Radiometru în infraroşu pentru măsurarea profilului temperaturii (NIMBUS 5).

ITU International Telecommunications Union Uniunea Internaţională de Telecomunicaţii.

IUE International Ultraviolet Explorer Sistem internaţional de explorare în ultraviolet (lansat în 1978).

IUGG International Union of Geodesy and Geophysics Uniunea Internaţională de Geodezie şi Geofizică.

IVN Indice de Végétation Normalisé Indice de vegetaţie normalizat.

Izobată Linie de egală adâncime a bazinului acvatic. [*izobathe, bathymetric contour, depression contour, depression line, depth contour, depth curve, submarine contour / isobathe*]

Izocentru Punct de pe fotografie corespunzător intersecţiei dintre planul clişeului şi bisectoarea unghiului dintre axa camerei şi verticala locului (perpendiculara aerofotogramei). În cazul terenului plan, unghiurile de pe aerofotografia înclinată, având vârful în izocentru, sunt egale cu unghiurile omoloage din teren. Sin. *Punct focal al imaginii.* [*isocentre / isocentre, point focal du cliché*]

Izocromatic Atribut al unui areal de pe imagine care are culoare omogenă. [*isochromatic / isochromatique, homochromie*]

Izodensitate Atribut al unui areal de pe imagine, care are densitate fotografică omogenă. [*isodensity / isodensité*]

Izodensitograf Instrument pentru trasarea liniilor sau ariilor cu aceeaşi densitate a imaginii. [*isodensitracer / isodensitographe*]

Izodensitometrie Proces de cuantificare a tonurilor de gri reprezentate într-o imagine. [*density slicing / isodensitométrie*]

Izodensitometru Instrument pentru cuantificarea tonurilor de gri dintr-o imagine. [*density slicer / isodensitomètre*]

Izohipsă v. **Curbă de nivel**

Izolinie Linie care uneşte, pe o suprafaţă, puncte cu valoare egală a unui parametru. Sin. *Izopletă*. [*isoline, isopleth, isogram / isoligne, isoplèthe*]

Izopletă v. **Izolinie**

Izoradială Linie radială dusă din izocentrul fotogramei. [*isoradial / isoradial*]

Izotropie Caracteristica unor corpuri de a avea proprietăţi fizice identice pe toate direcţiile. [*isotropy / isotropie*]

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Înălţime absolută v. **Altitudine absolută**

Înălţime aparentă Unghiul format de direcţia de vizare către satelit cu planul orizontal al locului. [*apparent altitude / hauteur apparente*]

Înălţime de zbor Distanţa de la aeronavă la nivelul solului. [*flight altitude above ground, flying height above ground / hauteur de vol au-dessus du sol*]

Înălţime deasupra orizontului Unghiul dintre planul orizontal şi direcţia către un punct de interes. [*elevation above the horizon, angular altitude / hauteur au-dessus de l'horizon*]

Înălţimea Soarelui deasupra orizontului Unghiul format de razele solare cu planul orizontal al locului. [*angle of sun, sun elevation, sun elevation angle / hauteur du soleil, angle solaire, élévation solaire*]

Închidere morfologică Operaţie morfologică asupra unei imagini, constituită dintr-o dilatare urmată de o contractare morfologică. [*morphological closing / fermeture morphologique*]

Înclinare longitudinală Înclinarea axei longitudinale a avionului faţă de orizontală. [*longitudinal tilt, y tilt, tip / inclinaison longitudinale*]

Înclinare relativă Înclinarea planului unei fotografii faţă de un plan oarecare. Înclinarea perpendicularei fotografiei faţă de o direcţie de referinţă. [*relative tilt / inclinaison relative*]

Înclinare transversală Înclinarea axei transversale a avionului. [*lateral tilt, x tilt / inclinaison transversale*]

Înclinarea aerobazei Unghiul format de aerobază cu orizontala locului. [*base tilt / inclinaison de la base*]

Înclinarea avionului Înclinarea axelor avionului faţă de orizontală. Este înregistrată pe aerofotogramă prin intermediul imaginii nivelei cu bulă de aer. [*aircraft tilt / inclinaison de l'avion*]

Înclinarea camerei Unghiul format de axa optică principală a camerei cu verticala locului. [*tilt of camera / inclinaison de la chambre*]

Înclinarea fotogramei Unghiul dintre planul clişeului şi planul orizontal, în momentul fotografierii. [*tilt of photograph / inclinaison du cliché*]

Înclinarea modelului Înclinarea stereomodelului obţinut în urma orientării relative a fotogramelor. Aducerea lui la orizontală se realizează prin orientarea absolută. [*tilt of model / inclinaison du modèle*]

Înclinarea orbitei Unghiul format între planul orbitei satelitului şi planul ecuatorial terestru. [*orbital inclination / inclinaison de l'orbite*]

Înclinarea orizontului Unghiul vertical dintre planul orizontului adevărat şi planul orizontului aparent. Se măsoară în planul principal al fotogramei în punctul de staţie (de aerofotografiere). [*dip of the horizon, dip / dépression de l'horizon*]

Înclinaţie magnetică Unghiul dintre planul orizontal şi liniile de forţă ale câmpului geomagnetic. [*magnetic inclination, magnetic dip / inclinaison magnétique*]

Înnegrire (a emulsiei) Înnegrirea materialului fotografic în timpul developării, datorită formării cristalelor de argint metalic. [*blackening, blacking / noircissement*]

Înregistrare analogică Înregistrarea unei mărimi prin intermediul unei alte mărimi fizice, proporţională cu cea originală. [*analogue recording / enregistrement analogique*]

Înregistrare automată Înregistrarea datelor sau a imaginilor în mod automat, fără intervenţia operatorului. [*automatic recording / enregistrement automatique*]

Înregistrare fotografică Înregistrarea imaginilor obiectelor prin mijloace fotografice. [*photographic recording / enregistrement photographique*]

Înregistrare la distanţă Înregistrarea datelor la o anumită distanţă faţă de aparatura de observare. [*remote recording / enregistrement à distance*]

Înregistrare magnetică Înregistrare a informaţiilor pe un suport magnetic. [*magnetic recording / enregistrement magnétique*]

Înregistrare numerică Înregistrarea unei mărimi prin intermediul unor valori numerice, proporţionale cu mărimea descrisă. [*digital recording / enregistrement numérique*]

Înregistrare optică Înregistrare a informaţiei pe un suport optic. [*optical recording / enregistrement optique*]

Înregistrator grafic Periferic care poate executa desene liniare, conform comenzilor primite de la un calculator. Sin. *Plotter*. [*tracing device, plotter / dispositif traceur, table traçante*]

Întrerupere Discontinuitate a elementelor vectoriale liniare, apărută ca urmare a unor erori produse în cadrul procesului de digitizare. [*gap / discontinuité*]

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

J

JACERS **Japan . esearch Committee of Environmental Remote Sensing** Comitetul Japonez de Cercetare pentru Teledetecţia Mediului.

JEOS 1. **Japanese Earth Observation System** Sistem japonez de observare a Pământului. 2. **Janus Earth Observation Satellite** Satelitul JANUS pentru observarea Pământului (Franţa).

JERS 1 **Japanese Earth Resources Satellite** Satelit lansat de Japonia în februarie 1992. Este echipat cu un SAR ce operează în banda L, cu polarizare HH şi unghi de incidenţă de 38,5°.

JMA **Japan Meteorological Agency** Agenţia Meteorologică Japoneză.

Joystick Dispozitiv periferic ce permite poziţionarea cursorului pe ecran, cu ajutorul unei manete. [*joystick / manche à balai, joystick*]

JMC **Jaune Magenta Cyan** Galben, purpuriu, azuriu.

JPEG **Joint Picture Expert Group** Grupul experţilor în imagini. Organism ce a elaborat standardul, cu acelaşi nume, pentru comprimarea imaginilor numerice.

JPL **Jet Propulsion Laboratory** Laboratorul pentru motoare cu propulsie prin reacţie. Centru NASA, din Pasadena, gestionat de *California Institute of Technology*, cu sarcini de arhivare şi distribuţie a datelor de teledetecţie, în cadrul programului EOS.

JPOP **Japanese Polar Platform** Platformă polară japoneză.

JRC **Joint Research Centre** Centrul Unificat de Cercetări. Agenţie a CEC, care coordonează nouă institute de cercetare. Are patru sedii: Geel, în Belgia; Karlsruhe, în Germania; Petten, în Olanda; ISPRA, în Italia.

JSC **Johnson Space Center** Centrul Spaţial Johnson (Houston, SUA).

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

K

KANDIDATS ***Kan*****sas Digital Image** ***Data*** **System** Sistem de prelucrare a imaginilor numerice (Laboratorul de teledetecţie al universităţii din Kansas).

KDOSS Kern Digital Orthophoto Software System Sistemul numeric *Kern* pentru generarea ortofotografiilor (Elveţia).

KOMPSAT Korea Multi-Purpose ***Sat*****ellite** Serie de sateliţi coreeni, proiectaţi a fi lansaţi începând din 1999. Scopul principal al misiunii va fi cartografierea Coreii, cu un sistem de două camere.

Kriging Metodă de generare a unei suprafeţe, prin interpolare, plecând de la valorile cunoscute pentru o submulţime de puncte ale acesteia. Bazată pe metode statistice, oferă şi posibilitatea estimării erorilor comise pentru punctele determinate prin interpolare. [*kriging / krigeage*]

KRISS Kern Raster Image Superposition System Sistem de suprapunere a imaginilor raster (*Kern*, Elveţia).

KSC Kennedy Space Center Centrul Spaţial Kennedy. Organism NASA (Cape Canaveral, Florida).

KUSP K*u*-Band Signal Processor Procesor de semnale în banda Ku.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

L

Laborator spaţial Vehicul spaţial echipat cu aparatură de cercetare şi mijloace de comunicaţii cu Pământul. [*space laboratory / laboratoire spatial*]

LACIE Large Area Crop Inventory Experiment Experiment de inventariere a recoltelor pe suprafeţe mari (*US Department of Agriculture*, NASA, NOAA).

LADAR L*a*ser Detection *a*nd Ranging Detecţie şi localizare cu laser.

LAGEOS L*a*ser G*eo*dynamic Satellite Satelit geodinamic cu laser. Primul satelit LAGEOS a fost lansat la 4 mai 1976, pe o orbită circulară, la 5900 km altitudine, înclinată cu 110° faţă de planul ecuatorului. În octombrie 1992, a fost lansat LAGEOS 2, dintr-o navetă spaţială (misiune comună NASA–Italia pentru observarea dinamicii Pământului, prin utilizarea tehnologiei laser).

LAGOS L*a*ser Gravitational-wave Observatory in Space Observator spaţial al undelor gravitaţionale, echipat cu laser.

LAI Leaf Area Index Indice foliar.

LAMMR Large Area Multifrequency Microwave Radiometer Radiometru multifrecvenţă cu microunde, pentru suprafeţe mari (ICEX).

LAN Local Area Network Reţea locală. Reţea pentru comunicaţii de date, destinată conectării echipamentelor de calcul situate într-o arie restrânsă.

LANDSAT L*and* S*at*ellite Serie de sateliţi artificiali ai Pământului destinaţi cercetării resurselor terestre. Program realizat de NASA, NOAA, USGS şi EOSAT. Primul dintre aceşti sateliţi a fost lansat la 22 iulie 1972, sub numele de ERTS 1 (*Earth Resources Technology Satellite*) şi a ieşit din uz la 6 ianuarie 1978. Următorii sateliţi din serie sunt: ERTS 2, lansat la 22 ianuarie 1975, ieşit din uz la 27 iulie 1983; LANDSAT 3, lansat la 5 martie 1978, ieşit din uz la 7 septembrie 1983; LANDSAT 4, lansat la 16 iulie 1982; LANDSAT 5, lansat la 1 martie 1984. Orbita sateliţilor LANDSAT 1-3 avea altitudinea de 915 km. Orbita sateliţilor LANDSAT 4 şi 5 este situată la o altitudine medie de 705 km, cu înclinare de 98,91°– 99,1° şi o precesie de cca. 1° pe zi. Unghiul dintre planul orbitei şi direcţia Pământ-Soare este de 37°. Perioada de revoluţie este de 103,3 minute iar ciclul orbital (de repetare a aceluiaşi traseu) este de 18 zile. Sateliţii sunt dotaţi cu sensori de tip MSS (toată seria) şi TM (LANDSAT 4 şi 5), cu care explorează fâşii cu lăţimea de 185 km. Sensorii MSS permit obţinerea unei rezoluţii la sol de 79 m, iar sensorii TM a uneia de 30 m (benzile TM 1-5 şi 7) sau de 120 m (banda TM 6). La ecuator culoarele vecine explorate se suprapun cu 16%.

Lansarea sateliţilor Plasarea pe orbită a sateliţilor, de la baze terestre sau din navete spaţiale. [*satellite launching / lancement des satellites, mise sur orbite*]

LANSYS Land A*n*alysis Sys*tem* Sistem de analiză a teritoriului (Noua Zeelandă).

LAP Low Altitude Photography Fotografie de la altitudine joasă.

LAR Lidar Altimeter/Ranger Altimetru / telemetru lidar.

LARS 1. **Laboratory for Applications of Remote Sensing** Laborator pentru Aplicaţii ale Teledetecţiei (*Purdue University*, SUA). 2. **Laboratory for Agricultural Remote Sensing** Laborator pentru aplicarea teledetecţiei în agricultură (SUA). 3. **Lower Atmosphere Research Satellite** Satelit pentru studiul atmosferei inferioare.

LARSYS LARS Data Processing System Sistem de prelucrare a datelor (LARS).

LAS Land Analysis System Sistem de analiză a terenului. Sistem de analiză a imaginilor menit să stocheze, să gestioneze şi să analizeze date sub formă de imagini numerice, fiind prevăzut cu o gamă largă de funcţii şi instrumente statistice.

LAS LANDSAT D Assessment System Sistem de evaluare a satelitului LANDSAT D (NASA).

LASA Laser Atmospheric Sounder and Altimeter Sondă atmosferică şi altimetru laser (EOS).

Laser 1. **Light Amplification by Stimulated Emission of Radiation** Amplificarea luminii prin stimularea emisiunii radiaţiei. 2. Sursă de lumină coerentă, monocromatică. Funcţionează prin excitarea electronilor unui material, cu ajutorul unei surse externe de energie, şi provocarea revenirii acestora pe nivelele de echilibru, cu ajutorul unor fotoni incidenţi. Ca urmare, energia este re-emisă tot sub formă de cuante luminoase, cu aceeaşi fază şi frecvenţă ca a celor incidente, provocând o reacţie în lanţ de re-emisie a energiei sub formă de radiaţie luminoasă. [*laser / laser*]

Laser cu semiconductori Laser la care elementul activ, ce emite lumină, este un dispozitiv cu semiconductor. [*semiconductor laser / laser à semi-conducteur*]

Laser Doppler Instrument de măsură ce utilizează un fascicul laser şi efectul Doppler, pentru măsurarea vitezelor relative. [*Doppler laser / laser Doppler*]

Laser multifrecvenţă Sistem laser care are posibilitatea de a emite lumină cu mai multe lungimi de undă. [*multifrequency laser / laser multifréquences*]

LASS Land Application Satellite System Sistem de sateliţi pentru aplicaţii teritoriale (ESA).

Latitudine astronomică Unghiul dintre planul ecuatorului terestru şi perpendiculara pe geoid (verticala locului). [*astronomic latitude / latitude astronomique*]

Latitudine de developare Domeniul de variaţie al condiţiilor de developare pentru care imaginea obţinută este redată corect. [*development latitude / latitude de développement*]

Latitudine de expunere Domeniul de expunere pentru care caracteristica densitate-expunere este liniară. Se calculează cu relaţia $L = \log (E_m/E_M)$, în care E_m este expunerea minimă iar E_M este expunerea maximă. [*exposure latitude, exposure range, latitude / latitude d'exposition, écart d'exposition tolérable, latitude de pose*]

Latitudine de măsură Raportul dintre valoarea maximă măsurabilă şi cea minimă detectabilă pentru un instrument de măsură dat. [*dynamic range / latitude de mesure*]

Latitudine de punere la punct 1. Variaţia maximă a distanţei focale, în jurul valorii corecte, pentru care imaginea formată poate fi apreciată drept clară. 2. Distanţele minimă şi maximă faţă de un obiect pentru care se poate face punerea la punct a unui sistem optic. Sin. *Domeniu de punere la punct a imaginii, Toleranţă de punere la punct*. [*range of focus setting / latitude de mise au*

point, portée de mise au point, tolérance de mise au point]

Latitudine geodezică Unghiul dintre normala la elipsoid, dusă dintr-un punct dat, şi planul ecuatorial. [*geodetic latitude, topographic latitude / latitude géodésique*]

Latitudine geografică Termen utilizat pentru a desemna latitudinea geodezică sau, mai rar, cea astronomică. [*geographical latitude / latitude géographique*]

Latitudine redusă Latitudine măsurată în raport cu o sferă cu raza egală cu una din semiaxele elipsoidului de referinţă, sferă pe care se proiectează punctul de interes de pe elipsoid printr-o dreaptă paralelă cu semiaxa luată ca rază. Se calculează după relaţia tg $\phi v = b/a$ tg B, unde a şi b sunt semiaxele elipsoidului, iar B este latitudinea geodezică. [*reduced latitude / latitude réduite*]

LAWS Laser Atmospheric Wind Sounder Sondă laser pentru curenţii atmosferici (EOS).

Lărgimea benzii 1. Diferenţa între valorile extreme ce definesc o bandă de frecvenţe. 2. Cantitatea maximă de informaţie ce poate fi transmisă în unitatea de timp, printr-un canal de comunicaţii. [*bandwidth / largeur de bande*]

Lărgimea câmpului Diametrul cercului din planul obiect, ce include punctele pentru care obiectivul formează imagini. [*field diameter / largeur du champ*]

Lărgimea fasciculului 1. Măsură a concentrării puterii unei antene direcţionale de-a lungul direcţiei de maxim. Reprezintă unghiul, în plan orizontal, dintre direcţiile în care intensitatea fasciculului electromagnetic este jumătate din valoarea sa maximă. 2. Unghiul solid din jurul axei unui fascicul de radiaţii ce cuprinde fasciculul. Sin. *Deschiderea fasciculului*. [*beam width, beam angle, aperture of the beam / largeur du faisceau, ouverture de faisceau, angle de faisceau*]

Lărgimea impulsului v. **Durata impulsului**

Lăţimea benzii (de aerofotografiere) Distanţa dintre două linii de aerofotografiere vecine. [*strip width / largeur de bande*]

Lăţimea culoarului Lăţimea fâşiei de teren explorată prin teledetecţie. [*swath width / largeur de couloir, largeur de fauchée, champ de balayage utile*]

LBIR Laser Beam Image Recorder Înregistrator de imagini cu fascicul laser.

LBMR L-Band Microwave Radiometer Radiometru cu microunde în banda L.

LDIAS LANDSAT-D Image Analysis System Sistem de analiză a imaginilor LANDSAT D.

Legătură la distanţă Legătură pentru comunicaţii de date, realizată cu un sistem de calcul situat la distanţă. [*remote link* / -]

Legea Bougouer Lege care exprimă descreşterea densităţii unui flux de radiaţii monocromatice la pătrunderea într-un mediu care reflectă şi absoarbe radiaţii cu respectiva lungime de undă. [*Bougouer's law / loi de Bougouer*]

Legea Lambert Lege care exprimă legătura dintre iluminarea unei suprafeţe şi unghiul de incidenţă al fasciculului de lumină pe suprafaţa respectivă: $I=E\cdot\cos\theta$, unde I este iluminarea; E este densitatea fluxului de lumină iar θ este unghiul de incidenţă. [*cosine law of illumination / loi cosinus d'illumination*]

Legendă (a hărţii) Element al hărţii care explică semnificaţia culorilor sau a semnelor convenţionale utilizate. Cheia simbolurilor folosite pentru a interpreta o hartă.

[*legend, table of conventional signs / légende de la carte*]

LEM Lunar Excursion Module Vehicul lunar.

Lentilă Piesă optică, construită din material transparent, ce prezintă una sau două suprafeţe curbe (de obicei sferice) şi o axă de simetrie. [*lens / lentille*]

Lentilă adiţională Lentilă care se adaugă unui sistem optic pentru a-i schimba caracteristicile. [*additional lens / lentille additionnelle*]

Lentilă biconcavă Lentilă care are ambele feţe concave. [*biconcave lens / lentille biconcave*]

Lentilă biconvexă Lentilă care are ambele feţe convexe. [*biconvex lens / lentille biconvexe*]

Lentilă cilindrică Lentilă ale cărei suprafeţe au formă cilindrică. [*cylindrical lens / lentille cylindrique*]

Lentilă colimatoare Lentilă care are rolul de a transforma un fascicul divergent sau convergent într-unul paralel. Sin. *Lentilă condensoare*. [*collimating lens, condensing lens / lentille collimatrice, lentille de condensation*]

Lentilă compensatoare Lentilă introdusă într-un sistem optic pentru a micşora distorsiunea radială. [*compensating lens / lentille compensatrice*]

Lentilă concav-convexă Lentilă care are o faţă concavă şi una convexă. [*concave-convex lens / lentille concave-convexe*]

Lentilă condensoare v. **Lentilă colimatoare**

Lentilă convergentă Lentilă care transformă un fascicul paralel într-unul convergent. [*converging lens, convergent lens, positive lens / lentille convergente*]

Lentilă cu suprafaţă tratată Lentilă pe a cărei suprafaţă este depusă o peliculă transparentă specială, cu rolul de a reduce reflexia luminii. [*coated lens, bloomed lens / lentille traitée*]

Lentilă de corecţie Lentilă utilizată pentru adaptarea sistemului optic la caracteristicile ochiului operatorului. [*correcting lens, correction lens / lentille correctrice*]

Lentilă divergentă Lentilă care transformă un fascicul paralel într-unul divergent. [*diverging lens, negative lens, defocusing lens / lentille divergente*]

Lentilă groasă Lentilă cu grosime mare, ce nu poate fi neglijată în calcule. [*thick lens / lentille épaisse*]

Lentilă plan-concavă Lentilă care are o faţă plană şi una concavă. [*plan-concave lens / lentille plan-concave*]

Lentilă plan-convexă Lentilă care are o faţă plană şi una convexă. [*plan-convex lens / lentille plan-convexe, ménisque convergent*]

Lentilă sferică Lentilă care are feţele în formă de calote sferice. [*spherical lens / lentille sphérique*]

Lentilă subţire Lentilă a cărei grosime poate fi neglijată în calcule, distanţele măsurându-se faţă de centrul ei. [*thin lens / lentille mince*]

LEO 1. Local Earth Observation Observare locală a Pământului. 2. **Low Earth Orbit** Orbită terestră joasă.

LEOS Low Earth Orbiting Satellite Satelit cu orbită joasă. Sateliţi cu orbite până la 1000-1200 km altitudine.

LEOSAR Low Earth Orbit Synthetic Aperture Radar Radar cu deschidere sintetică pe orbită terestră joasă.

LERTS Laboratoire d'Études et de Recherches en Télédétection Spatiale Laboratorul de Studii şi Cercetări în Teledetecţie Spaţială (Toulouse, Franţa).

LF Low Frequency Frecvenţă joasă.

LFC Large Format Camera Cameră de format mare. Cameră fotografică destinată fotografierii suprafeţei terestre din navete spaţiale. Este dotată cu un obiectiv cu distanţa focală de 30,5 cm şi permite reglarea timpului de expunere între 1/250 şi 1/30 s. Formatul imaginii este de 23×46 cm. Rezoluţia la sol este de 20 m şi acoperirea de 222×444 km, de la altitudinea de 296 km.

LFMR Low Frequency Microwave Radiometer Radiometru pentru microunde de joasă frecvenţă (NROSS).

LGA Low Gain Antenna Antenă cu câştig redus.

LGSOWG LANDSAT Ground Station Operations Working Group Grup de lucru pentru operaţii în staţiile LANDSAT de la sol.

LIDAR Light Detection and Ranging Sistem de tip radar care utilizează un fascicul laser în loc de microunde şi permite măsurarea vitezei, altitudinii, direcţiei sau depărtării unei ţinte. [*lidar, laser radar, optical radar / lidar, radar optique*]

LIMAP LANDSAT Imagery Analysis Package Pachet de programe pentru analiza imaginilor LANDSAT (USGS).

Limb Marginea vizibilă a unui corp ceresc. [*limb / limbe*]

Limbaj de programare Limbaj artificial destinat scrierii programelor de calculator. [*programming language / langage de programmation*]

Limbaj maşină Ansamblul instrucţiunilor recunoscute de unitatea centrală de calcul a unui sistem de calcul. [*machine language / langage de machine*]

LIMES Lidar Multispectral Earth observation System Sistem lidar multispectral de observare a Pământului.

Limita celulei Perimetrul celulei elementare de teren explorate instantaneu de sensor. [*cell boundary / frontière de la cellule*]

Limita rezoluţiei liniare a emulsiei Cea mai mică distanţă dintre două detalii care apar distincte după developare. Depinde de mărimea medie a granulelor de argint metalic din emulsie. [*limit of linear resolution, linear resolving power of emulsion / limite de résolution linéaire de l'émulsion*]

Limita rezoluţiei radiometrice Cea mai mică variaţie a energiei recepţionate pe care o poate discrimina un instrument. [*radiometric resolution limit / limite de la résolution radiométrique*]

Limita rezoluţiei spectrale Diferenţa dintre cele mai apropiate lungimi de undă pe care le poate distinge un sensor. [*spectral resolution limit / limite de la résolution spectrale*]

Limitator de deschidere Dispozitiv (fantă, diafragmă sau chiar montura unei lentile) ce permite limitarea dimensiunilor transversale ale fasciculului de lumină ce poate traversa obiectivul. [*aperture stop / limiteur d'ouverture*]

Limită de focalizare Domeniul din spaţiul obiect pentru care se poate face punerea la punct a imaginii. Sin. *Limită de punere la punct a imaginii.* [*range of focus setting, focussing range / latitude de mise au point, portée de mise au point*]

Limită de mărire Gradul maxim de mărire a unei imagini de către un sistem optic. [*range of magnification / limite d'agrandissement*]

Limită de punere la punct a imaginii v. **Limită de focalizare**

Limită de rezoluţie Cea mai mică distanţă sau cel mai mic unghi de vizare existente între două obiecte care pot fi observate distinct. [*resolving limit / limite de la résolution*]

Limită de vedere Distanţa până la care pot fi văzute distinct obiectele, cu ochiul liber. Sin. *Limită de vizibilitate*. [*range of sight / portée de la vue*]

Limită de vizibilitate v. **Limită de vedere**

Linia nodurilor Linia care uneşte punctul nodal ascendent cu punctul nodal descendent al orbitei satelitului. [*nodal line, line of nodes / ligne des noeuds*]

Linia orizontului Linie imaginară pe fotogramă, care reprezintă orizontul adevărat. Corespunde intersecţiei planului fotogramei cu planul orizontal care conţine centrul de perspectivă (punctul nodal posterior). [*horizon trace, ground parallel, horizon / ligne d'horizon, trace de l'horizon*]

Liniaritate 1. Proprietate conform căreia o operaţie asupra sumei semnalelor este echivalentă cu aceeaşi operaţie aplicată fiecărui semnal individual şi sumării rezultatelor. 2. Proprietatea unui sensor de a produce un semnal de ieşire ce variază liniar funcţie de mărimea de intrare. [*linearity / linéarité*]

Linie 1. Listă orizontală de valori într-un tabel sau matrice. 2. Element geometric de bază utilizat în reprezentarea informaţiei grafice în format vectorial. [*1. row 2. line / ligne*]

Linie a indicilor de referinţă Linie care uneşte indicii de referinţă (mărcile fiduciale, semnele marginale) de pe laturile sau colţurile opuse ale fotogramei. Sin. *Linie a reperelor*. [*fiducial line, fiducial axis / ligne des repères*]

Linie a reperelor v. **Linie a indicilor de referinţă**

Linie ascunsă Linie mascată de detaliile situate în faţa ei. [*hidden line / ligne cachée*]

Linie azimutală Linie dusă din punctul central, din cel nadiral sau din izocentrul aerofotogramei, în direcţia unui punct similar de pe o aerofotogramă învecinată din aceeaşi bandă. [*azimuth line / ligne d'azimut*]

Linie de absorbţie Domeniul (îngust) de lungimi de undă ale radiaţiilor electromagnetice absorbite de mediul prin care trec. [*absorption line / raie d'absorption*]

Linie de baleiere Linie de-a lungul căreia se deplasează spotul de explorare al unui dispozitiv de baleiere. [*scan line, sweep / ligne de balayage*]

Linie de emisie Bandă îngustă de frecvenţe ale radiaţiilor electromagnetice emise preferenţial de un corp emiţător. [*emission line / ligne d'émission*]

Linie de pantă maximă 1. Linie trasată printr-un punct situat între două izohipse, ce are proprietatea că segmentul de dreaptă determinat de intersecţia ei cu izohipsele este cel mai scurt posibil. 2. Linie perpendiculară pe dreapta de intersecţie a planului clişeului cu planul terenului. [*steepest slope line, line of greatest slope / cliniste, ligne de plus grande pente*]

Linie de perspectivă v. **Proiectantă**

Linie de profil Linie care indică poziţia unui profil. [*section line / ligne du profil*]

Linie de reţea Linie dintr-un caroiaj. [*grid line / ligne de grille*]

Linie de vizare Linie ce uneşte instrumentul cu obiectul observat. [*aiming line, line of sight, line of collimation / ligne de visée*]

Linie de zbor Linie care uneşte punctul central propriu cu punctele centrale transpuse de pe aerofotogramele vecine. Marchează linia din teren deasupra căreia s-a deplasat aparatul de zbor cu camera fotografică. [*flight line / ligne des centres, ligne de vol*]

Linie optică a vederii Traseul curb al razelor de lumină prin atmosferă. [*optical line of sight / ligne optique de vue*]

Linie parazită Linie scurtă, transversală pe un element vectorial, ce apare ca urmare a imperfecţiunilor din cadrul procesului de conversie raster-vector realizat prin trasarea automată a liniilor. [*spur / ligne parasite*]

Linie radială Linie trasată radial din punctul central al aerofotogramei verticale. Sin. *Radială*. [*radial line / ligne radiale*]

Linii Fraunhofer Linii de absorbţie ce apar în spectrul radiaţiilor solare după traversarea atmosferei. [*Fraunhofer lines / raies de Fraunhofer, lignes noires du spectre solaire*]

LIP Laboratory for Image Processing Laboratorul de prelucrare a imaginilor (JRC).

LIPS Library of Image Processing Software Bibliotecă de programe pentru prelucrarea imaginilor.

LIRA Linear Recognition and Analysis Recunoaştere şi analiză liniară (pachet de programe produs de *Geospectra Corporation*).

LIRAD Lidar-Radiometer Ansamblu radiometru-lidar.

LIS 1. **Land Information System** Sistem de informaţie teritorială. 2. **Lightning Imaging Sensor** Sensor generator de imagini ale fulgerelor (EOS).

Lisaj v. **Filtrare trece jos**

LISS Linear Imaging Self-scanned Sensor Sensor liniar generator de imagini, cu autobaleiere (IRS, ISRO).

LITE Lidar (Laser) In-space Technology Experiment Experiment tehnologic cu lidar (laser) spaţial.

LM 1. **Lunar Module** Modul lunar. 2. **Lightning Mapper** Sensor de detecţie a fulgerelor (NASA).

LMS 1. **LANDSAT Mapping System** Sistem de cartografiere pe baza imaginilor LANDSAT (*Colorado State University*). 2. **Lightning Mapper Sensor** Sensor pentru cartarea fulgerelor (GOES).

LNB Low Noise Block Down converter Combinaţie de amplificator cu zgomot redus şi convertor de frecvenţă.

LO Lunar Orbiter Serie de sateliţi artificiali ai Lunii. LO 1 a fost lansat la 10 august 1966; LO 2 la 6 noiembrie 1966; LO 3 la 4 februarie 1967; LO 4 la 4 mai 1967; LO 5 la 1 august 1967 (SUA).

Lob lateral v. **Lob secundar**

Lob principal Porţiunea din diagrama de directivitate a antenei, situată în jurul direcţiei principale de directivitate. [*main lobe, major lobe / lobe principal*]

Lob secundar Porţiuni din diagrama de directivitate a antenei, ce indică direcţii de câştig important ale acesteia, diferite de direcţia principală (utilă). Sin. *Lob lateral*. [*secondary lobe, minor lobe, side lobe / lobe secondaire, lobe latéral*]

LOCSS Land Ocean Climate Satellite System Sistem de sateliţi pentru studierea climei oceanelor şi continentelor (DFVLR).

LODIA Low cost Digital Image Analyser Analizor ieftin de imagini numerice.

Longitudine astronomică Unghiul diedru dintre planul meridianului astronomic origine (de obicei, meridianul Greenwich) şi meridianul locului, determinat prin observaţii astronomice şi semnale de timp. [*astronomical longitude / longitude astronomique*]

Longitudine geodezică Unghiul diedru dintre meridianul origine şi planul meridian al elipsoidului, ce trece prin punctul determinat. [*geodetic longitude / longitude géodésique*]

Longitudine geografică Termen utilizat pentru a desemna longitudinea geodezică sau, mai rar, pe cea astronomică. [*geographical longitude / longitude géographique*]

LOROP Long Range Oblique Photography Fotografie oblică la mare distanţă.

LOS Land Observation Satellite Satelit de observare a terenului (Japonia).

LRIR Low Resolution Infrared Radiometer Radiometru în infraroşu cu rezoluţie mică.

LRIS Land Resources Information System Sistem informaţional asupra resurselor teritoriului (*US Army*).

LRIT Low Rate Image Transmission Transmisie cu viteză redusă a imaginilor.

LRNR Low Resolution Non-scanning Radiometer Radiometru fără baleiere, cu rezoluţie mică.

LROR Low Resolution Omnidirectional Radiometer Radiometru omnidirecţional cu rezoluţie mică.

LRPT Low Resolution Picture Transmission Transmisie cu rezoluţie mică a imaginilor (tehnică de legătură în banda S, utilizată de NASA).

LRR Laser Retro Reflector Retroreflector laser (ERS 1).

LRSA Land Remote Sensing Assembly Ansamblu pentru teledetecţia terestră (pachet de sensori pentru platformă polară).

LS LANDSAT Satellite Satelit LANDSAT.

LSAP Low Sun Angle Photography Fotografie cu Soarele la mică înălţime deasupra orizontului.

LSC Line Scan Camera Cameră cu baleiere liniară (Germania).

LSP Large Space Photography Fotografie a unor spaţii întinse.

LST Land Surface Temperature Temperatura suprafeţei terenului.

LTPMS Lidar Temperature/Pressure/Moisture Sounder Sondă lidar pentru temperatură, presiune şi umiditate (NASA).

Lucrări pregătitoare Lucrări ce se fac înainte de executarea aerotriangulaţiei (de ex. alegerea, marcarea şi transpunerea punctelor). [*preparatory works / stéréopréparation*]

LUDA Land Use Data Analysis Program Program de analiză a datelor despre utilizarea terenului.

Lumina lui Wood v. **Lumină neagră**

Lumina zilei Lumina venită de la Soare, sub formă de radiaţie directă sau difuză, de la răsăritul şi până la apusul Soarelui. [*daylight / lumière du jour*]

Luminanţă 1. Atribut cantitativ al luminii, care se corelează cu senzaţia de strălucire şi reprezintă evaluarea radianţei prin mijloacele funcţiei luminozităţii standard. 2. Mărime fotometrică ce caracterizează densitatea intensităţii luminoase pentru o direcţie

de propagare dată. Este definită conform relaţiei:

$$B_\varphi = \frac{dI}{dS \cdot \cos\varphi} = \frac{d^2\Phi}{dS \cdot d\Omega \cdot \cos\varphi}$$

unde dI este intensitatea luminoasă a suprafeţei dS, într-o direcţie ce formează unghiul φ cu normala la suprafaţă; $d^2\Phi$ este fluxul luminos emis de suprafaţa elementară dS, sub un unghi solid $d\Omega$, în aceeaşi direcţie. Unitatea de măsură este candela pe metru pătrat (cd/m^2), denumită şi *nit*. Se mai utilizează şi *stilbul*, egal cu 1 cd/cm^2. Sin. *Strălucire luminoasă, Strălucire vizuală, Densitate luminoasă*. [*luminance, brightness / luminance*]

Luminanţmetru v. **Nitmetru**

Lumină Radiaţie cu lungimea de undă cuprinsă între 400 şi 750 nm (sesizabilă de ochiul uman). [*light / lumière*]

Lumină absorbită Lumină a cărei energie este absorbită de corpul prin care se propagă sau la care este incidentă. [*absorbed light / lumière absorbée*]

Lumină actinică Lumină cu lungime de undă adecvată impresionării materialului fotosensibil. [*actinic light / lumière actinique*]

Lumină albă Lumina care este alcătuită din toate radiaţiile cu lungimi de undă de 400-750 nm, cu distribuţie spectrală similară cu cea a luminii solare. [*white light / lumière blanche*]

Lumină artificială Lumină produsă de o sursă artificială. [*artificial light / lumière artificielle*]

Lumină coerentă Lumină alcătuită din unde ce păstrează o diferenţă de fază constantă în timp. [*coherent light / lumière cohérente*]

Lumină de siguranţă Lumină inactinică, utilizată în camerele obscure de prelucrare a materialului fotografic. [*safe light / lumière inactinique*]

Lumină difuză Lumină care se propagă în multiple direcţii, în urma unei serii de reflexii difuze (în atmosferă sau pe suprafaţa unor corpuri). [*diffuse light, scattered light / lumière diffuse*]

Lumină emergentă Lumină care iese dintr-un sistem optic, după traversarea lui. [*emergent light / lumière émergente*]

Lumină inactinică Lumină care, datorită lungimilor de undă a componentelor spectrale, nu impresionează materialul fotosensibil. [*safe light / lumière inactinique*]

Lumină incidentă Lumină ce ajunge, dintr-o sursă externă, pe suprafaţa unui obiect. [*incident light / lumière incidente*]

Lumină monocromatică Lumină compusă din radiaţii electromagnetice cu aceeaşi lungime de undă (de ex. lumina produsă de un laser). [*monochromatic light / lumière monochromatique*]

Lumină neagră Radiaţii ultraviolete care provoacă fluorescenţa unor obiecte. Sin. *Lumina lui Wood*. [*black light / lumière noire*]

Lumină parazită Lumină reflectată de componentele obiectivului fotografic şi care ajunge pe clişeu urmând o cale diferită de cea a fasciculului util. [*extraneous light / lumière parasite*]

Lumină polarizată Lumină compusă din unde a căror oscilaţie se face într-un singur plan. [*polarized light / lumière polarisée*]

Lumină polarizată liniar Lumină polarizată, la care vectorul intensităţii câmpului electric oscilează în acelaşi plan pe tot par-

cursul de propagare. [*linear polarized light / lumière à polarisation linéaire*]

Lumină reflectată Lumină care, la suprafaţa de contact dintre două medii, este transmisă înapoi, în mediul din care provine. [*reflected light / lumière réfléchie, lumière reflétée*]

Lumină solară difuză Lumină solară difuzată în atmosferă. [*diffuse skylight / lumière solaire diffuse*]

Lumină zodiacală Zonă luminoasă care se vede toamna la est, înainte de răsăritul Soarelui şi primăvara la vest, după apusul Soarelui. Este produsă prin difuzia luminii solare de către gaze şi pulberi aflate în planul eclipticii. [*zodiacal light, twilight / lumière zodiacale*]

Luminescenţă Emisie de lumină datorată acţiunii unor radiaţii electromagnetice asupra obiectului, prezenţei câmpurilor electrice sau a unor reacţii chimice. [*luminescence, visible luminescence / luminescence, luminescence visible*]

Luminescenţă chimică Luminescenţă produsă de un proces chimic. [*chemiluminescence / chimiluminescence*]

Luminescenţă în ultraviolet Luminescenţă provocată de radiaţiile ultraviolete. [*ultraviolet luminescence / luminescence ultraviolette*]

Luminozitate 1. Raportul dintre iluminarea imaginii unui obiect obţinută într-un instrument optic şi strălucirea obiectului. 2. Corespondentul psihosenzorial al luminanţei. Sin. *Strălucire*. [*brightness, luminosity / luminosité, brillance*]

Luminozitate de fond Luminozitatea fundalului pe care apare imaginea unui obiect. [*background luminance / luminosité de fond*]

Luminozitate medie a imaginii Media luminozităţii punctelor imaginii. [*average brightness / luminosité moyenne de l'image*]

Luminozitatea obiectivului Cantitatea maximă de lumină pe care o poate transmite un obiectiv fotografic. [*lens speed, strength of the lens / clarté de l'objectif*]

LUNA Program sovietic de explorare a Lunii cu staţii automate. A debutat în 1959.

Lunetă de navigaţie Instrument optic care permite observarea terenului deasupra căruia se zboară şi care este aerofotografiat. [*navigating sight, navigation telescope, viewfinder telescope / lunette de navigation*]

Lungime de undă Distanţa dintre două puncte consecutive, cu aceeaşi fază, a unei unde. Distanţă străbătută de o suprafaţă de undă în timp de o perioadă. [*wave-length / longueur d'onde*]

Lungime neredusă la orizontală 1. Distanţă măsurată într-un plan înclinat faţă de planul orizontal. 2. Distanţa oblică de la antena radar, la punctul din teren. [*distance non reduced to horizontal / 1. distance non réduite à l'horizon*]

Lungime redusă la elipsoid v. **Distanţă geodezică**

Lungime redusă la orizont v. **Distanţă redusă la orizont**

Lupă Instrument optic, cu distanţă focală scurtă, constituit din una sau mai multe lentile, care măreşte imaginea obiectului privit prin intermediul lui. [*magnifying glass, hand lens / loupe*]

Lux Unitate de măsură a iluminării. Un lux este egal cu iluminarea produsă pe o sferă cu raza de 1 m, de către o sursă punctiformă cu intensitatea de 1 candelă, situată în centrul sferei. Simbol *lx*. [*lux / lux*]

Luxmetru Fotometru adaptat pentru determinarea directă a iluminării. [*luxmeter / luxmètre*]

LUT Look Up Table v. Tabel al culorilor

LWCI Leaf Water Content Index Indice al conţinutului de apă din frunze.

LWIR Longwave Infrared Infraroşu cu lungime de undă mare.

LWR Longwave Radiation Radiaţie cu lungime de undă mare.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

M

MACDIF *Map* **and Chart Data Interchange Format** Format de interschimb al datelor cartografice.

MAD Multispectral Analyzer Display Sistem de afişare pentru analizoare multispectrale (CCRS).

Magazia camerei fotografice Parte componentă a camerei, destinată stocării filmului sau plăcilor fotografice, înainte şi după expunere. [*camera magazine / magasin de la chambre*]

Magellan Misiune de cartografiere radar pe Venus, lansată la 4 mai 1989, ajunsă pe orbită venusiană la 10 august 1990 şi intrată în atmosfera planetei la 12 octombrie 1994, când a încetat emisia.

Magnetoscop Aparat ce permite înregistrarea şi redarea sunetului şi imaginilor pe bandă magnetică. [*video tape recorder, video recorder / magnétoscope*]

MAGSAT Magnetometer *Sat***ellite** Satelit magnetometric (NASA).

Manevrarea filmului Set de operaţii care includ testarea, selecţia, etichetarea, expedierea, încărcarea, calibrarea, prelucrarea, recuperarea şi stocarea filmului. [*film handling / manutention du film, manipulation du film*]

MAPEX M*ap***ping Experiment from space** Experiment de cartografiere spaţială (SPACELAB).

MapInfo Pachet de programe destinat SIG.

MAPS 1. **Map Analysis Package System** Sistem de pachete de programe pentru analiza hărţilor. 2. **Measurement of Air Pollution from Satellite** Măsurarea din satelit a poluării atmosferice (experiment din navetă spaţială). 3. **Map Assisted Photo Interpretation System** Sistem de fotointerpretare asistat de hartă (*Carnegie Mellon University, US Air Force*). 4. **Multispectral Active & Passive System** Sistem multispectral activ şi pasiv (Germania). 5. **Multispectral Active/Passive Scanner** Scaner multispectral activ şi pasiv (*Daedalus*).

MAPSAT M*app***ing** *Sat***ellite** Satelit de cartografiere (propus de către USGS).

Marcarea punctelor Marcarea grafică sau mecanică (prin înţepare) a punctelor de control, centrale, marginale etc. de pe o fotogramă. [*point marking / piquage des points*]

Marcă Semn grafic virtual cu care se explorează modelul stereoscopic. Reprezintă imaginea percepută de operator a două repere vizualizate de fiecare ochi în parte. Sin. *Marcă spaţială, Reper stereoscopic, Reper mobil*. [*mark, floating mark, virtual mark, floating dot, index mark / repère, index mobile, marque (stéréoscopique), repère stéréoscopique, index de pointé, index virtuel*]

Marcă luminoasă Marcă realizată cu ajutorul a două repere luminoase. [*luminous floating mark, illuminating mark / repère lumineux, index lumineux*]

Marcă spaţială v. **Marcă**

Margine subţiată Margine a unei fotografii, subţiată prin tăiere oblică în vederea asamblării într-un fotomozaic. [*feather-edge / bord affiné*]

Mariner Program american de explorare a planetelor, cu staţii automate. Dintre misiunile planetare pot fi menţionate următoarele: *Mariner* 2, spre Venus (1962); *Mariner* 3 şi 4, spre Marte (1964); *Mariner* 5, spre Venus (1967); *Mariner* 6 şi 7, spre Marte (1969); *Mariner* 8 spre Marte (1971); *Mariner* 9 pe orbită în jurul lui Marte (1971); *Mariner* 10, spre Venus şi Mercur (1973); *Mariner* 13, 14 spre Jupiter şi Uranus. *Mariner* 11 şi 12 au fost redenumite *Voyager* 1 (lansat în septembrie 1977 şi ajuns la Saturn în noiembrie 1980) şi *Voyager* 2 (lansat în august 1977 şi ajuns la Neptun în august 1989).

Marjă de eroare Interval în care se presupune că se plasează, cu o anumită probabilitate, valoarea reală a unei mărimi. [*margin of error, error band / marge d'erreur*]

MARS Monitoring of Agriculture by Remote Sensing Supravegherea agriculturii prin teledetecţie (comisie a Uniunii Europene).

Mars Program sovietic de explorare a planetei Marte, ce a debutat cu *Mars* 1 (1962), urmat de *Mars* 2 (1971); *Mars* 3 (1971); *Mars* 4 (1973); *Mars* 5 (1973); *Mars* 6 (1973); *Mars* 7 (1973).

MARSIS Marine Remote Sensing Information System Sistem informaţional de teledetecţie marină.

MAS Microwave Atmospheric Sounder Sondă cu microunde pentru atmosferă (pe navetă spaţială).

Masă de proiecţie (a aparatului de redresare) Suport plan pe care se aşează hârtia fotografică pe care se proiectează imaginea redresată. [*easel of a rectifier / table de projection (de l'appareil de redressement)*]

Masă de restituţie v. **Planşetă de restituţie**

Masă optică Raportul dintre grosimea atmosferei traversată de radiaţia solară şi grosimea atmosferei măsurată pe verticala locului. [- / *masse optique*]

Mascare 1. Limitarea pătrunderii luminii pe o parte din materialul fotosensibil, în timpul copierii, pentru a compensa diferenţele mari de densitate ale clişeului. 2. Aplicarea unei măşti asupra unei imagini numerice, prin efectuarea intersecţiei logice între mască şi imagine. [*1. dodging 2. masking / masquage*]

Mască 1. Foaie de material opac plasată pe un negativ fotografic, pentru a elimina o parte din imagine. 2. Strat în cadrul unui SIG, utilizat pentru desemnarea limitelor arealelor de interes, în vederea prelucrării selective a acestora. [*1. mask 2. data mask / masque*]

MASER 1. **Microwave Amplification by Stimulated Emission of Radiation** Amplificarea microundelor prin emisie stimulată de radiaţii. Dispozitiv ce emite un fascicul coerent de microunde. 2. **Multispectral Airborne System for Environmental Research** Sistem multispectral aeropurtat pentru cercetarea mediului.

MASR Microwave Atmospheric Sounding Radiometer Radiometru cu microunde pentru sondarea atmosferei (STORMSAT).

MAS-SS Millimeter-wave Atmospheric Sounder - Space Shuttle Sondă a atmosferei în unde milimetrice (navetă spaţială).

Material fotografic Material fotosensibil utilizat în realizarea imaginii fotografice. [*photographic material, sensitive material / matériel photographique, matériel de prise de vues*]

Material fotosensibil Material alcătuit dintr-un suport (transparent sau opac) pe care sunt depuse unul sau mai multe straturi

de emulsie fotosensibilă. [*photosensitive material / matériel photosensible*]

Matrice Tablou format din valori numerice organizate pe linii şi coloane. [*matrix / matrice*]

Matrice de co-ocurenţă Matrice ce reprezintă frecvenţa de apariţie a diverselor perechi de valori, pentru perechi de pixeli din două imagini numerice. [*co-occurrence matrix / matrice de co-occurrence*]

Matrice Stokes v. **Matricea difuziei**

Matricea difuziei Ansamblu de patru numere complexe care descriu transformarea suferită de o undă polarizată în urma reflexiei pe o suprafaţă. Sin. *Matrice Stokes*. [*scattering matrix / matrice de diffusion*]

Mărci fiduciale Repere imprimate pe colţurile sau mijlocul laturilor fotogramei. Permit determinarea poziţiei punctului mijlociu. Sin. *Repere marginale, Indici de referinţă*. [*fiducial marks, reference marks / repères de fond de chambre, repères du cadre d'appui, repères de plaque, traits de repère*]

Mărime naturală 1. Dimensiunile reale ale unui obiect. 2. Imagine în care obiectele reprezentate au aceleaşi dimensiuni ca în realitate. [*life size / à l'échelle, échelle 1:1*]

Mărire Copiere sau afişare la scară mai mare a unei imagini. [*enlargement, magnification, image magnification, blow-up / agrandissement, grossissement, grandissement*]

Mărire a contrastului v. **Accentuarea contrastului**

Mărire fotografică Mărire a unei imagini pe cale fotografică. [*photographic enlargement / agrandissement photographique*]

Mărire optică Mărirea unei imagini prin mijloace optice. [*optical enlargement / agrandissement optique*]

Mărire longitudinală Raportul dintre distanţa dintre obiect şi planul focal obiect şi distanţa dintre planul focal imagine şi imaginea obiectului. Se calculează cu relaţia $x = dx_2/dx_1 = -x_2/x_1$. Mărirea longitudinală satisface relaţia $x = (n_2/n_1)y^2$, dacă $x \cdot z = y$, unde y este mărirea transversală iar z este mărirea unghiulară. [*longitudinal magnification / agrandissement longitudinal*]

Mărire transversală Raportul dintre dimensiunea transversală a unui obiect şi cea a imaginii sale, formate de un sistem optic. Mărirea transversală se determină cu relaţia $y = \pm h_{im}/h_{ob}$, unde h_{im} este înălţimea imaginii obiectului iar h_{ob} este înălţimea reală a obiectului. [*lateral magnification / agrandissement latéral*]

Mărire unghiulară Raportul tangentelor unghiurilor făcute de axa optică principală cu razele extreme ce traversează obiectivul, la limita deschiderii sale, respectiv cele emergente corespunzătoare: $z = \tan \phi_2 / \tan \phi_1$, unde ϕ_2 este unghiul dintre axa obiectivului şi raza extremă ce traversează obiectivul iar ϕ_1 este unghiul dintre razele emergente extreme. [*angular magnification / amplification angulaire*]

Mărire variabilă Proprietatea unui sistem optic de a permite mărirea imaginii cu un factor variabil. [*variable magnification / agrandissement variable*]

MBA Multi*b*eam Antenna Antenă multifascicul.

MCC Mission Control Center Centrul de Control al Misiunilor (NASA).

MCD Multi-Channel Detector Detector multibandă.

MCF Modulation Contrast Function Funcţia de modulare a contrastului.

MCP Meteorological Communications Package Programe de comunicaţie meteorologică. MCP permit accesul direct la datele instrumentelor meteorologice operaţionale la întreaga rezoluţie, în timpul trecerii satelitului.

MCR 1. **Multi-Channel Radiometer** Radiometru multispectral. 2. **Multispectral Cloud Radiometer** Radiometru multispectral pentru observarea norilor.

MCSST Multi-Channel Sea Surface Temperature Instrument multispectral pentru măsurarea temperaturii la suprafaţa mării.

MDAS Multispectral Data Analysis System Sistem de analiză a datelor multispectrale (*Bendix*).

MDIF Map Data Interchange Format Format de interschimb pentru date cartografice.

MDP Master Data Processor Procesor principal de date (*Goddard Space Flight Center*, pentru date LANDSAT 3).

MDPS Mops Data Processing System Sistem de prelucrare a datelor provenite de la sistemul de supraveghere a poluării marine cu petrol (MOPS).

MDT Modèle Digital du Terrain Model numeric al terenului.

Mecanism de comandă al camerei Ansamblul mecanismelor ce permit reglarea parametrilor de fotografiere ai unei camere, declanşarea obturatorului şi schimbarea clişeului. [*camera drive mechanism / commande de la chambre*]

Mediu absorbant Material care absoarbe puternic undele electromagnetice. [*absorbing medium, absorbent medium, lossy medium / milieu absorbant*]

Mediu de lucru Condiţiile de mediu în care operează un sensor de teledetecţie. [*operating environment / environnement du capteur*]

Mediu de transfer Mediu fizic pe care sunt înregistrate datele numerice în vederea transferului pe un alt sistem de calcul. [*transfer medium / milieu de transfert*]

Mediu dispersiv Mediu în care viteza de propagare a radiaţiei depinde de frecvenţa acesteia. [*dispersing medium / milieu dispersif*]

MEIS Multispectral Electro-optical Imaging Scanner Scaner multispectral, electro-optic, generator de imagini (CCRS).

Memorie Dispozitiv ce permite înregistrarea datelor. [*memory / mémoire*]

Meniu Listă de opţiuni afişată de un sistem de prelucrare a datelor, din care utilizatorul poate selecta operaţiunea care trebuie iniţiată. [*menu / menu*]

MEOSS 1. **Multispectral Electro-Optical Stereo Scanner** Scaner multispectral stereoscopic electro-optic (sensor german DFVLR, destinat echipării satelitului indian ROHINI). 2. **Multidisciplinary Earth Observation Satellite System** Sistem de sateliţi de observare multidisciplinară a Pământului.

Mercury Nave cosmice pilotate, americane, lansate începând cu 1961.

Meridian 1. Curbă rezultată din intersecţia unei suprafeţe de rotaţie cu un plan care include axa de rotaţie utilizată pentru generarea suprafeţei. 2. Linia de intersecţie a suprafeţei terestre cu un plan ce include axa de rotaţie a Pământului. [*meridian / méridien*]

Meridian central Meridianul pe care este centrată o reprezentare cartografică. [*cen-*

tral meridian, mean meridian / méridien central, méridien axial]

Meridian de bază v. **Meridian origine**

Meridian fotografic Imaginea, pe fotografie, a liniilor orizontale prezente în scenă şi care sunt paralele cu planul principal al fotografiei. [*photograph meridian / méridien photographique*]

Meridian geodezic Meridian pe suprafaţa unui elipsoid de referinţă. [*geodetic meridian / méridien géodésique*]

Meridian Greenwich Meridianul care trece prin punctul origine, situat la Observatorul Astronomic Greenwich (Londra). Este considerat drept meridian origine (longitudine 0°). [*Greenwich meridian / méridien de Greenwich*]

Meridian local Meridianul care trece prin locul (punctul) considerat. [*local meridian / méridien local*]

Meridian origine Meridian de referinţă, considerat ca având longitudinea 0°. Sin. *Meridian de bază, Meridian zero, Primul meridian.* [*base meridian, prime meridian, principal meridian, reference meridian / méridien d'origine, premier méridien*]

Meridian zero v. **Meridian origine**

MERIS Medium Resolution Imaging Spectrometer Spectrometru generator de imagini, cu rezoluţie medie.

MESA Modular Experimental Platform for Science and Applications Platformă modulară experimentală pentru ştiinţă şi aplicaţii. Platformă cu cost redus, compatibilă cu naveta spaţială *Ariane* şi destinată unor aplicaţii diverse (*Boeing*).

MESSR Multispectral Electronic Self-Scanning Radiometer Radiometru multispectral electronic cu baleiere automată (sensor pe MOS şi LOS).

Metadate Informaţii despre date. Date auxiliare care caracterizează un set de date, cum ar fi tipul instrumentului utilizat pentru colectarea lor, data colectării etc. [*meta data / méta données*]

METCAM Metric Camera Cameră metrică.

METEOR Serie de sateliţi meteorologici ruseşti, iniţiată cu *Meteor* 1, lansat la 26 martie 1969.

Meteorologie radar Disciplină care foloseşte tehnici radar pentru obţinerea de informaţii asupra stării atmosferei, îndeosebi asupra norilor şi precipitaţiilor. [*radar meteorology / radarmétéorologie*]

METEOSAT Meteorological Satellite Serie de sateliţi geostaţionari meteorologici şi de cercetare a resurselor ai Agenţiei Spaţiale Europene. METEOSAT 1 a fost lansat la 23 noiembrie 1977. METEOSAT 2 a fost lansat în 1981 iar în 1988 a fost lansat al treilea satelit din serie. Au fost echipaţi cu sensori ce operau în benzi spectrale din intervalul 400-1100 nm, cu rezoluţii la sol de 2,5x2,5 km şi 5x5 km. În 1989, 1990 şi 1991 au fost lansaţi alţi trei sateliţi din serie. Sateliţii METEOSAT efectuează o mişcare de rotaţie în jurul unei axe proprii, paralelă cu axa polilor tereştri. Această mişcare permite sensorilor să baleieze liniar suprafaţa terestră vizibilă, pe direcţia est-vest. Un sistem mecanic modifică orientarea captorului pentru a explora linii învecinate. În spectrul vizibil, doi sensori explorează simultan două linii cu lăţime de 2,5 km la nadir; în benzile de infraroşu operează doi sensori care explorează linii late de 5 km fiecare. În acest mod, în 25 de minute este explorată toată suprafaţa apa-

rentă a Pământului. Ciclul de observaţie se reia la fiecare 30 minute.

Metoda aeropoligonaţiei v. **Aeropoligonaţie**

Metoda anaglifelor Metodă de obţinere a modelului tridimensional. Constă în suprapunerea imaginilor unui cuplu stereoscopic, redate în culori complementare. Vizualizarea modelului se obţine privind prin ochelari cu lentile colorate în cele două culori, astfel încât fiecare ochi primeşte imaginea corespunzătoare lui din cuplul stereoscopic. [*anaglyphic method / méthode des anaglyphes, principe des anaglyphes*]

Metoda Arundel Combinaţie de metode grafice şi analitice pentru ridicare fotogrammetrică, având la bază triangulaţia radială. [*Arundel method / méthode d'Arundel*]

Metoda celor mai mici pătrate Metodă de aproximare, în care parametrii modelului sunt determinaţi astfel încât să fie minimizată suma pătratelor diferenţelor dintre datele de observaţie şi estimarea oferită de model. [*least squares method / méthode des moindres carrés*]

Metoda celor patru puncte Metodă de reglare a poziţiei clişeului şi a planului de proiecţie ale unui fotoredresator prin aducerea în coincidenţă a patru puncte de pe fotogramă cu punctele corespondente transpuse în poziţie corectă pe planul de proiecţie. [- / -]

Metoda imaginilor alternante Metodă de obţinere a modelului stereoscopic prin proiectarea alternativă, pe acelaşi ecran, a imaginilor stereoscopice, cu lumină polarizată în planuri diferite sau cu două culori complementare, şi observarea lor cu ochelari adecvaţi. [*blinking method, flicker method, twinkling, scintillation / procédé à éclipses, procédé du scintillement, scintillation*]

Metoda verosimilităţii maxime Metodă de clasificare care atribuie un obiect clasei pentru care probabilitatea de apartenenţă este maximă. [*maximum-likelihood method / méthode du maximum de vraisemblance*]

Metoda şabloanelor cu fante Metodă de realizare a fotomozaicurilor controlate, utilizând câte un şablon pentru fiecare fotogramă, a cărui poziţie este ajustată în vederea repartizării uniforme a erorilor la asamblare. Sin. *Procedeul fantelor radiale*. [*slotted template method / méthode d'utilisation du calibreur perforé, méthode de triangulation par plaques à fentes, procédé des fentes radiales*]

Metodă analitică Metodă care utilizează calculul matematic în rezolvarea problemelor. [*analytic(al) method / méthode analytique*]

Metodă de orientare Metodă de determinare a poziţiei unei imagini în raport cu o serie de repere exterioare. [*orientation method / méthode d'orientation*]

Metodă de verificare Metodă de evaluare a exactităţii rezultatelor unei operaţii. [*checking method / méthode de contrôle*]

Metodă grafică Metodă de analiză sau prelucrare a datelor ce operează asupra reprezentării grafice a acestora. [*graphical method / méthode graphique*]

Metodă iterativă Metodă de lucru în care este repetată o succesiune de operaţii, până la atingerea unui criteriu precizat. [*iteration method, iterative method / méthode des itérations, méthode itérative*]

METOP Eumetsat Meteorological Operational Satellite Series Serii de sateliţi meteorologici operaţionali.

METSAT Meteorological Satellite Satelit meteorologic.

MF Medium Frequency Frecvenţă medie.

MFIMR Multifrequency Imaging Radiometer Radiometru multibandă generator de imagini.

MFIR Moderate Field of view Imaging Radiometer Radiometru generator de imagini, cu câmp de vedere mediu.

MFMR Multifrequency Microwave Radiometer Radiometru multifrecvenţă în domeniul microundelor (NASA).

MGE Modular GIS Environment Pachete de programe destinate SIG (*Intergraph*).

MHS Microwave Humidity Sounder Sondă cu microunde pentru umiditate.

MIA Multivariate Image Analysis Sistem de analiză multivariată a imaginilor (Norvegia).

MIAS Multispectral Image Analysis System Sistem de analiză a imaginilor multispectrale.

MIADS Map Information Assembly and Display System Sistem de asamblare şi afişare a informaţiei cartografice (USDA).

MICA Modular Interactive Classification Analyzer Analizor interactiv şi modular de clasificare (CCT).

Microdensitometru Densitometru de precizie, ce permite măsurarea densităţii imaginii fotografice pe arii foarte mici. [*microdensitometer / microdensitomètre*]

Microfotografie Reproducere fotografică realizată la o scară extrem de mică, astfel încât nu poate fi descifrată cu ochiul liber. [*microphotography / microphotographie*]

Microunde Unde electromagnetice cu lungime de undă de 0,1-30 cm. [*microwave, microwave radiation / micro-ondes*]

Micşorare fotografică Micşorare a unei imagini prin procedee fotografice. [*photographic reduction / réduction photographique*]

Micşorare optică Micşorare a imaginii cu ajutorul unui sistem optic. [*optical reduction / -*]

MIDAS Multivariate Interactive Digital Analysis System Sistem interactiv de analiză numerică multivariată (ERIM).

MIKIN Michelson Interferometer Interferometru Michelson (EOS).

Milă radar Unitate de măsură a timpului, egală cu 10,75 µs, ce reprezintă timpul necesar ca un impuls radar să parcurgă drumul, dus-întors, către un obiectiv situat la distanţa de o milă. [*radar mile / mille radar*]

MIMI Millimetric Ice Mapping Instrument Instrument de cartografiere a gheţii operând în unde milimetrice (NASA).

MIMR Multispectral Imaging Microwave Radiometer Radiometru multispectral în domeniul microundelor, generator de imagini (platformă polară europeană).

Miopie Defect de vedere caracterizat prin formarea imaginii în faţa retinei. Afectează vederea la distanţă. [*myopia / myopie*]

MIPAS Michelson Interferometer for Passive Atmospheric Sounding Interferometru Michelson pentru sondarea pasivă a atmosferei (ATMOS).

MIPS 1. **Map and Image Processing System** Sistem de prelucrare a hărţilor şi imaginilor (IBM, *University of Nebraska, MicroImages Inc.*). 2. **Mini Image Processing System** Pachet de programe pentru prelucrarea imaginilor pe minicalculator (USGS). 3. **Mss Image Processing System** Sistem de prelucrare a imaginilor MSS

(NASA, pentru LANDSAT). 4. **Multi-Image Processing System** Sistem de prelucrare a imaginilor multiple.

MIR 1. Staţie spaţială sovietică cu echipaj uman. 2. **Medium Infrared** Infraroşu mijlociu. 3. **Millimeter-wave Imaging Radiometer** Radiometru generator de imagini în unde milimetrice (NASA).

Miră de culoare Diagramă ce conţine o suită de culori standard, utilizată pentru calibrarea camerelor. [*colour diagram, colour control scale / mire de couleur*]

Miră de rezoluţie Desen care cuprinde grupaje de linii albe şi negre cu diverse dimensiuni şi poziţii, utilizat pentru testarea puterii de rezolvare a sistemelor optice. Sin. *Miră Foucault, Reţea de rezoluţie*. [*resolution target, line resolution target, line resolution test / mire de résolution, cible de résolution*]

Miră Foucault v. **Miră de rezoluţie**

MIRI Mid-Infrared Imager Instrument generator de imagini în infraroşul mediu.

MIROS Microwave Remote sensor for Ocean Surface Sensor în microunde pentru suprafaţa oceanului.

MIS Multispectral Imaging Spectrometer Spectrometru multispectral generator de imagini.

Misiune aerofotografică v. **Zbor de fotografiere**

MISR Multiangle Imaging Spectroradiometer Spectroradiometru generator de imagini, cu vizare sub unghiuri multiple (EOS).

MISS-IDA Meteorological Interactive Software System for Image Data Analysis Sistem meteorologic interactiv pentru analiza imaginilor.

MIST Multispectral Image Storage Tape Format Format de înregistrare a datelor multispectrale pe bandă magnetică (LARS).

Mişcare micrometrică Mişcare fină a unui subansamblu al unui aparat (de exemplu, bara de paralaxă), permiţând o poziţionare de precizie. [*fine movement, fine motion / fin mouvement*]

MIT Massachusetts Institute of Technology Institutul de Tehnologie din Massachusetts.

MKF 6 Bloc de 6 camere fotografice utilizat pe *Soiuz* 22 şi *Saliut*. Camerele acoperă următoarele benzi spectrale: 0,45 - 0,53 μm; 0,50 - 0,59 μm; 0,56 - 0,64 μm; 0,62 - 0,70 μm; 0,67 - 0,76 μm; 0,76 - 0,89 μm. Rezoluţia la sol este de 25 m.

MLA Multispectral Linear Array Sensor baretă multispectral.

MLA-HRIS Multilinear Array High Resolution Imaging Sensor Sensor matrice de înaltă rezoluţie, generator de imagini.

MMS 1. **Modular Multispectral Scanner** Scaner modular multispectral. 2. **Multimission Modular Spacecraft** Vehicul spaţial modular pentru misiuni multiple (pentru LANDSAT 4 şi SPOT).

MNAT Model Numeric al Altitudinii Terenului

MNDI Modified Normalized Difference Index Indice normalizat de diferenţă modificat.

MNE Modèle Numérique d'Élévation Model numeric al altitudinii.

MO Mars Observer Staţie automată interplanetară lansată la 25 septembrie 1992, de la Cape Canaveral, către Marte. A parcurs 711 milioane km şi timp de trei zile a orbitat în jurul planetei Marte, preluând

imagini şi efectuând măsurători. A încetat să mai emită la 22 august 1993.

Moar Imagine parazită suprapusă pe semnalul util, rezultată ca efect al interferenţei acestuia cu un semnal periodic. Produce variaţii periodice ale luminozităţii imaginii afectate. [*watered effect, interference pattern, moiré / moire, moirage*]

MOCC Meteosat **Operations Control Centre** Centrul de control al operaţiilor METEOSAT.

Mod Valoarea care apare cu frecvenţa cea mai ridicată într-un şir de date. [*mode* / -]

Mod de baleiere Modul în care sunt configurate lărgimea în teren a fasciculului radar precum şi rezoluţia, în cazul mijloacelor de teledetecţie radar cu deschidere sintetică. [*beam mode / mode de balayage*]

Model Reprezentare a realităţii, utilizată pentru a simula un proces, a înţelege o situaţie, a analiza o problemă, a prognoza o evoluţie. [*model / modèle*]

Model al reliefului Imagine tridimensională virtuală a reliefului, obţinută cu ajutorul unui cuplu de imagini (fotografii) stereoscopice şi al unui instrument de vizualizare adecvat (stereoscop). [*relief model / modèle du relief*]

Model al terenului Model al reliefului terenului şi al obiectelor de la suprafaţa acestuia. [*model of terrain, terrain model / modèle du terrain*]

Model de identificare v. **Cheie de fotointerpretare**

Model deformat Model al reliefului care prezintă abateri faţă de realitate. [*warped model / modèle déformé*]

Model geometric Model care aproximează un obiect prin intermediul unui ansamblu de figuri geometrice elementare. [*geometric model / modèle géométrique*]

Model în relief Model tridimensional al unui obiect sau al unei porţiuni din suprafaţa terestră. Sin. *Model spaţial, Model stereoscopic, Model tridimensional, Stereomodel*. [*space model, spatial model, stereoscopic model / modèle en relief, modèle stéréoscopique, stéréomodèle, modèle tridimensionnel, image plastique*]

Model numeric Model realizat prin aproximare numerică a realităţii. [*digital model / modèle numérique*]

Model numeric al înălţimii obiectelor Model numeric ce descrie înălţimea obiectelor faţă de suprafaţa terenului pe care sunt amplasate. [*digital feature height model* / -]

Model numeric al altitudinii terenului Model ce descrie altitudinea terenului, prin intermediul altitudinii unui set de puncte eşantion sau a unei relaţii matematice. Se referă, de obicei, la o matrice numerică ce reprezintă altitudinea unor puncte eşantion dispuse după o reţea rectangulară. Sin. *Model numeric al reliefului*. [*digital elevation model / modèle numérique d'altitude*]

Model numeric al reliefului v. **Model al altitudinii terenului**

Model pseudoscopic Model tridimensional inversat, care reprezintă formele pozitive de relief ca fiind negative. Se obţine prin inversarea poziţiei fotografiilor stereoscopice. [*pseudoscopic image, pseudoscopic view / vue pseudo-stéréoscopique*]

Model spaţial v. **Model în relief**

Model stereoscopic v. **Model în relief**

Model tridimensional v. **Model în relief**

Model virtual Model ce produce, prin metode artificiale, senzaţii psihosenzoriale si-

milare cu cele produse de realitatea pe care o modelează (de ex. modelul stereoscopic). [*virtual model / modèle virtuel*]

Modelare Elaborarea unui model al unui proces sau obiect. [*modelling / modélisation*]

Modelare matematică a unei suprafeţe Reprezentarea unei suprafeţe printr-un model matematic constituit din ecuaţiile unei suprafeţe ce o aproximează pe cea descrisă. [*surface fitting* / -]

Modelare spaţială Modelarea unor mărimi sau procese variabile în spaţiu. [*spatial modelling / modélisation spatiale*]

Modele de identificare v. **Cheie de fotointerpretare**

Modem Modulator-demodulator. Dispozitiv utilizat pentru comunicarea la distanţă între două echipamente de calcul (de obicei prin intermediul liniilor telefonice). Efectuează conversia datelor într-o formă adecvată transmiterii lor prin intermediul liniilor de comunicaţie. [*modem / modem*]

Modificarea geometriei imaginii Modificarea poziţiei relative şi a formei obiectelor reprezentate într-o imagine. [*geometrical image modification / modification de la géométrie de l'image*]

MO Magneto-Optical Disk Disc magneto-optic.

MODIS Moderate Resolution Imaging Spectrometer Spectrometru generator de imagini cu rezoluţie medie (sensor pentru sateliţii EOS).

Modulator Dispozitiv care realizează modulaţia unei unde purtătoare. [*modulator / modulateur*]

Modulator optic Dispozitiv ce permite modularea unui fascicul optic cu un semnal purtător de informaţie. [*optical modulator / modulateur optique*]

Modulaţia semnalului v. **Modulaţie**

Modulaţia undelor Procesul prin care parametrii unei unde sunt modificaţi, funcţie de parametrii unui semnal. [*wave modulation / modulation des ondes*]

Modulaţie Proces de modificare dinamică a parametrilor (de ex. frecvenţa sau amplitudinea) unui semnal, denumit purtător, funcţie de parametrii unui alt semnal, denumit modulator. Sin. *Modulaţia semnalului*. [*modulation / modulation, modulation du signal*]

Modulaţie de fază Tip de modulaţie în care faza semnalului purtător variază (în jurul unei valori medii), proporţional cu valoarea instantanee a semnalului modulator. [*phase modulation / modulation de phase*]

Modulaţie de frecvenţă Tip de modulaţie în care frecvenţa instantanee a semnalului purtător variază proporţional cu valoarea instantanee a semnalului modulator. [*frequency modulation / modulation de fréquence*]

Modulaţie de intensitate Tip de modulaţie care constă în modificarea intensităţii semnalului purtător funcţie de caracteristicile semnalului modulator. [*intensity modulation / modulation d'intensité*]

Modulaţie de amplitudine Tip de modulaţie în care amplitudinea semnalului purtător se modifică proporţional cu valoarea instantanee a semnalului modulator. [*amplitude modulation / modulation d'amplitude*]

MOL Manned Orbiting Laboratory Laborator orbital cu echipaj uman.

MOMS Modular Opto-Electronic Multispectral Scanner Scaner multispectral opto-electronic modular. Sensor utilizat pe

naveta spaţială în 1983. A operat în două benzi spectrale: 575-625 nm şi 825-975 nm, cu rezoluţie la sol de 20 m şi câmp de vedere de 138 km.

Monitor 1. Dispozitiv de afişare utilizat pentru controlul calităţii imaginii produse de un sensor sau transmise printr-un canal de comunicaţii. 2. Dispozitiv de afişare utilizat în cadrul unui sistem de calcul, pentru vizualizarea mesajelor sistemului de operare şi a rezultatelor execuţiei programelor. [*monitor / moniteur*]

Monitor alb-negru Monitor capabil să afişeze imagini în nivele de gri. [*monochrome monitor / moniteur noir et blanc*]

Monitor color Monitor capabil să afişeze imagini color. [*colour monitor / moniteur couleurs*]

Monocomparator Instrument destinat măsurării coordonatelor punctelor de pe o fotogramă. [*monocomparator / monocomparateur*]

Montură a obiectivului Parte componentă a camerei fotografice care serveşte la fixarea obiectivului pe corpul camerei. [*lens mount / monture de l'objectif*]

Montură pentru filtre Componentă a camerei fotografice sau a obiectivului, care permite ataşarea filtrelor. [*filter holder / monture de filtre*]

MOP Meteosat Operational Programme Program operaţional METEOSAT (serie de sateliţi meteorologici europeni; anterior EUMETSAT).

Montura senşorului Structură mecanică ce susţine sensorul, permiţând montarea acestuia pe o platformă. [*sensor mount / monture de capteur*]

MOPS Marine Oil Pollution System Sistem de supraveghere a poluării marine cu petrol (SUA).

Morfologie Forma şi structura obiectelor sau a imaginilor lor. [*morphology / morphologie*]

Morfologie matematică Studiu bi- sau tridimensional al imaginilor numerice, în comparaţie cu o formă elementară, numită *element structural*. [*mathematical morphology / morphologie mathématique*]

MOS 1. **Marine Observation Satellite** Satelit de observare marină. MOS 1 a fost lansat în 1987 iar MOS 1b în 1989 (NASDA). 2. **Modular Optoelectronic Scanner** Scaner optoelectronic modular.

MOSAICS Multi-Observation Satellite Image Correction System Sistem de corecţie a imaginilor satelitare obţinute prin observare multiplă. Sistem de prelucrare a imaginilor dezvoltat de CCT. Serveşte la prelucrarea datelor LANDSAT şi SPOT.

MOSS Map Overlay Statistical System Program destinat SIG, utilizat, începând cu 1977, de către *US Bureau of Land Management* pentru prelucrarea datelor LANDSAT şi SPOT.

MOTV Manned Orbital Transfer Vehicle Vehicul de transfer orbital cu echipaj uman.

Mouse Echipament periferic utilizat pentru stabilirea poziţiei unui cursor pe ecranul calculatorului, precum şi pentru comanda unor funcţii ale programelor. [*mouse / souris*]

Mozaic Asamblaj de imagini de teledetecţie adiacente, aranjate astfel încât să formeze o imagine continuă a unei porţiuni din suprafaţa terestră. [*images mosaic / mosaïque*]

Mozaic controlat v. **Fotoasamblaj controlat**

Mozaic de fotografii aeriene v. **Fotoasamblaj**

Mozaic de ortofotograme Asamblaj de ortofotograme aduse la aceeaşi scară. [*orthophoto mosaic, orthophotographic map / orthophoto mosaïque*]

Mozaic de sensori Ansamblu de sensori. [*sensor array / mosaïque de détecteurs, capteur mosaïque*]

Mozaic fotografic v. **Fotoasamblaj**

Mozaic în bandă Mozaic alcătuit din fotografii aeriene preluate de-a lungul unei singure linii de zbor. [*mosaic strip / -*]

Mozaic necontrolat v. **Fotoasamblaj necontrolat**

Mozaic semicontrolat v. **Fotoasamblaj semicontrolat**

MPF Mars Pathfinder Misiune din cadrul programului *Discovery,* lansată în decembrie 1996. În 1997 a plasat pe Marte modulul *Pathfinder* care a transmis imagini de pe suprafaţa planetei.

MPR 1. **Microwave Precipitation Radiometer** Radiometru în microunde pentru studiul precipitaţiilor. 2. **Multiband Profile Radiometer** Radiometru multispectral înregistrator de profile.

MRF Meteorological Research Flight Zbor pentru cercetări meteorologice (Marea Britanie).

MRIR Medium Resolution Infrared Radiometer Radiometru pentru infraroşu cu rezoluţie medie (NIMBUS 2 şi 3).

MRP Microwave Radiometric Profiler Profilometru radiometric în microunde (NOAA).

MRS 1. **Multispectral Resource Sampler** Dispozitiv de eşantionare multispectrală a resurselor. 2. **Microwave Ranging System** Sistem cu microunde pentru determinarea distanţelor.

MRSA Microwave Radiometer / Scatterometer and Altimeter Radiometru / scatterometru şi altimetru în microunde.

MRSAT Microwave Remote sensing Satellite Satelit de teledetecţie în microunde.

MRSE Microwave Remote Sensing Experiment Experienţă de teledetecţie cu microunde (în prima misiune SPACELAB).

MRT Minimum Resolvable Temperature Temperatură minimă ce poate fi discriminată.

MRTD Minimum Resolvable Temperature Difference Diferenţa minimă de temperatură ce poate fi discriminată.

MRVI Medium Resolution Visible Imager Sensor generator de imagini în vizibil, cu rezoluţie medie.

MS Mars Surveyor Program de explorare a planetei Marte.

MSAVI Modified Soil Adjusted Vegetation Index Indice de vegetaţie modificat prin ajustarea cu răspunsul solului. Indice calculat, pentru fiecare pixel în parte, după relaţia:

$$MSAVI = \frac{IRA - R}{IRA + R + L}(1 + L)$$

unde *IRA* reprezintă valoarea reflectanţei în infraroşul apropiat, *R* valoarea acesteia în roşu, $L = 1 - 2 \cdot p \cdot NDVI \cdot WDVI$ (vezi NDVI şi WDVI) iar *p* este panta dreptei solului. Pentru imagini LANDSAT, se utilizează benzile TM4 (infraroşu apropiat) şi TM3 (roşu) sau MSS6 şi MSS5.

MSAVI 2 second Modified Soil Adjusted Vegetation Index Al doilea indice de vegetaţie modificat prin ajustarea cu răspunsul solului. Indice de vegetaţie calculat, pentru fiecare pixel în parte, după formula:

$$MSAVI2 = \frac{1}{2}(2(IRA+1) - \sqrt{(2IRA+1)^2 - 8(IRA-R)})$$

unde *IRA* reprezintă valoarea reflectanţei în infraroşul apropiat iar *R* valoarea acesteia în roşu. Pentru imagini LANDSAT, se utilizează benzile TM4 (infraroşu apropiat) şi TM3 (roşu) sau MSS6 şi MSS5.

MSFC Marshall Space Flight Center Centrul *Marshall* pentru Zboruri Spaţiale (Huntsville, Alabama).

MSG METEOSAT Second Generation A doua generaţie de sateliţi METEOSAT.

MSIAS Multi*s*pectral Image Analysis System Sistem de analiză a imaginilor multispectrale.

MSL Mean Sea Level Nivel mediu marin.

MSM Multi*s*pectral Mapper Sensor multispectral (sensor avansat, conceput la *Jet Propulsion Laboratory*, Pasadena).

MSP 1. **Multi*s*pectral Photography** Fotografiere multispectrală. 2. **Multi*s*pectral Projector** Proiector multispectral.

MSR Microwave Scanning Radiometer Radiometru cu baleiere în microunde (sensor pe MOS 1).

MSS Multi*s*pectral Scanner Scaner multispectral. Sensor utilizat pe sateliţii din seria LANDSAT. Operează în 4 benzi spectrale: 500-600 nm (MSS4); 600-700 nm (MSS5); 700-800 nm (MSS6) şi 800-1100 nm (MSS7). Baleierea terenului este realizată cu o oglindă oscilantă, cu recepţia radiaţiilor la mişcarea în unul din sensuri. Este dotat cu 6 celule detectoare şi preia simultan tot atâtea linii de baleiere.

MSSAR Multi*s*pectral SAR Radar cu deschidere sintetică, multispectral.

MSSS Multi*s*atellite Support System Sistem de deservire a mai multor sateliţi (ESA).

MST-RADAR Mesosphere-Stratosphere-Troposphere R*adar* Radar pentru mezosferă, stratosferă şi troposferă.

MSU Microwave Sounder Unit Sondă în microunde (TIROS N, NOAA A-G).

MSU-E Scaner multispectral cu baleiere electronică (Rusia).

MSU-K Scaner multispectral cu baleiere circulară (Rusia).

MSU-M Scaner multispectral cu rezoluţie mică (Rusia).

MSU-S Scaner multispectral cu rezoluţie medie (Rusia).

MSU-SK Scaner multispectral cu rezoluţie moderată şi baleiere conică (Rusia).

MSV Multi*s*pectral Video Cameră video multispectrală.

MTI Moving Target Imaging Obţinerea imaginilor pentru ţinte mobile.

MTP METEOSAT Transition Programme Program METEOSAT de tranziţie.

MTPE Mission *to* Planet Earth Misiunea „Planeta Pământ” (NASA).

MTS Microwave Temperature Sounder Sondă de temperatură cu microunde.

Muchie Zonă liniară dintr-o imagine, caracterizată prin schimbarea pronunţată a nivelului de gri sau a culorii, transversal pe direcţia sa. [*edge / contour*]

Multiplet Fotoasamblaj de mai multe aerofotograme care, examinate două câte două, oferă modele stereoscopice. [*multiplet / multiplet*]

Multiplex v. **Proiector multiplex**

Multispectral Termen care desemnează utilizarea unuia sau mai multor sensori, pentru a obţine, pentru acelaşi obiect, imagini din diferite porţiuni ale spectrului electromagnetic. [*multispectral / multispectral*]

Multistrat Ansamblu alcătuit din două sau mai multe straturi suprapuse. [*multi-layer / couche multiple*]

MUR Middle and Upper Atmosphere Radar Radar pentru atmosfera mijlocie şi înaltă (Japonia).

MUSES-A Vehicul spaţial japonez, lansat către Lună în august 1990. Este numit şi *Hiten*.

MUSES-B Vehicul spaţial japonez lansat în august 1996.

MUSIP Multi-Sensor Image Processing Prelucrare a imaginilor multisensor (comisie a Comunităţii Europene).

MUV Medium Ultraviolet Ultraviolet mediu.

MW Microwave Microunde.

MWIR Mid-Wavelength Infrared Infraroşu mijlociu.

MWR Microwave Radiometer Radiometru pentru microunde.

MWS Millimeter Wave Sounder Sondă pentru unde milimetrice (ESA).

MWSC Microwave Scatterometer Scatterometru cu microunde.

MWSR Microwave Scanning Radiometer Radiometru cu baleiere în microunde.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

N

IAD North American Datum Sistem de eferinţă geodezic nord-american.

Iadir Punctul imaginar situat la intersecţia erticalei locului cu emisfera cerească infe-ioară. [*nadir (point) / nadir*]

Iadirscop Instrument pentru localizarea unctului nadiral al fiecărei aerofotograme, e modelul stereoscopic. [*nadirscope / -*]

Iadirul fotogramei v. **Punct nadiral al otogramei**

Iadirul hărţii Poziţia pe hartă a nadirului sol. [*map nadir / nadir de la carte*]

IAPL National Air Photo Library Arhiva aţională de fotografii aeriene (Canada).

IAPP National Aerial Photography Pro-ram Programul naţional de fotografiere eriană. Program iniţiat de SUA, în anul 980, cu scopul de a asigura fotografierea ritoriului, odată la cinci ani. Iniţial a fost umit *National High Altitude Photography* NHAP). Denumirea actuală datează din 987. Programul este administrat de către SGS şi *National Mapping Division*. Foto-rafiile NAPP sunt utilizate de USGS la ambularea utilizării terenului pe hărţile andard 1:24.000, 1:100.000 şi 1:250.000.

ASA National Aeronautics and Space dministration Administraţia Naţională a eronauticii şi Spaţiului (SUA). Agenţie de rcetare care caută soluţii pentru zborurile n atmosfera terestră şi spaţiul cosmic. roiectează, construieşte şi operează cu mijloace de zbor atmosferice şi cosmice. Coordonează cercetările SUA cu cele ale altor naţiuni angajate în activităţi aeronautice şi spaţiale în scopuri civile.

NASA/ARC National Aeronautics and Space Administration / Ames Research Center Centrul de Cercetări Ames al NASA. Centru de cercetări aerospaţiale, situat în California, ce efectuează simulări de zboruri, cercetări asupra factorilor umani şi aerospaţiali, cu aplicaţii asupra atmosferei, în domeniul ştiinţelor geonomice, al biologiei şi al medicinii spaţiale.

NASA/JSC National Aeronautics and Space Administration / Johnson Space Center Centrul Spaţial Johnson al NASA. Centru de cercetări şi antrenament pentru piloţii navelor cosmice, în vederea fotografierii suprafeţei terestre. De asemenea, centrul arhivează fotografiile obţinute, incluzându-le în baza de date SSEOP.

NASDA National Space Development Agency Agenţia Naţională de Dezvoltare Spaţială (Japonia).

Navă cosmică Vehicul destinat zborului cosmic. Sin. *Navă spaţială*. [*spacecraft / véhicule cosmique, véhicule d'espace*]

Navă spaţială v. **Navă cosmică**

NAVD North American Vertical Datum Sistem nord-american de referinţă pentru altitudini.

Navetă spaţială Navă cosmică reutilizabilă. [*space shuttle / navette spatiale*]

Navigaţie aeriană Ansamblul tehnicilor ce permit determinarea poziţiei aeronavei şi menţinerea ei pe ruta dorită. [*aerial navigation / navigation aérienne*]

Navigaţie Doppler Navigaţie aeriană ce utilizează efectul Doppler pentru stabilirea

vitezei de zbor şi a derivei. [*Doppler navigation / navigation Doppler*]

NBS National Bureau of Standards Biroul Naţional de Standarde. Denumit acum NIST (SUA).

NCC National Climate Center Centrul climatic naţional. Denumit acum NCDC (SUA).

NCDC National Climate Data Center Centrul Naţional pentru Date Climatice, anterior NCC (NOAA, SUA).

NCDS NASA Climate Data System Sistem de gestiune a datelor climatice al NASA. Sistemul deţine seturi de date de la sateliţii NASA şi baze de date convenţionale (*Goddard Space Flight Center*, Greenbelt, Maryland).

NDCDB National Digital Cartographic Data Base Baza naţională de date cartografice numerice. Alcătuită de USGS, conţine hărţi numerice la diferite scări, cu date altimetrice, planimetrice, utilizarea terenului, limite administrative etc.

NDVI Normalized Difference Vegetation Index Indice de vegetaţie calculat, pentru fiecare pixel în parte, ca fiind raportul dintre diferenţa şi suma reflectanţelor corespunzătoare infraroşului apropiat şi roşului. *NDVI*=(*IRA*-*R*)/(*IRA*+*R*), unde *IRA* reprezintă valoarea reflectanţei în infraroşul apropiat iar *R* valoarea acesteia în roşu. Pentru imagini LANDSAT, se utilizează benzile TM4 (infraroşul apropiat) şi TM3 (roşu) sau MSS6 şi MSS5.

NDVIc Normalized Difference Vegetation Index, Corrected Indice de vegetaţie corectat pentru răspunsul solului şi al plafonului discontinuu de arbori.

Nebulozitate Gradul de acoperire cu nori, apreciat în zecimi din suprafaţa bolţii cereşti. [*cloudiness / nébulosité*]

Negativ Imagine fotografică negativă. Negativele alb-negru redau porţiunile luminoase ale obiectelor prin tonuri închise de gri, şi invers. Negativele color redau imagini în culori complementare faţă de cele reale ale obiectelor. Sin. *Imagine negativă*. [*negative, negative image / négatif, image négative, épreuve négative*]

Negativ color Imagine fotografică în care obiectele sunt redate în culori complementare celor reale. [*colour negative / négatif couleur*]

Negativ dur Negativ fotografic cu contrast ridicat şi gradaţie abruptă a tonurilor de gri. [*hard negative / négatif à fort contraste*]

Negativ moale Negativ fotografic cu contrast scăzut şi gradaţie fină a tonurilor de gri. [*soft negative / négatif doux*]

Negativ original Negativ obţinut prin fotografierea directă a scenei. [*original negative / négatif originel*]

Negativ subexpus Negativ cu expunere mai mică decât cea optimă. Are contrast redus şi nu redă detaliile din părţile întunecate ale imaginii. [*underexposed negative / négatif sous-exposé*]

Negativ supraexpus Negativ cu expunere mai mare decât cea optimă. Are contrast redus şi nu redă detaliile din zonele luminoase ale imaginii. [*overexposed negative / négatif surexposé*]

NEMS Nimbus-E Microwave Spectrometer Spectrometru pentru microunde (NIMBUS E).

NEOC National Earth Observation Center Centrul naţional de observare a Pământului (SUA).

Neocanal Canal sintetic rezultat din combinarea matematică a două sau mai multe canale reale de teledetecţie, pentru punerea în

evidenţă a unor aspecte particulare ale scenei. [*neo-channel / néocanal*]

Neodate Date obţinute prin combinarea, pe bază de calcul matematic, a mai multor seturi de date. [*neodata / néo-données, néo-valeurs*]

Neovariabilă Variabilă sintetică obţinută printr-o funcţie matematică aplicată unui set de variabile de intrare (de ex. asupra reflectanţei terenului în diverse benzi spectrale). [*neo-variable / néovariable*]

NEP Noise Equivalent Power Puterea echivalentă a zgomotului.

NESDIS National Environmental Satellite, Data and Information Service Serviciu din cadrul NOAA, care întreţine arhiva imaginilor numerice obţinute de la sateliţii NOAA. Până în anul 1980 s-a numit *National Earth Satellite Service* (NESS).

NESR Noise Equivalent Spectral Radiance Radianţa spectrală echivalentă a zgomotului.

NESS 1. **National Environmental Satellite Service** Serviciul naţional pentru sateliţii de cercetare a mediului. 2. **National Earth Satellite Service** Serviciul naţional pentru sateliţii tereştri.

NEWS NOAA Earth Watch Service Serviciul NOAA al orei terestre.

NFS Network File System Sistem de fişiere distribuit în reţea. Protocol destinat accesului transparent, prin reţea, la fişierele stocate pe un alt calculator.

NGC National Geospatial Clearinghouse Centrul naţional de distribuţie electronică a informaţiilor geografice (SUA).

NGDC National Geophysical Data Center Centrul Naţional de Date Geofizice. Organism creat în 1965, cu sediul la Boulder, Colorado. Este unul din cele trei centre de date şi informaţii ale *NOAA's National Environmental Satellite, Data and Information service* (NESDIS). NGDC reuneşte, într-un singur centru de date, activităţi din fizica solar-terestră, geologie şi geofizică marină şi geofizica solidului terestru.

NGSP National Geodetic Satellite Program Program naţional de sateliţi geodezici (SUA).

NHAP National High Altitude Photography Program de fotografiere de la mare altitudine (SUA).

NIMBUS Sateliţi cu orbită polară lansaţi în cadrul unui program iniţiat de NASA, continuat ulterior în cooperare cu NOAA, privind urmărirea structurii şi stării atmosferei terestre şi a Oceanului Planetar. Primul satelit din cadrul programului a fost lansat în 1964.

NIIR Non-Imaging Infrared sensor Senzor în infraroşu care nu generează imagini.

NIR Near Infrared Infraroşu apropiat.

NIST National Institute of Standards & Technology Institutul naţional de standarde şi tehnologie. Agenţie care menţine standardele privind prelucrarea informaţiei (FIPS) pentru toate agenţiile guvernamentale, cu excepţia Departamentului Apărării (SUA).

Nitmetru Instrument pentru măsurarea luminanţei. Sin. *Luminanţmetru, Stilbmetru.* [*nitmeter / nitomètre, stilbmètre*]

Nivel de gri Număr întreg ce reprezintă valoarea corespunzătoare unui ton de gri. [*grey level, grey value / niveau de gris, valeur de gris*]

Nivel de referinţă Suprafaţă care serveşte drept reper pentru măsurarea altitudinii unui punct de pe suprafaţa terestră. [*datum level, altitude datum, levelling datum,*

reference level, vertical datum / niveau de référence, niveau de base]

Nivel mediu marin Suprafaţă de referinţă pentru exprimarea altitudinilor. Aproximează nivelul mediu al mărilor. Se calculează pe baza unor observaţii îndelungate într-o serie de puncte de pe ţărm, unde se instalează repere geodezice. [*mean sea level / niveau moyen de la mer*]

Nivelă cu bulă de aer Instrument ce serveşte la determinarea poziţiei unui plan faţă de planul orizontal al locului. Este utilizată în camerele fotografice aeriene, având rolul de a indica poziţia clişeului faţă de planul orizontal (din care rezultă poziţia axei optice principale a obiectivului fotografic faţă de verticala locului). [*air-bubble level, bubble level / niveau à bulle d'air*]

Nivelment Totalitatea operaţiilor prin care se determină altitudinile punctelor. [*levelling / nivellement*]

Nivelment fotogrammetric Nivelment executat pe cale fotogrammetrică. [*photogrammetric levelling, photogrammetric elevation / nivellement photogrammétrique*]

NLR Nationaal Lucht en Ruimtevaarlaboratorium Laboratorul Naţional Aerospaţial (Amsterdam, Olanda).

NMAS National Map Accuracy Standards Standard pentru acurateţea hărţilor naţionale. Standarde elaborate de USGS privind acurateţea definirii poziţiei elementelor de conţinut ale hărţilor.

NOAA National Oceanic and Atmospheric Administration 1. Administraţia naţională a oceanelor şi atmosferei. Organizaţie care administrează programul american de sateliţi destinaţi studiului atmosferei şi suprafeţei terestre. 2. Serie de sateliţi meteorologici, începută cu sateliţii TIROS (1960-1965), continuată cu sateliţii ITOS (1970-1976) şi apoi cu sateliţii NOAA. În mod curent, NOAA operează cu doi sateliţi cu orbită polară, fiecare revizitând aceeaşi regiune de două ori pe zi. Altitudinea orbitei este de 833 km, înclinarea de 98,7° iar perioada orbitală este de 101,4 minute. Sateliţii NOAA sunt echipaţi cu radiometru de tip AVHRR 2 (cu câmp de vedere instantanee de 1,1 km şi lărgimea benzii de 2.800 km), sondă de tip HIRS 2 (cu câmp de vedere instantanee de 20 km şi lărgimea benzii de 2.200 km), sondă de tip SSU (cu câmp de vedere instantanee de 147 km şi lărgimea benzii de 736 km), sondă de tip MSU (cu câmp de vedere instantanee de 110 km şi lărgimea benzii de 2.347 km) şi sondă de tip TOVS.

Nod 1. Punct terminal al unei linii sau situat la intersecţia a două sau mai multe linii, în reprezentarea datelor în format vectorial. 2. Punct de intersecţie a orbitei unui satelit cu planul ecuatorului terestru. [*node / nœud*]

Nod ascendent Punctul de intersecţie a orbitei cu planul ecuatorial terestru, la deplasarea satelitului dinspre sud, către nord. [*ascending node / nœud ascendant*]

Nod descendent Punctul de intersecţie a orbitei cu planul ecuatorial terestru, la deplasarea satelitului dinspre nord, către sud. [*descending node / nœud descendant*]

NODC National Oceanographic Data Center Centrul naţional de date oceanografice (NOAA/NESDIS, Washington DC).

Nomenclatura hărţii v. **Denumirea foii de hartă**

Nomogramă Reprezentare grafică a relaţiei dintre două sau mai multe variabile. Permite determinarea valorii unei variabile, funcţie de valoarea cunoscută a altei (altor) variabile. [*graph, nomogram / nomogramme*]

Nor de puncte Grupare densă de puncte, într-o zonă a unei reprezentări grafice. [*cluster of points / nuage de points*]

Normalizare 1. Etapă în prelucrarea imaginilor de teledetecţie ce are ca scop eliminarea variaţiilor cauzate de diferenţele de iluminare a obiectelor. Se realizează, de obicei, prin raportarea valorilor pixelilor din banda de interes la suma valorilor pixelilor corespunzători din toate benzile spectrale disponibile. De ex., pentru imagini LANDSAT MSS, dacă se notează cu a_4, a_5, a_6 şi a_7 valoarea unui pixel în cele patru benzi spectrale disponibile, atunci valoarea normalizată pentru banda 4 va fi egală cu $a_4/(a_4+a_5+a_6+a_7)$. Pot fi utilizate şi alte raporturi, cum ar fi $(a_4-a_5)/(a_4+a_5)$, în cazul în care se doreşte punerea în evidenţă a diferenţelor între benzile spectrale respective. 2. Proiectare conceptuală a bazelor de date, pe baza unui model al datelor respective. [*data normalisation / normalisation de données*]

NOSL Night/Day Optical Survey of Lightning Înregistrarea optică, zi şi noapte, a fulgerelor (experiment din naveta spaţială).

NOSS National Oceanic Satellite System Sistem naţional de sateliţi oceanici (SUA).

Notaţie binară Sistem ce utilizează două cifre (0 şi 1) pentru exprimarea valorilor numerice. Este utilizat în calculatoarele electronice. Sin. *Sistem de numeraţie binar*. [*binary notation / notation binaire*]

NPO Energia Consorţiu rus de industrie spaţială, responsabil cu proiectele de nave spaţiale cu echipaj uman, construirea de echipamente, sensori etc.

NPO Machinostroyenija Companie rusă de construcţie, ce produce sateliţii ALMAZ şi rachete de lansare (Proton).

NPO Planeta Institut rus de cercetări spaţiale, cu sediul la Moscova. Gestionează sateliţii din seriile *Meteor*, *Resurs*, *Okean*, GOMS. Furnizează date şi servicii utilizatorilor din domeniile meteorologiei, climatologiei, oceanografiei, resurselor terestre şi monitoringului ecologic. Aparţine de ROSGIDROMET (Comitetul de Hidrometeorologie şi Supravegherea Mediului).

NPOESS National Polar-orbiting Operational Environmental Satellite System Proiect de sistem naţional de sateliţi operaţionali, cu orbite polare, pentru mediu. Se prevede ca primul satelit din acest sistem să fie lansat în anul 2006 (SUA).

NPOP NASA Polar Orbiting Platform Platformă NASA cu orbită polară.

NRCAN National Resources Canada Departament al Guvernului Federal Canadian, însărcinat cu cercetarea în domeniul teledetecţiei.

NRIS Natural Resources Information System Sistem informaţional al resurselor naturale.

NROSS Navy Remote Ocean Sensing System Sistem de teledetecţie oceanografică (*US Navy*).

NRSA National Remote Sensing Agency Agenţia Naţională de Teledetecţie (Balangar Hyderabad, India).

NRSC 1. **National Remote Sensing Centre** Centrul Naţional de Teledetecţie. Agenţie ce comercializează date de teledetecţie (Marea Britanie). 2. **National Remote Sensing Center** Centrul Naţional de Teledetecţie (Beijing, China).

NSC Norwegian Space Centre Centrul Spaţial Norvegian.

NSDI National Spatial Data Infrastructure Infrastructură naţională pentru datele

spaţiale. Sistem de coordonare a colectării şi accesului la datele geografice, înfiinţat în 1994 (SUA). Urmăreşte armonizarea tehnologiilor, strategiilor, normelor de schimb şi resurselor umane, care sunt necesare colectării, prelucrării şi distribuirii datelor geografice (imagini satelitare, date cartografice, topografice şi statistice). S-a constituit un comitet (*Federal Geographic Data Committee*) care să urmărească instituirea NSDI şi să organizeze un centru naţional de distribuţie electronică a informaţiilor geografice (*National Geospatial Clearinghouse*).

NSI NASA Science Internet Reţea de comunicaţii de date, cu protocol dual (TCP/IP şi DECnet), succesoare a SPAN.

NSIDC National Snow and Ice Data Center Centrul naţional pentru zăpadă şi gheaţă. Organism NOAA înfiinţat în anul 1982, la Universitatea din Colorado. Amplasat împreună cu *World Data Center A for Glaciology* (WDC-A), este, în acelaşi timp, un centru de arhivare şi distribuţie pentru programul EOS.

NSLRSDA National Satellite Land Remote Sensing Data Archives Arhive naţionale de date de teledetecţie satelitară asupra teritoriului (NOAA, USGS).

NSSDC NASA Space Science Data Center Centrul NASA pentru date din domeniul ştiinţelor spaţiale (*Goddard Space Flight Center*).

NTF National Transfer Format Format naţional de transfer. Format destinat transferului de date în format vectorial, cu cinci nivele diferite de complexitate. Este stabilit prin standardul *British Standard BS7567*.

Nuanţă de culoare Caracteristică a unei culori ce depinde de compoziţia sa spectrală. Proprietate sesizată în cadrul percepţiei vizuale, ce permite identificarea unei culori ca fiind una din culorile primare sau o combinaţie particulară a acestora. Sin. *Tonalitate cromatică, Tentă de culoare.* [*colour tone, colour tint, nuance, hue / nuance de couleur, ton, tonalité, chromatique, teinte*]

Nuanţă de gri v. **Ton de gri**

Nucleu de convoluţie Funcţie predefinită utilizată într-o operaţie de convoluţie. Un nucleu g defineşte o transformare Tg a unei imagini numerice, după o relaţie de forma $T_g(f) = f \cdot g$. [*convolution kernel / noyau de convolution*]

Număr binar Număr reprezentat în notaţie binară. [*binary number / nombre binaire*]

Număr complex Număr de forma $a+bi$, unde a şi b sunt două numere reale iar i este unitatea imaginară ($i^2=-1$). [*complex number / nombre complexe*]

Număr de biţi per pixel Numărul maxim de biţi utilizat pentru stocarea valorii numerice corespunzătoare unui pixel. Determină domeniul de valori care poate fi reprezentat. În cazul utilizării numerelor întregi, pot fi reprezentate 2^n valori diferite, unde n este numărul de biţi per pixel. Astfel, pentru 8 biţi sunt posibile 256 valori, iar pentru 24 biţi - 16.777.216 valori. [*bits per pixel / nombre de bits par pixel*]

Numele fişierului Şir de caractere alfanumerice asociat unui fişier, în scopul identificării lui. [*file name / nom du fichier*]

Numerizare v. **Digitizare**

Numitorul scării Număr care arată de câte ori a fost micşorată o dimensiune din teren pe reprezentarea grafică. [*scale denominator / dénominateur d'échelle*]

NUTS Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques Nomenclatura unităţilor teritoriale statistice (EUROSAT).

NUV Near Ultraviolet Ultravioletul apropiat.

NVI Normalized Vegetation Index Indice de vegetaţie normalizat.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

O

OASIS On-Line Data Access and Service Information System Sistem de servicii de informaţii şi acces direct la date (NOAA, NCDC).

OBDH On-Board Data Handling Manevrarea datelor la bord.

OBDM On-Board Data Management Gestionarea datelor la bord.

Obiect Element discret al lumii reale. [*object / objet*]

Obiectiv Sistem optic convergent, ce formează o imagine reală, răsturnată, a scenei vizate. [*lens / objectif*]

Obiectiv acromatic Obiectiv căruia i s-au eliminat aberaţia cromatică longitudinală şi aberaţia de sfericitate pentru două lungimi de undă diferite. [*achromatic lens / objectif achromatique, objectif achromat*]

Obiectiv anastigmat Obiectiv corectat pentru astigmatism şi curbura câmpului. [*anastigmatic lens / objectif anastigmatique*]

Obiectiv aplanat Obiectiv care are proprietatea de aplanetism. [*aplanatic lens / objectif aplanétique, objectif aplanat*]

Obiectiv apocromat Obiectiv corectat pentru aberaţii cromatice longitudinale la trei lungimi de undă diferite. [*apochromatic lens / objectif apochromatique*]

Obiectiv asferic Obiectiv la care cel puţin o suprafaţă a unui element optic se abate, în mod intenţionat, de la forma sferică (de obicei în scopul corectării aberaţiilor). [*aspherical lens / lentille asphérique*]

Obiectiv compus Obiectiv alcătuit dintr-un ansamblu de elemente optice, proiectat pentru minimizarea aberaţiilor. [*compound lens / objectif composé*]

Obiectiv cu distanţă focală fixă Obiectiv la care distanţa focală nu poate fi modificată, nici măcar în limite mici, pentru punere la punct (de ex. obiectivele unor camere fotografice aeriene). [*fixed focus lens, fixed focus camera, infinity focus system / objectif à foyer fixe*]

Obiectiv cu distanţă focală scurtă (mică) Obiectiv fotografic cu distanţa focală mai mică decât diagonala negativului (de obicei, sub 100 mm). [*short focus lens / objectif à courte distance focale*]

Obiectiv cu distanţă focală variabilă Obiectiv a cărui distanţă focală este reglabilă, în mod continuu şi în limite semnificative, eventual cu păstrarea automată a punerii la punct. Sin. *Transfocator, Zoom.* [*zoom (system), pancratic system, variable focal length lens / système zoom, système pancratique*]

Obiectiv cu unghi de deschidere foarte mare v. **Obiectiv supergrandangular**

Obiectiv cu unghi de deschidere mare v. **Obiectiv grandangular**

Obiectiv cu unghi de deschidere mic Obiectiv cu unghi de deschidere sub 60°. [*narrow angle lens / -*]

Obiectiv cu unghi de deschidere normal v. **Obiectiv normal**

Obiectiv de cuarţ Obiectiv ale cărui elemente optice sunt fabricate din cuarţ. Transmite razele ultraviolete, fiind utilizat pentru fotografieri speciale. [*quartz lens / lentille en quartz*]

Obiectiv de fotoredresare Obiectiv de construcţie specială, utilizat la aparate de redresare fotografică. [*rectifier lens / objectif de redressement*]

Obiectiv de mare luminozitate Obiectiv capabil să transmită o mare cantitate de lumină. Sin. *Obiectiv de mare randament.* [*high speed objective / objectif lumineux, objectif à haut rendement*]

Obiectiv de mare randament v. **Obiectiv de mare luminozitate**

Obiectiv de mărire Obiectiv destinat aparatelor de copiat. [*enlarging lens, process lens / objectif d'agrandissement*]

Obiectiv dublu Ansamblu de două obiective. [*double lens / objectif double*]

Obiectiv fără distorsiune Obiectiv care nu produce distorsiuni. Sin. *Obiectiv ortoscopic.* [*distortion free lens / objectif orthoscopique*]

Obiectiv fotografic Obiectiv destinat aparatelor fotografice. Are rolul de a forma imaginea scenei pe suprafaţa materialului fotosensibil. [*lens, photographic lens, objective lens / objectif photographique, objectif de prise de vue*]

Obiectiv fotogrammetric Obiectiv fotografic destinat camerelor fotogrammetrice. Este caracterizat prin aberaţii reduse. [*photogrammetric objective / objectif photogrammétrique*]

Obiectiv grandangular Obiectiv fotografic cu unghi de deschidere de 90°-105°. Sin. *Obiectiv cu unghi de deschidere mare.* [*wide angle lens / objectif grand-angulaire*]

Obiectiv interschimbabil Obiectiv al camerei fotografice care poate fi demontat cu uşurinţă şi înlocuit cu un alt obiectiv, cu caracteristici diferite. [*interchangeable lens / objectif interchangeable*]

Obiectiv normal Obiectiv de cameră aerofotografică cu unghi de deschidere de 60° - 70°. Sin. *Obiectiv cu unghi de deschidere normal.* [*normal angle lens, standard lens / objectif à angle normal, objectif à champ normal, objectif normal*]

Obiectiv ortoscopic v. **Obiectiv fără distorsiune**

Obiectiv supergrandangular Obiectiv fotografic cu unghi de deschidere de cel puţin 120°. Sin. *Obiectiv cu deschidere foarte mare.* [*super wide angle lens, ultra wide angle lens / objectif super grand-angulaire, objectif à très grand champ, objectif ultra grand-angulaire*]

Obiectiv superfocal v. **Teleobiectiv**

Observare indirectă Observarea obiectelor sau proceselor pe modele sau reprezentări grafice ale lor (hărţi, fotografii, modele stereoscopice etc.). [*indirect observation / observation indirecte*]

Observare satelitară Observarea suprafeţei terestre cu ajutorul aparaturii instalate pe sateliţii artificiali ai Pământului. [*satellite observation / observation satellitaire*]

Observare stereoscopică Observare a modelului tridimensional al unei scene, obţinut cu ajutorul cuplurilor stereoscopice de imagini. [*stereoscopic observation / observation stéréoscopique*]

Observare vizuală Observarea cu ochiul liber a obiectelor sau a unor reprezentări ale lor. [*visual observation / observation visuelle*]

Obstacol radio Obiect sau ansamblu de obiecte, interpuse între un emiţător şi un receptor radio, ce influenţează propagarea semnalelor (prin atenuare, reflexie, etc.). [*clutter / -*]

Obturator Parte a camerei fotografice care are rolul de a controla trecerea radiaţiei luminoase spre materialul fotosensibil. Se deschide pentru un interval de timp strict determinat, necesar expunerii. [*shutter / obturateur*]

Obturator automat Obturator a cărui funcţionare este comandată în mod automat. [*automatic shutter / obturateur automatique*]

Obturator central Obturator montat între elementele componente ale obiectivului, la o distanţă cât mai mică de planul diafragmei. [*between-the-lens shutter, central shutter, inter-lens shutter / obturateur central*]

Obturator cu discuri rotative Obturator format din trei discuri rotative, prevăzute cu fante de forma unui sector de cerc. Permite reglarea continuă a duratei de expunere. Sin. *Obturator rotativ*. [*rotating disk shutter, rotary shutter, multiple disk shutter / obturateur à disques tournants, obturateur rotatif*]

Obturator cu lamele Obturator format dintr-un set de lamele metalice care, printr-o mişcare de rotaţie, formează o deschidere prin care trece lumina. [*lamellar shutter, leaf shutter / obturateur à lamelles*]

Obturator focal Obturator plasat lângă planul focal al obiectivului. [*focal-plane shutter / obturateur focal*]

Obturator rotativ v. **Obturator cu discuri rotative**

OCAOT Oficiul de Cadastru Agricol şi Organizarea Teritoriului Oficii judeţene create în 1997 prin reorganizarea Oficiilor de Cadastru şi Organizarea Teritoriului.

OCE Ocean Colour Experiment Experiment de determinare a culorilor oceanelor (navetă spaţială).

OCEAN Ocean Color Environment Archive Network Reţea de arhive a datelor privind mediul şi culoarea oceanului (program ESA).

OCEANSAT **Ocean studies Satellite** Satelit pentru studiul oceanelor (SUA).

Ochelari anaglifi Ochelari cu lentile în culori complementare, destinaţi vizualizării imaginilor anaglife. [*anaglyphic spectacles, anaglyph viewers / lorgnon pour anaglyphe, lunettes stéréoscopiques*]

Ochelari polarizanţi Ochelari cu lentile speciale ce permit trecerea luminii polarizate în plane diferite pentru cei doi ochi. De obicei, planele de polarizare sunt ortogonale. Sunt utilizaţi pentru observarea modelului stereoscopic. [*polarizing spectacles / lunettes polarisantes*]

Ochi de reţea Areal elementar delimitat de liniile unei reţele. [*grid mesh, grid cell / maille*]

OCI Ocean Colour Imager Instrument care produce imagini ale culorilor oceanelor (sensor NASA).

OCM Ocean Colour Monitor Monitor al culorilor oceanelor (ESA).

OCOT Oficiul de Cadastru şi Organizarea Teritoriului Oficii judeţene reorganizate în 1997 sub denumirea de *Oficiul de Cadastru Agricol şi Organizarea Teritoriului*.

OCR 1. **Ocean Colour Radiometer** Radiometru pentru culoarea oceanului. 2. **Optical Character Recognition** Recunoaşterea optică a caracterelor.

OCRS Ontario Centre for Remote Sensing Centrul de Teledetecţie din Ontario (Canada).

B.C.U. „M. EMINESCU" IAŞI

OCS Ocean Colour Scanner Scaner destinat determinării culorilor oceanelor (NASA).

Octet Grup de 8 cifre binare. Reprezintă unitatea elementară de acces la memorie în majoritatea calculatoarelor actuale. Permite reprezentarea a 256 de valori distincte. [*byte / octet*]

OCTS Ocean Colour and Temperature Scanner Scaner pentru temperatura şi culoarea oceanului (ADEOS).

Ocular Sistem al unui instrument optic, prin care se observă imaginea reală a scenei, formată de obiectiv. Formează o imagine virtuală. Ocularul poate fi prevăzut cu un sistem de reglare (gradat în dioptrii) ce permite compensarea unor defecte de vedere (miopie sau hipermetropie) ale observatorului. În cazul perechilor de oculare, există şi posibilitatea reglării distanţei dintre ele, în concordanţă cu distanţa interpupilară a observatorului. În unele cazuri, ocularul este astfel construit încât permite o mărire a imaginii (de ex. la unele stereoscoape cu oglinzi). [*ocular, eyeglass, eyepiece / oculaire*]

Ocultaţie Eclipsarea naturală sau artificială a unei surse de lumină. [*occultation / occultation*]

ODAR Omni*di*rectional Airborne Radar Radar omnidirecţional aeropurtat.

ODBC Open Data*b*ase Communication Interfaţă de programare pentru accesul la baze de date (*Microsoft*).

ODIN Satelit suedez pentru cercetări astronomice şi atmosferice (lansat în 1997).

OEEP Organisation Européenne d'Études en Photogrammétrie Organizaţia Europeană pentru Studii de Fotogrammetrie (Enschede, Olanda).

OEEPE Organisation Européenne d'Études en Photogrammétrie Expérimentale Organizaţia Europeană pentru Studii de Fotogrammetrie Experimentală.

OERS Operational Earth Resources System Sistem operaţional de supraveghere a resurselor terestre (continuarea programului LANDSAT).

OFT Optical Fourier Transform Transformare Fourier optică.

OGC Open GIS Consortium Grup format din producători de programe, instituţii de învăţământ şi agenţii guvernamentale, ce are ca obiectiv elaborarea de standarde privind informaţia geografică.

OGIS Open Geodata Interoperability Specification Standard elaborat de OGC privind transferul datelor geografice.

Oglindă asferică Oglindă a cărei suprafaţă nu este sferică. [*aspherical mirror / miroir asphérique*]

Oglindă exploratoare Oglindă utilizată în cadrul unui mecanism de baleiere. Prin rotaţie sau oscilaţie, dirijează către sensor radiaţiile provenind de la diverse zone ale scenei. [*scanning mirror / miroir balayeur*]

Oglindă colectoare Oglindă care colectează radiaţiile electromagnetice venite de la obiecte şi le reflectă spre sensorul instrumentului de teledetecţie. [*collecting mirror / miroir collecteur*]

Oglindă concavă Oglindă cu suprafaţa activă de formă concavă. [*concave mirror / miroir concave*]

Oglindă convexă Oglindă cu suprafaţa activă de formă convexă. [*convex mirror / miroir convexe*]

Oglindă de focalizare Oglindă concavă destinată concentrării radiaţiei incidente

spre sensor. [*focussing mirror / miroir convergent*]

Oglindă dicroică Oglindă care reflectă radiații cu anumite lungimi de undă, fiind transparentă pentru altele. [*dichroic mirror / miroir dichroïque*]

Oglindă hiperbolică Oglindă a cărei suprafață activă are formă hiperbolică. [*hyperbolic mirror / miroir hyperbolique*]

Oglindă orientabilă Oglindă a cărei suport permite înclinarea ei, în vederea orientării către o anumită țintă. [*tiltable mirror / miroir inclinable*]

Oglindă oscilantă Oglindă utilizată în sisteme de baleiere. Printr-o mișcare oscilatorie, dirijează către sensor radiațiile provenite de la o succesiune de puncte din teren. [*oscillating scan mirror, oscillating scan mirror / miroir oscillant*]

Oglindă parabolică Oglindă concavă cu suprafața activă de formă parabolică. [*parabolic mirror / miroir parabolique*]

Oglindă plană Oglindă cu suprafață plană. [*plane mirror / miroir plan*]

Oglindă rabatabilă Oglindă a cărei poziție poate fi schimbată prin basculare. [*wing mirror, folding mirror / miroir rabattable*]

Oglindă rotativă Oglindă utilizată în sisteme de baleiere. Prin rotație, dirijează către sensor radiațiile provenite de la o succesiune de puncte din teren. [*rotating mirror / miroir rotatif, miroir tournant*]

Oglindă semitransparentă Oglindă care reflectă doar o parte din radiațiile incidente, lăsând să treacă o altă parte. [*semitransparent mirror / miroir semi-transparent*]

Oglindă sferică Oglindă a cărei suprafață activă are forma unei calote sferice. [*spherical mirror / miroir sphérique*]

OII Optical Imaging Instrument Instrument optic generator de imagini (ESA).

OKEAN Serie de sateliți oceanici dotați cu sensori radar, inițiată în 1983 și utilizată pentru supravegherea gheții polare (Rusia și Ucraina).

OLR Outgoing Longwave Radiation Radiație infraroșie termică ce părăsește atmosfera terestră și se propagă în spațiul cosmic.

OLS Operational Linescan System Sistem operațional de baleiere liniară.

OMI Optical Mapping Instrument Instrument optic pentru cartografiere.

OMM Organisation Météorologique Mondiale Organizația Meteorologică Mondială.

OMNISTAR Platformă propusă pentru viitorii sateliți LANDSAT (EOSAT).

OMS Orbital Mapping System Sistem orbital de cartografiere (ISPRS).

Ondulația geoidului Diferența între suprafața geoidului și cea a elipsoidului de referință. [*geoid undulation, geoid separation / ondulation du geoïde*]

ONERA Office National d'Études et Recherches Aérospatiales Oficiul Național de Studii și Cercetări Aerospațiale (Chatillon, Franța).

On-line 1. Termen ce desemnează un echipament care se află sub controlul unității centrale. 2. Termen utilizat pentru desemnarea unui sistem la care un utilizator poate avea acces interactiv. [*on-line / -*]

OODB Object-Oriented Data Base Bază de date orientată obiect.

Opacitate Proprietatea unui material de a împiedica, parțial sau total, trecerea luminii. Se exprimă prin raportul dintre intensitatea luminii incidente și intensitatea luminii

care traversează corpul respectiv. [*opacity / opacité*]

Operator Persoană care manevrează un aparat sau execută operaţii în cadrul unui proces tehnologic. [*operator / opérateur*]

Operator logic 1. Simbol ce desemnează o operaţie logică. 2. Funcţie logică. [*logical operator / opérateur logique*]

OPIT Opération Pilote Interministérielle de Télédétection Operaţie pilot interministerială de teledetecţie (Franţa).

OPS Optical Sensor Sensor optic (ERS, Japonia).

Optică Ramură a fizicii care studiază fenomenele asociate cu producerea, propagarea, absorbţia, modul de interacţiune cu substanţa şi efectele produse de lumină. [*optics / optique*]

Optică geometrică Parte a opticii care studiază propagarea razelor de lumină şi fenomenele care se produc în timpul propagării. Stă la baza calculului instrumentelor optice. [*geometrical optics / optique géométrique*]

Opţiune implicită Opţiune utilizată de un program în cazul în care nu primeşte precizări specifice din partea operatorului. [*default option / option par défaut*]

ORACLE Pachet de programe destinat gestiunii bazelor de date relaţionale.

Oră locală Oră exprimată funcţie de momentul trecerii Soarelui pe deasupra meridianul locului (moment considerat ca fiind ora 12). [*local hour / heure locale*]

Oră oficială Ora adoptată oficial, funcţie de fusul orar în care este situat teritoriul respectiv. [*official hour / heure officielle, heure légale*]

Orbită Traiectoria parcursă de un obiect în jurul corpului ceresc în spaţiul căruia gravitează. [*orbit / orbite*]

Orbită ascendentă Porţiune din orbita unui satelit pe care deplasarea acestuia se face pe direcţia sud-nord. [*ascending orbit, ascending track / orbite ascendante*]

Orbită circulară Orbită de formă circulară. [*circular orbit / orbite circulaire*]

Orbită descendentă Porţiune a orbitei pe care satelitul se deplasează de la nord spre sud. [*descending orbit, descending track / orbite descendante*]

Orbită ecuatorială Orbită satelitară paralelă cu planul ecuatorului terestru. [*equatorial orbit / orbite équatoriale*]

Orbită elipsoidală Orbită în formă de elipsă. [*ellipsoidal orbit / orbite ellipsoïdale*]

Orbită geosincronă Orbită în jurul Pământului, pe care un satelit artificial se deplasează cu o perioadă de revoluţie egală cu perioada de rotaţie a Pământului. O astfel de orbită este situată la o altitudine de cca. 35.810 km. [*geosynchronous orbit, Clarke orbit / orbite géosynchrone*]

Orbită geostaţionară Orbită geosincronă, în planul ecuatorial. Un satelit artificial ce se deplasează pe o astfel de orbită rămâne în permanenţă deasupra aceluiaşi punct de pe suprafaţa terestră. [*geostationary orbit / orbite géostationnaire*]

Orbită heliosincronă Orbită satelitară polară al cărei plan rămâne sub acelaşi unghi faţă de direcţia razelor solare, astfel încât satelitul trece pe deasupra unui punct la aceeaşi oră locală, la anumite perioade de timp. Pentru scene de la aceeaşi latitudine, aceasta asigură condiţii identice de teledetecţie în aceeaşi perioadă din an. [*sun syn-*

chronous orbit / orbite héliosynchrone, orbite à ensoleillement constant]

Orbită înclinată Orbită al cărei plan formează cu planul ecuatorului terestru un unghi diferit de 90°. [*slant orbit, oblique orbit, tilted orbit / orbite inclinée*]

Orbită polară Orbită al cărei plan formează cu axa polilor tereştri un unghi de maximum 10°. Sin. *Orbită peripolară*. [*near polar orbit, polar orbit / orbite polaire*]

Orbită peripolară v. **Orbită polară**

Orbită sincronă Orbită în jurul unui corp ceresc, pe care un satelit artificial se deplasează cu o perioadă de revoluţie egală cu perioada de rotaţie a corpului respectiv. [*synchronous orbit / orbite synchrone*]

Ordine de afişare Ordinea în care se afişează diferitele straturi SIG ce alcătuiesc o imagine compusă. [*drawing order / ordre d'affichage*]

Ordine inversă a octeţilor Mod de stocare a valorilor numerice, utilizând grupuri de octeţi, primul octet fiind cel mai puţin semnificativ (conţine ultimele cifre ale valorii). [*least significant byte first, byte swapped / -*]

Ordine normală a octeţilor Mod de stocare a valorilor numerice, utilizând grupuri de octeţi, primul octet fiind cel mai semnificativ (conţine primele cifre ale valorii). [*most significant byte first / -*]

Organigramă v. **Schemă logică**

Orice vreme Capacitatea unui sistem de sensori de a opera în orice condiţii de vreme. [*all-weather / tout temps*]

Orientare absolută Orientarea modelului stereoscopic, în raport cu sistemul de coordonate al terenului (spaţiul obiect). Modelul este adus la scară şi orizontalizat. [*absolute orientation / orientation absolue*]

Orientare exterioară Poziţia camerei în momentul preluării imaginii. Se defineşte prin intermediul elementelor de orientare exterioară. [*exterior orientation, outer orientation / orientation externe*]

Orientare geografică v. **Azimut geografic**

Orientare interioară Geometria camerei în momentul preluării imaginii. Se defineşte prin intermediul elementelor de orientare interioară. [*inner orientation, interior orientation, internal orientation / orientation intérieure, orientation interne*]

Orientare magnetică v. **Azimut magnetic**

Orientare reciprocă v. **Orientare relativă**

Orientare relativă 1. Reconstituirea poziţiei reciproce a celor două fascicule perspective ce au generat cuplul stereoscopic de imagini. Se obţine astfel suprafaţa modelului stereoscopic, la intersecţia razelor corespondente din cele două fascicule. Modelul rezultat are scară şi poziţie în spaţiu arbitrare. 2. Determinarea poziţiei unei fotograme în raport cu o fotogramă vecină. Sin. *Orientare reciprocă*. [*relative orientation (of a stereo pair), reciprocal orientation / orientation relative (d'un couple), orientation réciproque*]

Orientare topografică v. **Azimut topografic**

Orientarea bazei Poziţia bazei de fotografiere (exprimată prin intermediul coordonatelor celor două puncte fotografiere). [*basal orientation / orientation de la base*]

Orientarea benzii Direcţia benzii de aerofotografiere (exprimată în raport cu direcţia nordului). [*strip bearing / orientation de la bande*]

Orientarea fotogramei Poziţia clişeului în timpul expunerii. Se precizează prin intermediul coordonatelor spaţiale *X, Y, Z* ale centrului de proiecţie (focarul camerei), înclinării longitudinale şi transversale şi rotaţiei faţă de linia de zbor ale clişeului. [*picture orientation, orientation of photograph / orientation du cliché*]

Orientarea hărţii 1. Indicarea pe hartă a direcţiei nordului sau a reţelei de meridiane şi paralele geografice. 2. Orientarea hărţii în teren. Constă în aşezarea ei în plan orizontal şi aducerea în coincidenţă a nordului hărţii cu cel al terenului. [*map orientation, setting a map / orientation de la carte*]

Orientarea obiectului Unghi de orientare a unui obiect în raport cu direcţia de iluminare sau cu cea a fasciculului radar. [*aspect angle / orientation de l'objet*]

Orientarea versantului Direcţia proiecţiei în planul orizontal a normalei la suprafaţa versantului. Se măsoară în sensul acelor de ceasornic, faţă de direcţia nordului geografic. [*aspect / orientation du versant*]

Original de stereorestituţie Foaia pe care s-au trasat rezultatele în timpul procesului de restituţie. [*stereoplot, stereoplotting sheet / minute de stéréorestitution*]

Original negativ Clişeul negativ original, reprezentând materialul care a fost expus în camera fotografică. [*master negative / négatif original*]

Originalul hărţii Desenul primar al hărţii, pregătit în vederea reproducerii. [*manuscript map / carte originale*]

Origine 1. Punct fix, definit în cadrul unui sistem de referinţă, faţă de care se măsoară coordonatele punctelor de interes. 2. Punctul de pe suprafaţa terestră faţă de care este determinată poziţia elipsoidului utilizat în cadrul unui sistem de referinţă geodezic. [*1. origin, reference point 2. datum point / point origine, point de référence*]

Origine arbitrară Origine aleasă în mod arbitrar. [*arbitrary origin / origine arbitraire*]

Originea datelor v. **Filiaţia datelor**

Originea reţelei v. **Originea sistemului de coordonate**

Originea sistemului de coordonate Punct fix al unui sistem de coordonate, de la care încep măsurătorile coordonatelor punctelor de interes. [*origin of coordinates / origine des coordonnées*]

Orizont adevărat Linia de intersecţie a planului fotogramei cu planul orizontal care trece prin centrul de perspectivă. Sin. *Orizont teoretic*. [*true horizon / horizon réel, horizon vrai*]

Orizont aparent Linia aparentă de demarcaţie între cer şi suprafaţa terestră. Sin. *Orizont local, Orizont vizibil*. [*apparent horizon, visible horizon, local horizon / horizon local, horizon apparent, horizon visible*]

Orizont artificial Instrument ce indică poziţia planului orizontal al locului. [*artificial horizon / horizon artificiel*]

Orizont local v. **Orizont aparent**

Orizont teoretic v. **Orizont adevărat**

Orizont vizibil v. **Orizont aparent**

Orizontală a clişeului Orice dreaptă de pe clişeu paralelă cu orizontala principală. [- / *horizontale du cliché*]

Orizontală izometrică Linia de intersecţie a unei aerofotograme oblice cu una verticală, preluată din acelaşi punct. De-a lungul acestei linii, obiectele sunt reprezentate în mod identic, pe ambele imagini. [- / *horizontale isométrique*]

Orizontală principală Linia de intersecţie a planului orizontal care trece prin punctul de proiecţie, cu planul clişeului. [*principal parallel, vanishing line / horizontale principale, ligne de fuite*]

Orizontalizare v. **Calare**

ORSA Oceanic Remote Sensing Assembly Ansamblu pentru teledetecţia oceanică (pachet de programe pentru platformele polare).

ORSER Office of Remote Sensing for Earth Resources Biroul de teledetecţie a resurselor terestre (*Pennsylvania State University*).

Ortocorecţie Corecţie geometrică aplicată imaginilor satelitare, pentru eliminarea distorsiunilor provocate de sensor şi de deplasarea de relief. [*ortho-correction / -*]

Ortofot Aparat de redresare diferenţială, fabricat de firma *Zeiss*. [*orthophot / orthophot*]

Ortofotograf Aparat de redresare diferenţială şi producere a ortofotogramelor. [*orthophotograph / orthophotographe*]

Ortofotografie v. **Ortofotogramă**

Ortofotogramă Fotografie aeriană de pe care au fost eliminate distorsiunile geometrice şi deplasarea radială, astfel încât detaliile sunt reprezentate în poziţie planimetrică reală. Este similară cu o fotogramă ideală ce ar fi obţinută prin proiecţie ortogonală. Sin. *Ortofotografie*. [*orthophoto, orthophotograph / orthophoto, orthophotographie*]

Ortofotohartă v. **Fotohartă**

Ortofotomozaic Mozaic format din ortofotograme. [*orthophotomosaic / orthophotomosaïque*]

Ortofotoplan Asamblaj de ortofotograme pe care s-au înscris toponimele. [*orthophotomosaic / orthophotoplan*]

Ortofotoredresare v. **Redresare diferenţială**

Ortofotoscop v. **Aparat de redresare diferenţială**

Ortoimagine Imagine corespunzătoare unei proiecţii ortogonale pe planul de referinţă. Nu prezintă deformări de perspectivă sau de relief. [*orthoimage / orthoimage*]

Ortoimagine numerică Fotografie aeriană sau imagine satelitară care a fost corectată, prin calcul numeric, pentru înlăturarea efectelor distorsiunilor sensorului şi deplasării de relief. [*digital orthoimage / orthoimage numérique*]

Ortoproiector Aparat destinat redresării diferenţiale, construit de firma *Zeiss*. [*orthoprojector / orthoprojecteur*]

OS Operating System Sistem de operare.

OSDPD Office of Satellite Data Processing and Distribution Biroul de prelucrare şi distribuire a datelor satelitare (NOAA).

OSF Open Software Foundation Consorţiu internaţional ce promovează standardizarea sistemului de operare UNIX.

OSF/MOTIF Standard grafic folosit în interfaţa dezvoltată de OSF (*Open Software Foundation*) pentru sistemul de operare UNIX.

OSTA Office of Space and Terrestrial Applications Biroul pentru aplicaţii spaţiale şi terestre.

OSTF Ordnance Survey Transfer Format Format de transfer al datelor, elaborat de serviciile cartografice britanice.

OT Operational TIROS Satelit TIROS operaţional.

OTF Optical Transfer Function Funcţie de transfer optic.

OV Orbital Vehicle Vehicul orbital.

Oxidarea revelatorului Degradare a revelatorului prin combinarea substanţei reducătoare din revelator cu oxigenul din aer. [*oxidation / oxydation (du révélateur)*]

Ozalid v. **Hârtie de heliograf**

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

P

Pachet de programe Ansamblu de programe de calculator, destinate rezolvării unei anumite clase de probleme. [*applications package, software package / logiciel*]

PADAR Photo*a*coustic Detection *a*nd Ranging Detectare şi localizare fotoacustică.

PAF Processing and Archiving Facility Centru de prelucrare şi arhivare a datelor (configuraţie specifică de centre logistice DFD pentru misiunea ERS 1).

PAGEOS P*a*ssive Geodetic Earth Orbiting Satellite Satelit geodezic pasiv, cu orbită circumterestră (NASA, *US Navy*).

PALIS Polarized Airborne Laser Imaging Sensor Sensor aeropurtat, generator de imagini, cu laser polarizat (NASA).

PAMIR Passive and Active Microwave and Infrared Radiometer Radiometru în infraroşu şi microunde, pasiv şi activ (Universitatea din Berna, Elveţia).

PAMIRASAT P*a*ssive M*i*crowave R*a*diometer S*at*ellite Satelit cu radiometru pasiv în microunde (ESA).

PAMS P*a*ssive Multifrequency Microwave Scanner Radiometer Radiometru pasiv multifrecvenţă în microunde, cu baleiere (Germania).

Pană de gri Instrument optic constituit dintr-o riglă cu densitate optică variabilă de-a lungul său. Se utilizează ca etalon pentru determinarea densităţii optice. Sin. *Şablon de gri*. [*grey wedge, discontinuous wedge, step wedge / coin gris, coin échelonné*]

Pană de paralaxă Instrument simplu, utilizat pentru măsurarea înălţimii obiectelor pe imagini. Este construit sub forma unei rigle transparente, pe care sunt gravate două segmente de dreaptă, convergente, şi gradaţiile pentru măsurarea diferenţei de paralaxă. Se utilizează prin măsurarea diferenţei de paralaxă între baza şi vârful imaginii obiectului. [*parallax wedge / coin de parallaxe, échelle de parallaxe*]

Pană pentru măsurarea diametrului coroanelor Şablon din material transparent, pe care sunt trasate două linii convergente, cu marcarea distanţei dintre ele. Suprapunând şablonul pe fotogramă, se încadrează imaginea coroanei între cele două linii şi se citeşte diametrul. [*crown diameter wedge, tree crown scale* / -]

Panta terenului Unghiul de înclinare a suprafeţei reliefului faţă de planul orizontal. Se exprimă în grade (unghiul diedru dintre suprafaţa reliefului şi planul orizontal) sau prin căderea suprafeţei reliefului (m/km). Sin. *Declivitate*. [*declivity, slope, angle of slope, depression angle, gradient, percent of slope / déclivité, pente, pendage, angle de pente, pente du terrain*]

Pantă aparentă Panta reliefului măsurată pe modelul stereoscopic. Este influenţată de exagerarea verticală a modelului. [*apparent slope* / -]

Pantograf v. **Pantometru**

Pantometru Instrument constituit dintr-un sistem de pârghii montate sub formă de paralelogram, care permite copierea, cu mărire sau micşorare, a unui desen. Sin. *Pantograf*. [*pantometer, pantograph / pantomètre, pantographe*]

Paralaxa ecoului radar Diferenţa de timp dintre recepţia ecoului radar al vârfului şi cel al bazei unui obiect. [*echo parallax* / -]

Paralaxă Schimbarea aparentă a poziţiei unui obiect, odată cu schimbarea unghiului de vizare. Sin. *Paralaxă de observaţie*. [*parallax, observation parallax* / *parallaxe*]

Paralaxă absolută Pentru o pereche de aerofotograme, paralaxa absolută a unui punct reprezintă diferenţa algebrică între distanţele de la imaginile punctului la punctele nadirale ale fotogramelor, măsurate în plan orizontal, pe o direcţie paralelă cu aerobaza. Sin. *Paralaxă liniară, Paralaxă liniară absolută, Paralaxă x, Paralaxă orizontală, Paralaxă stereoscopică absolută, Paralaxă longitudinală*. [*absolute parallax, absolute stereoscopic parallax, linear parallax, x-parallax, stereoscopic parallax, horizontal parallax* / *parallaxe absolue, parallaxe stéréoscopique absolue, parallaxe linéaire absolue, parallaxe longitudinale, parallaxe horizontale, parallaxe x*]

Paralaxă de observaţie v. **Paralaxă**

Paralaxă liniară v. **Paralaxă absolută**

Paralaxă liniară absolută v. **Paralaxă absolută**

Paralaxă longitudinală v. **Paralaxă absolută**

Paralaxă orizontală v. **Paralaxă absolută**

Paralaxă radar Deplasarea spre sensor a poziţiei planimetrice a punctelor, pe imaginea radar, funcţie de altitudinea lor în teren. [*radar parallax* / *parallaxe radar*]

Paralaxă reziduală Paralaxă *y* rămasă într-un model după efectuarea orientării relative. [*residual parallax* / *parallaxe résiduelle*]

Paralaxă stereoscopică Deplasarea poziţiei aparente a vârfului unui obiect la fotografierea din două puncte diferite. [*stereoscopic parallax* / *parallaxe stéréoscopique*]

Paralaxă stereoscopică absolută v. **Paralaxă absolută**

Paralaxă transversală v. **Paralaxă verticală**

Paralaxă unghiulară 1. Unghiul dintre axele celor doi ochi, convergente pe obiectul privit. 2. Unghiul format de dreptele ce pleacă dintr-un punct către imaginile sale pe clişeu, pentru două poziţii succesive de aerofotografiere. Sin. *Unghi de paralaxă, Unghi paralactic, Unghi de convergenţă*. [*angular parallax, parallactic angle, angle of convergence* / *parallaxe angulaire, angle parallactique, angle de convergence*]

Paralaxă verticală Diferenţa dintre distanţele de la planul vertical ce conţine linia de zbor până la imaginile aceluiaşi punct pe perechea de fotografii aeriene stereoscopice. Se datorează înclinării uneia sau ambelor fotografii ori diferenţei altitudinii de zbor, la efectuarea celor două fotografieri. Sin. *Paralaxă y, Paralaxă transversală*. [*vertical parallax, y parallax* / *parallaxe verticale, parallaxe linéaire transversale, parallaxe transversale, parallaxe y*]

Paralaxă x v. **Paralaxă absolută**

Paralaxă y v. **Paralaxă verticală**

Paralelă Linia de intersecţie a suprafeţei terestre cu un plan perpendicular pe axa de rotaţie a Pământului. [*parallel* / *parallèle*]

Paralelă izometrică Paralelă fotografică ce trece prin izocentrul fotogramei. [*isometric parallel* / -]

Paralelă locală Paralelă ce trece printr-un loc (punct) dat. [*local parallel* / *parallèle locale*]

Paralelă principală Paralela fotografică ce trece prin punctul principal al fotogramei. [*principal parallel / parallèle principale*]

Parametri de formă Elemente dimensionale utilizate pentru descrierea formei unui obiect (de ex. lungime, lăţime, diametru). [*shape parameters / paramètres de forme*]

Parametri de orientare v. **Elemente de orientare**

Parametri externi ai fotogramei v. **Elemente de orientare exterioară**

Parametri impliciţi Parametri utilizaţi de un program sau algoritm atunci când nu sunt precizaţi de către operator. [*default parameters / paramètres implicites*]

Parametri interni ai fotogramei v. **Elemente de orientare interioară**

Parametri orbitali Valori caracteristice ale orbitei unui satelit. Forma şi dimensiunile orbitei sunt exprimate prin lungimea axei mari şi excentricitatea orbitei. Poziţia orbitei în spaţiu este definită prin înclinarea ei (unghiul i dintre planul orbitei şi planul ecuatorului), ascensiunea dreaptă a nodului ascendent (unghiul Ω dintre axa Ox şi urma planului orbitei pe planul ecuatorului) şi argumentul de latitudine al perigeului (unghiul ω dintre urma orbitei pe planul ecuatorului şi direcţia Ox). Direcţia Ox este direcţia către echinocţiul mediu ales. Un alt parametru orbital este momentul T_0 al trecerii satelitului la perigeu. Sin. *Elemente orbitale*. [*orbital parameters, orbital elements / paramètres orbitaux, éléments orbitaux*]

Parametri Stokes Set de patru numere reale care descriu starea de polarizare a unei unde electromagnetice. [*Stokes parameters / paramètres de Stokes*]

Parametrii elipsoidului de referinţă Parametri ce descriu forma şi poziţia unui elipsoid de referinţă. Forma elipsoidului poate fi descrisă cu ajutorul parametrilor geometrici principali: semiaxa mare a; semiaxa mică b; turtirea $f = (a-b)/a$; excentricitatea

$$e = \frac{\sqrt{(a^2 - b^2)}}{a}$$

[*ellipsoid parameters / paramètres de l'ellipsoïde*]

Parametrii imaginii Caracteristici ale fotogramei reprezentate prin elementele de orientare internă şi externă, rezoluţie, banda spectrală în care a fost preluată, sensorul utilizat etc. [*image parameters / paramètres de l'image*]

Parasolar Anexă a aparatului fotografic ce are menirea de a împiedica pătrunderea directă a razelor solare în obiectiv. [*sunshade, lens shade, ray shade / pare-soleil*]

Parcelă Porţiune de teren cu un anumit tip de folosinţă sau cu un anumit statut de proprietate. [*lot, patch, land parcel / parcelle*]

Particulă atmosferică Substanţă solidă aflată în suspensie în atmosferă. [*atmospheric particle / particule atmosphérique*]

Pas al grilei Distanţa dintre liniile succesive care alcătuiesc o grilă. [*grid distance, grid pitch / -*]

PASS 1. **Photogrammetric Archival Storage System** Sistem de arhivare a fotogramelor (USGS). 2. **Prince Albert Satellite Station** Staţiune terestră pentru recepţia datelor de la sateliţii de teledetecţie, situată în regiunea Prinţul Albert, Saskatchewan, Canada.

Pată albă Zonă fără umbre a unei fotografii aeriene, situată în vecinătatea punctului de intersecţie cu linia care uneşte punctul de vizare cu Soarele, în momentul expunerii. [*hot spot, sunspot / tache claire*]

Pâclă Particule solide (praf, fum, spori etc.) care plutesc în atmosferă şi îi micşorează transparenţa. [*haze / brume sèche*]

PCA Principal Component Analysis Analiză în componente principale.

PCD Plate-forme de Collecte de Données Platformă de colectare şi transmisie a datelor.

PCIPS Personal Computer Image Processing System Sistem de prelucrare a imaginilor, pentru calculatoare personale (IBM).

PCT Principal Component Transform Transformare în componente principale.

PEL Picture Element Pixel.

Peliculă fotografică v. **Film fotografic**

Penetraţie Pătrunderea radiaţiilor în interiorul unui mediu. [*penetration / pénétration*]

Penumbră Zonă între umbră şi zona luminată direct. [*penumbra / pénombre*]

PEPS Programme d'Évaluation Préliminaire SPOT Program de evaluare preliminară a satelitului SPOT.

Percepţia reliefului Realizarea senzaţiei de tridimensionalitate a obiectelor sau a formelor de relief. Sin. *Percepţie spaţială*. [*perception of relief, spatial perception / perception du relief*]

Percepţie spaţială v. **Percepţia reliefului**

Pereche de fotograme v. **Cuplu de fotograme**

Pereche de imagini v. **Cuplu de imagini**

Pereche stereoscopică v. **Cuplu de imagini**

Performanţa sensorului Posibilităţile şi limitele de operare ale unui sensor. [*sensor capability, sensor performance / performance du capteur*]

Periferic v. **Echipament periferic**

Perigeu Punctul cel mai apropiat de Pământ, de pe orbita unui satelit. [*perigee / périgée*]

Perimetru v. **Contur**

Perioadă Durata de timp în care un oscilator efectuează o oscilaţie completă. [*period / période*]

Perioadă anomală Intervalul dintre două treceri succesive, pe la perigeu, a unui satelit. [*anomalistic period, perigee-to-perigee period / période anomale*]

Perioadă de revoluţie (a satelitului) Durata parcurgerii întregii orbite de către satelit. Sin. *Perioadă orbitală*. [*period of revolution, orbital period, period of satellite / période de révolution, période orbitale*]

Perioadă orbitală v. **Perioadă de revoluţie**

Periscop Lunetă de navigaţie fixată în planşeul aparatului de zbor. Permite observarea terenului fotografiat. [*periscope / périscope*]

Permitivitate electrică absolută Mărime egală cu raportul dintre inducţia electrică şi intensitatea câmpului electric într-un mediu izotrop. Permitivitatea absolută a vidului este $\varepsilon_0 = 8{,}856 \cdot 10^{-12}$ F/m. [*absolute permittivity / permittivité absolue*]

Permitivitate electrică relativă Raportul dintre permitivitatea electrică absolută a unui mediu şi cea a vidului ($\varepsilon_r = \varepsilon / \varepsilon_0$). Sin. *Constantă dielectrică*. [*dielectric constant, relative permittivity / constante diélectrique, permittivité relative*]

Persistenţa imaginii Persistenţa unei imagini pe retină, după dispariţia obiectului care a produs-o. [*afterimage, persistence of vision / rémanence d'image*]

Perspectivă v. **Proiecţie geometrică**

Perspectivă aeriană Aspectul specific al terenului, văzut de la înălţime. [*aerial perspective / perspective aérienne*]

Perspectivă centrală Reprezentare plană a obiectelor, realizată printr-o proiecţie perspectivă. Sin. *Perspectivă conică*. [*central perspective, conic perspective / perspective centrale, perspective conique*]

Perspectivă conică v. **Perspectivă centrală**

Perspectivă fotografică Perspectivă centrală, realizată cu ajutorul unei camere fotografice. [*photographic projection / perspective photographique*]

Perspectograf Aparat pentru redresare, inventat de Theodor Scheimpflug în 1903. [*perspectograph / perspectographe*]

Perturbaţii atmosferice Variaţii locale importante ale parametrilor atmosferei. [*atmospheric perturbations, atmospheric disturbances / perturbations atmosphériques*]

Pete electrostatice Pete produse pe materialul fotosensibil ca urmare a descărcărilor electrostatice. [*static marks / taches électrostatiques*]

PFM Plate-forme Multimission Platformă cu misiuni multiple (SPOT şi ERS).

PHIGS Programmer Hierarchical Interactive Graphics System Sistem ierarhic interactiv de programare grafică. Standard (ISO 9592) referitor la setul de funcţii pentru controlul definirii, modificării, stocării şi afişării datelor grafice.

PHRIR Pointable High Resolution Imaging Radiometer Radiometru orientabil generator de imagini cu rezoluţie mare.

Pictogramă Simbol grafic folosit, în interfaţa cu utilizatorul, pentru descrierea unei comenzi, funcţii sau opţiuni selectabile în cadrul unui program de calculator. [*icon / icône, pictogramme*]

Pierdere de claritate Degradare a calităţii imaginii prin reducerea clarităţii contururilor obiectelor. [*loss in definition / perte de la clarté*]

Pierderea detaliilor Pierderea detaliilor la transmiterea, copierea sau prelucrarea imaginilor. [*loss of details / perte des détails*]

Pigment sensibilizator Pigment ce se adaugă în emulsiile fotografice pentru a extinde sensibilitatea halogenurii de argint sau pentru a-i conferi o sensibilitate selectivă faţă de lungimea de undă a radiaţiei. [*sensitising dye / pigment sensibilisateur, colorant sensibilisateur*]

PIMR Polar Ice Mapping Radiometer Radiometru pentru cartografierea gheţurilor polare (ICEX).

Pioneer Program american cu staţii automate interplanetare. Serie de sonde spaţiale lansate de SUA în perioada 1958-1978. *Pioneer* 1 a fost lansată la 11 octombrie 1958. *Pioneer* 4-9 s-au înscris pe orbite solare, pentru monitorizarea activităţii Soarelui; *Pioneer* 5, lansat în 1960, a studiat vântul solar în spaţiul interplanetar; *Pioneer* 10, lansată în martie 1972, a ajuns în apropierea planetei Jupiter în decembrie 1973 şi a părăsit sistemul solar în 1983; *Pioneer* 11, lansată în aprilie 1973, a depăşit planeta Jupiter în decembrie 1974 şi a ajuns la Saturn în septembrie 1979; *Pioneer* 10 şi 11 poartă mesaje destinate unei eventuale întâlniri cu o altă civilizaţie; în mai şi august 1978 au fost lansate sondele *Pioneer* 12 (care s-a înscris pe o orbită venusiană) şi 13, care a lansat 3 sonde pe suprafaţa planetei Venus.

PIPS Personal Image Processing System Sistem personal de prelucrare a imaginilor (*Apple*).

Piramidă de imagini Set de imagini ale aceluiaşi teren, la acelaşi moment de timp, cu acelaşi sensor, dar cu rezoluţii diferite (obţinute prin reeşantionarea imaginii celei mai detaliate). [*image pyramid / pyramide d'images*]

Piramidă fotografică Piramidă având vârful în centrul de perspectivă şi baza formată dintr-un triunghi de pe fotografie. [*photograph pyramid / pyramide photographique*]

PISYS Photographic Interpretation Data System Sistem de interpretare a datelor fotografice.

Pixel Unitate elementară a unei imagini numerice în format raster. Corespunde unei celule de teren, pe care o descrie prin intermediul unei valori numerice. Sin. *Pel*. [*pixel, picture element, pel, image cell, cell / pixel, tâchel, élément d'image, cellule 2D*]

Pixel mixt Pixel pentru care celula de teren corespunzătoare conţine obiecte cu caracteristici spectrale diferite. Sin. *Pixel neomogen*. [*mixed pixel, partial cell / pixel mixte*]

Pixel omogen Pixel pentru care celula de teren corespunzătoare conţine un singur obiect. [*whole cell / pixel homogène*]

Pixel neomogen v. **Pixel mixt**

Placă cu indici de referinţă Placă rectangulară cu semne marginale, utilizată în camerele metrice. Permite imprimarea pe clişeu a semnelor marginale. Placa este poziţionată astfel încât axa optică principală a obiectivului să treacă prin punctul de intersecţie a dreptelor care unesc semnele marginale opuse. [*registering plate / plaque d'appui porte-repères*]

Placă cu reţea v. **Placă de calibrare**

Placă de calibrare Placă transparentă pe care este gravat un caroiaj de precizie. Se utilizează la calibrarea instrumentelor optice. Sin. *Placă cu reţea, Reţea de calibrare*. [*grid plate, calibration plate, calibration template / grille, plaque quadrillée, support transparent d'étalonnage*]

Placă de presare a filmului Cadru metalic sau placă de sticlă ce are rolul de a presa filmul pe placa de sprijin a camerei fotografice. [*film pressure plate / plaque à pression pour pellicule, plaque de pression, plateau presseur du film*]

Placă de uscare Placă cromată utilizată pentru uscarea fotografiilor. Conferă fotografiei o suprafaţă lucioasă. [*ferrotype plate / plaque ferrotype*]

Placă fotografică Material fotografic cu suport din placă de sticlă. [*photographic plate / plaque photographique*]

Placă suport Piesă a camerei fotogrammetrice plasată în spatele filmului. Placa este prevăzută cu fante prin care este aspirat filmul, astfel încât să fie menţinut în contact cu placa, pentru asigurarea planeităţii. Sin. *Suportul filmului, Port-clişeu, Suportul clişeului*. [*carrier plate, film support, film base, locating back, locating plate / plaque support, plaque porteuse, port-cliché*]

Plafon de zbor Altitudinea maximă la care poate zbura un avion. [*ceiling / plafond*]

Plan bazal v. **Plan nucleal**

Plan de perspectivă Plan care conţine centrul de perspectivă. [*perspective plane / plan de perspective*]

Plan de polarizare Plan în care oscilează vectorul *E* al intensităţii câmpului electric, pentru o undă electromagnetică polarizată. [*polarization plane / plan de polarisation*]

Plan de proiecţie Plan pe care se proiectează imaginea unor obiecte. În cartografie este planul pe care se proiectează reţeaua de coordonate şi detaliile de pe suprafaţa elipsoidului de referinţă. [*plane of projection, projection plane / plan de projection*]

Plan de redresare Planul pe care se proiectează imaginea care se redresează. [*plane of rectification, rectification datum plane / plan de redressement*]

Plan de referinţă Suprafaţă plană faţă de care se raportează poziţia unor puncte. Sin. *Suprafaţă de referinţă* [*datum plane, reference plane, plane of reference / plan de référence*]

Plan de reflexie Plan determinat de raza reflectată şi de normala, în punctul de incidenţă, la suprafaţa reflectantă. [*reflection plane / plane de réflexion*]

Plan de situaţie Reprezentare grafică ce redă poziţia, forma şi dimensiunile unor obiecte în teren. [*site plan / plan de position*]

Plan de zbor v. **Proiect de zbor**

Plan ecuatorial Plan perpendicular pe axa de rotaţie a Pământului, situat la egală distanţă faţă de poli. [*equatorial plane / plan équatorial*]

Plan epipolar v. **Plan nucleal**

Plan focal Plan perpendicular pe axa optică principală a obiectivului, pe care o intersectează într-unul din focarele principale. [*focal plane / plan focal*]

Plan focal anterior v. **Plan focal obiect**

Plan focal imagine Plan focal ce intersectează axa optică principală în punctul focal posterior. Sin. *Plan focal posterior*. [*image focal plane, rear focal plane / plan focal image, plan focal postérieur*]

Plan focal obiect Plan focal ce intersectează axa optică principală în focarul anterior. Sin. *Plan focal anterior*. [*front focal plane / plan focal antérieur, plan focal objet*]

Plan focal posterior v. **Plan focal imagine**

Plan fotografic v. **Fotoplan**

Plan imagine Planul pe care este proiectată imaginea produsă de obiectivul camerei. [*image plane, picture plane, plane of projection / plan de projection, plan image*]

Plan meridian Plan care conţine axa polilor tereştri. [*meridian plan / plan méridien*]

Plan nodal Plan perpendicular pe axa optică a obiectivului, pe care o intersectează într-unul din punctele nodale. [*nodal plane / plan nodal*]

Plan nucleal Plan care conţine baza de fotografiere. Sin. *Plan bazal, Plan epipolar*. [*epipolar plane, basal plane / plan épipolaire*]

Plan obiect Planul în care este situat obiectul a cărui imagine este formată de obiectivul camerei. [*object plane / plan de l'objet, plan-objet*]

Plan orbital Planul în care se înscrie orbita satelitului. [*orbital plane / plan orbital*]

Plan orizontal Plan perpendicular pe direcţia forţei gravitaţionale. [*horizontal plane / plan horizontal*]

Plan principal Plan perpendicular pe axa principală a unui sistem optic ideal, ce trece prin punctul principal. Corespunde unei măriri laterale unitare ($y=+1$) a obiectului. [*principal plane / plan principal*]

Plan principal anterior v. **Plan principal obiect**

Plan principal imagine Planul principal situat în partea obiectivului dinspre imaginea formată. Sin. *Plan principal posterior*.

[*principal image plane / plan principal image*]

Plan principal obiect Planul principal situat în partea obiectivului dinspre obiectul vizat. Sin. *Plan principal anterior.* [*principal object plane / plan principal objet*]

Plan principal posterior v. **Plan principal imagine**

Plan topografic Reprezentare grafică, la scară mai mare de 1:20.000, a unei porţiuni reduse din suprafaţa terestră. [*topographic plan / plan topographique*]

Plan vertical Plan care conţine verticala locului. [*vertical plane / plan vertical*]

Plan vertical principal Plan vertical care conţine perpendiculara pe o fotografie înclinată. [*principal vertical plane / plan vertical principal*]

Plane conjugate Plane perpendiculare pe axa optică principală a unui sistem optic, cu proprietatea că unul este imaginea celuilalt. [*conjugate planes / plans conjugués*]

Planeitatea filmului Măsura în care forma suprafeţei filmului se apropie de cea a unui plan. [*flatness of film / planéité*]

Planeitatea câmpului Măsura în care câmpul imaginii produse de un sistem optic se apropie ca formă de un plan. [*flatness of field / uniformité du champ*]

Planicart Aparat de stereorestituţie analogică cu distanţă focală fixă, cu posibilitate de schimbare a obiectivelor. A fost produs de firma *Zeiss*. [*planicart / planicart*]

Planicomp P3/PC Restitutor opto-mecanic cu injecţie de imagine, combinat cu un calculator de tip PC pentru înregistrarea coordonatelor punctelor. Este utilizat în fotogrammetria analitică şi în achiziţia de date pentru SIG. Este produs de firma *Zeiss*.

Planimat Aparat de stereorestituţie analogică, cu tije spaţiale care deplasează clişeele sub optica de observare fixă. Are posibilităţi de înregistrare automată a datelor. Este produs de firma *Zeiss*. [*planimat / planimat*]

Planimetric Referitor la aspecte ale terenului cu întindere în plan orizontal. [*planimetric / planimétrique*]

Planimetrie 1. Operaţie de determinare în teren sau pe cale fotogrammetrică a formei şi poziţiei detaliilor de pe o porţiune a suprafeţei terestre şi reprezentarea pe plan sau hartă a acestora. 2. Totalitatea detaliilor cu extindere în plan orizontal de pe suprafaţa terestră, reprezentate pe planuri şi hărţi topografice. [*planimetry / planimétrie*]

Planimetru Instrument destinat măsurării suprafeţei unor areale reprezentate pe materiale cartografice sau imagini. [*planimeter / planimètre*]

Planimetru polar Planimetru alcătuit din două braţe articulate şi un contor de înregistrare. Unul din braţe are un capăt fixat pe suportul hărţii iar celălalt braţ are un vârf ascuţit (stil) cu care operatorul urmăreşte conturul arealului. Lungimea braţului trasor este variabilă, permiţând reglarea scării planimetrului. Calculul suprafeţei se face funcţie de scara hărţii, scara planimetrului şi valoarea citită pe contor. [*polar planimeter / planimètre polaire*]

Planşetă de digitizare Echipament periferic de introducere a datelor, alcătuit dintr-o masă plană ce permite determinarea automată a coordonatelor elementelor planimetrice de pe o reprezentare grafică, prin urmărirea acestora cu ajutorul unui cursor. [*digitizing table, graphics tablet, tablet / table à numériser, table de numérisation*]

Planşetă de restituţie Planşetă pe care se plasează foaia de hârtie pe care se desenează, prin restituţie fotogrammetrică, o hartă sau un plan. Sin. *Masă de restituţie*. [*plotting board, drawing table / table de restitution*]

Planul clişeului Planul în care este situat clişeul în momentul fotografierii. Sin. *Planul fotografiei*. [*film plane / plan du cliché*]

Planul fotografiei v. **Planul clişeului**

PLATFORM-B Satelit radar rusesc perfecţionat, bazat pe ALMAZ.

Platformă Vehicul ce transportă sensorii de teledetecţie. [*platform / plate-forme*]

Platformă aeriană Vehicul aerian ce transportă aparatura de teledetecţie. [*aerial platform / plate-forme aérienne*]

Platformă de teledetecţie Vehicul aerian sau spaţial care transportă echipamente de teledetecţie. [*sensing platform / plate-forme de détection*]

Platformă la sol Platformă de teledetecţie amplasată pe suprafaţa terestră. Sin. *Platformă terestră*. [*ground platform / plate-forme au sol*]

Platformă polară Platformă ce se deplasează pe orbită polară. [*polar platform / plate-forme polaire*]

Platformă spaţială Platformă de teledetecţie plasată în spaţiul cosmic. [*space platform / plate-forme spatiale*]

Platformă terestră v. **Platformă la sol**.

PLDS Pilot Land Data System Sistem pilot de date asupra teritoriului. Sistem de gestionare a informaţiilor despre teritoriu, menit să sprijine cercetarea acestuia prin stocarea, selectarea şi transferul informaţiilor. Este gestionat de către *Goddard Space Flight Center* (SUA).

Plotter v. **Înregistrator grafic**

Plotter cu fascicul laser Plotter la care desenul este executat cu ajutorul unui fascicul laser. [*laser-beam plotter / -*]

Plotter cu peniţă Plotter prevăzut cu peniţe cu cerneală pentru desen. [*pen plotter / -*]

Plotter cu suport plan Plotter la care hârtia este fixată pe un suport plan iar peniţele inscriptoare se mişcă în lungul a două axe ortogonale, executând desenul. [*flatbed plotter / table traçante*]

Plotter cu tambur Plotter la care hârtia este înfăşurată pe un tambur şi se mişcă prin faţa peniţelor inscriptoare care, la rândul lor, se deplasează pe o direcţie perpendiculară pe cea a deplasării hârtiei. [*drum plotter / -*]

PMI Passive Microwave Imager Instrument pasiv, generator de imagini în domeniul microundelor.

PMIS Passive Microwave Imaging System Sistem pasiv generator de imagini în domeniul microundelor (NASA).

PMR 1. **Passive Microwave Radiometer** Radiometru pasiv pentru microunde (PAMIRASAT, ICESAT, GOES). 2. **Precision Microwave Radiometer** Radiometru de precizie pentru microunde.

PNA Photothèque Nationale de l'Air Fototeca Naţională Aeriană (Canada).

POCC Payload Operations and Control Center Centrul de control şi operaţii cu aparatura de teledetecţie (*Johnson Space Center*).

PODS Precise Orbit Determination System Sistem de determinare precisă a orbitei.

POEM Polar Orbiting Earth-observation Mission Misiune spaţială de observare a

Pământului de pe orbită polară (IEOS, ESA).

POES Polar Orbiting Environmental Satellite Satelit pentru mediu, cu orbită polară. Primul satelit de acest tip a fost TIROS 1, lansat în 1960. Ulterior, sateliţii din această serie au fost redenumiţi NOAA.

Pol ceresc Fiecare din cele două puncte imaginare situate la intersecţia axei de rotaţie a Pământului cu sfera cerească. [*celestial pole / pôle céleste*]

Pol geografic Fiecare din cele două puncte de intersecţie a axei de rotaţie a Pământului cu suprafaţa terestră. [*geographic pole / pôle géographique*]

Pol magnetic Fiecare din cele două puncte în care liniile câmpului magnetic terestru converg şi intersectează suprafaţa Pământului. [*magnetic pole / pôle magnétique*]

POLA Pointable Optical Linear Array Baretă optică orientabilă (COASTSAT, ICESAT).

Polarimetrie Metodă de analiză cantitativă a caracteristicilor obiectelor, bazată pe măsurarea rotirii planului de polarizare a undelor reflectate sau transmise. [*polarimetry / polarimétrie*]

Polarimetrie radar Polarimetrie aplicată prin intermediul tehnicilor radar. [*radar polarimetry / polarimétrie radar*]

Polarimetru Instrument pentru determinarea cantităţii de radiaţii electromagnetice polarizate sau a gradului de polarizare a radiaţiilor. [*polarimeter / polarimètre*]

Polarimetru radar Radar capabil să măsoare polarizarea undelor recepţionate. [*radar polarimeter / polarimètre radar*]

Polarizare 1. Proces fizic prin care sunt absorbite sau reorientate, de către un material, undele pentru care planele de oscilaţie ale vectorului intensităţii câmpului electric diferă de un plan dat, denumit plan de polarizare. 2. Orientarea vectorului intensităţii câmpului electric într-o undă electromagnetică polarizată. [*wave polarization, polarization / polarisation*]

Polarizare a luminii difuze Polarizarea luminii solare în urma reflexiei difuze în atmosferă. [*skylight polarization / polarisation de la lumière diffuse*]

Polarizare circulară Polarizarea unei unde radiate de un vector electric constant care se roteşte în plan, descriind un cerc. [*circular polarization / polarisation circulaire*]

Polarizare eliptică Polarizare a undelor emise de un vector electric care se roteşte într-un plan şi, în acelaşi timp, variază în amplitudine, descriind o elipsă. [*elliptical polarization / polarisation elliptique*]

Polarizare HH Polarizare orizontală la emisie şi recepţie (radar). [*HH polarization / polarisation HH*]

Polarizare HV Polarizare orizontală la emisie şi verticală la recepţie (radar). [*HV polarization / polarisation HV*]

Polarizare încrucişată Polarizare HV sau VH. [*cross polarization / polarisation croisée*]

Polarizare liniară Polarizare a unei unde, astfel încât vectorul intensităţii câmpului electric oscilează în acelaşi plan, pe toată lungimea direcţiei de propagare. Sin. *Polarizare plană.* [*linear polarization / polarisation linéaire*]

Polarizare orizontală Polarizare a unei unde electromagnetice astfel încât planul de oscilaţie al vectorului intensităţii câmpului electric să fie orizontal. [*horizontal polarization / polarisation horizontale*]

Polarizare plană v. **Polarizare liniară**

Polarizare verticală Polarizare a unei unde electromagnetice astfel încât planul de oscilaţie al vectorului intensităţii câmpului electric să fie vertical. [*vertical polarization / polarisation verticale*]

Polarizare VH Polarizare verticală la emisie şi orizontală la recepţie (radar). [*VH polarization / polarisation VH*]

Polarizare VV Polarizare verticală la emisie şi recepţie (radar). [*VV polarization / polarisation VV*]

Polaroid v. **Filtru de polarizare**

POLDER **P*o*larization and Directionality of the Earth Reflectance** Polarizarea şi orientarea reflectanţei terestre (ADEOS).

Poligon Element geometric de bază utilizat în reprezentarea informaţiei grafice în format vectorial. [*polygon (element) / polygone*]

Poligon de control în teren v. **Poligon de testare**

Poligon de neconcordanţă Poligon parazit ce apare în cazul digitizării defectuoase a materialelor cartografice sau în urma operaţiilor multistrat în care intervin date ce nu respectă condiţia de consistenţă. [*sliver polygon / -*]

Poligon de testare Porţiune de teren special amenajată pentru testarea aparaturii de teledetecţie sau pentru etalonare. Sin. *Poligon de control în teren.* [*control area, training area, test field, fundamental test site, test area with special field control, test target, ground truth site / parcelle d'apprentissage, polygone d'essai, site d'entraînement, site témoin fondamental*]

Poligon Thiessen Poligon trasat în jurul unui punct *P*, ce aparţine unei mulţimi de puncte *M*, astfel încât toate punctele interioare poligonului sunt mai apropiate de punctul *P* decât de restul punctelor ce aparţin mulţimii *M*. Este mărginit de mediatoarele segmentelor de dreaptă ce unesc punctul de interes cu toate celelalte puncte ale mulţimii. A fost descris de către Dirichlet în 1850, apoi de Voronoi în 1908 şi de Thiessen, în 1911. [*Thiessen polygon / polygone Thiessen*]

Poluare termică Poluarea mediului prin modificarea echilibrului termic. Poate fi sesizată prin intermediul imaginilor în infraroşul mediu şi îndepărtat. [*thermal pollution / pollution thermique*]

POMA Pointable Optical Mosaic Array Ansamblu orientabil de sensori optici. (derivat din POLA).

Pompă de vid Pompă aspiratoare, anexă a camerei aerofotografice. Are rolul de a crea o depresiune în spatele plăcii suport, pentru a asigura menţinerea contactului clişeului cu placa, pe întreaga suprafaţă a acestuia. [*vacuum pump / pompe à vide*]

POMS Polar Orbiting Meteorological Satellite Satelit meteorologic cu orbită polară (ESA).

POPSAT Precise Orbit Positioning S*a*tellite Satelit cu poziţionare precisă pe orbită. Satelit geodezic (ESA).

Portabilitate Capacitatea unui program de a putea fi executat pe sisteme de calcul diferite, fără a necesita modificări majore. [*portability / portabilité*]

Port-clişeu v. **Placă suport**

POSEIDON Projet d'Observation, de Surveillance et d'Études Intégrées de la Dynamique des Océ*a*ns Proiect de observare, supraveghere şi de studii integrate ale dinamicii oceanelor (CNES).

Posterizare Prelucrare a unei imagini prin reducerea drastică a numărului de culori

sau de nivele de gri prezente. [*poster effect / posterisation*]

Postprocesare Etapă finală în prelucrarea imaginilor, efectuată, de obicei, pentru îmbunătăţirea aspectului vizual. [*post processing / post-traitement*]

PostScript Limbaj de programare dezvoltat şi comercializat de *Adobe Systems Inc.* Este destinat descrierii formelor grafice. [*PostScript / PostScript*]

Pozitiv Imagine fotografică ce redă direct proporţional tonurile de gri sau culorile obiectelor. Sin. *Imagine pozitivă.* [*positive, positive image / tirage positif, positif, image positive*]

Pozitiv direct Fotografie pozitivă obţinută direct, fără utilizarea unui negativ. [*direct positive / positif direct*]

Poziţia platformei Localizarea platformei spaţiale şi controlul ei, incluzând ajustarea orbitei şi stabilizarea altitudinii. [*platform position / position de plate-forme*]

Poziţie absolută Poziţie exprimată faţă de un sistem de referinţă general. [*absolute position / position absolue*]

Poziţie geodezică Poziţie exprimată prin intermediul coordonatelor geodezice. [*geodetic position / position géodésique*]

Poziţie geografică Poziţia unui obiect pe suprafaţa terestră exprimată în raport cu un sistem de referinţă geografic. [*geographical position / position géographique*]

Poziţie planimetrică Poziţia în plan orizontal a unui punct. [*horizontal position, planimetric position / position planimétrique*]

Poziţie relativă Poziţia unui punct, exprimată faţă de repere convenţionale (obiecte geografice). [*relative position / position relative*]

Poziţionare 1. Aducerea unui dispozitiv în poziţia dorită. 2. Poziţia unui obiect sau loc. [*positioning / 1. positionner 2. positionnement*]

PPR Photopolarimeter Radiometer Radiometru fotopolarimetru (EOS).

PPS 1. **Photographic Processing Subsystem** Subsistem de prelucrare fotografică. 2. **Precise Positioning System** Sistem de poziţionare precisă.

PR 1. **Pattern Recognition** Recunoaşterea formelor. 2. **Polarization Ratio** Raportul de polarizare.

Prag cromatic (de percepere a culorilor) Valoarea minimă a strălucirii şi saturaţiei culorilor, care pot fi percepute. [*threshold of colour vision / seuil de couleur, seuil de vision des couleurs*]

Prag de percepere a luminii Valoarea minimă a intensităţii luminii care poate fi percepută de ochiul uman. [*threshold of light perception, threshold of luminance / seuil de perception lumineuse, seuil de visibilité*]

Prag de sensibilitate Caracteristică a unui instrument de măsură, care exprimă variaţia minimă a semnalului măsurat, necesară pentru ca instrumentul să modifice valoarea pe care o indică. [*threshold of sensibility / seuil de sensibilité*]

Precizia cartografierii Precizia cu care sunt transpuse pe hartă poziţia, forma şi dimensiunile obiectelor de pe suprafaţa terestră. Sin *Precizia hărţii*. [*accuracy of map, graphical accuracy / précision de la carte, précision du dessin, précision graphique*]

Precizia hărţii v. **Precizia cartografierii**

Precizia măsurătorii Gradul de grupare a rezultatelor unei măsurări repetate. [*preci-*

sion of measurement, measurement accuracy / précision de mesure]

Precizia poziţionării orizontale v. **Precizie planimetrică**

Precizie altimetrică Precizia cu care este redată altitudinea punctelor. [*vertical accuracy, height accuracy / précision altimétrique*]

Precizie de citire Exactitatea cu care se face citirea indicaţiilor unui instrument. [*reading accuracy / précision de lecture*]

Precizie de restituţie Gradul de precizie al transpunerii detaliilor de pe imagini sau modele tridimensionale, pe reprezentări cartografice, în cadrul procesului de restituţie. [*plotting accuracy / précision de restitution*]

Precizie geometrică Precizie de localizare a punctelor, de redare a formei şi a caracteristicilor dimensionale ale obiectelor. [*geometric accuracy / précision géométrique*]

Precizie grafică v. **Precizia cartografierii**

Precizie necesară Precizia care se cere pentru validarea unei operaţii sau a unei informaţii. [*required accuracy / précision nécessaire*]

Precizie planimetrică Precizia cu care sunt determinate coordonatele orizontale ale punctelor reprezentate pe hartă. Sin. *Precizia poziţionării orizontale*. [*horizontal positional accuracy, horizontal accuracy, planimetric accuracy / précision du positionnement horizontal, précision planimétrique*]

Prelucrare analogică a imaginilor Prelucrare a imaginilor prin mijloace optomecanice sau fotografice. [*analogous image processing / traitement analogique des images*]

Prelucrare automată a datelor Prelucrarea datelor cu ajutorul unui sistem de calcul, cu intervenţie minimă a operatorului. [*automatic data processing, automating processing / traitement automatique des données, traitement non assisté*]

Prelucrare cartografică Prelucrarea datelor în vederea transpunerii lor pe reprezentări cartografice. [*compilation / préparation cartographique*]

Prelucrare electronică a datelor Prelucrarea datelor cu ajutorul unor aparate şi sisteme electronice. [*electronic data processing / traitement électronique de données*]

Prelucrare fotografică Ansamblul operaţiilor efectuate cu scopul obţinerii sau modificării imaginilor prin mijloace fotografice. [*photographic processing / traitement photographique*]

Prelucrare interactivă Prelucrare a imaginilor ce permite intervenţia operatorului în diverse etape, în vederea stabilirii parametrilor de lucru. [*interactive processing / traitement interactif*]

Prelucrare la bord Prelucrare a datelor de teledetecţie, ce se efectuează la bordul platformei sensorului. [*onboard processing / traitement à bord*]

Prelucrare morfologică Prelucrare a imaginilor în care forma sau structura obiectelor din imagine sunt modificate. [*morphological image processing / traitement morphologique*]

Prelucrare numerică Prelucrarea datelor prin calcul numeric. [*digital processing / traitement numérique*]

Prelucrarea datelor Transformarea datelor în vederea aducerii lor la o formă care să faciliteze interpretarea şi utilizarea lor sau pentru generarea de informaţii derivate.

[*data processing, processing / traitement de données, traitement*]

Prelucrarea filmului Ansamblul operaţiilor la care este supus filmul fotografic, în vederea transformării imaginii latente în imagine vizibilă. [*processing of film, film processing, film editing / traitement du film*]

Prelucrarea imaginilor Operaţii ce se execută asupra imaginilor, pentru ameliorarea calităţii lor sau pentru extragerea anumitor categorii de informaţii. [*image processing / traitement d'image*]

Prelucrarea numerică a imaginilor Prelucrarea imaginilor numerice prin calcul matematic. [*digital image processing / traitement numérique des images*]

Prelucrarea optică a datelor Prelucrarea datelor folosind mijloace optice. [*optical-digital data processing / traitement optique des données*]

Prelucrarea optică a imaginilor Prelucrarea imaginilor cu ajutorul sistemelor optice. [*optical image processing / traitement optique des images*]

Prelucrarea preliminară a datelor Operaţii care se execută pentru pregătirea datelor în vederea exploatării lor. Sin. *Preprocesare*. [*data preprocessing / traitement préliminaire des données, prétraitement des données*]

Prelucrarea semnalului Orice operaţie sau combinaţie de operaţii efectuate asupra unui semnal. [*signal processing / traitement du signal*]

Preprocesare v. **Prelucrarea preliminară a datelor**

Presiunea radiaţiei Presiune exercitată asupra unui corp de către radiaţia electromagnetică incidentă pe suprafaţa lui. Se calculează prin relaţia $p=P(1+R)/c$, unde P este energia radiaţiei electromagnetice normal incidente la unitatea de suprafaţă în unitatea de timp; c este viteza luminii în vid iar R este coeficientul de reflexie al suprafeţei corpului. [*radiation pressure / pression de radiation*]

PRF Pulse Repetition Frequency Frecvenţa repetării impulsurilor.

Primitivă grafică Element grafic primar (de ex. punct sau linie) utilizat pentru construcţia unei imagini cu ajutorul calculatorului. [*graphic primitive, geometric primitive / primitive*]

Primul meridian v. **Meridian origine**

Principiul lui Fermat Principiu care afirmă că drumul urmat de undele electromagnetice între două puncte va fi cel pentru care timpul de parcurgere este minim. [*Fermat's principle / principe de Fermat*]

PRIRODA Modul multisensor de pe staţia spaţială MIR.

Prismă Amici Prismă ce deviază razele de lumină cu un unghi de 90°. Sin. *Prismă cu unghi drept*. [*Amici prism, roof prism, right-angle prism / prisme d'Amici, prisme à angle droit*]

Prismă cu reflexie totală Prismă optică în care o rază de lumină suferă una sau mai multe reflexii totale înainte de o părăsi. [*totally reflecting prism / prisme à réflexion totale*]

Prismă cu unghi drept v. **Prismă Amici**

Prismă de polarizare Prismă care produce polarizarea luminii ce o traversează. [*polarizing prism / prisme polariseur*]

Prismă de inversare v. **Prismă redresoare**

Prismă de reflexie Prismă care deviază un fascicul de radiaţii prin reflexie internă. [*reflecting prism / prisme à réflexion*]

Prismă de refracţie Prismă care deviază un fascicul de radiaţii prin refracţie. [*refracting prism / prisme de réfraction*]

Prismă Dove v. **Prismă redresoare**

Prismă Porro v. **Prismă redresoare**

Prismă redresoare Prismă care roteşte imaginea cu 180°. Poate aduce o imagine inversată, în poziţie normală. Sin. *Prismă Dove, Prismă de inversare, Prismă Porro.* [*rotating prism, erecting prism, Dove prism / prisme à inversion, prisme de retournement, prisme redresseur*]

Prismă rotitoare Componentă a unui sistem de baleiere, ce dirijează către sensor, prin mişcarea sa de rotaţie, radiaţiile provenind de la puncte succesive din teren. [*rotating prism / prisme rotatif, prisme tournant*]

Procedeul alinierii Procedeu de restituţie grafică ce utilizează aliniamente de puncte de pe hartă şi de pe fotogramă, pentru determinarea poziţiei punctelor ce urmează a fi transpuse. [*alignment procedure / procédé des alignements*]

Procedeul benzii de hârtie Procedeu de restituţie grafică ce constă în trasarea, pe fotogramă şi pe hartă, a unui fascicul de segmente de dreaptă convergente într-un punct identificabil pe ambele reprezentări, una din drepte trecând prin punctul de pe fotogramă ce urmează a fi transpus. Se plasează o bandă de hârtie pe fotogramă şi se notează pe ea punctele de intersecţie cu dreptele. Se aşează banda pe hartă astfel încât dreptele să treacă prin punctele corespunzătoare şi se trasează direcţia spre punctul de transpus. [*paper strip method / procédé de la bande de papier*]

Procedeul caroiajului Procedeu de restituţie grafică ce utilizează un caroiaj cu ochiuri fine pentru transpunerea punctelor de pe fotogramă pe hartă. [*gridding / procédé de restitution par grille*]

Procedeul fantelor radiale v. **Metoda şabloanelor cu fante**

Procedeul reţelelor Procedeu de restituţie grafică ce constă în construirea unor reţele, plecând de la cel puţin patru puncte cunoscute pe fotogramă şi pe hartă. Reţelele se construiesc astfel ca intersecţia laturilor să se facă pe punctul de transferat. [*grid method / procédé de restitution par grille*]

Procedură Secvenţă de operaţii ce se execută în scopul rezolvării unei anumite categorii de probleme. [*procedure / procédure*]

Proces aditiv de obţinere a culorilor v. **Sinteza aditivă a culorilor**

Proces substractiv de obţinere a culorilor v. **Sinteză substractivă a culorilor**

Procesor Dispozitiv destinat prelucrării semnalelor sau datelor. [*processor / processeur*]

Procesor optic Sistem optic capabil să prelucreze date. [*optical processor / processeur optique*]

Profil al terenului Profil obţinut prin intersecţia suprafeţei terenului cu un plan vertical. [*terrain profile / profil du terrain*]

Profil atmosferic Diagramă care exprimă variaţia, în plan vertical sau orizontal, a unui parametru atmosferic. [*atmospheric profile / profil atmosphérique*]

Profil longitudinal Profil executat în lungul axei mari a unui obiect (de ex., profilul

albiei în lungul văii). [*longitudinal profile / profil en long*]

Profil transversal Profil executat transversal pe axa mare a unui obiect (de ex., profilul transversal al unei văi). [*transverse profile, transversal section / profil transversal, profil en traverse*]

Profilare Metodă de determinare a reliefului terenului, prin intermediul unei serii de profile a altitudinii acestuia. [*profiling / -*]

Profilograf Altimetru radio sau laser care înregistrează profilul terenului în lungul liniei de zbor. [*profile recorder, airborne profile recorder / enregistreur de profils aéroporté, profilographe*]

Profilometru Aparat care măsoară altitudinea terenului în lungul unui traseu, înregistrând profilul terenului. [*profilometer / profilomètre*]

Profilometru laser Profilometru ce utilizează un fascicul laser pentru determinarea profilului terenului. [*laser terrain profile recorder, laser profilometer / profilomètre laser*]

Profunzime de focalizare v. **Profunzimea câmpului**

Profunzimea câmpului Distanţa dintre cele două plane perpendiculare pe axa obiectivului, ce delimitează obiectele pentru care acesta formează o imagine clară. Sin. *Adâncimea câmpului, Profunzime de focalizare*. [*depth of field, depth of focus / profondeur de champ, profondeur de netteté*]

Program de calculator Secvenţă de instrucţiuni care stabileşte operaţiile ce urmează a fi efectuate de către calculator. [*computer program / logiciel*]

Programare Întocmirea programelor de calculator. [*programming / programmation*]

Proiect de zbor Planul zborului de aerofotografiere. Precizează liniile de zbor, punctele de intrare şi ieşire, reperele, altitudinea de zbor, tipul camerei şi materialului fotografic ce va fi utilizat, viteza de zbor, timpul de expunere, intervalul dintre două fotografieri etc. Sin. *Plan de zbor*. [*flight design, flight planning / projet de vol photographique, plan de vol photographique*]

Proiectantă Dreaptă utilizată în cadrul proiecţiilor geometrice pentru a stabili punctele corespondente de pe suprafaţa de reprezentat şi dreapta, planul sau suprafaţa de proiecţie. Sin. *Linie de perspectivă, Rază de perspectivă, Rază de proiecţie*. [*projecting beam, perspective ray, vanishing line / rayon de projection, rayon de perspective, ligne de fuite*]

Proiector de imagini v. **Aparat de proiecţie**

Proiector multiplex Aparat de restituţie constituit dintr-un ansamblu de aparate de proiecţie care folosesc diapozitive realizate după aerofotograme. Imaginile sunt proiectate pe o masă, în culori complementare sau cu polarizări diferite, permiţând vizualizarea modelului stereoscopic prin metoda anaglifelor. Sin. *Multiplex*. [*multiplex aeroprojector, multiplex projector / aéroprojecteur multiplex, projecteur multiplex*]

Proiector stereoscopic Aparat care proiectează, în suprapunere, pe acelaşi ecran, o pereche de imagini ce formează un cuplu stereoscopic, permiţând vizualizarea modelului tridimensional prin metoda anaglifelor. [*stereoscopic projector / projecteur stéréoscopique*]

Proiecţia hărţii Tipul de proiecţie cartografică utilizată pentru întocmirea hărţii. [*map projection / projection de la carte*]

Proiecţia stereografică 1970 Proiecţie azimutală cu plan secant, adoptată în România în 1970. Utilizează elipsoidul Krasovski şi are punctul central situat în apropiere de oraşul Făgăraş, la 46° lat. *N* şi 25° long. *E*. Acestui punct îi corespund coordonatele plane $x_0=500$ km şi $y_0=500$ km, iar direcţia axelor este similară cu cea utilizată de proiecţia Gauss-Krüger: axa *X* pe direcţia nord-sud şi axa *Y* pe direcţia vest-est. Planul de proiecţie este secant la elipsoid şi a fost astfel ales încât deformaţia în origine să fie de -0,25 m/km. Distanţa dintre un plan tangent la origine şi cel secant este de 3502 m (ceea ce corespunde unei raze a cercului de secanţă de cca. 201,718 km), iar raportul de reducere la scară din planul tangent în cel secant este de 0,99975. Deformarea lungimilor se înscrie în limitele de -0,25 m/km în centru, 0 de-a lungul cercului de secanţă şi +0,25 m/km pe un cerc cu centrul în originea sistemului şi raza de aproximativ 285 km. Utilizează aceeaşi împărţire în foi de hartă şi nomenclatură ca proiecţia Gauss-Krüger. [- / -]

Proiecţie azimutală Proiecţie cartografică la care suprafaţa de proiecţie este un plan. [*azimuthal map projection, zenithal map projection / projection azimutale, projection zénithale*]

Proiecţie azimutală echivalentă Lambert Proiecţie cartografică neperspectivă ce redă corect ariile, precum şi direcţiile azimutale dintr-un punct central. [*Lambert azimuthal equal area projection, Lambert zenithal equal area projection / projection équivalente azimutale Lambert*]

Proiecţie cartografică Procedeu de transpunere a punctelor de pe suprafaţa terestră pe o suprafaţă plană. Proiecţiile cartografice pot fi *geometrice* (transpunerea se poate face prin construcţii geometrice) sau *analitice* (transpunerea se poate face numai prin calcul matematic). În cazul primului tip, se recurge mai întâi la proiectarea punctelor de pe suprafaţa terestră pe suprafaţa elipsoidului de referinţă, după care punctele de pe elipsoid se proiectează pe o nouă suprafaţă, numită *suprafaţă de proiecţie cartografică*. Aceasta din urmă este fie un plan, fie o suprafaţă desfăşurabilă în plan (con, cilindru etc.). Proiecţiile cartografice geometrice pot fi realizate şi prin calcul numeric, prin deducerea relaţiilor matematice între coordonatele punctelor de pe suprafaţa terestră şi corespondentele lor de pe suprafaţa de proiecţie, urmată de calculul noilor coordonate pentru toate punctele care urmează a fi transpuse. Proiecţiile cartografice analitice pot fi realizate numai prin calcul numeric, pe baza relaţiilor matematice ce le definesc, întrucât nu există, pentru ele, construcţii geometrice echivalente. [*cartographic projection, map projection / projection cartographique*]

Proiecţie centrală 1. Proiecţie perspectivă. 2. Proiecţie azimutală ce utilizează un punct de proiecţie situat în centrul elipsoidului. Are proprietatea de a reprezenta printr-o linie dreaptă (ortodromă) linia cea mai scurtă ce uneşte două puncte de pe suprafaţa terestră. Sin. *Proiecţie gnomonică, Proiecţie ortodromică.* [2. *gnomonic projection* / 2. *projection gnomonique*]

Proiecţie cilindrică Proiecţie cartografică la care suprafaţa de proiecţie este un cilindru. [*cylindrical projection / projection cylindrique*]

Proiecţie cilindrică secantă Proiecţie cartografică la care suprafaţa de proiecţie este un cilindru secant la suprafaţa elipsoidului

de referinţă. [*cylindrical secant projection / projection cylindrique sécante*]

Proiecţie cilindrică transversală conformă v. **Proiecţie Gauss-Krüger**

Proiecţie conformă Proiecţie cartografică ce nu deformează unghiurile. Sin. *Proiecţie echiunghiulară*. [*conformal map projection, equal-angle projection, orthomorphic map projection / projection conforme*]

Proiecţie conică 1. Proiecţie perspectivă. 2. Proiecţie cartografică la care suprafaţa de proiecţie este un con. [2. *conic map projection* / 2. *projection conique*]

Proiecţie conică secantă Proiecţie cartografică la care suprafaţa de proiecţie este un con secant la elipsoid. [*secant conic map projection / projection conique sécante*]

Proiecţie conică conformă Lambert Proiecţie cartografică la care suprafaţa de proiecţie este un con secant, ce intersectează suprafaţa elipsoidului după două paralele standard. Meridianele sunt reprezentate prin linii drepte ce converg în pol iar paralelele sunt reprezentate prin arce de cerc concentrice. [*Lambert conformal conic projection / projection conique conforme Lambert*]

Proiecţie conică tangentă Proiecţie cartografică ce utilizează o suprafaţă de proiecţie conică, tangentă la suprafaţa elipsoidului de referinţă. [*tangent conical projection / projection conique tangente*]

Proiecţie echidistantă Proiecţie cartografică ce nu deformează lungimile pe direcţiile principale. [*equidistant projection / projection équidistante*]

Proiecţie echiunghiulară v. **Proiecţie conformă**

Proiecţie echivalentă Proiecţie cartografică ce nu deformează mărimea ariilor. [*equal-area projection, equivalent map projection / projection équivalente*]

Proiecţie ecuatorială Proiecţie azimutală la care planul de proiecţie este tangent la ecuator. [*equatorial projection / projection équatoriale*]

Proiecţie Gauss-Krüger Proiecţie cartografică adoptată în anul 1924 pentru Harta Internaţională a Lumii la scara 1:1.000.000 iar în 1951 şi pentru harta topografică a României. Este o proiecţie policilindrică transversală, suprafaţa Globului fiind împărţită în 60 de fuse a câte 6° longitudine fiecare, numerotate de la 1 la 60, începând de la meridianul de 180° spre est. În cadrul fiecărui fus, meridianul central şi ecuatorul sunt reprezentate prin linii drepte, ortogonale; celelalte meridiane şi paralele sunt reprezentate prin linii curbe. Teritoriul României este cuprins în fusele sferice 34 (meridian axial 21° E) şi 35 (meridian axial 27° E). În reţeaua de coordonate planimetrice, ca axă *X* se consideră dreapta care reprezintă meridianul central iar ca axă *Y* se consideră imaginea în plan a ecuatorului. Sin. *Proiecţie cilindrică transversală conformă*. [*Gauss-Krüger projection / projection de Gauss-Krüger*]

Proiecţie geometrică Operaţie de reprezentare a unei figuri plane sau spaţiale, pe o dreaptă, plan sau suprafaţă, ca intersecţie a acestora din urmă cu proiectantele tuturor punctelor figurii. Sin. *Perspectivă*. [*geometrical projection, perspective / projection géométrique, perspective*]

Proiecţie gnomonică v. **Proiecţie centrală**

Proiecţie Mercator Proiecţie cartografică cilindrică conformă. [*Mercator projection / projection de Mercator*]

Proiecţie Mercator oblică Variantă a proiecţiei Mercator, în care cilindrul de pro-

iecţie are axa oblică faţă de axa polilor. Permite o reprezentare mai adecvată a proiecţiilor la sol ale traiectoriilor sateliţilor. [*oblique Mercator projection / projection Mercator à espace oblique*]

Proiecţie Mercator-Hotine oblică Proiecţie cartografică ce corespunde, cu aproximaţie, acoperirii la sol a unei singure benzi (fâşii) LANDSAT. A fost propusă de către John Rowland în 1977, folosind ecuaţiile lui Martin Hotine (1946), pentru aproximarea unei proiecţii oblice Mercator. [*Hotine oblique Mercator / Mercator oblique d'Hotine*]

Proiecţie normală Proiecţie cartografică la care axa de simetrie a suprafeţei de proiecţie coincide cu axa polară. În cazul în care suprafaţa de proiecţie este un plan, se consideră drept axă de simetrie o dreaptă perpendiculară pe acesta. [*normal projection / projection normale*]

Proiecţie oblică 1. Proiecţie paralelă la care proiectantele nu sunt perpendiculare pe planul de proiecţie. 2. Proiecţie cartografică la care axa de simetrie a suprafeţei de proiecţie formează cu axa polară un unghi diferit de 0° sau 90°. În cazul în care suprafaţa de proiecţie este un plan, se consideră drept axă de simetrie o dreaptă perpendiculară pe acesta. [*oblique projection / projection oblique*]

Proiecţie ortodromică v. **Proiecţie centrală**

Proiecţie ortogonală 1. Proiecţie paralelă la care proiectantele sunt perpendiculare pe planul de proiecţie. 2. Proiecţie azimutală realizată prin proiecţie paralelă, cu proiectante perpendiculare pe planul de proiecţie. [*orthogonal projection / projection orthogonale*]

Proiecţie ortografică orizontală Proiecţie azimutală la care planul de proiecţie este tangent la elipsoid, la o latitudine diferită de 0° sau 90°. [*horizontal projection, orthographic projection / projection orthographique horizontale*]

Proiecţie ortografică polară Proiecţie azimutală la care planul de proiecţie este tangent la elipsoid, într-unul din cei doi poli tereştri. [*polar projection / projection polaire*]

Proiecţie paralelă Proiecţie geometrică la care proiectantele sunt paralele. Proiecţia paralelă poate fi *ortogonală* sau *oblică*, după cum dreptele sunt sau nu perpendiculare pe planul de proiecţie. [*parallel projection / projection parallèle*]

Proiecţie perspectivă Proiecţie geometrică la care proiectantele se intersectează într-un punct unic (centrul de perspectivă), înainte de a intersecta planul de proiecţie situat la o distanţă finită faţă de acest punct. Sin. *Proiecţie conică, Proiecţie centrală*. [*perspective projection / projection perspective*]

Proiecţie policonică Proiecţie cartografică la care suprafaţa de proiecţie este alcătuită dintr-un ansamblu de trunchiuri de con. [*polyconic projection / projection polyconique*]

Proiecţie poliedrică Proiecţie cartografică la care suprafaţa de proiecţie este constituită dintr-un ansamblu de poliedre. [*polyhedral projection / projection polyédrique*]

Proiecţie secantă Proiecţie a cărei suprafaţă de proiecţie este secantă la elipsoidul de referinţă. [*secant projection / projection sécante*]

Proiecţie stereografică Proiecţie azimutală conformă la care planul de proiecţie este tangent sau secant faţă de suprafaţa elipsoidului, iar punctul de perspectivă este situat

pe suprafaţa elipsoidului, în partea opusă planului de proiecţie. Meridianele şi paralelele sunt redate prin arce de cerc. În România a fost utilizată o proiecţie stereografică în perioada 1933–1951, precum şi după 1970. [*stereographic projection / projection stéréographique*]

Proiecţie stereoscopică Proiecţie de imagini stereoscopice, pe ecran, utilizând diferite tehnici (culori, polarizări sau unghiuri diferite de vizare pentru cele două imagini). [*stereoscopic projection / projection stéréoscopique*]

Proiecţie tangentă Proiecţie cartografică a cărei suprafaţă de proiecţie este tangentă la suprafaţa elipsoidului de referinţă. [*tangent projection / projection tangente*]

Proiecţie transversală Proiecţie cartografică la care axa de simetrie a suprafeţei de proiecţie este perpendiculară pe axa polilor. În cazul în care suprafaţa de proiecţie este un plan, se consideră drept axă de simetrie o dreaptă perpendiculară pe acesta. [*transverse projection / projection transversale*]

Proiecţie transversală universală Mercator Proiecţie cartografică ce utilizează drept suprafaţă de proiecţie un ansamblu de cilindri transversali pe axa polilor şi care înfăşoară elipsoidul la intervale de 6° longitudine. [*Universal Transverse Mercator projection / Mercator universel transverse*]

Propagarea erorilor Proces prin care erorile iniţiale (efectuate în etapa de măsurare) se transmit şi uneori se amplifică în cadrul prelucrării datelor respective. [*error propagation, propagation of errors / propagation des erreurs*]

Propagarea undelor Proces prin care o variaţie a unei mărimi dintr-un punct este propagată în alt punct, îndepărtat de sursă, fără un transport de material în mediu. [*wave propagation / propagation des ondes*]

Proprietăţi dielectrice Proprietăţile electrice ale unui material izolator (slab conducător). [*dielectric properties / propriétés diélectriques*]

Proprietăţi optice Modul de comportare a unui obiect sau material faţă de lumina incidentă. [*optical properties / propriétés optiques*]

Proprietăţi spaţiale Forma geometrică, dimensiunile, densitatea sau configuraţia obiectelor în spaţiu. [*spatial properties / propriétés spatiales*]

Protecţia datelor Prevenirea alterării sau pierderii accidentale a datelor. [*data protection / protection des données*]

Protecţia fişierului Prevenirea pierderii sau alterării accidentale a conţinutului unui fişier. [*file protection / protection du fichier*]

Protocol Ansamblu de prescripţii privind modul de comunicare între componentele unui sistem. [*protocol / protocole*]

PS Polar Stereografic Proiecţie stereografică polară.

PSD Power Spectral Density Densitatea spectrală a puterii.

Pseudoscopie v. **Efect pseudoscopic**

PSN Piano Spaziale Nationale Vechiul nume al Agenţiei Spaţiale Italiene (ASI).

Punct Abstracţie a unui obiect considerat ca având dimensiune zero şi poziţie specificată printr-un set de coordonate. [*point (element) / point*]

Punct apical Punct pe clişeul negativ sau pe o imagine imprimată, cu o luminozitate excesivă faţă de zonele din jur. [*hot spot / point chaud*]

Punct Arago Punct de pe cercul vertical care trece prin Soare şi în care polarizarea luminii cereşti este zero. [*Arago point / point d'Arago*]

Punct Babinet Punct în care polarizarea luminii cereşti este nulă. [*Babinet point / point de Babinet*]

Punct central v. **Centrul fotogramei**

Punct central transpus Punct de pe o aerofotogramă corespunzător punctului central al aerofotogramei vecine. [*transposed centre point / point central transposé*]

Punct cotat v. **Reper altimetric**

Punct de control v. **Punct de sprijin**

Punct de fotografiere Punctul în care este situată camera fotografică în momentul fotografierii. [*camera exposure station, camera station / point de vue, station de prise de vue*]

Punct de fototriangulaţie radială Punct folosit în fototriangulaţia radială, pentru trasarea vizelor către punctele ale căror poziţii trebuie determinate. [*radial control point / point de triangulation radiale*]

Punct de fugă Punctul imaginar în care converg liniile de perspectivă de pe o fotogramă. [*vanishing point / point de fuite*]

Punct de incidenţă Punct în care un fascicul îngust de radiaţii întâlneşte suprafaţa unui obiect. [*point of incidence / point d'incidence*]

Punct de inflexiune în roşu Regiune spectrală, la limita roşului cu infraroşul, caracterizată printr-o creştere puternică a reflectanţei plantelor cu activitate clorofiliană. [*red edge / point d'inflexion rouge, épaule rouge*]

Punct de legătură Punct cu coordonate cunoscute, reprezentat pe două sau mai multe aerofotograme. Permite stabilirea poziţiei relative a aerofotogramelor respective. [*tie point, transfer point, pass point, photogrammetric point / point de rattachement, point de raccordement*]

Punct de redresare Punct de reper utilizat pentru reglarea aparatului de redresare. [*point for rectification / point de redressement*]

Punct de referinţă v. **Punct de sprijin**

Punct de reper v. **Punct de sprijin**

Punct de reper orizontal Punct de reper ale cărui coordonate orizontale sunt cunoscute. Serveşte la determinarea poziţiei altor puncte. Sin. *Punct de reper planimetric, Reper planimetric.* [*horizontal control point, planimetric control point / point de canevas planimétrique, point de repère horizontal*]

Punct de reper planimetric v. **Punct de reper orizontal**

Punct de simetrie Punct din planul focal al camerei faţă de care distorsiunile obiectivului sunt simetrice. [*point of symmetry / point de symétrie*]

Punct de sprijin Punct ale cărui coordonate în teren sunt determinate cu mare precizie. Este utilizat la determinarea elementelor de orientare a imaginilor, a coordonatelor altor puncte sau stabilirea unor modele ale deformării imaginilor. Sin. *Punct de control, Punct de referinţă, Punct de reper, Reper fotogrammetric.* [*control point, ground control point, check point, fulcrum, reference point, pass point, cartographic reference / point de contrôle, point d'appui, point de référence, point de repère, référence cartographique*]

Punct de sprijin astronomic Punct de sprijin ale cărui coordonate au fost determinate

prin observaţii astronomice. [*astronomic control / contrôle astronomique*]

Punct de sprijin fotogrammetric Punct de sprijin planimetric ale cărui coordonate au fost determinate prin triangulaţie fotogrammetrică. [*photogrammetric control point / point d'appui photogrammétrique*]

Punct de staţie Punctul în care este situat un instrument sau aparat în momentul observaţiei. [*station (point) / point de station, station*]

Punct de triangulaţie Punct din care se trasează vizele în cadrul procesului de triangulaţie. [*point of triangulation, triangulation point / point de triangulation*]

Punct de vedere Punctul în care este plasat instrumentul optic în momentul preluării imaginii. [*view point / point de vue, point de visée*]

Punct focal al imaginii v. **Izocentru**

Punct imagine Punct ce reprezintă imaginea unui alt punct, formată prin intermediul unui sistem optic sau a unui sensor generator de imagini. [*image point, picture point / point image*]

Punct imagine axial Punct imagine situat pe axa optică principală a unui sistem optic. [*axial image point / point image axial*]

Punct marginal Punct de sprijin aflat pe marginea fotogramei. [*marginal point / -*]

Punct mijlociu v. **Centrul fotogramei**

Punct nadiral al fotogramei Punctul de pe fotogramă intersectat de verticala locului ce trece prin centrul de proiecţie. Sin. *Nadirul fotogramei*. [*photograph nadir point, photograph nadir, photograph plumb point / nadir du cliché, nadir de la photographie*]

Punct nadiral al imaginii Punct situat la intersecţia verticalei locului, ce trece prin centrul de proiecţie în momentul preluării imaginii, cu planul imaginii. [*nadir of the image / point nadiral de l'image*]

Punct nadiral din teren Punctul din teren intersectat de verticala locului care trece prin focarul obiectivului camerei aerofotografice. [*ground nadir point, ground plumb point / point nadiral du terrain, nadir au sol, nadir du terrain*]

Punct nodal Unul din cele două puncte conjugate, situate pe axa optică principală a unui sistem optic, pentru care mărirea unghiulară este egală cu unitatea. Razele incidente ce trec prin punctul nodal anterior ies prin punctul nodal posterior, după o direcţie paralelă cu cea iniţială. [*nodal point / point nodal*]

Punct nodal anterior Punctul nodal dinspre obiect al obiectivului fotografic. Sin. *Punct nodal incident*, *Punct nodal obiect*. [*front nodal point, exterior nodal point, object nodal point, object node, incident nodal point, front node / point nodal antérieur, point nodal objet*]

Punct nodal de emergenţă v. **Punct nodal posterior**

Punct nodal imagine v. **Punct nodal posterior**

Punct nodal incident v. **Punct nodal anterior**

Punct nodal obiect v. **Punct nodal anterior**

Punct nodal posterior Punctul nodal dinspre imagine al obiectivului fotografic. Sin. *Punct nodal imagine*, *Punct nodal de emergenţă*. [*rear nodal point, emergent nodal point, image nodal point / point nodal postérieur, point nodal d'émergence*]

Punct obiect Punct situat în planul principal obiect. [*object point / point objet*]

Punct principal 1. Punct situat la intersecţia unui plan principal cu axa optică principală a unui sistem optic. 2. Punctul de intersecţie al perpendicularei dusă din centrul intern de perspectivă, pe planul fotografiei. [*principal point / point principal*]

Punct principal imagine Punctul situat la intersecţia planului principal posterior cu axa optică principală. [*principal image point / point principal image*]

Punct principal obiect Punct situat la intersecţia planului principal anterior cu axa optică principală. [*principal object point / point principal objet*]

Punct radial Punct din care se trasează vizele radiale în cadrul procesului de triangulaţie radială. [*radial point, centre of radiation / point radial*]

Punct subsatelit Punct de pe suprafaţa terestră deasupra căruia se află satelitul la un moment dat. [*sub-satellite point / point sous-satellite*]

Punct topografic Punct din teren marcat printr-o baliză, ale cărui coordonate sunt precis determinate. [*topographical point / point topographique*]

Punct vernal Punctul în care Soarele intersectează planul ecuatorial, în deplasarea sa aparentă de la sud la nord, primăvara, în emisfera nordică. [*vernal equinox / point vernal*]

Punct zero fundamental Punct considerat drept origine pentru măsurarea altitudinilor. Este determinat pe baza nivelului mediu general al oceanelor sau mărilor deschise, într-un punct precizat. În România, se foloseşte, în prezent, punctul „0" Marea Neagră - Constanţa. Anterior au fost folosite şi punctele „0" Marea Baltică, „0" Marea Neagră - Sulina, „0" Marea Adriatică. [*fundamental point / -*]

Puncte cardinale 1. Punctele situate la intersecţia liniei orizontului cu meridianul şi paralela locului. *Estul* este punctul situat pe paralela locului, în direcţia din care răsare soarele; *Vestul* este punctul situat în direcţia contrară; *Nordul* este punctul situat pe meridianul locului, în direcţia ce are Estul la dreapta sa, iar *Sudul* este situat în direcţia contrară. 2. Punctele nodale şi focale ale unui sistem optic. [*cardinal points / points cardinaux*]

Puncte conjugate 1. Puncte de pe imagini diferite care corespund aceluiaşi detaliu din teren. Sin. *Puncte corespondente, Puncte omoloage*. 2. Puncte ce au proprietatea că unul este imaginea celuilalt, formată printr-un sistem optic. [*conjugate points, homologous points, corresponding points, pass point / points conjugués, points correspondants, points homologues*]

Puncte corespondente v. **Puncte conjugate**

Puncte nucleale Punctele din planul a două fotografii aeriene, intersectate de linia de zbor. Pentru fotografiile verticale, sunt situate la distanţă infinită faţă de punctele principale. Sin. *Epipoli*. [*epipoles, epipolar points / épipoles*]

Puncte omoloage v. **Puncte conjugate**

Punere la punct (a distanţei focale) v. **Focalizare**

Pupilă de ieşire Imaginea orificiului diafragmei văzută prin partea posterioară a obiectivului. [*exit pupil, exit window / pupille de sortie, fenêtre de sortie*]

Pupilă **de intrare** Imaginea orificiului diafragmei văzută prin partea anterioară a obiectivului. [*entrance pupil, entrance window / pupille d'entrée, fenêtre d'entrée*]

Putere de absorbţie Fluxul total de energie a radiaţiei absorbite pe unitatea de suprafaţă

a unui corp. Sin. *Absorbtivitate*. [*absorbance, absorbing power, absorptive power, absorption capacity, absorbing capacity / pouvoir d'absorption, pouvoir absorbant*]

Putere de convergență v. **Putere dioptrică a lentilei**

Putere de emisie v. **Coeficient de emisie**

Putere de mărire v. **Grosisment**

Putere de rezolvare Capacitatea obiectivului fotografic sau a materialului fotosensibil de a reda detaliile fine ale obiectelor. Se exprimă prin numărul maxim de perechi de linii albe și negre, pe distanța de 1 mm, care pot fi distinse pe imagine. Sin. *Putere de separare, Capacitate de rezolvare, Capacitate de separare*. [*resolving power, resolving capacity, definition / pouvoir résolvant, pouvoir séparateur, définition*]

Putere de rezolvare cromatică v. **Rezoluție cromatică**

Putere de separare v. **Putere de rezolvare**

Puterea dioptrică a lentilei Caracteristică exprimată în dioptrii și calculată cu expresia $1/f$, unde f este distanța focală a lentilei (în metri). Sin. *Putere de convergență*. [*power of lens, dioptric power of the lens / puissance de la lentille*]

Putere de convergență v. **Puterea dioptrică a lentilei**

PVI Perpendicular Vegetation Index Indice calculat, pentru fiecare pixel în parte, ca fiind diferența ponderată a reflectanțelor corespunzătoare infraroșului apropiat și roșului. $PVI = \sin\alpha \cdot IRA - \cos\alpha \cdot R$, unde *IRA* reprezintă valoarea reflectanței în infraroșul apropiat, *R* valoarea acesteia în roșu, iar α este unghiul format de dreapta solului cu axa *y* (axa *IRA*). Pentru imagini LANDSAT, se utilizează benzile TM4 (infraroșu apropiat) și TM3 (roșu) sau MSS6 și MSS5.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Q

QL Quick Look Imagine de control.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

R

RA Radar Altimeter Altimetru radar.

RAAL Radar Aéroporté à Antenne Latérale Radar aeropurtat cu antenă laterală.

Rachetă purtătoare Rachetă utilizată pentru transportul sateliţilor de la sol, pe orbită. [*launcher / lanceur spatial*]

Racordare Unirea a două imagini sau foi de hartă vecine, astfel încât detaliile situate pe marginea comună să fie aduse în corespondenţă. [*junction / jonction, connexion, raccordement*]

Racordarea marginilor Procedură de editare a hărţilor care asigură racordarea detaliilor ce traversează marginile foilor de hartă. [*edge matching / raccordement*]

RACS Rotating Antenna C-Band Scatterometer Scatterometru în banda *C*, cu antenă rotitoare (Germania).

RADAR Radio Detection and Ranging Sistem de detecţie şi localizare cu ajutorul undelor radio. Sistemul este folosit în explorarea suprafeţei terestre, prin emiterea dintr-un aparat de zbor sau satelit a unor impulsuri de unde radio şi recepţionarea la bord a trenului de unde reflectat. Operează, de obicei, în domeniul lungimilor de undă de 0,85 - 24 cm. [*radar / radar*]

Radar aeropurtat cu antenă laterală v. **Radar cu vizare laterală**

Radar bistatic Tip de radar la care emiţătorul şi receptorul sunt separate şi utilizate la distanţă unul de altul. [*bistatic radar / radar bistatique*]

Radar coerent Sistem radar care determină diferenţa de fază dintre semnalul emis şi cel recepţionat. [*coherent radar / radar cohérent*]

Radar cu deschidere reală Sistem radar pentru care rezoluţia azimutală este funcţie de lărgimea impulsului. [*real aperture radar / radar à ouverture réelle*]

Radar cu deschidere sintetică Sistem radar care exploatează mişcarea mijlocului de zbor şi efectul Doppler, pentru a sintetiza electronic antena de dimensiuni mari, ce ar fi necesară pentru obţinerea unei rezoluţii ridicate. [*synthetic aperture radar / radar à ouverture synthétique*]

Radar cu deschidere sintetică şi fascicul dirijat Radar a cărui antenă vizează un obiectiv pe o perioadă lungă de timp, compensând mişcarea platformei purtătoare. Permite obţinerea imaginii unei suprafeţe de teren dintr-o succesiune de unghiuri de vedere. [*spotlight SAR / RSO à faisceau dirigé*]

Radar cu deschidere sintetică multifascicul Sistem radar cu deschidere sintetică al cărui ansamblu de antene se roteşte în jurul axei astfel încât să păstreze constant unghiul de incidenţă a radiaţiei la suprafaţa terestră. [*multibeam synthetic aperture radar, multibeam SAR / RSO multi-faisceaux*]

Radar cu impulsuri scurte Sistem radar care operează cu impulsuri de ordinul nanosecundelor. [*short-pulse radar / radar à impulsions courtes*]

Radar cu polarizare în cuadratură v. **Radar cu polarizare ortogonală**

Radar cu polarizare ortogonală Radar ce emite şi recepţionează unde polarizate în două direcţii ortogonale. Cu datele obţinute

se poate sintetiza o matrice completă a difuziei şi reflectanţei scenei. Sin. *Radar cu polarizare în cuadratură*. [*quadrature polarization radar / radar à polarisation orthogonale*]

Radar cu undă continuă Radar ce transmite continuu undă nemodulată. Poate detecta obiecte în mişcare, datorită efectului Doppler. [*continuous-wave radar / radar à onde continue*]

Radar cu vizare laterală Sistem radar aeropurtat, cu antena orientată lateral, perpendicular pe direcţia de zbor. Explorează terenul de-a lungul unei benzi situate lateral faţă de linia de zbor. Sin. *Radar aeropurtat cu antenă laterală*. [*side looking radar, side looking airborne radar / radar latéral, radar à visée latérale, radar aéroporté à antenne latérale*]

Radar Doppler Sistem radar care utilizează efectul Doppler. Face distincţie între ţintele fixe şi cele mobile, detectând decalajul de frecvenţă al undelor reflectate, cauzat de efectul Doppler. Poate măsura viteza de deplasare a ţintei. [*Doppler radar / radar Doppler*]

Radar generator de imagini Detector de tip radar, care produce imagini ale terenului explorat. [*imaging radar / radar imageur*]

Radar laser v. **LIDAR**

Radar lateral cu deschidere reală Radar cu antenă plasată în exteriorul avionului şi orientată lateral faţă de linia de zbor. [*real aperture side looking radar / radar latéral à ouverture réelle*]

Radar multifrecvenţă Sistem radar de bandă largă, care utilizează trenuri de impulsuri cu frecvenţe diferite. [*multifrequency radar / radar multifréquence*]

Radar multipolarizat Sistem radar capabil să efectueze, simultan, mai multe măsurători complexe şi independente ale polarizării undelor provenite de la fiecare element (celulă) de teren. [*multipolarization radar / radar multipolarisation*]

Radar polarimetric Radar care permite determinarea semnăturii polarimetrice a elementelor din teren. [*polarimetric radar / radar polarimétrique*]

Radargrammetrie Efectuarea măsurătorilor prin mijloace radar. [*radargrammetry / radargrammétrie*]

RADARSAT Satelit canadian lansat la 4 noiembrie 1995. Este dotat cu un radar cu antenă cu deschidere sintetică ce lucrează în banda C (5,3 GHz), cu polarizare orizontală (HH). Are orbită polară, cu altitudine de 798 km. Operează prin vizare laterală cu unghi de incidenţă ce poate varia între 20° şi 60°. Vizarea este spre vest pe sectorul descendent al orbitei şi spre est pe sectorul ascendent. Fâşia de teren explorată are o lăţime maximă de 500 km şi începe la 450 km lateral faţă de proiecţia orbitei pe suprafaţa terestră. Poate opera în mai multe moduri: bandă explorată de 500 km lăţime, cu rezoluţie de 100 m; 300 km lăţime, cu rezoluţie de 50 m; 170 km lăţime şi rezoluţie de 35 m; 150 km sau 100 km lăţime şi rezoluţie de 30 m; 75 km lăţime şi rezoluţie de 25 m; lăţime de 50 km şi rezoluţie de 10 m.

Radar transorizont Radar ce utilizează reflexia undelor în ionosferă pentru a detecta ţinte situate dincolo de orizont. [*over the horizon radar / radar transhorizon*]

Radială v. **Linie radială**

Radianţă Mărime fotometrică ce reprezintă valoarea fluxului de radiaţii emis de un

corp pe unitatea de suprafaţă: $R=d\Phi/dS$. Relaţia între radianţă şi luminanţă este:

$$R = 2\pi \int_0^{\frac{\pi}{2}} B_\varphi \cdot \cos\varphi \cdot \sin\varphi \cdot d\varphi$$

unde B_φ este luminanţa. Sin. *Emitanţă*. [*radiance, radiant emittance, emittance, exitance / émittance, radiance*]

Radianţă atmosferică Fluxul de radiaţii pe unitatea de unghi solid, emis de atmosferă. [*atmospheric radiance / radiance atmosphérique*]

Radianţă emisferică Raportul dintre puterea de emisie a unui obiect şi cea a corpului negru, la aceeaşi temperatură, considerând că radiaţia este emisă izotrop. [*hemispherical emittance / hémisphérique émittance*]

Radianţă spectrală Radianţa exprimată pentru un interval infinit de mic de lungimi de undă. [*spectral radiance, spectral emittance / radiance spectrale, émittance spectrale*]

Radiaţia corpului negru Energia emisă de un corp negru. Reprezintă energia maximă care poate fi emisă de un corp aflat la o temperatură dată. [*black-body radiation, black-body emission / radiation du corps noir, émission du corps noir*]

Radiaţie Emisie de energie sub formă de unde (radiaţie ondulatorie) sau sub formă de corpusculi (radiaţie corpusculară). [*radiation / radiation, rayonnement*]

Radiaţie actinică Radiaţie ce produce efecte notabile asupra materialului fotosensibil. [*actinic radiation / radiation actinique*]

Radiaţie atmosferică Radiaţie emisă de constituenţii atmosferei. [*atmospheric radiation / rayonnement atmosphérique*]

Radiaţie coerentă Radiaţie electromagnetică ale cărei componente păstrează o diferenţă de fază constantă în timp. [*coherent radiation, coherent electromagnetic radiation / radiation cohérente, radiation électromagnétique cohérente*]

Radiaţie cosmică Radiaţie a cărei sursă este situată în spaţiul cosmic. [*cosmic radiation / radiation cosmique*]

Radiaţie de înaltă frecvenţă Radiaţii cu lungimi de undă de 1-100 m. [*high frequency radiation / radiation haute fréquence*]

Radiaţie difuză Radiaţii electromagnetice ce se propagă în direcţii multiple. [*diffuse radiation / radiation diffuse, rayonnement diffus*]

Radiaţie efectivă v. **Radiaţie terestră efectivă**

Radiaţie electromagnetică Câmp electromagnetic variabil, care se propagă sub formă de unde transversale. [*electromagnetic radiation / radiation électromagnétique*]

Radiaţie emisă Radiaţie emisă în spaţiul înconjurător de către un obiect sau proces. [*emitted radiation / radiation émise*]

Radiaţie incidentă Radiaţie care ajunge pe suprafaţa unui corp. [*incident radiation / radiation incidente*]

Radiaţie infraroşie Radiaţie electromagnetică cu lungime de undă cuprinsă între 0,750 µm şi 1000 µm. [*infrared radiation / radiation infrarouge*]

Radiaţie invizibilă Radiaţie ce nu poate fi percepută de ochiul uman. [*invisible radiation, invisible spectrum / radiation invisible, radiation obscure*]

Radiaţie izotropă Radiaţie difuză care are aceeaşi intensitate în toate direcţiile. [*isotropic radiation / radiation isotrope*]

Radiaţie luminoasă Radiaţie electromagnetică cu lungime de undă de 400-750 nm.

Este percepută de ochiul uman. Sin. *Radiaţie optică, Radiaţie vizibilă.* [*optical radiation, visible radiation / radiation lumineuse, radiation visible*]

Radiaţie lunară Radiaţie reflectată de către Lună. Poate fi folosită pentru detecţie în timpul nopţii. [*lunar radiation / radiation lunaire*]

Radiaţie nocturnă v. **Radiaţie terestră efectivă**

Radiaţie optică v. **Radiaţie luminoasă**

Radiaţie reflectată Partea din radiaţia incidentă care este retransmisă de către un obiect în mediul din care provine. [*reflected radiation / radiation reflétée*]

Radiaţie solară Radiaţie emisă de Soare. [*solar radiation / radiation solaire*]

Radiaţie solară difuză Radiaţie solară reflectată difuz de către constituenţii atmosferei. [*diffuse sky radiation, diffuse skylight / radiation solaire diffuse*]

Radiaţie solară directă Radiaţie electromagnetică solară care traversează atmosfera şi ajunge în mod direct pe suprafaţa terestră. [*direct solar radiation / rayonnement solaire direct*]

Radiaţie terestră efectivă Radiaţia proprie emisă de suprafaţa terestră. Depinde de temperatura şi emisivitatea suprafeţei terestre. Sin. *Radiaţie nocturnă, Radiaţie efectivă.* [*effective terrestrial radiation, effective radiation, nocturnal radiation / rayonnement terrestre effectif, radiation nocturne*]

Radiaţie termică Radiaţie electromagnetică cu lungimi de undă de 3-100 μm, ce este emisă de toate obiectele cu temperatură mai mare de zero absolut (-273,15°C). Este utilizată în teledetecţie, la termografierea suprafeţei terestre. [*thermal radiation / radiation thermique*]

Radiaţie ultravioletă Radiaţie electromagnetică cu lungimi de undă de 10 -4000 Å. [*ultraviolet radiation / radiation ultraviolette*]

Radiaţie vizibilă v. **Radiaţie luminoasă**

Radiaţii X Unde electromagnetice cu lungimi de undă de 0,00001-3000 Å. [*X ray / rayons X*]

Radioaltimetru Aparat ce funcţionează pe principiul radarului şi este destinat măsurării altitudinii relative de zbor. [*radioaltimeter / radioaltimètre*]

Radiocompas Sistem de orientare şi navigaţie cu ajutorul undelor radio emise de staţii fixe de la sol. [*radio compass / radiocompas*]

Radiogoniometru automat Aparat care măsoară şi afişează, în mod continuu, direcţia din care vine semnalul urmărit. [*automatic direction finder / radiogoniomètre automatique*]

Radiometrie Disciplină care se ocupă cu măsurarea caracteristicilor radiaţiilor electromagnetice. [*radiometry / radiométrie*]

Radiometru Instrument care detectează şi măsoară intensitatea radiaţiilor electromagnetice, cu ajutorul unor sensori adecvaţi diferitelor lungimi de undă. [*radiometer / radiomètre*]

Radiometru care nu generează imagine Radiometru care permite efectuarea de măsurători numai asupra unor puncte izolate de pe suprafaţa terestră. [*non-imaging radiometer / radiomètre non-imageur*]

Radiometru cu baleiere Radiometru care foloseşte o oglindă oscilantă sau rotativă, pentru explorarea terenului. [*scanning radiometer / radiomètre à balayage*]

Radiometru cu vizare laterală Radiometru cu baleiere ce explorează terenul după o axă înclinată lateral faţă de linia de deplasare. [*side looking radiometer / radiomètre latéral*]

Radiometru de corelaţie Radiometru la care semnalul recepţionat este comparat cu o referinţă internă. [*correlation radiometer / radiomètre de corrélation*]

Radiometru de microunde Radiometru destinat măsurării intensităţii radiaţiilor din domeniul microundelor. [*microwave radiometer / radiomètre hyperfréquences*]

Radiometru în infraroşu Radiometru destinat măsurării intensităţii radiaţiilor infraroşii. [*infrared radiometer / radiomètre en infrarouge*]

Radiometru în vizibil Radiometru destinat măsurării intensităţii radiaţiilor luminoase. [*visible radiometer / radiomètre en visible*]

Radiometru multispectral Radiometru capabil să măsoare simultan intensitatea radiaţiei din mai multe benzi spectrale. Modelul cel mai răspândit utilizează o prismă ce direcţionează radiaţiile cu lungimi de undă diferite spre sensori adecvaţi. [*multispectral radiometer, multi-channel radiometer / radiomètre multibande*]

Radiosondă Balon purtător de instrumente pentru măsurători meteorologice şi pentru transmiterea la sol a rezultatelor. [*radio sonde / radiosonde*]

RADISAR Radiometer / Synthetic Aperture Radar Radiometru / radar cu deschidere sintetică.

RAFAL Radar à Faisceau Latéral Radar cu vizare laterală.

RAIDS Remote Atmospheric and Ionospheric Detection System Sistem de teledetecţie a atmosferei şi ionosferei.

Ramă cu indici de referinţă v. **Cadru cu indici de referinţă**

Ramă de copiat Ramă rectangulară cu laturi reglabile. Este utilizată pentru fixarea pe suport a hârtiei fotografice, în momentul expunerii. [*copying frame, printing frame / châssis à copier*]

RAMSES Radar Multifréquence pour l'Etude des Signatures Spectrales Radar multifrecvenţă pentru studiul semnăturii spectrale (Franţa).

Randament Raportul dintre valorile unei mărimi la ieşirea şi la intrarea într-un sistem. [*efficiency / rendement*]

Randamentul antenei Pentru antene de emisie este raportul dintre puterea semnalului emis şi puterea semnalului injectat în antenă. Pentru antene de recepţie este raportul dintre semnalul incident şi cel furnizat receptorului de către antenă. [*antenna efficiency / rendement de l'antenne*]

Randamentul obturatorului 1. Raportul dintre timpul cât obturatorul rămâne deschis şi timpul care îi este necesar pentru a ajunge în poziţiile deschis şi închis pe jumătate. 2. Raportul dintre cantitatea de lumină transmisă de obturator pe toată durata funcţionării sale şi cea pe care ar transmite-o, în acelaşi interval de timp, la deschidere maximă. Sin. *Eficienţa obturatorului*. [*efficiency of shutter, shutter efficiency / rendement de l'obturateur, efficience de l'obturateur*]

Ranger Program american de cercetare fotografică a suprafeţei Lunii cu staţii automate (1961-1965).

Raport de exagerare a reliefului v. **Coeficient de exagerare a reliefului**

Raport de mărire Raportul dintre dimensiunile imaginii originale şi dimensiunile unei reproduceri ale acesteia, mai mare decât originalul. Sin. *Coeficient de mărire, Fac-*

tor de mărire. [*magnification ratio, ratio of enlargement, magnification factor, coefficient of magnification, enlargement factor / rapport d'agrandissement, coefficient d'agrandissement, coefficient de grossissement*]

Raport de micşorare Raportul dintre dimensiunile imaginii micşorate şi cele ale imaginii originale. Sin. *Raport de reducere.* [*reduction ratio, reduction factor, ratio of reduction / rapport de réduction*]

Raport de reducere v. **Raport de micşorare**

Raport de scară Raportul dintre scările a două imagini. [*scale ratio, scale proportion / rapport d'échelle*]

Raport semnal-zgomot Raportul dintre puterea semnalului purtător de informaţie şi puterea zgomotului perturbator. [*signal-to-noise ratio / rapport signal-bruit*]

Raportor Instrument simplu pentru măsurarea unghiurilor. Este constituit dintr-un semicerc pe care sunt marcate gradaţiile unghiurilor dintre diametru şi razele duse din centru spre punctele gradate. [*protractor / rapporteur*]

Raportul altitudine-echidistanţă Raportul dintre înălţimea de aerofotografiere şi cea mai mică echidistanţă a curbelor de nivel care pot fi trasate. Sin. *Factor C.* [*altitude-contour ratio, C factor / rapport altitude-équidistance*]

Raportul bază-lăţime Raportul dintre aerobază şi lăţimea benzii de aerofotografiere. [*base-width ratio / rapport base-largeur*]

Raportul bazei Raportul dintre aerobază şi înălţimea de zbor de la care a fost preluat un cuplu de imagini stereoscopice. [*base-height ratio, base-altitude ratio / rapport base-élévation*]

RAR Real Aperture Radar Radar cu deschidere reală.

Rastel de uscat Dispozitiv pe care se fixează clişeele fotografice în timpul uscării. [*drying rack / râtelier de séchage*]

Raster 1. Reţea rectangulară utilizată pentru eşantionarea spaţială a unei mărimi. 2. Imagine numerică stocată sub forma unei matrici de valori. 3. Reţea de linii explorate de un fascicul de electroni. [*raster / 2. raster 3. trame*]

Rastru Ansamblul liniilor de baleiere ce formează imaginea pe suprafaţa ecranului unui tub catodic. [*raster / -*]

Raza principală a unui fascicul Raza care trece prin centrul pupilei de intrare a unui obiectiv. [*principal ray / rayon principal du faisceau*]

Rază de lumină Fascicul de lumină cu secţiune transversală infinit mică. [*ray of light, light ray / rayon de lumière, rayon lumineux*]

Rază de perspectivă v. **Proiectantă**

Rază de proiecţie v. **Proiectantă**

Rază efectivă a Pământului Valoare fictivă a razei terestre ce se utilizează pentru corecţia aproximativă a refracţiei atmosferice, simultan cu corecţia de curbură. [*effective Earth radius, effective radius of the Earth / rayon effectif de la Terre*]

Rază emergentă Rază care iese dintr-un sistem optic. [*emergent ray / rayon émergent*]

Rază epipolară v. **Rază nucleală**

Rază incidentă Rază de lumină care ajunge pe suprafaţa unui obiect sau care intră într-un sistem optic. [*incident ray, approaching ray / rayon incident*]

Rază marginală Rază care trece prin apropierea marginii obiectivului. [*marginal ray* / -]

Rază nucleală Linie pe planul fotografiei, care uneşte un punct nucleal cu imaginea unui obiect. Sin. *Rază epipolară*. [*epipolar ray* / *rayon nucléal*]

Rază oblică Rază care face un unghi ascuţit cu axa optică a obiectivului sau cu suprafaţa de incidenţă. [*oblique ray* / *rayon oblique*]

Rază paraxială Rază care trece prin apropierea axei principale a unui sistem optic. [*paraxial ray* / *rayon paraxial*]

Rază principală Raza luminoasă ce traversează un sistem optic de-a lungul axei principale a acestuia. [*principal ray* / *rayon principal*]

Rază reflectată Rază de lumină reflectată de suprafaţa unui obiect. [*reflected ray* / *rayon reflété*]

Rază refractată Rază de lumină ce traversează suprafaţa de contact dintre două medii, schimbându-şi, prin refracţie, direcţia de propagare. [*refracted ray* / *rayon réfracté*]

Rază vizuală Rază ce trece prin ochiul observatorului sau printr-un sensor. [*visual ray* / *rayon visuel*]

Raze convergente Raze de lumină care se propagă spre un punct comun. [*convergent rays* / *rayons convergents*]

Raze de perspectivă Proiectante utilizate în cadrul proiecţiilor perspective. [*perspective rays* / *rayons perspectifs*]

Raze omoloage Raze din două fascicule perspective, ce unesc acelaşi punct al obiectului cu centrele de proiecţie. [*homologous rays, corresponding rays, conjugate image rays* / *rayons homologues, rayons conjuguées*]

Răspuns spectral Răspunsul unui sensor, funcţie de lungimea de undă a radiaţiei incidente. [*spectral response* / *réponse spectrale*]

Răspunsul instrumentului Indicaţia instrumentului, funcţie de valoarea mărimii măsurate. [*instrument response* / *réponse de l'instrument*]

Răsturnarea versantului Efect ce apare în imaginile radar, datorită unor versanţi înalţi şi puternic înclinaţi, pentru care vârful se află situat mai aproape de antena radar decât baza. În această situaţie, vârful versantului apare reprezentat pe imagine mai aproape de linia de zbor decât baza sa. [*layover* / -]

RBV Return Beam Vidicon camera Cameră cu tub vidicon cu fascicul de întoarcere (LANDSAT 1, 2, 3).

RCS Radar Cross Section Profil radar.

RDBMS Relational Database Management System Sistem de gestiune a bazelor de date relaţionale.

Reacţie fotochimică Reacţie chimică ce implică absorbţie sau emisie de radiaţii luminoase. [*photochemical reaction* / *réaction photochimique*]

Realitate virtuală Tehnici ce permit interacţiunea operatorului cu un spaţiu virtual, creat de calculator prin intermediul imaginilor, sunetului şi senzaţiilor tactile. [*virtual reality* / *réalité virtuelle*]

Realitatea terenului Caracteristicile reale ale terenului. [*ground truth* / *réalité du terrain*]

Reambulare (a hărţii) Proces de corectare a hărţii în vederea aducerii ei în concordanţă cu starea terenului Sin. *Actualizarea hărţii*, *Aducerea la zi a hărţii*, *Revizuirea hărţii*. [*map revision, map updating, revi-*

sion of the map / révision de la carte, mise à jour cartographique]

Receptor Aparat sau instalaţie care restabileşte mesajele conţinute într-un semnal. [*receiver, receiving system / récepteur, système récepteur*]

Recondiţionarea platformei Repararea sau realimentarea cu combustibil a platformei, în vederea efectuării unei noi misiuni. [*platform refurbishment / remise à neuf de la plate-forme*]

Recunoaştere 1. Observarea unei regiuni în vederea identificării obiectelor prezente. 2. Identificarea unui obiect. [*1. reconnaissance 2. recognition / reconnaissance*]

Recunoaşterea formelor Proces de identificare a obiectelor, pe baze matematice, pornind de la caracteristicile determinate printr-un set de măsurători. [*pattern recognition / reconnaissance des formes*]

Redactarea hărţii Proces de transpunere a informaţiilor spaţiale în formă de hartă. [*map making, map compilation, map composition / établissement de la carte, rédaction de la carte*]

Redresare Proces de modificare a geometriei unei aerofotograme înclinate, cu scopul de a o transforma într-o imagine corespunzătoare unei aerofotograme verticale. [*rectification, straightening / rectification, redressement*]

Redresare afină Redresare în cadrul căreia coordonatele punctelor sunt modificate după legi liniare. [*affine rectification / redressement affine*]

Redresare analitică Redresare în cadrul căreia coordonatele punctelor sunt transformate prin calcul matematic. Sin. *Redresare numerică*. [*analytical rectification, digital rectification / redressement analytique*]

Redresare automată Redresare analitică efectuată automat, cu ajutorul mijloacelor de calcul electronic. [*automatic rectification / redressement automatique*]

Redresare diferenţială Redresare în cadrul căreia se face şi o corectare a deplasării radiale. Sin. *Ortofotoredresare*. [*differential rectification, orthorectification / redressement différentiel*]

Redresare directă Redresare fotografică în cadrul căreia poziţia planelor clişeului şi copiei este stabilită pe baza parametrilor de orientare ai fotogramei. [*direct rectification / redressement direct*]

Redresare fotografică Redresare a fotografiilor aeriene printr-un proces de copiere fotografică, în care poziţia relativă a clişeului şi a hârtiei fotografice imită poziţia clişeului faţă de planul orizontal al locului, la momentul fotografierii. În acest fel se obţine o copie corespunzătoare unei fotografii verticale. Sin. *Fotoredresare*. [*photographic rectification, photorectification, photorectifying / redressement photographique*]

Redresare geometrică v. **Redresare grafică**

Redresare grafică Redresare efectuată cu ajutorul construcţiilor geometrice. Sin. *Redresare geometrică*. [*graphical rectification, geometrical rectification / redressement graphique, redressement géométrique*]

Redresare indirectă Redresare fotografică în cadrul căreia poziţia planelor clişeului şi copiei este stabilită prin ajustare iterativă. Se urmăreşte aducerea în suprapunere a 4 puncte din imagine cu 4 repere marcate pe masa de proiecţie. Reperele sunt trasate în poziţiile în care punctele din imagine ar trebui să ajungă în urma redresării. [*indirect rectification / redressement indirect*]

Redresare numerică v. **Redresare analitică**

Redresare optică Redresare efectuată cu ajutorul unor instrumente optice (camere clare sau redresatoare fotografice). [*optical rectification / redressement optique*]

Redresator fotografic v. **Aparat de fotoredresare**

Reducere la elipsoid Calcularea distanţei între două puncte, după transpunerea acestora pe elipsoidul de referinţă. [*reduction to ellipsoid / réduction à l'ellipsoïde*]

Reducere la nivelul mării 1. Calcularea distanţei dintre două puncte, după transpunerea acestora la nivelul mării. 2. Calcularea valorilor pe care le-ar avea, la nivelul mării, unii parametri care variază funcţie de altitudine (de ex. presiunea şi temperatura aerului). [*reduction to sea level / réduction au niveau de la mer*]

Reducere la scară Micşorarea dimensiunilor unei reprezentări grafice sau a unui model material, cu un factor constant pe întreaga suprafaţă. [*scale down, reduction / réduction, diminuer à l'échelle*]

Reducerea contrastului v. **Atenuare a contrastului**

Reducerea culorilor Reducerea numărului de culori distincte dintr-o imagine. [*colour reduction, colour selection / réduction des couleurs*]

Reducerea dimensionalităţii (imaginii) Transformarea unei imagini multispectrale într-una compusă din neocanale, în număr mai mic decât numărul de benzi din imaginea originală. [*dimensional reduction* / -]

Reducerea distanţei la orizontală Calcularea valorii corespondente în plan orizontal a unei distanţe înclinate. Se realizează cu ajutorul relaţiei $D=L\cdot\cos(\alpha)$, unde D este distanţa în plan orizontal; L este distanţa înclinată iar α este unghiul dintre linia înclinată şi planul orizontal. [*reduction to the horizontal / réduction à l'horizon*]

Reducerea zgomotului Atenuarea zgomotului prezent într-un semnal. [*noise reduction / soustraction du bruit*]

Redundanţa datelor Repetarea, parţială sau totală, a unei aceleaşi informaţii într-un set de date. [*data redundancy / redondance des données*]

Reeşantionarea imaginii Generarea unei noi imagini numerice, utilizând o altă reţea de eşantionare decât cea a imaginii originale. [*image resampling / rééchantillonage de l'image*]

Referenţiere relativă Referenţierea spaţială a unui strat de date SIG, ca poziţie relativă faţă de un alt strat. [*coregistration, image to image registration* / -]

Referinţă spaţială Mijloacele prin care se indică poziţia în spaţiu a obiectelor la care se referă informaţia. [*spatial reference / référence spatiale*]

Reflectanţă Raportul dintre intensitatea radiaţiei reflectate de o suprafaţă şi intensitatea radiaţiei incidente la suprafaţa respectivă. [*reflectance / réflectance*]

Reflectanţă spectrală Capacitatea obiectelor de a reflecta radiaţia incidentă, funcţie de lungimea de undă a radiaţiei incidente. [*spectral reflectance / réflectance spectrale*]

Reflectoare dispersate Obiecte mici din teren, cu distribuţie aleatoare, care reflectă puternic semnalele radar. [*distributed scatterers* / -]

Reflectometrie Măsurarea indicelui de reflexie al obiectelor. [*reflectometry / réflectométrie*]

Reflectometru Instrument pentru măsurarea indicelui de reflexie. [*reflectometer / réflectomètre*]

Reflector 1. Obiect utilizat ca reper artificial uşor identificabil. Reflectă puternic impulsul radar incident, fiind uşor de identificat în imagini. 2. Element din construcţia unei antene, utilizat pentru dirijarea undelor incidente. [*reflector / réflecteur*]

Reflector coerent Suprafaţă care reflectă undele incidente, păstrând relaţia existentă între fazele acestora. [*coherent reflector / réflecteur cohérent*]

Reflector de colţ Combinaţie de două sau mai multe suprafeţe plane care se intersectează. Provoacă reflexii multiple ale semnalului radar. [*corner reflector / rèflecteur en coin*]

Reflector diedru Reflector de colţ alcătuit din două suprafeţe perpendiculare. [*dihedral reflector / réflecteur dièdre*]

Reflector difuz Obiect care reflectă difuz radiaţiile incidente. [*diffuse reflector / réflecteur diffusant, réflecteur diffus*]

Reflector difuz ideal Obiect care reflectă în mod egal, în toate direcţiile, radiaţiile incidente. Sin. *Reflector lambertian*. [*perfectly diffuse reflector, isotropic scatterer / réflecteur parfaitement diffus, réflecteur Lambertien*]

Reflector lambertian v. **Reflector difuz ideal**

Reflector laser Reflector special pentru fasciculele laser utilizate în telemetrie. [*laser reflector / cataphote*]

Reflector optic Obiect care reflectă lumina. [*optic reflector / réflecteur optique*]

Reflector parabolic Reflector de antenă, cu formă parabolică. Permite focalizarea radiaţiei incidente într-un punct (focar). [*parabolic reflector / réflecteur parabolique*]

Reflector specular Suprafaţă care produce reflexia speculară a radiaţiei incidente. [*specular reflector / réflecteur spéculaire*]

Reflexia luminii Fenomen prin care o rază de lumină, incidentă la suprafaţa de separaţie între două medii diferite, este parţial deviată, spre mediul din care provine. Raza reflectată se află în acelaşi plan cu cea incidentă şi cu normala la suprafaţă în punctul de incidenţă, iar unghiul de incidenţă este egal cu cel de reflexie. Raportul dintre intensităţile razei reflectate şi celei incidente se numeşte *indice de reflexie*. Sin. *Reflexie optică*. [*light reflection / réflexion de la lumière, réflexion optique*]

Reflexie Retransmiterea radiaţiilor, înapoi în mediul din care provin, la întâlnirea suprafeţei unui obiect. [*reflection / réflexion*]

Reflexie difuză Reflexia radiaţiei în direcţii multiple, la întâlnirea suprafeţei unui obiect. [*diffuse reflection / réflexion diffuse*]

Reflexie difuză multiplă Proces în care radiaţiile sunt reflectate difuz, în mod repetat, înainte de a fi recepţionate. Sin. *Difuziune multiplă*. [*multiple scattering / diffusion multiple*]

Reflexie din domeniul extins Reflexia impulsului radar de către obiecte situate în afara culoarului explorat. Impulsurile reflectate de către astfel de obiecte sunt recepţionate în cadrul timpului de ascultare pentru semnalul impulsului următor. Se obţin astfel *imagini fantomă*. [*extended range reflection / éventail agrandi des réflexions*]

Reflexie interioară Reflexie a luminii de către suprafeţele lentilelor care compun un sistem optic. [*internal reflection / réflexion interne*]

Reflexie optică v. **Reflexia luminii**

Reflexie speculară Reflexie în care toate razele incidente sunt reflectate sub un unghi egal cu cel de incidenţă. [*specular reflection / réflexion spéculaire*]

Reflexie totală Fenomen de reflexie în care toată energia transportată de fasciculul de radiaţii incident este transmisă fasciculului reflectat. Apare în cazul în care mediul prin care se propagă raza incidentă are un indice de refracţie mai mare decât cel de-al doilea mediu iar unghiul de incidenţă este mai mare decât o valoare limită. [*total reflection / réflexion totale*]

Refracţia luminii Schimbarea direcţiei de propagare a razelor de lumină la traversarea suprafeţei de separaţie între două medii diferite. [*refraction of light / réfraction de la lumière*]

Refracţie Schimbarea direcţiei de propagare a unui fascicul de radiaţii electromagnetice la traversarea suprafeţei de separaţie între două medii diferite. [*refraction / réfraction*]

Refracţie atmosferică Schimbarea direcţiei de propagare a radiaţiilor la trecerea prin atmosferă. [*atmospheric refraction / réfraction atmosphérique*]

Regiune Porţiune din suprafaţa terestră cu trăsături geografice specifice. [*region / région*]

Regiune de căutare Regiune din spaţiu la care se limitează mulţimea valorilor luate în considerare de o funcţie spaţială locală. [*search region / -*]

Reglare a expunerii Reglarea timpului de expunere şi a deschiderii diafragmei, în vederea expunerii optime a materialului fotosensibil. [*exposure control / réglage de l'exposition*]

Reglarea diafragmei Modificarea deschiderii diafragmei aparatului fotografic, în concordanţă cu parametrii de expunere. [*setting of the diaphragm / réglage du diaphragme*]

Reiterare Repetare a unor măsurători sau etape de lucru. [*reiteration / réitération*]

Relief Configuraţia neregularităţilor suprafeţei terestre. [*relief / relief*]

Relief exagerat Model al reliefului cu scară a înălţimilor exagerată faţă de scara în plan orizontal. [*exaggerated relief / effet plastique exagéré*]

REMAPP R*e*mote sensing Array Processing Procedures Proceduri de prelucrare a datelor de la reţele de sensori de teledetecţie (pachet de programe, USGS).

Reper Obiect natural sau artificial care serveşte la orientare. [*mark / repère*]

Reper altimetric Punct a cărui altitudine este cunoscută şi serveşte la determinarea altitudinii altor puncte. Sin. *Punct cotat*. [*vertical control point, elevation control point / point de canevas altimétrique, point de préparation altimétrique*]

Reper fotogrammetric v. **Punct de sprijin**

Reper geodezic Bornă (de piatră sau beton) care se fixează în punctul geodezic şi pe care este marcat punctul de reper a cărui poziţie este precis determinată. [*geodetic monument / signal géodésique, borne géodésique*]

Reper mobil v. **Marcă**

Reper planimetric v. **Punct de reper orizontal**

Reper stereoscopic v. **Marcă**

Reper topografic Punct cu coordonate cunoscute, marcat în teren printr-o construcţie specială. Serveşte ca punct de sprijin în

ridicările topografice şi în cartare. [*target, benchmark, identification post / repère*]

Repere marginale v. **Mărci fiduciale**

Repertoar de date v. **Catalog de date**

Repertoar de toponime Listă a denumirilor înscrise pe o hartă sau plan topografic. Sin. *Inventar de toponime.* [*gazetteer, list of place names / index des noms, répertoire toponymique*]

Repetabilitate 1. Capacitatea unui dispozitiv de a avea acelaşi comportament, sub acţiunea aceloraşi condiţii externe. 2. Capacitatea unui sistem de teledetecţie de a explora în mod repetat acelaşi teritoriu în timpul unui ciclu orbital. [*repeatability / repétabilité*]

Reprezentare analogică Formă de reprezentare a unei mărimi fizice, prin intermediul alteia, ce păstrează o relaţie de proporţionalitate cu cea descrisă (de ex. fotografii sau înregistrări magnetice în care gradul de colorare, respectiv magnetizare a suportului este proporţional cu intensitatea semnalului înregistrat). [*analogic representation / représentation analogique*]

Reprezentare digitală v. **Reprezentare numerică**

Reprezentare la scară Reprezentare a obiectelor în cadrul căreia distanţele şi dimensiunile sunt reduse cu un factor constant (scară de proporţie) faţă de cele reale. [*scale representation / représentation à l'échelle*]

Reprezentare numerică Formă de reprezentare a unei mărimi fizice, prin intermediul unor valori numerice ce o descriu. Sin. *Reprezentare digitală.* [*digital representation / représentation numérique*]

Reprezentare planimetrică Reprezentare a poziţiei, formei şi dimensiunilor în plan orizontal ale obiectelor. [*planimetric representation / représentation planimétrique*]

Reprezentare spaţială Model tridimensional al obiectelor. [*space representation, three-dimensional representation / représentation dans l'espace*]

Reproducere fotografică v. **Copiere fotografică** (2)

Reproducere heliografică 1. Copierea desenelor realizate pe suport transparent, cu ajutorul heliografului. 2. Copie obţinută cu ajutorul heliografului. [*1. sun printing 2. diazo print / reproduction héliographique*]

Restaurare oarbă a imaginii Restaurare a imaginii fără cunoaşterea prealabilă a parametrilor procesului ce a dus la degradarea ei. Parametrii sunt estimaţi pe baza imaginii degradate. [*blind image restoration / -*]

Restaurarea imaginii Proces prin care o imagine deteriorată este corectată, în vederea aducerii ei la o formă cât mai apropiată de starea originală. [*image restoration / restauration d'image*]

Restitutor analitic v. **Aparat de restituţie analitică**

Restitutor automat v. **Aparat automat de restituţie**

Restitutor fotografic v. **Fotorestitutor**

Restitutor fotogrammetric Aparat de restituţie destinat exploatării fotogramelor. [*photogrammetric plotter / restituteur photogrammétrique*]

Restitutor mecanic Aparat de restituţie la care reglarea parametrilor fasciculelor perspective se face prin intermediul unui sistem mecanic. Sin. *Fotorestitutor mecanic.* [*mechanical plotter / restituteur mécanique, photorestituteur mécanique*]

Restitutor optic Aparat de restituţie la care reglarea parametrilor fasciculelor perspective se face prin modificarea parametrilor sistemului optic de proiecţie. Sin. *Fotorestitutor optic*. [*optical photorestituter / photorestituteur optique*]

Restitutor opto-mecanic Aparat de restituţie la care reglarea parametrilor fasciculelor perspective se face combinat, prin intermediul unui sistem mecanic şi prin modificarea parametrilor sistemului optic de proiecţie. Sin. *Fotorestitutor opto-mecanic*. [*optical-mechanical photorestituter, optical-mechanical plotter / photorestituteur optico-mécanique, restituteur optico-mécanique*]

Restitutor planimetric radial Aparat de restituţie care permite transpunerea punctelor prin intermediul unui sistem mecanic bazat pe principiul liniilor radiale. [*radial planimetric plotter / restituteur planimétrique radial*]

Restituţie Proces complex de rezolvare a ecuaţiilor de legătură dintre coordonatele punctelor pe imagini şi în teren şi de transpunere a punctelor pe planuri sau hărţi. [*restitution, plotting / restitution*]

Restituţie analitică Restituţie realizată prin reconstituirea fasciculelor perspective din momentul fotografierii şi înregistrarea numerică a coordonatelor punctelor determinate. Transpunerea punctelor pe planuri sau hărţi se poate realiza cu ajutorul imprimantelor sau plotterelor. [*analytic restitution, analytical plotting / restitution analytique*]

Restituţie analogică Restituţie realizată prin reconstituirea fasciculelor perspective din momentul fotografierii şi transpunerea grafică a punctelor de interes. [*analogous plotting / restitution analogique*]

Restituţie fotografică Metodă de restituţie bazată pe transformarea aerofotogramelor în ortofotograme şi utilizarea acestora pentru realizarea fotoplanurilor. [- / *restitution photographique*]

Restituţie fotogrammetrică Restituţie realizată pe baza fotogramelor. [*photogrammetric plotting / restitution photogrammétrique*]

Restituţie grafică Restituţie realizată prin intermediul unor construcţii grafice (de ex. procedeul aliniamentelor, cel al benzii de hârtie, cel al grilei şi cel al reţelelor oarecare). [*graphical plotting / restitution graphique, restitution géométrique*]

Restituţie numerică Restituţie efectuată prin calcule numerice, utilizând relaţiile matematice ce descriu legătura între coordonatele punctelor pe imagine şi în teren. Transpunerea grafică a rezultatelor se poate realiza cu ajutorul imprimantelor sau plotterelor. [*digital plotting / restitution numérique*]

Restituţie punct cu punct Restituţie în cadrul căreia sunt transpuse pe hartă puncte izolate de pe imagini. [*point-by-point plotting / restitution point par point*]

Restituţie stereoscopică Restituţie efectuată prin exploatarea unui model stereoscopic. [*stereoscopic plotting / restitution stéréoscopique, stéréorestitution*]

RESURS Satelit rusesc de teledetecţie, plasat pe o orbită cu altitudinea de 678 km şi ciclu orbital de 21 de zile. Este dotat cu sensori de tip MSU-SK şi MSU-E. Sensorul MSU-SK preia imagini în 4 benzi spectrale, cu o acoperire de 600×600 km şi o rezoluţie la sol de 160 m.

Reticul Ansamblu de linii fine pe care un instrument optic le suprapune pe imaginile formate, cu scopul de a permite vizarea precisă a unui punct sau efectuarea de măsurători pe imagine. [*reticule / réticule*]

Reticul cu fire în cruce Reticul constituit din două linii perpendiculare. [*cross hair reticule / réticule en croix*]

Reticulaţie Degradare a emulsiei fotografice, cu apariţie de fisuri şi ondulaţii fine, datorită variaţiilor mari de temperatură între băile de prelucrare. [*reticulation / réticulation*]

Retrodifuziune Reflectarea difuză a radiaţiei, sub un unghi mai mare de 90° faţă de direcţia de incidenţă. [*backscattering, backward scattering / rétrodiffusion, diffusion vers l'arrière*]

Retrodifuzor Obiect care reflectă radiaţia sub unghiuri mai mari de 90° faţă de direcţia de incidenţă. [*backscatterer / rétrodiffuseur*]

Reţea altimetrică v. **Canevas altimetric**

Reţea cartografică Reţea de linii trasată pe o hartă, cu scopul de a facilita determinarea coordonatelor punctelor. [*map grid / réseau cartographique*]

Reţea de antene Ansamblu de mai multe antene individuale, distanţate şi defazate între ele astfel încât contribuţiile individuale se adună pe direcţiile preferate şi se anulează pe alte direcţii. Se construiesc sub formă de şir de antene (aşezate la distanţe egale, cu centrele coliniare), perdea de antene (cu elementele plasate în plan vertical) sau inel de antene (format din antene verticale dispuse pe un cerc orizontal). [*antenna array / réseau d'antennes*]

Reţea de calibrare v. **Placă de calibrare**

Reţea de difracţie Reţea de fante ce difractă radiaţiile cu lungimi de undă comparabile cu lărgimea fantelor. [*diffraction grating / réseau de diffraction*]

Reţea de nivelment Totalitatea punctelor de nivelment geometric, clasificate pe ordine de precizie, disponibile pentru un anumit teritoriu. [*level control, levelling network / réseau de nivellement*]

Reţea de perspectivă Reţea de linii trasate pe o imagine sau pe o folie transparentă suprapusă pe aceasta, reprezentând perspectiva unei reţele rectangulare din teren sau din planul de referinţă. [*perspective grid / grille en perspective, lignes de perspective*]

Reţea de puncte de sprijin Ansamblu de puncte de sprijin disponibile pentru un anumit teritoriu. [*control network, framework of control points / réseau de points de contrôle, réseau de points d'appui*]

Reţea de rezoluţie v. **Miră de rezoluţie**

Reţea de sprijin v. **Canevas**

Reţea geodezică Ansamblul de puncte cu coordonate precis determinate, marcate în teren prin repere geodezice. [*geodetic control network / canevas géodésique, réseau géodésique*]

Reţea geografică Reţea de linii ce reprezintă meridianele şi paralelele pe o hartă. [*geographic map grid, geographic net, geographic graticule / réseau de coordonnées géographiques, réseau géographique de la carte*]

Reţea kilometrică Reţea de linii trasate pe hartă la distanţe multiplu de 1 km (în unităţi de teren). [*kilometric grid / réseau kilométrique*]

Reţea paralactică Reţea rectangulară trasată pe un suport transparent, ce se plasează pe fotograme sau în sistemul optic al stereoscopului, ca sistem de referinţă. [*parallactic grid / grille parallactique*]

Reţea radială Reţea de linii concurente într-un punct unic (numit *centru de radiere*). [*radial grid, radial net / réseau radial*]

Reţea rectangulară v. **Caroiaj**

Reţea Ronchi Reţea de difracţie utilizată pentru accentuarea sau eliminarea detaliilor liniare de pe o imagine. [*Ronchi grid / quadrillage de Ronchi*]

Reţea trigonometrică Ansamblul punctelor dintr-o triangulaţie locală sau dintr-o reţea geodezică de ordin inferior. [*trigonometric control network / canevas trigonométrique*]

Reţea triunghiulară neregulată Model al reliefului sau al obiectelor, bazat pe descompunerea şi aproximarea suprafeţei acestora prin faţete triunghiulare. [*triangulated irregular network / réseau triangulaire*]

Revelator Soluţie ce are rolul de a transforma imaginea latentă din emulsia fotosensibilă într-o imagine vizibilă. De obicei, conţine o substanţă oxidantă (de ex. metol sau hidrochinonă) ce are rolul de a reduce halogenura de argint, eliberând argint metalic. Pe lângă substanţa reducătoare, revelatorul mai poate conţine substanţe care accelerează developarea (carbonaţi de sodiu sau de potasiu, hidroxizi, borax), sau care împiedică descompunerea halogenurii de argint care nu a fost supusă acţiunii luminii în timpul expunerii (bromură de potasiu). Sin. *Baie de developare*. [*developer, developing solution, developing bath / révélateur, bain de développement*]

Revelator cromatogen Revelator care produce o developare cromogenă (formare de pigmenţi color). [*colour developer / révélateur de couleurs*]

Revelator compensator Revelator ce atenuează contrastul general al imaginii, permiţând redarea detaliilor cu gradaţii fine de gri. [*compensating developer / révélateur compensateur*]

Revelator lent Revelator ce necesită timp lung de developare şi produce o imagine cu granulaţie fină, cu redare bună a detaliilor şi contrast slab. [*slow developer / révélateur lent*]

Revelator negativ Revelator destinat prelucrării filmelor fotografice negative. [*negative developer / révélateur pour négatifs*]

Revelator normal Revelator care produce imagini cu granulaţie şi contrast normale. Sin. *Revelator standard*. [*normal developer / révélateur normal, révélateur standard*]

Revelator pentru granulaţie fină Revelator ce favorizează o granulaţie fină a imaginii. [*fine grain developer / révélateur à grain fin*]

Revelator pentru granulaţie ultrafină Revelator ce favorizează o granulaţie extrem de fină a imaginii. [*ultra-fine grain developer / révélateur a grain ultrafin, révélateur a très faible granulation*]

Revelator rapid Revelator cu reacţie rapidă. Generează o imagine cu contrast puternic, granulaţie grosieră şi fără detalii fine. [*high speed developer / révélateur rapide*]

Revelator standard v. **Revelator normal**

Revelator universal Revelator ce poate fi utilizat atât pentru filme cât şi pentru hârtia fotografică. [*universal developer / révélateur universel*]

Reverberaţie Reflectarea luminii solare de către suprafaţa acvatică învălurată. [*sun glitter / miroitement*]

Revizuirea hărţii v. **Reambulare**

Rezistivitate Mărime ce caracterizează proprietăţile electrice ale unui material. Este egală cu rezistenţa electrică a unui eşantion din materialul respectiv, cu lungimea şi secţiunea transversală egale cu unitatea. [*resistivity / résistivité*]

Rezoluţia distanţei Precizia cu care poate fi determinată, cu un sensor radar, distanţa

până la obiectele din teren. [*range resolution / résolution en distance*]

Rezoluţia hărţii Mărimea celor mai mici detalii redate distinct pe hartă. [*map resolution / résolution sur carte*]

Rezoluţia imaginii Capacitatea imaginii de redare a detaliilor fine. Se exprimă prin numărul de linii sau puncte alternante, de culori diferite, ce pot fi redate clar pe unitatea de distanţă. [*image resolution, picture definition, picture resolution / résolution de l'image, définition de l'image*]

Rezoluţie 1. Acurateţea cu care este redată poziţia şi forma unui element geografic pe o reprezentare oarecare. 2. Dimensiunea celor mai mici detalii care pot fi detectate sau reprezentate în plan. 3. Distanţa dintre punctele de eşantionare dintr-o reţea rectangulară. [*resolution / résolution*]

Rezoluţie azimutală Capacitatea echipamentului radar de a separa două reflectoare distincte, situate la aceeaşi distanţă faţă de antenă. [*azimuthal resolution / résolution azimutale*]

Rezoluţie cromatică Capacitatea unui instrument de a separa radiaţiile luminoase cu lungimi de undă diferite. Se exprimă prin raportul dintre lungimea de undă cea mai mică şi diferenţa dintre cele două lungimi de undă ce pot fi separate. Sin. *Putere de rezolvare cromatică*. [*chromatic resolving power / résolution chromatique*]

Rezoluţie fotografică Capacitatea aparaturii şi materialelor fotografice de a reda detaliile fine ale obiectelor. Este rezultanta combinării rezoluţiei obiectivului cu rezoluţia emulsiei fotografice. Sin. *Rezoluţie rezultantă*. [*photographic resolution / résolution photographique*]

Rezoluţie în teren Dimensiunea, în teren, a celor mai fine detalii care pot fi distinse pe o imagine de teledetecţie. [*ground resolution / résolution au sol*]

Rezoluţie radiometrică Numărul şi ecartul nivelelor pe care le poate discrimina un sensor, pentru o anumită lungime de undă a radiaţiei. [*radiometric resolution / résolution radiométrique*]

Rezoluţie rezultantă v. **Rezoluţie fotografică**

Rezoluţie sintetică Rezoluţia obţinută prin aplicarea, asupra unei imagini, de tehnici de ameliorare a rezoluţiei. [*synthetic resolution / -*]

Rezoluţie spaţială Măsură a calităţii imaginii, exprimată prin dimensiunea celor mai mici obiecte distinct reprezentate. [*spatial resolution / résolution spatiale*]

Rezoluţie spectrală Măsură a gradului în care sensorul este capabil să discrimineze radiaţiile cu lungimi de undă diferite. [*spectral resolution / résolution spectrale*]

Rezoluţie temporală Intervalul de timp dintre preluarea a două imagini succesive, pentru aceeaşi scenă. [*temporal resolution / résolution temporelle*]

Rezoluţie termică Cele mai mici diferenţe de temperatură pe care le poate detecta un sensor. [*thermal resolution, temperature resolution / résolution thermique*]

Rezoluţie transversală Rezoluţia radarului cu vizare laterală raportată la distanţa faţă de marginea cea mai apropiată a culoarului explorat. [*transversal resolution, traverse resolution / résolution transversale*]

Rezonanţă Fenomen de oscilaţie ce apare într-un sistem, atunci când energia transmisă acestuia se prezintă sub forma unor oscilaţii cu frecvenţă apropiată de frecvenţa oscilaţiilor proprii sistemului. [*resonance / résonance*]

RF Radio Frequency Frecvenţă radio.

RGB Red Green Blue Roşu, verde, albastru. 1. Culorile primare în sinteza aditivă a culorilor. 2. Metodă de specificare a culorii, prin intermediul a trei valori numerice, corespunzând intensităţii celor trei culori primare componente.

RGBB Red Green Blue Brightness Roşu, verde, albastru, strălucire. Metodă de ameliorare a rezoluţiei imaginilor. Constă în conversia unei imagini color, din domeniul RGB în domeniul HBS, urmată de înlocuirea componentei B cu o imagine pancromatică a aceleiaşi scene dar cu rezoluţie superioară imaginii color.

RGBI Red Green Blue Intensity Roşu, verde, albastru, intensitate. Metodă de ameliorare a rezoluţiei imaginilor. Constă în conversia unei imagini color, din domeniul RGB în domeniul HIS, urmată de înlocuirea componentei I cu o imagine pancromatică a aceleiaşi scene dar cu rezoluţie superioară imaginii color.

RGISM Raster Geographic Information System for Mapping Sistem informaţional geografic în format raster, pentru cartografiere (*University of Nebraska*).

RHI Radar Height Indicator Altimetru radar.

Ridicare aeriană v. **Ridicare aerofotogrammetrică**

Ridicare aerofotogrammetrică Ridicare topografică prin metode aerofotogrammetrice. Sin. *Aerofotoridicare, Ridicare aeriană, Ridicare fotogrammetrică aeriană.* [*aerial photogrammetric survey / levé aérophotogrammétrique, levé photoaérien*]

Ridicare fotogrammetrică Întocmire de hărţi sau planuri topografice prin metode fotogrammetrice. Procesul include aerofotografierea, determinarea canevasului de restituţie şi restituţia propriu-zisă. [*photogrammetric survey / levé photogrammétrique*]

Ridicare fotogrammetrică aeriană v. **Ridicare aerofotogrammetrică**

Ridicare fotogrammetrică terestră Întocmire de planuri şi hărţi topografice prin exploatarea fotogramelor terestre. [*terrestrial photogrammetric survey / levé photogrammétrique terrestre*]

Ridicare planimetrică Măsurarea şi cartografierea detaliilor cu extindere în plan orizontal. [*planimetric survey / levé planimétrique*]

Ridicare stereofotogrammetrică Întocmire de planuri sau hărţi topografice prin exploatarea cuplurilor stereoscopice de fotograme. [*stereophotogrammetric survey / levé stéréophotogrammétrique*]

Ridicare topografică Determinarea formei, poziţiei şi dimensiunilor obiectelor de pe o porţiune din suprafaţa terestră, în vederea reprezentării lor prin mijloace cartografice. [*survey / levé*]

Ridicare topografică în teren Stabilirea, prin măsurători în teren, a poziţiei detaliilor topografice şi transpunerea lor pe plan sau hartă. [*ground survey, land survey / relevé de terrain*]

RKA Agenţia spaţială rusă (Moscova).

RMSE Root Mean Square Error Eroare medie pătratică.

RNCAN Ressources Naturelles Canada Resursele naturale ale Canadei. Minister al Guvernului Federal al Canadei, însărcinat cu cercetările în teledetecţie.

ROHINI Satelit indian.

Rolfilm Film fotografic cu suport flexibil, rulat pe o bobină. [*roll film / rollfilm*]

RORSAT Radar Ocean Reconnaissance Satellites Sateliţi pentru cercetarea oceanului prin mijloace radar (URSS).

ROS 1. **Radar à Ouverture Synthétique** Radar cu deschidere sintetică. 2. **RADARSAT Optical Sensor** Sensor optic pentru satelit RADARSAT.

ROSAR Rotor-SAR Sistem de antenă radar cu deschidere sintetică. Este constituit din antene montate la extremităţile palelor unui rotor (de obicei, elicea unui elicopter) şi baleiază o regiune de formă circulară.

ROSGIDROMET Comitetul pentru Hidrometeorologie şi Supravegherea Mediului. Agenţie guvernamentală rusească, ce are funcţii similare cu NOAA şi EUMETSAT.

ROSIS Reflective Optics System Imaging Spectrometer Spectrometru generator de imagini cu sistem optic de reflexie (ATMOS).

Rotirea imaginilor Rotire a imaginilor aerofotografice faţă de poziţia normală, în care laturile sunt paralele cu linia de zbor. Este provocată de reglarea incorectă a unghiului de contraderivă. [*image rotation, tumbling of the images, crab / crabe, retournement des images*]

RS 1. **Radar Scatterometer** Scatterometru radar. 2. **Remote Sensing** Teledetecţie.

RSB Rapport Signal Bruit Raport semnal/zgomot.

RS-IGIS Remote Sensing Integrated Geographic Information System Sistem informaţional geografic integrat cu mijloacele de teledetecţie.

RSO Radar à Synthèse d'Ouverture Radar cu deschidere sintetică.

RT Real Time Timp real.

RTE Radiative Transfer Equation Ecuaţia transferului prin radiaţie.

RTP 1. **Real Time Photogrammetry** Fotogrammetrie în timp real. 2. **Real Time Processor** Procesor în timp real.

RTTS Real Time Transmission Subsystem Subsistem de transmisie în timp real (NIMBUS 3 şi 4).

RT UREF Réseau de Télédétection de l'UREF Reţeaua de Teledetecţie a Universităţilor de Limbă Franceză (Universitatea din Sherbrooke, Québec, Canada).

Rugozitate Însuşire a suprafeţei unui obiect de a prezenta neregularităţi de foarte mici dimensiuni. [*roughness / rugosité*]

Ruliu Mişcare de oscilaţie a platformei purtătoare, în jurul axei longitudinale. [*roll, rolling, tilt / roulis, balancement*]

Rută de zbor v. **Itinerar de zbor**

RVI Ratio Vegetation Index Indice de vegetaţie calculat prin raport. Indice calculat, pentru fiecare pixel în parte, ca fiind raportul dintre reflectanţele corespunzătoare infraroşului apropiat şi roşului. *RVI=IRA/R*, unde *IRA* reprezintă valoarea reflectanţei în infraroşul apropiat iar *R* valoarea acesteia în roşu. Pentru imagini LANDSAT, se utilizează benzile TM4 (infraroşu apropiat) şi TM3 (roşu) sau MSS6 şi MSS5.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

S

SAAMEX Surface and Atmosphere Airborne Microwave Experiment Experiment cu instrument cu microunde aeropurtat, pentru studiul suprafeţei terestre şi al atmosferei (*Helsinki University of Technology*, Finlanda).

SABREX Satellite Borne Radiometer Experiment Experiment cu radiometru satelitar (dezvoltat de DFLVR pentru satelitul ROHINI).

SAC Space Advisory Committee Comitetul Consultativ pentru Spaţiu (ESA).

SAFIRE Spectroscopy of the Atmosphere using Far Infrared Emission Spectroscopie a atmosferei privind emisia în infraroşul îndepărtat (EOS).

SAGE Stratospheric Aerosol and Gas Experiment Experiment privind studiul gazelor şi aerosolilor stratosferici (NASA).

SALIUT Serie de staţii orbitale perfecţionate, cu echipaj uman. *Saliut* 1 a fost lansat în 1974. În 1982 a fost lansată staţia *Saliut* 7, care funcţionează şi în prezent (URSS).

SAM Stratospheric Aerosol Measurements Măsurarea aerosolilor stratosferici (NIMBUS G).

SAMIR Satellite Microwave Radiometer Radiometru satelitar pentru microunde.

SAMS 1. **Spatial Analysis and Modelling System** Sistem de analiză şi modelare spaţială (NASA). 2. **Stratospheric and Mesospheric Sounder** Sondă stratosferică şi mezosferică (NIMBUS G).

SAR Synthetic Aperture Radar Radar cu deschidere sintetică.

SARA Synthetic Aperture Radar Antenna Antenă radar cu deschidere sintetică (ERS 1).

SARLAB Synthetic Aperture Radar Laboratory Laborator radar cu antenă cu deschidere sintetică (SPACELAB şi SEASAT).

Sarcină utilă Echipamentul de teledetecţie transportat de o platformă. [*net load, payload, effective load / charge utile*]

SARSAT Synthetic Aperture Radar Satellite Satelit cu radar cu deschidere sintetică (ESA).

SASS Seasat-A Satellite Scatterometer System Sistem de scatterometru spaţial pe satelitul SEASAT A.

Satelit artificial Obiect artificial plasat pe o orbită în jurul unui corp cosmic. [*artificial satellite / satellite artificiel*]

Satelit captiv Satelit ataşat prin cablu de o platformă orbitală (de ex., de o navetă spaţială). [*tethered satellite / satellite captif*]

Satelit de defilare v. **Satelit polar**

Satelit de teledetecţie Satelit artificial utilizat ca platformă pentru teledetecţie. [*remote sensing satellite / satellite de télédétection*]

Satelit ecuatorial Satelit artificial al Pământului, cu orbită situată în planul ecuatorial. [*equatorial satellite / satellite équatorial*]

Satelit geodinamic Satelit artificial al Pământului, destinat studiilor de geodinamică. [*geodynamic satellite / -*]

Satelit geosincron Satelit artificial al Pământului, cu orbită geosincronă. [*geosynchronous satellite / satellite géosynchrone*]

Satelit geostaţionar Satelit artificial al Pământului, cu orbită geostaţionară. [*geostationary satellite, fixed satellite / satellite géostationnaire*]

Satelit heliosincron Satelit artificial al Pământului, cu orbită heliosincronă. [*sun synchronous satellite / satellite héliosynchrone*]

Satelit meteorologic Satelit de teledetecţie utilizat pentru observaţii meteorologice. [*meteorological satellite / satellite météorologique*]

Satelit polar Satelit artificial al Pământului, cu orbită polară. Sin. *Satelit de defilare.* [*polar satellite / satellite à défilement*]

Satelit sincron Satelit cu orbită sincronă. [*synchronous satellite / satellite synchrone*]

Saturaţia culorii Parametru ce caracterizează o culoare, exprimând diferenţa acesteia faţă de o nuanţă de gri cu intensitate similară. Depinde de raportul dintre energia eficace cromatică şi energia luminoasă totală. [*saturation / saturation d'une couleur*]

SAVI Soil Adjusted Vegetation Index Indice de vegetaţie ajustat cu solul. Indice calculat, pentru fiecare pixel în parte, după formula:

$$SAVI = \frac{IRA - R}{IRA + R + L}(1 + L)$$

unde IRA reprezintă valoarea reflectanţei în infraroşul apropiat, *R* valoarea acesteia în roşu, iar *L* este un factor de corecţie, care variază de la 0 (pentru vegetaţie foarte înaltă) la 1 (vegetaţie de talie foarte mică). Pentru imagini LANDSAT, se utilizează benzile *TM4* (infraroşu apropiat) şi *TM3* (roşu) sau *MSS6* şi *MSS5*.

SAW Surface Acoustic Wave Undă acustică de suprafaţă.

SBPTC Société Belge de Photogrammétrie, de Télédétection et de la Cartographie Societatea Belgiană de Fotogrammetrie, Teledetecţie şi Cartografie.

SBUV Solar Backscatter Ultraviolet Sensor pentru măsurarea radiaţiilor ultraviolete solare retrodifuzate (sensor NOAA pe NIMBUS 7, TIROS, POES).

SBUV-TOMS Solar Backscatter Ultraviolet Total Ozone Mapper System Sistem de cartografiere a ozonului total prin măsurarea radiaţiilor solare ultraviolete retrodifuzate în 14 benzi spectrale (NIMBUS 6 şi SAGE).

S/C Spacecraft Vehicul spaţial.

Scamă v. **Eroare de program**

SCAMS Scanning Microwave Spectrometer Spectrometru în microunde cu baleiere (NIMBUS 6).

Scaner 1. Instrument de teledetecţie care explorează suprafaţa terestră prin baleiere. 2. Aparat care explorează o imagine, prin baleiere liniară, în vederea numerizării ei. [*1. scanner 2. image scanner / 1. balayeur 2. balayeur d'image*]

Scaner cu baretă Scaner dotat cu un sensor baretă, montat perpendicular pe direcţia de deplasare a platformei. Terenul este explorat prin deplasarea platformei, elementele baretei preluând semnalul de la fâşii paralele cu linia de zbor. [*pushbroom scanner / balayeur à barrette de détecteurs*]

Scaner cu tambur Scaner destinat digitizării materialelor grafice imprimate pe un suport flexibil. Materialul grafic original se înfăşoară pe un tambur, ce se roteşte în faţa elementelor fotosensibile. [*drum scanner / - *]

Scaner laser Instrument ce explorează terenul prin baleiere cu un fascicul laser. [*laser scanner / balayeur laser*]

Scaner liniar Scaner care explorează terenul în lungul unei succesiuni de linii. [*line scanner / balayeur linéaire*]

Scaner liniar mecanic Scaner care explorează terenul, în lungul unor linii, prin mişcarea mecanică (oscilaţie sau rotaţie) a unui element de dirijare a radiaţiilor (oglindă sau prismă). [*mechanical line scanner / -*]

Scaner multispectral Radiometru care explorează suprafaţa terestră prin baleiere, în mai multe benzi spectrale, cu ajutorul unei reţele de sensori. [*multispectral scanner / balayeur multispectral, balayeur multibande*]

Scaner optic Echipament ce permite explorarea unei imagini analogice, prin baleiere, şi generarea echivalentului numeric în format raster al acesteia. [*optical scanner / balayeur optique*]

SCANSAT **Sc*an*ning Sc*at*terometer** Scatterometru cu baleiere (EOS).

Scara altitudinilor Scara de proporţie a altitudinilor de pe modelul stereoscopic sau de pe un profil, faţă de altitudinile reale. Sin. *Scară altitudinală, Scara înălţimilor.* [*elevation scale, height scale, vertical scale / échelle des altitudes, échelle des hauteurs*]

Scara culorilor Şirul culorilor din spectrul vizibil, de la violet, până la roşu. [*colour scale, colour wedge, chromaticity scale / échelle des couleurs*]

Scara fotografiei Raportul dintre dimensiunea imaginii fotografice a obiectelor şi dimensiunea reală a acestora. [*scale of photograph, photographic scale / échelle de l'image, échelle du cliché, échelle de prise de vue*]

Scara hărţii Raportul dintre dimensiunile reprezentate pe hartă şi cele reale, din teren. Scara hărţii poate fi indicată numeric, sub formă de fracţie, sau grafic. [*map scale, scale of map / échelle de la carte*]

Scara imaginii Proporţia dintre dimensiunile unui obiect reprezentat în imagine şi dimensiunile reale ale acestuia. [*image scale / échelle de l'image*]

Scara înălţimilor v. **Scara altitudinilor**

Scara Munsell Scară utilizată pentru aprecierea culorilor. [*Munsell scale / code Munsell*]

Scara stereomodelului Scara, în plan orizontal şi vertical, a modelului tridimensional al terenului. [*scale of stereomodel / échelle du modèle*]

Scara tentelor hipsometrice Scara tentelor de culoare utilizate pentru reprezentarea pe hartă a treptelor de relief. [*elevation tints box, hypsometric tint scale, layer box, scale of tints / échelle de teintes hypsométriques*]

Scara tonurilor de gri v. **Scară de gri**

SCARAB **Sc*a*nning *R*adiometer for R*a*diation *B*alance** Radiometru cu baleiaj, pentru bilanţul radiativ (METEOR 3).

Scară altitudinală v. **Scara altitudinilor**

Scară de gri Diagramă ce reprezintă succesiunea nuanţelor de gri prezente pe o imagine. Sin. *Scara tonurilor de gri.* [*grey scale, scale of tones / échelle de gris, gamme de gris*]

Scară de restituţie Scara la care se transpun datele grafice în cadrul procesului de restituţie. [*plotting scale, scale of plotting / échelle de restitution*]

Scară de stereorestituţie Scara la care se transpun datele grafice de pe modelul stereoscopic, în cadrul procesului de stereo-

restituţie. [*stereoplotting scale / échelle de stéréorestitution*]

Scară grafică Construcţie grafică ce reprezintă raportul între dimensiunile spaţiale ale obiectelor pe hartă şi cele reale din teren. Se prezintă fie simplu, ca o bară orizontală pe care sunt marcate lungimi cu indicarea corespondenţelor în teren, fie ca o scară grafică compusă, care facilitează determinarea subdiviziunilor unităţilor de măsură. [*graphical scale, bar scale / échelle graphique*]

Scară Hurter şi Driffield Scară pentru exprimarea sensibilităţii filmului fotografic. [*H and D scale / échelle H et D*]

Scară liniară 1. Scară grafică simplă, sub forma unei bare subdivizate în unităţi de măsură. 2. Scară a unui instrument de măsură, pe care gradaţiile sunt dispuse la distanţe ce variază, funcţie de mărimea măsurată, după o lege liniară. [*linear scale / échelle linéaire*]

Scară locală Scara de proporţie a unei porţiuni dintr-o hartă sau imagine a suprafeţei terestre. [*local scale / échelle locale*]

Scară mare Scară mai mare de 1:20.000. [*large scale / grande échelle*]

Scară medie Scară cu valoarea cuprinsă între 1:20.000 şi 1:100.000. [*medium scale / échelle moyenne*]

Scară medie a unei aerofotograme Scară calculată pentru o aerofotogramă, pentru un plan orizontal situat la altitudinea medie a terenului, presupunând că axa optică a fost riguros verticală. [*mean scale / échelle moyenne*]

Scară mică Scară mai mică de 1:40.000 (pentru fotograme) sau 1:100.000 (hărţi). [*small scale / petite échelle*]

Scară numerică Scară de proporţie exprimată sub formă de fracţie, în care numitorul arată de câte ori este mai mică distanţa de pe hartă faţă de cea din teren. [*fractional scale / échelle numérique*]

Scară planimetrică Scara în plan orizontal a unei reprezentări a terenului. [*horizontal scale, planimetric scale / échelle planimétrique*]

Scară variabilă Scară ce variază pe suprafaţa imaginii (de ex., în cazul fotografiilor înclinate, scara variază pe o direcţie perpendiculară pe axa de înclinare). [*varying scale / échelle variable*]

Scatterometru Instrument activ cu microunde, de tip radar, cu fascicul foarte îngust, utilizat pentru măsurarea variaţiei coeficientului de difuziune radar. A fost proiectat în vederea determinării cu precizie a formei valurilor, pe baza căreia se pot calcula direcţia şi viteza curenţilor de aer de la suprafaţa oceanelor. [*scatterometer / scatteromètre*]

Scatterometru multifascicul Scatterometru care poate măsura coeficientul de difuziune, simultan pe mai multe ţinte. [*multibeam scatterometer / scatteromètre multifaisceau*]

Scatterometru multifrecvenţă Scatterometru ce poate opera în mai multe lungimi de undă. [*multifrequency scatterometer / scatteromètre multifréquence*]

SCATRAD **Sca***t***terometer/ Rad***iometer* Scatterometru-radiometru.

Scenă 1. Porţiune de teren sau ansamblu de obiecte reprezentate pe o fotografie sau imagine de teledetecţie. 2. Spaţiu „iluminat” de radar. [*scene / scene*]

Scheletizarea imaginii Transformare aplicată unei imagini, ce produce o nouă imagine, constituită din linii cu grosime minimă (un pixel), plasate cât mai aproape de

axa mediană a liniilor originale, şi astfel alese încât imaginea-schelet să aibă aceeaşi topologie ca cea originală. [*image skeletonizing / squelettisation*]

Schemă de asamblare a foilor de hartă Schemă grafică ce indică poziţia relativă a foilor de hartă care reprezintă o porţiune de teren. Pe schemă este indicat conturul şi numele sau indicativul fiecărei foi. Sin. *Graficul dispunerii hărţilor*. [*index to adjoining sheets, chart index / tableau d'assemblage*]

Schemă de asamblare a aerofotogramelor Schiţă de hartă pe care sunt trasate limitele benzilor de aerofotograme şi limitele aerofotogramelor sau punctele lor centrale. [*photography index map, photocontrol index map / tableau d'assemblage*]

Schemă logică 1. Diagramă utilizată pentru reprezentarea unui algoritm. 2. Diagramă ce indică procedurile, operaţiile şi ordinea lor, efectuate în vederea atingerii unui obiectiv. Sin. *Organigramă*. [*logical diagram, flow chart / schéma logique*]

SCIAMACHY Scanning Imaging Absorption spectrometer for Atmospheric Cartography Spectrometru cu absorbţie care operează prin baleiere şi generează imagini, pentru cartografierea atmosferei. A intrat în dotarea primei platforme polare europene.

Scintilaţie Efect care poate cauza alterarea semnalului radar retrodifuzat, din cauza interferenţei cu semnalele diferitor obiecte din cuprinsul aceloraşi limite de rezoluţie, provocat de variaţiile mari şi aleatorii ale amplitudinii. [*scintillation / scintillation*]

Sclipire Pixel din imaginea radar cu valoare foarte ridicată faţă de cei vecini. [*speckle / tavelure*]

SCMR Surface Composition Mapping Radiometer Radiometru pentru cartografierea compoziţiei suprafeţei terestre (NIMBUS 5).

SCR Scanning Radiometer Radiometru cu baleiere.

SCT Société Canadienne de Télédétection Societatea Canadiană de Teledetecţie (Ottawa, Ontario).

Scurtarea aparentă a versanţilor Efect ce apare în teledetecţia radar, manifestat prin redarea versanţilor orientaţi către antenă cu o lungime, pe imagine, mai mică decât cea corespunzătoare scării. Apare datorită diferenţei de timp necesare fasciculului radar să atingă vârful şi respectiv baza versantului. Versanţii cu orientare inversă prezintă, din aceleaşi motive, o alungire aparentă. Efectul este mai pronunţat pentru versanţii mai înclinaţi şi pentru radarul care utilizează unghiuri de incidenţă mai mari. [*foreshortening / -*]

SD Standard Deviation Abatere medie pătratică.

SDDS Satellite Data Distribution System Sistem de distribuţie a datelor satelitare (SEASAT, DOMSAT).

SDES Spatial Data Exchange Standard Standard pentru schimbul datelor spaţiale.

SDIS Satellite Data Input Subsystem Subsistem de intrare a datelor satelitare.

SDTS Spatial Data Transfer Standard Standard aprobat în iulie 1992 şi publicat ca normă sub codul FIPS 173 (*Federal Information Processing Standard*). A intrat în vigoare în februarie 1993, devenind obligatoriu pentru toate agenţiile federale din SUA, începând din februarie 1994. Este conceput pentru a permite schimbul de date geografice. Aplicarea SDTS este sprijinită de *US Geological Survey*.

SEA Service de l'Environnement Atmosphérique Serviciul mediului atmosferic (Canada).

SEASAT Satelit marin. Satelit lansat de NASA pentru studiul oceanelor şi care a funcţionat în perioada iulie - septembrie 1978. A fost primul satelit civil echipat cu un radar cu antenă cu deschidere sintetică, ce opera în banda *L* (λ=23,5 cm), cu rezoluţie azimutală de 25 m, cu polarizare orizontală şi un unghi de incidenţă de 20°. A fost echipat şi cu un altimetru radar, un scatterometru, un radiometru SVIRR (*Scanning Visible Infra Red Radiometer*) şi unul SMMR (*Scanning Multichannel Microwave Radiometer*).

SeaStar 1. Satelit oceanografic comercial. 2. Misiune NASA / GSFC, ce a utilizat un sensor SeaWiFS.

SeaWiFS ***S****ea* ***Wi****de* ***F****ield* ***S****ensor* Sensor cu câmp de vizare larg pentru suprafaţa oceanică. Sensor considerat ca fiind succesorul lui CZCS.

Secator radial Instrument cu ajutorul căruia se execută perforaţii de forma unor fante radiale, în jurul unui punct de sprijin (centru). De obicei, perforaţiile se fac pe şabloane din carton sau material plastic, de mărimea şi formatul aerofotogramelor care trebuie asamblate. Aceste şabloane sunt utilizate la ajustarea poziţiei fiecărei aerofotograme, pentru a repartiza, pe întreg ansamblul unui fotomozaic semicontrolat, eventualele erori de poziţie a unor puncte de sprijin. [*radial secator, radial slot cutter / sécateur radial*]

Securitatea accesului la date Gradul în care este controlat accesul utilizatorilor la date, în vederea asigurării securităţii acestora. [*data access security / sécurité de données*]

SEDIS SeaWiFS European Data Information System Sistem informaţional european cu date provenind de la sensorul SeaWiFS (ESA / ESRIN).

Segmentarea imaginii Împărţirea imaginii în zone cu proprietăţi omogene. [*image segmentation / segmentation d'image*]

Selectarea structurilor Etapă în care structurile care fac obiectul unei probleme de recunoaştere a formelor sunt determinate sau selecţionate. [*structure selection, selection of structures / sélection des structures*]

Selecţie logică Proces de selectare a unui subset de obiecte dintr-un strat, utilizând expresii logice care operează asupra atributelor. Sunt selectate numai acele obiecte ale căror atribute corespund criteriului de selecţie. [*logical selection, feature selection by attribute / -*]

Semn convenţional Simbol grafic utilizat pentru reprezentarea, pe hartă, a unui detaliu din teren. De obicei se prezintă sub forma unor desene simplificate, care să sugereze obiectul sau procesul reprezentat. Sin. *Simbol cartografic*. [*symbol, cartographic symbol / symbole cartographique*]

Semnal Undă, impuls sau secvenţă purtătoare de informaţie. [*signal / signal*]

Semnal de ieşire Semnal produs de un sensor sau de un sistem de prelucrare a datelor. [*output signal / signal de sortie*]

Semnal de intrare Semnal care constituie datele de intrare într-un sistem de prelucrare sau de afişare a informaţiei. [*input signal / signal d'entrée*]

Semnal de timp Semnal care poartă informaţii privind ora locală sau universală. Sin. *Semnal orar*. [*time signal / signal horaire*]

Semnal optic Semnal transmis prin intermediul radiaţiei luminoase. [*optical signal / signal optique*]

Semnal orar v. **Semnal de timp**

Semnal radar Impulsul radio emis de un sistem radar. [*radar signal / signal radar*]

Semnal retrodifuzat Semnal reflectat de obiectele din teren prin retrodifuzie. [*backscattered signal / signal rétrodiffusé*]

Semnal video Semnal care poartă informaţie ce permite reconstituirea, la receptor, a unei imagini. [*video signal / signal d'image*]

Semnătură Semnal caracteristic emis de un obiect şi care permite identificarea acestuia. [*signature / signature*]

Semnătură de polarizare Semnătura unui obiect referitoare la modul de polarizare al undelor emise sau reflectate de acesta. [*polarization signature* / -]

Semnătură multibandă Semnătura unui obiect obţinută dintr-un singur punct de observare, la un moment dat de timp, în mai multe benzi spectrale. [*multiband signature, multispectral signature / signature multibande*]

Semnătură multitemporală Semnătura unui obiect obţinută prin combinarea rezultatelor mai multor măsurători efectuate la momente diferite. [- / *signature multitemporelle*]

Semnătură simplă Semnătura unui obiect obţinută la un moment dat, într-o singură bandă spectrală, dintr-un punct unic de observare. [*simple signature / signature simple*]

Semnătură spectrală Distribuţia intensităţii radiaţiei reflectate şi/sau emise de un obiect, funcţie de lungimea de undă. Sin. *Signatură spectrală*. [*spectral signature / signature spectrale*]

Semnătură texturală Textură caracteristică în reprezentarea unui obiect într-o imagine. Sin. *Signatură texturală*. [*textural signature / signature de texture*]

Sensibilitate cromatică Răspunsul emulsiei fotografice faţă de lumina cu diferite lungimi de undă (culori). [*chromatic sensitivity, colour sensitivity / sensibilité chromatique, sensibilité aux couleurs*]

Sensibilitate fotografică v. **Fotosensibilitate**

Sensibilitate la altitudine Efectele altitudinii unei platforme asupra performanţelor sistemului de teledetecţie instalat la bord. [- / *sensibilité à l'altitude*]

Sensibilitate monocromatică Sensibilitatea unui sensor la lumina monocromatică. [*monochromatic sensitivity / sensibilité monochromatique*]

Sensibilitate spectrală Sensibilitatea unui sensor, funcţie de lungimea de undă a radiaţiei. [*spectral sensitivity, relative sensitivity / sensibilité spectrale*]

Sensibilitatea emulsiei Caracteristică a emulsiei fotografice, exprimată prin durata timpului de expunere la o sursă de lumină standard pentru ca la developare să asigure o anumită densitate. Depinde de mărimea granulelor de halogenură de argint din emulsie şi de folosirea unor aditivi sau de aplicarea unor tratamente fizice sau chimice care pot mări sensibilitatea. Cele mai folosite scări pentru exprimarea sensibilităţii sunt: scara DIN (germană), ASA (americană) şi GOST (rusească). [*film sensitivity, emulsion speed / sensibilité de l'émulsion, sensibilité du film, rapidité de l'émulsion, vitesse de l'émulsion*]

Sensibilitatea filmului v. **Sensibilitatea emulsiei**

Sensibilitatea filmului aerian Măsură a sensibilităţii filmului aerian. Este definită ca fiind 1,5·*E*, unde *E* este expunerea necesară pentru a obţine o densitate cu 0,3 mai mare decât cea obţinută în lipsa expunerii. [*aerial film speed / sensibilité du film*]

Sensibilitatea receptorului Parametru, exprimat în decibeli, care indică puterea semnalului la intrarea receptorului, necesară pentru atingerea unei performanţe date. [*receiver sensitivity / sensibilité du récepteur*]

Sensibilitatea sensorului v. **Sensibilitatea receptorului**

Sensibilizare Proces de mărire a fotosensibilităţii materialelor fotografice, prin mijloace chimice sau fizice. [*sensitising, maturation / sensibilisation, maturation*]

Sensibilizare cu mercur Mărirea sensibilităţii materialului fotografic, prin supunerea lui la acţiunea vaporilor de mercur. [*mercury hypersensitising / sensibilisation à base de mercure*]

Sensibilizare chimică Mărire a sensibilităţii emulsiei prin metode chimice. [*chemical sensitising / sensibilisation chimique*]

Sensibilizare cromatică Extinderea sensibilităţii emulsiei fotografice la radiaţii cu un domeniu mai extins de lungimi de undă. [*sensitising for colours, chromatic sensitising / sensibilisation chromatique*]

Sensibilizarea emulsiei Supunerea emulsiei la tratamente chimice sau fizice, care-i sporesc sensibilitatea sau o extind la un spectru mai larg de radiaţii. [*emulsion sensitising / sensibilisation*]

Sensibilizator cromatic Pigmenţi care extind sensibilitatea emulsiei fotografice la anumite benzi spectrale. [*chromatic sensitiser / sensibilisateur chromatique*]

Sensibilizator fotografic Substanţă (de obicei pigmenţi) care se adaugă emulsiei fotografice pentru a-i mări sensibilitatea. [*light sensitising agent, photographic sensitiser / sensibilisateur photographique*]

Sensitometrie Măsurarea sensibilităţii materialelor fotografice. Studiul legilor de înnegrire a unei emulsii, developată într-un anumit revelator, un timp determinat, după ce a fost expusă un anumit timp la radiaţii cu o componenţă spectrală şi intensitate controlate. [*sensitometry / sensitométrie*]

Sensitometru Aparat pentru determinarea sensibilităţii materialului fotografic. [*sensitometer / sensitomètre*]

Sensor Element al unui instrument de teledetecţie, care reacţionează la acţiunea radiaţiilor electromagnetice, convertind caracteristicile acesteia (intensitate, lungime de undă, polarizare, fază etc.) într-o altă mărime fizică uşor măsurabilă (tensiune sau intensitate a curentului electric, înnegrire a materialului fotografic, etc.). Sin. *Detector, Captor.* [*sensor, detector / sensor, détecteur, capteur*]

Sensor activ Sensor care are sursă proprie de radiaţii electromagnetice sau de unde sonore şi transmite o serie de semnale ale căror ecouri le recepţionează. [*active sensor / capteur actif*]

Sensor baretă Sensor matrice cu o singură linie de elemente. Sin. *Baretă.* [*row sensor, linear array sensor, linear detector / barrette linéaire, capteur à barrette, détecteur en peigne*]

Sensor cu vizare fixă Sensor matrice construit astfel încât să poată rămâne orientat asupra aceleiaşi porţiuni din suprafaţa teres-

tră, în timpul deplasării platformei. [*staring sensor / capteur à visée fixe*]

Sensor fotografic Material fotosensibil utilizat drept sensor în teledetecţie. [*photographic sensor / capteur photographique*]

Sensor generator de imagine Sensor care produce o imagine a scenei, pe baza radiaţiilor captate. [*imaging sensor, image forming sensor / capteur imageur*]

Sensor inteligent Sistem capabil să detecteze şi, în acelaşi timp, să prelucreze semnalele. [*smart sensor / capteur intelligent*]

Sensor matrice Instrument generator de imagini care foloseşte o reţea de sensori, de mici dimensiuni, dispuşi după o grilă rectangulară. [*array sensor, matrix sensor* / -]

Sensor multirezoluţie Sensor capabil să efectueze măsurători la rezoluţii diferite, de la aceeaşi altitudine. [*multiresolution sensor / capteur multirésolution*]

Sensor multispectral Sensor capabil să opereze în două sau mai multe benzi spectrale. [*multispectral sensor / capteur multispectral, capteur multibande*]

Sensor neproducător de imagine Sensor care permite măsurarea diferitelor caracteristici ale fluxului de radiaţie, fără a produce o imagine a scenei. În mod obişnuit, aceşti sensori efectuează măsurători punctuale sau medii pe un areal. Unele tipuri permit obţinerea de profile ale mărimii studiate. [*nonimaging sensor / capteur nonimageur*]

Sensor optic Sensor de teledetecţie ce lucrează în domeniul radiaţiei luminoase. [*optical sensor / capteur optique, détecteur optique*]

Sensor pasiv Sensor care măsoară caracteristicile radiaţiei emise sau reflectate de obiecte, fără a le „ilumina" cu radiaţii ce provin dintr-o sursă proprie. [*passive sensor / capteur passif*]

Sensor piroelectric Sensor bazat pe absorbţia radiaţiei şi conversia ei în căldură, într-un cristal impur. Variaţia temperaturii cristalului produce un curent electric între electrozii detectorului. [*pyroelectric sensor / capteur pyroélectrique*]

Sensor termic Sensor utilizat pentru măsurarea temperaturii obiectelor. [*thermal sensor, thermal detector / capteur thermique*]

Sensori cu fascicule încrucişate Ansamblu de sensori de teledetecţie care explorează aceeaşi scenă, simultan din mai multe direcţii. [*cross beam sensors / capteurs à faisceaux croisés*]

Sensori multipli Configuraţii de sensori cu mai multe elemente sensibile, care explorează simultan aceeaşi scenă. [*multiple sensors / capteurs multiples*]

Senzaţie de relief v. Impresie de relief

SEOCS Sun Earth Observatory and Climatology Satellite Satelit climatologic şi de observare a Soarelui şi Pământului (ESA).

SEOS Synchronous Earth Observation Satellite Satelit sincron de observare a Pământului (NASA).

Separarea culorilor Descompunerea unei imagini color într-o serie de imagini monocrome care, sumate, să recompună imaginea originală. [*colour separation / séparation des couleurs*]

Separator spectral Instrument care permite separarea radiaţiilor incidente, funcţie de lungimea lor de undă. [*beam splitter / diviseur de faisceau*]

SERE Spatial Effective Resolution Element Element de rezoluţie spaţială efectivă.

SERI System for Earth Resource Information Sistem de informaţii asupra resurselor terestre.

Set de date Colecţie de date legate logic, referitoare la o temă comună. [*data set* / -]

Set de filtre Trusă de filtre, cu diverse caracteristici. [*filters set, set of filters* / *trousse de filtres*]

Set de instrucţiuni Totalitatea instrucţiunilor acceptate de un procesor sau care fac parte dintr-un limbaj de programare. [*instruction set* / -]

Set de lentile Trusă de lentile diferite care se pot ataşa unui instrument optic dat. [*set of lenses* / *trousse de lentilles*]

SEVIRI Spinning Enhanced Visible and Infrared Imager Instrument rotativ perfecţionat, generator de imagini în vizibil şi infraroşu (MSG).

SF Scale Factor Factor de scară.

Sferă cerească Sferă imaginară, concentrică cu Pământul, cu raza infinită, pe care se consideră proiectate corpurile cereşti. [*celestial sphere* / *sphère céleste*]

Sferoid Formă geometrică apropiată de cea a unei sfere. Este utilizată ca aproximaţie a formei Pământului. [*oblate spheroid* / *sphéroïde*]

SFPT Société Française de Photogrammétrie et Télédétection Societatea Franceză de Fotogrammetrie şi Teledetecţie.

SGEOS Second Generation Earth Observation Satellite Satelit de observare a Pământului, din a doua generaţie.

SGM Second Generation METEOSAT A doua generaţie de sateliţi METEOSAT.

SHF Super High Frequency Frecvenţă supra-înaltă.

SHRI Stereo High Resolution Imager Generator de imagini stereoscopice de înaltă rezoluţie.

SHRIP Stereo High Resolution Imager Panchromatic Generator de imagini pancromatice stereoscopice, de înaltă rezoluţie.

SIA Stereo Image Alternator Proiector alternativ de imagini stereoscopice.

SICORP Spot Image Corporation Corporaţia *Spot Image*. Este principalul difuzor al imaginilor produse de satelitul SPOT.

SIDS Satellite Image Display System Sistem de afişare a imaginilor satelitare (NOAA).

SIF Standard Interchange Format Format standard de interschimb, proiectat de *Intergraph* şi folosit iniţial pentru transferul desenelor CAD.

SIG Système d'Information Géographique Sistem informaţional geografic.

SIGMA Système d'Information Géographique pour la Mise en Valeur Agricole Sistem informaţional geografic pentru valorificare agricolă (a terenului).

Signatură spectrală v. **Semnătură spectrală**

Signatură texturală v. **Semnătură texturală**

Simbol Entitate ce desemnează un obiect sau o anumită informaţie elementară. [*symbol* / *symbole*]

Simbol cartografic v. **Semn convenţional**

Simbol grafic Semn grafic utilizat pentru desemnarea unui obiect sau proces. [*graphical symbol* / *symbole graphique*]

Simbol proporţional Simbol grafic ale cărui dimensiuni sunt proporţionale cu mărimea obiectului sau cu intensitatea proce-

sului pe care îl reprezintă. [*proportional symbol* / -]

SIMS Shuttle Imaging Microwave System Sistem cu microunde generator de imagini de pe navetă spaţială.

Sinteza culorilor Procedeu ce permite obţinerea unui efect vizual similar cu cel produs de culoarea unui obiect real, utilizând radiaţie luminoasă cu spectrul restrâns la trei benzi înguste, corespunzătoare culorilor primare. [*colours synthesis, colours matching* / *synthèse des couleurs*]

Sinteza imaginii Crearea, prin sinteză, a unei imagini corespunzătoare unei scene, plecând de la caracteristicile optice şi geometrice ale obiectelor şi surselor de lumină. [*image synthesis, image rendering* / *synthèse d'image*]

Sinteză aditivă a culorilor Proces de obţinere a unei culori prin amestecul a trei fascicule de lumină, având cele trei culori primare (albastru, verde şi roşu). Sin. *Proces aditiv de obţinere a culorilor.* [*additive colour process, additive colour matching, additive colour mixture, additive method* / *procédure de synthèse additive, procédé additif, mélange additif de couleurs*]

Sinteză substractivă a culorilor Proces de obţinere a culorilor prin eliminare, cu ajutorul unor filtre, a unei părţi din spectrul luminii albe. Sin. *Proces substractiv de obţinere a culorilor.* [*subtractive colour synthesis, subtractive colour mixture, subtractive method, subtractive colour process, subtractive colour matching* / *procédé soustractif, mélange soustractif de couleurs*]

SIR 1. **Shuttle Imaging Radar** Radar generator de imagini, pentru naveta spaţială. 2. **Spaceborne Imaging Radar** Radar spaţial producător de imagini (EOS).

SIR-A Misiune radar a unei navete spaţiale NASA din 1981. A utilizat un radar în banda L (λ=23,5 cm) cu polarizare orizontală HH, unghi de incidenţă de 47° şi rezoluţie azimutală de 40 m.

SIR-B Misiune radar a navetei spaţiale NASA, din octombrie 1984, utilizând un radar cu polarizare HH, ce a operat în banda L (λ=23,5 cm), cu unghi de incidenţă de 15° - 57° şi rezoluţie la sol de 25 m.

SIR-C X-SAR Sisteme radar cu antenă cu deschidere sintetică, utilizate în cadrul misiunilor navetelor spaţiale americane, în 1993, 1994 şi 1996. Au operat în benzile C, L şi X, cu polarizare orizontală (HH), cu unghiuri de incidenţă, lungimi de undă, rezoluţii şi moduri de polarizare diverse.

SIRS 1. **Système d'Information à Référence Spatiale** Sistem informaţional cu referinţă spaţială. 2. **Satellite Infrared Spectrometer** Spectrometru în infraroşu, pentru satelit (NIMBUS 3 şi 4).

SIS 1. **Scanning Image Spectroradiometer** Spectroradiometru cu baleiere. 2. **Shuttle Imaging Spectrometer** Spectrometru producător de imagini, pentru naveta spaţială. 3. **Spatial Information System** Sistem informaţional spaţial.

SISP Surface Imaging and Sounding Package Ansamblu de sondare şi colectare a imaginilor de suprafaţă (sistem de sensori pentru EOS).

Sistem activ v. **Sistem de teledetecţie activă**

Sistem cu microunde Sensor sau instrument care operează în domeniul microundelor. [*microwave system* / *système hyperfréquences*]

Sistem de coordonate Sistem de exprimare a poziţiei obiectelor, faţă de un sistem de

referinţă, prin intermediul unor valori numerice (coordonate). [*system of coordinates / système de coordonnées*]

Sistem de coordonate al hărţii Sistem de coordonate utilizat în cadrul materialelor cartografice pentru redarea poziţiei în teren a obiectelor. [*map coordinates system / système de coordonnées de la carte*]

Sistem de coordonate al instrumentului Sistem de coordonate propriu unui echipament periferic grafic (de ex. planşetă de digitizare, plotter). [*device system of coordinates / système de coordonnées de l'appareil*]

Sistem de coordonate fotografice v. **Coordonate fotografice**

Sistem de coordonate geodezice de stat Sistem de coordonate pentru exprimarea poziţiei punctelor în teren, adoptat oficial de către un stat. [*national coordinate system / système de coordonnées d'état*]

Sistem de coordonate geografice Sistem de coordonate (două unghiuri - latitudine şi longitudine şi o distanţă - altitudinea faţă de o suprafaţă de referinţă) utilizat pentru exprimarea poziţiei geografice a punctelor. [*geographical coordinate system / système de coordonnées géographiques*]

Sistem de coordonate imagine v. **Coordonate imagine**

Sistem de coordonate pentru indicarea culorilor Sistem de indicare, prin valori numerice, a culorilor. [*colour coordinate system / -*]

Sistem de coordonate rectangulare v. **Coordonate carteziene rectangulare**

Sistem de exploatare stereoscopică Sistem destinat exploatării imaginilor stereoscopice prin vizualizarea modelului tridimensional şi efectuarea de observaţii, măsurători şi determinări de poziţii ale unor obiecte sau procese. [- / -]

Sistem de gestiune a bazelor de date Ansamblu de programe de calculator destinat organizării şi exploatării bazelor de date. [*database management system / système de gestion de bases de données*]

Sistem de numeraţie binar v. **Notaţie binară**

Sistem de observare Instrument sau aparat utilizat pentru observarea unui obiect sau proces. [*visual system / système d'observation*]

Sistem de operare Ansamblul programelor ce realizează gestiunea resurselor unui sistem de calcul. [*operating system / système d'opération*]

Sistem de prelucrare automată a datelor Sistem alcătuit din echipamente electronice de comunicaţie şi de prelucrare a datelor. [*automatic data processing system / système d'analyse automatique de données*]

Sistem de prelucrare distribuită a datelor Sistem ce permite prelucrarea datelor, simultan pe mai multe calculatoare conectate în reţea, cu distribuirea sarcinilor de calcul între acestea. Sin. *Sistem distribuit*. [*distributed (data processing) system / système de traitement distribué de données*]

Sistem de referinţă Ansamblu de elemente geometrice (puncte, linii, suprafeţe), faţă de care se exprimă poziţia punctelor. [*system of reference / système de référence*]

Sistem de referinţă altitudinal Sistem de referinţă constituit dintr-o suprafaţă (de ex. cea a geoidului sau a unui elipsoid) şi o direcţie de referinţă, faţă de care se exprimă altitudinea punctelor de pe suprafaţa terestră. [*vertical datum / système de référence altitudinale*]

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Sistem de referinţă geodezic Sistem de referinţă utilizat pentru exprimarea poziţiei punctelor de pe suprafaţa terestră. Utilizează o suprafaţă de referinţă (de obicei, cea a unui elipsoid de rotaţie), dimensionată şi poziţionată astfel încât să fie cât mai apropiată de suprafaţa reală a Pământului. Faţă de această suprafaţă sunt definite coordonatele geodezice *B* (latitudine) şi *L* (longitudine). Altitudinea poate fi exprimată fie ca distanţa de la punct la suprafaţa elipsoidului, fie faţă de o altă suprafaţă de referinţă (de ex. geoid). [*geodetic reference system, geodetic datum, datum / système géodésique de référence*]

Sistem de teledetecţie activă v. **Teledetecţie activă**

Sistem de teledetecţie pasivă v. **Teledetecţie pasivă**

Sistem de teleînregistrare Ansamblu de dispozitive şi aparate care permit înregistrarea unor semnale transmise la distanţă. [*teleregister system / système téléregister*]

Sistem deschis Sistem de calcul ale cărui specificaţii privind modul de stocare şi transfer al datelor, precum şi cel de comunicaţie între programe, se face conform cu un ansamblu de standarde publice, destinate acestui scop. [*open system / système ouvert*]

Sistem distribuit v. **Sistem de prelucrare distribuită a datelor**

Sistem Doppler Sistem care utilizează efectul Doppler pentru măsurarea unui parametru (de ex. determinarea vitezei unui mobil). [*Doppler System / système Doppler*]

Sistem expert Sistem destinat rezolvării problemelor dintr-un domeniu limitat, prin inferenţă pe baza informaţiei dintr-o bază de cunoştinţe obţinute prin expertiză umană. [*expert system / système expert*]

Sistem global de localizare Sistem dezvoltat de Departamentul Apărării al SUA, destinat radionavigaţiei (determinarea coordonatelor şi vitezei de deplasare a unui mobil) pe întreaga suprafaţă a globului. Sistemul se bazează pe semnalele emise de un număr de 24 de sateliţi, care gravitează la 20.000 km altitudine în 6 plane orbitale şi cu perioadă de revoluţie de 12 ore, fiind controlaţi de la sol. Este utilizat pentru stabilirea coordonatelor oricărui punct de pe suprafaţa terestră, cu ajutorul unui receptor portabil. Primul satelit a fost lansat în 1989 şi sistemul a devenit operaţional în decembrie 1993, pentru uz militar, şi în februarie 1994, pentru uz civil. [*global positioning system / système de positionnement global*]

Sistem informaţional Ansamblu de fluxuri şi circuite informaţionale organizate într-o concepţie unitară, ce asigură interconexiunile informaţionale dintre sistemul de conducere şi sistemul condus, prin asigurarea informaţiilor necesare procesului de decizie. [*information system / système d'information*]

Sistem informaţional geografic Sistem bazat pe utilizarea tehnicii de calcul electronice, pentru achiziţia, stocarea, analiza şi afişarea datelor geografice. Este un sistem informaţional ce permite organizarea informaţiei pe criterii spaţiale (geografice). [*geographic information system / système d'information géographique*]

Sistem informaţional spaţial Sistem informaţional cu referenţiere spaţială a datelor. [*spatial information system / système d'information spatial*]

Sistem informaţional teritorial Sistem informaţional geografic referitor la caracteristicile terenului (utilizarea lui, proprietate etc.). [*land information system / système d'information du territoire*]

Sistem în timp real Sistem capabil să prelucreze datele de intrare cu o întârziere maximă prestabilită. [*real-time system / système en temps réel*]

Sistem multibandă v. **Sistem multispectral**

Sistem multicanal v. **Sistem multispectral**

Sistem multispectral Sistem de explorare a aceluiaşi obiect în mai multe benzi spectrale. Sin. *Sistem multibandă, Sistem multicanal.* [*multispectral system, multiband system, multichannel system / système multispectral, système multibande, système multicanal*]

Sistem optic Ansamblu de lentile, prisme sau oglinzi, care permite modificarea direcţiei de propagare a radiaţiilor luminoase. [*optical system / système optique*]

Sistem optic adiţional Sistem optic ce se poate ataşa unui aparat pentru a-i spori sau modifica performanţele (de ex., binoclul stereoscopului cu oglinzi). [*additional lens system, auxiliary lens system / système de lentilles auxiliaires*]

Sistem optic centrat Ansamblu de lentile ce posedă o axă de simetrie (axa optică principală a sistemului pe care îl alcătuiesc). [*centred optical system / système optique centré*]

Sistem optic ideal Sistem optic imaginar care produce imagini ce respectă un raport perfect de asemănare geometrică cu scena (realizează proiecţii conice sau paralele perfecte). [*ideal optical system / système optique idéal*]

Sistem optico-numeric Sistem care combină prelucrarea optică cu cea numerică a imaginilor. [*optical-digital system / système optique-numérique*]

Sistem pasiv v. **Teledetecţie pasivă**

Sistem radar v. **Radar**

Sistem trimetrogon Ansamblu de trei camere aerofotografice, dintre care una cu axă verticală şi două cu axe înclinate cu 60° faţă de verticală şi perpendicular pe direcţia de zbor. Se realizează astfel trei benzi de fotografii aeriene la un singur zbor: una cu fotografii verticale şi două cu fotografii oblice. [*trimetrogon system / système trimétrogon*]

Sistem universal de referinţă Sistem de evidenţă şi de localizare a imaginilor LANDSAT. Utilizează cele 251 traiectorii la sol ale satelitului (orientate NE-SV) şi 119 şiruri orientate E-V. În felul acesta, se individualizează 29.869 centre ale imaginilor. [*world-wide reference system / système universel de référence*]

Sistemul de Referinţă Geodezic 1980 Sistem adoptat de cea de a XVII-a Adunare Generală a IUGG, din decembrie 1979, de la Canberra. Sistemul este definit prin raza ecuatorială terestră (6.378.140 m), factorul dinamic J ($108.263 \cdot 10^{-8}$), constanta gravitaţională geocentrică şi viteza unghiulară de rotaţie a Pământului ($7.292.115 \cdot 10^{-11}$ rad/s). Sistemul este bazat pe teoria elipsoidului echipotenţial geocentric (originea este centrul de masă al Pământului). Primul meridian este meridianul zero al longitudinii adoptate de IERS. Raza ecuatorială a elipsoidului de referinţă este de 6.378.137 m. [- / -]

Sistemul internaţional (SI) Sistem internaţional de unităţi de măsură, având ca unităţi fundamentale metrul, kilogramul, secunda, amperul, gradul Kelvin şi candela. Constituie sistemul legal şi obligatoriu în România. [*metric system / système métrique*]

SKYLAB Staţie orbitală cu echipaj uman, lansată de NASA pentru cercetări şi expe-

rienţe ştiinţifice şi tehnice. Programul SKYLAB s-a desfăşurat în perioada 14 mai 1973 - 8 februarie 1974. Staţia a avut o orbită înclinată cu 50° faţă de planul ecuatorial, altitudine de cca. 435 km şi perioadă de revoluţie de 93,2 minute. A fost echipată cu o cameră multibandă, o cameră cu rezoluţie înaltă şi un scaner multispectral.

SL Space Laboratory Laborator spaţial.

SLAR Side Looking Airborne Radar Radar aeropurtat cu vizare laterală.

Slăbire a imaginii Reducerea densităţii imaginii fotografice. Se realizează prin metode chimice (îndepărtarea unei părţi din argintul metalic). [*lighter shading, reduction / blanchissement de l'image*]

SLC Satellite Launch Center Centru de lansare a sateliţilor.

SLCT Secteur des Levés, de la Cartographie et de Télédétection Secţia de Ridicări Topografice, Cartografiere şi Teledetecţie (numit acum *Géomatique Canada*).

SLIP Software for LANDSAT Image Processing Program pentru prelucrarea imaginilor LANDSAT.

SLR Side Looking Radar Radar cu vizare laterală.

SLS 1. **Solid-state Linear Sensor** Sensor baretă cu dispozitive semiconductoare. 2. **Stereo Line Scanner** Scaner liniar stereoscopic (DSVLR).

SMART Stereo Mapping with Radar Techniques Cartografiere stereoscopică prin tehnici radar (pachet de programe, Universitatea din Graz, Austria).

SMD Scanning Microdensitometer Microdensitometru cu baleiere.

SMIRR Shuttle Multispectral Infrared Radiometer Radiometru în infraroşu, multispectral, pentru navetă spaţială.

SMMR Scanning Multichannel Microwave Radiometer Radiometru în microunde, multispectral, cu baleiere (sensor pe SEASAT, NIMBUS G, LOCSS şi NOSS).

SMOP Satellite Measurement of Oceanographic Parameters Măsurarea din sateliţi a parametrilor oceanografici.

SMR Scanning Microwave Radiometer Radiometru cu baleiere în microunde.

SMRSS Surveys, Mapping and Remote Sensing Sector Secţia de Ridicări Topografice, Cartografiere şi Teledetecţie (numită acum *Geomatics Canada*).

SMS Synchronous Meteorological Satellite Satelit meteorologic sincron. SMS 1 a fost lansat la 17 mai 1974.

SMSS Shuttle Modular Scanning Spectroradiometer Spectroradiometru modular, cu baleiere, pentru naveta spaţială.

S/N Signal/Noise Ratio Raport semnal/zgomot.

SNR Signal to Noise Ratio Raportul semnal/zgomot.

SO 65 Tip de cameră fotografică utilizat pe *Apollo* 9. A operat în 4 benzi spectrale: 0,47 - 0,51 μm; 0,51 - 0,89 μm; 0,59 - 0,715 μm; 0,68 - 0,89 μm.

SOCC Satellite Operations and Control Center Centrul de Operaţii şi Control al Sateliţilor (NOAA).

SODAR Sound Detection and Ranging Detectare şi măsurare a distanţelor cu ajutorul sunetului. Echipament care transmite şi recepţionează unde sonore, operând pe principii similare celor ale radarului. Este

folosit la explorarea discontinuităţilor termice ale atmosferei inferioare.

SODAR multifrecvenţă Sistem SODAR care poate emite şi recepţiona unde sonore cu mai multe frecvenţe. [*multifrequency SODAR / SODAR multifréquences*]

SOIUZ 1. Program sovietic de perfecţionare a tehnicii spaţiale şi de cercetare a atmosferei terestre. Programul a debutat în 1967. 2. Navă cosmică sovietică utilizată pentru plasarea de staţii cosmice.

Solarizare 1. Operaţie de expunere la lumină a filmului reversibil color, după developarea alb-negru, pentru obţinerea imaginii pozitive. 2. Efect de rehalogenizare a imaginii latente de către excesul de halogen eliberat în urma unei expuneri excesive (efect Sabattier). [*solarisation / 1. solarisation 2. effet Sabattier*]

Soluţie de sensibilizare Soluţie pentru sensibilizarea chimică a materialului fotografic. [*sensitising solution / bain sensibilisateur*]

SOM Space Oblique Mercator Proiecţie Mercator oblică.

SONAR Sound Navigation Ranging Sistem de navigaţie şi determinare a distanţelor. Sistem tip radar care funcţionează cu ultrasunete sau cu unde sonore. Este folosit la explorarea fundului bazinelor acvatice.

Sondă Vector echipat cu aparatură pentru observarea fenomenelor din atmosferă şi transmiterea datelor la sol. [*sonde, probe / sonde aérienne, ballon-sonde*]

Sondă spaţială Navă cosmică destinată să exploreze alte corpuri cosmice din Sistemul Solar sau din afara lui. Prima sondă spaţială a fost *Lunik 1*, care a explorat Luna (1959); prima sondă planetară a fost *Mariner 2*, care a explorat planeta Venus (1962); prima sondă spaţială care a părăsit Sistemul Solar a fost *Pioneer 10* (1983). [*space probe / sonde spatiale*]

Sondă radio-acustică Sistem ce serveşte la determinarea parametrilor atmosferici, prin emisia de impulsuri acustice şi măsurarea influenţei acestora asupra modului de propagare a undelor electromagnetice. [*radio acoustic sonde, radio acoustic sounding system / sondeur radio-acoustique*]

SPACE Software for Processing AVHRR Data for the Communities of Europe Pachet de programe pentru Comunitatea Europeană de prelucrare a datelor AVHRR.

SPACELAB Laborator spaţial, realizat de ESA pentru NASA, în cadrul programului Apollo.

SPAN Space Physics Analysis Network 1. Reţea de analiză fizică a spaţiului. 2. Reţea de comunicaţii de date (NASA). Programul american SPAN a fost întrerupt la sfârşitul anului 1990, fiind continuat în Europa de E-SPAN (ESA). SPAN permitea utilizatorilor accesul la arhivele de date de teledetecţie. Succesorul lui SPAN, în SUA, este reţeaua NSI (*NASA Science Internet*).

SPANS Spatial Analysis System Sistem de analiză spaţială. Pachet de programe destinate SIG, produs de *TYDAC Technologies* (Canada).

SPAS Shuttle Pallet Satellite Container pentru sateliţi pe naveta spaţială. Construcţie depresurizată, cu propulsor, pentru plasarea sateliţilor pe orbită (DFLVR).

Spaţiu imagine Spaţiul din planul clişeului fotografic (imaginii de teledetecţie). [*image space / espace image*]

Spaţiu model Spaţiul modelului tridimensional. [*model space / surface de l'image plastique*]

Spaţiu mort Porţiune din teren care nu apare reprezentată pe imaginile de teledetecţie, deoarece se află „în umbra" unor obiecte cu extindere pe verticală. Sin. *Zonă moartă*. [*blind spot, dead space, dead ground, hidden ground, no-return area / espace mort, partie cachée, zone cachée*]

Spaţiu obiect Spaţiul scenei reprezentată pe imagine. [*object space / espace objet*]

Spălare Operaţie în cadrul procesului de prelucrare a materialului fotografic, ce are ca scop îndepărtarea urmelor de reactivi. [*rinsing, washing / rinçage, lavage*]

Spectrofotometru Spectrometru ce operează în domeniul radiaţiilor vizibile. [*spectrophotometer / spectrophotomètre*]

Spectrografie Determinarea caracteristicilor radiaţiilor prin intermediul imaginii spectrului lor. [*spectrography / spectrographie*]

Spectrogramă Fotografie a unui spectru. Permite studiul absorbţiei şi transmisiei materialului respectiv. [*spectrogram / spectrogramme*]

Spectrometrie Determinarea caracteristicilor spectrale prin măsurarea intensităţii radiaţiei, individual, pentru fiecare lungime de undă. [*spectrometry / spectrométrie*]

Spectrometru Instrument ce măsoară intensitatea radiaţiilor monocromatice individuale ce compun un fascicul. [*spectrometer / spectromètre*]

Spectrometru cu reţea Spectrometru ce utilizează o reţea de difracţie pentru dispersia radiaţiilor, în vederea separării lor, funcţie de lungimea de undă. [- / -]

Spectrometru de corelaţie Dispozitiv care permite măsurarea concentraţiei unui gaz, prin comparaţie cu un model al spectrului. [*correlation spectrometer / spectromètre de corrélation*]

Spectrometru generator de imagini Configuraţie de sensori capabili să formeze imagini ale terenului, pentru un număr mare de benzi spectrale (peste 100). Permite studierea spectrului radiaţiilor emise şi reflectate de obiectele din teren. [*imaging spectrometer / spectromètre imageur*]

Spectrometru în infraroşu Spectrometru dedicat măsurării intensităţii radiaţiilor infraroşii. [*infrared spectrometer / spectromètre infrarouge*]

Spectrometru în microunde Spectrometru dedicat măsurării intensităţii radiaţiilor din domeniul microundelor. [*microwave spectrometer / spectromètre hyperfréquences*]

Spectroradiometru Instrument care permite determinarea distribuţiei energiei radiante în spectru, prin combinarea funcţiilor unui spectrometru cu cele ale unui radiometru. [*spectroradiometer / spectroradiomètre*]

Spectroscop Instrument optic pentru observarea vizuală a spectrului radiaţiei luminoase. [*spectroscope / spectroscope*]

Spectroscopie Parte a opticii care studiază spectrele radiaţiilor electromagnetice. [*spectroscopy / spectroscopie*]

Spectroscopie în infraroşu Studiul proprietăţilor materialelor, prin intermediul interacţiunii lor cu radiaţiile infraroşii. [*infrared spectroscopy / spectroscopie infrarouge*]

Spectru Ansamblul radiaţiilor de frecvenţe diferite ce alcătuiesc o radiaţie complexă, ordonate funcţie de frecvenţă. [*spectrum / spectre*]

Spectru continuu Ansamblu de radiaţii electromagnetice ale cărui componente aco-

peră complet un întreg domeniu de lungimi de undă. [*continuous spectrum / spectre continu*]

Spectru de absorbţie Totalitatea liniilor şi benzilor de absorbţie ale unui material (mediu). [*absorption spectrum / spectre d'absorption*]

Spectru de absorbţie atmosferică Ansamblul benzilor şi liniilor spectrale pentru care radiaţia este absorbită de către atmosfera terestră. [*atmospheric absorption spectrum / spectre d'absorption atmosphérique*]

Spectru de emisie Gama lungimilor de undă ale radiaţiilor emise de o sursă. [*emission spectrum / spectre d'émission*]

Spectru electromagnetic Şirul ordonat al radiaţiilor electromagnetice, de la cele cu cea mai scurtă lungime de undă (radiaţii cosmice), până la cele radio. [*electromagnetic spectrum / spectre électromagnétique*]

Spectru invizibil Gama radiaţiilor electromagnetice care nu pot fi percepute de ochiul uman (radiaţii cu lungimi de undă mai mici de 400 nm şi mai mari de 750 nm). [*invisible spectrum / spectre invisible*]

Spectru optic v. **Spectru vizibil**

Spectru solar Spectrul radiaţiilor electromagnetice emise de Soare. Sin. *Spectrul radiaţiei solare*. [*solar spectrum, spectrum of solar radiation / spectre solaire, spectre de la radiation solaire*]

Spectru vizibil Spectrul radiaţiilor cu lungimi de undă de 400-750 nm. Pot fi percepute de ochiul uman. Este împărţit în următoarele benzi spectrale (culori): violet (400-450 nm); albastru (450-500 nm); verde (500-570 nm); galben (570–590 nm); portocaliu (590-600 nm); roşu (610-750 nm). Sin. *Spectru optic*. [*visible spectrum, optical spectrum / spectre visible, spectre optique*]

Spectrul radiaţiei solare v. **Spectru solar**

SPOT Système Probatoire d'Observation de la Terre (ulterior **Satellite Pour l'Observation de la Terre**). Satelit pentru observarea Pământului. Satelit cu orbită polară, prevăzut cu aparatură de teledetecţie. Este dotat cu două radiometre de tip HRV, cu ajutorul cărora obţine o rezoluţie la sol de 10 m în modul pancromatic şi de 20 m în cele trei benzi spectrale. Radiometrele sunt montate astfel încât să preia imagini ale unor linii de teren succesive, perpendiculare pe direcţia de zbor. Oglinzile orientabile montate în faţa radiometrelor permit modificarea unghiului de vizare, transversal faţă de direcţia de zbor, în intervalul 0°–27° (faţă de verticala locului). Este astfel posibilă obţinerea de cupluri stereoscopice de imagini, preluate de pe orbite consecutive, iar zona explorată poate ajunge până la o lăţime maximă de 950 km. Orbita este heliosincronă şi are altitudinea de 818 km la ecuator şi 833 km la apogeu. Perioada medie de revoluţie este de 101,4 minute, iar viteza de deplasare, în raport cu solul, este de 24.000 km/h. Trece pe acelaşi traseu după 26 zile (timp în care efectuează 369 orbite). Traversează ecuatorul terestru la ora 10 şi 30 minute. Trece pe deasupra unui punct la aceeaşi oră locală (±15 minute). Datorită oglinzii orientabile, poate explora aceeaşi regiune la intervale de 1, 4 sau 5 zile. SPOT 1 a fost lansat la 22 februarie 1986. Ulterior au fost lansaţi SPOT 2, 3, 4 şi 5.

SPOT Image Organizaţie de distribuţie comercială a imaginilor SPOT, cu sediile principale la Toulouse (Franţa) şi Reston, Virginia (SUA).

Spot luminos Fascicul foarte îngust de raze luminoase care formează un punct luminos la întâlnirea unei suprafeţe. [*luminous spot / point lumineux*]

SPOT View Imagine SPOT pe care s-a înscris toponimia şi s-au adăugat unele detalii planimetrice. Produs din seria *Geospot*, comercializat începând cu octombrie 1993.

Sputnik 1 Primul satelit artificial al Pământului. A fost lansat de URSS, de la cosmodromul Baikonur, la 4 octombrie 1957. Satelitul avea un diametru de 0,58 m, o greutate de 84,519 kg şi conţinea un termometru şi o baliză radio. S-a rotit pe o orbită cu perigeul la 215 km, apogeul la 939 km şi înclinare de 65°.

SQL Structured Query Language Limbaj structurat de interogare. Limbaj standard (ISO 9075) pentru interogarea bazelor de date şi prelucrarea datelor stocate. Creat de IBM, a devenit standard industrial pentru limbajele de interogare, în cele mai multe sisteme de gestiune a bazelor de date.

SQL/MM Extensie a limbajului SQL ce permite aplicaţii multimedia, inclusiv accesul şi manipularea datelor geografice.

SR Scanning Radiometer Radiometru cu baleiere (NOAA 2-4, ITOS).

SRA 1. **Scanning Radar Altimeter** Altimetru radar cu baleiere. 2. **Standard Radiation Atmosphere** Radiaţia standard a atmosferei.

SRE Secondary Reflection Effect Efect de reflexie secundară.

SRG Standardized Raster Graphics Reprezentare raster standardizată. Imagine numerizată a unei hărţi care a fost achiziţionată prin scanare şi este stocată în format numeric.

SRIS Station de Réception des Images Spatiales Staţie de recepţie a imaginilor spaţiale.

SRIT Systéme de Rectification d'Images en Télédétection Sistem de corecţie a imaginilor de teledetecţie (CCRS, CCG, Canada).

SSA A doua generaţie de sateliţi TIROS.

SSC 1. **Swedish Space Corporation** Corporaţia Spaţială Suedeză (Solna). Corporaţie guvernamentală subordonată Ministerului Industriei al Suediei. 2. **Special Sensor C** Sensor special C (DMSP).

SSD Special Sensor D Sensor special D, pentru densitatea atmosferei (DMSP F 4).

SSE Special Sensor E Sensor special E, pentru radianţă globală şi profil vertical de temperatură (DMSP, Block 5).

SSEOP Space Shuttle Earth Observation Program 1. Program de observare a Pământului cu ajutorul navetelor spaţiale. 2. Bază de date incluzând informaţiile obţinute în cadrul zborurilor navetelor spaţiale.

SSH Special Sensor H Sensor special H. Radiometru cu baleiere (DMSP).

SSI 1. Special Sensor I Sensor special I (DMSP, Block 5D). 2. **Solid State Imager** Sensor generator de imagini, cu dispozitive semiconductoare.

SSLA Shuttle Scanning Laser Altimeter Altimetru laser cu baleiere pentru navete spaţiale.

SSMF Space Station Millimeter Facility Interferometru ce operează în domeniul milimetric, pe o staţie spaţială.

SSM/I Special Sensor Microwave/ Image Sensor special generator de imagini în domeniul microundelor (*US Air Force*).

SSMIS Special Sensor Microwave Imager/Sounder Sensor special generator de imagini / sondă cu microunde (DMSP, Block 5D-3).

SSMT Special Sensor Microwave Temperature sounder Sensor special pentru sondarea temperaturii (DMSP).

SSP Sub-Satellite Pixel (Point) Pixel (punct) situat sub satelit.

SST Sea Surface Temperature Temperatura la suprafaţa mării.

SSU Stratospheric Sounding Unit Sondă stratosferică (TIROS N, NOAA A-G).

Stabilitate dimensională Proprietatea materialului utilizat ca suport al imaginilor de a-şi menţine dimensiunile la schimbări de temperatură sau umiditate. Plăcile de sticlă îşi modifică dimensiunile cu mai puţin de 0,03‰ iar filmele cu 0,1-1,5‰. [*dimensional stability / stabilité dimensionnelle*]

Stabilizare giroscopică Metodă de stabilizare a unui vehicul cosmic, prin rotaţia lui în jurul unei axe proprii de simetrie. [*spin stabilisation, gyroscopic stabilisation / stabilisation gyroscopique*]

Starea satelitului Starea curentă a satelitului şi a sensorilor instalaţi la bord. [*satellite status / état du satellite*]

Starea timpului v. **Condiţii atmosferice**

STARLETTE Satellite de Taille Adaptée avec Réflecteurs Laser pour les Études de la Terre Satelit de mărime adaptată, echipat cu reflectoare laser, pentru studiul Pământului.

Statoscop Barometru diferenţial ce serveşte la măsurarea variaţiilor de înălţime ale avionului în timpul aerofotografierii. [*statoscope / statoscope*]

Statoscop înregistrator Statoscop ce înregistrează permanent variaţiile altitudinii de zbor. [*recording statoscope / statoscope enregistreur*]

Staţie Punct din teren sau de pe imagine a cărui poziţie este determinată. [*station / station*]

Staţie aeriană v. **Staţie de aerofotografiere**

Staţie de aerofotografiere Punctul din aer, de pe linia de zbor, din care se face fotografierea aeriană. Sin. *Staţie aeriană.* [*camera exposure station, camera station, exposure station, air station / station de prise de vue, point de prise de vue*]

Staţie orbitală Construcţie cosmică plasată pe o orbită în jurul unui corp ceresc. [*orbital station / station orbitale*]

Staţie spaţială Navă cosmică plasată pe orbită terestră cu echipaj uman, destinată misiunilor de foarte lungă durată. [*space station / station spatiale*]

STC Sensitivity Time Control Controlul sensibilităţii în timp. Schimbare programată a câştigului receptorului radar, în sensul măririi acestuia în timp, după emiterea impulsului radar. În acest fel, se compensează atenuarea semnalelor care vin de la distanţe tot mai mari şi sub unghiuri tot mai mici.

Steradian Unitate de măsură a unghiurilor solide. Un steradian este unghiul solid, cu vârful în centrul unei sfere, ce delimitează pe suprafaţa acesteia o arie egală cu pătratul razei sferei. Simbol *sr.* [*steradian / stéradian*]

Stereoautograf Aparat de stereorestituţie analogică, fabricat de firma *Zeiss*. Este destinat exploatării fotogramelor terestre. [*stereoautograph / stéréoautographe*]

Stereobază Distanţa şi direcţia dintre punctele centrale ale fotogramelor ce alcătuiesc un cuplu stereoscopic. Sin. *Bază stereoscopică.* [*stereo base, stereoscopic base / base stéréoscopique*]

Stereocameră v. **Cameră stereoscopică**

Stereocartograf Aparat de stereorestituţie analogică, fabricat de firma *Galileo* (Italia). [*stereocartograph / stéréocartographe*]

Stereocomparator Instrument ce permite măsurarea precisă şi înregistrarea coordonatelor punctelor corespondente dintr-un cuplu stereoscopic şi a paralaxelor longitudinale în planul clişeelor. Ca exemple pot fi citate stereocomparatoarele *Steko* 1818 (Jena) şi *Nistri* TA3/P. Instrumentul a fost inventat de către Carl Pulfrich în 1901. [*stereocomparator / stéréocomparateur*]

Stereocomparator de pantă Instrument pentru măsurarea pantei aparente pe modelul stereoscopic. [*stereo-slope comparator* / -]

Stereocomparator radial Instrument pentru măsurarea precisă a unghiurilor pe aerofotograme, în cadrul triangulaţiei radiale. [*radial stereocomparator / stéréocomparateur radial*]

Stereodetecţie Detecţie prin mijloace stereoscopice. [*stereosensing / stéréodétection*]

Stereoflex Aparat simplificat de stereorestituţie, construit de *Société Française d'Optique et Mécanique.* [- / *stéréoflex*]

Stereofot Aparat de restituţie construit de *Société Française d'Optique et Mécanique.* [- / *stéréophot*]

Stereofotografie Fotografie realizată cu o cameră stereoscopică cu două obiective. [*stereophotograph / stéréophotographie*]

Stereofotogramă v. **Stereogramă**

Stereofotogrammetrie Disciplină care se ocupă cu efectuarea de măsurători şi realizarea de reprezentări cartografice, după modelele stereoscopice ale terenului obţinute pe baza cuplurilor de fotografii stereoscopice. [*stereophotogrammetry / stéréophotogrammétrie*]

Stereograf Bară de paralaxă prevăzută cu suport de creion pentru transpunerea unor detalii de pe o stereogramă orientată corect. [*stereograph / stéréographe*]

Stereografometru Aparat de restituţie construit de firma *Ottico Mecanica Italiana*, prevăzut cu stereoscop cu oglinzi, stereometru, mărci de măsurare şi pantograf pentru desen. [*stereographometer* / -]

Stereogramă Imagine sau cuplu de imagini ce permit vizualizarea modelului stereoscopic al scenei reprezentate. Sin. *Stereofotogramă, Dublet.* [*stereogram, stereophotogram / stéréogramme, stéréophotogramme, doublet*]

Stereogramă iniţială Cuplu de aerofotograme georeferenţiate, care servesc drept referinţă pentru determinarea poziţiei celorlalte cupluri din banda de aerofotograme. [*initial stereopair / couple de départ*]

Stereomat 1. Dispozitiv electronic automat, anexat la camere de proiecţie duble. Permite măsurarea automată a înălţimii, reprezentarea profilelor şi a curbelor de nivel. 2. Aparat echipat cu corelator de imagini, care permite obţinerea de ortofotograme. 3. Imagine derivată dintr-o ortoimagine, căreia i s-a adăugat artificial o deplasare de relief. [*stereomat / stéréomat*]

Stereometrie Efectuare de măsurători pe modele stereoscopice. [*stereometry / stéréométrie*]

Stereometrograf Aparat de stereorestituţie analogică, construit de firma *Zeiss*. [*stereometrograph / stéréométrographe*]

Stereometru v. **Bară de paralaxă**

Stereomicrometru v. **Bară de paralaxă**

Stereomodel v. **Model în relief**

Stereomodel numeric Model obţinut prin exploatarea analitică a aerofotogramelor. Este definit printr-un număr limitat de puncte ale căror coordonate sunt calculate pe baza coordonatelor-imagine corespunzătoare şi a parametrilor de orientare. [*digital stereomodel / stéréomodèle numérique*]

Stereopantometru Aparat de restituţie alcătuit dintr-un stereoscop solidar cu un stereomicrometru, ce se poate deplasa în lungul axelor *X* şi *Y* pe un cărucior dublu, permiţând urmărirea detaliilor de pe modelul stereoscopic, cu ajutorul mărcii. O tijă simplă sau un pantometru fixat pe cărucior transmite unui creion mişcările mărcii şi astfel se înscriu traseele pe o foaie de hârtie, la aceeaşi scară sau la o scară diferită. Se pot transpune astfel detalii planimetrice şi curbe de nivel. [*stereopantometer / stéréopantomètre*]

Stereoplanigraf Aparat de stereorestituţie de precizie, fabricat de firma *Zeiss*. Este bazat pe principiul reconstituirii identice a fasciculelor fotogrammetrice spaţiale din timpul aerofotografierii. Este alcătuit din două camere de proiecţie cu caracteristici identice cu cele ale camerei de aerofotografiere. Cu ajutorul lor se obţine modelul stereoscopic, pe care se pot deplasa mărcile în cele trei axe (*X*, *Y*, *Z*). Un sistem mecanic transmite, la masa de desen, mişcările mărcilor. Modelele mai noi permit înregistrarea pe suport magnetic a coordonatelor punctelor modelului stereoscopic şi a atributelor lor. [*stereoplanigraph / stéréoplanigraphe*]

Stereoproiector Aparat de proiecţie suprapusă a două sau mai multor aerofotograme (în culori complementare sau în lumină cu polarizare diferită), pentru a permite observarea modelului stereoscopic. [*stereoprojector / stéréoprojecteur*]

Stereoproiecţie Crearea efectului stereoscopic cu ajutorul a două proiectoare care utilizează culori sau polarizări diferite sau unghiuri de proiecţie diferite. [*stereoprojection / stéréo-projection*]

Stereoradiometrie Măsurarea valorilor luminanţei aceluiaşi obiect din două puncte diferite de vizare. [*stereoradiometry / stéréoradiometrie*]

Stereorestitutor v. **Aparat de stereorestituţie**

Stereorestituţie Întocmirea planurilor şi hărţilor cu ajutorul informaţiilor preluate de pe modelul stereoscopic al terenului. Constă în reconstituirea fasciculelor perspective, cu obţinerea modelului stereoscopic, identificarea cuplurilor de raze omoloage şi efectuarea de măsurători, urmate de transpunerea poziţiei punctelor pe planuri sau hărţi. Pentru reconstituirea fasciculelor perspective sunt necesare coordonatele centrelor de perspectivă, direcţia axelor principale, orientarea clişeelor în jurul acestora sau direcţia a cel puţin două raze de perspectivă. Dacă nu se cunosc aceste date, sunt necesare coordonatele a cel puţin trei puncte obiect, care să constituie canevasul de restituţie. În acest caz, se realizează orientarea relativă a celor două fascicule, pe baza intersecţiei a cel puţin cinci raze omoloage, după care se realizează orientarea absolută a modelului. Transformarea coordonatelor punctelor în coordonate teren şi transpunerea punctelor se face funcţie de

tipul de aparat de stereorestituţie utilizat (analogic, analitic sau numeric). [*stereoplotting, stereorestitution / stéréorestitution*]

STEREOSAT **Stereoscopic Satellite** Satelit cu explorare stereoscopică (SUA).

Stereoscop Instrument binocular, care permite vizualizarea cuplurilor stereoscopice, pentru obţinerea modelului tridimensional. Există modele foarte diverse, de la „stereoscoapele de buzunar", până la stereoscoapele cu oglinzi sau cu prisme, prevăzute şi cu sisteme optice adiţionale de mărire a imaginii. [*stereoscope, stereo viewer / stéréoscope*]

Stereoscop cu lentile Stereoscop simplu, prevăzut cu lentile care contribuie la mărirea şi focalizarea imaginilor. [*lens stereoscope / stéréoscope à lentilles*]

Stereoscop cu oglinzi Stereoscop prevăzut cu două perechi de oglinzi plane, care permit utilizarea unor aerofotograme de dimensiuni mari (până la 23×23 cm). [*mirror stereoscope, reflecting stereoscope, reflection stereoscope / stéréoscope à miroirs*]

Stereoscop cu oglinzi şi binoclu Stereoscop cu oglinzi sau cu oglinzi şi prisme, care are un sistem de oculare sub forma unui binoclu rabatabil, ce poate fi introdus sau scos din circuitul optic. [- / *stéréoscope à miroirs et à jumelles, stéréoscope à viseur grossissant escamotable*]

Stereoscop cu prisme Stereoscop care are în construcţie prisme ce modifică direcţia razelor luminoase, pentru a le aduce la distanţa interpupilară. [*prism stereoscope / stéréoscope à prismes*]

Stereoscop cu stereomicrometru Stereoscop prevăzut cu stereomicrometru, fix sau mobil, care permite măsurarea diferenţelor de paralaxă pe modelul tridimensional. [*measuring stereoscope / stéréoscope à stéréomicromètre*]

Stereoscop de buzunar Stereoscop portabil de mici dimensiuni şi de construcţie simplă. Este alcătuit dintr-o placă opacă, prevăzută cu două orificii la distanţa interpupilară, în care sunt fixate lentile ce permit obţinerea imaginii clare a fotografiilor stereoscopice de format mic, plasate la distanţă mică (sub 10 cm) faţă de oculare. [*pocket stereoscope / stéréoscope de poche*]

Stereoscopie 1. Obţinerea modelului în relief, cu ajutorul a două imagini ale aceluiaşi obiect (sau porţiune de teren), luate din două puncte diferite. 2. Disciplina care se ocupă cu imaginile tridimensionale şi procedeele de obţinere a lor. [*stereoscopy / stéréoscopie*]

Stereosimplex Aparat de restituţie stereoscopică pe baza diapozitivelor de format mic, realizate după aerofotograme. [*stereosimplex / stéréosimplex*]

Stereotop Aparat de restituţie stereoscopică, fabricat de firma *Zeiss*. Suportul fotogramelor este plasat pe un cărucior care se poate deplasa sub un stereoscop cu oglinzi. Mişcările suportului fotogramelor, pentru a urmări cu marca detaliile de pe modelul tridimensional, sunt transmise unui pantograf care le desenează pe o foaie de hârtie. Ataşarea unui calculator facilitează înregistrarea coordonatelor şi corectarea automată a deformărilor modelului. [*stereotop / stéréotope*]

Stereotopograf Aparat de restituţie planimetrică şi altimetrică de mare precizie. [*stereotopograph / stéréotopographe*]

Stereotopografie Parte a topografiei care face uz de măsurători efectuate pe modele stereoscopice ale terenului. [*stereotopography / stéréotopographie*]

Stereotopometrie Disciplină care se ocupă cu efectuarea de măsurători topografice, de pe modele stereoscopice, prin metode fotogrammetrice. [*stereotopometry / stéréotopométrie*]

Stereotriangulaţie Procedeu de triangulaţie care utilizează modele stereoscopice pentru determinarea punctelor de sprijin. [*stereotriangulation, bridging / stéréotriangulation*]

Stereotrigomat Aparat de stereorestituţie analogică fabricat de firma *Zeiss*, prevăzut cu calculatoare analogice (mecanice). [*stereotrigomat / stéréotrigomat*]

Stereotripletă Fotoasamblaj format din trei fotografii, aşezate în aşa fel încât pot fi examinate stereoscopic două câte două. Pentru fotografia din mijloc se obţine acoperire stereoscopică integrală iar pentru cele laterale se obţine o acoperire parţială. Sin. *Tripletă*. [*stereo-triplet / triplet, triplet stéréo, triptyque stéréoscopique*]

STI Système de Traitement d'Images Sistem de prelucrare a imaginilor (Universitatea din Montréal).

Stigmatism Proprietate a unui sistem optic de a realiza o corespondenţă biunivocă între punctele obiectului şi punctele imaginii. [*stigmatism / stigmatisme*]

Stil de reprezentare Modalitatea de reprezentare a elementelor geometrice ce alcătuiesc un strat vectorial (de ex. culoare, grosimea liniei, simbol, tipul haşurii, etc.). [*drawing style* / -]

Stilb Unitate de măsură a luminanţei, egală cu 1 cd/cm^2. Simbol *sb*. [*stilb / stilb*]

Stilbmetru v. **Nitmetru**

Stocarea datelor Acţiune de înregistrare a datelor pe un suport. [*data storage / emmagasinage de données, mémorisation de données, stockage de données*]

STORMSAT ***Storm Satellite*** Satelit de observare a furtunilor (NASA).

Strat Set tematic de date spaţiale, descrise şi stocate în cadrul unui sistem informaţional geografic. Un strat poate conţine informaţii referitoare numai la o singură categorie de obiecte (de ex. reţeaua rutieră, cea hidrografică, altitudinea terenului). Separarea informaţiei în straturi permite reţinerea relaţiilor topologice între obiecte, precum şi analize spaţiale complexe. Sin. *Strat de date, Strat tematic*. [*layer, coverage, data layer / couche (thématique), couche de données*]

Strat antihalo Strat aşternut pe suprafaţa inferioară sau pe cea superioară a suportului filmului fotografic, având rolul de a absorbi radiaţiile reflectate de suport şi evitând astfel formarea haloului. [*antihalation backing, antihalation coating, grey-back, absorption layer / couche antihalo*]

Strat antireflectant Strat subţire de material transparent, depus pe suprafaţa elementelor obiectivului fotografic, menit să reducă pierderile de lumină prin reflexie pe suprafaţa sticlei. [*antireflection coating / couche antiréfléchissante, couche antireflet*]

Strat de date v. **Strat**

Strat de emulsie fotografică v. **Strat fotosensibil**

Strat de protecţie Strat de material rezistent, plasat deasupra emulsiei, pentru a o proteja contra deteriorării mecanice. [*protective coating / couche protectrice, couche de protection*]

Strat de reflexie Strat compus dintr-un material care provoacă reflexia radiaţiilor.

Sin. *Strat reflectant*. [*reflection layer / couche réfléchissante, couche reflétante*]

Strat fotosensibil Strat ce conţine o emulsie de granule de halogenură de argint în gelatină. Constituie partea sensibilă la radiaţiile luminoase a materialului fotografic. Sin. *Strat sensibil, Strat de emulsie fotografică*. [*light-sensitive coating, light-sensitive layer, photosensitive coating, photo layer, photosensitive layer / couche photosensible, couche sensible à la lumière*]

Strat reflectant v. **Strat de reflexie**

Strat refractant Strat care provoacă refracţia radiaţiilor. [*refraction layer / couche de réfraction*]

Strat sensibil v. **Strat fotosensibil**

Strat tematic v. **Strat**

Stratosferă Strat atmosferic cuprins între altitudinile de 10 şi 50 km. [*stratosphere / stratosphère*]

Strălucire v. **Luminozitate** (2)

Strălucire luminoasă v. **Luminanţă**

Strălucire vizuală v. **Luminanţă**

Structura datelor Structura logică a datelor şi modul lor de organizare. [*data structure / structure des données*]

Structura imaginii Modul de aranjare spaţială a detaliilor reprezentate pe imagini. [*images structure, pattern / structure des images, structuration spatiale*]

Structură topologică Structură a datelor grafice care permite stocarea caracteristicilor topologice ale elementelor geometrice, cum ar fi conectivitatea, adiacenţa, incluziunea, etc. [*topological structure, topological data structure / structure topologique*]

Subdevelopare Developare cu durată mai scurtă decât cea optimă. Imaginea fotografică obţinută are densitate slabă, contrast redus şi nu redă detaliile fine. [*underdevelopment / sous-développement*]

Subeşantionare Eşantionare cu rată mai mică decât cea dată de condiţia Nyquist. Semnalul original nu poate fi reconstituit corect din eşantioanele astfel obţinute. [*undersampling, subsampling / sous-échantillonage*]

Subexpunere Expunere mai mică decât cea optimă a unui material fotografic. Imaginile obţinute au contrast scăzut şi nu redau detaliile din zonele cu luminozitate redusă. [*poor exposure, underexposure / sous-exposition*]

Subimagine Imagine ce face parte dintr-o serie preluată de radar pentru aceeaşi suprafaţă de teren. Imaginea radar finală este obţinută prin prelucrarea unui număr de astfel de subimagini, în scopul reducerii zgomotului. [*look, subimage* / -]

Subscenă a imaginii Areal dintr-o imagine. [*image subscene / sous-scène*]

Subţierea liniilor v. **Contractare**

Subţierea marginilor fotografiei Subţierea marginilor fotografiilor în vederea asamblării într-un mozaic. Se realizează prin tăierea oblică sau prin abraziunea marginii, pe spatele fotografiei. [*featheredging, feathering / affiner les bords*]

SUMIS Sub*mi*limeter Spectrometer Spectrometru care operează în domeniul undelor submilimetrice (EOS).

Suport stabil Suport pentru imprimarea hărţilor, alcătuit dintr-un material care îşi păstrează dimensiunile, în diferite condiţii de umiditate şi temperatură. [*stable base / support stable*]

Suport transparent Suport transparent, utilizat pentru imprimarea imaginilor sau ca

suport al emulsiei. [*transparent base / support transparent*]

Suportul camerei fotografice Dispozitiv mecanic cu rolul de a susţine camera fotografică într-o poziţie stabilă, reglabilă. Pentru camerele fotografice terestre se foloseşte, ca suport, un trepied. Pentru camerele aerofotografice, suportul are o construcţie complexă, având un sistem de amortizare a trepidaţiilor, sistem de orizontalizare (calare) şi de rotire în jurul unei axe verticale, pentru corecţia derivei. [*camera carrier, camera bed / support de chambre*]

Suportul clişeului v. **Placă suport**

Suportul emulsiei Material utilizat drept suport pentru depunerea stratului de emulsie fotosensibilă. Sin. *Baza emulsiei.* [*film base, base of the emulsion, emulsion support / support d'émulsion*]

Suportul filmului v. **Placă suport**

Suportul obiectivului Parte a camerei fotografice în care este montat obiectivul. [*carriage of lens / chariot de l'objectif*]

Suportul plăcii Parte a camerei fotografice care susţine placa fotosensibilă. [*plate carrier / porte-plaque*]

Supradevelopare Prelungirea duratei de developare, care face ca procesul de descompunere a halogenurii de argint să se propage în masa emulsiei, ducând la înnegrirea excesivă a materialului. [*overdevelopment / surdéveloppement*]

Supraeşantionare Eşantionarea unui semnal cu o rată mai mare decât cea dată de criteriul Nyquist. [*supersampling / suréchantillonage*]

Supraexpunere Expunere excesivă a materialului fotografic, care se soldează cu înnegrirea puternică la developare şi cu dispariţia detaliilor. [*overexposure / surexposition*]

Suprafaţă acoperită stereoscopic Porţiunea de teren reprezentată pe două aerofotograme vecine, pentru care este posibilă obţinerea modelului stereoscopic. [*stereoscopically covered surface / -*]

Suprafaţă de emisie Suprafaţa unui obiect care emite radiaţii. Sin. *Suprafaţă radiantă.* [*radiating surface, emitting surface / surface rayonnante, surface émettrice*]

Suprafaţă de incidenţă Suprafaţă la care este incident un fascicul de radiaţii. [*incident surface / surface d'incidence*]

Suprafaţă de nivel Suprafaţă care în orice punct este perpendiculară pe direcţia forţei gravitaţionale (de. ex. geoidul). [*level surface / surface du niveau*]

Suprafaţă de nivel zero Suprafaţă de referinţă pentru exprimarea altitudinilor. [*zero-level, datum level, datum plane, reference level, reference plane / surface de niveau zéro*]

Suprafaţă de referinţă v. **Plan de referinţă**

Suprafaţă de reflexie Suprafaţă de separaţie între două medii, pe care are loc fenomenul de reflexie. Sin. *Suprafaţă reflectantă.* [*reflecting surface / surface réfléchissante*]

Suprafaţă de tendinţă Suprafaţă generată prin intermediul unui model matematic, ce reprezintă tendinţa generală de evoluţie a unei suprafeţe reale, cu eliminarea variaţiilor locale. [*trend surface / surface de tendance*]

Suprafaţă echipotenţială Locul geometric al punctelor în care potenţialul scalar al unui câmp (de ex. al câmpului gravitaţio-

nal) are aceeaşi valoare. [*equipotential surface, level surface / surface équipotentielle*]

Suprafaţă radiantă v. **Suprafaţă de emisie**

Suprafaţă reflectantă v. **Suprafaţă de reflexie**

Suprafaţă reziduală Diferenţa între o suprafaţă oarecare şi suprafaţa de tendinţă asociată ei. [*residual surface / surface résiduelle*]

Suprafaţă riglată Suprafaţă reprezentată în vedere perspectivă, prin intermediul unei reţele de linii ce-i descrie contururile. [*wireframe representation, fishnet map / représentation fil de fer, modélisation fil de fer*]

Suprafaţă speculară Suprafaţă plană ale cărei rugozităţi nu depăşesc lungimea de undă a radiaţiilor electromagnetice pe care le reflectă. [*specular surface, optical flat surface / surface spéculaire*]

Suprafaţă topografică Suprafaţa terenului (solului). [*topographic surface / surface topographique*]

Suprafaţă utilă v. **Arie efectivă**

Suprapunere laterală v. **Acoperire laterală**

Suprapunere longitudinală v. **Acoperire longitudinală**

Suprapunere transversală v. **Suprapunerea aerofotogramelor**

Suprapunerea aerofotogramelor Suprapunerea parţială (de obicei cu peste 60%) a imaginilor de pe două fotografii alăturate dintr-o bandă. Porţiunea de teren reprezentată pe ambele fotografii poate fi percepută stereoscopic, fiind reprezentată pe două fotografii executate din puncte (sub unghiuri) diferite. Pentru a evita rămânerea unor areale nefotografiate şi pentru necesităţi fotogrammetrice, se recurge şi la suprapunerea cu 10-30% a fotografiilor de pe benzile învecinate. [*picture overlap, overlapping aerial photographs / recouvrement des clichés, recouvrement des photos aériennes*]

Suprapunerea imaginilor Suprapunerea unor imagini (pe cale fotografică sau numerică) astfel încât punctele geografice echivalente (omoloage) să coincidă. [*image superimposition, image registration / recouvrement d'images, superposition d'images*]

Suprapunerea straturilor (de date) Operaţie, în cadrul SIG, ce permite afişarea simultană a informaţiei stocate în două sau mai multe straturi de date. [*overlay / superposition des couches*]

Supraveghere Observare sistematică a unor obiecte sau procese, în vederea determinării modului lor de evoluţie. [*monitoring / surveillance*]

SURSAT *Sur*veillance *Sat*ellite Satelit de supraveghere. Program canadian care a urmărit să determine posibilitatea utilizării sateliţilor pentru a răspunde necesităţilor de previziune în supravegherea şi gestiunea regiunilor litorale şi arctice.

Sursă de lumină Obiect sau proces care emite radiaţii luminoase. În aerofotografiere şi teledetecţie, principala sursă de lumină o constituie Soarele. În unele cazuri, se folosesc surse artificiale de lumină (rachete luminoase, emiţătoare laser, etc.). [*light source / source de lumière*]

Sursă de lumină punctiformă Sursă ideală de lumină, adimensională, utilizată pentru modelarea matematică. [*point source of light / source ponctuelle*]

Sursă de radiaţii Obiect sau proces care emite radiaţii în spaţiul înconjurător. [*radiation source / source de radiation*]

Suspensia camerei fotografice Parte componentă a suportului camerei, prevăzută cu amortizoare elastice pentru eliminarea trepidaţiilor. [*aerial camera mount, suspension mount, camera mounting / suspension, monture de la chambre*]

SVI Spectral Vegetation Index Indice spectral al vegetaţiei.

SVIRI Spinning Visible and Infrared Imager Sensor rotativ, generator de imagini, care operează în vizibil şi infraroşu (a doua generaţie METEOSAT).

SVIRR Scanning Visible Infra Red Radiometer Radiometru cu baleiere în vizibil şi infraroşu.

SW Short Waves Unde scurte.

SWIR Short Wavelength Infrared Radiation Radiaţie infraroşie cu lungime de undă mică.

SWISS-IBIS *Swiss* **Interaktives Bild-Interpretations-System** Sistem interactiv de interpretare a imaginilor (Universitatea din Zürich).

SYBASE Pachet comercial de programe destinate sistemelor de gestiune a bazelor de date.

SYMAP Synagraphic *M***apping system** Primul pachet de programe pentru cartografie asistată de calculator. Programul a fost elaborat de *Laboratory for Computer Graphic and Spatial Analysis* al Universităţii Harvard, în anul 1965.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Ş

Şablon Strat de date ce conţine contururile unor arii de interes. Este utilizat pentru extragerea (decuparea) informaţiilor relevante, referitoare la arealele de interes, din alte straturi de date. [*template, mask / masque*]

Şablon cu fantă v. **Şablon perforat**

Şablon de calibrare Model din material transparent sau din metal, confecţionat în funcţie de constanta de calibrare şi utilizat în marcarea punctului principal şi a mărcilor fiduciale. Serveşte la marcarea corectă a punctelor principale ale aerofotogramelor. [*calibration template / calibreur*]

Şablon de gri v. **Pană de gri**

Şablon pentru măsurarea pe aerofotograme Folie transparentă pe care sunt imprimate figuri geometrice (cercuri, pătrate, dreptunghiuri) care, la scara fotogramei, reprezintă suprafaţa de un hectar sau altă unitate de măsură. Suprapusă pe o aerofotogramă, permite calcularea densităţii unor obiecte (de ex. numărul de arbori pe hectar). [- / -]

Şablon perforat Şablon ce prezintă un şir de orificii care corespund punctului central şi punctelor de sprijin de pe o fotogramă, în jurul fiecărui orificiu existând o serie de fante radiale. Utilizat pentru realizarea fotomozaicurilor controlate, permite ajustarea poziţiei fiecărei fotograme în vederea repartizării mai uniforme a erorilor pe întregul mozaic. Sin. *Şablon cu fantă.* [*slotted template / calibreur perforé*]

Şir de imagini Scene situate la latitudini apropiate şi aparţinând traseelor succesive ale orbitelor satelitului de defilare. Pentru sateliţii LANDSAT se utilizează 119 şiruri orientate E-V, dispuse în ambele emisfere de la 80° lat. N, la 80° lat. S. [*row / rangée*]

Şurub micrometric Şurub cu pas foarte fin, ce se foloseşte la instrumente de măsură sau la aparate optice pentru reglarea precisă a unor distanţe şi punerea la punct. [*fine movement screw, micrometric screw / vis de fin mouvement, vis micrométrique*]

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

T

Tabel al culorilor Tabel ce stabileşte culoarea cu care se afişează pixelii unei imagini, funcţie de valoarea lor numerică. [*colour look up table, look up table, colour table, colour map / tableau des couleurs*]

Tabel al denumirilor toponimice v. **Repertoar de toponime**

Tabel de atribute Tabel ataşat unui strat de date în format vectorial, cu câte o linie pentru fiecare element geometric de bază. Prima coloană conţine un cod intern de identificare a elementelor, celelalte coloane conţinând atributele. [*attribute table / tableau d'attributs*]

Tabel de contrast Tabel ce stabileşte intensitatea de afişare, funcţie de valoarea numerică a pixelilor dintr-o imagine. [*contrast table / tableau de contraste*]

Tabel de corespondenţă Tabel ce stabileşte corespondenţa între două mărimi (de ex. valoarea numerică a pixelului şi nivelul de gri sau culoarea cu care urmează a fi reprezentat). [*look up table / échelle de correspondance*]

Tabel de coordonate v. **Catalog de coordonate**

Tabel de refracţie Tabel cu indici de refracţie (pentru diferite materiale şi lungimi de undă). [*tables of refraction / tables de réfraction*]

Tambur micrometric Piesă cilindrică gradată, solidară cu un şurub micrometric ce indică distanţa de deplasare a şurubului. Serveşte la citirea precisă a valorii unor distanţe. [*micrometer drum / tambour micrométrique*]

Tanc de developare Recipient în care se face developarea filmelor fotografice. Pentru a evita lipirea unor părţi ale filmului între ele şi o bună circulaţie a revelatorului, tancul are, în interior, un suport în formă de spirală în care filmul este rulat. [*developing tank, bulk processing tank / cuve pour développement*]

Tanc de fixare Recipient în care se realizează fixarea materialului fotografic după developare. [*fixing tank / cuve de fixage*]

Tanc de spălare Recipient în care se face spălarea materialului fotografic, în diverse etape ale procesului de prelucrare. [*washing tank / cuve de lavage*]

Tangaj Oscilaţii ale aparatului de zbor în jurul unei axe orizontale perpendiculară pe linia de zbor. [*pitching / tangage*]

Tangenta unghiului de pierdere Raportul dintre partea imaginară şi partea reală a constantei dielectrice (tan $\delta° = \varepsilon''/\varepsilon'$). Sin. *Unghi de pierdere*. [*loss tangent / tangente de perte*]

Tăietură de litere Set de forme geometrice utilizate pentru reprezentarea literelor alfabetului, cifrelor şi simbolurilor. Sin. *Font*. [*font / fonte, police de caractère*]

TCP Tie Control Point Punct de sprijin.

TDAS Tracking And Data Acquisition System Sistem de urmărire şi achiziţie de date (continuare a TDRSS, NASA).

TDRSS Tracking and Data Relay Satellite System Sistem de sateliţi de urmărire şi de transfer de date. Sistem de sateliţi de telecomunicaţii, meniţi să primească şi să retransmită date, comenzi şi

semnale telemetrice de la şi către toţi sateliţii şi navele cosmice ale NASA. Sistemul TDRSS reduce numărul de staţii la sol necesar pentru efectuarea comunicaţiilor şi simplifică manevrarea volumului crescând al traficului telecomunicaţiilor satelitare (NASA).

TED Total Energy Detector Detector pentru energie totală (SEM).

Tehnică de măsurare fotografică Tehnică de efectuare a măsurătorilor, utilizând fotograme aeriene sau terestre. [*technique of photographic measurement / technique de mesure photographique*]

Tehnică fotografică 1. Aparate, instrumente şi materiale necesare realizării fotografiilor. 2. Tehnici de realizare a fotografiilor. [*photographic technique / technique photographique*]

Tehnici de analiză a semnăturii Tehnici de analiză a variaţiei reflectanţei sau a emitanţei unui obiect, în vederea identificării lui. [*signature analysis techniques / techniques d'analyse de la signature*]

Telecomandă Anexă a unui aparat, ce permite comanda de la distanţă a funcţionării lui. [*remote control / télécommande*]

Teledetecţie Captarea de la distanţă, înregistrarea şi analiza semnalelor electromagnetice sau sonore, care sunt trimise de obiecte şi procese prin emisie sau reflexie. [*remote sensing / télédétection*]

Teledetecţie activă Teledetecţie în care se foloseşte o sursă artificială de radiaţii electromagnetice sau de unde sonore, pentru a „ilumina" sau baleia o porţiune de teren, în vederea obţinerii de informaţii despre ea. În această categorie intră mijloacele radar, lidar, sonar etc. Sin. *Sistem de teledetecţie activă, Sistem activ.* [*active remote sensing, active system / télédétection active, système actif de télédétection*]

Teledetecţie aeriană Teledetecţie cu aparatură plasată în atmosfera terestră. [*airborne remote sensing / télédétection aérienne*]

Teledetecţie aerospaţială Teledetecţie cu aparatură plasată în atmosfera terestră şi în spaţiul cosmic. [*airborne and spaceborne remote sensing / télédétection aérospatiale*]

Teledetecţie cu microunde Teledetecţie pasivă sau activă care utilizează microunde. [*microwave remote sensing / télédétection par hyperfréquences*]

Teledetecţie optică Teledetecţie care utilizează radiaţii luminoase. [*optical remote sensing / télédétection optique*]

Teledetecţie pasivă Teledetecţie în care se folosesc, ca purtători de informaţie, radiaţiile electromagnetice naturale emise sau reflectate de suprafaţa terestră. De obicei, utilizează radiaţiile solare care sunt reflectate de obiectele de pe suprafaţa terestră. Sin. *Sistem de teledetecţie pasivă, Sistem pasiv.* [*passive remote sensing, passive remote sensing system, passive system / télédétection passive, système de télédétection passive, système passif*]

Teledetecţie spaţială Teledetecţie realizată cu aparatură plasată în spaţiul cosmic. [*spaceborne remote sensing / télédétection spatiale*]

Teledetecţie satelitară Teledetecţie efectuată cu ajutorul unui satelit artificial al Pământului, care poartă mijloace de teledetecţie. [*satellite sensing / télédétection satellitaire*]

Telemetrie Citirea sau transmiterea citirilor instrumentelor la o staţie îndepărtată prin fir, unde radio sau alte mijloace. [*telemetry / télémétrie, télémesure*]

Telemetrie Doppler Sistem de măsurare continuă a traiectoriei, care foloseşte efectul Doppler sesizat la mai multe staţii terestre ce recepţionează semnalele emise de mijlocul de zbor. [*Doppler ranging, Doran / système Doran*]

Telemetru Instrument destinat măsurării distanţei de la un punct la altul, în teren. [*telemeter / télémètre*]

Telemetru de nori Dispozitiv automat de măsurare şi înregistrare a înălţimii plafonului de nori. Operează prin proiecţia unui fascicul luminos modulat, pe plafonul de nori care reflectă lumina spre o celulă fotoelectrică, înălţimea norilor fiind calculată prin triangulaţie. [- / *télémètre de nuages*]

Telemetru laser Instrument pentru măsurarea indirectă a distanţelor pe baza timpului necesar unui fascicul laser să străbată drumul dus-întors până la ţintă. [*laser range finder / télémètre laser*]

Teleobiectiv Obiectiv fotografic cu distanţă focală foarte mare. Este folosit la fotografierea la distanţe mari, cu obţinerea de imagini detaliate ale obiectelor. Sin. *Obiectiv superfocal*. [*long distance lens, large focus lens, long focus lens / téléobjectif*]

Telescop spaţial Telescop montat pe o platformă spaţială, pentru obţinerea de date de teledetecţie. [*spaceborne telescope / télescope spatial*]

Televiziune Sistem de transmitere la distanţă a unor imagini, prin intermediul semnalelor electrice. [*television / télévision*]

Televiziune numerică Televiziune în care transmiterea imaginilor este realizată în format numeric, sub forma unui flux de date. [*digital television / télévision numérique*]

Telurometru Instrument pentru măsurarea distanţelor, operând în banda de microunde. [*tellurometer / telluromètre*]

Tellus Program european pentru studiul aplicaţiilor datelor din infraroşul termic.

Temperatură de culoare Temperatură pe care trebuie să o aibă un corp negru pentru a avea o distribuţie relativă a energiei în spectru, similară cu cea a unui corp dat. [*colour temperature / température de couleur*]

Temperatură de referinţă Temperatura unui corp, luată ca referinţă pentru măsurarea temperaturii altui corp. [*reference temperature / température de référence*]

Temperatură de radiaţie Temperatura pe care trebuie să o aibă un corp negru pentru a avea aceeaşi radiaţie totală cu cea a unui corp dat. [*radiation temperature, equivalent blackbody temperature, radiation temperature / température de radiation*]

Temperatură de strălucire Temperatură pe care trebuie să o aibă un corp negru astfel încât, pentru o lungime de undă de referinţă (de obicei 660 nm), să aibă aceeaşi densitate spectrală a energiei emise ca şi un corp dat. Sin. *Temperatură efectivă*. [*brightness temperature, effective temperature / température de brillance*]

Temperatură efectivă v. **Temperatură de strălucire**

Tentă de culoare v. **Nuanţă de culoare**

Tentă hipsometrică Tentă de culoare atribuită intervalului dintre două curbe de nivel. [*hypsometric tint, altitude tint, layer colour, layer tint, elevation tint, elevation tone / teinte hypsométrique*]

Terminal Echipament destinat comunicaţiei utilizatorului cu sistemul de calcul. [*terminal / terminal*]

Terminal cu afişare grafică Terminal ce permite afişarea datelor în formă grafică. [*graphic display terminal / terminal à affichage graphique*]

Termistor Sensor de temperatură, a cărui rezistenţă electrică depinde de temperatura sa. [*thermistor / thermistance*]

Termocuplu Sensor de temperatură, alcătuit din doi conductori metalici diferiţi, care transformă energia termică în energie electrică. [*thermocouple / thermocouple*]

Termografiere Înregistrarea caracteristicilor termice ale obiectelor, sub formă de imagini. [*thermography / thermographie*]

Termometru cu microunde Instrument pentru măsurarea temperaturii unui corp care emite radiaţii în banda de microunde. [*microwave thermometer / thermomètre hyperfréquences*]

Termometru în infraroşu Instrument pentru măsurarea temperaturii aparente a unui obiect care emite radiaţii infraroşii. [*infrared thermometer / thermomètre infrarouge*]

TERS Tropical Earth Resources Satellite Satelit pentru resursele terestre tropicale (Olanda şi Indonezia).

TES Tropospheric Emission Spectrometer Spectrometru pentru emisia troposferică (EOS).

Test de teren Colectarea de informaţii în teren, din perimetre test, simultan cu achiziţia imaginilor de teledetecţie. [*ground truth, ground observation / échantillonnage au sol, observations de terrain*]

Texel Element de textură. [*texel / texel*]

Textura imaginii Variaţia spaţială a tonurilor în imagine, pe suprafeţe foarte mici (de ordinul a câtorva elemente de rezoluţie ale imaginii). [*image texture / texture de l'image*]

TFED Transformée de Fourier Électronique Directe Transformata Fourier electronică directă. Dispozitiv care utilizează propagarea undelor acustice de suprafaţă, pentru a interacţiona cu distribuţia luminoasă spaţială a unei imagini ce este proiectată pe o suprafaţă fotoconductoare (de exemplu, un film de CdS). Undele acustice de suprafaţă modulează fotoconductivitatea suprafeţei astfel încât să producă un curent de ieşire alternativ analogic, care să fie proporţional cu transformata Fourier a intensităţii imaginii.

TFOV Total Field Of View Câmp de vedere total.

Thematic Mapper Sensor de teledetecţie nefotografic, care explorează terenul cu o oglindă oscilantă şi separă 7 benzi spectrale (3 în vizibil şi 4 în infraroşu). Benzile disponibile sunt: 450-520 nm; 530-610 nm; 620-690 nm; 780-910 nm; 1.570-1.780 nm; 10.400-12.600 nm; 2.100-2.350 nm. Este un succesor al scanerelor multispectrale, dar cu o mult mai bună rezoluţie la sol, fidelitate geometrică şi rezoluţie spectrală. Operează pe sateliţii LANDSAT 4 şi 5.

THIR Temperature Humidity Infrared Radiometer Radiometru în infraroşu pentru măsurarea temperaturii şi umidităţii (NIMBUS 4 şi 5).

TIFF Tagged Interchange File Format Standard pentru stocarea datelor în format raster.

TIGER 1. **Thermal Infrared Ground Emission Radiometer** Radiometru pentru emisia în infraroşu a solului. 2. **Topologically Integrated Geographic Encoding and Referencing Data Format** Format integrat topologic pentru codificarea şi referenţierea datelor geografice.

TIGRIS Topologically Integrated Geographic and Resource Information System Sistem informaţional pentru date geografice şi despre resurse, integrate topologic.

Timp de developare Timpul în care materialul fotografic se află sub acţiunea revelatorului. Sin. *Durată de developare.* [*duration of developing, developing time / durée de développement*]

Timp de expunere Durata deschiderii obturatorului camerei fotografice sau al aparatului de copiat, pentru a permite pătrunderea luminii şi formarea imaginii pe materialul fotosensibil. Sin. *Durată de expunere.* [*exposure time, duration of the exposure, exposure duration, length of exposure, rate of exposure, time of exposure / durée d'exposition, temps d'exposition, temps de pose*]

Timp Greenwich aparent Timp local aparent, la meridianul Greenwich. [*Greenwich apparent time / temps apparent de Greenwich*]

Timp Greenwich mediu Timp solar mediu al meridianului Greenwich. [*Greenwich mean time, Greenwich civil time, z-time / temps selon le méridien de Greenwich*]

Timp legal Ora oficială adoptată pentru un anumit teritoriu. [*legal time / temps légal*]

Timp local Timp exprimat faţă de ora meridianului local de referinţă. [*local time / temps local*]

Timp sideral Timp măsurat prin rotaţia Pământului, în raport cu echinocţiul vernal. [*sidereal time / heure sidérale, temps sidéral*]

Timp solar mediu Timp solar calculat presupunând un Soare fictiv al cărui unghi orar variază în mod uniform. Se calculează printr-o corecţie a timpului solar real. Se măsoară pe o scară de la 0 la 24, începând de la trecerea Soarelui la meridianul locului. Se distinge *timpul solar mediu astronomic*, care se măsoară începând de la trecerea Soarelui deasupra meridianului locului (amiază) şi *timpul solar mediu civil* care are ca origine trecerea Soarelui la meridianul opus (miezul nopţii). [*mean solar time, mean time / temps solaire moyen*]

Timp universal Timpul solar mediu (civil) al meridianului Greenwich. În anul 1972 a fost înlocuit prin Timpul Universal Coordonat, care diferă faţă de timpul universal cu o fracţiune de secundă. Corecţia se operează la 31 iunie sau 31 decembrie. [*universal time / temps universel*]

TIMS Thermal Infrared Mapping Spectrometer Spectrometru pentru cartografierea în infraroşul termic (EOS).

TIN 1. **Triangulated Irregular Network** Reţea triunghiulară neregulată. Reţea de triunghiuri utilizată pentru modelarea unei suprafeţe. 2. **Traitement des Images Numériques** Prelucrarea imaginilor numerice.

TIPS Thematic Mapper Image Processing System Sistem de prelucrare a imaginilor obţinute cu Thematic Mapper (*General Electric*).

TIR Thermal Infrared Infraroşu termic.

Tireuză v. **Aparat de copiere prin contact**

TIROS Television and Infrared Observations Satellite Satelit de observare cu sisteme de televiziune şi cu radiometre ce operează în vizibil şi infraroşu. Serie de sateliţi meteorologici americani cu orbite polare. TIROS 1-10 au constituit prima generaţie; SSA 1-9 au constituit a doua generaţie; ITOS (TIROS M) reprezintă a treia generaţie. Orbita are 833 km înălţime, înclinare de 99,092° faţă de planul ecuatorial şi perioada de revoluţie de 102 minute.

TIROS-N Television and Infrared Observation Satellite, N series Ultimul tip de sateliţi din seria TIROS. Au fost denumiţi ulterior NOAA. Aceşti sateliţi oferă 4-5 canale spectrale şi asigură, zilnic, o acoperire globală.

Titlul hărţii Denumire a hărţii. Indică regiunea şi conţinutul reprezentat. [*title of a map / titre de la carte*]

Titrare Inscripţionare de informaţii auxiliare pe negativul fotogramei. [*titling / inscription des données sur le négatif*]

TM 1. **Thematic Mapper** Sensor utilizat pe sateliţii LANDSAT. 2. **Thermal Mapper** Radiometru ce operează în domeniul infraroşului termic.

TMA Trimetrogon Aerial Photography Aerofotografiere cu sistem de camere Trimetrogon.

Toleranţă de punere la punct v. **Latitudine de punere la punct**

Tomografie Tehnică folosită în teledetecţie pentru a determina parametrii atmosferici în secţiune, prin efectuarea de măsurători sub diferite unghiuri. [*tomography / tomographie*]

Ton de gri Caracteristică a unei suprafeţe uniforme de gri dintr-o imagine, dată de luminozitatea (strălucirea) sa relativă. Sin. *Nuanţă de gri*. [*grey level, tone / ton, nuance de gris*]

Tonalitate cromatică v. **Nuanţă de culoare**

TOPAS Terra Observation Pattern Analysis System Sistem de observare a Pământului şi de analiză a formelor (CCRS).

TOPEX Topography Experiment Experiment topografic. Satelit oceanografic propus de NASA, înzestrat cu tehnică de altimetrie radar pentru măsurători globale ale topografiei suprafeţei oceanelor.

Topocart Aparat de restituţie prevăzut cu calculator analogic şi observaţie frontală a clişeelor, construit de firma *Zeiss*. Servea la întocmirea hărţilor topografice, după fotografii aeriene sau terestre. [*topocart / topocart*]

Topografie 1. Ştiinţă ce se ocupă cu măsurarea detaliilor de pe suprafaţa Pământului şi cu reprezentarea grafică a acestora. 2. Configuraţia reliefului unei regiuni. [*topography / topographie*]

Topologie 1. Ramură a matematicii care studiază proprietăţile mulţimilor de puncte, invariante faţă de o transformare topologică (transformare biunivocă şi bicontinuă). 2. Ansamblul relaţiilor spaţiale (adiacenţă, conectivitate, incluziune etc.) dintre elementele ce compun un strat în format vectorial. [*topology / topologie*]

Topometrie Ramură a topografiei care se ocupă cu efectuarea măsurătorilor şi calculelor topografice. [*topometry / topométrie*]

Toponim Nume de loc geografic. [*toponym, place name, geographic name / nom géographique, toponyme*]

Toponimie Numele locurilor, formelor de relief, apelor, localităţilor care se înscriu pe reprezentările grafice (planuri, hărţi, etc.). Sin. *Denumiri topice*. [*place names, toponymy / noms géographiques, toponymes*]

TOPSAR Topographic Synthetic Aperture Radar Radar topografic cu antenă cu deschidere sintetică.

TOVS TIROS Operational Vertical Sounder Sondă verticală TIROS operaţională.

TPR Terrain Profile Recorder Înregistrator de profile ale terenului.

TRACER Tropospheric Radiometer for Atmospheric Chemistry and Environment Research Radiometru troposferic pentru determinarea compoziţiei chimice a atmosferei şi cercetarea mediului (EOS).

Traductor Dispozitiv ce transformă o mărime fizică în alta, conform cu o relaţie de proporţionalitate. [*transducer / traducteur*]

Traiectorie de zbor Drumul urmat în spaţiu de un aparat de zbor. [*flight path, trajectory / trajectoire de vol*]

Traiectorie la sol Proiecţia pe sol a drumului urmat de avionul de fotografiere aeriană sau de un satelit. [*ground track / trajectoire au sol, tracé au sol*]

Transferul datelor Transferul datelor din punctul de observaţie în punctul de recepţie, dintr-un sistem în altul sau de pe un suport pe altul. [*data transfer / transfert de données*]

Transfocator v. **Obiectiv cu distanţă focală variabilă**

Transformare afină Transformare geometrică a unei hărţi sau imagini după relaţii liniare între coordonatele punctelor transformate. Se modifică în mod diferit scara pe direcţii diferite dar liniile drepte şi cele paralele rămân ca atare. [*affine transformation / transformation affine*]

Transformare Fourier rapidă Implementare numerică eficientă a transformării Fourier. [*fast Fourier transform / transformée de Fourier rapide*]

Transformare geometrică Transformare ce implică modificarea geometriei imaginii. [*geometric transformation / transformation géométrique*]

Transformare Hough Procedeu pentru detecţia şi punerea în evidenţă, într-o imagine cu zgomot, a unor drepte, parabole şi alte curbe care pot fi caracterizate printr-un număr mic de parametri. [*Hough transform / transformée de Hough*]

Transformare Karhunen-Loeve Metodă de transformare a unui semnal continuu într-o serie de componente necorelate. [*Karhunen-Loeve transform / transformée de Karhunen-Loeve*]

Transformare Kauth-Thomas Ansamblu de 4 transformări mutual ortogonale a 4 benzi LANDSAT, utilizând coeficienţi derivaţi empiric. [*Kauth-Thomas transform / transformée de Kauth-Thomas*]

Transformare oblică Transformare ce utilizează o bază discretă în dinţi de fierăstrău, care reprezintă în mod eficace variaţiile liniare ale luminozităţii în lungul unei linii. [*slant transform / transformée oblique*]

Transformare perspectivă Transformarea unei imagini prin intermediul unei proiecţii conice. [*perspective transformation / transformation perspective*]

Transformare radiometrică Transformare ce afectează valorile pixelilor, fără a modifica forma şi raporturile spaţiale dintre obiectele reprezentate pe imagine. [*radiometric transformation / transformation radiométrique*]

Transformarea coordonatelor Proces de obţinere a unui set de coordonate modificate prin combinarea rotaţiei axelor coordonatelor în punctul lor de origine, cu modificarea scării în lungul axelor coordonatelor sau cu schimbarea dimensiunilor sau geometriei spaţiului de referinţă. [*transformation of coordinates, coordinates transformation / transformation de coordonnées*]

Transformata Fourier Funcţia $H(f)$, obţinută plecând de la o funcţie $h(t):R\rightarrow R$, după relaţia:

$$H(f) = \int_{-\infty}^{\infty} h(t)e^{2\pi i f t}dt$$

Permite descompunerea unui semnal în componentele sale spectrale. [*Fourier transform / transformée Fourrier*]

Transformata Fourier inversă Funcţia *h(t)*, obţinută plecând de la o funcţie *H(f):R→C*, după relaţia:

$$h(t) = \int_{-\infty}^{\infty} H(f)e^{-2\pi i f t}df$$

Permite reconstituirea unui semnal pe baza componentelor sale spectrale. [*inverse Fourier transform / transformée Fourier inverse*]

Transmisie atmosferică Transmiterea radiaţiilor electromagnetice prin atmosferă. [*atmospheric transmission / transmission atmosphérique*]

Transmiterea imaginii Proces de transmitere la distanţă a informaţiilor sub formă de imagini. [*image transmission, picture transmission / transmission d'image*]

Transmiterea la sol a datelor Transmiterea datelor de teledetecţie de la platformă, la o staţie de recepţie de la sol. [*downlink / transmission au sol*]

Transparenţa atmosferei Gradul în care atmosfera permite traversarea ei de către radiaţii electromagnetice. [*transparency / transparence*]

Trasare automată a izoliniilor Trasarea, cu ajutorul unui aparat, a izoliniilor ce descriu o mărime variabilă în spaţiu, plecând de la o reprezentare continuă a acestei mărimi (de ex. o imagine). [*automatic contouring / isotraçage automatique*]

Traseul semnalului Drumul urmat de un semnal electromagnetic, de la sursă până la receptor sau în interiorul unui aparat ori al unei instalaţii tehnice. [*signal path / trajet du signal*]

Trasor automat de curbe de nivel Instrument de trasare a curbelor de nivel în mod automat, prin interpolarea punctelor intermediare. [*automating contouring instrument / traceur de courbes de niveaux*]

TREES Tropical Ecosystem Environment Observation by Satellites Program comun CEC şi ESA pentru monitorizarea, de lungă durată, a învelişului forestier global şi a ratei despăduririi. Programul va utiliza sateliţii NOAA 11, NOAA 12, LANDSAT 5 şi 6, SPOT, ERS 1 şi 2, ş.a.

Tren de unde Semnal electromagnetic sau sonor, format dintr-un ansamblu de unde emise pe durata unui interval scurt de timp. Asemenea semnale sunt folosite în teledetecţia activă de tip radar sau sonar. [*wave train / train d'ondes*]

Trenare a imaginii Impresionarea unei imagini, decalată progresiv, pe materialul fotografic, care se produce la aerofotografiere, ca urmare a deplasării camerei aerofotografice. Pentru diminuarea deplasării imaginii, se reduce timpul de expunere şi viteza de zbor. [*image displacement, image motion, image movement / déplacement de l'image, traînée, effet de filé, filé de l'image*]

Trenă de condens Fâşie de picături de apă sau de cristale de gheaţă, formate prin condensare, care se produce în urma unei aeronave sau rachete. [- / *traînée de condensation*]

Triangulaţie 1. Procedeu de ridicare topografică, folosind o bază a cărei lungime este măsurată şi construind triunghiuri, la care se măsoară unghiurile şi ale căror vârfuri se suprapun punctelor cărora li se determină poziţia pe această cale. 2. Proce-

deu care foloseşte măsurarea coordonatelor-clişeu sau a coordonatelor-model, pentru a lega, unele de altele, diferitele modele formate, plecând de la clişeele unei misiuni fotografice. [*triangulation / triangulation*]

Triangulaţie analitică din punctul nadiral Triangulaţie radială analitică în care s-a ales punctul nadiral drept centru de radiere. [*analytical nadir-point triangulation / triangulation analytique du point nadiral*]

Triangulaţie cu şabloane cu fante radiale Triangulaţie executată cu ajutorul unor şabloane transparente pe care se trasează raze ce unesc centrele fotografiilor cu o serie de puncte comune mai multor fotografii. Punctele principale ale fotogramelor sunt materializate prin orificii din care pleacă fante pe direcţia razelor menţionate. Punctele cu coordonate cunoscute sunt raportate pe un caroiaj trasat pe o placă din material cu bună stabilitate dimensională. În fiecare punct se plasează un plot (buton) şi se aşează şabloanele introducând ploturile în orificiile acestora. Se ajustează poziţia şabloanelor deplasându-le prin glisarea butonilor în fante, atât cât este necesar. [*radial slotted template triangulation / triangulation par plaques à fentes radiales*]

Triangulaţie izocentrică Triangulaţie care utilizează izocentrul fotogramei drept centru de radiere. [*isocentre triangulation / triangulation isocentrique*]

Triangulaţie în bloc Triangulaţie efectuată pe un bloc de aerofotograme format din cel puţin două benzi de aerofotografiere. [*block triangulation / triangulation en bloc*]

Triangulaţie radială Procedeu de triangulaţie aplicat asupra aerofotogramelor care se suprapun. Punctele centrale, izocentrele sau punctele nadirale ale aerofotogramelor sunt considerate staţii din care se trasează direcţiile către punctele a căror poziţie se determină astfel şi care servesc, mai departe, pentru extinderea reţelei de triangulaţie. Prin acest procedeu se pot determina doar coordonatele planimetrice ale punctelor, nu şi cele altimetrice. [*radial triangulation, radial line plot / triangulation radiale*]

Triangulaţie radială analitică Triangulaţie radială efectuată prin calcule matematice. [*analytical radial triangulation / triangulation radiale analytique*]

Triangulaţie radială directă Triangulaţie radială grafică realizată direct pe fotogramă sau pe o folie transparentă suprapusă pe fotogramă. [*direct radial triangulation, direct radial plot / triangulation radiale directe*]

Triangulaţie radială grafică Triangulaţie radială executată pe cale grafică, prin trasarea direcţiilor de vizare din punctele centrale, izocentrele sau punctele nadirale ale aerofotogramelor. [*graphical radial triangulation / triangulation radiale graphique*]

Triangulaţie radială pe bandă Triangulaţie radială efectuată cu ajutorul fotogramelor dintr-o bandă de zbor. [*strip radial triangulation / triangulation par bande radiale*]

Trilateraţie 1. Procedeu asemănător triangulaţiei, în cadrul căruia se măsoară laturile triunghiurilor şi nu unghiurile. 2. Procedeu de determinare a poziţiei punctului de perspectivă (punctului de fotografiere), cu ajutorul intersecţiei în spaţiu a două sau a mai multor cercuri ale căror raze reprezintă distanţa (măsurată prin procedee radio) de la cameră, la două sau mai multe staţii de la sol, a căror poziţie geodezică este cunoscută. [*trilateration / trilatération*]

Tripletă v. **Stereotripletă**

TRMM Tropical Rainfall Measuring Mission Misiune de măsurare a ploilor tropicale (satelit NASA).

TSAVI Transformed Soil Adjusted Vegetation Index Indice de vegetaţie transformat prin ajustarea cu solul. Indice calculat, pentru fiecare pixel în parte, după formula:

$$TSAVI = \frac{p(IRA - p \cdot R - a)}{a \cdot IRA + R - a \cdot p + X(1 + p^2)}$$

unde *IRA* reprezintă valoarea reflectanţei în infraroşul apropiat, *R* valoarea acesteia în roşu, *a* este punctul în care dreapta solului intersectează axa *x*, *p* este panta dreptei solului, iar *X* este un factor de ajustare (de obicei 0,08). Pentru imagini LANDSAT, se utilizează benzile *TM4* (infraroşu apropiat) şi *TM3* (roşu) sau *MSS6* şi *MSS5*.

TSI Teinte, Saturation, Intensité Tentă, Saturaţie, Intensitate.

TSL Teinte, Saturation, Luminance Tentă, Saturaţie, Luminanţă.

Tub catodic Tub electronic ce permite modularea şi devierea unui fascicul de electroni incident pe un ecran fluorescent. Permite afişarea de imagini pe ecranul respectiv. [*cathode-ray tube / tube à rayons cathodiques*]

Tub fotoelectric Tub electronic care conţine un fotocatod ce emite electroni, atunci când este expus la lumină sau la un alt tip de radiaţii electromagnetice. [*photoelectric tube / tube photoélectrique*]

Turbiditatea atmosferei Orice stare a atmosferei care reduce transparenţa ei la radiaţii, în special la radiaţiile vizibile. [*atmospheric turbidity / turbidité de l'atmosphère, turbidité atmosphérique*]

Turtirea elipsoidului Parametru ce exprimă abaterea formei elipsoidului faţă de cea a unei sfere. Se calculează cu relaţia $f = \frac{a-b}{a}$, unde a şi b sunt semiaxele elipsoidului. [*flattening / aplatissement de l'ellipsoïde*]

TVI Transformed Vegetation Index Indice de vegetaţie transformat. Indice calculat, pentru fiecare pixel în parte, după formula:

$$TVI = \sqrt{\frac{IRA - R}{IRA + R} + 0{,}5}$$

unde *IRA* reprezintă valoarea reflectanţei în infraroşul apropiat, iar *R* valoarea acesteia în roşu. Pentru imagini LANDSAT, se utilizează benzile *TM4* (infraroşu apropiat) şi *TM3* (roşu) sau *MSS6* şi *MSS5*.

TWTA Traveling Wave Tube Amplifier Amplificator cu tub cu unde progresive.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Ţ

Ţintă Obiect sau proces din teren care face obiectul teledetecţiei. [*target, target object / cible, objet cible*]

Ţintă test Obiect natural sau artificial ale cărui caracteristici cunoscute sunt folosite pentru calibrarea sau testarea performanţelor sensorilor. [*test target / cible d'essai*]

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

U

UARP Upper Atmospheric Research Program Program de cercetare a atmosferei înalte (NASA).

UARS Upper Atmosphere Research Satellite Satelit de cercetare a atmosferei înalte (NASA).

UHF Ultra High Frequency Frecvenţă ultraînaltă. Frecvenţe între 300 şi 3000 MHz.

Ultrasunete Unde sonore cu frecvenţă mai mare de 20.000 Hz. Nu sunt percepute de urechea umană. Sunt folosite în sistemul sonar. [*ultrasonic / ultrasons*]

Ultraviolet apropiat Radiaţii electromagnetice invizibile, cu lungimi de undă de la 400 nm la 1000 Å. [*near ultraviolet / proche ultraviolet*]

Umbră Porţiune de teren fără iluminare directă. Umbra obiectelor poate servi la identificarea acestora şi la determinarea înălţimii lor. Porţiunea respectivă de teren se consemnează cu calificativul *„fără reflectanţă"*. [*shadow / ombre*]

Umbră proprie Umbră formată pe o parte din obiectul care o determină. [*shadow / ombre propre*]

Umbră proiectată Umbră a unui obiect, proiectată pe sol sau pe alte obiecte. [*cast shadow / ombre portée*]

Umbră radar Porţiune de teren care nu este atinsă de undele radar, datorită unor obiecte înalte, situate în partea dinspre sursa radar. [*radar shadow / angle mort*]

Umbrirea reliefului Punerea în evidenţă a denivelărilor terenului, prin intermediul umbririi versanţilor care au o anumită orientare. De obicei, se umbresc versanţii orientaţi spre sud-est, considerând că terenul este iluminat cu raze provenite de la o sursă de lumină situată la nord-vest, la 60° deasupra orizontului. [*relief shading, hill shading, shadow enhancement / estompage*]

Umplerea poligoanelor Colorarea sau haşurarea poligoanelor, dintr-o reprezentare grafică, pentru a le pune în evidenţă sau a le diferenţia între ele. [*polygon filling, area filling / remplissage des polygones*]

Undă Perturbaţie, sub forma unei serii de oscilaţii, ce se propagă într-un spaţiu sau mediu. [*wave / onde*]

Undă continuă Radiaţie electromagnetică nemodulată (cu amplitudine constantă). [*continuous wave / onde entretenue, onde continue*]

Undă electromagnetică Undă caracterizată prin variaţia câmpului electromagnetic. [*electromagnetic wave / onde électromagnétique*]

Undă electromagnetică cu polarizare circulară Undă electromagnetică ai cărei vectori ai câmpului electric şi magnetic se rotesc într-un plan perpendicular pe direcţia de propagare. [*circular polarized wave / onde à polarisation circulaire*]

Undă incidentă Undă ajunsă pe suprafaţa unui obiect. [*incident wave / onde incidente*]

Undă luminoasă Undă electromagnetică cu lungime de undă de 400 - 750 nm. Poate fi percepută de ochiul uman. [*light wave / onde lumineuse*]

Undă modulată Undă a cărei frecvenţă, fază sau amplitudine variază în timp,

funcţie de un semnal modulator. [*modulated wave / onde modulée*]

Undă plană Undă al cărei front de propagare este un plan perpendicular pe direcţia de propagare. [*plane wave / onde plane*]

Undă purtătoare Undă care transportă semnalul modulator. [*carrier wave / onde porteuse*]

Undă purtătoare coerentă Undă purtătoare a cărei fază păstrează o diferenţă constantă faţă de semnalul de referinţă. [*coherent carrier / transporteur cohérent*]

Undă radio Undă electromagnetică utilizată în comunicaţiile radio, cu lungime de undă în domeniul 10^{-1} - 10^{7} cm. [*radio wave / onde radio*]

Undă reflectată Undă deviată de către suprafaţa de separaţie dintre două medii, care se întoarce în mediul din care a provenit. [*reflected wave / onde reflétée*]

Undă refractată Undă deviată de către suprafaţa de separaţie dintre două medii, care îşi continuă propagarea prin cel de al doilea mediu. [*refracted wave / onde réfractée*]

Unde coerente Unde electromagnetice între fazele cărora există o relaţie sistematică. [*coherent waves / ondes cohérentes*]

Unde milimetrice Unde electromagnetice cu lungimi de undă de ordinul milimetrilor. [*millimetric wave / ondes millimétriques*]

UNEP United Nations Environmental Program Program al Naţiunilor Unite pentru mediu.

UNEP/GRID UNEP Global Resource Information Database Bază de date a Naţiunilor Unite cu informaţii asupra resurselor globale.

Unghi azimutal v. **Azimut** (1)

Unghi critic Unghiul sub care raza de lumină suferă o reflexie internă totală, la întâlnirea suprafeţei unui mediu cu indice de refracţie mai mic. Valoarea unghiului critic este dată de formula $A = N/n$, unde A este unghiul critic, N este indicele de refracţie al mediului iniţial de propagare şi n este indicele de refracţie al celui de al doilea mediu. [*critical angle / angle critique*]

Unghi de contraderivă Unghiul cu care se roteşte camera aerofotografică, în plan orizontal, pentru a compensa unghiul de derivă, astfel încât latura clişeului să rămână paralelă cu linia de zbor. Sin. *Contraderivă*. [*drift angle / -*]

Unghi de convergenţă v. **Paralaxă unghiulară**

Unghi de depresie Unghiul dintre axa optică a camerei montată oblic şi orizontală. Complementul unghiului de înclinare al aerofotogramei sau al unghiului de înclinare al fasciculului radar. [*depression angle, angle of depression, descending vertical angle, minus angle / angle de dépression*]

Unghi de derivă Unghiul pe care îl face axa longitudinală a avionului cu linia de zbor, pentru a contracara efectul vântului lateral. Acelaşi unghi îl face şi latura aerofotogramei cu linia de zbor, în absenţa contraderivei. [*angle of drift, drift angle, crab angle / angle de dérive*]

Unghi de deschidere Unghiul dintre razele extreme de lumină care trec prin focarul anterior al obiectivului. [*angle of coverage, field angle, angle of field, lens angle, angle of field, angular field, viewing angle, image angle, picture angle, aperture angle, angle of opening / angle visuel, champ angulaire, angle de champ, angle d'ouverture*]

Unghi de difracţie Unghiul dintre direcţia de propagare a radiaţiei dinainte de a se produce difracţia şi direcţia ulterioară a radiaţiilor. [*angle of diffraction / angle de diffraction*]

Unghi de emergenţă Unghiul format de o rază emergentă, cu axa principală a sistemului optic. [*angle of emergence, emergent angle, emerging angle / angle d'émergence*]

Unghi de iluminare Unghiul sub care radiaţiile întâlnesc suprafaţa unui obiect. [*illumination angle, aspect angle / angle d'éclairement*]

Unghi de incidenţă 1. Unghiul dintre un fascicul incident şi normala la suprafaţa obiectului, în punctul de incidenţă. 2. Unghiul dintre o dreaptă ce uneşte antena radar cu un punct de la sol şi verticala locului. [*angle of incidence, incidence angle / angle d'incidence*]

Unghi de înclinare 1. Unghiul dintre axa optică principală a camerei şi verticala locului. 2. Unghiul dintre o direcţie oarecare şi planul orizontal. [*tilt angle, angle of inclination / 1. angle de site, tangage 2. angle d'inclinaison*]

Unghi de înclinare a orbitei Unghiul dintre planul orbitei unui satelit artificial şi planul ecuatorului terestru. [*orbit inclination angle / angle d'inclinaison de l'orbite*]

Unghi de înclinare a orizontului Unghiul dintre orizontul adevărat şi orizontul aparent. [*dip angle / angle de dépression de l'horizon*]

Unghi de orientare a versantului Unghiul format dintre direcţia nord şi proiecţia, în plan orizontal, a perpendicularei la versant. În cazul suprafeţelor orizontale, proiecţia perpendicularei se reduce la un punct, unghiul fiind nedefinit. [*aspect / angle d'orientation du versant*]

Unghi de orientare radar Unghiul format între linia de intersecţie a suprafeţei obiectului cu planul orizontal şi proiecţia pe acelaşi plan a fasciculului radar. [*radar angle of orientation / angle d'orientation radar*]

Unghi de paralaxă v. **Paralaxă unghiulară**

Unghi de pierdere v. **Tangenta unghiului de pierdere**

Unghi de proiecţie Unghiul sub care se vede diametrul pupilei de ieşire a unui obiectiv din punctul de intersecţie între axa optică principală şi planul imaginii. [*projection angle / angle de projection*]

Unghi de reflexie Unghiul dintre raza reflectată şi normala pe suprafaţa reflectantă. [*angle of reflection / angle de réflexion*]

Unghi de refracţie Unghiul dintre raza refractată şi normala la suprafaţa de separaţie a celor două medii. [*angle of refraction, refracting angle / angle de réfraction*]

Unghi de rotaţie în jurul axei verticale Unghiul de rotaţie al platformei cu sensor, în jurul axei verticale. Dacă rotaţia s-a făcut spre dreapta, unghiul este considerat pozitiv. [*angle of rotation, angle of yaw, yaw angle / angle de rotation*]

Unghi de vedere 1. Unghiul ascuţit dintre axa de vizare şi planul orizontal sau suprafaţa solului. 2. Dublul unghiului a cărui tangentă este 1/2 din raportul între diagonala clişeului şi distanţa focală calibrată. [*viewing angle, angle of view, field of view / angle de vision, angle visuel*]

Unghi de vedere radar Unghiul dintre fasciculul de unde radar şi normala la suprafaţă în punctul de incidenţă. [*illumi-*

nation angle, look angle, look direction / angle de vision radar, angle de visée]

Unghi local de incidenţă În teledetecţia radar, este unghiul de incidenţă care ia în considerare panta medie a fiecărui element de teren corespunzător unui pixel. [*incidence angle, local incidence angle / angle d'incidence locale*]

Unghi meridian Distanţă unghiulară faţă de meridianul ceresc local. [*meridian angle* / -]

Unghi mort Porţiune de teren care este mascată de relieful înalt şi nu poate fi văzută dintr-un punct de observaţie (din punctul de fotografiere). [*blind angle, dead angle / angle mort*]

Unghi paralactic v. **Paralaxă unghiulară**

Unghi zenital v. **Distanţă zenitală**

Unitate centrală Subsistem al unui sistem de calcul numeric, care efectuează operaţiile esenţiale de prelucrare a datelor şi controlează activitatea celorlalte echipamente din sistemul respectiv. [*central unit, processor, central processor / unité centrale*]

Unitate de afişare Echipament dotat cu dispozitiv de afişare şi cu circuite care permit transformarea semnalelor electrice în imaginile corespunzătoare. [*display unit / écran*]

Unitate minimă de cartografiere Dimensiuni sub care, la scara hărţii, obiectele sunt reprezentate doar prin linii sau puncte. [*minimum mapping unit / unité cartographique*]

Unitate spaţială de bază Areal omogen din punct de vedere al proprietăţii de interes. [*basic spatial unit / unité spatiale*]

URISA Urban and Regional Information Systems Association Asociaţia Sistemelor de Informaţie Urbană şi Regională. Are sediul în Washington, SUA.

Urmărire Observarea mişcării unui satelit sau avion, cu ajutorul radarului sau cu alte mijloace. [*tracking / poursuite, traçage*]

USAF US Air Force Forţele Aeriene ale SUA.

USASI USA Standards Institute Institutul de Standarde al SUA (fost *American Standards Association,* ASA).

Uscare Operaţie de uscare a materialelor fotografice după prelucrare. [*drying / séchage*]

Uscător v. **Aparat de uscat**

USDA United States Department of Agriculture Departamentul de Stat pentru Agricultură al SUA.

USGCRP US Global Change Research Program Program al SUA de cercetare a schimbărilor globale.

USGS United States Geological Survey Serviciu geologic al Statelor Unite. A fost creat în 1879 şi are sarcina de a studia resursele şi calamităţile naturale şi de a elabora hărţi şi alte produse cartografice numerice.

USGS DEM Model numeric al altitudinii, produs de către *Survey Branch of United States Department of the Interior*, constând într-un şir regulat de altitudini referenţiate în sistemul de coordonate UTM, la scara 1:24.000. Altitudinea este dată în metri sau picioare, raportată la nivelul marin mediu.

UT Universal Time Timp universal (ora locală a meridianului Greenwich).

UTC Universal Time Coordinated Timp universal coordonat.

UTM Universal Transverse Mercator Proiecţie cartografică cilindrică transversa-

lă, larg utilizată pentru regiuni de la latitudini medii, în realizarea de hărţi la scări mari şi mijlocii. Cilindrii de proiecţie înfăşoară Globul la intervale de 6° longitudine, având axele în planul ecuatorial.

UV Ultraviolet Radiaţii ultraviolete.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

V

Validarea datelor Confirmarea corectitudinii datelor. [*data validation / validation des données*]

Valoare de referinţă Valoare care serveşte ca etalon pentru compararea sau exprimarea altor valori. [*reference value / valeur de référence*]

Valoare numerică Valoare exprimată numeric (prin intermediul unui număr). [*numerical value / valeur numérique*]

Valoarea actinică a luminii Gradul în care un anumit tip de lumină impresionează materialul fotosensibil. [*actinic value of light / valeur actinique de la lumière*]

Variabilă 1. Simbol indicând un element oarecare din domeniul de definiţie al unei funcţii. 2. Mărime care poate lua diferite valori în cadrul unui experiment statistic. 3. Valoare stocată în memoria calculatorului, identificată printr-un nume şi care poate fi modificată de program. [*variable / variable*]

Variabilă continuă Variabilă ce poate lua orice valoare dintr-un domeniu continuu. [*continuous variable / variable continue*]

Variaţia scării Modificarea scării de proporţie pe o direcţie, datorită deformărilor geometrice ale reprezentării grafice. Pe aerofotograme, variaţia scării este determinată de altitudinea reliefului (porţiunile mai înalte sunt reprezentate la scară mai mare). Pe aerofotogramele înclinate sau oblice, variaţia scării se face în direcţia perpendiculară pe axa de înclinare a fotogramei, faţă de planul orizontal al locului. [*change of scale, scale change, scale variation, variation in scale / changement d'échelle, variation d'échelle*]

Variaţia semnalului Modificarea caracteristicilor semnalului, ca urmare a unor interferenţe produse în interiorul sau în afara sursei de semnal. [*signal variation / variation de signal*]

VAS VISSR Atmospheric Sounder Sondă atmosferică VISSR (GOES).

Vărgare Defect ce poate să apară în cazul imaginilor formate cu ajutorul sensorilor matrice, ca urmare a faptului că liniile succesive ale imaginii sunt preluate de elemente diferite ale sensorului, cu caracteristici inegale. [*banding effect, stripping / rayage*]

VCI Vegetation Condition Index Indice al stării vegetaţiei.

VCS Vidicon Camera System Sistem cu cameră vidicon.

VCR Video Cassette Recorder Magnetoscop cu casetă de bandă.

Vecinătate v. **Adiacenţă**

Vectografie Model stereoscopic realizat prin proiectarea sau imprimarea unui cuplu stereoscopic de imagini, în suprapunere, cu polarizări ortogonale. Poate fi observat cu ajutorul ochelarilor cu lentile polarizante. [*vectography / vectographie*]

Vector 1. Mijloc de transport a mijloacelor de teledetecţie (avioane, sateliţi, etc.). 2. Mărime caracterizată prin valoare, direcţie şi sens. 3. Element geometric utilizat în reprezentarea vectorială a obiectelor geografice. [*vector / vecteur*]

Vectorizare Conversia datelor grafice, din format raster, în format vectorial. [*vectorization / vectorisation*]

Vedere aeriană Imaginea suprafeţei terestre percepută de la o înălţime semnificativă. [*aerial view / vue aérienne*]

Vedere binoculară Vedere cu ambii ochi, care permite percepţia obiectelor într-un spaţiu tridimensional. [*binocular vision / vision binoculaire*]

Vedere generală Imagine de ansamblu a unei porţiuni de teren. Sin. *Vedere panoramică.* [*bird's eye view / vue panoramique*]

Vedere în relief v. **Vedere stereoscopică**

Vedere monoculară Perceperea unei imagini plane, privind cu un singur ochi. [*monocular vision / vision monoculaire*]

Vedere panoramică v. **Vedere generală**

Vedere perspectivă Reprezentare a unei porţiuni de teren sub forma unei imagini de sinteză, similare cu cea care ar fi văzută de un observator aflat într-un anumit punct de staţie. [*perspective view, oblique view / vue perspective*]

Vedere pseudoscopică v. **Efect pseudoscopic**

Vedere stereoscopică Vedere cu ambii ochi, cu percepţia spaţiului tridimensional. Sin. *Vedere în relief.* [*stereoscopic vision, stereoscopic view / vue stéréoscopique, vision stéréoscopique*]

Vehicul spaţial Vehicul ce se deplasează în spaţiul cosmic. [*spacecraft / véhicule spatial*]

Vehicul spaţial cu echipaj uman Staţie orbitală, navetă spaţială sau laborator spaţial cu echipaj uman. [*manned spacecraft / véhicule spatial habité*]

Vehicul teleghidat Vehicul a cărui deplasare este comandată de la distanţă. [*remote control vehicle / véhicule télépiloté*]

Verificare în teren Compararea datelor de teledetecţie, cu realitatea terenului, pentru verificarea unor informaţii şi obţinerea altora suplimentare. Sin. *Control în teren.* [*field inspection, field check, ground-check, ground control, truth observations / contrôle au sol, contrôle terrain, vérification à terrain, inspection sur place*]

Verificarea datelor Controlarea corectitudinii şi completitudinii datelor. [*data verification / vérification de données*]

Vertex Punct în care o linie, în reprezentare vectorială, îşi schimbă direcţia. Punct de frângere pe un element de tip linie. [*vertex / -*]

Verticala locului Direcţia forţei gravitaţionale într-un punct dat. [*local vertical / verticale du lieu*]

Verticală principală Linie perpendiculară pe orizontul adevărat şi care trece prin punctul principal al unei aerofotograme oblice. [*principal vertical / perpendiculaire principale de l'image*]

VGT Sensor de vegetaţie (SPOT 4).

VHF Very High Frequency Frecvenţă foarte înaltă. Banda de frecvenţe de 30 - 300 MHz.

VHRR Very High Resolution Radiometer Radiometru cu rezoluţie foarte înaltă (NOAA).

VI Vegetation Index Indice de vegetaţie.

Videografie Detectarea şi înregistrarea radiaţiilor electromagnetice sub formă de imagini video. [*videography / vidéographie, télédétection vidéographique*]

Vidicon Tub analizor de imagini, a cărui funcţionare se bazează pe explorarea, cu un fascicul de electroni, a unei ţinte pe care se proiectează imaginea şi a cărei conductivitate variază proporţional cu gradul de iluminare locală. Se utilizează în unele tipuri de camere de televiziune. [*vidicon / vidicon*]

Vidicon cu fascicul de întoarcere Tub vidicon a cărui funcţionare se bazează pe existenţa unui fascicul de întoarcere (emis de catod şi reflectat de ţinta explorată), modulat în intensitate, proporţional cu iluminarea locală. [*return beam vidicon / vidicon à retour de faisceau*]

Vignetare Repartizare inegală a luminii pe suprafaţa negativului, descrescătoare de la centrul spre marginile acestuia. [*vignetting, shading / vignettage, effet de lucarne*]

VIR Visible and Infrared Radiometer Radiometru ce lucrează în vizibil şi infraroşu (NOAA, ITOS).

VIRI Visible / Infrared Imager Sensor generator de imagini în vizibil şi infraroşu (METEOSAT din generaţia a doua).

VIRR Visible and Infrared Radiometer Radiometru ce operează în vizibil şi infraroşu (METEOSAT).

VIRSR Visible and Infrared Scanning Radiometer Radiometru cu baleiere în vizibil şi infraroşu (NOAA O, EPS).

VIS Visible Band Banda radiaţiilor vizibile.

VISSR Visible Infrared Spin Scan Radiometer Radiometru în vizibil şi infraroşu cu baleiere prin rotire (GOES).

Viteza obturatorului Viteza de deschidere şi închidere a obturatorului camerei fotografice. [*shutter speed / vitesse de l'obturateur*]

Viteză aeriană Viteza unui aparat de zbor, în raport cu aerul înconjurător. [*air speed / vitesse propre*]

Viteză de baleiere Viteza de deplasare a spotului explorator al unui instrument cu baleiere. [*scanning speed / vitesse de balayage*]

Viteză de transmitere Viteza de transmitere a datelor numerice. Se exprimă în biţi pe secundă. [*bit rate, rate of data transmission / vitesse de transmission*]

Viteză de zbor Viteza de deplasare (în raport cu solul sau cu aerul) a aparatului de zbor. [*flight speed / vitesse de vol*]

Viteză la sol Viteza unui mijloc de zbor în raport cu solul. [*ground speed / vitesse au sol*]

Viteză orbitală Viteza de deplasare a satelitului pe orbita sa. [*orbital speed, orbital velocity / vitesse orbitale*]

Vitezometru Instrument pentru măsurarea vitezei unui mobil. [*speed meter / vélocimètre*]

Vizibilitate Porţiunea din spaţiul în care se află observatorul şi în care acesta poate distinge obiectele. [*visibility / visibilité*]

Vizibilitate la sol Vizibilitatea în plan orizontal, la nivelul solului. [*ground visibility / visibilité au sol*]

Vizor Subsistem optic al camerei fotografice, prin care operatorul poate examina o imagine similară cu cea formată de obiectivul aparatului pe film. [*finder (device), viewfinder, sight / viseur*]

VLF Very Low Frequency Frecvenţă foarte joasă. Banda de frecvenţe de 3-30 kHz.

VNIR Visible and Near-Infrared Radiometer Radiometru care operează în vizibil şi infraroşul apropiat (MOS).

VNR Visible and Near Infrared Radiometer Radiometru în vizibil şi infraroşu (ERS, Japonia).

Voal Văl întunecat ce apare suprapus pe imaginea fotografică. [*fog, veil / voile*]

Voal atmosferic Voal provocat de difuzia radiaţiei cu lungime mică de undă în atmosferă. [*veil of aerial haze, atmospheric haze / voile atmosphérique*]

Voal chimic Voal provocat de procesele chimice care au loc în emulsie, în timpul stocării materialului fotosensibil sau developării sale. Se pot distinge următoarele tipuri: *voal de emulsie*, provocat de o maturaţie prelungită a emulsiei; *voal de îmbătrânire* a emulsiei; *voal de oxidare*, provocat de ieşirea accidentală, temporară, a filmului din revelator, în timpul developării şi *voal de supradevelopare*. [*chemical fog / voile chimique*]

Voal de supradevelopare Voal provocat de supradevelopare. [*development fog / voile de développement*]

Voal de emulsie v. **Voal chimic**

Voal de îmbătrânire Voal provocat de deteriorarea calităţii emulsiei, în urma unei stocări îndelungate. [*chemical fog / voile chimique*]

Voal de oxidare Voal provocat de oxidarea emulsiei în cazul în care iese temporar din revelator. [- / *voile d'oxydation*]

Voal fizic Voal provocat de lumina difuzată sau reflectată de către suportul emulsiei. [*physical fog / voile physique*]

Voal marginal Voal ce apare pe marginea filmului fotografic, din cauza pătrunderii luminii pe lângă discurile din capetele bobinei. [*marginal fog, edge fog / voile marginal*]

Voalare Procesul de formare a voalului fotografic. [*fogging / voilage*]

Voshod Program sovietic de utilizare a navelor cosmice cu echipaj uman, ce a debutat în 1964.

Vostok Prima navă cosmică sovietică cu echipaj uman.

Voxel Element de volum, utilizat în modelarea obiectelor tridimensionale. Sin. *Celulă 3D*. [*voxel / pixel 3D, voxel*]

VRA VHF Realtime Antenna Antenă de timp real pentru frecvenţe foarte înalte (NOAA).

VRF Vidicon à Retour de Faisceau Cameră vidicon cu fascicul de întoarcere.

VTC Video Tape Camera Cameră video înregistratoare pe bandă magnetică.

VTPR Vertical Temperature Profile Radiometer Radiometru pentru determinarea profilului vertical al temperaturii (NOAA, ITOS).

VTR Video Tape Recorder Magnetoscop.

VTIR Visible and Thermal Infrared Radiometer Radiometru în vizibil şi infraroşu termic (sensor MOS).

W

B.C.U. „M. EMINESCU" IAŞI

WAN Wide Area Network Reţea de comunicaţii de date cu extindere mare în teritoriu.

WAPI World Air Photography Index Index al fotografiilor aeriene mondiale.

WCRP World Climate Research Program Program de cercetări climatice mondiale (OMM).

WDC-A World Data Center A for Glaciology Centrul mondial „A" de date glaciologice (Universitatea din Colorado, SUA).

WDVI Weighted Difference Vegetation Index Indice calculat, pentru fiecare pixel în parte, ca fiind diferenţa ponderată a reflectanţelor corespunzătoare infraroşului apropiat şi roşului. $WDVI = IRA - p \cdot R$, unde IRA reprezintă valoarea reflectanţei în infraroşul apropiat; R este valoarea acesteia în roşu, iar p este panta dreptei solului. Pentru imagini LANDSAT, se utilizează benzile *TM4* (infraroşu apropiat) şi *TM3* (roşu) sau *MSS6* şi *MSS5*.

WEFAX Weather Facsimile Mod de transmitere a datelor (GOES S/C şi METEOSAT).

WFI Wide-Field Imager Generator de imagini cu câmp mare de vedere (CBERS).

WFIR Wide Field-of-view Imaging Radiometer Radiometru generator de imagini, cu câmp de vedere larg.

WFOV Wide Field of View Câmp de vedere larg.

WGS 72 World Geodetic System 1972 Sistem de referinţă geodezic internaţional. A rezultat în urma unor eforturi de cca. trei ani de colectare de date satelitare, de date asupra gravitaţiei la suprafaţa terestră şi de date astrogeodezice.

WGS 84 World Geodetic System 1984 Sistem de referinţă geodezic ce a înlocuit sistemul WGS 72, în urma unei prelucrări mai exacte şi a unui control de teren mai cuprinzător. Au fost utilizate altimetre radar satelitare, măsurători gravitaţionale la sol, precum şi măsurători laser cu ajutorul sateliţilor.

WI Wetness Index Indice de umiditate. Se calculează, pentru fiecare pixel, pe baza benzilor LANDSAT TM, după relaţia $WI = 0{,}1509 \cdot TM1 + 0{,}1973 \cdot TM2 + 0{,}3279 \cdot TM3 + 0{,}3406 \cdot TM4 - 0{,}7112 \cdot TM5 - 0{,}4572 \cdot TM7$.

WIFS Wide Field Sensor Sensor cu câmp larg (LANDSAT 7, sensor ISRO).

WINDII Wind Imaging Interferometer Interferometru producător de imagini pentru studiul vântului (UARS).

WINDSAT Wind Satellite Satelit pentru studiul vântului (NOAA).

WISI World Index of Space Imagery Catalog mondial al imaginilor spaţiale.

WFOV Wide Field of View Câmp larg de vedere.

WMO World Meteorological Organization Organizaţia Meteorologică Mondială (Geneva, Elveţia).

WRS Worldwide Reference System Sistem global pentru localizarea imaginilor LANDSAT.

WSIR Wide Swath Imaging Radar Radar generator de imagini care are culoar de explorare larg (ICESAT).

WWW World Weather Watch Program de monitorizare a vremii la scară globală.

WYSIWYG What You See Is What You Get „Ceea ce vezi, aceea obţii". Capacitatea unui program de a afişa pe ecran imaginea, exact aşa cum va fi imprimată de către un echipament de ieşire (imprimantă sau plotter).

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

X

X Open Consortium Asociaţie a producătorilor de programe, formată în 1984, pentru promovarea sistemelor deschise.

X Ray Rąze X. Unde electromagnetice cu lungimi de undă de 0,0001 - 300 Å.

X-SAR X-band Synthetic Aperture Radar Sistem de radar cu deschidere sintetică ce funcţionează în banda X (DFVLR).

XUV Extreme Ultra Violet Ultraviolet extrem.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Z

Zbor de fotografiere Misiune de zbor în timpul căreia se face aerofotografierea unui teritoriu. Sin. *Misiune aerofotografică.* [*photographic flight, photographic mission / vol de prise de vues, vol photographique, mission photographique, sortie*]

Zbor fotogrammetric Zbor efectuat pentru realizarea de aerofotograme. [*photogrammetric flight / vol photogrammétrique*]

Zbor orbital Deplasarea unei platforme pe o orbită circumterestră sau în jurul altui corp cosmic. [*orbital flight / vol orbital*]

Zbor pe benzi Zbor pe trasee paralele, distanţate între ele astfel încât să se realizeze o suprapunere până la 30% a aerofotogramelor din două benzi vecine. [*strip flight / vol par bandes*]

Zenit Punct imaginar situat la intersecţia verticalei locului cu emisfera cerească superioară. [*zenith / zénith*]

Zgârieturi Deteriorări mecanice ale materialului fotografic. [*abrasions, stress marks, scratches / marques de friction, écorchures, abrasions*]

Zgomot Ansamblul perturbaţiilor, de orice natură, care se suprapun peste un semnal util, într-un aparat sau pe o cale de transmisiune. [*noise / bruit*]

Zgomot alb Zgomot a cărui densitate spectrală este constantă într-un domeniu larg de frecvenţe. [*white noise / bruit blanc*]

Zgomot aleator Zgomot a cărui valoare instantanee este aleatoare. [*random noise / bruit aléatoire*]

Zgomot atmosferic Zgomotul produs de atmosferă, afectând transmisiunea informaţiei sau semnalul captat de un sensor. [*atmospheric noise, atmospherics / bruit atmosphérique*]

Zgomot de agitaţie termică Zgomot datorat agitaţiei termice a electronilor în conductori. Sin. *Zgomot de origine termică.* [*thermal noise / bruit d'origine thermique*]

Zgomot de fond Zgomot existent în prezenţa semnalului util şi ale cărui caracteristici sunt independente de cele ale semnalului. [*background noise / bruit de fond*]

Zgomot de origine termică v. **Zgomot de agitaţie termică**

Zgomot în impulsuri Zgomot manifestat prin perturbaţii discrete, scurte, regulate sau neregulate. [*flicker noise / bruit de scintillement*]

Zgomot sare şi piper Formă de zgomot ce afectează imaginile TV. Se manifestă prin puncte albe şi negre alternative care apar aleator în imagine. [*salt and pepper noise / bruit poivre-et-sel*]

Zgomotul imaginii Zgomotul total prezent pe o imagine, cauzat de zgomotul de pe traseul de teledetecţie sau de componentele electronice şi optice ale sistemului de teledetecţie. [*image noise / bruit d'image*]

Zgomotul semnalului Zgomotul total suprapus pe un semnal util. [*signal noise / bruit du signal*]

Zgomotul sensorului Zgomot generat de componentele sensorului. [*sensor noise / bruit de capteur*]

Zonă de claritate Zonă din spaţiu pentru care imaginea formată este clară. [*zone of sharpness / zone de netteté*]

Zonă moartă v. **Spaţiu mort**

Zonă tampon Zonă de extindere, cu dimensiuni definite de utilizator, în jurul unui punct, al unei linii sau poligon. [*buffer zone / zone tampon*]

Zonă test Porţiune dintr-o imagine de teledetecţie ale cărei caracteristici de teren sunt cunoscute. Este utilizată pentru evaluarea corectitudinii rezultatelor obţinute prin metode de teledetecţie. [*test zone / zone test*]

Zonă vizibilă Porţiune din teren vizibilă dintr-un punct de observare sau din punctul de fotografiere. [*viewshed / zone visible*]

ZOND Platformă spaţială rusească.

Zoom v. **Obiectiv cu distanţă focală variabilă**

Zooming Modificarea progresivă a scării imaginii afişate. [*zooming / -*]

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Indexul termenilor în limba engleză

A/D conversion – conversie analog-numerică
abrasions – zgârieturi
abscissa axis – axa absciselor
absolute accuracy – acurateţe absolută
absolute altitude – altitudine absolută
absolute coordinates – coordonate absolute
absolute error – eroare absolută
absolute flight altitude – altitudine absolută de zbor
absolute flying height – altitudine absolută de zbor
absolute index of refraction – indice de refracţie absolut
absolute orientation – orientare absolută
absolute parallax – paralaxă absolută
absolute permittivity – permitivitate electrică absolută
absolute position – poziţie absolută
absolute positional error – eroare de poziţionare absolută
absolute stereoscopic parallax – paralaxă absolută
absorbance – putere de absorbţie
absorbed light – lumină absorbită
absorbent medium – mediu absorbant
absorbing capacity – putere de absorbţie
absorbing medium – mediu absorbant
absorbing power – putere de absorbţie
absorptance – coeficient de absorbţie
absorption – absorbţie
absorption band – bandă de absorbţie
absorption capacity – putere de absorbţie
absorption coefficient – coeficient de absorbţie
absorption curve – curbă de absorbţie spectrală
absorption factor – coeficient de absorbţie
absorption index – coeficient de absorbţie
absorption layer – strat antihalo
absorption line – linie de absorbţie
absorption of light – absorbţie a luminii
absorption spectrum – spectru de absorbţie
absorptive power – putere de absorbţie
accidental error – eroare aleatoare
accommodation of the eye – acomodarea ochiului
accumulated error – eroare cumulată
accuracy – acurateţe
accuracy of map – precizia cartografierii
achromat – acromat
achromatic lens – acromat, obiectiv acromatic
achromaticity – acromatism
achromatism – acromatism
achromatization – acromatizare
achromatopsy – acromatopsie
acid fixing bath – baie acidă de fixare, baie acidă tanantă
actinic light – lumină actinică
actinic radiation – radiaţie actinică
actinic value of light – valoarea actinică a luminii
actinometer – actinometru
actinometry – actinometrie
active remote sensing – teledetecţie activă
active sensor – sensor activ
active system – teledetecţie activă
acutance – acutanţă
adaptation – adaptarea ochiului
adaptive filtering – filtrare adaptivă
additional lens – lentilă adiţională
additional lens system – sistem optic adiţional
additive colour matching – sinteză aditivă a culorilor

additive colour mixture – sinteză aditivă a culorilor
additive colour process – sinteză aditivă a culorilor
additive method – sinteză aditivă a culorilor
address – adresă
adjacency – adiacenţă
adjacency effect – efect de vecinătate
adjacent cell – celulă adiacentă
adjacent photograph – fotogramă alăturată
adjacent picture – fotogramă alăturată
adjacent strip – bandă alăturată
adjustment – ajustare, compensare
adjustment of coordinates – compensarea coordonatelor
adjustment of errors – compensarea erorilor
adjustment of observations – ajustare
adjustment of planimetry – compensare a planimetriei
admissible error – eroare admisibilă
aerial archaeology – arheologie aeriană
aerial camera – cameră aerofotografică
aerial camera mount – suspensia camerei fotografice
aerial cartography – aerocartografie
aerial film – film aerian
aerial film speed – sensibilitatea filmului aerian
aerial image – fotografie aeriană, imagine aeriană
aerial mapping – aerocartografie
aerial mosaic – fotoasamblaj
aerial navigation – navigaţie aeriană
aerial perspective – perspectivă aeriană
aerial photogrammetric survey – ridicare aerofotogrammetrică
aerial photogrammetry – aerofotogrammetrie
aerial photograph – aerofotogramă, fotografie aeriană
aerial photographic interpretation – aerofotointerpretare
aerial photography – fotografiere aeriană
aerial photointerpretation – aerofotointerpretare
aerial platform – platformă aeriană
aerial sensing – detecţie aeriană
aerial survey – aerocartografie
aerial survey aircraft – avion fotogrammetric
aerial survey camera – cameră aerofotogrammetrică
aerial traverse – aerodrumuire
aerial triangulation – aerotriangulaţie, fototriangulaţie
aerial triangulation block – bloc de aerotriangulaţie
aerial view – fotografie aeriană, vedere aeriană
aero-cartograph – aerocartograf
aeronautical chart – hartă aeronautică
aeronautical planning chart – hartă de zbor
aerophotogrammetric camera – cameră aerofotogrammetrică
aerophotogrammetry – aerofotogrammetrie
aerophotographic apparatus – cameră aerofotografică
aerophotographic map – hartă aerofotogrammetrică
aerophotographic sketch – fotoasamblaj
aeropolygonation – aeropoligonaţie
aerospace – aerospaţial
aerotopography – aerotopografie
aerotriangulation – aerotriangulaţie, fototriangulaţie
affine rectification – redresare afină
affine transformation – transformare afină
afterimage – persistenţa imaginii
aggregation – agregare, grupare
aiming line – linie de vizare
air base – aerobază

air line distance – distanţă aeriană
air photo coverage – acoperire aerofotografică
air photo mosaic – fotoasamblaj
air photograph – fotografie aeriană
air slide – diapozitiv aerian
air speed – viteză aeriană
air station – staţie de aerofotografiere
air survey camera – cameră aerofotogrammetrică
air triangulation – aerotriangulaţie
air videography – aerovideografie
air-bubble level – nivelă cu bulă de aer
airborne and spaceborne remote sensing – teledetecţie aerospaţială
airborne profile recorder – profilograf
airborne remote sensing – teledetecţie aeriană
aircraft – aeronavă, aparat de zbor
aircraft heading – direcţia avionului
aircraft tilt – înclinarea avionului
albedo – albedo
algorithm – algoritm
aliasing – aliasing
alignment – aliniere
alignment procedure – procedeul alinierii
alkaline bath – baie alcalină
all-weather – orice vreme
alphanumeric data – date alfanumerice
alphanumeric display – afişare alfanumerică
altimeter – altimetru
altimetric compensation – compensare altimetrică
altimetry – altimetrie
altitude – altitudine
altitude datum – nivel de referinţă
altitude difference – diferenţă de nivel
altitude tint – tentă hipsometrică
altitude-contour ratio – raportul altitudine-echidistanţă
Amici prism – prismă Amici
amount of information – cantitate de informaţie
amount of light – cantitate de lumină
amplification – amplificare
amplification coefficient – amplificare
amplifier – amplificator
amplifier gain – câştigul amplificatorului
amplitude – amplitudine
amplitude modulation – modulaţie de amplitudine
anachromatic – anacromatic
anaglyph – anaglif
anaglyph map – hartă anaglifă
anaglyph viewers – ochelari anaglifi
anaglyphic method – metoda anaglifelor
anaglyphic printing – imprimare anaglifă
anaglyphic spectacles – ochelari anaglifi
analog – analogic
analog computer – calculator analogic
analog plotting instrument – aparat de restituţie analogică
analog stereoplotting instrument – aparat de stereorestituţie analogică
analog stereorestitution instrument – aparat de stereorestituţie analogică
analog-digital converter – convertor analog-numeric
analogic image – imagine analogică
analogic representation – reprezentare analogică
analogical aerotriangulation – aerotriangulaţie analogică
analogical phototriangulation – fototriangulaţie analogică
analogous image processing – prelucrare analogică a imaginilor
analogous plotting – restituţie analogică
analogue data – date analogice
analogue format – format analogic
analogue recording – înregistrare analogică
analytic restitution – restituţie analitică
analytic(al) method – metodă analitică

analytical aerial triangulation – aerotriangulaţie analitică
analytical aerotriangulation – aerotriangulaţie analitică
analytical approach – abordare analitică
analytical evaluation – exploatare analitică
analytical nadir-point triangulation – triangulaţie analitică din punctul nadiral
analytical photogrammetry – fotogrammetrie analitică
analytical phototriangulation – fototriangulaţie analitică
analytical plotting instrument – aparat de restituţie analitică
analytical plotting – restituţie analitică
analytical radial triangulation – triangulaţie radială analitică
analytical rectification – redresare analitică
analytical stereorestitution instrument – aparat de stereorestituţie analitică
anamorphosis – anamorfoză
anamorphosis coefficient – coeficient de anamorfoză
anastigmat – anastigmat
anastigmatic lens – obiectiv anastigmat
anastigmatism – anastigmatism
ancillary data – date auxiliare
angle of convergence – paralaxă unghiulară
angle of coverage – unghi de deschidere
angle of depression – complementul unghiului de înclinare, unghi de depresie
angle of diffraction – unghi de difracţie
angle of drift – unghi de derivă
angle of emergence – unghi de emergenţă
angle of field – unghi de deschidere
angle of incidence – unghi de incidenţă
angle of inclination – unghi de înclinare
angle of opening – unghi de deschidere
angle of reflection – unghi de reflexie
angle of refraction – unghi de refracţie
angle of rotation – unghi de rotaţie în jurul axei verticale
angle of slope – panta terenului
angle of sun – înălţimea Soarelui deasupra orizontului
angle of view – unghi de vedere
angle of yaw – unghi de rotaţie în jurul axei verticale
angular altitude – înălţime deasupra orizontului
angular aperture – deschidere unghiulară
angular calibration constants – constante de calibrare angulară
angular distance – distanţă unghiulară
angular field – unghi de deschidere
angular magnification – mărire unghiulară
angular parallax – paralaxă unghiulară
angulator – angulator
animation – animaţie
anisometropy – anizometropie
anisotropy – anizotropie
annotated aerial photograph – aerofotografie descifrată
annotation – adnotare
anomalistic period – perioadă anomală
antenna – antenă
antenna array – reţea de antene
antenna beam – fascicul principal al antenei
antenna beam pattern – diagramă de directivitate a antenei
antenna efficiency – randamentul antenei
antenna gain – câştigul antenei
antialiasing – antialiasing
antihalation backing – strat antihalo
antihalation coating – strat antihalo
antireflection coating – strat antireflectant
antivignetting filter – filtru antivignetare
aperture – deschidere
aperture angle – unghi de deschidere
aperture of lens – deschidere unghiulară

aperture of the beam – lărgimea fasciculului
aperture ratio – deschidere relativă
aperture stop – limitator de deschidere
aplanat – aplanat
aplanatic lens – obiectiv aplanat
aplanatic system – aplanat
aplanatism – aplanetism
apochromat – apocromat
apochromatic lens – obiectiv apocromat
apochromatic system – apocromat
apogee – apogeu
apparent altitude – înălţime aparentă
apparent error – eroare aparentă
apparent horizon – orizont aparent
apparent slope – pantă aparentă
applications package – pachet de programe
approaching ray – rază incidentă
apsides – apside
aptitude for stereoscopic vision – acuitate stereoscopică
Arago point – punct Arago
arbitrary origin – origine arbitrară
arc – arc
archive – arhivă
area – areal, arie
area aggregation – fuziunea arealelor
area coverage – acoperire aerofotografică
area filling – umplerea poligoanelor
areal density – densitate grafică
argument of latitude – argumentul latitudinii
argument of perigee – argumentul perigeului
array sensor – sensor matrice
artificial horizon – orizont artificial
artificial light – lumină artificială
artificial satellite – satelit artificial
Arundel method – metoda Arundel
ascending classification – clasificare ascendentă
ascending node – nod ascendent
ascending orbit – orbită ascendentă
ascending track – orbită ascendentă
ASCII format – format ASCII
aspect – orientarea versantului, unghi de orientare a versantului
aspect angle – orientarea obiectului, unghi de iluminare
aspect ratio – factor de formă
aspherical lens – obiectiv asferic
aspherical mirror – oglindă asferică
associated data – date asociate
astigmatism – astigmatism
astronomic control – punct de sprijin astronomic
astronomic latitude – latitudine astronomică
astronomic(al) coordinates – coordonate astronomice
astronomical longitude – longitudine astronomică
atmospheric absorption – absorbţie atmosferică
atmospheric absorption spectrum – spectru de absorbţie atmosferică
atmospheric attenuation – atenuare atmosferică
atmospheric correction – corecţie atmosferică
atmospheric disturbances – perturbaţii atmosferice
atmospheric effects – efecte atmosferice
atmospheric emission – emisie atmosferică
atmospheric haze – voal atmosferic
atmospheric noise – zgomot atmosferic
atmospheric particle – particulă atmosferică
atmospheric perturbations – perturbaţii atmosferice
atmospheric profile – profil atmosferic
atmospheric radiation – radiaţie atmosferică
atmospheric refraction – refracţie atmosferică

atmospheric scattering – difuziune atmosferică
atmospheric transmittance – coeficient de transmisiune al atmosferei
atmospheric turbidity – turbiditatea atmosferei
atmospheric window (wavebands) – fereastră atmosferică
atmospherics – zgomot atmosferic
attenuation – atenuare
attenuation constant – coeficient de atenuare
attitude – atitudine
attitude control – controlul poziţiei (satelitului)
attribute – atribut
attribute table – tabel de atribute
aurora – auroră polară
auto-correlation coefficient – coeficient de autocorelaţie
autocartograph – autocartograf
autocollimator – autocolimator
autocorrelation – autocorelaţie
autograph – autograf
automated digitizing – digitizare automată
automated mapping – cartografiere automată
automatic cartography – cartografiere automată
automatic classification – clasificare automată
automatic cluster analysis – clasificare automată
automatic contouring – trasare automată a izoliniilor
automatic data acquisition – achiziţie automată de date
automatic data processing – prelucrare automată a datelor
automatic data processing system – sistem de prelucrare automată a datelor
automatic diaphragm – diafragmă automată
automatic direction finder – radiogoniometru automat
automatic focussing – focalizare automată
automatic frequency control – control automat al frecvenţei
automatic gain control – control automat al câştigului
automatic mapping – cartografiere automată
automatic plotter – aparat automat de restituţie
automatic plotting apparatus – aparat automat de restituţie
automatic plotting instrument – aparat automat de restituţie
automatic recording – înregistrare automată
automatic rectification – redresare automată
automatic rectifier – fotoredresator automat
automatic release – declanşator automat
automatic shutter – obturator automat
automatic timer – intervalometru
automating contouring instrument – trasor automat de curbe de nivel
automating processing – prelucrare automată a datelor
autopositive – autopozitiv
autopositive film – film reversibil
auxiliary contour – curbă de nivel ajutătoare
auxiliary lens system – sistem optic adiţional
average brightness – luminozitate medie a imaginii
average contrast – contrast mediu
average height – altitudine medie
average information content – conţinut mediu de informaţie

aviograph – aviograf
axial image point – punct imagine axial
axis of abscissa – axa absciselor
axis of homology – axă de omologie
axis of inclination – axa de înclinare
axis of lens – axa obiectivului, axă optică principală
axis of optical system – axa sistemului optic
axis of ordinates – axa ordonatelor
axis of tilt – axă de înclinare
azimuth – azimut, unghi azimutal
azimuth direction – direcţia azimutului
azimuth line – linie azimutală
azimuthal map projection – proiecţie azimutală
azimuthal resolution – rezoluţie azimutală
Babinet point – punct Babinet
back focal distance – distanţă focală imagine
back focal length – distanţă focală imagine
back focus – focar posterior
background luminance – luminozitate de fond
background noise – zgomot de fond
backscattered signal – semnal retrodifuzat
backscatterer – retrodifuzor
backscattering – retrodifuziune
backup – copie de siguranţă
backward scattering – retrodifuziune
balanced filter – filtru compensator
balloon – balon
band – bandă
band stop filter – filtru taie-bandă
band-elimination filter – filtru taie-bandă
band-pass filter – filtru trece-bandă
banding effect – vărgare
bandwidth – lărgimea benzii
bar chart – histogramă
bar scale – scară grafică
barometer – barometru
barometer-altimeter – altimetru barometric
barrel distortion – distorsiune în formă de butoi
barycenter – centru de greutate
basal orientation – orientarea bazei
basal plane – plan nucleal
base correction – corecţia bazei
base direction – direcţia bazei
base line – fotobază
base line of triangulation – baza triangulaţiei
base map – bază cartografică
base meridian – meridian origine
base of the emulsion – suportul emulsiei
base tilt – înclinarea aerobazei
base-altitude ratio – raportul bazei
base-height ratio – raportul bazei
base-width ratio – raportul bază-lăţime
basic control – canevas de restituţie
basic spatial unit – unitate spaţială de bază
bathymetric contour – izobată
bathymetry – batimetrie
beam – fascicul, fascicul conic
beam angle – lărgimea fasciculului
beam mode – mod de baleiere
beam of light – fascicul de lumină
beam of rays – fascicul
beam splitter – divizor de fascicul, separator spectral
beam width – lărgimea fasciculului
beat – bătăi
beat frequency – frecvenţa bătăii
bellows – burduf
benchmark – reper topografic
between-the-lens shutter – obturator central
biconcave lens – lentilă biconcavă
biconvex lens – lentilă biconvexă
bilinear interpolation – interpolare biliniară
binary – binar
binary cell – celulă binară

binary code – cod binar
binary counter – contor binar
binary digit – cifră binară
binary image – imagine binară
binary notation – notaţie binară
binary number – număr binar
binocular – binocular
binocular vision – vedere binoculară
binoculars – binoclu
bird's eye view – vedere generală
bistatic radar – radar bistatic
bit – bit
bit rate – viteză de transmitere
bits per pixel – număr de biţi per pixel
black and white copy – copie alb negru
black and white development – developare alb-negru
black and white emulsion – emulsie alb-negru
black and white image – imagine alb-negru
black and white infrared film – film alb-negru infraroşu
black and white panchromatic film – film pancromatic
black and white photograph – fotografie alb-negru
black body – corp negru
black light – lumină neagră
black-body emission – radiaţia corpului negru
black-body radiation – radiaţia corpului negru
blackening – înnegrire (a emulsiei)
blackening density – densitate optică
blacking – înnegrire (a emulsiei)
bleaching – albire
bleaching bath – baie de albire
blind angle – unghi mort
blind digitizing – digitizare oarbă
blind image restoration – restaurare oarbă a imaginii
blind spot – spaţiu mort
blinking method – metoda imaginilor alternante
blisters – bule
block adjustment – compensare în bloc
block diagram – blocdiagramă
block of aerial triangulation – bloc de aerotriangulaţie
block triangulation – triangulaţie în bloc
bloomed lens – lentilă cu suprafaţă tratată
blow-up – mărire
blue filter – filtru albastru
blue printing machine – heliograf
blueprint paper – hârtie de heliograf
blurring – flou
bolometer – bolometru
border arc – arc marginal
border data – informaţii marginale
border information – informaţii marginale
boresight camera – cameră cuplată
Bougouer's law – legea Bougouer
boundary detection – detecţia limitelor
bridging – stereotriangulaţie
brightness – luminozitate
brightness index – indice de strălucire
brightness range – domeniu de luminozitate
brightness temperature – temperatură de strălucire
bromide paper – hârtie cu bromură de argint
bubble correction – corecţie de înclinare
bubble level – nivelă cu bulă de aer
buffer zone – zonă tampon
bug – eroare de program
bulk processing tank – tanc de developare
bundle of rays – fascicul
burned out photograph – fotografie supraexpusă
byte – octet
byte swapped – ordine inversă a octeţilor
C factor – raportul altitudine-echidistanţă
C-band – banda C

cadastral map – hartă cadastrală
cadastre – cadastru
cadence of photography – cadenţă de fotografiere
calibrated focal length – distanţă focală echivalentă
calibration – etalonare
calibration constant – constantă de etalonare
calibration constants – constante de calibrare a camerei
calibration data – date de calibrare
calibration device – instrument de calibrare
calibration equipment – instrument de calibrare
calibration error – eroare instrumentală
calibration grid plate – grilă, grilă de calibrare
calibration plate – placă de calibrare
calibration template – placă de calibrare, şablon de calibrare
camera axis – axa camerei fotografice
camera bed – suportul camerei fotografice
camera body – corpul camerei
camera calibration – calibrarea camerei
camera calibration constant – constante de calibrare a camerei
camera carrier – suportul camerei fotografice
camera centring – centrarea camerei aerofotografice
camera cone – conul obiectivului
camera constant – distanţă principală
camera drive mechanism – mecanism de comandă al camerei
camera exposure station – punct de fotografiere, staţie de aerofotografiere
camera lucida – cameră clară
camera magazine – magazia camerei fotografice
camera mounting – suspensia camerei fotografice
camera obscura – cameră obscură
camera port – hubloul camerei
camera station – punct de fotografiere, staţie de aerofotografiere
camouflage-detection film – film color infraroşu
candela – candelă
cardinal effect – efect cardinal
cardinal point effect – efect cardinal
cardinal points – puncte cardinale
carriage of lens – suportul obiectivului
carrier frequency – frecvenţă purtătoare
carrier plate – placă suport
carrier wave – undă purtătoare
Cartesian coordinates – coordonate carteziene
Cartesian rectangular coordinates – coordonate carteziene rectangulare
cartogram – cartogramă
cartographic approach – abordare cartografică
cartographic projection – proiecţie cartografică
cartographic reference – punct de sprijin
cartographic symbol – semn convenţional
cartography – cartografie
cartometry – cartometrie
Cassegrain antenna – antenă Cassegrain
cast shadow – umbră proiectată
casual error – eroare aleatoare
cathode-ray tube – tub catodic
CD recorder – inscriptor CD
CD writer – inscriptor CD
ceiling – plafon de zbor
celestial pole – pol ceresc
celestial sphere – sferă cerească
cell – celulă, pixel
cell boundary – limita celulei
cell size – dimensiunea celulei
cell size calibration – calibrarea mărimii celulelor raster
cell to vector conversion – conversie raster-vector

central meridian – meridian central
central perspective – perspectivă centrală
central processor – unitate centrală
central shutter – obturator central
central unit – unitate centrală
centre line – axă mediană
centre of gravity – centru de greutate
centre of picture – centrul fotogramei
centre of projection – centru de perspectivă
centre of radiation – punct radial
centre point – centrul fotogramei
centred optical system – sistem optic centrat
centring error – eroare de centrare
centring of the camera – centrarea camerei aerofotografice
centroid – centru de greutate
change detection – detecţia schimbărilor
change image – imagine a schimbărilor
change of scale – variaţia scării
channel – canal
channel amplifier – amplificator selectiv
character – caracter
characteristic curve – curbă de înnegrire
chart base – bază cartografică
chart index – schemă de asamblare a foilor de hartă
check plot – desen de control
check point – punct de sprijin
checking method – metodă de verificare
chemical fog – voal chimic, voal de îmbătrânire
chemical sensitising – sensibilizare chimică
chemiluminescence – luminescenţă chimică
chip – chip
chirp – chirp
chloride paper – hârtie cu clorură de argint
chlorobromide paper – hârtie cu clorură şi bromură de argint
choroplet map – cartogramă
chroma – croma
chromatic aberration – aberaţii cromatice
chromatic resolving power – rezoluţie cromatică
chromatic sensitiser – sensibilizator cromatic
chromatic sensitising – sensibilizare cromatică
chromatic sensitivity – sensibilitate cromatică
chromaticity scale – scara culorilor
chrominance – crominanţă
chromogenic development – developare cromogenă
circle of confusion – cerc de confuzie
circle of diffusion – cerc de confuzie
circle of tolerable confusion – cerc de difuzie tolerată
circular diaphragm – diafragmă circulară
circular orbit – orbită circulară
circular polarization – polarizare circulară
circular polarized wave – undă electromagnetică cu polarizare circulară
circular scanning – baleiere circulară
Clarke orbit – orbită geosincronă
classification – clasificare
classification accuracy – acurateţea clasificării
classification algorithm – algoritm de clasificare
classification criteria – criterii de clasificare
classified image – imagine clasificată
climbing – cabraj
clinometer – clinometru
clipping – decupare
close range photogrammetry – fotogrammetrie la mică distanţă
close scanning – baleiere fină

closing error – eroare cumulată, eroare de închidere
closure error – eroare cumulată
cloud editing – corecţia norilor
cloudiness – nebulozitate
cluster analysis – analiza grupării
cluster of points – nor de puncte
clustering – grupare
clutter – obstacol radio
co-occurrence matrix – matrice de co-ocurenţă
coarse scanning – baleiere grosieră
coated lens – lentilă cu suprafaţă tratată
code – cod
coder – codificator
coding – codificare
coefficient– coeficient de reducere la scară
coefficient of magnification – raport de mărire
coherence – coerenţă
coherency – coerenţă
coherent carrier – undă purtătoare coerentă
coherent echo – ecou radar coerent
coherent electromagnetic radiation – radiaţie coerentă
coherent light – lumină coerentă
coherent radar – radar coerent
coherent radiation – radiaţie coerentă
coherent reflector – reflector coerent
coherent waves – unde coerente
colatitude – colatitudine
collecting mirror – oglindă colectoare
collimated radiation – fascicul paralel
collimating lens – lentilă colimatoare
collimating mark frame – cadru cu indici de referinţă
collimation – aliniere
collimator – colimator
collinearity condition – condiţia de coliniaritate
collinearity – coliniaritate
colorimeter – colorimetru
colorimetry – colorimetrie
colour balance – balanţa culorilor
colour balancing – balansul culorilor
colour blindness – daltonism
colour composite – imagine compozit color
colour composite photograph – fotografie compozit color
colour compression – comprimarea culorilor
colour control scale – miră de culoare
colour coordinate system – sistem de coordonate pentru indicarea culorilor
colour density – densitatea culorii
colour depth – adâncimea culorii
colour developer – revelator cromatogen
colour development – developare cromogenă
colour diagram – miră de culoare
colour emulsion – emulsie color
colour enhancement – accentuarea culorilor, ameliorarea culorilor
colour fidelity – fidelitate a culorii
colour film – film color
colour imagery – imagine color
colour infrared film – film color infraroşu
colour look up table – tabel al culorilor
colour map – hartă în culori, tabel al culorilor
colour monitor – monitor color
colour negative – negativ color
colour negative film – film color negativ
colour photograph – fotografie color
colour printing – imprimare în culori
colour reduction – reducerea culorilor
colour scale – scara culorilor
colour selection – reducerea culorilor
colour sensitivity – sensibilitate cromatică
colour separation – separarea culorilor
colour slide – diapozitiv color
colour table – tabel al culorilor

colour temperature – temperatură de culoare
colour tint – nuanţă de culoare
colour tone – nuanţă de culoare
colour transparency – diapozitiv color
colour wedge – scara culorilor
colour-infrared image – fotografie color infraroşu
coloured filter – filtru colorat
colours matching – sinteza culorilor
colours synthesis – sinteza culorilor
column – coloană
coma – coma
compaction – comprimarea datelor
comparator – comparator
compass – busolă
compensating developer – revelator compensator
compensating development – developare compensatoare
compensating filter – filtru compensator
compensating lens – lentilă compensatoare
compensation – compensare
compensation of errors – compensarea erorilor
compilation – compilaţie, prelucrare cartografică
complementary colours – culori complementare
complex number – număr complex
composite photograph – fotografie compusă
composition of light – compoziţia luminii
compound lens – obiectiv compus
computation of coordinates – calculul coordonatelor
computation of errors – calculul erorilor
computer aided mapping – cartografie asistată de calculator
computer graphics – grafică asistată de calculator
computer map – hartă numerică
computer mapping – cartografie asistată de calculator, cartografiere automată
computer program – program de calculator
computing equipment – echipament de calcul
concave mirror – oglindă concavă
concave-convex lens – lentilă concav-convexă
concurrency management – gestionare a accesului concurent
condenser – condensor
condensing lens – condensor, lentilă colimatoare
conductivity – conductivitate electrică
cone of rays – fascicul conic
configuration – configuraţie
conformal map projection – proiecţie conformă
conic map projection – proiecţie conică
conic perspective – perspectivă centrală
conical scanning – baleiere circulară
conjugate image rays – raze omoloage
conjugate images – imagini conjugate
conjugate planes – plane conjugate
conjugate points – puncte conjugate
connected cell – celulă adiacentă
connectivity – conectivitate
conservation of coordinates – conservarea coordonatelor
console – consolă
constant error – eroare sistematică
contact copy – copie contact
contact copying – copiere prin contact
contact print – copie contact
contact printer – aparat de copiere prin contact
contact printing – copiere prin contact
contextual classification – clasificare contextuală
contiguity – adiacenţă
continuous spectrum – spectru continuu
continuous strip camera – cameră cu expunere continuă

continuous variable – variabilă continuă
continuous wave – undă continuă
continuous-wave radar – radar cu undă continuă
contour – contur
contour accentuation – accentuarea contururilor
contour detection – detecţia limitelor
contour distance – echidistanţă
contour interval – echidistanţă
contour line – curbă de nivel
contour lines equidistance – echidistanţă
contour lines map – hartă în curbe de nivel
contour map – hartă hipsometrică
contraction correction – corecţia bazei
contrast – contrast
contrast enhancement – ameliorarea contrastului
contrast factor – coeficient de contrast
contrast filter – filtru de contrast
contrast improvement – accentuarea contrastului, ameliorarea contrastului
contrast index – coeficient de contrast
contrast reduction – atenuare a contrastului
contrast stretching – accentuarea contrastului
contrast table – tabel de contrast
contrast transfer function – funcţie de transfer a contrastului
control area – poligon de testare
control data – canevas, canevas de restituţie
control net – canevas
control network – reţea de puncte de sprijin
control point – punct de sprijin
control strip – bandă de control
controlled mosaic – fotoasamblaj controlat
conventional declination – declinaţie convenţională
convergence of evidence – convergenţa indiciilor
convergence of eyes axes – convergenţa axelor ochilor
convergence of forms – convergenţa formelor
convergence of meridians – convergenţa meridianelor
convergent camera – camere convergente
convergent camera assembly – camere convergente
convergent lens – lentilă convergentă
convergent photographs – fotografii aeriene convergente
convergent rays – raze convergente
convergent twin camera – camere convergente
converging lens – lentilă convergentă
convex mirror – oglindă convexă
convolution kernel – nucleu de convoluţie
coordinates – coordonate
coordinates axis – axe de coordonate
coordinates conversion – conversia coordonatelor
coordinates list – catalog de coordonate
coordinates transformation – transformarea coordonatelor
coordinatograph – coordonatograf
coplanarity – coplanaritate
coplanarity condition – condiţia de coplanaritate
copy – copie
copying frame – ramă de copiat
copying paper – hârtie de copiat
coregistration – referenţiere relativă
corner effect – efect de colţ
corner reflector – reflector de colţ
correcting filter – filtru de corecţie
correcting lens – lentilă de corecţie
correction for curvature – corecţie de curbură (a Pământului)

correction for Earth's curvature – corecţie de curbură (a Pământului)
correction for inclination – corecţie de înclinare
correction for refraction – corecţie de refracţie
correction lens – lentilă de corecţie
correction of distortion – corecţia distorsiunii
correction of drift – corecţia derivei
correlation – corelaţie
correlation coefficient – coeficient de corelaţie
correlation interferometer – interferometru de corelaţie
correlation radiometer – radiometru de corelaţie
correlation spectrometer – spectrometru de corelaţie
corresponding images – imagini corespondente
corresponding points – puncte conjugate
corresponding rays – raze omoloage
cosine law of illumination – legea Lambert
cosmic radiation – radiaţie cosmică
coupled camera – cameră dublă
course of flight – itinerar de zbor
covariance – corelaţie
coverage – strat
coverage interstice – culoar invizibil
coverage of the ground – acoperire a terenului
crab – dispunere în scară, rotirea imaginilor
crab angle – unghi de derivă
critical angle – unghi critic
crop inspection – evaluarea culturilor
crop inventory – evaluarea culturilor
cross beam sensors – sensori cu fascicule încrucişate
cross hair reticule – reticul cu fire în cruce
cross hairs – fire reticulare
cross polarization – polarizare încrucişată
cross-section paper – hârtie milimetrică
crown closure – densitatea coroanelor
crown diameter wedge – pană pentru măsurarea diametrului coroanelor
cubic convolution interpolation – interpolare prin convoluţie cubică
cumulative error – eroare cumulată
cursor – cursor, cursor grafic
cursor on digitizer – cursor de digitizare
curvature correction – corecţie de curbură (a Pământului)
curvature of field – curbura câmpului imaginii
curvature of the image field – curbura câmpului imaginii
curved path error – eroare de curbură a traseului
curvilinear coordinates – coordonate curbilinii
curvimeter – curbimetru
cylindrical lens – lentilă cilindrică
cylindrical projection – proiecţie cilindrică
cylindrical secant projection – proiecţie cilindrică secantă
D log E curve – curbă de înnegrire
daltonism – daltonism
damping – atenuare
dangling arc – arc interior
darkroom – cameră obscură
data – date
data access security – securitatea accesului la date
data accuracy – acurateţea datelor
data acquisition – achiziţie de date
data analysis – analiza datelor
data bank – bancă de date
data base management – gestiune a bazelor de date
data block – bloc de date auxiliare
data capture – colectarea datelor
data catalogue – catalog de date

data classification – clasificarea datelor
data collecting – colectarea datelor
data collection device – dispozitiv de achiziţie a datelor
data compression – comprimarea datelor
data consistency – consistenţa datelor
data conversion – conversia datelor
data correction – corecţia datelor
data dictionary – catalog de date
data file – fişier de date
data film – film radar
data format – formatul datelor
data integration – integrarea datelor
data integrity – integritatea datelor
data interpretation – interpretarea datelor
data layer – strat
data list – catalog de date
data mask – mască
data normalisation – normalizare
data preprocessing – prelucrarea preliminară a datelor
data processing – prelucrarea datelor
data protection – protecţia datelor
data quality – calitatea datelor
data reduction – conversia datelor
data redundancy – redundanţa datelor
data set – set de date
data smoothing – filtrare trece jos
data storage – stocarea datelor
data structure – structura datelor
data transfer – transferul datelor
data validation – validarea datelor
data verification – verificarea datelor
database – bază de date
database management system – sistem de gestiune a bazelor de date
database query – interogarea bazei de date
datum – sistem de referinţă geodezic
datum level – nivel de referinţă, suprafaţă de nivel zero
datum plane – plan de referinţă, suprafaţă de nivel zero
datum point – origine
daylight – lumina zilei
de-emphasis – dezaccentuare
dead angle – unghi mort
dead ground – spaţiu mort
dead space – spaţiu mort
debugging – depanarea programelor
decentring – descentrare
declination – declinaţie
declivity – panta terenului
decoder – decodificator
decoding – decodificare
default option – opţiune implicită
default parameters – parametri impliciţi
definition – putere de rezolvare
deflection – deflecţie
deflection of the plumb line – deviaţie a verticalei
deflection of the vertical – deviaţie a verticalei
defocusing lens – lentilă divergentă
deformation of the model – deformaţia modelului
degree of polarization – grad de polarizare
degree of sensitivity – grad de sensibilitate
dejagging – antialiasing
Delaunay condition – criteriul Delaunay
Delaunay criterion – criteriul Delaunay
demodulation – demodulare
demodulator – demodulator
dendrogram – dendrogramă
densitometer – densitometru
densitometric curve – curbă de înnegrire
densitometry – densitometrie
density slicer – izodensitometru
density slicing – izodensitometrie
depolarization of light – depolarizarea luminii

depolarizing effect – depolarizarea luminii
depression angle – complementul unghiului de înclinare, panta terenului, unghi de depresie
depression contour – izobată
depression line – izobată
depth contour – izobată
depth curve – izobată
depth of field – profunzimea câmpului
depth of focus – profunzimea câmpului
depth of penetration – adâncime de pătrundere
derived map – hartă compilată
descending classification – clasificare descendentă
descending node – nod descendent
descending orbit – orbită descendentă
descending track – orbită descendentă
descending vertical angle – unghi de depresie
design paper – hârtie de desen
detection – detecţie
detector – sensor
determination of control points – determinarea canevasului de restituţie
determination of height – determinarea înălţimii obiectelor
determination of the coordinates – determinarea coordonatelor
developer – revelator
developing – developare
developing bath – revelator
developing machine – aparat de developare
developing solution – revelator
developing tank – cuvă de developare, tanc de developare
developing time – timp de developare
development – developare
development fog – voal de supra-developare
development latitude – latitudine de developare
deviation from flatness – abatere de la planeitate (a clişeului)
deviation of the vertical – deviaţie a verticalei
device – instrument
device coordinates – coordonate aparat
device system of coordinates – sistem de coordonate al instrumentului
diagram – diagramă
diagram map – cartodiagramă
diaphragm – diafragmă
diaphragm aperture – deschiderea diafragmei
diazo – hârtie de heliograf
diazo film – film diazo
diazo print – reproducere heliografică
dichroic mirror – oglindă dicroică
dichromatopsia – discromatopsie
dielectric – dielectric
dielectric constant – permitivitate electrică relativă
dielectric properties – proprietăţi dielectrice
difference in parallax – diferenţă de paralaxă
difference of parallax – diferenţă de paralaxă
differential rectification – redresare diferenţială
differential shrinkage – contracţie diferenţială
diffraction – difracţie
diffraction grating – reţea de difracţie
diffraction of light – difracţia luminii
diffuse light – lumină difuză
diffuse radiation – radiaţie difuză
diffuse reflection – reflexie difuză
diffuse reflector – reflector difuz
diffuse sky radiation – radiaţie solară difuză
diffuse skylight – lumină solară difuză, radiaţie solară difuză
diffusion – difuziune
diffusion halo – halo de difuziune

digital code – cod numeric
digital computer – calculator numeric
digital converter – convertor analog-numeric
digital data – date numerice
digital display – afişare numerică
digital elevation model – model numeric al altitudinii terenului
digital encoding – codificare numerică
digital evaluation – exploatare analitică
digital feature height model – model numeric al înălţimii obiectelor
digital filter – filtru numeric
digital filtering – filtrare numerică
digital format – format numeric
digital frame camera – cameră digitală
digital image – imagine numerică
digital image processing – prelucrarea numerică a imaginilor
digital map – hartă numerică
digital mapping – cartografiere numerică
digital model – model numeric
digital orthoimage – ortoimagine numerică
digital photogrammetry – fotogrammetrie numerică
digital plotting – restituţie numerică
digital plotting instrument – aparat de restituţie numerică
digital processing – prelucrare numerică
digital recording – înregistrare numerică
digital rectification – redresare analitică
digital representation – reprezentare numerică
digital stereomodel – stereomodel numeric
digital stereorestitution instrument – aparat de stereorestituţie numerică
digital television – televiziune numerică
digital-analog converter – convertor numeric-analogic
digitization – digitizare
digitized image – imagine digitizată, imagine numerică
digitizer – digitizor
digitizing puck – cursor de digitizare
digitizing table – planşetă de digitizare
dihedral reflector – reflector diedru
dilatation – dilatare
dimensional reduction – reducerea dimensionalităţii (imaginii)
dimensional stability – stabilitate dimensională
diopter – dioptrie
dioptric power of the lens – puterea dioptrică a lentilei
dip – înclinarea orizontului
dip angle – unghi de înclinare a orizontului
dip of the horizon – înclinarea orizontului
dipole – dipol
dipole panel antenna – dipol
direct access – acces direct
direct copy – copie contact
direct photograph – fotografie directă
direct positive – autopozitiv, pozitiv direct
direct positive film – film reversibil
direct radial plot – triangulaţie radială directă
direct radial triangulation – triangulaţie radială directă
direct rectification – redresare directă
direct solar radiation – radiaţie solară directă
direction of gravity – direcţia forţei gravitaţionale
direction of the force of gravity – direcţia forţei gravitaţionale
direction of tilt – direcţia înclinării
direction of view – direcţie de vizare
directional antenna – antenă directivă
directional filter – filtru direcţional
directional property – caracteristică de radiaţie spaţială
directive antenna – antenă directivă

directivity – caracteristică de radiaţie spaţială
directivity factor – indice de directivitate
directivity index – indice de directivitate
discontinuous wedge – pană de gri
discrepancy – ecart
discrimination – discriminare
dispersing medium – mediu dispersiv
dispersion – dispersie
display – afişare, dispozitiv de afişare
display unit – unitate de afişare
display window – fereastră de afişare
displaying – afişare
distance ambiguity – ambiguitatea distanţei
distance non reduced to horizontal – lungime neredusă la orizontală
distance reduced to the horizontal – distanţă redusă la orizont
distortion – distorsiune
distortion compensation – compensare a distorsiunii
distortion correction – corecţia distorsiunii
distortion curve – curba distorsiunii
distortion error – eroare de distorsiune
distortion free lens – obiectiv fără distorsiune
distortion of angles – deformarea unghiurilor
distributed data – date distribuite
distributed database – bază de date distribuită
distributed (data processing) system – sistem de prelucrare distribuită a datelor
distributed scatterers – reflectoare dispersate
dithering – dithering
diverging lens – lentilă divergentă
dodging – mascare
domain – domeniu
Doppler effect – efect Doppler
Doppler laser – laser Doppler
Doppler navigation – navigaţie Doppler
Doppler radar – radar Doppler
Doppler ranging – telemetrie Doppler
Doppler shift – deplasare Doppler, efect Doppler
Doppler System – sistem Doppler
Doran – telemetrie Doppler
double eye-glass – binoclu
double lens – obiectiv dublu
Douglas-Peucker algorithm – algoritmul Douglas-Peucker
Dove prism – prismă redresoare
downlink – transmiterea la sol a datelor
drag effect – efect de trenare
drawing order – ordine de afişare
drawing paper – hârtie de desen
drawing style – stil de reprezentare
drawing table – planşetă de restituţie
drift – derivă
drift angle – unghi de contraderivă, unghi de derivă
drift indicator – derivometru
drum plotter – plotter cu tambur
drum scanner – scaner cu tambur
drying – uscare
drying apparatus – aparat de uscat
drying rack – rastel de uscat
drying shrinkage – contracţie la uscare
dull finish – fotografie mată
duration of developing – timp de developare
duration of flight – durată de zbor
duration of the exposure – timp de expunere
dynamic range – gamă dinamică, latitudine de măsură
Earth's curvature – curbura Pământului
easel of a rectifier – masă de proiecţie (a aparatului de redresare)
eccentricity of the ellipsoid – excentricitatea elipsoidului
echo parallax – paralaxa ecoului radar
edge – muchie
edge detection – detecţia limitelor

edge effect – efect de vecinătate
edge enhancement – accentuarea conturărilor
edge fog – voal marginal
edge matching – racordarea marginilor
edge sharpening – accentuarea conturărilor
effect of light – efect al luminii
effect of roughness – efect al rugozităţii
effect of vegetation – efect al învelişului vegetal
effective aperture – deschidere efectivă
effective area – arie efectivă
effective atmosphere – atmosferă efectivă
effective Earth radius – rază efectivă a Pământului
effective focal length – distanţă principală
effective instantaneous field of view – câmp de vedere instantanee
effective load – sarcină utilă
effective radiation – radiaţie terestră efectivă
effective radius of the Earth – rază efectivă a Pământului
effective temperature – temperatură de strălucire
effective terrestrial radiation – radiaţie terestră efectivă
efficiency – randament
efficiency of shutter – randamentul obturatorului
electroluminescence – electroluminescenţă
electromagnetic pulse – impuls electromagnetic
electromagnetic radiation – radiaţie electromagnetică
electromagnetic spectrum – spectru electromagnetic
electromagnetic wave frequency – frecvenţa undelor electromagnetice
electromagnetic wave – undă electromagnetică
electronic atlas – atlas electronic
electronic data processing – prelucrare electronică a datelor
electronic map – hartă electronică
electronic scanning – baleiere electronică
electrophotography – electrofotografie
element of area – celulă
elementary flux – flux elementar
elements of absolute orientation – elemente de orientare absolută
elements of exterior orientation – elemente de orientare exterioară
elements of interior orientation – elemente de orientare interioară
elements of orientation – elemente de orientare
elevation – altitudine, cotă, elevaţie
elevation above the horizon – înălţime deasupra orizontului
elevation control – canevas altimetric
elevation control point – reper altimetric
elevation displacement – deplasare radială
elevation error – eroare altimetrică
elevation mark – cotă
elevation scale – scara altitudinilor
elevation tint – tentă hipsometrică
elevation tints box – scara tentelor hipsometrice
elevation tone – tentă hipsometrică
ellipsoid of revolution – elipsoid de rotaţie
ellipsoid of rotation – elipsoid de rotaţie
ellipsoid parameters – parametrii elipsoidului de referinţă
ellipsoidal altitude – altitudine faţă de elipsoid
ellipsoidal height – altitudine faţă de elipsoid
ellipsoidal orbit – orbită elipsoidală
elliptical polarization – polarizare eliptică

emergent angle – unghi de emergenţă
emergent light – lumină emergentă
emergent nodal point – punct nodal posterior
emergent ray – rază emergentă
emerging angle – unghi de emergenţă
emission – emisie
emission coefficient – coeficient de emisie
emission curve – curbă de emisie
emission line – linie de emisie
emission of radiation – emisie
emission spectrum – spectru de emisie
emissivity – coeficient de emisie
emitted radiation – radiaţie emisă
emitting surface – suprafaţă de emisie
emphasis filter – filtru de accentuare
emulator – emulator
emulsion – emulsie, emulsie fotografică
emulsion sensitising – sensibilizarea emulsiei
emulsion speed – sensibilitatea emulsiei
emulsion support – suportul emulsiei
enclave – insulă
encoder – codificator, convertor analog-numeric
encoding – codificare
end lap – acoperire longitudinală
enlarged copy – copie mărită
enlarged image – imagine mărită
enlarged print – copie mărită
enlargement – mărire
enlargement factor – raport de mărire
enlarger – aparat de mărit
enlarging lens – obiectiv de mărire
entrance pupil – pupilă de intrare
entrance window – pupilă de intrare
entropy – conţinut mediu de informaţie
ephemerides – efemeride
epidiascope – epidiascop
epipolar axis – axă nucleală
epipolar plane – plan nucleal
epipolar points – puncte nucleale
epipolar ray – rază nucleală
epipoles – puncte nucleale
episcope – episcóp
equal-angle projection – proiecţie conformă
equal-area projection – proiecţie echivalentă
equalising filter – filtru compensator
equator – ecuator
equatorial orbit – orbită ecuatorială
equatorial plane – plan ecuatorial
equatorial projection – proiecţie
equatorial satellite – satelit ecuatorial
equidistance – echidistanţă
equidistant projection – proiecţie
equipotential surface – suprafaţă echipotenţială
equivalent blackbody temperature – temperatură de radiaţie
equivalent focal length – distanţă focală echivalentă
equivalent map projection – proiecţie echivalentă
equivalent vertical photograph – fotografie verticală echivalentă
erecting prism – prismă redresoare
erosion – contractare
error alignment – eroare de aliniament
error band – marjă de eroare
error compensation – compensarea erorilor
error curve – curba erorilor
error due to Earth's curvature – eroare datorată curburii Pământului
error due to relief – eroare datorată reliefului
error in focussing – eroare de focalizare
error in reading – eroare de citire
error of calculus – eroare de calcul
error of calibration – eroare de calibrare
error of closure – eroare de închidere
error of drawing – eroare grafică
error of focussing – eroare de focalizare
error of height – eroare altimetrică

error of measurement – eroare de măsurare
error of tilt – eroare de înclinare
error propagation – propagarea erorilor
errors analysis – calculul erorilor
errors calculus – calculul erorilor
essay key – cheie de fotointerpretare
evaluation of aerial photographs – exploatarea aerofotogramelor
exaggerated relief – relief exagerat
exaggerated stereo – hiperstereoscopie
exaggeration of relief – exagerare verticală
exit pupil – pupilă de ieşire
exit window – pupilă de ieşire
exogenous data – date exogene
expert system – sistem expert
exposure – expunere
exposure altitude – altitudine de aerofotografiere
exposure control – reglare a expunerii
exposure counter – contor de expuneri
exposure curve – curbă de înnegrire
exposure degree – expunere
exposure duration – timp de expunere
exposure factors – factori de expunere
exposure interval – interval dintre expuneri
exposure latitude – latitudine de expunere
exposure meter – exponometru
exposure range – latitudine de expunere
exposure station – staţie de aerofotografiere
exposure time – timp de expunere
extended range reflection – reflexie din domeniul extins
exterior nodal point – punct nodal anterior
exterior orientation – orientare exterioară
exterior perspective centre – centru exterior de perspectivă
extinction – atenuare
extinction coefficient – coeficient de atenuare
extraneous light – lumină parazită
extrapolation – extrapolare
extrapolation method – extrapolare
eye base – distanţă interpupilară
eyeglass – ocular
eyepiece – ocular
eyepiece focussing – focalizare a ocularului
f number – deschidere relativă
fading – atenuare
false colour emulsion – emulsie fals-color
false colour image – imagine fals-color
false image – imagine pseudoscopică
false relief effect – efect pseudoscopic
false view – imagine pseudoscopică
false-colour film – film color infraroşu
far infrared – infraroşu îndepărtat
fast Fourier transform – transformare Fourier rapidă
faulty vision – defect de vedere
feather-edge – margine subţiată
featheredging – subţierea marginilor fotografiei
feathering – subţierea marginilor fotografiei
feature selection by attribute – selecţie logică
feed reel – bobină debitoare
feeder – fider
feedhorn – antenă pâlnie
Fermat's principle – principiul lui Fermat
ferrotype plate – placă de uscare
ferrotype print – fotografie lustruită
fiducial axis – axe ale cadrului, linie a indicilor de referinţă
fiducial centre – centrul fotogramei
fiducial line – linie a indicilor de referinţă
fiducial marks – mărci fiduciale

fiducial-mark frame – cadru cu indici de referinţă
field – câmp
field angle – unghi de deschidere
field check – verificare în teren
field diameter – diametrul câmpului, lărgimea câmpului
field inspection – verificare în teren
field mapping – cartare
field of view – câmp de vedere, unghi de vedere
field of vision – câmp de vedere
field stop – diafragmă a câmpului de vedere
field-of-vision stop – diafragmă a câmpului de vedere
file – fişier
file format – formatul fişierului
file name – numele fişierului
file protection – protecţia fişierului
file updating – actualizarea fişierului
fill colour – culoare de umplere
fill pattern – haşuri
film – film fotografic
film base – placă suport, suportul emulsiei
film camera – cameră fotografică cu film
film cartridge – casetă pentru film
film cassette – casetă pentru film
film deformation – deformaţia filmului
film distortion – deformaţia filmului
film dryer – aparat de uscat
film drying cabinet – aparat de uscat
film editing – prelucrarea filmului
film handling – manevrarea filmului
film holder – casetă pentru film
film magazine – casetă pentru film
film plane – planul clişeului
film pressure plate – placă de presare a
film processing – prelucrarea filmului
film sensitivity – sensibilitatea emulsiei
film shrinkage – contracţia filmului
film spool – bobină de film
film support – placă suport
filter – filtru
filter attenuation band – domeniu de oprire al filtrului
filter factor – factor de filtru
filter holder – montură pentru filtre
filter pass band – domeniu de trecere al filtrului
filtering – filtrare
filters set – set de filtre
finder (device) – vizor
fine grain developer – revelator pentru granulaţie fină
fine motion – mişcare micrometrică
fine movement – mişcare micrometrică
fine movement screw – şurub micrometric
fine-grain emulsion – emulsie cu granulaţie fină
fineness of emulsion – fineţea emulsiei
fineness of grain – fineţea granulaţiei
fineness of image – fineţea imaginii
first focus – focar anterior
fishnet map – suprafaţă riglată
fix – fixare
fixation – fixare
fixative – fixator
fixed base – bază de fixare
fixed diaphragm – diafragmă fixă
fixed focal length – distanţă focală fixă
fixed focus camera – obiectiv cu distanţă focală fixă
fixed focus lens – obiectiv cu distanţă focală fixă
fixed satellite – satelit geostaţionar
fixing – fixare
fixing bath – fixator
fixing tank – tanc de fixare
flat contrast – contrast slab
flatbed plotter – plotter cu suport plan
flatness of field – planeitatea câmpului
flatness of film – planeitatea filmului
flattening – turtirea elipsoidului

flicker method – metoda imaginilor alternante
flicker noise – zgomot în impulsuri
flight altitude – altitudine de zbor
flight altitude above ground – înălţime de zbor
flight course – direcţie de zbor
flight design – proiect de zbor
flight direction – direcţie de zbor
flight endurance – autonomie de zbor
flight height – altitudine de zbor
flight line – direcţie de zbor, linie de zbor
flight map – hartă de zbor
flight path – traiectorie de zbor
flight planning – proiect de zbor
flight speed – viteză de zbor
flight strip – bandă, bandă de aerofotografiere
floating dot – marcă
floating mark – marcă
floppy disk – disc flexibil
flow chart – schemă logică
fluorescence – fluorescenţă
fluorometer – fluorometru
fluorosensor – fluorodetector
flux density – densitatea fluxului
flux of radiation – flux de radiaţii
flying height – altitudine de zbor
flying height above ground – înălţime de zbor
flying height above mean sea level – altitudine absolută de zbor
flying time – durată de zbor
focal distance – distanţă focală
focal length – distanţă focală
focal plane – plan focal
focal point – focar
focal-plane shutter – obturator focal
focus – focar
focus for infinity – focalizare la infinit
focussed on infinity – focalizare la infinit
focussing – focalizare
focussing mirror – oglindă de focalizare
focussing of image – focalizare
focussing range – limită de focalizare
fog – voal
fogging – voalare
folding mirror – oglindă rabatabilă
font – tăietură de litere
foreshortening – scurtarea aparentă a versanţilor
format – format, formatul fotografiei
forward lap – acoperire longitudinală
Fourier transform – transformată Fourier
fractional scale – scară numerică
frame – cadru, corpul camerei
frame counter – contor de expuneri
frame format – format al imaginii
frame size – dimensiunea imaginii
framework of control points – reţea de puncte de sprijin
Fraunhofer lines – linii Fraunhofer
frequency – frecvenţă
frequency band – bandă de frecvenţe
frequency coordination – asignare a frecvenţelor
frequency modulation – modulaţie de frecvenţă
frequency range – gamă de frecvenţe
front focal length – distanţă focală obiect
front focal plane – plan focal obiect
front focal point – focar anterior
front focus – focar anterior
front nodal point – punct nodal anterior
front node – punct nodal anterior
fulcrum – punct de sprijin
full aperture – deschidere maximă
fundamental point – punct zero fundamental
fundamental test site – poligon de testare
fusion – fuziunea imaginilor
gain – amplificare
gamma – coeficient de contrast
gap – întrerupere
gap in photo cover – gol de aerofotografiere
gauging – etalonare

Gauss-Krüger coordinates – coordonate Gauss-Krüger
Gauss-Krüger projection – proiecţie Gauss-Krüger
Gaussian approximation – aproximaţia Gauss
Gaussian curve – curba lui Gauss
gazetteer – index geografic, repertoar de toponimie
gelatine – gelatină
general map – hartă generală
general reference map – hartă generală
generalisation – generalizare
generation – generaţie
geo-photogrammetry – fotogrammetrie terestră
geo-registered data – date georeferenţiate
geocentric coordinates – coordonate geocentrice
geocode – geocod
geocoded data – date georeferenţiate
geocoded image – imagine georeferenţiată
geocoding – geocodificare
geodesic distance – distanţă geodezică
geodesy – geodezie
geodetic accuracy – acurateţe geodezică
geodetic azimuth – azimut geodezic
geodetic control network – reţea geodezică
geodetic coordinates – coordonate geodezice
geodetic data – date geodezice
geodetic datum – sistem de referinţă geodezic
geodetic height – altitudine faţă de elipsoid
geodetic latitude – latitudine geodezică
geodetic longitude – longitudine geodezică
geodetic meridian – meridian geodezic
geodetic monument – reper geodezic
geodetic position – poziţie geodezică
geodetic reference system – sistem de referinţă geodezic
geodynamic satellite – satelit geodinamic
geographic calibration – georeferenţiere
geographic data – date geografice
geographic database – bază de date geografice
geographic graticule – reţea geografică
geographic information system – sistem informaţional geografic
geographic information – informaţie geografică
geographic map grid – reţea geografică
geographic name – toponim
geographic net – reţea geografică
geographic pole – pol geografic
geographical azimuth – azimut geografic
geographical coordinate system – sistem de coordonate geografice
geographical coordinates – coordonate geografice
geographical latitude – latitudine geografică
geographical longitude – longitudine geografică
geographical net – caroiaj geografic
geographical network – caroiaj geografic
geographical position – poziţie geografică
geoid – geoid
geoid separation – ondulaţia geoidului
geoid undulation – ondulaţia geoidului
geomagnetic equator – ecuator geomagnetic
geomatics – geomatică
geometric accuracy – precizie geometrică
geometric adjustment – corecţie geometrică
geometric calibration – calibrare geometrică
geometric characteristics – caracteristici geometrice ale sensorului

geometric correction – corecţie geometrică
geometric errors – erori geometrice ale imaginilor
geometric fidelity – fidelitate geometrică
geometric model – model geometric
geometric primitive – primitivă grafică
geometric transformation – transformare geometrică
geometrical aberrations – aberaţii geometrice
geometrical image modification – modificarea geometriei imaginii
geometrical optics – optică geometrică
geometrical projection – proiecţie geometrică
geometrical rectification – redresare grafică
geopositioning – geopoziţionare
georeference file – fişier de georeferenţiere
georeferenced data – date georeferenţiate
georeferenced image – imagine georeferenţiată
georeferencing – georeferenţiere
georegistered image – imagine georeferenţiată
georegistering – georeferenţiere
geostationary orbit – orbită geostaţionară
geostationary satellite – satelit geostaţionar
geosynchronous orbit – orbită geosincronă
geosynchronous satellite – satelit geosincron
ghost (echo) – ecou fantomă
ghost image – imagine fantomă
global positioning system – sistem global de localizare
glossy print – fotografie lustruită
gnomonic projection – proiecţie centrală
goniometer – goniometru
gradation – gradaţia tonurilor
gradation of tone – gradaţia tonurilor
gradient – gradient, panta terenului
grain – granulă
granularity – granulaţie
graph – graf, nomogramă
graphic display – afişare grafică
graphic display terminal – terminal cu afişare grafică
graphic primitive – primitivă grafică
graphical accuracy – precizia cartografierii
graphical error – eroare grafică
graphical evaluation – exploatare grafică
graphical method – metodă grafică
graphical plotting – restituţie grafică
graphical radial triangulation – fototriangulaţie plan-radială grafică
graphical radial triangulation – triangulaţie radială grafică
graphical rectification – redresare grafică
graphical scale – scară grafică
graphical symbol – simbol grafic
graphical user interface – interfaţă grafică
graphics tablet – planşetă de digitizare
graticule – canevas de meridiane şi paralele, caroiaj
gravimetric – gravimetric
gravimetric geoid – geoid gravimetric
gravimetry – gravimetrie
green filter – filtru verde
green leaf area index – indice foliar
green vegetation index – indice G
greenness index – indice G
Greenwich apparent time – timp Greenwich aparent
Greenwich civil time – timp Greenwich mediu
Greenwich mean time – timp Greenwich mediu
Greenwich meridian – meridian Greenwich
grey body – corp gri
grey filter – filtru gri

grey level – nivel de gri, ton de gri
grey level histogram – histograma nivelelor de gri
grey scale – scară de gri
grey value – nivel de gri
grey wedge – pană de gri
grey-back – strat antihalo
grid – caroiaj, grilă
grid cell – ochi de reţea
grid coordinates – coordonate carteziene
grid distance – pas al grilei
grid line – linie de reţea
grid mesh – ochi de reţea
grid method – procedeul reţelelor
grid pitch – pas al grilei
grid plate – placă de calibrare
grid to vector conversion – conversie raster-vector
gridding – procedeul caroiajului
gross error – eroare grosolană
ground camera – cameră terestră
ground control – canevas de restituţie, verificare în teren
ground control point – punct de sprijin
ground data – date de teren
ground elevation – cotă
ground information – date de teren
ground nadir point – punct nadiral din teren
ground observation – test de teren
ground parallel – linia orizontului
ground patch area – celulă
ground photogrammetry – fotogrammetrie terestră
ground photograph – fotografie terestră, fotogramă terestră
ground platform – platformă la sol
ground plumb point – punct nadiral din teren
ground range – distanţă la sol
ground resolution – rezoluţie în teren
ground return – ecou radar (al terenului)
ground speed – viteză la sol
ground survey – ridicare topografică în teren
ground track – traiectorie la sol
ground truth – date de teren, realitatea terenului, test de teren
ground truth site – poligon de testare
ground visibility – vizibilitate la sol
ground-check – verificare în teren
grouping – grupare
gyrocompass – busolă giroscopică
gyroscopic compass – busolă giroscopică
gyroscopic stabilisation – stabilizare giroscopică
H and D curve – curbă de înnegrire
H and D scale – scară Hurter şi Driffield
halation – halo de difuziune
half-wavelength dipole – dipol în $\lambda/2$
halftoning – halftoning
hand camera – cameră de mână
hand held camera – cameră de mână
hand lens – lupă
hard contrast – contrast puternic
hard negative – negativ dur
hardcopy – copie
hardware – hardware
harmonic – armonică
harmonic analysis – analiză armonică
hatches – haşuri
haze – pâclă
heat capacity – capacitate calorică
heat-sensing device – detector termic
height – altitudine
height above datum – cotă
height accuracy – precizie altimetrică
height adjustment – compensare altimetrică
height displacement – deplasare radială
height interpolation – interpolare altimetrică
height measuring barometer – altimetru barometric
height scale – scara altitudinilor
helical antenna – antenă elicoidală

heliograph – heliograf
hemispherical emittance – radianţă emisferică
HH polarization – polarizare HH
hidden face – faţetă ascunsă
hidden ground – spaţiu mort
hidden line – linie ascunsă
hidden line removal – eliminarea liniilor ascunse
hidden surface elimination – eliminarea suprafeţelor ascunse
hidden surface removal – eliminarea suprafeţelor ascunse
hierarchical database – bază de date ierarhică
high contrast – contrast puternic
high density digital tape – bandă numerică de mare densitate
high frequency radiation – radiaţie de înaltă frecvenţă
high oblique camera – cameră panoramică
high oblique photograph – fotografie panoramică
high speed developer – revelator rapid
high speed emulsion – emulsie ultrasensibilă
high speed objective – obiectiv de mare luminozitate
high-oblique photograph – aerofotogramă panoramică
high-pass filter – filtru trece-sus
highlighting – evidenţiere
hill shading – umbrirea reliefului
histogram – histogramă
hologram – hologramă
holography – holografie
home range – areal
homologous points – puncte conjugate
homologous rays – raze omoloage
homomorphic filtering – filtrare homomorfică
horizon – linia orizontului
horizon camera – cameră orizont
horizon trace – linia orizontului
horizontal accuracy – precizie planimetrică
horizontal closure error – eroare de închidere
horizontal control – canevas planimetric
horizontal control point – punct de reper orizontal
horizontal coordinates – coordonate orizontale
horizontal distance – distanţă orizontală
horizontal parallax – paralaxă absolută
horizontal photograph – fotografie orizontală
horizontal plane – plan orizontal
horizontal polarization – polarizare orizontală
horizontal position – poziţie planimetrică
horizontal positional accuracy – acurateţe poziţională orizontală, precizie planimetrică
horizontal projection – proiecţie ortografică orizontală
horizontal scale – scară planimetrică
horizontal setting – calare
hot spot – pată albă, punct apical
Hotine oblique Mercator – proiecţie Mercator-Hotine oblică
Hough transform – transformare Hough
hue – nuanţă de culoare
HV polarization – polarizare HV
hydrographic map – hartă hidrografică
hydrography – hidrografie
hyperbolic mirror – oglindă hiperbolică
hyperfocal distance – distanţă hiperfocală
hyperfrequency – hiperfrecvenţă
hypermetropia – hipermetropie
hyperpanchromatic – hiperpancromatic
hyperpanchromatic emulsion – emulsie hiperpancromatică
hypersensitising – hipersensibilizare
hyperstereoscopy – exagerare verticală, hiperstereoscopie

hypo bath – fixator
hypsography – hipsografie
hypsometric curve – curbă hipsometrică
hypsometric tint – tentă hipsometrică
hypsometric tint scale – scara tentelor hipsometrice
hypsometry – hipsometrie
ice attenuation – atenuare de către gheaţă
icon – pictogramă
ideal optical system – sistem optic ideal
identification – identificare
identification criteria – criterii de identificare
identification post – reper topografic
identification standard – etalon de identificare
illuminating mark – marcă luminoasă
illumination – iluminare
illumination angle – unghi de iluminare, unghi de vedere radar
image – imagine
image analysis – analiza imaginilor
image angle – unghi de deschidere
image annotation – adnotare
image area – format al imaginii
image calibration – calibrarea imaginii
image catalogue – catalog de imagini
image cell – pixel
image compression – comprimarea imaginii
image contrast – contrast fotografic
image coordinates – coordonate imagine
image correction – corecţia imaginii
image correlation – corelarea imaginilor
image correlator – corelator de imagini
image decompression – decomprimarea imaginii
image defect – defect al imaginii
image definition – claritatea imaginii, definiţia imaginii
image degradation – degradarea imaginii
image digitizer – digitizor de imagini
image digitizing – digitizarea imaginii
image displacement – trenare a imaginii
image dissector – disector de imagine
image distortion – deformaţia imaginii, distorsiunea imaginii
image enhancement – ameliorarea imaginii
image field – câmpul imaginii
image fineness – fineţea imaginii
image focal length – distanţă focală imagine
image focal plane – plan focal imagine
image format – formatul imaginii
image forming sensor – sensor generator de imagine
image geometry – geometria imaginii
image improvement – ameliorarea imaginii
image injection – injecţie de imagine
image interpretation – interpretarea imaginilor
image invariant – invariant al imaginii
image magnification – mărire
image map – hartă-imagine, imagine georeferenţiată
image mapping – cartografiere după imagini de teledetecţie
image motion – trenare a imaginii
image motion compensator – compensator de mişcare
image movement – trenare a imaginii
image nodal point – punct nodal posterior
image noise – zgomotul imaginii
image plane – plan imagine
image point – punct imagine
image processing – prelucrarea imaginilor
image pyramid – piramidă de imagini
image quality – calitatea imaginii
image quality criterion – criteriu de calitate a imaginii
image registration – suprapunerea imaginilor
image rendering – sinteza imaginii

image resampling – reeşantionarea imaginii
image resolution – rezoluţia imaginii
image restoration – restaurarea imaginii
image rotation – rotirea imaginilor
image scale – scara imaginii
image scanner – scaner
image scanning – baleierea imaginii
image screening device – dispozitiv de baleiere
image scrolling – defilarea imaginii
image segmentation – segmentarea imaginii
image sequence analysis – analiza secvenţelor de imagini
image sharpness – claritatea imaginii
image shrinkage – contracţia imaginii
image size – format al imaginii
image skeletonizing – scheletizarea imaginii
image space – spaţiu imagine
image subscene – subscenă a imaginii
image superimposition – suprapunerea imaginilor
image synthesis – sinteza imaginii
image texture – textura imaginii
image to image registration – referenţiere relativă
image transmission – transmiterea imaginii
image warping – ajustare elastică
image-motion compensation – compensarea trenării imaginii
imagery – imagine nefotografică
imagery interpretation – fotointerpretare
imagery interpretation key – cheie de fotointerpretare
images archival – arhivarea imaginilor
images content – conţinutul imaginilor
images mosaic – mozaic
images structure – structura imaginii
imaging – formarea imaginii, generare de imagini
imaging device – instrument generator de imagini
imaging instrument – instrument generator de imagini
imaging radar – radar generator de imagini
imaging sensor – sensor generator de imagine
imaging spectrometer – spectrometru generator de imagini
impression of depth – impresie de relief
impression of relief – impresie de relief
impression of space – impresie de relief
impulse amplitude – amplitudine a impulsului
incandescence – incandescenţă
incidence – incidenţă
incidence angle – unghi de incidenţă, unghi local de incidenţă
incident beam – fascicul incident
incident light – lumină incidentă
incident nodal point – punct nodal anterior
incident radiation – radiaţie incidentă
incident ray – rază incidentă
incident surface – suprafaţă de incidenţă
incident wave – undă incidentă
inclination error – eroare de înclinare
incoherence – incoerenţă
increase of contrast – accentuarea contrastului
index contour – curbă de nivel principală
index mark – marcă
index of coordinates – catalog de coordonate
index to adjoining sheets – schemă de asamblare a foilor de hartă
index to photography – fotoschemă
indirect interpretation – interpretare indirectă
indirect observation – observare indirectă
indirect photography – fotografie indirectă

indirect rectification – redresare indirectă
individual error – eroare umană
infinity focus system – obiectiv cu distanţă focală fixă
information – informaţie
information circuit – circuit informaţional
information flow – flux informaţional
information system – sistem informaţional
infrared band – bandă de infraroşu
infrared colour emulsion – emulsie color infraroşu
infrared emission – emisie de infraroşii
infrared film – film infraroşu
infrared image – imagine în infraroşu
infrared photograph – fotografie în infraroşu
infrared radiation – radiaţie infraroşie
infrared radiometer – radiometru în infraroşu
infrared scanning – baleiere în infraroşu
infrared sensitive emulsion – emulsie sensibilă la infraroşu
infrared spectrometer – spectrometru în infraroşu
infrared spectroscopy – spectroscopie în infraroşu
infrared thermal detection – detecţie termică (în infraroşu)
infrared thermometer – termometru în infraroşu
infrared-colour film – film color infraroşu
infrared-sensitive colour film – film color infraroşu
infrasonic waves – infrasunete
initial altitude – cotă iniţială
initial direction – direcţie origine
initial stereopair – stereogramă iniţială
inner orientation – orientare interioară
input data – date de intrare
input device – dispozitiv de intrare
input file – fişier de intrare
input signal – semnal de intrare
inset map – hartă medalion
instantaneous field of view – câmp de vedere instantanee
instruction – instrucţiune
instruction set – set de instrucţiuni
instrument – instrument
instrument coordinates – coordonate aparat
instrument response – răspunsul instrumentului
instrumental error – eroare instrumentală
intensity modulation – modulaţie de intensitate
intensity of light – intensitate luminoasă
inter-lens shutter – obturator central
interactive digitizing – digitizare interactivă
interactive display – afişare interactivă
interactive processing – prelucrare interactivă
interchangeable lens – obiectiv interschimbabil
interface – interfaţă
interference – interferenţă
interference pattern – moar
interferogram – interferogramă
interferometer – interferometru
interferometry – interferometrie
interior orientation – orientare interioară
interior perspective centre – centru interior de perspectivă
interlaced display – afişare întreţesută (a imaginii)
intermediate contour line – curbă de nivel ajutătoare
internal orientation – orientare interioară
internal reflection – reflexie interioară
interocular distance – distanţă interpupilară
interoperability – interoperabilitate
interpolation – interpolare

interpolation by convolution – interpolare prin convoluţie
interpolation error – eroare de interpolare
interpretation key – cheie de fotointerpretare
interpretation of aerial photographs – aerofotointerpretare
interpretation of air photographs – aerofotointerpretare
interpretation template – cheie de fotointerpretare
interpretoscope – interpretoscop
interpupillary distance – distanţă interpupilară
intersection – intersecţie
inverse Fourier transform – transformată Fourier inversă
inverted image – imagine răsturnată
inverted stereo – efect pseudoscopic
inverter – inversor
invisible radiation – radiaţie invizibilă
invisible spectrum – radiaţie invizibilă, spectru invizibil
iris – iris
iris diaphragm – diafragmă iris
irradiation – iradiere
island – insulă
isocentre – izocentru
isocentre triangulation – triangulaţie izocentrică
isochromatic – izocromatic
isochromatic emulsion – emulsie izocromatică
isodensitracer – izodensitograf
isodensity – izodensitate
isogram – izolinie
isoline – izolinie
isometric parallel – paralelă izometrică
isopleth – izolinie
isoradial – izoradială
isotropic absorption – absorbţie izotropă
isotropic antenna – antenă izotropă
isotropic diffusion – difuziune izotropă
isotropic radiation – radiaţie izotropă
isotropic scatterer – difuzor izotrop, reflector difuz ideal
isotropy – izotropie
item – articol
iteration – iteraţie
iteration method – metodă iterativă
iterative method – metodă iterativă
izobathe – izobată
joystick – joystick
junction – racordare
K-band – banda K
Ka-band – banda Ka
Karhunen-Loeve transform – transformare Karhunen-Loeve
Kauth-Thomas transform – transformare Kauth-Thomas
kernel – fereastră glisantă
keying – calare
kilometric grid – reţea kilometrică
Krasovsky ellipsoid – elipsoidul Krasovski
kriging – kriging
Ku-band – banda Ku
L-band – banda L
label – etichetă
labelling – etichetare
Lambert azimuthal equal area projection – proiecţie azimutală echivalentă Lambert
Lambert conformal conic projection – proiecţie conică conformă Lambert
Lambert zenithal equal area projection – proiecţie azimutală echivalentă Lambert
lamellar shutter – obturator cu lamele
land cover – acoperire a terenului
land information system – sistem informaţional teritorial
land parcel – parcelă
land return – ecou radar (al terenului)
land survey – ridicare topografică în teren
land use map – hartă a utilizării terenului

large focus lens – teleobiectiv
large format camera – cameră cu format mare
large scale – scară mare
large scale photograph – fotografie aeriană la scară mare
large-scale map – hartă la scară mare
laser – laser
laser altimeter – altimetru laser
laser altimetry – altimetrie laser
laser bathymeter – batimetru laser
laser fluorescence – fluorescenţă prin laser
laser fluorometer – fluorometru laser
laser profilometer – profilometru laser
laser radar – lidar
laser range finder – telemetru laser
laser reflector – reflector laser
laser scanner – scaner laser
laser terrain profile recorder – profilometru laser
laser-beam plotter – plotter cu fascicul laser
latent image – imagine latentă
lateral camera – cameră laterală
lateral chromatic aberration – aberaţie cromatică laterală
lateral magnification – mărire transversală
lateral overlap – acoperire laterală
lateral spherical aberration – aberaţie laterală de sfericitate
lateral tilt – înclinare transversală
lateral-oblique photograph – fotografie laterală oblică
latitude – latitudine de expunere
launcher – rachetă purtătoare
layer box – scara tentelor hipsometrice
layer colour – tentă hipsometrică
layer tint – tentă hipsometrică
layer – strat
layover – răsturnarea versantului
leader – amorsă
leading mark – baliză
leaf shutter – obturator cu lamele
least significant byte first – ordine inversă a octeţilor
least squares method – metoda celor mai mici pătrate
legal time – timp legal
legend – legendă (a hărţii)
length of exposure – timp de expunere
lens – lentilă, obiectiv, obiectiv fotografic
lens aberration – aberaţie a obiectivului
lens angle – unghi de deschidere
lens aperture – deschidere unghiulară
lens axis – axa obiectivului, axă optică principală
lens calibration – calibrarea obiectivului
lens cap – capac al obiectivului
lens cone – conul obiectivului
lens distortion – distorsiune
lens mount – montură a obiectivului
lens opening – deschidere unghiulară
lens shade – parasolar, deschidere relativă, deschidere relativă maximă, luminozitatea obiectivului
lens stereoscope – stereoscop cu lentile
lettering – aplicare de scriere
level 1A correction – corecţie de nivel 1A (a imaginilor SPOT)
level 1B correction – corecţie de nivel 1B (a imaginilor SPOT)
level 2 correction – corecţie de nivel 2 (a imaginilor SPOT)
level control – reţea de nivelment
level S correction – corecţie de nivel S
level surface – suprafaţă de nivel, suprafaţă echipotenţială
levelling – nivelment
levelling adjustment – compensare altimetrică
levelling datum – nivel de referinţă
levelling error – eroare de calare
levelling network – reţea de nivelment
librarian – bibliotecar
library – bibliotecă de programe
lidar – lidar

lidar bathymetry – batimetrie lidar
lidar coverage – acoperirea lidarului
life of satellite – durată de viaţă a satelitului
life size – mărime naturală
light – lumină
light absorption – absorbţie a luminii
light diffusion – difuziunea luminii
light filter – filtru optic
light flux – flux luminos
light pen – creion optic
light ray – rază de lumină
light reflection – reflexia luminii
light scattering – difuziunea luminii
light sensitising agent – sensibilizator fotografic
light sensitive cell – celulă fotoelectrică
light sensitivity – fotosensibilitate
light source – sursă de lumină
light wave – undă luminoasă
light-sensitive coating – strat fotosensibil
light-sensitive layer – strat fotosensibil
lighter shading – slăbire a imaginii
lighting – iluminare
limb – limb
limit of linear resolution – limita rezoluţiei liniare a emulsiei
limiting aperture – deschidere maximă
line – linie
line filtering – filtrarea liniilor
line of collimation – linie de vizare
line of greatest slope – linie de pantă maximă
line of nodes – linia nodurilor
line of sight – linie de vizare
line resolution target – miră de rezoluţie
line resolution test – miră de rezoluţie
line scanner – scaner liniar
line scanning – baleiere liniară
line smoothing – filtrarea liniilor
line thinning – generalizare
lineage – filiaţia datelor
linear array sensor – sensor baretă
linear detail – detaliu liniar
linear detector – sensor baretă
linear distortion – deformaţii liniare, distorsiune liniară
linear error – eroare de lungime
linear filter – filtru liniar
linear interpolation – interpolare liniară
linear parallax – paralaxă absolută
linear polarization – polarizare liniară
linear polarized light – lumină polarizată liniar
linear resolving power of emulsion – limita rezoluţiei liniare a emulsiei
linear scale – scară liniară
linear stretching – extinderea liniară a contrastelor
linearity – liniaritate
Linhof camera – cameră Linhof
list of coordinates – catalog de coordonate
list of place names – repertoar de toponimie
local horizon – orizont aparent
local hour – oră locală
local incidence angle – unghi local de incidenţă
local meridian – meridian local
local parallel – paralelă locală
local scale – scară locală
local time – timp local
local vertical – verticala locului
locating back – placă suport
locating plate – placă suport
location map – hartă de localizare
locator – dispozitiv de poziţionare
logical diagram – schemă logică
logical expression – expresie logică
logical operator – operator logic
logical search – căutare logică
logical selection – selecţie logică
long distance lens – teleobiectiv
long focus lens – teleobiectiv
long sight – hipermetropie
longitudinal axis – axă longitudinală

longitudinal chromatic aberration – aberaţie cromatică longitudinală
longitudinal magnification – mărire longitudinală
longitudinal profile – profil longitudinal
longitudinal spherical aberration – aberaţie longitudinală de sfericitate
longitudinal tilt – cabraj, înclinare longitudinală
look – subimagine
look angle – unghi de vedere radar
look direction – direcţie de vizare, unghi de vedere radar
look up table – tabel al culorilor, tabel de corespondenţă
loss in definition – pierdere de claritate
loss of details – pierderea detaliilor
loss tangent – tangenta unghiului de pierdere
lossless compression – comprimare fără pierdere de informaţie
lossy compression – comprimare cu pierdere de informaţie
lossy medium – mediu absorbant
lot – parcelă
low contrast – contrast slab
low noise amplifier – amplificator cu zgomot redus
low oblique camera – cameră înclinată
low oblique photograph – fotografie înclinată, aerofotogramă înclinată
low-pass filter – filtru trece-jos
luminance – luminanţă
luminescence – luminescenţă
luminosity – luminozitate
luminous floating mark – marcă luminoasă
luminous flux – flux luminos
luminous intensity – intensitate luminoasă
luminous spot – spot luminos
lunar radiation – radiaţie lunară
lux – lux
luxmeter – luxmetru
machine code – cod maşină
machine coordinates – coordonate aparat
machine language – limbaj maşină
magnetic azimuth – azimut magnetic
magnetic bearing – azimut magnetic
magnetic compass – busolă
magnetic declination – declinaţie magnetică
magnetic dip – înclinaţie magnetică
magnetic disk – disc magnetic
magnetic inclination – înclinaţie magnetică
magnetic map – hartă a magnetismului
magnetic pole – pol magnetic
magnetic recording – înregistrare magnetică
magnetic tape – bandă magnetică
magnification – grosisment, mărire
magnification chromatic aberration – aberaţie cromatică laterală
magnification factor – raport de mărire
magnification ratio – raport de mărire
magnifying apparatus – aparat de mărit
magnifying glass – lupă
magnifying power – grosisment
magnitude – amplitudine
main lobe – lob principal
major lobe – lob principal
manned spacecraft – astronavă cu echipaj uman
manned spacecraft – vehicul spaţial cu echipaj uman
manual data acquisition – achiziţie manuală de date
manual digitizing – digitizare manuală
manuscript map – originalul hărţii
map – hartă
map analysis – analiza hărţilor
map border – cadrul
map border – cadrul hărţii
map compilation – redactarea hărţii
map composition – redactarea hărţii
map content – conţinutul hărţii

map coordinates system – sistem de coordonate al hărţii
map digitizing – digitizarea hărţii
map drawing – cartografiere
map frame – cadrul hărţii
map graticule – caroiaj al hărţii
map grid – caroiaj al hărţii, reţea cartografică
map making – redactarea hărţii
map nadir – nadirul hărţii
map nomenclature – denumirea foii de hartă
map orientation – orientarea hărţii
map plotting apparatus – aparat de restituţie
map projection – proiecţia hărţii, proiecţie cartografică
map resolution – rezoluţia hărţii
map revision – reambulare (a hărţii)
map scale – scara hărţii
map sheet – foaie de hartă
map updating – reambulare (a hărţii)
mapping camera – cameră fotogrammetrică
mapping detail – detaliu cartografic
margin of error – marjă de eroare
marginal curve – curbă de margine
marginal data – informaţii marginale
marginal fog – voal marginal
marginal information – indicaţii marginale, informaţii marginale
marginal point – punct marginal
marginal ray – rază marginală
mark – marcă, reper
mask – mască, şablon
masking – mascare
master negative – original negativ
mathematical adjustment – compensare analitică
mathematical morphology – morfologie matematică
matrix – matrice
matrix sensor – sensor matrice
matte print – fotografie mată
maturation – sensibilizare
maximal error – eroare limită
maximum aperture – deschidere maximă
maximum error – eroare limită
maximum likelihood criterion – criteriul verosimilităţii maxime
maximum relative aperture – deschidere relativă maximă
maximum-likelihood method – metoda verosimilităţii maxime
mean error – eroare medie
mean ground elevation – altitudine medie
mean meridian – meridian central
mean scale – scară medie a unei aerofotograme
mean sea level – nivel mediu marin
mean solar time – timp solar mediu
mean time – timp solar mediu
measurement accuracy – precizia măsurătorii
measurement error – eroare de măsurare
measuring fault – eroare de măsurare
measuring stereoscope – stereoscop cu stereomicrometru
mechanical compensation of altitudes – compensarea mecanică
mechanical line scanner – scaner liniar mecanic
mechanical plotter – restitutor mecanic
mechanical radial triangulation – fototriangulaţie plan-radială cu şabloane cu fante
mechanical template plot – fototriangulaţie plan-radială cu şabloane cu fante
median filter – filtru median
medium scale – scară medie
medium scale photograph – fotografie aeriană la scară medie
medium-scale map – hartă la scară medie
memory – memorie
memory allocation – alocare a memoriei
memory capacity – capacitate de memorare

memory map – harta memoriei
menu – meniu
Mercator projection – proiecţie Mercator
mercury hypersensitising – sensibilizare cu mercur
meridian – meridian
meridian angle – unghi meridian
meridian convergence – convergenţa meridianelor
meridian plan – plan meridian
mesh – caroiaj al hărţii
meta data – metadate
meteorological satellite – satelit meteorologic
metric camera – cameră fotogrammetrică
metric system – sistemul internaţional (SI)
microdensitometer – microdensitometru
micrometer drum – tambur micrometric
micrometric screw – şurub micrometric
microphotography – microfotografie
microwave – microunde
microwave altimeter – altimetru cu microunde
microwave band – bandă de microunde
microwave emission – emisie de microunde
microwave holography – holografie cu microunde
microwave radiation – microunde
microwave radiometer – radiometru de microunde
microwave remote sensing – teledetecţie cu microunde
microwave spectrometer – spectrometru în microunde
microwave system – sistem cu microunde
microwave thermometer – termometru cu microunde
mid infrared – infraroşu mediu
Mie scattering – difuziune Mie
millimetre band – bandă milimetrică
millimetric wave – unde milimetrice
minimum bounding rectangle – dreptunghi minim
minimum distance to means classification – clasificare ierarhică
minimum mapping unit – detaliu cartografic, unitate minimă de cartografiere
minor control – canevas fotogrammetric
minor lobe – lob secundar
minus angle – unghi de depresie
mirror stereoscope – stereoscop cu oglinzi
misreading – eroare de citire
mistake of reading – eroare de citire
mixed pixel – pixel mixt
mode – mod
model – model
model coordinates – coordonate model
model of terrain – model al terenului
model scanning – baleiere a modelului
model space – spaţiu model
modelling – modelare
modem – modem
modulated wave – undă modulată
modulation – modulaţie
modulator – modulator
moiré – moar
monitor – monitor
monitoring – supraveghere
monochromatic aberration – aberaţie monocromatică
monochromatic flux – flux monocromatic
monochromatic light – lumină monocromatică
monochromatic sensitivity – sensibilitate monocromatică
monochrome image – imagine monocromă
monochrome monitor – monitor alb-negru
monochrome printing – imprimare monocromă

monocomparator – monocomparator
monocular acuity – acuitate vizuală monoculară
monocular vision – vedere monoculară
morphing – diamorfoză
morphological closing – închidere morfologică
morphological filter – filtru morfologic
morphological image processing – prelucrare morfologică
morphological opening – deschidere morfologică
morphology – morfologie
mosaic strip – mozaic în bandă
most significant byte first – ordine normală a octeţilor
motion compensation – compensarea mişcării
motion compensator – compensator de mişcare
motion detection – detecţia mişcării
mouse – mouse
moving window filtering – filtrare cu fereastră glisantă
multi-channel data – date multispectrale
multi-channel radiometer – radiometru multispectral
multi-channels images – imagini multispectrale
multi-layer – multistrat
multiband antenna – antenă multibandă
multiband camera – cameră cu mai multe obiective, cameră multispectrală
multiband data – date multispectrale
multiband images – imagini multispectrale
multiband signature – semnătură multibandă
multiband system – sistem multispectral
multibeam altimeter – altimetru radar multifascicul
multibeam SAR – radar cu deschidere sintetică multifascicul
multibeam scatterometer – scatterometru multifascicul
multibeam synthetic aperture radar – radar cu deschidere sintetică multifascicul
multichannel scanning – baleiere multispectrală
multichannel system – sistem multispectral
multidata imagery – imagini multitemporale
multidate analysis – analiză diacronică
multifrequency laser – laser multifrecvenţă
multifrequency radar – radar multifrecvenţă
multifrequency scatterometer – scatterometru multifrecvenţă
multifrequency SODAR – SODAR multifrecvenţă
multiple band images – imagini multispectrale
multiple camera assembly – ansamblu de camere
multiple camera system – camere multiple
multiple disk shutter – obturator cu discuri rotative
multiple lens photograph – fotografie compusă
multiple scattering – reflexie difuză multiplă
multiple sensors – sensori multipli
multiple-lens camera – cameră cu mai multe obiective
multiplet – multiplet
multiplex aeroprojector – proiector multiplex
multiplex projector – proiector multiplex
multiplier – amplificator
multipolarization radar – radar multipolarizat
multiresolution analysis – analiză multirezoluţie

multiresolution sensor – sensor multirezoluţie
multispectral – multispectral
multispectral analysis – analiză multispectrală
multispectral camera – cameră multispectrală
multispectral data – date multispectrale
multispectral imagery – imagini multispectrale
multispectral images – imagini multispectrale
multispectral photos – fotografii multispectrale
multispectral radiometer – radiometru multispectral
multispectral scanner – scaner multispectral
multispectral scanning – baleiere multispectrală
multispectral sensor – sensor multispectral
multispectral signature – semnătură multibandă
multispectral system – sistem multispectral
multistage sampling – eşantionare în etape
multitemporal analysis – analiză diacronică
multitemporal data – date multitemporale
multitemporal images – imagini multitemporale
multitemporal photographs – fotografii multitemporale
Munsell scale – scara Munsell
myopia – miopie
nadir (point) – nadir
nadir direction – direcţie nadirală
nadir distance – distanţă nadirală
nadir of the image – punct nadiral al imaginii
nadir photograph – aerofotogramă nadirală
nadiral camera – cameră cu axă verticală
nadirscope – nadirscop
narrow angle lens – obiectiv cu unghi de deschidere mic
narrow band filter – filtru de bandă îngustă
national coordinate system – sistem de coordonate geodezice de stat
navigating sight – lunetă de navigaţie
navigation chart – hartă aeronautică
navigation telescope – lunetă de navigaţie
near infrared – infraroşu apropiat
near polar orbit – orbită polară
near ultraviolet – ultraviolet apropiat
neat line – cadrul interior al hărţii
negative – clişeu, negativ
negative developer – revelator negativ
negative distortion – distorsiune în formă de butoi
negative Doppler shift – deplasare Doppler negativă
negative film – film negativ
negative image – negativ
negative lens – lentilă divergentă
neighbourhood analysis – analiza vecinătăţii
neo-channel – neocanal
neo-variable – neovariabilă
neodata – neodate
net load – sarcină utilă
network of rectangular coordinates – caroiaj
neutral density filter – filtru gri
neutral filter – filtru gri
neutral fixing bath – baie de fixare neutră
night photograph – fotografie de noapte
night sensing – detecţie nocturnă
Nistri photocartograph – fotocartograf Nistri
nitmeter – nitmetru

no-return area – spaţiu mort
nocturnal radiation – radiaţie terestră efectivă
nodal line – linia nodurilor
nodal plane – plan nodal
nodal point – punct nodal
node – nod
noise – zgomot
noise filter – filtru de zgomot
noise reduction – reducerea zgomotului
nominal focal length – distanţă focală nominală
nomogram – nomogramă
non-imaging radiometer – radiometru care nu generează imagine
non-interlaced display – afişare progresivă (a imaginii)
non-linear filter – filtru neliniar
non-mapping image – imagine necartografică
nonimaging sensor – sensor neproducător de imagine
nonparametric classification – clasificare neparametrică
normal angle lens – obiectiv normal
normal contour – curbă de nivel normală
normal developer – revelator normal
normal development – developare normală
normal incidence – incidenţă normală
normal projection – proiecţie normală
nose-lift – cabraj
nuance – nuanţă de culoare
numerical adjustment – compensare analitică
numerical analysis – analiză numerică
numerical code – cod numeric
numerical display – afişare numerică
numerical encoding – codificare numerică
numerical interpolation – interpolare numerică
numerical map – hartă numerică
numerical value – valoare numerică
Nyquist condition – condiţia Nyquist
Nyquist criterion – condiţia Nyquist
object – obiect
object class – clasă de obiecte
object dimension – dimensiunea obiectelor
object focal length – distanţă focală obiect
object focal point – focar anterior
object identification – identificare
object nodal point – punct nodal anterior
object node – punct nodal anterior
object plane – plan obiect
object point – punct obiect
object space – spaţiu obiect
object-oriented database – bază de date orientată obiect
objective lens – obiectiv fotografic
oblate spheroid – sferoid
oblique aerial photograph – fotografie oblică
oblique camera – cameră cu axă înclinată
oblique camera – cameră oblică
oblique image – imagine oblică
oblique incidence – incidenţă oblică
oblique Mercator projection – proiecţie Mercator oblică
oblique orbit – orbită înclinată
oblique photograph – aerofotogramă oblică, fotografie oblică
oblique projection – proiecţie oblică
oblique ray – rază oblică
oblique sensing – detecţie oblică
oblique view – vedere perspectivă
observation parallax – paralaxă
observed data – date de observaţie
occultation – ocultaţie
ocular – ocular
official hour – oră oficială
omnidirectional antenna – antenă omnidirecţională
on-line – on-line
onboard processing – prelucrare la bord
one way – drum dus

opacity – opacitate
opaque projector – episcóp
open system – sistem deschis
operating environment – condiţii de operare
operating environment – mediu de lucru
operating mechanism – aparat de comandă (al camerei fotografice)
operating system – sistem de operare
operational application – aplicaţie operaţională
operator – operator
optic reflector – reflector optic
optical aberration – aberaţie (optică)
optical axis – axa sistemului optic, axă optică principală
optical centre – centru optic
optical centring – centrare optică
optical correlator – corelator optic
optical density – densitate optică
optical disc – disc optic
optical enlargement – mărire optică
optical filter – filtru optic
optical flat surface – suprafaţă speculară
optical image processing – prelucrarea optică a imaginilor
optical image – imagine optică
optical line of sight – linie optică a vederii
optical modulator – modulator optic
optical path – drum optic
optical photorestituter – restitutor optic
optical plumbing – centrare optică
optical processor – procesor optic
optical properties – proprietăţi optice
optical radar – lidar
optical radiation – radiaţie luminoasă
optical recording – înregistrare optică
optical rectification – redresare optică
optical reduction – micşorare optică
optical remote sensing – teledetecţie optică
optical scanner – scaner optic
optical scanning – baleiere optică
optical sensing – detecţie optică
optical sensor – sensor optic
optical signal – semnal optic
optical spectrum – spectru vizibil
optical system – sistem optic
optical-digital data processing – prelucrarea optică a datelor
optical-digital system – sistem optico-numeric
optical-mechanical photorestituter – restitutor opto-mecanic
optical-mechanical plotter – restitutor opto-mecanic
optical-mechanical scanning – baleiere opto-mecanică
optically effective atmosphere – atmosferă efectivă
optics – optică
orange filter – filtru portocaliu
orbit – orbită
orbit crossover – intersecţia orbitelor
orbit inclination angle – unghi de înclinare a orbitei
orbital altitude – altitudine orbitală
orbital cycle – ciclu orbital
orbital elements – parametri orbitali
orbital flight – zbor orbital
orbital inclination – înclinarea orbitei
orbital parameters – parametri orbitali
orbital period – perioadă de revoluţie
orbital plane – plan orbital
orbital speed – viteză orbitală
orbital station – staţie orbitală
orbital velocity – viteză orbitală
orientation effect – efect de orientare
orientation elements – elemente de orientare
orientation error – eroare de orientare
orientation method – metodă de orientare
orientation of photograph – orientarea fotogramei

origin – filiaţia datelor, origine
origin of coordinates – originea sistemului de coordonate
original negative – negativ original
ortho-correction – ortocorecţie
orthochromatic emulsion – emulsie ortocromatică
orthochromatic film – film ortocromatic
orthogonal axis – axe ortogonale
orthogonal projection – proiecţie ortogonală
orthographic projection – proiecţie ortografică orizontală
orthoimage – ortoimagine
orthometric altitude – altitudine absolută
orthometric correction – corecţie ortometrică
orthometric elevation – altitudine absolută
orthomorphic map projection – proiecţie conformă
orthopanchromatic emulsion – emulsie ortopancromatică
orthopanchromatic film – film ortopancromatic
orthophot – ortofot
orthophoto – ortofotogramă
orthophoto mosaic – mozaic de ortofotograme
orthophotograph – ortofotograf, ortofotogramă
orthophotographic map – mozaic de ortofotograme
orthophotomap – fotohartă
orthophotomosaic – ortofotomozaic, ortofotoplan
orthophotoscope – aparat de redresare diferenţială
orthoprojector – ortoproiector
orthorectification – redresare diferenţială
oscillating scan mirror – oglindă oscilantă
outer orientation – orientare exterioară
outline – contur
output data – date de ieşire
output device – dispozitiv de ieşire
output file – fişier de ieşire
output signal – semnal de ieşire
over the horizon radar – radar transorizont
overdevelopment – supradevelopare
overexposed negative – negativ supraexpus
overexposed photograph – fotografie supraexpusă
overexposure – supraexpunere
overlap – acoperire longitudinală
overlap regulator – intervalometru
overlapping aerial photographs – suprapunerea aerofotogramelor
overlapping pair – cuplu de fotograme, cuplu de imagini
overlay – suprapunerea straturilor (de date)
overlay mapping – cartografiere în straturi
oxidation – oxidarea revelatorului
ozalid paper – hârtie de heliograf
P-band – banda P
pair of photographs – cuplu de fotograme
pair of pictures – cuplu de imagini
panchromatic channel – canal pancromatic
panchromatic emulsion – emulsie pancromatică
panchromatic film – film pancromatic
panchromatic image – imagine pancromatică
panchromatic imagery – imagine pancromatică
panchromatic photograph – fotografie pancromatică
pancratic system – obiectiv cu distanţă focală variabilă
panelling – balizare
panning – defilare orizontală (a imaginii)
panoramic camera – cameră panoramică

panoramic photograph – fotografie panoramică
panoramic picture – fotografie panoramică
pantograph – pantometru
pantometer – pantometru
paper deformation – deformaţia hârtiei
paper strip method – procedeul benzii de hârtie
parabolic antenna – antenă parabolică
parabolic mirror – oglindă parabolică
parabolic reflector – reflector parabolic
parallactic angle – paralaxă unghiulară
parallactic grid – reţea paralactică
parallax – paralaxă
parallax bar – bară de paralaxă
parallax correction – compensarea paralaxelor
parallax difference – diferenţă de paralaxă
parallax wedge – pană de paralaxă
parallel – paralelă
parallel beam – fascicul paralel
parallel projection – proiecţie paralelă
parallel strips – benzi paralele
parallelepipedic classification – clasificare rectangulară
parametric classification – clasificare parametrică
paraxial ray – rază paraxială
partial cell – pixel mixt
pass point – punct de legătură, punct de sprijin, puncte conjugate
passive remote sensing – teledetecţie pasivă
passive remote sensing system – teledetecţie pasivă
passive sensor – sensor pasiv
passive system – teledetecţie pasivă
patch – parcelă
path of flight – itinerar de zbor
pattern – configuraţie, structura imaginii
pattern analysis – analiza formelor
pattern recognition – recunoaşterea formelor
payload – sarcină utilă
pel – pixel
pen plotter – plotter cu peniţă
pencil of light – fascicul de lumină
pencil of rays – fascicul
penetration – penetraţie
penumbra – penumbră
percent of slope – panta terenului
perception of relief – percepţia reliefului
perfectly diffuse reflector – reflector difuz ideal
perigee – perigeu
perigee-to-perigee period – perioadă anomală
perimeter – contur
period – perioadă
period of revolution – perioadă de revoluţie
period of satellite – perioadă de revoluţie
peripheral (device) – echipament periferic
periscope – periscop
permissible error – eroare admisibilă
persistence of vision – persistenţa imaginii
personal error – eroare umană
perspective – proiecţie geometrică
perspective axis – axă de perspectivă
perspective centre – centru de perspectivă
perspective cone of rays – fascicul perspectiv
perspective grid – reţea de perspectivă
perspective image – imagine perspectivă
perspective plane – plan de perspectivă
perspective projection – proiecţie perspectivă
perspective ray – proiectantă
perspective rays – raze de perspectivă
perspective transformation – transformare perspectivă

perspective view – vedere perspectivă
perspectograph – perspectograf
phase – fază
phase modulation – modulaţie de fază
phosphorescence – fosforescenţă
photo – fotografie
photo base – bază de fotografiere, fotobază
photo copy – copie fotografică
photo equipment – echipament fotografic
photo image – imagine fotografică
photo index – fotoschemă
photo layer – strat fotosensibil
photo paper – hârtie fotografică
photo plan – fotoplan
photo plot – fotoschemă
photobleaching – albire
photocathode – fotocatod
photocell – celulă fotoelectrică
photochemical reaction – reacţie fotochimică
photoconductive detector – detector fotoconductiv
photoconductive film – film fotoconductiv
photocontrol index map – schemă de asamblare a aerofotogramelor
photocopying apparatus – aparat de copiat fotografii, aparat de copiere prin contact
photodetector – fotodetector
photoelectric cell – celulă fotoelectrică
photoelectric device – dispozitiv fotoelectric
photoelectric effect – efect fotoelectric
photoelectric exposure meter – exponometru fotoelectric
photoelectric resistor – fotorezistor
photoelectric tube – tub fotoelectric
photoelectron – fotoelectron
photogeology – fotogeologie
photogoniometer – fotogoniometru
photogram – fotogramă
photogrammetric airplane – avion fotogrammetric
photogrammetric camera – cameră fotogrammetrică
photogrammetric control point – punct de sprijin fotogrammetric
photogrammetric control – canevas fotogrammetric
photogrammetric elevation – nivelment fotogrammetric
photogrammetric equipment – echipament fotogrammetric
photogrammetric flight – zbor fotogrammetric
photogrammetric levelling – nivelment fotogrammetric
photogrammetric objective – obiectiv fotogrammetric
photogrammetric plotter – restitutor fotogrammetric
photogrammetric plotting – restituţie fotogrammetrică
photogrammetric point – punct de legătură
photogrammetric survey – ridicare fotogrammetrică
photogrammetric triangulation – fototriangulaţie
photogrammetry – fotogrammetrie
photograph – fotografie
photograph centre – centrul fotogramei
photograph coordinates – coordonate fotografice
photograph horizon – fotografie a orizontului
photograph meridian – meridian fotografic
photograph nadir – punct nadiral al fotogramei
photograph nadir point – punct nadiral al fotogramei
photograph plumb point – punct nadiral al fotogramei

photograph pyramid – piramidă fotografică
photograph quality – calitatea fotografiei
photographic aircraft – avion fotogrammetric
photographic camera – aparat de fotografiat
photographic contrast – contrast fotografic
photographic copy – copie fotografică
photographic copying – copiere fotografică
photographic density – densitate optică
photographic distance – distanţă de fotografiere
photographic effects – efecte fotografice
photographic emulsion – emulsie fotografică
photographic enlargement – mărire fotografică
photographic enlarger – aparat de mărit
photographic exposure – expunere
photographic fidelity – fidelitate fotografică
photographic film – film fotografic
photographic filter – filtru fotografic
photographic flight – zbor de fotografiere
photographic halo – halo fotografic
photographic image – imagine foto grafică
photographic interpretation – fotointerpretare
photographic interpreter – fotointerpretator
photographic laydown – fotoasamblaj
photographic lens – obiectiv fotografic
photographic map – aerofotohartă, fotohartă
photographic material – material fotografic
photographic mission – zbor de fotografiere
photographic paper – hârtie fotografică
photographic plate – placă fotografică
photographic plotting instrument – fotorestitutor
photographic processing – prelucrare fotografică
photographic projection – perspectivă fotografică
photographic quality – calitate fotografică
photographic recording – înregistrare fotografică
photographic rectification – redresare fotografică
photographic reduction – micşorare fotografică
photographic reproduction – copiere fotografică
photographic resolution – rezoluţie fotografică
photographic scale – scara fotografiei
photographic sensitiser – sensibilizator fotografic
photographic sensitivity – fotosensibilitate
photographic sensor – sensor fotografic
photographic surveying apparatus – aparat fotogrammetric
photographic technique – tehnică fotografică
photographic transmission density – densitate optică
photographing device – aparat de fotografiat
photography – fotografiere
photography index map – fotoschemă, schemă de asamblare a aerofotogramelor
photoidentification – fotoidentificare
photoimage map – fotohartă
photointerpretation – fotointerpretare
photointerpretation key – cheie de fotointerpretare

photointerpreter – fotointerpretator
photokey – cheie de fotointerpretare
photomap – fotohartă
photometer – fotometru
photometry – fotometrie
photomontage – fotoasamblaj
photomosaic – fotoasamblaj
photomultiplier tube – fotomultiplicator
photon – foton
photoreading – fotointerpretare
photorectification – redresare fotografică
photorectifying – redresare fotografică
photorestituter – fotorestitutor
photosensitive coating – strat fotosensibil
photosensitive emulsion – emulsie fotografică
photosensitive layer – strat fotosensibil
photosensitive material – material fotosensibil
photosensitiveness – fotosensibilitate
photosensitivity – fotosensibilitate
phototelevision – fototeleviziune
phototheodolite – fototeodolit
phototopography – fotogrammetrie terestră
phototopography – fototopografie
phototransformer – aparat de fotoredresare
phototriangulation – fototriangulaţie
physical development – developare fizică
physical fog – voal fizic
picture angle – unghi de deschidere
picture coordinates – coordonate imagine
picture definition – rezoluţia imaginii
picture distortion – distorsiunea imaginii
picture element – pixel
picture frame – cadrul imaginii
picture orientation – orientarea fotogramei
picture overlap – suprapunerea aerofotogramelor
picture plane – plan imagine
picture point – punct imagine
picture quality – calitatea imaginii
picture resolution – rezoluţia imaginii
picture shrinkage – contracţia fotogramei
picture transmission – transmiterea imaginii
pillow distortion – distorsiune în formă de pernă
pin-cushion distortion – distorsiune în formă de pernă
pinhole camera – cameră obscură
pitch – cabraj
pitching – tangaj
pixel – celulă, celulă 2D, pixel
pixel depth – adâncimea pixelului
pixel spacing – distanţă între pixeli
place name – toponim
place names – toponimie
plan-concave lens – lentilă plan-concavă
plan-convex lens – lentilă plan-convexă
plane coordinates – coordonate orizontale, coordonate plane, coordonate planimetrice
plane mirror – oglindă plană
plane of projection – plan de proiecţie, plan imagine
plane of rectification – plan de redresare
plane of reference – plan de referinţă
plane phototriangulation – fototriangulaţie plană
plane polar coordinates – coordonate polare plane
plane rectangular coordinates – coordonate rectangulare plane
plane wave – undă plană
planicart – planicart
planimat – planimat
planimeter – planimetru
planimeter constant – constanta planimetrului
planimetric – planimetric
planimetric accuracy – precizie planimetrică
planimetric control point – punct de reper orizontal

planimetric deformation – deplasare planimetrică
planimetric detail – detaliu de planimetrie
planimetric displacement – deplasare planimetrică
planimetric evaluation – exploatare planimetrică
planimetric map – hartă planimetrică
planimetric position – poziţie planimetrică
planimetric representation – reprezentare planimetrică
planimetric scale – scară planimetrică
planimetric survey – exploatare planimetrică, ridicare planimetrică
planimetry – planimetrie
plant disease detection – detecţia bolilor plantelor
plate camera – cameră fotografică cu plăci
plate carrier – suportul plăcii
plate holder – casetă pentru plăci
plate magazine – casetă pentru plăci
platform – platformă
platform analysis – analiza platformelor
platform position – poziţia platformei
platform refurbishment – recondiţionarea platformei
plotter – aparat de restituţie, înregistrator grafic
plotting – restituţie
plotting accuracy – precizie de restituţie
plotting apparatus – aparat de restituţie
plotting board – planşetă de restituţie
plotting scale – scară de restituţie
pocket stereoscope – stereoscop de buzunar
point (element) – punct
point for rectification – punct de redresare
point marking and transferring device – instrument de marcare şi transpunere (a punctelor)
point marking and transferring instrument – aparat de marcare şi transpunere a punctelor
point marking – marcarea punctelor
point of incidence – punct de incidenţă
point of symmetry – punct de simetrie
point of triangulation – punct de triangulaţie
point source of light – sursă de lumină punctiformă
point transfer device – dispozitiv de transpus puncte
point transfer instrument – aparat de marcare şi transpunere a punctelor, dispozitiv de transpus puncte
point-by-point plotting – restituţie punct cu punct
pointer – cursor grafic
polar axis – axă polară
polar coordinates – coordonate polare
polar distance – distanţă polară
polar orbit – orbită polară
polar planimeter – planimetru polar
polar platform – platformă polară
polar projection – proiecţie ortografică polară
polar satellite – satelit polar
polarimeter – polarimetru
polarimetric radar – radar polarimetric
polarimetry – polarimetrie
polarization – polarizare
polarization filter – filtru de polarizare
polarization plane – plan de polarizare
polarization signature – semnătură de polarizare
polarized light – lumină polarizată
polarizing filter – filtru de polarizare
polarizing prism – prismă de polarizare
polarizing spectacles – ochelari polarizanţi
polaroid – filtru de polarizare
polyconic projection – proiecţie policonică
polygon (element) – poligon

polygon dissolving – fuziunea arealelor
polygon filling – umplerea poligoanelor
polygonal course – drumuire
polyhedral projection – proiecţie poliedrică
polynomial interpolation – interpolare polinomială
poor exposure – subexpunere
portability – portabilitate
positional chromatic aberration – aberaţie cromatică longitudinală
positioning – poziţionare
positive – pozitiv
positive distortion – distorsiune în formă de pernă
positive Doppler shift – deplasare Doppler pozitivă
positive image – pozitiv
positive lens – lentilă convergentă
positive print – copie pozitivă
post processing – postprocesare
poster effect – posterizare
PostScript – postscript
power of lens – puterea dioptrică a lentilei
precision of measurement – precizia măsurătorii
preparatory works – lucrări pregătitoare
primary colours – culori primare
prime meridian – meridian origine
principal axis – axă optică principală
principal components analysis – analiză în componente principale
principal components – componente principale
principal contour – curbă de nivel principală
principal distance (of camera) – distanţă principală
principal focal point – focar principal
principal image plane – plan principal imagine
principal image point – punct principal imagine
principal meridian – meridian origine
principal object plane – plan principal obiect
principal object point – punct principal obiect
principal optical axis – axă optică principală
principal parallel – orizontală principală, paralelă principală
principal plane – plan principal
principal point – punct principal
principal ray – rază principală
principal spherical aberration of the lens – aberaţie principală de sfericitate
principal vertical – verticală principală
principal vertical plane – plan vertical principal
print – copie
printer – aparat de copiat fotografii, imprimantă
printing frame – ramă de copiat
printing paper – hârtie de copiat, hârtie fotografică
prism stereoscope – stereoscop cu prisme
probe – sondă
procedure – procedură
process lens – obiectiv de mărire
processing – prelucrarea datelor
processing of film – prelucrarea filmului
processor – procesor, unitate centrală
profile paper – hârtie milimetrică
profile recorder – profilograf
profile scanning – baleiere a profilelor
profiling – profilare
profilometer – profilometru
programme library – bibliotecă de programe
programming – programare
programming language – limbaj de programare
projecting beam – proiectantă
projection angle – unghi de proiecţie
projection apparatus – aparat de proiecţie

projection centre – centru de perspectivă
projection distance – distanţă de proiecţie
projection equipment – echipament de proiecţie
projection file – fişier de georeferenţiere
projection plane – plan de proiecţie
projection printing – copiere prin proiecţie
projector – aparat de proiecţie, diascop
propagation direction – direcţie de propagare
propagation of errors – propagarea erorilor
proportional compass – compas de reducţie
proportional symbol – simbol proporţional
protective coating – strat de protecţie
protocol – protocol
prototype (cell) – etalon de clasificare
protractor – raportor
pseudo-colour image – imagine pseudocolor
pseudoscopic image – imagine pseudoscopică, model pseudoscopic
pseudoscopic stereo – efect pseudoscopic
pseudoscopic view – efect pseudoscopic, imagine pseudoscopică, model pseudoscopic
pseudoscopy – efect pseudoscopic
puck – cursor de digitizare
pulse amplitude – amplitudine a impulsului
pulse duration – durata impulsului
pulse emission – emisie de impulsuri
pulse frequency – frecvenţa repetării impulsului
pulse interval – interval dintre impulsuri
pulse length – durata impulsului
pulse repetition frequency – frecvenţa repetării impulsului
pulse spacing – interval dintre impulsuri
pulse width – durata impulsului
pushbroom scanner – scaner cu baretă
pyroelectric sensor – sensor piroelectric
Q-band – banda Q
quadrature – cvadratură
quadrature polarization radar – radar cu polarizare ortogonală
qualitative data – date calitative
quantitative data – date cantitative
quantity of illumination – expunere
quantity of light – cantitate de lumină
quantization – cuantificare
quantization error – eroare de cuantificare
quartz lens – obiectiv de cuarţ
quick-look – copie de control
radar – radar
radar altimeter – altimetru radar
radar altimetry – altimetrie radar
radar angels – ecou fantomă
radar angle of orientation – unghi de orientare radar
radar band – bandă radar
radar beacon – baliză radar
radar beam – fascicul radar
radar contrast – contrast radar
radar hologram – hologramă radar
radar image – imagine radar
radar map – hartă radar
radar meteorology – meteorologie radar
radar mile – milă radar
radar parallax – paralaxă radar
radar polarimeter – polarimetru radar
radar polarimetry – polarimetrie radar
radar pulse – impuls radar
radar return – ecou radar (al terenului)
radar shadow – umbră radar
radar signal – semnal radar
radargrammetry – radargrammetrie
radarscope – ecran radar
radial centre – centru radial
radial control point – punct de fototriangulaţie radială
radial direction – direcţie radială
radial distortion – distorsiune radială

radial grid – reţea radială
radial line plot – triangulaţie radială
radial line – linie radială
radial net – reţea radială
radial phototriangulation – fototriangulaţie radială
radial planimetric plotter – restitutor planimetric radial
radial point – punct radial
radial secator – secator radial
radial slot cutter – secator radial
radial slotted template triangulation – triangulaţie cu şabloane cu fante radiale
radial stereocomparator – stereocomparator radial
radial triangulation – fototriangulaţie, triangulaţie radială
radial triangulation with slotted templates – fototriangulaţie plan-radială cu şabloane cu fante
radiance – radianţă
radiant emittance – radianţă
radiant energy – energie radiantă
radiant flux – flux de radiaţii
radiating surface – suprafaţă de emisie
radiation – radiaţie
radiation balance – bilanţul radiaţiei
radiation budget – bilanţul radiaţiei
radiation intensity – intensitatea radiaţiei
radiation pressure – presiunea radiaţiei
radiation source – sursă de radiaţii
radiation temperature – temperatură de radiaţie
radio acoustic sonde – sondă radio-acustică
radio acoustic sounding system – sondă radio-acustică
radio band – bandă radio
radio compass – radiocompas
radio echo – ecou radio
radio sonde – radiosondă
radio wave – undă radio
radio-altimeter – radioaltimetru
radiometer – radiometru
radiometric adjustment – corecţie radiometrică
radiometric calibration – calibrare radiometrică
radiometric characteristics – caracteristici radiometrice ale sensorului
radiometric correction – corecţie radiometrică
radiometric errors – erori radiometrice
radiometric resolution – rezoluţie radiometrică
radiometric resolution limit – limita rezoluţiei radiometrice
radiometric transformation – transformare radiometrică
radiometry – radiometrie
rain attenuation – atenuare de către ploaie
Raman effect – difuziune Raman
Raman scattering – difuziune Raman
random access – acces direct
random error – eroare aleatoare
random noise – zgomot aleator
range – domeniu
range curvature – curbura distanţei
range of colours – gamă a culorilor
range of focus setting – latitudine de punere la punct, limită de focalizare
range of magnification – domeniu de mărire, limită de mărire
range of sight – limită de vedere
range resolution – rezoluţia distanţei
rapid development – developare rapidă
rapid fixing bath – baie de fixare rapidă
raster – raster, rastru
raster format – format raster
raster to vector conversion – conversie raster-vector
rasterization – conversie vector-raster
rate of data transmission – viteză de transmitere
rate of development – grad de developare

rate of exposure – expunere, timp de expunere
ratio of enlargement – raport de mărire
ratio of reduction – raport de micşorare
ray beam – fascicul
ray of light – rază de lumină
ray shade – parasolar
Rayleigh atmosphere – atmosferă Rayleigh
Rayleigh scattering – difuziune Rayleigh
reading accuracy – precizie de citire
real aperture – deschidere efectivă
real aperture radar – radar cu deschidere reală
real aperture side looking radar – radar lateral cu deschidere reală
real image – imagine reală
real-time system – sistem în timp real
rear focal plane – plan focal imagine
rear focus – focar posterior
rear nodal point – punct nodal posterior
receiver – receptor
receiver sensitivity – sensibilitatea receptorului
receiving system – receptor
reciprocal orientation – orientare relativă
reciprocity effect – efect de reciprocitate
reciprocity failure – efect de reciprocitate
recognition – recunoaştere
reconnaissance – recunoaştere
record – articol
recording altimeter – altimetru înregistrator
recording density – densitate de înregistrare
recording device – dispozitiv de înregistrare
recording error – eroare de înregistrare
recording statoscope – statoscop înregistrator
recording tape – bandă de înregistrare
rectangular axis – axe ortogonale
rectangular coordinate plotter – coordonatograf
rectangular horizontal coordinates – coordonate rectangulare plane
rectangular space coordinates – coordonate carteziene rectangulare
rectification – redresare
rectification apparatus – aparat de fotoredresare, aparat de redresare
rectification datum plane – plan de redresare
rectified air photograph – aerofotogramă redresată
rectified image – imagine redresată
rectified photograph – aerofotogramă redresată
rectified print – aerofotogramă redresată
rectifier – aparat de fotoredresare, aparat de redresare
rectifier lens – obiectiv de fotoredresare
rectifying apparatus – aparat de redresare
rectifying camera – aparat de fotoredresare
red edge – punct de inflexiune în roşu
red filter – filtru roşu
reduced coordinates – coordonate reduse
reduced latitude – latitudine redusă
reducer – baie de slăbire
reduction – reducere la scară, slăbire a imaginii
reduction factor – raport de micşorare
reduction ratio – raport de micşorare
reduction to ellipsoid – reducere la elipsoid
reduction to sea level – reducere la nivelul mării
reduction to the horizontal – reducerea distanţei la orizontală
reel – bobină de film
reference axis – axă de referinţă
reference ellipsoid – elipsoid de referinţă
reference frame – cadru cu indici de referinţă

reference level – nivel de referinţă, suprafaţă de nivel zero
reference marks – mărci fiduciale
reference meridian – meridian origine
reference plane – plan de referinţă, suprafaţă de nivel zero
reference point – origine, punct de sprijin
reference temperature – temperatură de referinţă
reference value – valoare de referinţă
reflectance – reflectanţă
reflected image – imagine reflectată
reflected light – lumină reflectată
reflected radiation – radiaţie reflectată
reflected ray – rază reflectată
reflected wave – undă reflectată
reflecting prism – prismă de reflexie
reflecting stereoscope – stereoscop cu oglinzi
reflecting surface – suprafaţă de reflexie
reflection – reflexie
reflection coefficient – coeficient de reflexie
reflection halo – halo de reflexie
reflection layer – strat de reflexie
reflection plane – plan de reflexie
reflection stereoscope – stereoscop cu oglinzi
reflectometer – reflectometru
reflectometry – reflectometrie
reflector – reflector
refracted ray – rază refractată
refracted wave – undă refractată
refracting angle – unghi de refracţie
refracting prism – prismă de refracţie
refraction – refracţie
refraction correction – corecţie de refracţie
refraction error – eroare de refracţie
refraction layer – strat refractant
refraction of light – refracţia luminii
region – regiune
registering frame – cadru cu indici de referinţă
registering plate – placă cu indici de referinţă
regression coefficient – coeficient de regresie
reiteration – reiterare
relational database – bază de date relaţională
relative accuracy – acurateţe relativă
relative altitude – altitudine relativă
relative aperture – deschidere relativă
relative coordinates – coordonate relative
relative elevation – altitudine relativă
relative flight altitude – altitudine relativă de zbor
relative flying height – altitudine relativă de zbor
relative index of refraction – indice de refracţie relativ
relative orientation (of a stereo pair) – orientare relativă
relative permittivity – permitivitate electrică relativă
relative position – poziţie relativă
relative positional error – eroare de poziţionare relativă
relative sensitivity – sensibilitate spectrală
relative tilt – înclinare relativă
relief – relief
relief displacement – deplasare radială
relief distortion – deplasare radială
relief features – forme de relief
relief map – hartă în relief
relief model – model al reliefului
relief shading – umbrirea reliefului
remaining image – imagine remanentă
remote control – telecomandă
remote control vehicle – vehicul teleghidat
remote link – legătură la distanţă
remote recording – înregistrare la distanţă

remote sensing – teledetecţie
remote sensing data – date de teledetecţie
remote sensing satellite – satelit de teledetecţie
remotely sensed data – date de teledetecţie
remotely sensed image – imagine de teledetecţie
repeatability – repetabilitate
repeated coverage – acoperire repetată
required accuracy – precizie necesară
residual aberration – aberaţie cromatică reziduală
residual longitudinal chromatic aberration – aberaţie cromatică reziduală
residual parallax – paralaxă reziduală
residual surface – suprafaţă reziduală
resistivity – rezistivitate
resolution – rezoluţie
resolution cell – element de rezoluţie
resolution enhancement – ameliorarea rezoluţiei
resolution target – miră de rezoluţie
resolving capacity – putere de rezolvare
resolving limit – limită de rezoluţie
resolving power – putere de rezolvare
resonance – rezonanţă
restitution – restituţie
reticulation – reticulaţie
reticule with cross wires – fire reticulare
reticule – reticul
return beam vidicon – vidicon cu fascicul de întoarcere
reversal of the image – inversarea imaginii
reversal of the relief – efect pseudoscopic
reverse stereo – efect pseudoscopic
reversed image – imagine răsturnată
reversible colour film – film color reversibil
reversible film – film reversibil
revised map – hartă reambulată
revision of the map – reambulare (a hărţii)
revolver camera – cameră revolver
revolving diaphragm – diafragmă rotativă
right-angle prism – prismă Amici
rinsing – spălare
rocket photograph – fotografie din rachetă
roll – ruliu
roll film – rolfilm
rolling – ruliu
Ronchi grid – reţea Ronchi
roof prism – prismă Amici
root mean square error – eroare medie pătratică
rotary diaphragm – diafragmă rotativă
rotary shutter – obturator cu discuri rotative
rotating disk shutter – obturator cu discuri rotative
rotating mirror – oglindă rotativă
rotating prism – prismă redresoare, prismă rotitoare
rotating stops – diafragmă rotativă
roughness – rugozitate
row – linie, şir de imagini
row sensor – sensor baretă
rubber banding – ajustare elastică
rubber sheeting – ajustare elastică
S-band – banda S
safe light – lumină de siguranţă, lumină inactinică
salt and pepper noise – zgomot sare şi piper
sample – eşantion
sampling – eşantionare
satellite detection – detecţie satelitară
satellite geodesy – geodezie satelitară
satellite image – imagine satelitară
satellite launching – lansarea sateliţilor
satellite life span – durată de viaţă a satelitului

satellite observation – observare satelitară
satellite photograph – fotografie satelitară
satellite sensing – teledetecţie satelitară
satellite status – starea satelitului
saturation – saturaţia culorii
scale adjustment – corecţie de scară
scale change – variaţia scării
scale denominator – numitorul scării
scale departure – abatere de la scară
scale determination – determinarea scării
scale down – reducere la scară
scale error – eroare de scară
scale factor – factor de scară
scale of map – scara hărţii
scale of photograph – scara fotografiei
scale of plotting – scară de restituţie
scale of stereomodel – scara stereomodelului
scale of tints – scara tentelor hipsometrice
scale of tones – scară de gri
scale paper – hârtie milimetrică
scale proportion – raport de scară
scale ratio – raport de scară
scale reduction factor – coeficient de reducere la scară
scale representation – reprezentare la scară
scale variation – variaţia scării
scaling – aducere la scară
scan line – linie de baleiere
scanner – scaner
scanning – baleiere
scanning beam – fascicul de explorare
scanning densitometer – densitometru cu baleiere
scanning device – dispozitiv de baleiere
scanning field – câmp de baleiere
scanning mirror – oglindă exploratoare
scanning radiometer – radiometru cu baleiere
scanning speed – frecvenţă de baleiere, viteză de baleiere
scattered light – lumină difuză
scattering – difuziune
scattering matrix – matricea difuziei
scattering of light – difuziunea luminii
scatterometer – scatterometru
scene – scenă
Scheimpflug condition – condiţia Scheimpflug
scintillation – metoda imaginilor alternante, scintilaţie
scrambler – codificator
scratch file – fişier temporar
scratches – zgârieturi
search region – regiune de căutare
secant conic map projection – proiecţie conică secantă
secant projection – proiecţie secantă
secondary focal point – focar secundar
secondary lobe – lob secundar
secondary optical axis – axă optică secundară
secondary spectrum – aberaţie cromatică reziduală
section line – linie de profil
selection of structures – selectarea structurilor
selective absorption – absorbţie selectivă
selective amplifier – amplificator selectiv
selective attenuation – atenuare selectivă
semi-automatic camera – cameră semiautomată
semi-automatic digitizing – digitizare semiautomată
semiautomatic data acquisition – achiziţie semiautomată de date
semiconductor laser – laser cu semiconductori
semicontrolled mosaic – fotoasamblaj semicontrolat
semitransparent mirror – oglindă semitransparentă

sensing platform – platformă de teledetecţie
sensitised paper – hârtie fotosensibilă
sensitising – sensibilizare
sensitising dye – pigment sensibilizator
sensitising for colours – sensibilizare cromatică
sensitising solution – soluţie de sensibilizare
sensitive material – material fotografic
sensitometer – sensitometru
sensitometric curve – curbă de înnegrire
sensitometry – sensitometrie
sensor – sensor
sensor analysis – analiza sensorilor
sensor array – mozaic de sensori
sensor calibration – calibrarea sensorului
sensor capability – performanţa sensorului
sensor degradation – degradarea sensorului
sensor mount – montura sensorului
sensor noise – zgomotul sensorului
sensor performance – performanţa sensorului
sensor swath – câmp de baleiere, deschiderea sensorului
sequential access – acces secvenţial
sequential classification – clasificare secvenţială
serial camera – cameră fotografică automată
series camera – cameră fotografică automată
set of filters – set de filtre
set of lenses – set de lentile
setting a map – orientarea hărţii
setting error – eroare de orientare
setting of focal length – focalizare
setting of the diaphragm – reglarea diafragmei
settlement detection – detecţia aşezărilor
shading – vignetare
shadow – umbră, umbră proprie
shadow area – arie umbrită
shadow effect – efect de umbră
shadow enhancement – efect de umbră, umbrirea reliefului
shape analysis – analiza formelor
shape detection – detecţia formelor
shape index – indice de formă
shape parameters – parametri de formă
sharpness of the image – claritatea imaginii
sheet assembly – asamblaj al foilor de hartă
sheet corner values – coordonate ale colţurilor foii de hartă
sheet format – formatul foii de hartă
sheet name – denumirea foii de hartă
sheet number – denumirea foii de hartă
short dipole – dipol scurt
short focus lens – obiectiv cu distanţă focală scurtă (mică)
short range photogrammetry – fotogrammetrie la mică distanţă
short-pulse radar – radar cu impulsuri scurte
shrinkage in drying – contracţie la uscare
shrinkage of film – contracţia filmului
shutter – obturator
shutter efficiency – randamentul obturatorului
shutter release – declanşarea obturatorului
shutter speed – viteza obturatorului
shutterless camera – cameră cu expunere continuă
side lap – acoperire laterală
side lobe – lob secundar
side looking airborne radar – radar cu vizare laterală
side looking radar – radar cu vizare laterală
side looking radiometer – radiometru cu vizare laterală

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

side overlap – acoperire laterală
sidereal time – timp sideral
sight – vizor
sighting device – dispozitiv de vizare
sigmoid distortion – distorsiune în formă de butoi
signal – baliză topografică, semnal
signal compression – comprimarea semnalului
signal film – film radar
signal noise – zgomotul semnalului
signal path – traseul semnalului
signal processing – prelucrarea semnalului
signal variation – variaţia semnalului
signal-to-noise ratio – raport semnal-zgomot
signature – semnătură
signature analysis – analiza semnăturii
signature analysis techniques – tehnici de analiză a semnăturii
silver bromide – bromură de argint
silver cloride – clorură
silver halide – halogenură de argint
simple signature – semnătură simplă
single photograph – fotografie izolată
sinusoidal stretching – extindere sinusoidală a contrastului
site – amplasament
site detection – detecţia sitului
site plan – plan de situaţie
size discrimination – discriminare dimensională
size of image – format al imaginii
skeleton filter – filtru de scheletizare
sketchmaster – cameră clară
skylight polarization – polarizare a luminii difuze
slant orbit – orbită înclinată
slant range – distanţă oblică
slant transform – transformare oblică
slide – diapozitiv
slide film – film reversibil
sliding window – fereastră de afişare, fereastră glisantă
sliding window filtering – filtrare cu fereastră glisantă
slit stop – diafragmă cu fantă
sliver polygon – poligon de neconcordanţă
slope – panta terenului
slotted template – şablon perforat
slotted template method – metoda şabloanelor cu fante
slow developer – revelator lent
small format – format mic
small scale – scară mică
small scale photograph – fotografie aeriană la scară mică
small-scale map – hartă la scară mică
smart sensor – sensor inteligent
snow attenuation – atenuare de către zăpadă
snow effect – efect de zăpadă
snow enhancement – efect de zăpadă
soft negative – negativ moale
soft photograph – fotografie cu contrast slab
software package – pachet de programe
soil background line – dreapta solului
solar aureole – halo solar
solar cell – celulă solară
solar constant – constanta solară
solar flux – flux solar
solar infrared – infraroşu apropiat
solar radiation – radiaţie solară
solar spectrum – spectru solar
solarisation – solarizare
sonar – radar acustic
sonde – sondă
space coordinates – coordonate spaţiale
space image – imagine în relief
space laboratory – laborator spaţial
space model – model în relief
space photograph – fotografie spaţială
space platform – platformă spaţială

space probe – sondă spaţială
space representation – reprezentare spaţială
space shuttle – navetă spaţială
space station – staţie spaţială
space treaty – drept spaţial
spaceborne remote sensing – teledetecţie spaţială
spaceborne telescope – telescop spaţial
spacecraft – navă cosmică, vehicul spaţial
spacing between flight lines – distanţă între benzi
spatial aerotriangulation – aerotriangulaţie spaţială
spatial analysis – analiză spaţială
spatial coordinates – coordonate spaţiale
spatial detection – detecţie spaţială
spatial distribution – distribuţie spaţială
spatial filter – filtru spaţial
spatial function – funcţie spaţială
spatial image – imagine spaţială
spatial information system – sistem informaţional spaţial
spatial information – informaţie spaţială
spatial interpolation – interpolare spaţială
spatial model – model în relief
spatial modelling – modelare spaţială
spatial perception – percepţia reliefului
spatial properties – proprietăţi spaţiale
spatial reference – referinţă spaţială
spatial resolution – rezoluţie spaţială
special chart – hartă specială
special map – hartă tematică
special-purpose map – hartă specială
speckle – sclipire
spectra-zonal photograph – fotografie spectrozonală
spectral albedo – albedo spectral
spectral analysis – analiză spectrală
spectral band – bandă spectrală
spectral class – clasă spectrală
spectral colours – culori spectrale
spectral density of visible radiation – densitate spectrală a radiaţiei vizibile
spectral discrimination – discriminare spectrală
spectral distribution – distribuţie spectrală
spectral emittance – radianţă spectrală
spectral filter – filtru spectral
spectral interval – bandă spectrală
spectral radiance – radianţă spectrală
spectral reflectance – reflectanţă spectrală
spectral resolution – rezoluţie spectrală
spectral resolution limit – limita rezoluţiei spectrale
spectral response – răspuns spectral
spectral sensitivity – sensibilitate spectrală
spectral signature – semnătură spectrală
spectral window – fereastră spectrală
spectrogram – spectrogramă
spectrography – spectrografie
spectrometer – spectrometru
spectrometry – spectrometrie
spectrophotometer – spectrofotometru
spectrophotometric curve – curbă spectrofotometrică
spectroradiometer – spectroradiometru
spectroscope – spectroscop
spectroscopy – spectroscopie
spectrum – spectru
spectrum of solar radiation – spectru solar
specular reflection – reflexie speculară
specular reflector – reflector specular
specular surface – suprafaţă speculară
speed meter – vitezometru
speed of lens – deschidere relativă
spherical aberration – aberaţie de sfericitate
spherical coordinates – coordonate sferice
spherical lens – lentilă sferică
spherical mirror – oglindă sferică

spin stabilisation – stabilizare giroscopică
spotlight SAR – radar cu deschidere sintetică şi fascicul dirijat
spur – linie parazită
square grid – caroiaj
square net – caroiaj
squared paper – hârtie milimetrică
stable base – suport stabil
stand development – developare lentă
standard atmosphere – atmosferă standard
standard deviation – abatere medie pătratică
standard lens – obiectiv normal
staring sensor – sensor cu vizare fixă
statement – instrucţiune
static marks – pete electrostatice
station – staţie
station (point) – punct de staţie
statistical analysis – analiză statistică
statistical approach – abordare statistică
statoscope – statoscop
steepest slope line – linie de pantă maximă
step wedge – pană de gri
steradian – steradian
stereo acuity – acuitate stereoscopică
stereo analysis – analiză stereoscopică
stereo base – stereobază
stereo map – hartă stereoscopică
stereo orthophoto – cuplu ortostereoscopic
stereo pair – cuplu de fotograme, cuplu de imagini
stereo pair images – cuplu de imagini
stereo photograph – fotografie stereoscopică
stereo photography – fotografiere stereoscopică
stereo sensing – detecţie stereoscopică
stereo viewer – stereoscop
stereo-slope comparator – stereocomparator de pantă
stereo-triplet – stereotripletă
stereoautograph – stereoautograf
stereocamera – cameră stereoscopică
stereocartograph – stereocartograf
stereocomparator – stereocomparator
stereogram – stereogramă
stereograph – stereograf
stereographic projection – proiecţie stereografică
stereographometer – stereografometru
stereoimpression – impresie de relief
stereomat – stereomat
stereometer – bară de paralaxă
stereometric camera – cameră stereometrică
stereometrograph – stereometrograf
stereometry – stereometrie
stereomicrometer – bară de paralaxă
stereopantometer – stereopantometru
stereophotogram – stereogramă
stereophotogrammetric plotter – aparat de stereorestituţie
stereophotogrammetric survey – ridicare stereofotogrammetrică
stereophotogrammetry – stereofotogrammetrie
stereophotograph – stereofotografie
stereoplanigraph – stereoplanigraf
stereoplot – original de stereorestituţie
stereoplotter – aparat de stereorestituţie
stereoplotting – stereorestituţie
stereoplotting scale – scară de stereorestituţie
stereoplotting sheet – original de stereorestituţie
stereoprojection – stereoproiecţie
stereoprojector – stereoproiector
stereoradiometry – stereoradiometrie
stereorestitution – stereorestituţie
stereoscope – stereoscop
stereoscope comparator – comparator de pantă
stereoscopic acuity – acuitate stereoscopică

stereoscopic base – stereobază
stereoscopic camera – cameră stereoscopică
stereoscopic coverage – acoperire stereoscopică
stereoscopic effect – efect stereoscopic
stereoscopic exaggeration – hiperstereoscopie
stereoscopic fusion – fuziunea imaginilor
stereoscopic image – imagine stereoscopică
stereoscopic impression of relief – impresie de relief
stereoscopic instrument – instrument stereoscopic
stereoscopic limit – acuitate stereoscopică
stereoscopic map – hartă stereoscopică
stereoscopic model – model în relief
stereoscopic observation – observare stereoscopică
stereoscopic overlap – acoperire stereoscopică
stereoscopic pair – cuplu de fotograme
stereoscopic parallax – paralaxă absolută, paralaxă stereoscopică
stereoscopic photograph – fotografie stereoscopică
stereoscopic plotting instrument – aparat de stereorestituţie
stereoscopic plotting machine – aparat de stereorestituţie
stereoscopic plotting – restituţie stereoscopică
stereoscopic projection – proiecţie stereoscopică
stereoscopic projector – proiector stereoscopic
stereoscopic view – vedere stereoscopică
stereoscopic vision – vedere stereoscopică
stereoscopically covered surface – suprafaţă acoperită stereoscopic
stereoscopy – stereoscopie
stereosensing – stereodetecţie
stereosimplex – stereosimplex
stereotop – stereotop
stereotopograph – stereotopograf
stereotopography – stereotopografie
stereotopometry – stereotopometrie
stereotriangulation – stereotriangulaţie
stereotrigomat – stereotrigomat
stigmatism – stigmatism
stilb – stilb
Stokes parameters – parametri Stokes
stop bath – baie de stopare
stop numbers – deschidere relativă
stopper – baie de stopare
storage allocation – alocare a memoriei
straightening – redresare
stratosphere – stratosferă
strength of the lens – luminozitatea obiectivului
stress marks – zgârieturi
strip adjustment – compensare a benzii
strip bearing – direcţia benzii, orientarea benzii
strip coordinates – coordonate de bandă
strip deformation – deformaţia benzii
strip flight – zbor pe benzi
strip of successive photographs – bandă
strip photography – aerofotografiere pe benzi
strip radial triangulation – triangulaţie radială pe bandă
strip width – lăţimea benzii (de aerofotografiere)
stripping – vărgare
strips of aerial triangulation – benzi de aerotriangulaţie
structural analysis of image – analiza structurală a imaginii
structure selection – selectarea structurilor
stylus – cursor de digitizare
sub-satellite point – punct subsatelit
subimage – subimagine
submarine contour – izobată

submillimetre band – bandă submilimetrică
subsampling – subeşantionare
substitute centre – centru de substituţie
subtractive colour matching – sinteză substractivă a culorilor
subtractive colour mixture – sinteză substractivă a culorilor
subtractive colour process – sinteză substractivă a culorilor
subtractive colour synthesis – sinteză substractivă a culorilor
subtractive method – sinteză substractivă a culorilor
sun elevation – înălţimea Soarelui deasupra orizontului
sun elevation angle – înălţimea Soarelui deasupra orizontului
sun glitter – reverberaţie
sun printing – reproducere heliografică
sun synchronous orbit – orbită heliosincronă
sun synchronous satellite – satelit heliosincron
sunshade – parasolar
sunspot – pată albă
super wide angle lens – obiectiv supergrandangular
supersampling – supraeşantionare
supervised classification – clasificare controlată
supplementary contour – curbă de nivel ajutătoare
supply spool – bobină debitoare
surface fitting – modelare matematică a unei suprafeţe
survey camera – cameră fotogrammetrică
survey – ridicare topografică
suspension mount – suspensia camerei fotografice
swath – culoar explorat
swath width – lăţimea culoarului
sweep – linie de baleiere
symbol – semn convenţional, simbol
symbolised map – hartă cu semne convenţionale
synchronous orbit – orbită sincronă
synchronous satellite – satelit sincron
synergistic imagery – imagini sinergetice
synthetic antenna – antenă sintetică
synthetic aperture – deschidere sintetică
synthetic aperture antenna – antenă cu deschidere sintetică
synthetic aperture radar – radar cu deschidere sintetică
synthetic image – imagine de sinteză
synthetic resolution – rezoluţie sintetică
system of coordinates – sistem de coordonate
system of reference – sistem de referinţă
systematic error – eroare sistematică
table of conventional signs – legendă (a hărţii)
tables of refraction – tabel de refracţie
tablet – planşetă de digitizare
take-off spool – bobină debitoare
take-up spool – bobină receptoare
taking of photographs – fotografiere
tangent conical projection – proiecţie conică tangentă
tangent projection – proiecţie tangentă
tangential distortion – distorsiune tangenţială
target – reper topografic, ţintă
target object – ţintă
targeting – balizare
technique of photographic measurement – tehnică de măsurare fotografică
telemeter – telemetru
telemetry – telemetrie
teleregister system – sistem de teleînregistrare
television camera – cameră de televiziune
television – televiziune
tellurometer – telurometru

temperature coefficient – coeficient de temperatură
temperature gradient – gradient termic
temperature resolution – rezoluţie termică
template – şablon
temporal filter – filtru temporal
temporal interpolation – interpolare temporală
temporal resolution – rezoluţie temporală
temporary file – fişier temporar
terminal – terminal
terrain contrast – contrastul terenului
terrain detail – detaliu al terenului
terrain feature – detaliu al terenului
terrain model – model al terenului
terrain profile – profil al terenului
terrestrial camera – cameră terestră
terrestrial curvature – curbura Pământului
terrestrial interference – interferenţă terestră
terrestrial photogram – fotogramă terestră
terrestrial photogrammetric camera – cameră fotogrammetrică terestră
terrestrial photogrammetric survey – ridicare fotogrammetrică terestră
terrestrial photogrammetry – fotogrammetrie terestră
terrestrial photograph – fotografie terestră
test area with special field control – poligon de testare
test field – poligon de testare
test grid – grilă de calibrare
test target – poligon de testare, ţintă test
test zone – zonă test
tethered satellite – satelit captiv
texel – texel
textural signature – semnătură texturală
texture analysis – analiza texturii
thematic cartography – cartografie tematică
thematic map – hartă tematică
thermal anomaly – anomalie termică
thermal band – bandă termică
thermal capacity – capacitate calorică
thermal conductivity – conductivitate termică
thermal contrast – contrast termic
thermal detector – sensor termic
thermal emission – emisie termică
thermal image – imagine termică
thermal infrared – infraroşu termic
thermal noise – zgomot de agitaţie termică
thermal pollution – poluare termică
thermal radiation – radiaţie termică
thermal resolution – rezoluţie termică
thermal sensor – sensor termic
thermistor – termistor
thermocouple – termocuplu
thermography – termografiere
thick lens – lentilă groasă
thickening – dilatare
Thiessen polygon – poligon Thiessen
thin lens – lentilă subţire
thinning – contractare
three-dimensional representation – reprezentare spaţială
threshold of colour vision – prag cromatic (de percepere a culorilor)
threshold of light perception – prag de percepere a luminii
threshold of luminance – prag de percepere a luminii
threshold of sensibility – prag de sensibilitate
tie point – punct de legătură
tilt – ruliu
tilt angle – unghi de înclinare
tilt axis – axă de înclinare
tilt correction – corecţie de înclinare
tilt determination – determinarea înclinării

tilt indicator – clinometru
tilt of camera – înclinarea camerei
tilt of model – înclinarea modelului
tilt of photograph – înclinarea fotogramei
tiltable mirror – oglindă orientabilă
tilted orbit – orbită înclinată
tilted photograph – fotografie înclinată
time interval between successive photographs – interval dintre expuneri
time of exposure – timp de expunere
time signal – semnal de timp
time-gamma curve – curbă de înnegrire, curbă timp-gamma
tip – cabraj, înclinare longitudinală
title block – bloc de titlu
title of a map – titlul hărţii
titling – titrare
tomography – tomografie
tone – ton de gri
tone gradation – gradaţia tonurilor
topocart – topocart
topographic base – bază cartografică
topographic effect – efect de relief
topographic latitude – latitudine geodezică
topographic map – hartă topografică
topographic mark – baliză topografică
topographic plan – plan topografic
topographic surface – suprafaţă topografică
topographical point – punct topografic
topography – topografie
topological data structure – structură topologică
topological structure – structură topologică
topology – topologie
topometry – topometrie
toponym – toponim
toponymy – toponimie
total absorption – absorbţie totală
total reflection – reflexie totală
totally reflecting prism – prismă cu reflexie totală
tracing device – înregistrator grafic
tracing paper – hârtie de calc
tracking – urmărire
training area – poligon de testare
training cell – etalon de clasificare
training data – eşantion de referinţă
training set – etalon de clasificare
trajectory – traiectorie de zbor
transducer – traductor
transfer format – format de transfer
transfer medium – mediu de transfer
transfer point – punct de legătură
transferring device – instrument de transpunere (a punctelor)
transferscope – aparat de marcare şi transpunere a punctelor, instrument de transpunere (a punctelor)
transformation of coordinates – transformarea coordonatelor
transforming printer – aparat de fotoredresare
transmark – aparat de marcare şi transpunere a punctelor, dispozitiv de transpus puncte
transmission coefficient – coeficient de transmisiune
transmission factor – coeficient de transmisiune
transmittance – coeficient de transmisiune
transmitter – emiţător
transparency – diapozitiv, transparenţa atmosferei
transparent base – suport transparent
transposed centre point – punct central transpus
transposition error – eroare de transpunere
transversal resolution – rezoluţie transversală
transversal section – profil transversal
transverse axis – axă transversală

transverse discrepancy – abatere transversală
transverse profile – profil transversal
transverse projection – proiecţie transversală
transverse spherical aberration – aberaţie laterală de sfericitate
traverse – drumuire
traverse error of closure – eroare de închidere
traverse resolution – rezoluţie transversală
tree crown scale – pană pentru măsurarea diametrului coroanelor
trend surface – suprafaţă de tendinţă
triangulated irregular network – reţea triunghiulară neregulată
triangulation – triangulaţie
triangulation base – baza triangulaţiei
triangulation from photographs – fototriangulaţie
triangulation point – punct de triangulaţie
triangulation strip – bandă de fototriangulaţie
trigonometric control network – reţea trigonometrică
trilateration – trilateraţie
trimetal detector – detector trimetalic
trimetrogon camera – cameră trimetrogon
trimetrogon photographs – fotografii trimetrogon
trimetrogon system – sistem trimetrogon
trimming and mounting diagram – diagramă de asamblare
tripping device – declanşator automat
true colours – culori naturale
true error – eroare reală
true horizon – orizont adevărat
true-colour film – film color
truth observations – verificare în teren
tumbling of the images – rotirea imaginilor
twilight – lumină zodiacală
twin camera – cameră dublă
twinkling – metoda imaginilor alternante
two way – drum dus-întors
ultra wide angle lens – obiectiv supergrandangular
ultra-fine grain developer – revelator pentru granulaţie ultrafină
ultrasonic – ultrasunete
ultraviolet absorbing filter – filtru de ultraviolete
ultraviolet band – bandă de ultraviolete
ultraviolet luminescence – luminescenţă în ultraviolet
ultraviolet photograph – fotografie în ultraviolet
ultraviolet radiation – radiaţie ultravioletă
uncontrolled mosaic – fotoasamblaj necontrolat
underdevelopment – subdevelopare
underexposed negative – negativ subexpus
underexposed photograph – fotografie subexpusă
underexposure – subexpunere
underflight data – date aeriene de control
undersampling – subeşantionare
universal developer – revelator universal
universal time – timp universal
Universal Transverse Mercator projection – proiecţie transversală universală Mercator
unprocessed image – imagine neprelucrată
unrectified mosaic – fotoasamblaj necontrolat
unsupervised classification – clasificare automată
updating – actualizarea datelor
uplink – emiţător
usable area – arie efectivă
useful aperture – deschidere efectivă

UV band – bandă de ultraviolete
vacuum pump – pompă de vid
vanishing line – orizontală principală, proiectantă
vanishing point – punct de fugă
variable – variabilă
variable density curve – curbă de înnegrire
variable focal length lens – obiectiv cu distanţă focală variabilă
variable magnification – mărire variabilă
variance – dispersie
variation in scale – variaţia scării
varying scale – scară variabilă
vectograph – anaglif polarizat
vectography – vectografie
vector – vector
vector data – format vectorial
vector filtering – filtrarea datelor vectoriale
vector format – format vectorial
vector to cell conversion – conversie vector-raster
vector to raster conversion – conversie vector-raster
vectorization – vectorizare
vegetation attenuation – atenuare de către vegetaţie
vegetation index – indice de vegetaţie
veil – voal
veil of aerial haze – voal atmosferic
vernal equinox – punct vernal
vertex – vertex
vertical accuracy – precizie altimetrică
vertical aerial photograph – fotografie verticală
vertical camera – cameră cu axă verticală
vertical control net – canevas altimetric
vertical control point – reper altimetric
vertical datum – nivel de referinţă, sistem de referinţă altitudinal
vertical error – eroare altimetrică
vertical exaggeration coefficient – coeficient de exagerare a reliefului
vertical exaggeration factor – coeficient de exagerare a reliefului
vertical exaggeration – exagerare verticală
vertical interval – echidistanţă
vertical parallax – paralaxă verticală
vertical photograph – fotografie verticală
vertical plane – plan vertical
vertical polarization – polarizare verticală
vertical positional accuracy – acurateţe poziţională verticală
vertical scale – scara altitudinilor
VH polarization – polarizare VH
video camera – cameră de televiziune
video capture – conversie analog-numerică a semnalului video
video detection – detecţie video
video frame grabbing – conversie analog-numerică a semnalului video
video recorder – magnetoscop
video signal – semnal video
video tape recorder – magnetoscop
videography – videografie
vidicon – vidicon
vidicon camera – cameră vidicon
view point – punct de vedere
viewfinder – vizor
viewfinder telescope – lunetă de navigaţie
viewing angle – unghi de deschidere
viewing angle – unghi de vedere
viewing distance – distanţă de observare
viewshed – zonă vizibilă
vignetting – vignetare
virtual image – imagine virtuală
virtual library – bibliotecă virtuală
virtual mark – marcă
virtual model – model virtual
virtual reality – realitate virtuală
visibility – vizibilitate

visibility assessment – evaluarea vizibilităţii
visible area – arie vizibilă
visible band – bandă vizibilă
visible crown diameter – diametrul coroanei
visible horizon – orizont aparent
visible luminescence – luminescenţă
visible radiation – radiaţie luminoasă
visible radiometer – radiometru în vizibil
visible spectrum – spectru vizibil
visual acuity – acuitate vizuală
visual field – câmp de vedere
visual interpretation – interpretare vizuală
visual observation – observare vizuală
visual ray – rază vizuală
visual system – sistem de observare
voxel – voxel
VV polarization – polarizare VV
warped model – model deformat
warping of the model – deformaţia modelului
warping of the strip – deformaţia benzii
washing – spălare
washing tank – tanc de spălare
water attenuation – atenuare de către apă
water colour – culoarea apei
water detection – detecţia apei
watered effect – moar
wave – undă
wave modulation – modulaţia undelor
wave polarization – polarizare
wave propagation – propagarea undelor
wave train – tren de unde
wave-length – lungime de undă
wavefront – front de undă
waveguide – ghid de unde
weak contrast – contrast slab
weather conditions – condiţii atmosferice
weather situation – condiţii atmosferice
wedging – calare
white light – lumină albă
white noise – zgomot alb
whole cell – pixel omogen
wide angle lens – obiectiv grandangular
wind direction – direcţia vântului
window – fereastră de afişare
windowing – decupare
wing mirror – oglindă rabatabilă
wing photograph – fotografie laterală
wireframe representation – suprafaţă riglată
Wood effect – efect Wood
working environment – condiţii de operare
world-wide reference system – sistem universal de referinţă
x tilt – înclinare transversală
X ray – radiaţii X
x-axis – axa x
X-band – banda X
x-parallax – paralaxă absolută
x-tilt error – eroare de înclinare transversală
y parallax – paralaxă verticală
y tilt – înclinare longitudinală
y-axis – axa y
y-tilt error – eroare de înclinare longitudinală
yaw – dispunere în scară
yaw angle – unghi de rotaţie în jurul axei verticale
yellow filter – filtru galben
z-time – timp Greenwich mediu
zenith – zenit
zenith angle – distanţă zenitală
zenith camera – cameră zenitală
zenith direction – direcţie zenitală
zenith distance – distanţă zenitală
zenithal map projection – proiecţie azimutală
zero error – eroare de zero
zero-level – suprafaţă de nivel zero
zodiacal light – lumină zodiacală
zonal aberration – aberaţie zonală

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

zone of sharpness – zonă de claritate
zoom (system) – obiectiv cu distanţă focală variabilă
zooming – zooming

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Indexul termenilor în limba franceză

à l'échelle – mărime naturală
aberration – aberaţie (optică)
aberration chromatique de grandeur – aberaţie cromatică laterală
aberration chromatique latérale – aberaţie cromatică laterală
aberration chromatique longitudinale – aberaţie cromatică longitudinală
aberration d'astigmatisme – astigmatism
aberration de l'objectif – aberaţie a obiectivului
aberration de sphéricité – aberaţie de sfericitate
aberration longitudinale de sphéricité – aberaţie longitudinală de sfericitate
aberration monochromatique – aberaţie monocromatică
aberration optique – aberaţie (optică)
aberration résiduelle – aberaţie cromatică reziduală
aberration sphérique – aberaţie de sfericitate
aberration sphérique latérale – aberaţie laterală de sfericitate
aberration sphérique longitudinale – aberaţie longitudinală de sfericitate
aberration sphérique principale – aberaţie principală de sfericitate
aberration transversale de sphéricité – aberaţie laterală de sfericitate
aberration zonale – aberaţie zonală
aberrations chromatiques – aberaţii cromatice
aberrations géométriques – aberaţii geometrice
abrasions – zgârieturi
absorption – absorbţie
absorption atmosphérique – absorbţie atmosferică
absorption de la lumière – absorbţie a luminii
absorption isotrope – absorbţie izotropă
absorption sélective – absorbţie selectivă
absorption totale – absorbţie totală
accentuation des contours – accentuarea contururilor
accentuation des couleurs – accentuarea culorilor
accentuation du contraste – accentuarea contrastului
accentuation par la neige – efect de zăpadă
accentuation par les ombres – efect de umbră
accès direct – acces direct
accès séquentiel – acces secvenţial
accommodation de l'œil – acomodarea ochiului
achromat – acromat
achromatisation – acromatizare
achromatisme – acromatism
achromatopsie – acromatopsie
acquisition automatique de données – achiziţie automată de date
acquisition de données – achiziţie de date
acquisition manuelle de données – achiziţie manuală de date
acquisition semi-automatique de données – achiziţie semiautomată de date
actinomètre – actinometru
actinométrie – actinometrie
acuité stéréoscopique – acuitate stereoscopică
acuité visuelle monoculaire – acuitate vizuală monoculară
acuité visuelle – acuitate vizuală
acutance – acutanţă
adresse – adresă
aéro-cheminement – aerodrumuire
aérocartographe – aerocartograf

CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

aéronef – aeronavă, aparat de zbor
aérophotogramme – aerofotogramă
aérophotogramme inclinée – aerofotogramă înclinată
aérophotogramme nadirale – aerofotogramă nadirală
aérophotogramme oblique – aerofotogramă oblică
aérophotogramme oblique – fotografie oblică
aérophotogramme panoramique – aerofotogramă panoramică
aérophotographie – fotografie aeriană
aeropolygonation – aeropoligonaţie
aéroprojecteur multiplex – proiector multiplex
aérospatial – aerospaţial
aérotopographie – aerotopografie
aérotriangulation – aerotriangulaţie
aérotriangulation analogique – aerotriangulaţie analogică
aérotriangulation analytique – aerotriangulaţie analitică
aérotriangulation spatiale – aerotriangulaţie spaţială
affaiblissement – atenuare
affaiblisseur – baie de slăbire
affichage – afişare
affichage alphanumérique – afişare alfanumerică
affichage entrelacé – afişare întreţesută (a imaginii)
affichage graphique – afişare grafică
affichage interactif – afişare interactivă
affichage numérique – afişare numerică
affichage progressif – afişare progresivă (a imaginii)
affiner les bords – subţierea marginilor fotografiei
agrandissement – copie mărită, grosisment, imagine mărită, mărire
agrandissement latéral – mărire transversală
agrandissement longitudinal – mărire longitudinală
agrandissement optique – mărire optică
agrandissement photographique – mărire fotografică
agrandissement variable – mărire variabilă
agrandisseur – aparat de mărit
agrégation – agregare
aire – areal, arie
aire apparente – arc interior
aire ombrée – arie umbrită
aire visible – arie vizibilă
ajustement – ajustare
ajustement de blocs – compensare în bloc
ajustement du contraste – ameliorarea contrastului
ajustement élastique – ajustare elastică
albédo – albedo
albédo spectral – albedo spectral
algorithme – algoritm
algorithme de classification – algoritm de clasificare
algorithme de Douglas et Peucker – algoritmul Douglas-Peucker
alignement – aliniere
aller – drum dus
aller et retour – drum dus-întors
alliassage – aliasing
allocation de mémoire – alocare a memoriei
allongement géométrique – factor de formă
allongement linéaire – extinderea liniară a contrastelor
allongement sinusoïdal – extindere sinusoidală a contrastului
altération de l'image stéréoscopique – deformaţia modelului
altération des angles – deformarea unghiurilor

altimètre – altimetru

altimètre à hyperfréquences – altimetru cu microunde

altimètre enregistreur – altimetru înregistrator

altimètre laser – altimetru laser

altimètre radar – altimetru radar

altimétrie – altimetrie

altimétrie laser – altimetrie laser

altimétrie radar – altimetrie radar

altitude – altitudine, cotă

altitude absolue – altitudine absolută

altitude absolue de vol – altitudine absolută de zbor

altitude de l'orbite – altitudine orbitală

altitude de vol – altitudine de zbor

altitude de vol au-dessus du niveau de la mer – altitudine absolută de zbor

altitude ellipsoïdique – altitudine față de elipsoid

altitude moyenne – altitudine medie

altitude orthométrique – altitudine absolută

ambiguïté de la distance – ambiguitatea distanței

amélioration de l'image – ameliorarea imaginii

amélioration de la résolution – ameliorarea rezoluției

amélioration des contours – accentuarea contururilor

amélioration des couleurs – ameliorarea culorilor

amélioration du contraste – ameliorarea contrastului

amincissement – contractare

amorce – amorsă

amorce de début – amorsă

amplificateur – amplificator

amplificateur à faible bruit – amplificator cu zgomot redus

amplificateur sélectif – amplificator selectiv

amplification angulaire – mărire unghiulară

amplification – amplificare

amplitude – amplitudine

amplitude de l'impulsion – amplitudine a impulsului

ampoules – bule

anaglyphe – anaglif

analogique – analogic

analyse de groupement – analiza grupării

analyse de la signature – analiza semnăturii

analyse de séquence d'images – analiza secvențelor de imagini

analyse de texture – analiza texturii

analyse de voisinage – analiza vecinătății

analyse des cartes – analiza hărților

analyse des données – analiza datelor

analyse des formes – analiza formelor

analyse des images – analiza imaginilor

analyse diachronique – analiză diacronică

analyse en composantes principales – analiză în componente principale

analyse harmonique – analiză armonică

analyse multibande – analiză multispectrală

analyse multirésolution – analiză multirezoluție

analyse multispectrale – analiză multispectrală

analyse numérique – analiză numerică

analyse spatiale – analiză spațială

analyse spectrale – analiză spectrală

analyse statistique – analiză statistică

analyse stéréoscopique – analiză stereoscopică

analyse structurale de l'image – analiza structurală a imaginii

anamorphose – anamorfoză

anastigmat – anastigmat

anastigmatisme – anastigmatism

anges radar – ecou fantomă

angle azimutal – azimut, unghi azimutal
angle critique – unghi critic
angle d'azimut – azimut
angle d'éclairement – unghi de iluminare
angle d'émergence – unghi de emergenţă
angle d'incidence – unghi de incidenţă
angle d'inclinaison de l'orbite – unghi de înclinare a orbitei
angle d'inclinaison – unghi de înclinare
angle d'orientation radar – unghi de orientare radar
angle d'ouverture – deschidere unghiulară
angle d'ouverture – unghi de deschidere
angle de champ – unghi de deschidere
angle de convergence – paralaxă unghiulară
angle de dépression – complementul unghiului de înclinare
angle de dépression de l'horizon – unghi de înclinare a orizontului
angle de dépression – unghi de depresie
angle de dérive – unghi de derivă
angle de diffraction – unghi de difracţie
angle de faisceau – lărgimea fasciculului
angle de pente – panta terenului
angle de projection – unghi de proiecţie
angle de réflexion – unghi de reflexie
angle de réfraction – unghi de refracţie
angle de rotation – unghi de rotaţie în jurul axei verticale
angle de site – unghi de înclinare
angle de visée – unghi de vedere radar
angle de vision – direcţie de vizare, unghi de vedere
angle de vision radar – unghi de vedere radar
angle d'incidence locale – unghi local de incidenţă
angle d'orientation du versant – unghi de orientare a versantului
angle mort – umbră radar, unghi mort
angle parallactique – paralaxă unghiulară
angle solaire – înălţimea Soarelui deasupra orizontului
angle visuel – unghi de deschidere, unghi de vedere
angle zénithal d'observation – distanţă zenitală
angulateur – angulator
animation – animaţie
anisométropie – anizometropie
anisotropie – anizotropie
annotation – adnotare
annotation des images – adnotare
anomalie thermique – anomalie termică
antenne – antenă
antenne à ouverture synthétique – antenă cu deschidere sintetică
antenne de Cassegrain – antenă Cassegrain
antenne directionnelle – antenă directivă
antenne en hélice – antenă elicoidală
antenne isotrope – antenă izotropă
antenne multibande – antenă multibandă
antenne parabolique – antenă parabolică
antenne simulée – antenă sintetică
antenne synthétique – antenă
antenne toutes directions – antenă omnidirecţională
aplanat – aplanat
aplanétisme – aplanetism
aplatissement de l'ellipsoïde – turtirea elipsoidului
apochromatique – apocromat
apogée – apogeu
appareil à développer – aparat de developare
appareil à photocopier – aparat de copiat fotografii
appareil à sécher – aparat de uscat
appareil automatique de restitution – aparat automat de restituţie
appareil d'agrandissement – aparat de mărit
appareil d'enregistrement – dispozitiv de înregistrare

appareil de commande – aparat de comandă (al camerei fotografice)
appareil de photogrammétrie – aparat fotogrammetric
appareil de projection – aparat de proiecţie
appareil de redressement automatique – fotoredresator automat
appareil de redressement – aparat de fotoredresare
appareil de redressement – aparat de redresare
appareil de restitution – aparat de restituţie
appareil de restitution analogique – aparat de restituţie analogică
appareil de restitution analytique – aparat de restituţie analitică
appareil de restitution numérique – aparat de restituţie numerică
appareil de restitution stéréoscopique – aparat de stereorestituţie
appareil de stéréorestitution – aparat de stereorestituţie
appareil de stéréorestitution analogique – aparat de stereorestituţie analogică
appareil de stéréorestitution analytique – aparat de stereorestituţie analitică
appareil de stéréorestitution numérique – aparat de stereorestituţie numerică
appareil de vol – aparat de zbor
appareil photographique stéréométrique – cameră stereometrică
appareil photographique trimétrogon – cameră trimetrogon
appareil photographique – aparat de fotografiat
appareil pour piquage et transposition des points – aparat de marcare şi transpunere a punctelor
appareil sécheur de film – aparat de uscat
application opérationnelle – aplicaţie operaţională
approche analytique – abordare analitică
approche cartographique – abordare cartografică
approche statistique – abordare statistică
approximation de Gauss – aproximaţia Gauss
apsides – apside
aptitude à la vision stéréoscopique – acuitate stereoscopică
arbre de décision – dendrogramă
arc – arc
archéologie aérienne – arheologie aeriană
archivage d'images – arhivarea imaginilor
archives – arhivă
article – articol
assemblage – asamblaj al foilor de hartă
assemblage de photos – fotoasamblaj
assemblage photographique – fotoasamblaj
assiette de vol – atitudine
assignation de fréquences – asignare a frecvenţelor
astigmatisme – astigmatism
astronef habité – astronavă cu echipaj uman
atlas électronique – atlas electronic
atmosphère de Rayleigh – atmosferă Rayleigh
atmosphère optique active – atmosferă efectivă
atmosphère standard – atmosferă standard
atténuation – atenuare
atténuation atmosphérique – atenuare atmosferică
atténuation du contraste – atenuare a contrastului
atténuation par l'eau – atenuare de către apă
atténuation par la glace – atenuare de către gheaţă

atténuation par la neige – atenuare de către zăpadă
atténuation par la pluie – atenuare de către ploaie
atténuation par la végétation – atenuare de către vegetaţie
atténuation sélective – atenuare selectivă
attitude de vol – atitudine
attribut – atribut
auréole solaire – halo solar
aurore polaire – auroră polară
autocartographe – autocartograf
autocollimateur – autocolimator
autocorrélation – autocorelaţie
autographe – autograf
autonomie de vol – autonomie de zbor
autopositif – autopozitiv
aviograph – aviograf
avion photographe – avion fotogrammetric
axe d'homologie – axă de omologie
axe d'inclinaison – axă de înclinare
axe de l'objectif – axa obiectivului
axe de la chambre photographique – axa camerei fotografice
axe de référence – axă de referinţă
axe des abscisses – axa absciselor
axe des ordonnées – axa ordonatelor
axe des pôles – axă polară
axe du système optique – axa sistemului optic
axe longitudinale – axă longitudinală
axe médiane – axă mediană
axe optique – axa absciselor
axe optique principale – axă optică principală
axe optique secondaire – axă optică secundară
axe principale de la perspective – axă de perspectivă
axe transversale – axă transversală
axes de coordonnées – axe de coordonate
axes orthogonales – axe ortogonale
axes rectangulaires – axe ortogonale
axe x – axa x
axe y – axa y
azimut – azimut
azimut géodésique – azimut geodezic
azimut géographique – azimut geografic
azimut magnétique – azimut magnetic
bain acide de fixage – baie acidă de fixare
bain acide tannante – baie acidă tanantă
bain alcalin – baie alcalină
bain d'interruption – baie de stopare
bain de blanchiment – baie de albire
bain de développement – revelator
bain de fixage – fixator
bain de fixage neutre – baie de fixare neutră
bain de fixage rapide – baie de fixare rapidă
bain sensibilisateur – soluţie de sensibilizare
balancement – ruliu
balayage – baleiere
balayage à haute définition – baleiere fină
balayage approximatif – baleiere grosieră
balayage circulaire – baleiere circulară
balayage de l'image – baleierea imaginii
balayage des profils – baleiere a profilelor
balayage du modèle – baleiere a modelului
balayage électronique – baleiere electronică
balayage en infrarouge – baleiere în infraroşu
balayage linéaire – baleiere liniară
balayage multibande – baleiere multispectrală
balayage optique – baleiere optică
balayage opto-mécanique – baleiere opto-mecanică

balayeur à barrette de détecteurs – scaner cu baretă
balayeur laser – scaner laser
balayeur linéaire – scaner liniar
balayeur multibande – scaner multi-spectral
balayeur multispectral – scaner multi-spectral
balayeur optique – scaner optic
balisage – balizare
balise – baliză
balise radar – baliză radar
balise topographique – baliză topografică
ballon – balon
ballon-sonde – sondă
bande – bandă
bande C – banda C
bande d'absorption – bandă de absorbţie
bande d'atténuation du filtre – domeniu de oprire al filtrului
bande de clichés – bandă
bande de contrôle – bandă de control
bande de fréquences – bandă de frecvenţe
bande de photographies – bandă
bande de triangulation – bandă de fototriangulaţie
bande des ultraviolettes – bandă de ultraviolete
bande du visible – bandă vizibilă
bande hyperfréquences – bandă de microunde
bande infrarouge – bandă de infraroşu
bande K – banda K
bande Ka – banda Ka
bande Ku – banda Ku
bande L – banda L
bande magnétique – bandă magnetică
bande millimétrique – bandă milimetrică
bande numérique de haute densité – bandă numerică de mare densitate
bande P – banda P
bande passante du filtre – domeniu de trecere al filtrului
bande photographique – bandă de aerofotografiere
bande Q – banda Q
bande radar – bandă radar
bande radio – bandă radio
bande S – banda S
bande spectrale – bandă spectrală
bande submillimétrique – bandă submilimetrică
bande thermique – bandă termică
bande visible – bandă vizibilă
bande voisine – bandă alăturată
bande X – banda X
bandes de triangulation – benzi de aerotriangulaţie
bandes parallèles – benzi paralele
banque de données – bancă de date
baromètre – barometru
baromètre altimétrique – altimetru barometric
barre de parallaxe – bară de paralaxă
barrette linéaire – sensor baretă
barycentre – centru de greutate
base aérienne – aerobază
base de données – bază de date
base de données distribuée – bază de date distribuită
base de données géographiques – bază de date geografice
base de données hiérarchique – bază de date ierarhică
base de données orientée objet – bază de date orientată obiect
base de données relationnelle – bază de date relaţională
base de triangulation – baza triangulaţiei
base fixe – bază de fixare
base oculaire – distanţă interpupilară
base stéréoscopique – bază de fotografiere

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

base stéréoscopique – stereobază
base topographique – bază cartografică
bathymètre à laser – batimetru laser
bathymétrie lidar – batimetrie lidar
bathymétrie – batimetrie
bâti – corpul camerei
battement – bătăi
bibliothèque de logiciels – bibliotecă de programe
bibliothèque virtuelle – bibliotecă virtuală
bilan radiatif – bilanţul radiaţiei
binaire – binar
binocle – binoclu
binoculaire – binocular
bit – bit
blanchiment – albire
blanchissement de l'image – slăbire a imaginii
bloc d'aérotriangulation – bloc de aerotriangulaţie
bloc de données auxiliaires – bloc de date auxiliare
bloc objectif – conul obiectivului
bloc titre – bloc de titlu
bloc-diagramme – blocdiagramă
bobine de film – bobină de film
bobine débitrice – bobină debitoare
bobine réceptrice – bobină receptoare
bogue – eroare de program
bolomètre – bolometru
bord affiné – margine subţiată
borne géodésique – reper geodezic
boussole – busolă
boussole gyroscopique – busolă giroscopică
boussole magnétique – busolă
brillance – luminozitate
bromure d'argent – bromură de argint
bruit – zgomot
bruit aléatoire – zgomot aleator
bruit atmosphérique – zgomot atmosferic
bruit blanc – zgomot alb
bruit d'image – zgomotul imaginii
bruit d'origine thermique – zgomot de agitaţie termică
bruit de capteur – zgomotul sensorului
bruit de fond – zgomot de fond
bruit de scintillement – zgomot în impulsuri
bruit du signal – zgomotul semnalului
bruit poivre-et-sel – zgomot sare şi piper
brume sèche – pâclă
cabrage – cabraj
cadastre – cadastru
cadence de prise de vue – cadenţă de fotografiere
cadre – cadru, cadrul hărţii
cadre d'appui porte-repères – cadru cu indici de referinţă
cadre du cliché – cadrul imaginii
cadre extérieur – cadrul
cadre repère – cadru cu indici de referinţă
calage – calare
calage du satellite – calarea satelitului
calcul des coordonnées – calculul coordonatelor
calcul des erreurs – calculul erorilor
calibrage – etalonare
calibrage de la chambre – calibrarea camerei
calibrage radiométrique – calibrare radiometrică
calibreur – instrument de calibrare, şablon de calibrare
calibreur perforé – şablon perforat
camera lucida – cameră clară
camera obscura – cameră obscură
caméra de télévision – cameră de televiziune
canal – canal
canal panchromatique – canal pancromatic
candela – candelă
canevas – canevas
canevas altimétrique – canevas altimetric

canevas d'appui – canevas de restituţie
canevas de la carte – caroiaj al hărţii
canevas de méridiens et de parallèles – canevas de meridiane şi paralele
canevas de restitution – canevas de restituţie
canevas géodésique – reţea geodezică
canevas géographique – caroiaj geografic
canevas photogrammétrique – canevas fotogrammetric
canevas planimétrique – canevas planimetric
canevas trigonométrique – reţea trigonometrică
capacité de la mémoire – capacitate de memorare
capacité thermique – capacitate calorică
capteur – sensor
capteur à barrette – sensor baretă
capteur à visée fixe – sensor cu vizare fixă
capteur actif – sensor activ
capteur imageur – sensor generator de imagine
capteur intelligent – sensor inteligent
capteur mosaïque – mozaic de sensori
capteur multibande – sensor multispectral
capteur multirésolution – sensor multirezoluţie
capteur multispectral – sensor multispectral
capteur nonimageur – sensor neproducător de imagine
capteur optique – sensor optic
capteur passif – sensor pasiv
capteur photographique – sensor fotografic
capteur pyroélectrique – sensor piroelectric
capteur thermique – sensor termic
capteurs à faisceaux croisés – sensori cu fascicule încrucişate
capteurs multiples – sensori multipli
caractère – caracter
caractéristiques géométriques du capteur – caracteristici geometrice ale sensorului
caractéristiques radiométriques du capteur – caracteristici radiometrice ale sensorului
carroyage – caroiaj
carte – hartă
carte à courbes de niveau – hartă în curbe de nivel
carte à échelle moyenne – hartă la scară medie
carte à grande échelle – hartă la scară mare
carte à petite échelle – hartă la scară mică
carte aéronautique – hartă aeronautică
carte aérophotogrammétrique – hartă aerofotogrammetrică
carte choroplèthe – cartogramă
carte cinétique – hartă cinetică
carte couleur – hartă în culori
carte d'ensemble – hartă generală
carte de base – bază cartografică
carte de cadastre – hartă cadastrală
carte de l'occupation du sol – hartă a utilizării terenului
carte de position – hartă de localizare
carte de vol – hartă de zbor
carte dérivée – hartă compilată
carte digitale – hartă numerică
carte électronique – hartă electronică
carte en relief – hartă în relief
carte en signes conventionnels – hartă cu semne convenţionale
carte générale – hartă generală
carte hydrographique – hartă hidrografică
carte hypsométrique – hartă hipsometrică
carte image – hartă-imagine
carte infographique – hartă numerică

carte magnétique – hartă a magnetismului
carte mise à jour – hartă reambulată
carte numérique – hartă numerică
carte numérisée – hartă numerică
carte originale – originalul hărţii
carte photographique – aerofotohartă
carte planimétrique – hartă planimetrică
carte radar – hartă radar
carte résultante – hartă compilată
carte spéciale – hartă specială, hartă tematică
carte stéréoscopique – hartă stereoscopică
carte thématique – hartă tematică
carte topographique – hartă topografică
cartodiagramme – cartodiagramă
cartogramme – cartogramă
cartographie – cartare, cartografie, cartografiere
cartographie aérienne – aerocartografie
cartographie assistée par ordinateur – cartografie asistată de calculator
cartographie automatique – cartografiere automată
cartographie en superposition – cartografiere în straturi
cartographie numérique – cartografiere numerică
cartographie par images de télédétection – cartografiere după imagini de teledetecţie
cartographie thématique – cartografie tematică
cartométrie – cartometrie
cartouche – casetă pentru film
cassette – casetă pentru film
catalogue de coordonnées – catalog de coordonate
cataphote – reflector laser
cellule – celulă
cellule 2D – pixel
cellule adjacente – celulă adiacentă
cellule binaire – celulă binară
cellule photoélectrique – celulă fotoelectrică, exponometru fotoelectric
cellule solaire – celulă solară
centrage de la chambre – centrarea camerei aerofotografice
centrage optique – centrare optică
centre de gravité d'une classe – centru de greutate al unei clase
centre de l'image – centrul fotogramei
centre de perspective – centru de perspectivă
centre de projection – centru de perspectivă
centre de substitution – centru de substituţie
centre du cliché – centrul fotogramei
centre extérieur de perspective – centru exterior de perspectivă
centre intérieur de perspective – centru interior de perspectivă
centre optique – centru optic
centre radial – centru radial
centres de sensibilité – centre de sensibilitate
centroïde – centru de greutate
cercle de confusion – cerc de confuzie
cercle de diffusion toléré – cerc de difuzie tolerată
chambre à défilement continu – cameră cu expunere continuă
chambre à film – cameră fotografică cu film
chambre à grand format – cameră cu format mare
chambre à main – cameră de mână
chambre à objectifs multiples – cameră cu mai multe obiective
chambre à plaques – cameră fotografică cu plăci
chambre à revolver – cameră revolver
chambre aérienne – cameră aerofotografică

chambre aérienne métrique – cameră aerofotogrammetrică
chambre automatique – cameră fotografică automată
chambre claire – cameră clară
chambre couplée – cameră cuplată
chambre d'horizon – cameră orizont
chambre de prise de vues aériennes – cameră aerofotografică
chambre de terrain – cameră terestră
chambre double – cameră dublă
chambre latérale – cameră laterală
chambre Linhof – cameră Linhof
chambre métrique – cameră fotogrammetrică
chambre métrique verticale – cameră cu axă verticală
chambre multibande – cameră cu mai multe obiective, cameră multispectrală
chambre multiple – cameră cu mai multe obiective
chambre noire – cameră obscură
chambre numérique – cameră digitală
chambre oblique – cameră cu axă înclinată, cameră oblică
chambre obscure – cameră obscură
chambre panoramique – cameră panoramică
chambre photogrammétrique – cameră fotogrammetrică
chambre photogrammétrique terrestre – cameră fotogrammetrică terestră
chambre photographiant l'horizon – cameră orizont
chambre photographique – aparat de fotografiat
chambre photographique multiple – cameră cu mai multe obiective
chambre sans obturateur – cameră cu expunere continuă
chambre semi-automatique – cameră semiautomată
chambre stéréométrique – cameră stereometrică
chambre stéréoscopique – cameră stereoscopică
chambre verticale – cameră cu axă verticală
chambre vidicon – cameră vidicon
chambre zénithale – cameră zenitală
chambres convergentes – camere convergente
chambres multiples – camere multiple
champ – câmp
champ angulaire – unghi de deschidere
champ de balayage – câmp de baleiere
champ de balayage utile – lăţimea culoarului
champ de l'image – câmpul imaginii
champ de visée – câmp de vedere
champ de visée instantanée – câmp de vedere instantanee
champ de vue – câmp de vedere
champ instantané de vue – câmp de vedere instantanee
champ visuel – câmp de vedere
changement d'échelle – variaţia scării
chargeur – casetă pentru film
chariot de l'objectif – suportul obiectivului
cheminement – drumuire
cheminement aérien – aerodrumuire
cheminement photographique à altitude constante – drumuire fotografică cu altitudine constantă
cheminement photographique libre – drumuire fotografică liberă
chiffre binaire – cifră binară
chimiluminescence – luminescenţă chimică
chip – chip
chirp – chirp
chroma – croma
chromatisme – aberaţii cromatice
chromatisme de grandeur – aberaţie cromatică laterală
chromatisme de position – aberaţie cromatică longitudinală

chrominance – crominanţă
chromopsie – cromopsie
cible – ţintă
cible d'essai – ţintă test
cible de résolution – miră de rezoluţie
circuit de l'information – circuit informaţional
clarté de l'image – claritatea imaginii
clarté de l'objectif – luminozitatea obiectivului
classe d'objets – clasă de obiecte
classe spectrale – clasă spectrală
classification – clasificare
classification ascendante – clasificare ascendentă
classification assistée – clasificare controlată
classification automatique – clasificare automată
classification contextuelle – clasificare contextuală
classification des données – clasificarea datelor
classification descendante – clasificare descendentă
classification dirigée – clasificare controlată
classification hiérarchique – clasificare ierarhică
classification par la distance minimale au centre de la classe – clasificare ierarhică
classification hyperboîte – clasificare rectangulară
classification non dirigée – clasificare automată
classification nonparamétrique – clasificare neparametrică
classification paramétrique – clasificare parametrică
classification rectangulaire – clasificare ierarhică
classification séquentielle – clasificare secvenţială
classification supervisée – clasificare controlată
clef d'interprétation – cheie de foto-interpretare
clef de photointerprétation – cheie de fotointerpretare
cliché – clişeu
cliché incliné – fotografie oblică
cliché plongeant – fotografie înclinată
cliché stéréoscopique – fotografie stereoscopică
cliché unique – fotografie izolată
cliniste – linie de pantă maximă
clinomètre – clinometru
clorure d'argent – clorură
codage – codificare
code binaire – cod binar
code digital – cod numeric
code Munsell – scara Munsell
code numérique – cod numeric
codificateur – codificator
codification – codificare
codification digitale – codificare numerică
codification numérique – codificare numerică
coefficient d'absorption – coeficient de absorbţie
coefficient d'agrandissement – raport de mărire
coefficient d'amplification – amplificare
coefficient d'anamorphose – coeficient de anamorfoză
coefficient d'émission – coeficient de emisie
coefficient d'étirement – coeficient de reducere la scară
coefficient d'exposition – expunere
coefficient d'extinction – coeficient de atenuare

coefficient de corrélation – coeficient de corelaţie
coefficient de grossissement – raport de mărire
coefficient de prolongation – factor de filtru
coefficient de réduction – coeficient de reducere la scară
coefficient de réflexion – coeficient de reflexie
coefficient de régression – coeficient de regresie
coefficient de température – coeficient de temperatură
coefficient de transmission – coeficient de transmisiune
coefficient de transparence – coeficient de transmisiune
cohérence – coerenţă
coin de parallaxe – pană de paralaxă
coin échelonné – pană de gri
coin gris – pană de gri
colatitude – colatitudine
collecte de données – colectarea datelor
collimateur – colimator
collinéarité – coliniaritate
colonne – coloană
colorant sensibilisateur – pigment sensibilizator
colorimètre – colorimetru
colorimétrie – colorimetrie
coma – coma
commande de la chambre – mecanism de comandă al camerei
compactage d'image – comprimarea imaginii
comparateur – comparator
comparateur de pente – comparator de pantă
compas de réduction – compas de reducţie
compas gyroscopique – busolă giroscopică
compensateur de mouvement – compensator de mişcare
compensateur de mouvement de l'image – compensator de mişcare
compensateur de déplacement vers l'avant – compensator de mişcare
compensateur du filé – compensator de mişcare
compensation – compensare
compensation analytique – compensare analitică
compensation de bande – compensare a benzii
compensation de filé – compensarea trenării imaginii
compensation de la distorsion – compensare a distorsiunii
compensation de la planimétrie – compensare a planimetriei
compensation de nivellement – compensare altimetrică
compensation de traîné – compensarea trenării imaginii
compensation des blocs – compensare în bloc
compensation des coordonnées – compensarea coordonatelor
compensation des erreurs – compensarea erorilor
compensation du mouvement – compensarea mişcării
compensation mécanique des altitudes – compensarea mecanică
compensation numérique – compensare analitică
compilation – compilaţie
composantes principales – componente principale
composition colorée – imagine compozit color
composition de la lumière – compoziţia luminii
compression d'image – comprimarea imaginii

compression de couleurs – comprimarea culorilor
compression de données – comprimarea datelor
compression dégradante – comprimare cu pierdere de informaţie
compression du signal – comprimarea semnalului
compression non dégradante – comprimare fără pierdere de informaţie
compteur binaire – contor binar
compteur de clichés – contor de expuneri
condensateur – condensor
condition de coliniarité – condiţia de coliniaritate
condition de coplanarité – condiţia de coplanaritate
condition de Nyquist – condiţia Nyquist
condition de Scheimpflug – condiţia Scheimpflug
conditions atmosphériques – condiţii atmosferice
conditions d'environnement – condiţii de operare
conductivité – conductivitate electrică
conductivité thermique – conductivitate termică
cône de rayons – fascicul conic
cône porte-objectif – conul obiectivului
configuration – configuraţie
connectivité – conectivitate
connexion – racordare
conservation des coordonnées – conservarea coordonatelor
consistance – densitate optică
consistance des données – consistenţa datelor
console – consolă
constante d'étalonnage – constantă de etalonare
constante d'étalonnage de la chambre – constante de calibrare a camerei
constante de la chambre – distanţă principală
constante diélectrique – permitivitate electrică relativă
constante du planimètre – constanta planimetrului
constante solaire – constanta solară
constantes d'étalonnage angulaire – constante de calibrare angulară
contenu de la carte – conţinutul hărţii
contenu des images – conţinutul imaginilor
contenu moyen d'information – conţinut mediu de informaţie
contiguïté – adiacenţă
contour – contur
contraction de l'image – contracţia imaginii
contraction différentielle – contracţie diferenţială
contraction du cliché – contracţia fotogramei, contracţia imaginii
contraction du film – contracţia filmului
contraste – contrast
contraste de l'image – contrast fotografic
contraste du terrain – contrastul terenului
contraste dur – contrast puternic
contraste fort – contrast fotografic
contraste moyen – contrast mediu
contraste photographique – contrast fotografic
contraste radar – contrast radar
contraste thermique – contrast termic
contrôle astronomique – punct de sprijin astronomic
contrôle au sol – verificare în teren
contrôle automatique de la fréquence – control automat al frecvenţei
contrôle automatique du gain – control automat al câştigului
contrôle d'assiette – controlul poziţiei (satelitului)
contrôle d'assiette du satellite – controlul poziţiei (satelitului)
contrôle terrain – verificare în teren

convergence d'évidence – convergența indiciilor
convergence des axes oculaires – convergența axelor ochilor
convergence des formes – convergența formelor
convergence des méridiens – convergența meridianelor
conversion A/N – conversie analog-numerică
conversion A/N du signal vidéo – conversie analog-numerică a semnalului video
conversion de coordonnées – conversia coordonatelor
conversion de données – conversia datelor
conversion du format des données – conversia datelor
conversion entre les modes matriciel et vectoriel – conversie raster-vector
conversion raster-vecteur – conversie raster-vector
conversion vecteur-raster – conversie vector-raster
convertisseur analogique numérique – convertor analog-numeric
convertisseur numérique analogique – convertor numeric-analogic
convolution cubique – interpolare prin convoluție cubică
coordinatographe – coordonatograf
coordonnées – coordonate
coordonnées absolues – coordonate absolute
coordonnées astronomiques – coordonate astronomice
coordonnées cartésiennes – coordonate carteziene
coordonnées cliché – coordonate fotografice
coordonnées de bande – coordonate de bandă
coordonnées de coin de feuille – coordonate ale colțurilor foii de hartă
coordonnées du modèle – coordonate model
coordonnées Gauss-Krüger – coordonate Gauss-Krüger
coordonnées géocentriques – coordonate geocentrice
coordonnées géodésiques – coordonate geodezice
coordonnées géographiques – coordonate geografice
coordonnées horizontales – coordonate orizontale
coordonnées image – coordonate imagine
coordonnées machine – coordonate aparat
coordonnées planes – coordonate orizontale, coordonate plane
coordonnées planes rectangulaires – coordonate rectangulare plane
coordonnées planimétriques – coordonate orizontale, coordonate planimetrice
coordonnées polaires – coordonate polare
coordonnées polaires planes – coordonate polare plane
coordonnées rectangulaires – coordonate carteziene rectangulare
coordonnées relatives – coordonate relative
coordonnées spatiales – coordonate spațiale
coordonnées spatiales rectangulaires – coordonate carteziene rectangulare
coordonnées sphériques – coordonate sferice
coordonnées sur l'appareil – coordonate aparat
copie – copie
copie de sauvegarde – copie de siguranță
copie directe – copie contact

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

copie noir et blanc – copie alb negru
copie par contact – copie contact, copiere prin contact
copie positive – copie pozitivă
coplanarité – coplanaritate
cornet – antenă pâlnie
corps de chambre – corpul camerei
corps gris – corp gri
corps noir – corp negru
correction atmosphérique – corecţie atmosferică
correction d'échelle – corecţie de scară
correction d'image – corecţia imaginii
correction d'inclinaison – corecţie de înclinare
correction de courbure de la Terre – corecţie de curbură (a Pământului)
correction de données – corecţia datelor
correction de la base – corecţia bazei
correction de la dérive – corecţia derivei
correction de la distorsion – corecţia distorsiunii
correction de la nivelle – corecţie de înclinare
correction de niveau 1A – corecţie de nivel 1A (a imaginilor SPOT)
correction de niveau 1B – corecţie de nivel 1B (a imaginilor SPOT)
correction de niveau 2 – corecţie de nivel 2 (a imaginilor SPOT)
correction de niveau S – corecţie de nivel S
correction de réfraction – corecţie de refracţie
correction des parallaxes – compensarea paralaxelor
correction géométrique – corecţie geometrică
correction orthométrique – corecţie ortometrică
correction radiométrique – corecţie radiometrică
corrélateur d'images – corelator de imagini
corrélateur optique – corelator optic
corrélation d'images – corelarea imaginilor
cote – cotă
cote initiale – cotă iniţială
couche (thématique) – strat
couche antihalo – strat antihalo
couche antiréfléchissante – strat antireflectant
couche antireflet – strat antireflectant
couche de données – strat
couche de protection – strat de protecţie
couche de réfraction – strat refractant
couche multiple – multistrat
couche photosensible – emulsie, strat fotosensibil
couche protectrice – strat de protecţie
couche réfléchissante – strat de reflexie
couche reflétante – strat de reflexie
couche sensible à la lumière – strat fotosensibil
couleur de l'eau – culoarea apei
couleurs complémentaires – culori complementare
couleurs fondamentales – culori primare
couleurs naturelles – culori naturale
couleurs primaires – culori primare
couleurs réelles – culori naturale
couleurs spectrales – culori spectrale
couloir aveugle – culoar invizibil
couloir couvert – culoar explorat
couloir exploré – culoar explorat
couloir invisible – culoar invizibil
couple d'images – cuplu de imagini
couple de départ – stereogramă iniţială
couple de photographies – cuplu de fotograme
couple stéréoscopique – cuplu de fotograme
courbe caractéristique – curbă de înnegrire
courbe d'absorption – curbă de absorbţie spectrală
courbe d'émission – curbă de emisie

courbe d'erreurs – curba erorilor
courbe de densité – curbă de înnegrire
courbe de distorsion – curba distorsiunii
courbe de Gauss – curba lui Gauss
courbe de niveau maîtresse – curbă de nivel principală
courbe de niveau – curbă de nivel
courbe de noircissement – curbă de înnegrire
courbe hypsométrique – curbă hipsometrică
courbe intercalaire – curbă de nivel ajutătoare
courbe normale – curbă de nivel normală
courbe spectrophotométrique – curbă spectrofotometrică
courbe temps-gamma – curbă timp-gamma
courbure de la distance – curbura distanţei
courbure de la Terre – curbura Pământului
courbure du champ de l'image – curbura câmpului imaginii
courbure terrestre – curbura Pământului
couvercle de l'objectif – capac al obiectivului
couverture aérienne – acoperire aerofotografică
couverture du terrain – acoperire a terenului
couverture répétée – acoperire repetată
couverture stéréoscopique – acoperire stereoscopică
crabe – rotirea imaginilor
crayon électronique – creion optic
crayon optique – creion optic
crénelage – aliasing
critère de Delaunay – criteriul Delaunay
critère de maximum de vraisemblance – criteriul verosimilităţii maxime
critère de qualité d'image – criteriu de calitate a imaginii
critères d'identification – criterii de identificare
critères de classification – criterii de clasificare
croisement des orbites – intersecţia orbitelor
curseur – cursor
curseur à digitaliser – cursor de digitizare
curseur graphique – cursor grafic
curvimètre – curbimetru
cuve à développer – cuvă de developare
cuve de fixage – tanc de fixare
cuve de lavage – tanc de spălare
cuve pour développement – tanc de developare
cycle de révolution – ciclu orbital
cycle orbital – ciclu orbital
daltonisme – daltonism
décalage Doppler – efect Doppler
décentrage – descentrare
déclencheur automatique – declanşator automat
déclinaison – declinaţie
déclinaison conventionnelle – declinaţie convenţională
déclinaison magnétique – declinaţie magnetică
déclivité – panta terenului
décodage – decodificare
décodeur – decodificator
décompactage de l'image – decomprimarea imaginii
décomposition de la lumière – dispersie
découpage – decupare
decrénelage – antialiasing
défaut de l'image – defect al imaginii
défaut de planéité – abatere de la planeitate (a clişeului)
défaut de vue – defect de vedere
défilement d'image – defilarea imaginii
défilement horizontal de l'image – defilare orizontală (a imaginii)

définition – putere de rezolvare

définition de l'image – claritatea imaginii, definiţia imaginii, rezoluţia imaginii

déflexion – deflecţie

déformation de l'image plastique – deformaţia modelului

déformation de la bande – deformaţia benzii

déformation de l'image – deformaţia imaginii

déformation du film – deformaţia filmului

déformation du papier – deformaţia hârtiei

déformations linéaires – deformaţii liniare

dégradation de capteur – degradarea sensorului

dégradation de l'image – degradarea imaginii

degré de polarisation – grad de polarizare

degré de sensibilité – grad de sensibilitate

demi-teinte – halftoning

démodulateur – demodulator

démodulation – demodulare

dendrogramme – dendrogramă

dénominateur d'échelle – numitorul scării

densité d'enregistrement – densitate de înregistrare

densité de couleur – densitatea culorii

densité de flux – densitatea fluxului

densité graphique – densitate grafică

densité optique – densitate optică

densité spectrale de la lumière – densitate spectrală a radiaţiei vizibile

densitomètre – densitometru

densitomètre à balayage – densitometru cu baleiere

densitométrie – densitometrie

dénubélisation – corecţia norilor

dépannage des logiciels – depanarea programelor

déplacement de l'image – trenare a imaginii

déplacement de rélief – deplasare radială

déplacement Doppler négatif – deplasare Doppler negativă

déplacement Doppler positif – deplasare Doppler pozitivă

déplacement Doppler – deplasare Doppler

déplacement planimétrique – deplasare planimetrică

dépolarisation de la lumière – depolarizarea luminii

dépression de l'horizon – înclinarea orizontului

dérive – derivă

dérivomètre – derivometru

dessin de contrôle – desen de control

détail cartographique – detaliu cartografic

détail de planimétrie – detaliu de planimetrie

détail du terrain – detaliu al terenului

détail linéaire – detaliu liniar

détail planimétrique – detaliu de planimetrie

détecteur – sensor

détecteur en peigne – sensor baretă

détecteur optique – sensor optic

détecteur photoconductif – detector fotoconductiv

détecteur thermique – detector termic

détecteur trimétallique – detector trimetalic

détection – detecţie

détection aérienne – detecţie aeriană

détection d'eau – detecţia apei

détection de limites – detecţia limitelor

détection de mouvement – detecţia mişcării

détection de nuit – detecţie nocturnă

détection de variation – detecţia schimbărilor
détection des agglomérations – detecţia aşezărilor
détection des changements – detecţia schimbărilor
détection des contours – detecţia limitelor
détection des formes – detecţia formelor
détection des localités – detecţia aşezărilor
détection des maladies des plantes – detecţia bolilor plantelor
détection du site – detecţia sitului
détection oblique – detecţie oblică
détection optique – detecţie optică
détection spatiale – detecţie spaţială
détection thermale – detecţie termică (în infraroşu)
détection vidéo – detecţie video
détermination de l'échelle – determinarea scării
détermination de l'hauteur des objets – determinarea înălţimii obiectelor
détermination de l'inclinaison – determinarea înclinării
détermination des coordonnées – determinarea coordonatelor
détermination du canevas de restitution – determinarea canevasului de restituţie
développement – developare
développement avec compensation des densités – developare compensatoare
développement chromogène – developare cromogenă
développement couleur – developare cromogenă
développement lent – developare lentă
développement noir et blanc – developare alb-negru
développement normal – developare normală
développement physique – developare fizică
développement rapide – developare rapidă
developpeuse – aparat de developare
déviation d'échelle – abatere de la scară
déviation de la verticale – deviaţie a verticalei
déviation standard – abatere pătratică standard
diagramme – diagramă
diagramme d'assemblage – diagramă de asamblare
diamètre de la couronne visible – diametrul coroanei
diamorphose – diamorfoză
diaphragme – diafragmă
diaphragme à fente – diafragmă cu fantă
diaphragme à iris – diafragmă iris
diaphragme à revolver – diafragmă rotativă
diaphragme automatique – diafragmă automată
diaphragme circulaire – diafragmă circulară
diaphragme fixe – diafragmă fixă
diaphragme rotatif – diafragmă rotativă
diaphragme tournant – diafragmă rotativă
diapositive – diapozitiv
diapositive aérienne – diapozitiv aerian
diapositive couleur – diapozitiv color
diascope – diamorfoză
diazo – hârtie de heliograf
diélectrique – dielectric
différence d'altitude – diferenţă de nivel
différence de parallaxe – diferenţă de paralaxă
diffraction – difracţie
diffraction de la lumière – difracţia luminii
diffuseur isotrope – difuzor izotrop
diffusion – difuziune

diffusion atmosphérique – difuziune atmosferică
diffusion de la lumière – difuziunea luminii
diffusion de Mie – difuziune Mie
diffusion de Raman – difuziune Raman
diffusion de Rayleigh – difuziune Rayleigh
diffusion isotrope – difuziune izotropă
diffusion multiple – reflexie difuză multiplă
diffusion vers l'arrière – retrodifuziune
dilatation – dilatare
dimension des objets – dimensiunea obiectelor
diminuer à l'échelle – reducere la scară
dioptrie – dioptrie
dipole – dipol
direction de l'angle de site – direcţia înclinării
direction de l'avion – direcţia avionului
direction de la bande – direcţia benzii
direction de la base – direcţia bazei
direction de la pesanteur – direcţia forţei gravitaţionale
direction de la visée – direcţie de vizare
direction de l'azimut – direcţia azimutului
direction de propagation – direcţie de propagare
direction de vol – direcţie de zbor
direction du nadir – direcţie nadirală
direction du tangage – direcţia înclinării
direction du vent – direcţia vântului
direction origine – direcţie origine
direction radiale – direcţie radială
direction zénithale – direcţie zenitală
directivité – caracteristică de radiaţie spaţială
discontinuité – întrerupere
discrimination – discriminare
discrimination de taille – discriminare dimensională
discrimination spectrale – discriminare spectrală
dispersion – dispersie
dispositif d'acquisition de données – dispozitiv de achiziţie a datelor
dispositif d'affichage – dispozitiv de afişare
dispositif d'entrée – dispozitiv de intrare
dispositif de balayage – dispozitiv de baleiere
dispositif de positionnement – dispozitiv de poziţionare
dispositif de sortie – dispozitiv de ieşire
dispositif de visée – dispozitiv de vizare
dispositif photoélectrique – dispozitiv fotoelectric
dispositif pour le report de points – dispozitiv de transpus puncte
dispositif traceur – înregistrator grafic
disposition en escalier – dispunere în scară
disque magnétique – disc magnetic
disque optique – disc optic
disquette – disc flexibil
dissecteur d'image – disector de imagine
distance aérienne – distanţă aeriană
distance angulaire – distanţă unghiulară
distance au sol – distanţă la sol
distance d'observation – distanţă de observare
distance de prise de vue – distanţă de fotografiere
distance de projection – distanţă de proiecţie
distance entre bandes – distanţă între benzi
distance entre les pixels – distanţă între pixeli
distance focale – distanţă focală
distance focale antérieure – distanţă focală obiect
distance focale équivalente – distanţă focală echivalentă

distance focale fixe – distanţă focală fixă
distance focale image – distanţă focală imagine
distance focale objet – distanţă focală obiect
distance focale postérieure – distanţă focală imagine
distance géodesique – distanţă geodezică
distance horizontale – distanţă orizontală
distance hyperfocale – distanţă hiperfocală
distance interpupillaire – distanţă interpupilară
distance nadirale – distanţă nadirală
distance non réduite à l'horizon – lungime neredusă la orizontală
distance oblique – distanţă oblică
distance polaire – distanţă polară
distance principale (de la chambre) – distanţă principală
distance réduite à l'horizon – distanţă redusă la orizont
distance vraie – distanţă oblică
distance zénithale – distanţă zenitală
distorsion – distorsiune
distorsion d'image – distorsiunea imaginii
distorsion en barillet – distorsiune în formă de butoi
distorsion en coussinet – distorsiune în formă de pernă
distorsion en croissant – distorsiune în formă de pernă
distorsion en tonneau – distorsiune în formă de butoi
distorsion linéaire – distorsiune liniară
distorsion négative – distorsiune în formă de butoi
distorsion positive – distorsiune în formă de pernă
distorsion radiale – distorsiune radială
distorsion sigmoïdale – distorsiune în formă de butoi
distorsion tangentielle – distorsiune tangenţială
distribution spatiale – distribuţie spaţială
distribution spectrale – distribuţie spectrală
diviseur de faisceau – divizor de fascicul, separator spectral
domaine – domeniu
données – date
données aériennes de contrôle – date aeriene de control
données alphanumériques – date alfanumerice
données analogiques – date analogice
données associées – date asociate
données auxiliaires – date auxiliare
données d'entrée – date de intrare
données d'étalonnage – date de calibrare
données d'observation – date de observaţie
données de sortie – date de ieşire
données de télédétection – date de teledetecţie
données de terrain – date de teren
données distribuées – date distribuite
données exogènes – date exogene
données géocodées – date georeferenţiate
données géodésiques – date geodezice
données géographiques – date geografice
données multi-temporelles – date multitemporale
données multibandes – date multispectrale
données numériques – date numerice
données qualitatives – date calitative
données quantitatives – date cantitative
dosage des couleurs – balansul culorilor, balanţa culorilor
doublet – stereogramă
droit de l'espace – drept spaţial
droite des sols – dreapta solului
durée d'exposition – timp de expunere
durée de développement – grad de developare, timp de developare

durée de l'impulsion – durata impulsului
durée de vie du satellite – durată de viaţă a satelitului
durée de vol – durată de zbor
dyschromatopsie – discromatopsie
écart – ecart
écart d'exposition tolérable – latitudine de expunere
écart de gamme – gamă dinamică
écart interoculaire – distanţă interpupilară
écart transversal – abatere transversală
écartement des yeux – distanţă interpupilară
échantillon – eşantion
échantillon de référence – eşantion de referinţă
échantillonnage au sol – test de teren
échantillonnage par étapes – eşantionare în etape
échelle 1:1 – mărime naturală
échelle de correspondance – tabel de corespondenţă
échelle de gris – scară de gri
échelle de l'image – scara fotografiei, scara imaginii
échelle de la carte – scara hărţii
échelle de parallaxe – pană de paralaxă
échelle de prise de vue – scara fotografiei
échelle de restitution – scară de restituţie
échelle de stéréorestitution – scară de stereorestituţie
échelle de teintes hypsométriques – scara tentelor hipsometrice
échelle des altitudes – scara altitudinilor
échelle des couleurs – scara culorilor
échelle des hauteurs – scara altitudinilor
échelle du cliché – scara fotografiei
échelle du modèle – scara stereomodelului
échelle graphique – scară grafică
échelle H et D – scară Hurter şi Driffield
échelle linéaire – scară liniară
échelle locale – scară locală
échelle moyenne – scară medie, scară medie a unei aerofotograme
échelle numérique – scară numerică
échelle planimétrique – scară planimetrică
échelle variable – scară variabilă
écho cohérent – ecou radar coerent
écho du terrain – ecou radar (al terenului)
écho fantôme – ecou fantomă
écho radar – ecou radar (al terenului)
écho radio – ecou radio
éclairage – iluminare
éclairement – iluminare
écorchures – zgârieturi
écran – unitate de afişare
écran bleu – filtru albastru
écran de correction – filtru de corecţie
écran de polarisation – filtru de polarizare
écran jaune – filtru galben
écran pour image radar – ecran radar
écran vert – filtru verde
écriture – aplicare de scriere
effet cardinal – efect cardinal
effet d'adjacence – efect de vecinătate
effet d'ombre – efect de umbră
effet d'orientation – efect de orientare
effet de bord – efect de vecinătate
effet de coin – efect de colţ
effet de filé – trenare a imaginii
effet de la couverture végétale – efect al învelişului vegetal
effet de la lumière – efect al luminii
effet de la rugosité – efect al rugozităţii
effet de lucarne – vignetare
effet de profondeur – efect stereoscopic
effet de réciprocité – efect de reciprocitate
effet de relief – efect de relief
effet de traînée – efect de trenare
effet de voisinage – efect de vecinătate
effet de Wood – efect Wood

effet Doppler – efect Doppler
effet fantôme – ecou fantomă
effet photoélectrique – efect fotoelectric
effet plastique – efect stereoscopic
effet plastique exagéré – relief exagerat
effet pseudoscopique – efect pseudoscopic
effet Sabattier – solarizare
effet stéréoscopique – efect stereoscopic
effet topographique – efect de relief
effets atmosphériques – efecte atmosferice
effets photographiques – efecte fotografice
efficience de l'obturateur – randamentul obturatorului
électroluminescence – electroluminescenţă
électrophotographie – electrofotografie
élément d'image – pixel
élément de résolution – element de rezoluţie
éléments d'orientation – elemente de orientare
éléments d'orientation absolue – elemente de orientare absolută
éléments d'orientation externe – elemente de orientare exterioară
éléments d'orientation interne – elemente de orientare interioară
éléments orbitaux – parametri orbitali
élévation – elevaţie
élévation solaire – înălţimea Soarelui deasupra orizontului
élimination des lignes cachées – eliminarea liniilor ascunse
élimination des surfaces cachées – eliminarea suprafeţelor ascunse
ellipsoïde de Krasovsky – elipsoidul Krasovski
ellipsoïde de référence – elipsoid de referinţă
ellipsoïde de révolution – elipsoid de rotaţie
émetteur – emiţător
émission – emisie
émission atmosphérique – emisie atmosferică
émission dans les micro-ondes – emisie de microunde
émission du corps noir – radiaţia corpului negru
émission en impulsion – emisie de impulsuri
émission infrarouge – emisie de infraroşii
émission thermique – emisie termică
émissivité – coeficient de emisie
émittance – radianţă
émittance spectrale – radianţă spectrală
emmagasinage de données – stocarea datelor
emplacement – amplasament
émulateur – emulator
émulsion – emulsie, emulsie fotografică
émulsion à grain fin – emulsie cu granulaţie fină
émulsion couleur – emulsie color
émulsion de détection de camouflage – emulsie fals-color
émulsion fausse couleur – emulsie fals-color
émulsion hyperpanchromatique – emulsie hiperpancromatică
émulsion infrarouge – emulsie fals-color
émulsion infrarouge couleur – emulsie color infraroşu
émulsion isochromatique – emulsie izocromatică
émulsion noir et blanc – emulsie alb-negru
émulsion orthochromatique – emulsie ortocromatică
émulsion orthopanchromatique – emulsie ortopancromatică
émulsion panchromatique – emulsie pancromatică

émulsion photographique – emulsie fotografică
émulsion photosensible – emulsie fotografică
émulsion sensible à l'infrarouge – emulsie sensibilă la infraroşu
émulsion spectrozonale – emulsie color infraroşu
émulsion ultrasensible – emulsie ultrasensibilă
encadrement de la carte – cadrul hărţii
énergie de rayonnement – energie radiantă
énergie radiante – energie radiantă
énergie rayonnée – energie radiantă
enregistrement à distance – înregistrare la distanţă
enregistrement analogique – înregistrare analogică
enregistrement automatique – înregistrare automată
enregistrement magnétique – înregistrare magnetică
enregistrement numérique – înregistrare numerică
enregistrement optique – înregistrare optică
enregistrement photographique – înregistrare fotografică
enregistreur de profils aéroporté – profilograf
enregistreur – dispozitiv de înregistrare
environnement du capteur – mediu de lucru
épaule rouge – punct de inflexiune în roşu
éphémérides – efemeride
épidiascope – epidiascop
épipoles – puncte nucleale
épiscope – episcóp
épreuve – copie
épreuve négative – negativ
épreuve par contact – copie contact
épreuve positive – copie pozitivă
épreuve-minute – copie de control
équateur – ecuator
équateur magnétique – ecuator geomagnetic
équidistance (des courbes de niveau) – echidistanţă
équilibrage des couleurs – balansul culorilor
équipement de calcul – echipament de calcul
équipement de projection – echipament de proiecţie
équipement photogrammétrique – echipament fotogrammetric
équipement photographique – echipament fotografic
erreur absolue – eroare absolută
erreur absolue de positionnement – eroare de poziţionare absolută
erreur accidentelle – eroare aleatoare
erreur admissible – eroare admisibilă
erreur aléatoire – eroare aleatoare
erreur altimétrique – eroare altimetrică
erreur apparente – eroare aparentă
erreur constante – eroare sistematică
erreur cumulative – eroare cumulată
erreur d'alignement – eroare de aliniament
erreur d'échelle – eroare de scară
erreur d'enregistrement – eroare de înregistrare
erreur d'étalonnage – eroare de calibrare
erreur d'inclinaison – eroare de înclinare
erreur d'inclinaison longitudinale – eroare de înclinare longitudinală
erreur d'inclinaison transversale – eroare de înclinare transversală
erreur d'instrument – eroare instrumentală
erreur d'interpolation – eroare de interpolare
erreur d'orientation – eroare de orientare
erreur de calage – eroare de calare

erreur de calcul – eroare de calcul
erreur de centrage – eroare de centrare
erreur de courbure du trajet – eroare de curbură a traseului
erreur de distorsion – eroare de distorsiune
erreur de fermeture – eroare de închidere
erreur de lecture – eroare de citire
erreur de longueur – eroare de lungime
erreur de mesurage – eroare de măsurare
erreur de mesure – eroare de măsurare
erreur de mise au point – eroare de focalizare
erreur de quantification – eroare de cuantificare
erreur de réfraction – eroare de refracţie
erreur de report – eroare de transpunere
erreur de sphéricité (de la Terre) – eroare datorată curburii Pământului
erreur de zéro – eroare de zero
erreur due aux dénivellations du terrain – eroare datorată reliefului
erreur graphique – eroare grafică
erreur grossière – eroare grosolană
erreur instrumentale – eroare instrumentală
erreur maximale – eroare limită
erreur maximum – eroare limită
erreur moyenne – eroare medie
erreur moyenne quadratique – eroare medie pătratică
erreur personnelle – eroare umană
erreur relative de positionnement – eroare de poziţionare relativă
erreur systématique – eroare sistematică
erreur vraie – eroare reală
erreurs géométriques – erori geometrice ale imaginilor
erreurs radiométrique – erori radiometrice
espace image – spaţiu imagine
espace mort – spaţiu mort
espace objet – spaţiu obiect
esquisse photographique – fotoasamblaj necontrolat
estompage – umbrirea reliefului
établissement de la carte – redactarea hărţii
étalonnage – etalonare
étalonnage de l'image – calibrarea imaginii
étalonnage de l'objectif – calibrarea obiectivului
étalonnage de la chambre – calibrarea camerei
étalonnage du capteur – calibrarea sensorului
étalonnage géométrique – calibrare geometrică
étalonnage radiométrique – calibrare radiometrică
état du satellite – starea satelitului
état du temps – condiţii atmosferice
étiquetage – etichetare
étiquette – etichetă
étirement linéaire des contrastes – extinderea liniară a contrastelor
évaluation de la visibilité – evaluarea vizibilităţii
éventail agrandi des réflexions – reflexie din domeniul extins
exagération du relief – exagerare verticală
excentricité de l'ellipsoïde – excentricitatea elipsoidului
exploitation analytique – exploatare analitică
exploitation de photographies aériennes – exploatarea aerofotogramelor
exploitation par calcul – exploatare analitică
exploitation planimétrique – exploatare planimetrică
exploration par lignes – baleiere liniară
exposition à la lumière – expunere
expression logique – expresie logică

extinction – atenuare
extrapolation – extrapolare
face cachée – faţetă ascunsă
facteur d'absorption – coeficient de absorbţie
facteur d'affaiblissement – coeficient de atenuare
facteur d'amplification – amplificare
facteur d'atténuation – coeficient de atenuare
facteur d'échelle – factor de scară
facteur de contraste – coeficient de contrast
facteur de transmission – coeficient de transmisiune
facteur gamma – coeficient de contrast
facteurs d'exposition – factori de expunere
faible contraste – contrast slab
faisceau – fascicul conic
faisceau de balayage – fascicul de explorare
faisceau de l'antenne – fascicul principal al antenei
faisceau de lumière – fascicul de lumină
faisceau de radiation – fascicul
faisceau de rayonnement – fascicul
faisceau de rayons – fascicul
faisceau explorateur – fascicul de explorare
faisceau incident – fascicul incident
faisceau lumineux – fascicul de lumină
faisceau parallèle – fascicul paralel
faisceau perspectif – fascicul perspectiv
faisceau radar – fascicul radar
feeder – fider
fenêtre – deschidere, fereastră de afişare
fenêtre d'entrée – pupilă de intrare
fenêtre de sortie – pupilă de ieşire
fenêtre glissante – fereastră glisantă
fenêtre spectrale – fereastră spectrală
fermeture de la couronne – densitatea coroanelor
fermeture morphologique – închidere morfologică
feuille de carte – foaie de hartă
fichier – fişier
fichier d'entrée – fişier de intrare
fichier de données – fişier de date
fichier de géocodage – fişier de georeferenţiere
fichier de géoréférence – fişier de georeferenţiere
fichier de sortie – fişier de ieşire
fichier temporaire – fişier temporar
fidélité des couleurs – fidelitate a culorii
fidélité géométrique – fidelitate geometrică
fidélité photographique – fidelitate fotografică
filé de l'image – trenare a imaginii
filiation des données – filiaţia datelor
film – film fotografic
film aérien – film aerian
film autopositif – film reversibil
film couleur infrarouge – film color infraroşu
film couleur inversible – film color reversibil
film couleurs – film color
film couleurs négatif – film color negativ
film de détection du camouflage – film color infraroşu
film diazo – film diazo
film fausses couleurs – film color infraroşu
film infrarouge – film infraroşu
film infrarouge couleur – film color infraroşu
film infrarouge noir et blanc – film alb-negru infraroşu
film inversible – film reversibil
film négatif – film negativ
film noir et blanc panchromatique – film pancromatic
film orthochromatique – film ortocromatic

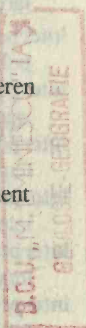
film orthopanchromatique – film ortopancromatic
film panchromatique – film pancromatic
film photoconducteur – film fotoconductiv
film photographique – film fotografic
film réversible – film reversibil
fils croisés – fire reticulare
filtrage – filtrare
filtrage à fenêtre glissante – filtrare cu fereastră glisantă
filtrage adapté – filtrare adaptivă
filtrage de données vectorielles – filtrarea datelor vectoriale
filtrage des lignes – filtrarea liniilor
filtrage homomorphique – filtrare homomorfică
filtrage numérique – filtrare numerică
filtre – filtru
filtre à bande passante étroite – filtru de bandă îngustă
filtre à contraste – filtru de contrast
filtre à élimination de bande – filtru taie-bandă
filtre antivignettage – filtru antivignetare
filtre bleu – filtru albastru
filtre coloré – filtru colorat
filtre compensateur – filtru compensator
filtre coupe bande – filtru taie-bandă
filtre d'absorption de l'ultraviolet – filtru de ultraviolete
filtre d'accentuation – filtru de accentuare
filtre de bruit – filtru de zgomot
filtre de contraste – filtru de contrast
filtre de correction – filtru de corecţie
filtre de polarisation – filtru de polarizare
filtre directionnel – filtru direcţional
filtre égalisateur – filtru compensator
filtre gris – filtru gri
filtre jaune – filtru galben
filtre linéaire – filtru liniar
filtre médian – filtru median
filtre morphologique – filtru morfologic
filtre neutre – filtru gri
filtre non linéaire – filtru neliniar
filtre numérique – filtru numeric
filtre optique – filtru optic
filtre orange – filtru portocaliu
filtre passe-bande – filtru trece-bandă
filtre passe-bas – filtru trece-jos
filtre passe-haut – filtru trece-sus
filtre photographique – filtru fotografic
filtre polariseur – filtru de polarizare
filtre rouge – filtru roşu
filtre spatial – filtru spaţial
filtre spectral – filtru spectral
filtre squelette – filtru de scheletizare
filtre temporel – filtru temporal
filtre vert – filtru verde
fin mouvement – mişcare micrometrică
finesse d'émulsion – fineţea emulsiei
finesse de l'image – fineţea imaginii
fixage – fixare
fixateur – fixator
flou – flou
fluorescence – fluorescenţă
fluorescence par laser – fluorescenţă prin laser
fluorodétecteur – fluorodetector
fluoromètre – fluorometru
fluoromètre laser – fluorometru laser
flux d'information – flux informaţional
flux de lumière – flux luminos
flux de radiation – flux de radiaţii
flux de rayonnement – flux de radiaţii
flux lumineux – flux luminos
flux monochromatique – flux monocromatic
flux rayonnant – flux de radiaţii
flux solaire – flux solar
focale objet – distanţă focală obiect
fonction de transfert de contraste – funcţie de transfer a contrastului
fonction spatiale – funcţie spaţială
fond de carte – bază cartografică
fonte – tăietură de litere

format – format
format analogique – format analogic
format ASCII – format ASCII
format d'image – formatul imaginii
format d'une feuille de carte – formatul foii de hartă
format de données – formatul datelor
format de l'image – format al imaginii
format de la photographie – formatul fotografiei
format de transfert – format de transfer
format du cliché – dimensiunea imaginii
format du fichier – formatul fişierului
format numérique – format numeric
format raster – format raster
format vectoriel – format vectorial
formateur analogique numérique – convertor analog-numeric
formation d'image – formarea imaginii
formes de relief – forme de relief
foyer – focar
foyer antérieur – focar anterior
foyer image – focar posterior
foyer objet – focar anterior
foyer postérieur – focar posterior
foyer principal image – focar posterior
foyer principal objet – focar anterior
foyer principal – focar principal
foyer secondaire – focar secundar
fréquence – frecvenţă
fréquence de balayage – frecvenţă de baleiere
fréquence de battement – frecvenţa bătăii
fréquence de répétition des impulsion – frecvenţa repetării impulsului
fréquence des ondes électromagnétiques – frecvenţa undelor electromagnetice
fréquence porteuse – frecvenţă purtătoare
front d'onde – front de undă
frontière de la cellule – limita celulei
fusion – fuziunea imaginilor
fusionnement binoculaire – fuziunea imaginilor
fusionnement stéréoscopique – fuziunea imaginilor
gain – amplificare
gain de l'amplificateur – câştigul amplificatorului
gain de l'antenne – câştigul antenei
gamme de couleurs – gamă a culorilor
gamme de fréquences – gamă de frecvenţe
gamme de gris – scară de gri
gélatine – gelatină
généralisation – generalizare
génération – generaţie
géocodage – geocodificare, georeferenţiere
géocode – geocod
géodésie – geodezie
géodésie satellitaire – geodezie satelitară
géoïde – geoid
géoïde gravimétrique – geoid gravimetric
géomatique – geomatică
géométrie de l'image – geometria imaginii
gerbe perspective – fascicul perspectiv
gestion des base de données – gestiune a bazelor de date
goniomètre – goniometru
gradation des tons – gradaţia tonurilor
gradient – gradient
gradient de température – gradient termic
grain – granulă
grande échelle – scară mare
grandissement – mărire
granulation – granulaţie
granule – granulă
graphe – graf
graveur de CD-ROM – inscriptor CD
gravimétrie – gravimetrie
gravimétrique – gravimetric

grille – grilă, placă de calibrare
grille de déformation – grilă de calibrare
grille en perspective – reţea de perspectivă
grille parallactique – reţea paralactică
grisé – halftoning
grosseur du grain – fineţea granulaţiei
grossissement – grosisment, mărire
groupement – grupare
guide d'onde – ghid de unde
habillage – informaţii marginale
hachures – haşuri
halo – halo solar
halo de diffusion – halo de difuziune
halo de réflexion – halo de reflexie
halo photographique – halo fotografic
halogénure d'argent – halogenură de argint
hardware – hardware
harmonique – armonică
hauteur – altitudine, cotă
hauteur apparente – înălţime aparentă
hauteur au-dessus de l'horizon – înălţime deasupra orizontului
hauteur de prises de vues – altitudine de aerofotografiere
hauteur de vol – altitudine de zbor
hauteur de vol au-dessus du sol – înălţime de zbor
hauteur de vol relative – altitudine relativă de zbor
hauteur du soleil – înălţimea Soarelui deasupra orizontului
hauteur relative – altitudine relativă
héliographe – heliograf
hémisphérique émittance – radianţă emisferică
heure légale – oră oficială
heure locale – oră locală
heure officielle – oră oficială
heure sidérale – timp sideral
hiatus dans la prise de vues – gol de aerofotografiere
histogramme des niveaux de gris – histograma nivelelor de gri
histogramme – histogramă
hologramme – hologramă
hologramme radar – hologramă radar
holographie – holografie
holographie hyperfréquences – holografie cu microunde
homochromie – izocromatic
horizon apparent – orizont aparent
horizon artificiel – orizont artificial
horizon local – orizont aparent
horizon photographique – fotografie a orizontului
horizon réel – orizont adevărat
horizon visible – orizont aparent
horizon vrai – orizont adevărat
horizontale du cliché – orizontală a clişeului
horizontale isométrique – orizontală izometrică
horizontale principale – orizontală principală
hublot de prise de vue – hubloul camerei
hydrographie – hidrografie
hyperfréquence – hiperfrecvenţă
hypermétropie – hipermetropie
hyperpanchromatique – hiperpancromatic
hypersensibilisation – hipersensibilizare
hyperstéréoscopie – hiperstereoscopie
hypsographie – hipsografie
hypsométrie – hipsometrie
icône – pictogramă
iconocarte – hartă-imagine
identification – identificare
identification des objets – identificare
île – insulă
illumination – iluminare
image – imagine
image aérienne – imagine aeriană
image agrandie – imagine mărită
image analogique – imagine analogică

image binaire – imagine binară
image classifiée – imagine clasificată
image couleur – imagine color
image de synthèse – imagine de sinteză
image de télédétection – imagine de teledetecţie
image différentielle – imagine diferenţială
image digitale – imagine numerică
image en relief – imagine în relief
image fausse couleur – imagine falscolor
image géocodée – imagine georeferenţiată
image infrarouge – imagine în infraroşu
image latente – imagine latentă
image monochromatique – imagine monocromă
image négative – negativ
image noir et blanc – imagine alb-negru
image non traitée – imagine neprelucrată
image non-cartographique – imagine necartografică
image non-photographique – imagine nefotografică
image numérique – imagine numerică
image numérisée – imagine digitizată, imagine numerică
image oblique – imagine oblică
image optique – imagine optică
image panchromatique – imagine pancromatică
image panoramique – fotografie panoramică
image perspective – imagine perspectivă
image photographique – imagine fotografică
image plastique – imagine în relief, model în relief
image positive – pozitiv
image pseudoscopique – imagine pseudoscopică
image radar – imagine radar
image redressée – imagine redresată
image réelle – imagine reală
image reflétée – imagine reflectată
image rémanente – imagine remanentă
image renversée – imagine răsturnată
image satellitaire – imagine satelitară
image secondaire – imagine fantomă
image spatiale – imagine spaţială
image stéréoscopique – imagine în relief, imagine stereoscopică
image thermique – imagine termică
image virtuelle – imagine virtuală
imagerie diachronique – imagini multitemporale
imagerie multibande – imagini multispectrale
imagerie multitemporelle – imagini multitemporale
imagerie synergique – imagini sinergetice
images conjuguées – imagini conjugate
images correspondantes – imagini corespondente
images multispectrales – imagini multispectrale
imagette de contrôle – copie de control
imageur – instrument generator de imagini
impression anaglyphique – imprimare anaglifă
impression d'espace – impresie de relief
impression de relief – impresie de relief
impression en couleurs – imprimare în culori
impression mate – fotografie mată
impression monochrome – imprimare monocromă
impression par projection – copiere prin proiecţie
impression stéréoscopique – impresie de relief
imprimante – imprimantă
impulsion électromagnétique – impuls electromagnetic
impulsion radar – impuls radar
incandescence – incandescenţă

incidence – incidenţă
incidence normale – incidenţă normală
incidence oblique – incidenţă oblică
inclinaison de l'avion – înclinarea avionului
inclinaison de l'orbite – înclinarea orbitei
inclinaison de la base – înclinarea aerobazei
inclinaison de la chambre – înclinarea camerei
inclinaison du cliché – înclinarea fotogramei
inclinaison du modèle – înclinarea modelului
inclinaison longitudinale – înclinare longitudinală
inclinaison magnétique – înclinaţie magnetică
inclinaison relative – înclinare relativă
inclinaison transversale – înclinare transversală
incohérence – incoerenţă
index de pointé – marcă
index des noms – repertoar de toponimie
index géographique – index geografic
index lumineux – marcă luminoasă
index mobile – marcă
index virtuel – marcă
indications marginales – indicaţii marginale, informaţii marginale
indice d'absorption – coeficient de absorbţie
indice de clarté – indice de strălucire
indice de directivité – indice de directivitate
indice de forme – indice de formă
indice de réfraction – indice de refracţie
indice de végétation – indice de vegetaţie
indice de végétation verte – indice G
indice foliaire – indice foliar
infographie – grafică asistată de calculator
information – informaţie
information de terrain – date de teren
information géographique – informaţie geografică
information spatiale – informaţie spaţială
informations marginales – informaţii marginale
infrarouge couleur – film color infraroşu
infrarouge lointain – infraroşu îndepărtat
infrarouge moyen – infraroşu mediu
infrarouge solaire – infraroşu apropiat
infrarouge thermique – infraroşu termic
infrasons – infrasunete
injection d'image – injecţie de imagine
inscripteur CD – inscriptor CD
inscription des données sur le négatif – titrare
inspection des cultures – evaluarea culturilor
inspection sur place – verificare în teren
instruction – instrucţiune
instruction machine – cod maşină
instrument – instrument
instrument stéréoscopique – instrument stereoscopic
intégration des données – integrarea datelor
intégrité des données – integritatea datelor
intensité de la lumière – intensitate luminoasă
intensité de rayonnement – clasificare ierarhică
intensité lumineuse – intensitate luminoasă
intensité rayonnante – intensitatea radiaţiei
interface – interfaţă
interface graphique – interfaţă grafică
interférence – interferenţă
interférence terrestre – interferenţă terestră
interférogramme – interferogramă
interférométre – interferometru
interféromètre de corrélation – interferometru de corelaţie

interférométrie – interferometrie
interopérabilité – interoperabilitate
interpolation – interpolare
interpolation bicubique – interpolare prin convoluţie cubică
interpolation bilinéaire – interpolare biliniară
interpolation en altitude – interpolare altimetrică
interpolation linéaire – interpolare liniară
interpolation numérique – interpolare numerică
interpolation par convolution – interpolare prin convoluţie
interpolation polynomiale – interpolare polinomială
interpolation spatiale – interpolare spaţială
interpolation temporale – interpolare temporală
interprétateur de photographie – fotointerpretator
interprétation d'images – interpretarea imaginilor
interprétation de données – interpretarea datelor
interprétation de photographies – fotointerpretare
interprétation des photographies aériennes – aerofotointerpretare
interprétation indirecte – interpretare indirectă
interprétation visuelle – interpretare vizuală
interprétoscope – interpretoscop
interrogation de la base de données – interogarea bazei de date
intersection – intersecţie
intervalle d'exposition – interval dintre expuneri
intervalle de luminosités – domeniu de luminozitate
intervalle de prises de vues – interval dintre expuneri
intervalle entre les impulsions – interval dintre impulsuri
intervalle spectrale – bandă spectrală
intervallomètre – intervalometru
invariant de l'image – invariant al imaginii
inventaire de cultures – evaluarea culturilor
inverseur – inversor
inversion de l'image – inversarea imaginii
inversion de relief – efect pseudoscopic
iris – iris
isobathe – izobată
isocentre – izocentru
isochromatique – izocromatic
isodensité – izodensitate
isodensitographe – izodensitograf
isodensitomètre – izodensitometru
isodensitométrie – izodensitometrie
isoligne – izolinie
isoplèthe – izolinie
isoradial – izoradială
isotraçage automatique – trasare automată a izoliniilor
isotropie – izotropie
itération – iteraţie
itinéraire de vol – itinerar de zbor
jonction – racordare
joystick – joystick
jumelles – binoclu
krigeage – kriging
laboratoire spatial – laborator spaţial
lacune dans la prise de vues – gol de aerofotografiere
lancement des satellites – lansarea sateliţilor
lanceur spatial – rachetă purtătoare
langage de machine – limbaj maşină
langage de programmation – limbaj de programare

largeur de bande – lărgimea benzii, lăţimea benzii (de aerofotografiere)
largeur de couloir – lăţimea culoarului
largeur de fauchée – lăţimea culoarului
largeur de la bande – deschiderea sensorului
largeur du champ – diametrul câmpului
largeur du champ – lărgimea câmpului
largeur du faisceau – lărgimea fasciculului
laser – laser
laser à semi-conducteur – laser cu semiconductori
laser Doppler – laser Doppler
laser multifréquences – laser multifrecvenţă
latitude astronomique – latitudine astronomică
latitude d'agrandissement – domeniu de mărire
latitude d'exposition – latitudine de expunere
latitude de développement – latitudine de developare
latitude de mesure – latitudine de măsură
latitude de mise au point – latitudine de punere la punct, limită de focalizare
latitude de pose – latitudine de expunere
latitude géodésique – latitudine geodezică
latitude géographique – latitudine geografică
latitude réduite – latitudine redusă
lavage – spălare
légende de la carte – legendă (a hărţii)
lentille – lentilă
lentille additionnelle – lentilă adiţională
lentille asphérique – obiectiv asferic
lentille biconcave – lentilă biconcavă
lentille biconvexe – lentilă biconvexă
lentille collimatrice – lentilă colimatoare
lentille compensatrice – lentilă compensatoare
lentille concave-convexe – lentilă concav-convexă
lentille convergente – lentilă convergentă
lentille correctrice – lentilă de corecţie
lentille cylindrique – lentilă cilindrică
lentille de condensation – lentilă colimatoare
lentille divergente – lentilă divergentă
lentille en quartz – obiectiv de cuarţ
lentille épaisse – lentilă groasă
lentille mince – lentilă subţire
lentille plan-concave – lentilă plan-concavă
lentille plan-convexe – lentilă plan-convexă
lentille sphérique – lentilă sferică
lentille traitée – lentilă cu suprafaţă tratată
levé – cartare, ridicare topografică
levé aérophotogrammétrique – ridicare aerofotogrammetrică
levé photoaérien – aerocartografie, ridicare aerofotogrammetrică
levé photogrammétrique – ridicare fotogrammetrică
levé photogrammétrique terrestre – ridicare fotogrammetrică terestră
levé planimétrique – ridicare planimetrică
levé stéréophotogrammétrique – ridicare stereofotogrammetrică
ligne – linie
ligne cachée – linie ascunsă
ligne d'azimut – linie azimutală
ligne d'émission – linie de emisie
ligne d'horizon – linia orizontului
ligne de balayage – linie de baleiere
ligne de fuite – orizontală principală
ligne de fuite – proiectantă
ligne de grille – linie de reţea
ligne de plus grande pente – linie de pantă maximă
ligne de visée – linie de vizare

ligne de vol – linie de zbor
ligne des centres – linie de zbor
ligne des noeuds – linia nodurilor
ligne des repères – linie a indicilor de referinţă
ligne du profil – linie de profil
ligne optique de vue – linie optică a vederii
ligne parasite – linie parazită
ligne radiale – linie radială
lignes de perspective – reţea de perspectivă
lignes noires du spectre solaire – linii Fraunhofer
limbe – limb
limite d'agrandissement – limită de mărire
limite de la résolution – limită de rezoluţie
limite de la résolution radiométrique – limita rezoluţiei radiometrice
limite de la résolution spectrale – limita rezoluţiei spectrale
limite de résolution linéaire de l'émulsion – limita rezoluţiei liniare a emulsiei
limiteur d'ouverture – limitator de deschidere
linéarité – liniaritate
lissage – filtrare trece jos
lissage de données – filtrare trece jos
liste de coordonnées – catalog de coordonate
lobe latéral – lob secundar
lobe principal – lob principal
lobe secondaire – lob secundar
logiciel – pachet de programe, program de calculator
loi cosinus d'illumination – legea Lambert
loi de Bougouer – legea Bougouer
longitude astronomique – longitudine astronomică
longitude géodésique – longitudine geodezică
longitude géographique – longitudine geografică
longueur d'onde – lungime de undă
longueur focale – distanţă focală
longueur focale image – distanţă focală imagine
lorgnon pour anaglyphe – ochelari anaglifi
loupe – lupă
lumière à polarisation linéaire – lumină polarizată liniar
lumière absorbée – lumină absorbită
lumière actinique – lumină actinică
lumière artificielle – lumină artificială
lumière blanche – lumină albă
lumière cohérente – lumină coerentă
lumière diffuse – lumină difuză
lumière du jour – lumina zilei
lumière émergente – lumină emergentă
lumière inactinique – lumină de siguranţă, lumină inactinică
lumière incidente – lumină incidentă
lumière monochromatique – lumină monocromatică
lumière noire – lumină neagră
lumière parasite – lumină parazită
lumière polarisée – lumină polarizată
lumière réfléchie – lumină reflectată
lumière reflétée – lumină reflectată
lumière solaire diffuse – lumină solară difuză
lumière zodiacale – lumină zodiacală
luminance – luminanţă
luminescence – luminescenţă
luminescence ultraviolette – luminescenţă în ultraviolet
luminescence visible – luminescenţă
luminosité – luminozitate
luminosité de fond – luminozitate de fond
luminosité moyenne de l'image – luminozitate medie a imaginii

lunette de navigation – lunetă de navigaţie
lunettes polarisantes – ochelari polarizanţi
lunettes stéréoscopiques – ochelari anaglifi
lux – lux
luxmètre – luxmetru
machine à développer – aparat de developare
machine à tirer – aparat de copiere prin contact
magasin à film – casetă pentru film
magasin à plaques – casetă pentru plăci
magasin de la chambre – magazia camerei fotografice
magnétoscope – magnetoscop
magnitude – amplitudine
maillage – caroiaj
maillage géographique – canevas de meridiane şi paralele
maille – ochi de reţea
manche à balai – joystick
manipulation du film – manevrarea filmului
manutention du film – manevrarea filmului
marge d'erreur – marjă de eroare
marque (stéréoscopique) – marcă
marques de friction – zgârieturi
masquage – mascare
masque – mască, şablon
masse optique – masă optică
matériel de prise de vues – material fotografic
matériel photographique – material fotografic
matériel photosensible – material fotosensibil
matrice – matrice
matrice de co-occurrence – matrice de co-ocurenţă
matrice de diffusion – matricea difuziei
maturation – sensibilizare
mélange additif de couleurs – sinteză aditivă a culorilor
mélange soustractif de couleurs – sinteză substractivă a culorilor
mémoire – memorie
mémorisation de données – stocarea datelor
ménisque convergent – lentilă plan-convexă
menu – meniu
Mercator oblique d'Hotine – proiecţie Mercator-Hotine oblică
Mercator universel transverse – proiecţie transversală universală Mercator
méridien – meridian
méridien axial – meridian central
méridien central – meridian central
méridien d'origine – meridian origine
méridien de Greenwich – meridian Greenwich
méridien géodésique – meridian geodezic
méridien local – meridian local
méridien photographique – meridian fotografic
méta données – metadate
méthode analytique – metodă analitică
méthode d'Arundel – metoda Arundel
méthode d'orientation – metodă de orientare
méthode d'utilisation du calibreur perforé – metoda şabloanelor cu fante
méthode de contrôle – metodă de verificare
méthode de triangulation par plaques à fentes – metoda şabloanelor cu fante
méthode des anaglyphes – metoda anaglifelor
méthode des itérations – metodă iterativă
méthode des moindres carrés – metoda celor mai mici pătrate
méthode du maximum de vraisemblance – metoda verosimilităţii maxime

méthode graphique – metodă grafică
méthode itérative – metodă iterativă
micro-ondes – microunde
microdensitomètre – microdensitometru
micromètre stéréoscopique – bară de paralaxă
microphotographie – microfotografie
milieu absorbant – mediu absorbant
milieu de transfert – mediu de transfer
milieu dispersif – mediu dispersiv
mille radar – milă radar
minute de stéréorestitution – original de stereorestituţie
mire de couleur – miră de culoare
mire de résolution – miră de rezoluţie
miroir balayeur – oglindă exploratoare
miroir collecteur – oglindă colectoare
miroir concave – oglindă concavă
miroir convergent – oglindă de focalizare
miroir convexe – oglindă convexă
miroir dichroïque – oglindă dicroică
miroir hyperbolique – oglindă hiperbolică
miroir inclinable – oglindă orientabilă
miroir oscillant – oglindă oscilantă
miroir parabolique – oglindă parabolică
miroir plan – oglindă plană
miroir rabattable – oglindă rabatabilă
miroir rotatif – oglindă rotativă
miroir semi-transparent – oglindă semitransparentă
miroir sphérique – oglindă sferică
miroir tournant – oglindă rotativă
miroitement – reverberaţie
mise à jour – actualizarea datelor
mise à jour cartographique – reambulare (a hărţii)
mise à jour du fichier – actualizarea fişierului
mise à l'échelle – aducere la scară
mise à l'horizontale – calare
mise au point à l'infini – focalizare la infinit
mise au point automatique – focalizare automată
mise au point de l'oculaire – focalizare a ocularului
mise au point de la distance focale – focalizare
mise en évidence – evidenţiere
mise sur orbite – lansarea sateliţilor
mode de balayage – mod de baleiere
modèle d'identification – etalon de identificare
modèle déformé – model deformat
modèle du faisceau de l'antenne – diagramă de directivitate a antenei
modèle du relief – model al reliefului
modèle du terrain – model al terenului
modèle en relief – model în relief
modèle géométrique – model geometric
modèle numérique – model numeric
modèle numérique d'altitude – model numeric al altitudinii terenului
modèle stéréoscopique – model în relief
modèle tridimensionnel – model în relief
modèle virtuel – model virtual
modèles d'identification – cheie de fotointerpretare
modélisation – modelare
modélisation fil de fer – suprafaţă riglată
modélisation spatiale – modelare spaţială
modem – modem
modification de la géométrie de l'image – modificarea geometriei imaginii
modulateur – modulator
modulateur optique – modulator optic
modulation – modulaţie
modulation d'amplitude – modulaţie de amplitudine
modulation d'intensité – modulaţie de intensitate
modulation de fréquence – modulaţie de frecvenţă
modulation de phase – modulaţie de fază
modulation des ondes – modulaţia undelor

modulation du signal – modulaţie
moirage – moar
moire – moar
moniteur – monitor
moniteur couleurs – monitor color
moniteur noir et blanc – monitor alb-negru
monocomparateur – monocomparator
monture de capteur – montura senzorului
monture de filtre – montură pentru filtre
monture de l'objectif – montură a obiectivului
monture de la chambre – suspensia camerei fotografice
morphologie – morfologie
morphologie mathématique – morfologie matematică
mosaïque – fotoasamblaj, mozaic
mosaïque contrôlée – fotoasamblaj controlat
mosaïque de détecteurs – mozaic de sensori
mosaïque non contrôlée – fotoasamblaj necontrolat
mosaïque photographique – fotoasamblaj
mosaïque semi-contrôlée – fotoasamblaj semicontrolat
multiplet – multiplet
multispectral – multispectral
myopie – miopie
nadir – nadir
nadir au sol – punct nadiral din teren
nadir de la carte – nadirul hărţii
nadir de la photographie – punct nadiral al fotogramei
nadir du cliché – punct nadiral al fotogramei
nadir du terrain – punct nadiral din teren
navette spatiale – navetă spaţială
navigation aérienne – navigaţie aeriană
navigation Doppler – navigaţie Doppler
nébulosité – nebulozitate
négatif – clişeu, negativ
négatif à fort contraste – negativ dur
négatif couleur – negativ color
négatif doux – negativ moale
négatif original – original negativ
négatif originel – negativ original
négatif sous-exposé – negativ subexpus
négatif surexposé – negativ supraexpus
néo-données – neodate
néo-valeurs – neodate
néocanal – neocanal
néovariable – neovariabilă
netteté de l'image – claritatea imaginii
nitomètre – nitmetru
niveau à bulle d'air – nivelă cu bulă de aer
niveau de base – nivel de referinţă
niveau de gris – nivel de gri
niveau de référence – nivel de referinţă
niveau moyen de la mer – nivel mediu marin
nivellement – nivelment
nivellement photogrammétrique – nivelment fotogrammetric
noircissement – înnegrire (a emulsiei)
nom de feuille de la carte – denumirea foii de hartă
nom du fichier – numele fişierului
nom géographique – toponim
nombre binaire – număr binar
nombre complexe – număr complex
nombre de bits par pixel – număr de biţi per pixel
nomenclature de la carte – denumirea foii de hartă
nomogramme – nomogramă
noms géographiques – toponimie
normalisation de données – normalizare
noyau de convolution – nucleu de convoluţie
nœud – nod
nœud ascendant – nod ascendent
nœud descendant – nod descendent
nuage de points – nor de puncte

nuance de gris – ton de gri
numérisation – digitizare
numérisation automatique – digitizare automată
numérisation d'image – digitizarea imaginii
numérisation de la carte – digitizarea hărţii
numérisation interactive – digitizare interactivă
numérisation manuelle – digitizare manuală
numérisation semi-automatique – digitizare semiautomată
numériseur – digitizor
numériseur d'image – digitizor de imagini
objectif – obiectiv
objectif à angle normal – obiectiv normal
objectif à champ normal – obiectiv normal
objectif à courte distance focale – obiectiv cu distanţă focală scurtă (mică)
objectif à foyer fixe – obiectiv cu distanţă focală fixă
objectif à haut rendement – obiectiv de mare luminozitate
objectif à très grand champ – obiectiv supergrandangular
objectif achromat – obiectiv acromatic
objectif achromatique – obiectiv acromatic
objectif anastigmatique – obiectiv anastigmat
objectif aplanat – obiectiv aplanat
objectif aplanétique – obiectiv aplanat
objectif apochromatique – obiectiv apocromat
objectif composé – obiectiv compus
objectif d'agrandissement – obiectiv de mărire
objectif de prise de vue – obiectiv fotografic
objectif de redressement – obiectiv de fotoredresare
objectif double – obiectiv dublu
objectif grand-angulaire – obiectiv grandangular
objectif interchangeable – obiectiv interschimbabil
objectif lumineux – obiectiv de mare luminozitate
objectif normal – obiectiv normal
objectif orthoscopique – obiectiv fără distorsiune
objectif photogrammétrique – obiectiv fotogrammetric
objectif photographique – obiectiv fotografic
objectif super grand-angulaire – obiectiv supergrandangular
objectif ultra grand-angulaire – obiectiv supergrandangular
objet – obiect
objet cible – ţintă
observation indirecte – observare indirectă
observation satellitaire – observare satelitară
observation stéréoscopique – observare stereoscopică
observation visuelle – observare vizuală
observations de terrain – test de teren
obturateur – obturator
obturateur à disques tournants – obturator cu discuri rotative
obturateur à lamelles – obturator cu lamele
obturateur automatique – obturator automat
obturateur central – obturator central
obturateur focal – obturator focal
obturateur rotatif – obturator cu discuri rotative

occultation – ocultaţie
octet – octet
oculaire – ocular
ombre – umbră
ombre portée – umbră proiectată
ombre propre – umbră proprie
onde – undă
onde à polarisation circulaire – undă electromagnetică cu polarizare circulară
onde continue – undă continuă
onde électromagnétique – undă electromagnetică
onde entretenue – undă continuă
onde incidente – undă incidentă
onde lumineuse – undă luminoasă
onde modulée – undă modulată
onde plane – undă plană
onde porteuse – undă purtătoare
onde radio – undă radio
onde reflétée – undă reflectată
onde réfractée – undă refractată
ondes cohérentes – unde coerente
ondes millimétriques – unde milimetrice
ondulation du geoïde – ondulaţia geoidului
opacité – opacitate
opérateur – operator
opérateur logique – operator logic
option par défaut – opţiune implicită
optique – optică
optique géométrique – optică geometrică
orbite à ensoleillement constant – orbită heliosincronă
orbite – orbită
orbite ascendante – orbită ascendentă
orbite circulaire – orbită circulară
orbite descendante – orbită descendentă
orbite ellipsoïdale – orbită elipsoidală
orbite équatoriale – orbită ecuatorială
orbite géostationnaire – orbită geostaţionară
orbite géosynchrone – orbită geosincronă
orbite héliosynchrone – orbită heliosincronă
orbite inclinée – orbită înclinată
orbite polaire – orbită polară
orbite synchrone – orbită sincronă
ordinateur analogique – calculator analogic
ordinateur numérique – calculator numeric
ordre d'affichage – ordine de afişare
orientation absolue – orientare absolută
orientation de l'objet – orientarea obiectului
orientation de la bande – orientarea benzii
orientation de la base – orientarea bazei
orientation de la carte – orientarea hărţii
orientation du cliché – orientarea fotogramei
orientation du versant – orientarea versantului
orientation externe – orientare exterioară
orientation intérieure – orientare interioară
orientation interne – orientare interioară
orientation réciproque – orientare relativă
orientation relative (d'un couple) – orientare relativă
origine arbitraire – origine arbitrară
origine des coordonnées – originea sistemului de coordonate
orthoimage – ortoimagine
orthoimage numérique – ortoimagine numerică
orthophot – ortofot
orthophoto – ortofotogramă
orthophoto mosaïque – mozaic de ortofotograme
orthophotocarte – fotohartă
orthophotographe – ortofotograf
orthophotographie – ortofotogramă
orthophotomosaïque – ortofotomozaic

orthophotoplan – ortofotoplan
orthophotoscope – aparat de redresare diferenţială
orthoprojecteur – ortoproiector
ouverture – deschidere
ouverture angulaire – deschidere unghiulară
ouverture de faisceau – lărgimea fasciculului
ouverture du diaphragme – deschiderea diafragmei
ouverture effective – deschidere efectivă
ouverture maximum – deschidere maximă
ouverture morphologique – deschidere morfologică
ouverture relative maximale – deschidere relativă maximă
ouverture relative – deschidere relativă
ouverture synthétique – deschidere sintetică
ouverture utile – deschidere efectivă
pair stéréo – cuplu de fotograme, cuplu de imagini
panorama – fotografie panoramică
pantographe – pantometru
pantomètre – pantometru
papier à copier – hârtie de copiat
papier à dessiner – hârtie de desen
papier au bromure – hârtie cu bromură de argint
papier au chlorobromure d'argent – hârtie cu clorură şi bromură de argint
papier au chlorure et bromure d'argent – hârtie cu clorură şi bromură de argint
papier au chlorure – hârtie cu clorură de argint
papier calque – hârtie de calc
papier de tirage – hârtie de copiat
papier héliographique – hârtie de heliograf
papier millimétré – hârtie milimetrică
papier ozalide – hârtie de heliograf
papier photographique – hârtie fotografică
papier photosensible – hârtie fotosensibilă
papier quadrillé – hârtie milimetrică
parallaxe – paralaxă
parallaxe absolue – paralaxă absolută
parallaxe angulaire – paralaxă unghiulară
parallaxe horizontale – paralaxă absolută
parallaxe linéaire absolue – paralaxă absolută
parallaxe linéaire transversale – paralaxă verticală
parallaxe longitudinale – paralaxă absolută
parallaxe radar – paralaxă radar
parallaxe résiduelle – paralaxă reziduală
parallaxe stéréoscopique – paralaxă stereoscopică
parallaxe stéréoscopique absolue – paralaxă absolută
parallaxe transversale – paralaxă verticală
parallaxe verticale – paralaxă verticală
parallaxe x – paralaxă absolută
parallaxe y – paralaxă verticală
parallèle – paralelă
parallèle locale – paralelă locală
parallèle principale – paralelă principală
paramètres de forme – parametri de formă
paramètres de l'ellipsoïde – parametrii elipsoidului
paramètres de Stokes – parametri Stokes
paramètres externes de la photographie – elemente de orientare exterioară
paramètres implicites – parametri impliciţi
paramètres internes de la photographie – elemente de orientare interioară
paramètres orbitaux – parametri orbitali
parcelle – parcelă

parcelle d'apprentissage – poligon de testare
pare-soleil – parasolar
particule atmosphérique – particulă atmosferică
partie cachée – spaţiu mort
pellicule – film fotografic
pellicule aérienne – film aerian
pellicule d'enregistrement – film radar
pendage – panta terenului
pénétration – penetraţie
pénombre – penumbră
pente – panta terenului
pente du terrain – panta terenului
perception du relief – percepţia reliefului
performance du capteur – performanţa sensorului
périgée – perigeu
périmètre – contur
période – perioadă
période anomale – perioadă anomală
période de révolution – perioadă de revoluţie
période orbitale – perioadă de revoluţie
périphérique – echipament periferic
périphérique d'entrée – dispozitiv de intrare
périphérique de sortie – dispozitiv de ieşire
périscope – periscop
permittivité absolue – permitivitate electrică absolută
permittivité relative – permitivitate electrică relativă
perpendiculaire principale de l'image – verticală principală
perspective – proiecţie geometrică
perspective aérienne – perspectivă aeriană
perspective centrale – perspectivă centrală
perspective conique – perspectivă centrală
perspective photographique – perspectivă fotografică
perspectographe – perspectograf
perte de la clarté – pierdere de claritate
perte des détails – pierderea detaliilor
perturbations atmosphériques – perturbaţii atmosferice
petit format – format mic
petite échelle – scară mică
phase – fază
phosphorescence – fosforescenţă
photo – fotografie
photo schema – fotoschemă
photo-interprétateur – fotointerpretator
photo-interprétation – fotointerpretare
photobase – fotobază
photocarte – fotohartă
photocartographe de Nistri – fotocartograf Nistri
photocathode – fotocatod
photocellule – celulă fotoelectrică
photocopie – copie fotografică
photodétecteur – fotodetector
photoélectron – fotoelectron
photogéologie – fotogeologie
photogoniomètre – fotogoniometru
photogramme – fotogramă
photogramme horizontale – fotografie orizontală
photogramme nadirale – fotografie verticală
photogramme oblique – fotografie oblică
photogramme panoramique – fotografie panoramică
photogramme terrestre – fotogramă terestră
photogramme verticale – fotografie verticală
photogrammétrie – fotogrammetrie
photogrammétrie à courte distance – fotogrammetrie la mică distanţă
photogrammétrie aérienne – aerofotogrammetrie

photogrammétrie analytique – fotogrammetrie analitică
photogrammétrie numérique – fotogrammetrie numerică
photogrammétrie terrestre – fotogrammetrie terestră
photographie – fotografie
photographie à axe verticale – fotografie verticală
photographie à faible contraste – fotografie cu contrast slab
photographie à grande échelle – fotografie aeriană la scară mare
photographie à moyenne échelle – fotografie aeriană la scară medie
photographie à petite échelle – fotografie aeriană la scară mică
photographie aérienne – fotografie aeriană, fotografiere aeriană
photographie aérienne annotée – aerofotografie descifrată
photographie aérienne métrique – aerofotogramă
photographie aérienne oblique – fotografie oblică
photographie aérienne redressée – aerofotogramă redresată
photographie de nuit – fotografie de noapte
photographie directe – fotografie directă
photographie en couleur composée – fotografie compozit color
photographie en couleurs – fotografie color
photographie en infrarouge – fotografie în infraroşu
photographie en ultraviolet – fotografie în ultraviolet
photographie glacée – fotografie lustruită
photographie grillé – fotografie supraexpusă
photographie horizontale – fotografie orizontală
photographie indirecte – fotografie indirectă
photographie infrarouge – fotografie în infraroşu
photographie infrarouge couleur – fotografie color infraroşu
photographie intermittente – fotografiere intermitentă
photographie latérale – fotografie laterală
photographie latérale oblique – fotografie laterală oblică
photographie mate – fotografie mată
photographie multiple – fotografie compusă
photographie nadirale – fotografie verticală
photographie noir et blanc – fotografie alb-negru
photographie panchromatique – fotografie pancromatică
photographie panoramique – fotografie panoramică
photographie par fusée – fotografie din rachetă
photographie par objectifs multiples – fotografie compusă
photographie redressée – aerofotogramă redresată
photographie satellitaire – fotografie satelitară
photographie sous-exposée – fotografie subexpusă
photographie spatiale – fotografie spaţială
photographie stéréoscopique – fotografie stereoscopică
photographie surexposée – fotografie supraexpusă
photographie terrestre – fotografie terestră
photographie verticale – fotografie verticală

photographie voisine – fotogramă alăturată
photographies convergentes – fotografii aeriene convergente
photographies en convergence – fotografii aeriene convergente
photographies multibandes – fotografii multispectrale
photographies multitemporelles – fotografii multitemporale
photographies trimétrogon – fotografii trimetrogon
photoidentification – fotoidentificare
photomètre – fotometru
photomètre photoélectrique – exponometru fotoelectric
photométrie – fotometrie
photomontage – fotoasamblaj
photon – foton
photoplan – fotoplan
photoredresseur – fotoredresator automat
photorésisteur – fotorezistor
photorestituteur – fotorestitutor
photorestituteur mécanique – restitutor mecanic
photorestituteur optico-mécanique – restitutor opto-mecanic
photorestituteur optique – restitutor optic
photosensibilité – fotosensibilitate
photostyle – creion optic
phototélévision – fototeleviziune
photothéodolite – fototeodolit
photothèque – fototecă
phototopographie – fotogrammetrie terestră, fototopografie
phototopographie aérienne – aerotopografie
phototriangulation – fototriangulaţie
phototriangulation analogique – fototriangulaţie analogică
phototriangulation analytique – fototriangulaţie analitică
phototriangulation radiale – fototriangulaţie radială
pictogramme – pictogramă
pigment sensibilisateur – pigment sensibilizator
pixel – celulă, celulă 2D, pixel
pixel 3D – voxel
pixel homogène – pixel omogen
pixel mixte – pixel mixt
placement d'écriture – aplicare de scriere
plafond – plafon de zbor
plan de l'objet – plan obiect
plan de perspective – plan de perspectivă
plan de polarisation – plan de polarizare
plan de position – plan de situaţie
plan de projection – plan de proiecţie, plan imagine
plan de redressement – plan de redresare
plan de référence – plan de referinţă
plan de vol photographique – proiect de zbor
plan du cliché – planul clişeului
plan épipolaire – plan nucleal
plan équatorial – plan ecuatorial
plan focal – plan focal
plan focal antérieur – plan focal obiect
plan focal image – plan focal imagine
plan focal objet – plan focal obiect
plan focal postérieur – plan focal imagine
plan horizontal – plan orizontal
plan image – plan imagine
plan méridien – plan meridian
plan nodal – plan nodal
plan orbital – plan orbital
plan principal – plan principal
plan principal image – plan principal imagine
plan principal objet – plan principal obiect
plan topographique – plan topografic
plan vertical – plan vertical

plan vertical principal – plan vertical principal
plan-objet – plan obiect
plane de réflexion – plan de reflexie
planéité – planeitatea filmului
planicart – planicart
planimètre – planimetru
planimètre polaire – planimetru polar
planimétrie – planimetrie
planimétrique – planimetric
plans conjugués – plane conjugate
plaque à pression pour pellicule – placă de presare a filmului
plaque d'appui porte-repères – placă cu indici de referinţă
plaque de pression – placă de presare a filmului
plaque ferrotype – placă de uscare
plaque photographique – placă fotografică
plaque porteuse – placă suport
plaque quadrillée – placă de calibrare
plaque support – placă suport
plate-forme – platformă
plate-forme aérienne – platformă aeriană
plate-forme au sol – platformă la sol
plate-forme de détection – platformă de teledetecţie
plate-forme polaire – platformă polară
plate-forme spatiale – platformă spaţială
plateau presseur du film – placă de presare a filmului
pleine ouverture – deschidere maximă
point – punct
point central transposé – punct central transpus
point chaud – punct apical
point coté – cotă
point d'appui – punct de sprijin
point d'Arago – punct Arago
point d'incidence – punct de incidenţă
point d'inflexion rouge – punct de inflexiune în roşu
point de Babinet – punct Babinet
point de canevas altimétrique – reper altimetric
point de canevas planimétrique – punct de reper orizontal
point de contrôle – punct de sprijin
point de fuite – punct de fugă
point de préparation altimétrique – reper altimetric
point de prise de vue – staţie de aerofotografiere
point de raccordement – punct de legătură
point de rattachement – punct de legătură
point de redressement – punct de redresare
point de référence – origine, punct de sprijin
point de repère – punct de sprijin
point de repère horizontal – punct de reper orizontal
point de station – punct de staţie
point de symétrie – punct de simetrie
point de triangulation – punct de triangulaţie
point de triangulation radiale – punct de fototriangulaţie radială
point de visée – punct de vedere
point de vue – punct de fotografiere, punct de vedere
point d'appui photogrammétrique – punct de sprijin fotogrammetric
point focal – focar
point focal du cliché – izocentru
point image – punct imagine
point image axial – punct imagine axial
point nadiral de l'image – punct nadiral al imaginii
point nadiral du terrain – punct nadiral din teren
point nodal – punct nodal
point nodal antérieur – punct nodal anterior

point nodal d'émergence – punct nodal posterior
point nodal objet – punct nodal anterior
point nodal postérieur – punct nodal posterior
point objet – punct obiect
point origine – origine
point principal – punct principal
point principal image – punct principal imagine
point principal objet – punct principal obiect
point radial – punct radial
point sous-satellite – punct subsatelit
point topographique – punct topografic
point vernal – punct vernal
pointeur – cursor grafic
points cardinaux – puncte cardinale
points conjugués – puncte conjugate
points correspondants – puncte conjugate
points homologues – puncte conjugate
polarimètre – polarimetru
polarimètre radar – polarimetru radar
polarimétrie – polarimetrie
polarimétrie radar – polarimetrie radar
polarisation – polarizare
polarisation circulaire – polarizare circulară
polarisation croisée – polarizare încrucişată
polarisation de la lumière diffuse – polarizare a luminii difuze
polarisation elliptique – polarizare eliptică
polarisation HH – polarizare HH
polarisation horizontale – polarizare orizontală
polarisation HV – polarizare HV
polarisation linéaire – polarizare liniară
polarisation verticale – polarizare verticală
polarisation VH – polarizare VH
polarisation VV – polarizare VV
polaroïd – filtru de polarizare
pôle céleste – pol ceresc
pôle géographique – pol geografic
pôle magnétique – pol magnetic
police de caractère – tăietură de litere
pollution thermique – poluare termică
polygone – poligon
polygone d'essai – poligon de testare
polygone Thiessen – poligon Thiessen
pompe à vide – pompă de vid
port-cliché – placă suport
portabilité – portabilitate
porte-plaque – suportul plăcii
portée de la vue – limită de vedere
portée de mise au point – latitudine de punere la punct, limită de focalizare
posemètre – exponometru
positif – pozitiv
positif direct – pozitiv direct
position absolue – poziţie absolută
position de plate-forme – poziţia platformei
position géodésique – poziţie geodezică
position géographique – poziţie geografică
position planimétrique – poziţie planimetrică
position relative – poziţie relativă
positionnement – poziţionare
positionner – poziţionare
post-traitement – postprocesare
posterisation – posterizare
PostScript – postscript
poursuite – urmărire
pouvoir absorbant – putere de absorbţie
pouvoir d'absorption – putere de absorbţie
pouvoir de pénétration – adâncime de pătrundere
pouvoir résolvant – putere de rezolvare
pouvoir séparateur – putere de rezolvare
précision – acurateţe
précision absolue – acurateţe absolută

précision altimétrique – precizie altimetrică
précision de la carte – precizia cartografierii
précision de la classification – acurateţea clasificării
précision de la position horizontale – acurateţe poziţională orizontală
précision de la position verticale – acurateţe poziţională verticală
précision de lecture – precizie de citire
précision de mesure – precizia măsurătorii
précision de restitution – precizie de restituţie
précision des données – acurateţea datelor
précision du dessin – precizia cartografierii
précision du positionnement horizontal – precizie planimetrică
précision géodésique – acurateţe geodezică
précision géométrique – precizie geometrică
précision graphique – precizia cartografierii
précision nécessaire – precizie necesară
précision planimétrique – precizie planimetrică
précision relative – acurateţe relativă
premier méridien – meridian origine
préparation cartographique – prelucrare cartografică
pression de radiation – presiunea radiaţiei
prétraitement des données – prelucrarea preliminară a datelor
primitive – primitivă grafică
principe de Fermat – principiul lui Fermat
principe des anaglyphes – metoda anaglifelor
prise de vue stéréoscopique – fotografiere stereoscopică
prise de vue terrestre – fotogramă terestră
prise de vues – fotografiere
prise de vues par bandes – aerofotografiere pe benzi
prise de vues stéréoscopique – fotografie stereoscopică
prisme à angle droit – prismă Amici
prisme à inversion – prismă redresoare
prisme à réflexion – prismă de reflexie
prisme à réflexion totale – prismă cu reflexie totală
prisme d'Amici – prismă Amici
prisme de réfraction – prismă de refracţie
prisme de retournement – prismă redresoare
prisme polariseur – prismă de polarizare
prisme redresseur – prismă redresoare
prisme rotatif – prismă rotitoare
prisme tournant – prismă rotitoare
procédé à éclipses – metoda imaginilor alternante
procédé additif – sinteză aditivă a culorilor
procédé de la bande de papier – procedeul benzii de hârtie
procédé de restitution par grille – procedeul caroiajului, procedeul reţelelor
procédé des alignements – procedeul alinierii
procédé des fentes radiales – metoda şabloanelor cu fante
procédé du scintillement – metoda imaginilor alternante
procédé soustractif – sinteză substractivă a culorilor
procédure – procedură
procédure de synthèse additive – sinteză aditivă a culorilor
processeur – procesor

processeur optique – procesor optic
proche infrarouge – infraroşu apropiat
proche ultraviolet – ultraviolet apropiat
production de l'imagerie – generare de imagini
profil atmosphérique – profil atmosferic
profil du terrain – profil al terenului
profil en long – profil longitudinal
profil en traverse – profil transversal
profil transversal – profil transversal
profilographe – profilograf
profilomètre laser – profilometru laser
profilomètre – profilometru
profondeur de champ – profunzimea câmpului
profondeur de couleur – adâncimea culorii
profondeur de netteté – profunzimea câmpului
profondeur de pénétration – adâncime de pătrundere
profondeur du pixel – adâncimea pixelului
programmathèque – bibliotecă de programe
programmation – programare
projecteur – aparat de proiecţie
projecteur multiplex – proiector multiplex
projecteur pour diapositives – diascop
projecteur stéréoscopique – proiector stereoscopic
projection azimutale – proiecţie azimutală
projection cartographique – proiecţie cartografică
projection conforme – proiecţie conformă
projection conique – proiecţie conică
projection conique conforme Lambert – proiecţie conică conformă Lambert
projection conique sécante – proiecţie conică secantă
projection conique tangente – proiecţie conică tangentă
projection cylindrique – proiecţie cilindrică
projection cylindrique sécante – proiecţie cilindrică secantă
projection de Gauss-Krüger – proiecţie Gauss-Krüger
projection de la carte – proiecţia hărţii
projection de Mercator – proiecţie Mercator
projection équatoriale – proiecţie ecuatorială
projection équidistante – proiecţie echidistantă
projection équivalente – proiecţie echivalentă
projection équivalente azimutale Lambert – proiecţie azimutală echivalentă Lambert
projection géométrique – proiecţie geometrică
projection gnomonique – proiecţie centrală
projection Mercator à espace oblique – proiecţie Mercator oblică
projection normale – proiecţie normală
projection oblique – proiecţie oblică
projection orthogonale – proiecţie ortogonală
projection orthographique horizontale – proiecţie ortografică orizontală
projection parallèle – proiecţie paralelă
projection perspective – proiecţie perspectivă
projection polaire – proiecţie ortografică polară
projection polyconique – proiecţie policonică
projection polyédrique – proiecţie poliedrică
projection sécante – proiecţie secantă
projection stéréographique – proiecţie stereografică

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

projection stéréoscopique – proiecţie stereoscopică
projection tangente – proiecţie tangentă
projection transversale – proiecţie transversală
projection zénithale – proiecţie azimutală
projet de vol photographique – proiect de zbor
propagation des erreurs – propagarea erorilor
propagation des ondes – propagarea undelor
propriétés diélectriques – proprietăţi dielectrice
propriétés optiques – proprietăţi optice
propriétés spatiales – proprietăţi spaţiale
protection des données – protecţia datelor
protection du fichier – protecţia fişierului
protocole – protocol
pseudoscopie – efect pseudoscopic
puissance de la lentille – puterea dioptrică a lentilei
pupille d'entrée – pupilă de intrare
pupille de sortie – pupilă de ieşire
pyramide d'images – piramidă de imagini
pyramide photographique – piramidă fotografică
quadrature – cvadratură
quadrillage – caroiaj
quadrillage de la carte – caroiaj al hărţii
quadrillage de Ronchi – reţea Ronchi
qualité de la photographie – calitatea fotografiei
qualité de l'image – calitatea imaginii
qualité des données – calitatea datelor
qualité photographique – calitate fotografică
quantification – cuantificare
quantité d'information – cantitate de informaţie
quantité de lumière – cantitate de lumină
raccordement – racordare, racordarea marginilor
radar – radar
radar à impulsions courtes – radar cu impulsuri scurte
radar à onde continue – radar cu undă continuă
radar à ouverture réelle – radar cu deschidere reală
radar à ouverture synthétique – radar cu deschidere sintetică
radar à polarisation orthogonale – radar cu polarizare ortogonală
radar à visée latérale – radar cu vizare laterală
radar acoustique – radar acustic
radar aéroporté à antenne latérale – radar cu vizare laterală
radar bistatique – radar bistatic
radar cohérent – radar coerent
radar Doppler – radar Doppler
radar imageur – radar generator de imagini
radar latéral – radar cu vizare laterală
radar latéral à ouverture réelle – radar lateral cu deschidere reală
radar multifréquence – radar multi-frecvenţă
radar multipolarisation – radar multi-polarizat
radar polarimétrique – radar polari-metric
radar transhorizon – radar transorizont
radargrammétrie – radargrammetrie
radarmétéorologie – meteorologie radar
radiance spectrale – radianţă spectrală
radiation – radiaţie
radiation actinique – radiaţie actinică
radiation cohérente – radiaţie coerentă
radiation cosmique – radiaţie cosmică
radiation diffuse – radiaţie difuză
radiation du corps noir – radiaţia corpului negru

radiation électromagnétique – radiaţie electromagnetică
radiation électromagnétique cohérente – radiaţie coerentă
radiation émise – radiaţie emisă
radiation haute fréquence – radiaţie de înaltă frecvenţă
radiation incidente – radiaţie incidentă
radiation infrarouge – radiaţie infraroşie
radiation invisible – radiaţie invizibilă
radiation isotrope – radiaţie izotropă
radiation lumineuse – radiaţie luminoasă
radiation lunaire – radiaţie lunară
radiation nocturne – radiaţie terestră efectivă
radiation obscure – radiaţie invizibilă
radiation reflétée – radiaţie reflectată
radiation solaire – radiaţie solară
radiation solaire diffuse – radiaţie solară difuză
radiation thermique – radiaţie termică
radiation ultraviolette – radiaţie ultravioletă
radiation visible – radiaţie luminoasă
radioaltimètre – radioaltimetru
radiocompas – radiocompas
radiogoniomètre automatique – radiogoniometru automat
radiomètre – radiometru
radiomètre à balayage – radiometru cu baleiere
radiomètre de corrélation – radiometru de corelaţie
radiomètre en infrarouge - radiometru în infraroşu
radiomètre en visible – radiometru în vizibil
radiomètre hyperfréquences – radiometru de microunde
radiomètre latéral – radiometru cu vizare laterală
radiomètre multibande – radiometru multispectral
radiomètre non-imageur – radiometru care nu generează imagine
radiométrie – radiometrie
radiosonde – radiosondă
raie d'absorption – linie de absorbţie
raies de Fraunhofer – linii Fraunhofer
rangée – şir de imagini
rapidité de l'émulsion – sensibilitatea emulsiei
rapport altitude-équidistance – raportul altitudine-echidistanţă
rapport base-élévation – raportul bazei
rapport base-largeur – raportul bază-lăţime
rapport d'agrandissement – raport de mărire
rapport d'échelle – raport de scară, factor de scară
rapport de réduction – raport de micşorare
rapport signal-bruit – raport semnal-zgomot
rapporteur – raportor
raster – raster
rastérisation – conversie vector-raster
râtelier de séchage – rastel de uscat
rayage – vărgare
rayon d'action – autonomie de zbor
rayon de lumière – rază de lumină
rayon de perspective – proiectantă
rayon de projection – proiectantă
rayon effectif de la Terre – rază efectivă a Pământului
rayon émergent – rază emergentă
rayon incident – rază incidentă
rayon lumineux – rază de lumină
rayon nucléal – rază nucleală
rayon oblique – rază oblică
rayon paraxial – rază paraxială
rayon principal – rază principală
rayon principal du faisceau – raza principală
rayon reflété – rază reflectată

BCU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

rayon réfracté – rază refractată
rayon visuel – rază vizuală
rayonnement – radiaţie
rayonnement atmosphérique – radiaţie atmosferică
rayonnement diffus – radiaţie difuză
rayonnement solaire direct – radiaţie solară directă
rayonnement terrestre effectif – radiaţie terestră efectivă
rayons conjuguées – raze omoloage
rayons convergents – raze convergente
rayons homologues – raze omoloage
rayons perspectifs – raze de perspectivă
rayons X – radiaţii X
réaction photochimique – reacţie fotochimică
réalité du terrain – realitatea terenului
réalité virtuelle – realitate virtuală
récepteur – receptor
reconnaissance – recunoaştere
reconnaissance des formes – recunoaşterea formelor
recouvrement d'images – suprapunerea imaginilor
recouvrement des clichés – suprapunerea aerofotogramelor
recouvrement des photos aériennes – suprapunerea aerofotogramelor
recouvrement du lidar – acoperirea lidarului
recouvrement latéral – acoperire laterală
recouvrement longitudinal – acoperire longitudinală
recouvrement stéréoscopique – acoperire stereoscopică
recouvrement transversal – acoperire laterală
rectification – redresare
rectification géométrique – corecţie geometrică
rédaction de la carte – redactarea hărţii
redondance des données – redundanţa datelor
redressement – redresare
redressement affine – redresare afină
redressement analytique – redresare analitică
redressement automatique – redresare automată
redressement différentiel – redresare diferenţială
redressement direct – redresare directă
redressement géométrique – redresare grafică
redressement graphique – redresare grafică
redressement indirect – redresare indirectă
redressement optique – redresare optică
redressement photographique – redresare fotografică
redresseur – aparat de fotoredresare, aparat de redresare
réduction – reducere la scară
réduction à l'ellipsoïde – reducere la elipsoid
réduction à l'horizon – reducerea distanţei la orizontală
réduction au niveau de la mer – reducere la nivelul mării
réduction de données – conversia datelor
réduction des couleurs – reducerea culorilor
réduction photographique – micşorare fotografică
rééchantillonage de l'image – reeşantionarea imaginii
référence cartographique – punct de sprijin
référence spatiale – referinţă spaţială
réflectance – reflectanţă
réflectance spectrale – reflectanţă spectrală
réflecteur – reflector
réflecteur cohérent – reflector coerent
réflecteur dièdre – reflector diedru

réflecteur diffus – reflector difuz
réflecteur diffusant – reflector difuz
réflecteur Lambertien – reflector difuz ideal
réflecteur optique – reflector optic
réflecteur parabolique – reflector parabolic
réflecteur parfaitement diffus – reflector difuz ideal
réflecteur spéculaire – reflector specular
rèflecteur en coin – reflector de colţ
réflectomètre – reflectometru
réflectométrie – reflectometrie
réflexion – reflexie
réflexion de la lumière – reflexia luminii
réflexion diffuse – reflexie difuză
réflexion interne – reflexie interioară
réflexion optique – reflexia luminii
réflexion spéculaire – reflexie speculară
réflexion totale – reflexie totală
réfraction – refracţie
réfraction atmosphérique – refracţie atmosferică
réfraction de la lumière – refracţia luminii
région – regiune
réglage de l'exposition – reglare a expunerii
réglage de la distance focale – focalizare
réglage du diaphragme – reglarea diafragmei
régulateur de recouvrement – intervalometru
rehaussement – ameliorarea imaginii
rehaussement des contours – accentuarea contururilor
rehaussement du contraste – accentuarea contrastului
réitération – reiterare
relevé de terrain – ridicare topografică în teren
relief – relief
rémanence d'image – persistenţa imaginii
remise à neuf de la plate-forme – recondiţionarea platformei
remplissage des polygones – umplerea poligoanelor
rendement – randament
rendement de l'antenne – randamentul antenei
rendement de l'obturateur – randamentul obturatorului
renseignements marginaux – informaţii marginale
renversement de l'image – inversarea imaginii
repère – marcă, reper, reper topografic
repère lumineux – marcă luminoasă
repère stéréoscopique – marcă
repères de fond de chambre – mărci fiduciale
repères de plaque – mărci fiduciale
repères du cadre d'appui – mărci fiduciale
répertoire d'images – catalog de imagini
répertoire de coordonnées – catalog de coordonate
répertoire de données – catalog de date
répertoire toponymique – repertoar de toponimie
repétabilité – repetabilitate
réponse de l'instrument – răspunsul instrumentului
réponse spectrale – răspuns spectral
représentation à l'échelle – reprezentare la scară
représentation analogique – reprezentare analogică
représentation dans l'espace – reprezentare spaţială
représentation fil de fer – suprafaţă riglată
représentation numérique – reprezentare numerică

représentation planimétrique – reprezentare planimetrică
reproduction héliographique – reproducere heliografică
reproduction photographique – copiere fotografică
réseau – caroiaj, grilă
réseau cartographique – caroiaj al hărţii, reţea cartografică
réseau d'antennes – reţea de antene
réseau d'épreuve – grilă de calibrare
réseau d'essai – grilă de calibrare
réseau de contrôle – canevas, grilă de calibrare
réseau de coordonnées géographiques – reţea geografică
réseau de diffraction – reţea de difracţie
réseau de nivellement – reţea de nivelment
réseau de points d'appui – reţea de puncte de sprijin
réseau de points de contrôle – reţea de puncte de sprijin
réseau géodésique – reţea geodezică
réseau géographique – caroiaj geografic
réseau géographique de la carte – reţea geografică
réseau kilométrique – reţea kilometrică
réseau radial – reţea radială
réseau triangulaire – reţea triunghiulară neregulată
résistivité – rezistivitate
résolution – rezoluţie
résolution au sol – rezoluţie în teren
résolution azimutale – rezoluţie azimutală
résolution chromatique – rezoluţie cromatică
résolution de l'image – rezoluţia imaginii
résolution en distance – rezoluţia distanţei
résolution photographique – rezoluţie fotografică
résolution radiométrique – rezoluţie radiometrică
résolution spatiale – rezoluţie spaţială
résolution spectrale – rezoluţie spectrală
résolution sur carte – rezoluţia hărţii
résolution temporelle – rezoluţie temporală
résolution thermique – rezoluţie termică
résolution transversale – rezoluţie transversală
résonance – rezonanţă
restauration d'image – restaurarea imaginii
restituteur mécanique – restitutor mecanic
restituteur optico-mécanique – restitutor opto-mecanic
restituteur photogrammétrique – restitutor fotogrammetric
restituteur photographique – fotorestitutor
restituteur planimétrique radial – restitutor planimetric radial
restitution – restituţie
restitution analogique – restituţie analogică
restitution analytique – restituţie analitică
restitution géométrique – restituţie grafică
restitution graphique – exploatare grafică, restituţie grafică
restitution numérique – restituţie numerică
restitution photogrammétrique – restituţie fotogrammetrică
restitution photographique – restituţie fotografică
restitution point par point – restituţie punct cu punct
restitution stéréoscopique – restituţie stereoscopică
restructuration des données – conversia datelor

réticulation – reticulaţie
réticule – reticul
réticule en croix – fire reticulare, reticul cu fire în cruce
retournement des images – rotirea imaginilor
retrait au séchage – contracţie la uscare
rétrodiffuseur – retrodifuzor
rétrodiffusion – retrodifuziune
révélateur – revelator
révélateur a grain ultrafin – revelator pentru granulaţie ultrafină
révélateur a très faible granulation – revelator pentru granulaţie ultrafină
révélateur à grain fin – revelator pentru granulaţie fină
révélateur compensateur – revelator compensator
révélateur de couleurs – revelator cromatogen
révélateur lent – revelator lent
révélateur normal – revelator normal
révélateur pour négatifs – revelator negativ
révélateur rapide – revelator rapid
révélateur standard – revelator normal
révélateur universel – revelator universal
révision de la carte – reambulare (a hărţii)
revue de capteurs – analiza sensorilor
revue des plates-formes – analiza platformelor
rinçage – spălare
rollfilm – rolfilm
roulis – ruliu
RSO à faisceau dirigé – radar cu deschidere sintetică şi fascicul dirijat
RSO multi-faisceaux – radar cu deschidere sintetică multifascicul
ruban d'enregistrement – bandă de înregistrare
rugosité – rugozitate
satellite à défilement – satelit polar
satellite artificiel – satelit artificial
satellite captif – satelit captiv
satellite de télédétection – satelit de teledetecţie
satellite équatorial – satelit ecuatorial
satellite géostationnaire – satelit geostaţionar
satellite géosynchrone – satelit geosincron
satellite héliosynchrone – satelit heliosincron
satellite météorologique – satelit meteorologic
satellite synchrone – satelit sincron
saturation d'une couleur – saturaţia culorii
scatteromètre – scatterometru
scatteromètre multifaisceau – scatterometru multifascicul
scatteromètre multifréquence – scatterometru multifrecvenţă
schéma logique – schemă logică
scintillation – metoda imaginilor alternante, scintilaţie
séchage – uscare
sécheur – aparat de uscat
sécurité de données – securitatea accesului la date
sélection des structures – selectarea structurilor
sensation de relief – impresie de relief
sensibilisateur chromatique – sensibilizator cromatic
sensibilisateur photographique – sensibilizator fotografic
sensibilisation – sensibilizare, sensibilizarea emulsiei
sensibilisation à base de mercure – sensibilizare cu mercur
sensibilisation chimique – sensibilizare chimică
sensibilisation chromatique – sensibilizare cromatică
sensibilité à l'altitude – sensibilitate la altitudine

CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

sensibilité à la lumière – fotosensibilitate
sensibilité aux couleurs – sensibilitate cromatică
sensibilité chromatique – sensibilitate cromatică
sensibilité de l'émulsion – sensibilitatea emulsiei
sensibilité du film – sensibilitatea emulsiei, sensibilitatea filmului aerian
sensibilité du récepteur – sensibilitatea receptorului
sensibilité monochromatique – sensibilitate monocromatică
sensibilité photographique – fotosensibilitate
sensibilité spectrale – sensibilitate spectrală
sensitomètre – sensitometru
sensitométrie – sensitometrie
sensor – sensor
séparation des couleurs – separarea culorilor
seuil de couleur – prag cromatic (de percepere a culorilor)
seuil de perception lumineuse – prag de percepere a luminii
seuil de sensibilité – prag de sensibilitate
seuil de visibilité – prag de percepere a luminii
seuil de vision des couleurs – prag cromatic (de percepere a culorilor)
signal – semnal
signal d'entrée – semnal de intrare
signal d'image – semnal video
signal de sortie – semnal de ieşire
signal géodésique – reper geodezic
signal horaire – semnal de timp
signal optique – semnal optic
signal radar – semnal radar
signal rétrodiffusé – semnal retrodifuzat
signal topographique – baliză topografică
signature – semnătură
signature de texture – semnătură texturală
signature multibande – semnătură multibandă
signature multitemporelle – semnătură multitemporală
signature simple – semnătură simplă
signature spectrale – semnătură spectrală
site – amplasament
site d'entraînement – poligon de testare
site témoin fondamental – poligon de testare
solarisation – solarizare
sonde aérienne – sondă
sonde spatiale – sondă spaţială
sondeur radio-acoustique – sondă radio-acustică
soufflet – burduf
source de lumière – sursă de lumină
source de radiation – sursă de radiaţii
source ponctuelle – sursă de lumină punctiformă
souris – mouse
sous-développement – subdevelopare
sous-échantillonage – subeşantionare
sous-exposition – subexpunere
sous-scène – subscenă a imaginii
soustraction du bruit – reducerea zgomotului
spatiocarte – hartă-imagine
spectre – spectru
spectre continu – spectru continuu
spectre d'absorption – spectru de absorbţie
spectre d'absorption atmosphérique – spectru de absorbţie atmosferică
spectre d'émission – spectru de emisie
spectre de la radiation solaire – spectru solar
spectre électromagnétique – spectru electromagnetic
spectre invisible – spectru invizibil
spectre optique – spectru vizibil
spectre solaire – spectru solar

spectre visible – spectru vizibil
spectrogramme – spectrogramă
spectrographie – spectrografie
spectromètre – spectrometru
spectromètre de corrélation – spectrometru de corelaţie
spectromètre hyperfréquences – spectrometru în microunde
spectromètre imageur – spectrometru generator de imagini
spectromètre infrarouge – spectrometru în infraroşu
spectrométrie – spectrometrie
spectrophotomètre – spectrofotometru
spectroradiomètre – spectroradiometru
spectroscope – spectroscop
spectroscopie – spectroscopie
spectroscopie infrarouge – spectroscopie în infraroşu
sphère céleste – sferă cerească
sphéroïde – sferoid
squelettisation – scheletizarea imaginii
stabilisation gyroscopique – stabilizare giroscopică
station – punct de staţie, staţie
station de prise de vue – punct de fotografiere, staţie de aerofotografiere
station orbitale – staţie orbitală
station spatiale – staţie spaţială
statoscope – statoscop
statoscope enregistreur – statoscop înregistrator
stéradian – steradian
stéréo détection – detecţie stereoscopică
stéréo orthophotographie – cuplu orto-stereoscopic
stéréo-projection – stereoproiecţie
stéréoautographe – stereoautograf
stéréocartographe – stereocartograf
stéréocomparateur – stereocomparator
stéréocomparateur radial – stereocomparator radial
stéréodétection – stereodetecţie
stéréoflex – stereoflex
stéréogramme – stereogramă
stéréographe – stereograf
stéréomat – stereomat
stéréomètre – bară de paralaxă
stéréométrie – stereometrie
stéréométrographe – stereometrograf
stéréomicromètre – bară de paralaxă
stéréomodèle – model în relief
stéréomodèle numérique – stereomodel numeric
stéréopantomètre – stereopantometru
stéréophot – stereofot
stéréophotogramme – stereogramă
stéréophotogrammétrie – stereofotogrammetrie
stéréophotographie – stereofotografie
stéréoplanigraphe – stereoplanigraf
stéréoprojecteur – stereoproiector
stéréoradiometrie – stereoradiometrie
stéréorestituteur – aparat de stereorestituţie
stéréorestitution – restituţie stereoscopică, stereorestituţie
stéréoscope – stereoscop
stéréoscope à lentilles – stereoscop cu lentile
stéréoscope à miroirs – stereoscop cu oglinzi
stéréoscope à miroirs et à jumelles – stereoscop cu oglinzi şi binoclu
stéréoscope à prismes – stereoscop cu prisme
stéréoscope à stéréomicromètre – stereoscop cu stereomicrometru
stéréoscope à viseur grossissant escamotable – stereoscop cu oglinzi şi binoclu
stéréoscope de poche – stereoscop de buzunar
stéréoscopie – stereoscopie
stéréosimplex – stereosimplex
stéréotope – stereotop
stéréotopographe – stereotopograf
stéréotopographie – stereotopografie

stéréotopométrie – stereotopometrie
stéréotriangulation – stereotriangulaţie
stéréotrigomat – stereotrigomat
stigmatisme – stigmatism
stilb – stilb
stilbmètre – nitmetru
stockage de données – stocarea datelor
stratosphère – stratosferă
structuration spatiale – structura imaginii
structure des données – structura datelor
structure des images – structura imaginii
structure topologique – structură topologică
superposition d'images – suprapunerea imaginilor
superposition des couches – suprapunerea straturilor (de date)
support d'émulsion – suportul emulsiei
support de chambre – suportul camerei fotografice
support stable – suport stabil
support transparent – suport transparent
support transparent d'étalonnage – placă de calibrare
suppression des surfaces cachées – eliminarea suprafeţelor ascunse
surdéveloppement – supradevelopare
suréchantillonage – supraeşantionare
surexposition – supraexpunere
urface d'incidence – suprafaţă de incidenţă
urface de l'image plastique – spaţiu model
urface de niveau zéro – suprafaţă de nivel zero
urface de tendance – suprafaţă de tendinţă
urface du niveau – suprafaţă de nivel
urface élémentaire – celulă
urface émettrice – suprafaţă de emisie
urface équipotentielle – suprafaţă echipotenţială
urface rayonnante – suprafaţă de emisie
surface réfléchissante – suprafaţă de reflexie
surface résiduelle – suprafaţă reziduală
surface spéculaire – suprafaţă speculară
surface topographique – suprafaţă topografică
surface utile – arie efectivă
surveillance – supraveghere
suspension – suspensia camerei fotografice
symbole – simbol
symbole cartographique – semn convenţional
symbole graphique – simbol grafic
synthèse d'image – sinteza imaginii
synthèse des couleurs – sinteza culorilor
système actif de télédétection – teledetecţie activă
système aplanétique – aplanat
système d'analyse automatique de données – sistem de prelucrare automată a datelor
système d'information – sistem informaţional
système d'information du territoire – sistem informaţional teritorial
système d'information géographique – sistem informaţional geografic
système d'information spatial – sistem informaţional spaţial
système d'observation – sistem de observare
système d'opération – sistem de operare
système de coordonnées – sistem de coordonate
système de coordonnées d'état – sistem de coordonate geodezice de stat
système de coordonnées de l'appareil – sistem de coordonate al instrumentului
système de coordonnées de la carte – sistem de coordonate al hărţii
système de coordonnées géographiques – sistem de coordonate geografice

CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

système de gestion de bases de données – sistem de gestiune a bazelor de date
système de lentilles auxiliaires – sistem optic adiţional
système de positionnement global – sistem global de localizare
système de référence – sistem de referinţă
système de référence altitudinale – sistem de referinţă altitudinal
système de traitement distribué de données – sistem de prelucrare distribuită a datelor
système Doppler – sistem Doppler
système Doran – telemetrie Doppler
système en temps réel – sistem în timp real
système expert – sistem expert
système géodésique de référence – sistem de referinţă geodezic
système hyperfréquences – sistem cu microunde
système métrique – sistemul internaţional
système multibande – sistem multispectral
système multicanal – sistem multispectral
système multispectral – sistem multispectral
système optique – sistem optic
système optique centré – sistem optic centrat
système optique idéal – sistem optic ideal
système optique-numérique – sistem optico-numeric
système ouvert – sistem deschis
système pancratique – obiectiv cu distanţă focală variabilă
système passif – teledetecţie pasivă
système récepteur – receptor
système téléregister – sistem de teleînregistrare
système trimétrogon – sistem trimetrogon
système universel de référence – sistem universal de referinţă
système zoom – obiectiv cu distanţă focală variabilă
table à numériser – planşetă de digitizare
table de numérisation – planşetă de digitizare
table de projection (de l'appareil de redressement) – masă de proiecţie (a aparatului de redresare)
table de restitution – planşetă de restituţie
table traçante – înregistrator grafic, plotter cu suport plan
tableau d'assemblage – schemă de asamblare a aerofotogramelor
tableau d'assemblage – schemă de asamblare a foilor de hartă
tableau d'attributs – tabel de atribute
tableau de contraste – tabel de contrast
tableau de coordonnées – catalog de coordonate
tableau des couleurs – tabel al culorilor
tables de réfraction – tabel de refracţie
tache claire – pată albă
tache de prise de vue – celulă
tache élémentaire – celulă
tâchel – pixel
taches électrostatiques – pete electrostatice
taille de l'image – formatul imaginii
taille de la cellule – dimensiunea celulei
tambour micrométrique – tambur micrometric
tangage – tangaj, unghi de înclinare
tangente de perte – tangenta unghiului de pierdere
tavelure – sclipire
technique de mesure photographique – tehnică de măsurare fotografică
technique photographique – tehnică fotografică

techniques d'analyse de la signature – tehnici de analiză a semnăturii
teinte – nuanţă de culoare
teinte hypsométrique – tentă hipsometrică
télécommande – telecomandă
télédétection – teledetecţie
télédétection active – teledetecţie activă
télédétection aérienne – teledetecţie aeriană
télédétection aérospatiale – teledetecţie aerospaţială
télédétection optique – teledetecţie optică
télédétection par hyperfréquences – teledetecţie cu microunde
télédétection par satellite – detecţie satelitară
télédétection passive – teledetecţie pasivă
télédétection satellitaire – teledetecţie satelitară
télédétection spatiale – teledetecţie spaţială
télédétection vidéographique – videografie
élémesure – telemetrie
élémètre – telemetru
élémètre de nuages – telemetru de nori
élémètre laser – telemetru laser
élémétrie – telemetrie
éléobjectif – teleobiectiv
élescope spatial – telescop spaţial
élévision – televiziune
élévision numérique – televiziune numerică
elluromètre – telurometru
empérature de brillance – temperatură de strălucire
empérature de couleur – temperatură de culoare
mpérature de radiation – temperatură de radiaţie
mpérature de référence – temperatură de referinţă
temps apparent de Greenwich – timp Greenwich aparent
temps d'exposition – timp de expunere
temps de pose – timp de expunere
temps de vol – durată de zbor
temps légal – timp legal
temps local – timp local
temps selon le méridien de Greenwich – timp Greenwich mediu
temps sidéral – timp sideral
temps solaire moyen – timp solar mediu
temps universel – timp universal
tenue à jour – actualizarea datelor
terminal – terminal
terminal à affichage graphique – terminal cu afişare grafică
texel – texel
texture de l'image – textura imaginii
thermistance – termistor
thermocouple – termocuplu
thermographie – termografiere
thermomètre hyperfréquences – termometru cu microunde
thermomètre infrarouge – termometru în infraroşu
tirage d'épreuve – copiere fotografică
tirage du positif – copiere fotografică
tirage photographique – copie fotografică
tirage positif – pozitiv
tireuse – aparat de copiere prin contact
titre de la carte – titlul hărţii
tolérance de mise au point – latitudine de punere la punct
tomographie – tomografie
ton – ton de gri
tonalité – nuanţă de culoare
topocart – topocart
topographie – topografie
topologie – topologie
topométrie – topometrie
toponyme – toponim
toponymes – toponimie

tout temps – orice vreme
traçage – urmărire
trace de l'horizon – linia orizontului
tracé au sol – traiectorie la sol
traceur de courbes de niveaux – trasor automat de curbe de nivel
traducteur – traductor
train d'ondes – tren de unde
traînée – trenare a imaginii
traînée de condensation – trenă de condens
traité de l'espace – drept spaţial
traitement – prelucrarea datelor
traitement à bord – prelucrare la bord
traitement analogique des images – prelucrare analogică a imaginilor
traitement automatique des données – prelucrare automată a datelor
traitement d'image – prelucrarea imaginilor
traitement de données – prelucrarea datelor
traitement du film – prelucrarea filmului
traitement du signal – prelucrarea semnalului
traitement électronique de données – prelucrare electronică a datelor
traitement interactif – prelucrare interactivă
traitement morphologique – prelucrare morfologică
traitement non assisté – prelucrare automată a datelor
traitement numérique – prelucrare numerică
traitement numérique des images – prelucrarea numerică a imaginilor
traitement optique des données – prelucrarea optică a datelor
traitement optique des images – prelucrarea optică a imaginilor
traitement photographique – prelucrare fotografică
traitement préliminaire des données – prelucrarea preliminară a datelor
traits de repère – mărci fiduciale
trajectoire au sol – traiectorie la sol
trajectoire de vol – traiectorie de zbor
trajet du signal – traseul semnalului
trajet optique – drum optic
tramage – conversie vector-raster, dithering
trame – raster
transféroscope – instrument de marcare şi transpunere (a punctelor), instrument de transpunere (a punctelor)
transfert de données – transferul datelor
transformation affine – transformare afină
transformation de coordonnées – transformarea coordonatelor
transformation géométrique – transformare geometrică
transformation perspective – transformare perspectivă
transformation radiométrique – transformare radiometrică
transformée de Fourier rapide – transformare Fourier rapidă
transformée de Hough – transformare Hough
transformée de Karhunen-Loeve – transformare Karhunen-Loeve
transformée de Kauth-Thomas – transformare Kauth-Thomas
transformée Fourier inverse – transformata Fourier inversă
transformée Fourrier – transformata Fourier
transformée oblique – transformare oblică
transmetteur – emiţător
transmission au sol – transmiterea la sol a datelor
transmission d'image – transmiterea imaginii

transmittance atmosphérique – coeficient de transmisiune al atmosferei
transmittance de l'atmosphère – coeficient de transmisiune al atmosferei
transparence – transparenţa atmosferei
transporteur cohérent – undă purtătoare coerentă
trappe – hubloul camerei
traverser – drumuire
triangulation – triangulaţie
triangulation aérienne – aerotriangulaţie
triangulation aérienne analytique – aerotriangulaţie analitică
triangulation analytique du point nadiral – triangulaţie analitică din punctul nadiral
triangulation en bloc – triangulaţie în bloc
triangulation isocentrique – triangulaţie izocentrică
triangulation par bande radiale – triangulaţie radială pe bandă
triangulation par fentes radiales – fototriangulaţie plan-radială cu şabloane cu fante
triangulation par plaques à fentes radiales – triangulaţie cu şabloane cu fante radiale
triangulation photographique – fototriangulaţie
triangulation radiale – fototriangulaţie, triangulaţie radială
triangulation radiale analytique – triangulaţie radială analitică
triangulation radiale directe – triangulaţie radială directă
triangulation radiale graphique – fototriangulaţie plan-radială grafică
triangulation radiale graphique – triangulaţie radială grafică
triangulation radiale mécanique – fototriangulaţie plan-radială cu şabloane cu fante
trilatération – trilateraţie
triplet – stereotripletă
triplet stéréo – stereotripletă
triptyque stéréoscopique – stereotripletă
trousse de filtres – set de filtre
trousse de lentilles – set de lentile
tube à rayons cathodiques – tub catodic
tube photoélectrique – tub fotoelectric
tube photomultiplicateur – fotomultiplicator
turbidité atmosphérique – turbiditatea atmosferei
turbidité de l'atmosphère – turbiditatea atmosferei
ultrasons – ultrasunete
uniformité du champ – planeitatea câmpului
unité cartographique – unitate minimă de cartografiere
unité centrale – unitate centrală
unité spatiale – unitate spaţială de bază
valeur actinique de la lumière – valoarea actinică a luminii
valeur de gris – nivel de gri
valeur de référence – valoare de referinţă
valeur numérique – valoare numerică
validation des données – validarea datelor
variable – variabilă
variable continue – variabilă continuă
variation d'échelle – variaţia scării
variation de signal – variaţia semnalului
vecteur – vector
vectograph – anaglif polarizat
vectographie – vectografie
vectorisation – vectorizare
véhicule spatial – vehicul spaţial
véhicule spatial habité – vehicul spaţial cu echipaj uman
véhicule télépiloté – vehicul teleghidat
vélocimètre – vitezometru
vérification à terrain – verificare în teren

vérification de données – verificarea datelor
verticale du lieu – verticala locului
vidéographie – videografie
vidéographie aérienne – aerovideografie
vidicon – vidicon
vidicon à retour de faisceau – vidicon cu fascicul de întoarcere
vignettage – vignetare
vis de fin mouvement – şurub micrometric
vis micrométrique – şurub micrometric
viseur – vizor
visibilité – vizibilitate
visibilité au sol – vizibilitate la sol
vision binoculaire – vedere binoculară
vision monoculaire – vedere monoculară
vision stéréoscopique – vedere stereoscopică
visualisation – afişare
vitesse au sol – viteză la sol
vitesse de balayage – viteză de baleiere
vitesse de l'émulsion – sensibilitatea emulsiei
vitesse de transmission – viteză de transmitere
vitesse de vol – viteză de zbor
vitesse orbitale – viteză orbitală
vitesse propre – viteză aeriană
voilage – voalare
voile – voal
voile atmosphérique – voal atmosferic
voile chimique – voal chimic, voal de îmbătrânire
voile d'oxydation – voal de oxidare
voile de développement – voal de supradevelopare
voile marginal – voal marginal
voile physique – voal fizic
vol orbital – zbor orbital
vol par bandes – zbor pe benzi
vol photogrammétrique – zbor fotogrammetric
voxel – voxel
vue aérienne – fotografie aeriană, vedere aeriană
vue oblique – fotografie oblică
vue panoramique – vedere generală
vue perspective – vedere perspectivă
vue pseudo-stéréoscopique – model pseudoscopic
vue pseudoscopique – efect pseudoscopic
vue pseudostéréoscopique – imagine pseudoscopică
vue stéréoscopique – vedere stereoscopică
vue unique – fotografie izolată
zénith – zenit
zone cachée – spaţiu mort
zone de netteté – zonă de claritate
zone tampon – zonă tampon
zone test – zonă test
zone visible – zonă vizibilă

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Bibliografie

1. Albotă M., Filotti D., Molea O., Şalariu I. (1976) – *Dicţionar poliglot de geodezie, fotogrammetrie şi cartografie*, Editura Tehnică, Bucureşti.
2. Albotă M., Zegheru N., Suroiu Paraschiva (1980) – *Dicţionar de geodezie, fotogrammetrie-teledetecţie şi cartografie englez-român*, Editura Tehnică, Bucureşti.
3. American Society of Photogrammetry (1960) – *Manual of Photographic Interpretation*, Menasha, George Banta Co.
4. American Society of Photogrammetry (1966) – *Manual of Photogrammetry*, Menasha, George Banta Co.
5. American Society of Photogrammetry (1968) – *Manual of Color Aerial Photography*, Menasha, George Banta Co.
6. American Society of Photogrammetry (1976) – *Manual of Remote Sensing*, Falls Church, Virginia.
7. American Society of Photogrammetry (1983) – *Manual of Remote Sensing*, ed. 2, Falls Church, Virginia.
8. American Society of Photogrammetry (1983) – *Multilingual Dictionary of Remote Sensing and Photogrammetry*.
9. Andreescu D., Diaconescu Gh., Şerbănescu E. (1983) – *Dicţionar de astronautică*, Editura Albatros, Bucureşti.
10. Association for Geographic Information (1994) – *GIS Dictionary, Version 2*, AGI Standards Committee, Publication No. 1/94.
11. Barret E.C. – *Environmental Remote Sensing*, Macmillan.
12. Barret E.C., Curtis L.F. (1982) – *Introduction to Environmental Remote Sensing*, Second Edition, Chapman and Hall, London.
13. Băican Vasile (1988) – *Cartografie-Topografie. Lucrări practice*, Universitatea „Al.I.Cuza" Iaşi.
14. Berry J.C. (1993) – *Beyond Mapping. Concepts, Algorithms and Issues in GIS*, GIS World Inc., Fort Collins, Colorado, USA.
15. Bonneval H. (1972) – *Photogrammétrie générale*, Eyrolle, Paris.
16. Carré J. (1971, 1972) – *Lecture et exploitation des photographies aériennes*, Eyrolles, Paris.
17. Carrier A. (1942) – *Traité de topographie générale*, Girard et Barrère, Paris.
18. Chevallier R. (1971) – *La photographie aérienne*, Armand Collin, Paris.

19. Chiş G., Săndulache Al., Albotă M. (1981) – *Elemente de geografie şi selenografie matematică*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti.

20. Costăchel A. (1951) – *Topografie*, Editura Institutului de Construcţii, Bucureşti.

21. Cristea V., Dumitru P., Giumale C., Iorga V., Moldoveanu Florica, Popescu T., Şerbănaţi L. (1981) – *Dicţionar de informatică*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti.

22. Dima I., Vasiliu G., Ciobotaru D., Muscalu Şt. (1972) – *Dicţionar de fizică*, Editura Enciclopedică Română, Bucureşti.

23. Donisă I., Tövissi I. (1979) – *Aerofotointerpretare geografică*, Universitatea „Al.I.Cuza" Iaşi.

24. Donisă I., Grigore M., Tövissi I. (1980) – *Aerofotointerpretare geografică*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.

25. Donisă V., Kocsis Şt. (1993) – *Studiu comparativ al procedeelor de digitizare a informaţiilor geografice*, Lucrările Simpozionului „Sisteme Informaţionale Geografice", Nr. 1-2, Iaşi.

26. Donisă V. (1996) – *Metode neconvenţionale de teledetecţie pentru generarea MNT*, Lucrările Simpozionului „Sisteme Informaţionale Geografice", Nr. 3-4, Iaşi.

27. Dragomir V., Ghiţău D., Mihăilescu M., Rotaru M. (1977) – *Teoria figurii Pământului*, Editura Tehnică, Bucureşti.

28. Filotti D., Ghiţău D., Marton G. (1996) – *Dicţionar de geodezie, fotogrammetrie, teledetecţie şi cartografie român-german*, Editura Tehnică, Bucureşti.

29. Gavrilaş Mariana, Andreescu Ludmila (1981) – *Dicţionar de fizică englez-român*, Editura Tehnică, Bucureşti.

30. Gheorghiţă S., Mihăilă I., Rogai E., Marcovici A. (1978) – *Dicţionar poliglot de matematică, mecanică şi astronomie*, Editura Tehnică, Bucureşti.

31. Girard M.C., Girard C.M. (1989) – *Télédétection appliquée zones tempérées et intertropicales*, Masson, Paris.

32. Harper Dorothy (1984) – *Terre, Mer et Satellites. Introduction à la télédétection*, Ministère des Approvisionnements et Services, Canada.

33. Hervé A. (1977) – *Terminologie de la télédétection (English-French, French-English)*, Ministère de Terres et Forêts, Télédétection/Cartographie, No. TF1-2450-1, Québec, Canada.

34. Holz R. (ed.) (1973) – *The Surveillant Science. Remote Sensing of the Environment*, The University of Texas at Austin, Houghton Mifflin Company, Boston.

35. Iacobescu Şt., Tomescu F., Mateescu O., Tomescu B., Buta V. (1981) – *Dicţionar de electrotehnică, electronică, automatică şi cibernetică englez-român*, Editura Tehnică, Bucureşti.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

36. Jensen, J.R. (1986) – *Introductory Digital Image Processing. A Remote Sensing Perspective*, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, New-Jersey.
37. Jet Propulsion Laboratory, NASA (1996) – *JPL Glossary of Terms*, http://www.jpl.nasa.gov/tours/glossary.html.
38. Joly F. (1976) – *La Cartographie*, PUF, Paris.
39. Klette Reinhard, Zamperonni Piero (1996) – *Handbook of Image Processing Operators*, John Wiley & Sons, Chichester.
40. Mihăilă M., Zegheru N. (1961) – *Fotogrammetria*, Editura Agrosilvică, Bucureşti.
41. Miralite Communications (1996) – *Glossary of Satellite Terms*, http://www.miralite.com/Glossary.html.
42. Monmonier M.S. (1982) – *Computer-assisted cartography. Principles and prospects*, Prentice Hall, Englewood Cliffs, New-Jersey.
43. NASA Office of Space Access and Technology (1996) – *Space Mission Acronym List and Hyperlink Guide*, http://ranier.oact.nq.nasa.gov/Sensors-page/Missionlinks.html.
44. Neguţ N., Schiau S. (1979) – *Fotogrametria şi topografia în lucrările de îmbunătăţiri funciare şi gospodărirea apelor*, Editura Tehnică, Bucureşti.
45. Oprescu N. (1961) – *Fotogrammetrie. Aplicaţiile fotogrammetriei*, Bucureşti.
46. Pratt W. (1991) – *Digital Image Processing*, Second Edition, John Wiley & Sons, New York.
47. Raney Keith – *Glossary of Radar Terminology*, http://www.geog.nottingham.ac.uk/~dee/rs/agrg/radar/radgloe1.html.
48. Rimbert Sylvie (1990) – *Carto-graphies*, Hermes, Paris.
49. Robinson A., Morrison J., Muehrcke P., Kimerling J., Guptill S. (1995) – *Elements of Cartography*, Sixth Edition, John Wiley & Sons, Inc., New York.
50. Ruellan F. (1967) – *Photogrammétrie et interprétation de photographies stéréoscopiques terrestres et aériennes,* Masson et C-ie., Paris.
51. Russu A. (1974) – *Topografie cu elemente de geodezie şi fotogrammetrie*, Editura Ceres, Bucureşti.
52. Russu A., Boş N., Kiss A. (1982) – *Topografie-Geodezie*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.
53. Săndulache Al., Sficlea V. (1966) – *Cartografie-topografie*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.
54. Schanda E. et al. (1976) – *Remote Sensing for Environmental Sciences*, Springer Verlag, Berlin.

55. Stanciu N., Mircea D., Bătucă Georgeta, Spânu Iulia, Presură I., Poenaru Delia, Rebreanu Nora – *Dicţionar tehnic de radio şi televiziune*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti.

56. TELSAT Belgique – *Glossary of Remote Sensing Terminology, Acronyms*, http://www.belspo.be/telsat/glossary/comndexe.htm.

57. Teodoru P.T., Andreescu A. (1972) – *Dicţionar poliglot de electronică, electrotehnică şi comunicaţii*, Editura Tehnică, Bucureşti.

58. Toumazet J. (1986) – *Traitement de l'image sur micro-ordinateur*, Sybex, Paris.

59. Tricart J., Rimbert S., Lutz G. (1970) – *Introduction à l'utilisation des photographies aériennes en géographie, géologie, écologie, amenagement du territoire*, Sedes, Paris.

60. Turdeanu L. (1997) – *Fotogrammetrie analitică*, Editura Academiei Române, Bucureşti.

61. Ţiţeica R., Ficiuc N. (1985) – *Dicţionar de fizică francez-român*, Editura Tehnică, Bucureşti.

62. U.S. Department of Defense (1981) – *Glossary of Mapping, Charting and Geodetic Terms*, Military Handbook MIL-HDBK-850.

63. U.S. Department of the Interior (1998) – *Glossary of Mapping Terms*, http://aklinux.ak.blm.gov/ak920-map-glos.html.

64. Verger F. (1989) – *L'Observation de la Terre par les Satellites*, PUF, Paris.

65. Zegheru N., Albotă M.(1979) – *Introducere în teledetecţie*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti.

66. *** – *A Dictionary of Measures, Units and Conversions*, http://www.ex.ac.uk/cimt/dictunit/dictunit.htm.

67. *** (1996) – *Australian Glossary of Geographic Information Systems and Metadata Terms*, ERIN.

68. *** – *CCRS Remote Sensing Glossary*, Canada Centre for Remote Sensing, http://www.ccrs.nrcan.gc.ca/ccrs/eduref/ ref/glosndxe.html.

69. *** – *Dictionnaire, Terminologie, Télédétection*, http://mercator.ens.fr/home/ bardinet/Comitas.html, COMITAS.

70. *** (1984) – *Dicţionar şi glosar de termeni. Teledetecţie şi fotogrammetrie*, Buletin de Teledetecţie nr.29/1983-1984, Bucureşti.

71. *** (1967) – *Dicţionar tehnic englez-român*, Editura Tehnică, Bucureşti.

72. *** – *ERDAS GLOSSARY*, http://www.erdas.com/resource/glossary/glossary-o.html.

73. *** – *GIS and Metadata Glossary*, http://www.erin.gov.au/gis/gis-gloss.html.

74. *** – *Glossaire informatique - Le dictionnaire des termes informatiques officiels en France*, http://www.ccg.ch/cours/admin/jacques/glossaire.htm.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

75. *** – *Glossary of Radar Terminology*, http://www.geog.nottingham.ac.uk/-dee/rs/agrg/radar/radgloe1.html.

76. *** (1995) – *Glossary of Remote Sensing Terminology and Acronyms*, http://www.seaspace.com/glossary.html.

77. *** – *Le Glossaire de Photographie Numérique*, http://www.photo-on-pc.com/french/glos-content.html.

78. *** (1982) – *Le Système SPOT d'Observation de la Terre*. Compte rendus du colloque organisé par l'Association Québécoise de Télédétection et La Société Francaise de Photogrammétrie et de Télédétection, Montréal (Québec).

79. *** – *Manuel terminologique didactique de télédétection et photogrammétrie français-anglais*, Conseil International de la Langue Française, http://www.cilf.org/pub/150-dico.fr.html.

80. *** – *Remote Sensing Acronym List*, http://ceo1409.ceo.sai.jrc.it.8080/ aladine/V1.2/tutorials/glossary/acronya.html.

81. *** – *Remote Sensing Glossary*, http://www.gis.wau.nl/~ovonder/bcrs/rshelp-chtm.

82. *** – *Space Mission Acronym List and Hyperlink Guide*, http://ranier.oact.hq.nasa.gov/Sensors-page/MissionLinks.html.

83. *** (1996) – *The GIS Glossary*, Environmental Systems Research Institute, Inc..

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

JUNIMEA

IAŞI ROMÂNIA

Valentin Donisă

Lector la Universitatea „Al.I.Cuza" Iaşi. A introdus, la Facultatea de Geografie şi Geologie, cursurile de Geoinformatică şi de Sisteme Informaţionale Geografice. A efectuat stagii de specializare în Sisteme Informaţionale Geografice şi Teledetecţie la Universităţile din Orléans şi Lausanne şi la Universitatea Tehnică din Helsinki.

Ioan Donisă

Doctor în Geografie, profesor la Universitatea „Al.I.Cuza" Iaşi. După un stagiu la Universitatea de Stat din Gand, Belgia, a introdus în anul 1971, la Facultatea de Geografie şi Geologie, cursul de Aerofotointerpretare geografică, transformat apoi în curs de Aerofotointerpretare şi Teledetecţie.

ISBN: 973-37-0387-7